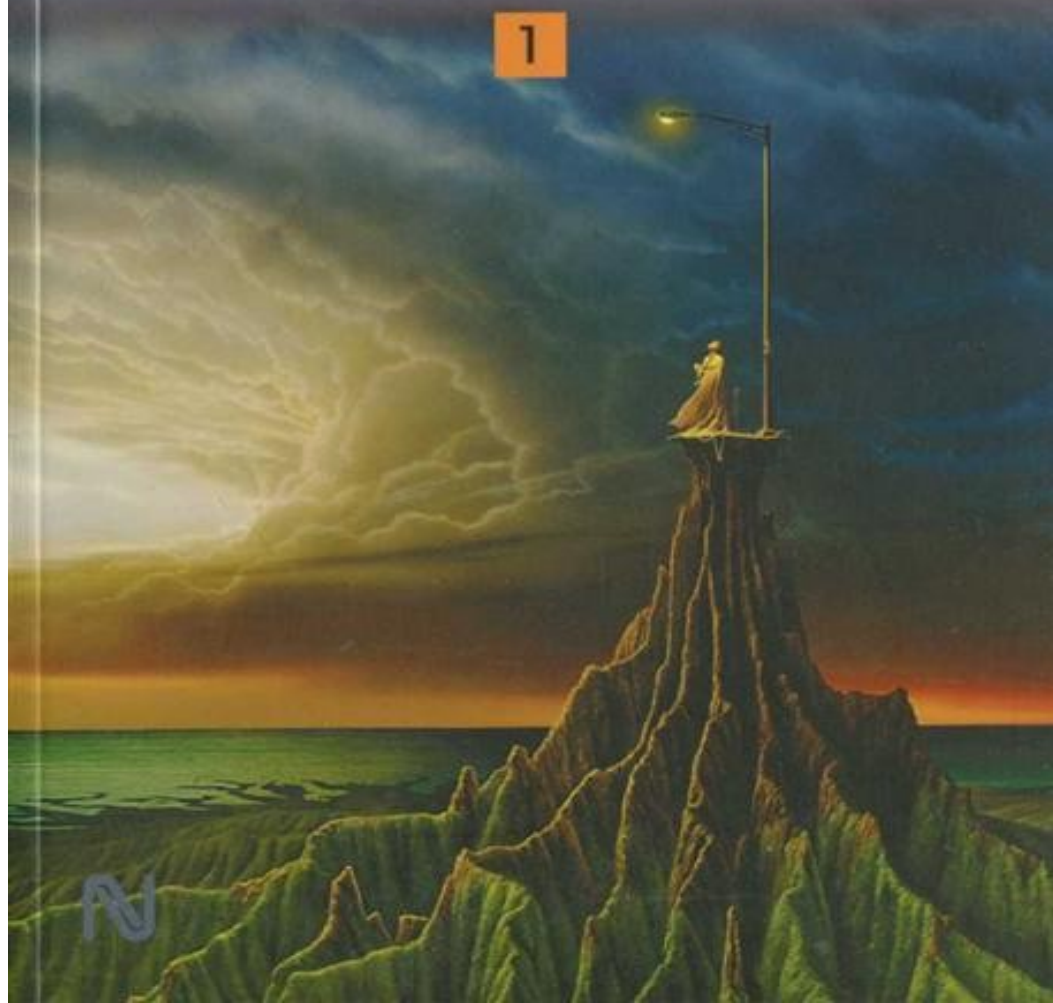

the best of connie W illis

vânturile de la marble arch

1

Connie Willis, pe numele său adevărat Constance Elaine Trimmer Willis, s-a născut în Denver, Colorado, pe 31 decembrie 1945. În 1967 a absolvit Colorado State College, numită în prezent University of Northern Colorado. Prima sa povestire publicată a fost „The Secret of Santa Titicaca” apărută în *Worlds Of Fantasy*, în 1971. În anul 1982, după primirea unei subvenții din partea NEA (National Endowment for the Arts – Fundația Națională pentru Artă a Statelor Unite), a renunțat la cariera din învățământ și s-a dedicat în întregime scrisului.

Este una dintre cele mai premiate autoare de science fiction. A obținut, pentru proză scurtă și roman deopotrivă, zece premii Hugo – plus alte treisprezece nominalizări, șase premii Nebula – și opt nominalizări, trei premii Locus – și o nominalizare, un premiu John W. Campbell Memorial și nominalizări la premiile World Fantasy, Arthur C. Clarke și British Science Fiction. Aceștia li se adaugă cel mai recent dintre trofee sale, Premiul Nebula 2010 pentru romanele *Blackout* și *All Clear*, anunțat pe 21 mai 2011, în cadrul weekendului Nebula.

Connie Willis locuiește în prezent în Greeley, Colorado, împreună cu soțul ei, Courtney Willis, profesor universitar de fizică, și fiica lor, Cordelia Connie Willis.

the best of
connie Willis

vânturile de la marble arch
1

Povestiri

Traducere din limba engleză
ANTUZA GENESCU și
ANA-VERONICA MIRCEA

THE WINDS OF MARBLE ARCH AND OTHER STORIES
© 2007 by Connie Willis

O introducere la această carte sau „Iată câteva dintre lucrurile pe care le prefer”

Adevărul e că scriitorii nu se pricep să scrie despre propriile lor cărți. Sunt fie extrem de încrezuți, spunând lucruri de genul: „Inteligența sclipitoare care mă caracterizează iese cel mai bine în evidență în uimitoarea mea povestire intitulată «Ipotenuza în nădragi sexy»”, fie dau dovadă de un insuportabil sentimentalism prefăcut: „Pisica mea Ootsywootums mi-a dat întotdeauna cele mai bune idei, nu-i așa, miausum?”

Sau ne spun lucruri pe care NU vrem să le știm despre modul și circumstanțele în care le-a venit ideea unei povestiri: „Într-o noapte de ianuarie, la o oră târzie, când mă chinuiam spasmele unei toxiinfecții alimentare, m-am pomenit pe gresia rece de pe podeaua din baie, gândindu-mă...”

Toate acestea m-au dus la concluzia că scriitorilor ar trebui să li se permită să vorbească numai și numai despre cărțile altora, nicidecum despre ale lor. Nu sunt niște judecători corecți ale propriilor scrieri. Mark Twain credea că *Tom Sawyer* e cel mai bun dintre romanele sale. Greșit. (Cu toate că scena în care Huck și Tom merg la propria lor înmormântare e foarte reușită.)

Iar locurile unde s-au înfiripat ideile celor mai multe povestiri nu sunt tocmai interesante. Eu am scris povești care mi-au venit în minte după un drum până la oficiul poștal sau după citirea greșită a unui afișier, sau după momentele petrecute în spatele unei mașini cu rulotă pe care n-o puteam depăși și care mergea cu opt kilometri pe oră. Sau după ce am ascultat, sau mai degrabă n-am ascultat, o predică plictisitoare. Și asta nu mi s-a întâmplat numai mie. Povestirea lui P.G. Wodehouse „The Great Sermon Handicap” a fost evident inspirată de o predică deosebit de lungă și de anostă, și cine poate ști câte dintre capodoperele literaturii n-au fost create în același mod? *Litera stacojie? În căutarea timpului pierdut? Lolita?*

O dată mi-a venit o idee în timp ce mă uitam la *General Hospital*. S-a întâmplat în zilele de glorie ale lui Luke și ale Laurei, când toată lumea îl credea mort pe Luke și funeraliile

lui aveau loc într-o discotecă (nu puneți întrebări), și el s-a furișat acolo să ia ceva și a ascultat elogiile care i se aduceau, iar eu m-am gândit: „Ei, asta au furat-o din *Tom Sawyer*, și apoi: „Păi, dacă ei au furat ideea, pot s-o fur și eu.”

Dar nimic din toate cele de mai sus nu vă spune de unde a apărut cu adevărat ideea respectivă – bănuiesc că de undeva, din profunzimea lobului temporal sau din nucleul amigdalian – sau, de ce nu, dintr-o conversație auzită din întâmplare, sau la vederea unui card de găște peste care ninge, sau a unui titlu de ziar pe care scriitorul îl găsește hilar (am citit în dimineața asta un articol despre directorul unui liceu care a redactat o serie de reguli de dans pentru balul de absolvire, cum ar fi: „Ambele picioare trebuie să rămână tot timpul pe podea”), sau enervant, sau ironic, sau oribil (sau toate la un loc), și care declanșează ceva, impunându-i să scrie o poveste.

Și nu vă spune nimic despre modul în care evoluează povestea, de la idee la Produsul Final. (Ideea din *General Hospital/Tom Sawyer* a virat strâns la stânga și s-a transformat într-o poveste cu stafii). Și de fapt nu vreți să știți asta, nu mai mult decât v-ați dori să știți cum a scăpat Houdini din cufărul ăla încuiat. Și după ce am explicat una dintre tehnicile de creare a intrigii pe care o folosisem, unul dintre elevii mei de la Clarion/West¹ mi-a spus: „Știam că sunteți o scriitoare bună, dar aici e vorba pur și simplu de o grămadă de trucuri.”

Așa că n-o să vă povestesc nimic din toate astea. Și n-o să vă vorbesc în niciun caz despre cariera mea. Niciun om cu mintea întreagă nu-și dorește să audă așa ceva. Fapt care nu-mi lasă la dispoziție prea multe subiecte. Dar și eu și dumneavoastră ne-am afundat prea mult în această introducere ca să mai dăm acum înapoi. Așadar, ce-ar fi să vă vorbesc despre unele dintre lucrurile pe care le găsesc interesante sau care îmi plac și a căror influență s-ar putea să se simtă sau nu în povestirile pe care urmează să le citiți? Cum ar fi:

SCIENCE-FICTION (Iaca na!)

---

1 Clarion West Writers Workshop, curs intensiv, de șase săptămâni, pentru persoanele care vor să devină scriitori profesioniști de science-fiction și fantasy (n. tr.).

Când aveam treisprezece ani, am dat peste romanul lui Robert A. Heinlein *Have a Space Suit, Will Travel*, și de atunci nu mi-am mai revenit. M-am grăbit să citesc toate cărțile lui și apoi toate volumele din biblioteca școlii care aveau pe cotor simbolul alcătuit dintr-o navă spațială și un atom și din care, spre norocul meu, făcea parte colecția completă a antologiilor *The Year's Best from Fantasy and Science-fiction*, chiar mai uimitoare decât scrierile lui Heinlein. Am avut ocazia să citesc povestiri de Kit Reed, Theodore Sturgeon, Zenna Henderson și Fredric Brown, „Vintage Season”, „Flowers for Algernon” și „The Veldt”, toate într-un singur volum, basme, povestiri pline de imaginație despre un viitor supratehnologizat, coșmaruri (politice, sociale și ad litteram), povești de dragoste dulci-amărui și experimente pirotehnice uimitoare în privința stilului și a ideilor. Toate acestea mi-au dat ocazia să întrezăresc domeniul incredibil de tonalități, idei și tehnici folosite în science-fiction, de la năucitorul „I Hope We Shall Arrive Soon”, de Philip K. Dick, la „The Light of Other Days”, povestirea lui Bob Shaw a cărei lectură îți oprește inima în loc, la amuzanta nuvelă a lui William Tenn, „Bernie and Faust”, la obsesiva „Evening Primrose”, povestirea scurtă semnată de John Collier, și la înspăimântătorul „Lot” de Ward Moore.

Literatura science-fiction părea interesată de tot și de orice – știință, psihologie, stele (atât astronomice, cât și hollywoodiene), stafii, roboți, extraterestri, păsări dodo, manuscrise vechi, marțieni, carusele, războaie nucleare, prăvălioare stranii... Nimic nu părea să rămână în afara granițelor sale. Și de vreme ce și pe mine mă interesa totul – de la parcările din campusuri la maimuțele cântătoare și la greșelile ireversibile –, m-am îndrăgostit cu disperare de acest gen literar. Sunt îndrăgostită de atunci.

TREI ÎNTR-O BARCĂ

Chiar în prima pagină a romanului *Have a Space Suit, Will Travel*, tatăl lui Kip citește romanul clasic *Trei într-o barcă*, de Jerome K. Jerome, în vreme ce el încearcă să-i vorbească despre o călătorie pe Lună. Tatăl îi explică lui Kip că se află într-o situație similară cu cea a lui J. Harris și George, când au descoperit că uitaseră desfăcătorul de conserve. (Motivul

pentru care sugerează asta mă depășește. Cei trei bărbați aproape că îi scot ochiul lui George în efortul lor de a deschide conserva de ananas, ceea ce nu reușesc cu niciun chip.) Oricum, imediat ce am terminat de citit *Have a Space Suit, Will Travel*, am făcut rost de *Trei într-o barcă* și m-am alăturat grupului ce oameni fericiți care râd zgomotos ori de câte ori vine vorba de brânzeturi cu miros puternic, de câini mici și sarcastici și de lebede ucigașe. Capitolul meu favorit e cel în care se rătăcesc în labirintul de la Hampton Court... ba nu, stați, cel despre cântecele comice... ba nu, cel cu scena împachetatului... ba nu...

Astfel am ajuns să-i apreciez de la o vârstă fragedă pe autorii de scrieri umoristice, care erau - și sunt - mult prea puțini (deși *foarte mulți* trăiesc cu impresia greșită că sunt amuzanți). Printre cei *cu adevărat* amuzanți, pe care i-am descoperit și stocat de-a lungul anilor, se numără P.G. Wodehouse (cel mai mult îmi plac povestirile despre golf, urmate îndeaproape de Bertie și Jeeves, de Împărăteasa din Blandings și de diversii buldogi), romanele lui E.F. Benson din seria *Mapp and Lucia*, *Cold Comfort Farm*, cartea Stellei Gibbons, Anita Loos cu romanul său *Bărbații preferă blondele*, Dorothy Parker și, bineînțeles, Mark Twain. Și Shakespeare. (Vezi capitolul următor.) Toți aceștia (poate cu excepția lui Dorothy) au în comun dragostea colosală pentru oameni și plăcerea de a-i face zob pe infatuați, pe spilcuiți, pe ipocriți și pe cei care se încăpățânează în prostie.

Unul dintre lucrurile care-mi plac la science-fiction este faptul că e reprezentat de atât de mulți scriitori cu simțul umorului și de atât de multe povestiri amuzante - Ron Goulard, Fredric Brown, Howard Waldrop, „One Ordinary Day with Peanuts”, povestirea lui Shirley Jackson, „Computers Don’t Argue” de Gordon Dickson. Și îmi oferă un loc unde se pot scrie comedii romantice care-mi plac atât de mult. „At the Rialto” e probabil preferata mea, deși „Ado” o urmează îndeaproape, fiindcă mi-a oferit ocazia să scriu despre Shakespeare, pe care-l ador chiar și atunci când nu e interpretat de Joseph Fiennes. Ceea ce ne aduce la:

SHAKESPEARE

Știu, știu, tuturor ne place Shakespeare. Dar cum ar fi posibil să *nu* ne placă? Cum să nu ne placă Mercutio și Fundulea, și „A fost privighetoarea”, și „Codrul Birnam”, și „Legați ca frații!”, și „Cursa de Șoareci” și „Un cal! Un cal! Regatul meu pentru un cal!”, și Dogberry, și „Haide, vin-acum și mă sărută, Kate!” și sărmana Cordelia spânzurată. Ce ar putea să *nu* ne placă? Piesa mea preferată e „A douăsprezecea noapte”, care reușește să fie amuzantă și să-ți frângă în același timp inima. (Vă recomand versiunea interpretată de Imogen Stubba și Ben Kingsley). Tom Stoppard are dreptate. Viola e cea mai reușită eroină creată vreodată.

Îl și urăsc pe Shakespeare. E atât de bun la toate: personaje, intrigă, dialoguri, comedie, tragedie, suspans, diversitate, romantism, ridiculizare plină de eleganță, ironie. E evident că la botezul lui au fost prezente toate ursitoarele bune. (Blestemul ursitoarei rele a sunat, cu siguranță, cam așa: „Nimănui n-o să-i vină să creadă că un băiat din Stratford-upon-Avon a fost în stare să scrie toate astea, și te vor înnebuni pretinzând că piesele tale au fost scrise de Christopher Marlowe, de regina Elisabeta sau de un grup.”)

Cei mai mulți dintre noi, scriitorii, înaintează șchiopătând, dăruiți cu numai unul sau cu două haruri, sau cu niciunul, sau se blochează repetând iarăși și iarăși aceeași poveste, cum i se întâmplă lui F. Scott Fitzgerald cu Zelda, sau poartă în ei o singură carte, ca Margaret Mitchell sau ca Harper Lee. Însă Shakespeare a scris tone întregi, și totul e excelent. A scris comedie bufă, scene de luptă cu sabia, scene de dragoste și filosofie. Personajele lui secundare sunt extraordinare - Feste, Puck, Polonais și Falstaff - și în branșă nu există nimeni care să fi creat personaje feminine mai reușite - Beatrice, Portia, Helena, Rosalind. Compoziția poveștilor sale e uimitoare, scenele în care mor personajele sunt de neuitat - Lear spunând: „Căci așa/ Cum nu mă îndoiesc că sunt bărbat,/ Îmi pare că această doamnă este/ Copila mea, Cordelia...” și „Nicicând, nicicând”. A putut să ia exact aceeași poveste a îndrăgostiților născuți sub o stea nefastă și s-o prezinte ca pe o tragedie (*Romeo și Julieta*) și apoi ca pe o farsă (povestea lui Pyram și Thisbe în *Visul unei nopți de vară*), ca pe o comedie romantică (*Mult zgomot pentru nimic*) și în chip de tragicomedie ironică (*Poveste de iarnă*), și a avut de fiecare

dată de spus ceva nou, original. Și de parcă toate acestea n-ar fi fost de-ajuns, a inventat un întreg limbaj pe care-l folosim acum cu toții, de la „ora vrăjitoarelor” până la „Cârma la vest!” E cu totul nedrept.

E bun până și la comediile de situație. Ceea ce ne aduce la:

COMEDIILE DE SITUAȚIE

Sunt dependentă de filme, de toate genurile, de la *O minte sclipitoare* până la *Căutătorii* și *Ceilalți*. Dar genul meu întru totul favorit este comedia romantică. Ador zeflemeaua plină de vioiciune din filmele anilor treizeci și patruzeci – *S-a întâmplat într-o noapte*, și *My Favorite Wife* și *Copilașul domnișoarei* și *The Miracle of Morgan Creek*. Preferatul meu e *Mâna lui dreaptă*. Replica lui Cary Grant, „Poate Bruce o să ne lase să stăm cu el”, e cel mai amuzant lucru pe care l-am întâlnit vreodată într-o comedie, deși strigătul cufundarului din *Leopardul Suzanei* și scena din clubul de noapte din *The Bachelor and the Bobby-Soxer* îl urmează îndeaproape.

Dar nu sunt o puristă. Îmi plac și filmele noi: *În timp ce tu dormeai*, *Notting Hill*, *Un sărut de milioane*, *Întoarce-te la mine*, *Pur și simplu dragoste*. Îmi place până și remake-ul *Sabrina*, mai mult decât originalul. (Știu, erezie.) Și, bineînțeles, ador *Father Goose*, *Mergi, nu fugi* și *Cum să furi un milion*.

Ceea ce-mi place la aceste filme (pe lângă faptul că uneori par să-mi oglindească propria viață) este că reușesc să fie inventive și amuzante având o formă extrem de bine structurată. Sunt ca un fel de sonete cu sfârșit fericit, și tot ce-mi doresc e să fie cât mai multe.

Dar, de vreme ce nu sunt, am fost nevoită să le scriu pe ale mele și, din fericire, science-fiction e un gen care se pretează foarte bine la comediile de situație. Pentru că ele sunt, în același timp, compatibile cu noutățile și foarte de modă veche. (Și shakespeariane – el a inventat genul, cu Beatrice și Benedick, în *Mult zgomot pentru nimic*). Comedia de situație se desfășoară într-o lume extrem de modernă (giroplane, întâlniri online, întruniri ale consiliilor de conducere din marile corporații, colonii spațiale L5), se pot face o mulțime de comentarii de natură socială, apar o sumedenie de consecințe

neintenționate și există un aer general de demență care pare potrivit cu viitorul, dar în esență e o poveste de dragoste de modă veche. Prima povestire pe care am vândut-o (cu excepția câtorva povestiri-confesiune și a celei intitulată „The Secret of Santa Titicaca”, atât de proastă încât niciun gen n-o va revendica benevol) a fost o comedie de situație cu titlul, suficient de potrivit, „Capra Corn”, și de atunci scriu (și trăiesc) astfel de comedii. Ceea ce ne aduce la:

PROPRIA MEA VIAȚĂ BIZARĂ

Se presupune că scriitorii au vieți incitante, și eu duc o asemenea viață: în sălbăticia din suburbii. Am stat în tribune, în aer liber, în timpul competițiilor de gimnastică, am luat parte la petreceri cu prezentare și vânzare de produse, am confecționat caserole pentru supeuri cu mâncarea adusă de invitați și am cântat în coruri bisericești. Într-un asemenea cor ai parte de gama întreagă de experiențe omenești, printre care se numără invidia, răzbunarea, groaza, orgoliul, incompetența (în întreaga istorie a corurilor bisericești, tenorii n-au luat niciodată nota corectă, iar bașilor nu le-a reușit niciodată sincronizarea), furia, pofta trupească și disperarea existențială.

Am dus pisici la veterinar, mi-am privit prietenele în timp ce li se stabilea paleta de culori avantajoase, am schimbat scutece și am supravegheat petrecerile tineretului. Și toate acestea mi-au oferit un avantaj definitoriu când am scris despre lumi stranii și despre inteligențe extraterestre. Și am primit orice altceva mai era necesar de la:

AGATHA CHRISTIE

Tot ce știu despre intrigă am învățat de la doamna Agatha. Ea e maestra pistelor false, a diversivunilor, tertipurilor și chichițelor, te face să te simți un idiot desăvârșit fiindcă nu ți-ai dat seama cine e criminalul și, mai presus de toate, te face s-o subestimezi. Motivul pentru ne dă gata *Cine l-a ucis pe Roger Ackroyd?* nu este faptul că autoarea plasează în mod strălucit toate indiciile la vedere (ceea ce și face) sau că mizează pe prejudecățile noastre în privința romanelor polițiste (ceea ce

face de asemenea, și nu numai în această carte), ci faptul că pare o poveste polițistă inofensivă, petrecută într-o casă englezească de țară, completată cu un moșier bogat, un majordom sinistru, o fată bătrână gălăgioasă și un detectiv excentric. Cu alte cuvinte, subestimăm cartea, așa cum îi subestimează personajele ei pe zbuciumatul Hercule Poirot și pe bătrânica încântătoare care era Miss Marple. Sau chiar pe Agatha însăși.

Am descoperit-o prin intermediul filmului *Crima din Orient Express*, la care m-am făcut de rușine spunând, dezgustată, cam pe la jumătate: „Oh, pentru numele lui Dumnezeu, nu e posibil s-o fi făcut toți!” Pe urmă am fugit la bibliotecă, să citesc *Ucigașul ABC*, *Moarte pe Nil*, *După înmormântare*, *The Moving Finger*, *Trenul de Paddington* și cartea care a înfuriat atât de mult pe toată lumea: *Cine l-a ucis pe Roger Ackroyd?*. Criticii, scriitorii și cititorii au declarat că autoarea a trișat (n-a făcut-o) și că a încălcat toate regulile modului rafinat de a scrie romane polițiste (a făcut-o). S. S. Dine a fost atât de furios, încât a întocmit o listă a regulilor, printre care se numără: „Nu va exista nicio poveste de dragoste” și „Crima va fi comisă de o singură persoană”, reguli pe care cred că Agatha și le-a prins în pioane pe birou, după care s-a apucat să le încalce rând pe rând.

Și totuși, în ciuda acestui mic episod, în ciuda faptului că i s-a conferit rangul de cavaler, că a scris o piesă de teatru care s-a tipărit în cel mai mare tiraj din istoria teatrului și a intrat de două ori pe lista bestsellerurilor chiar și după moartea ei, și că a fost implicată ea însăși într-un mister (a dispărut fără urmă și a reapărut peste două săptămâni, la un hotel din Harrogate) niciodată elucidat, este în continuare subestimată.

Un truc reușit care, aidoma tuturor trucurilor sale, ar trebui imitat ori de câte ori este posibil.

Notă: Îmi place, de asemenea, seria Lord Peter Wimsey Mysteries de Dorothy Sayers, din care prefer *Nine Tailors* și cărțile despre Harriet Vane: *Strong Poison*, *Have His Carcase*, *Gaudy Night* și *Busman's Honeymoon* (a se citi în această ordine), dar Dorothy face ceva cu totul diferit de Agatha. Intrigile poveștilor ei sunt dezolante, împotmolindu-se în mersul trenurilor, în circumcizii și omlete, dar asta fiindcă pentru ea prezintă tot atât de puțin interes cât acordă Agatha

conturării personajelor. Dorothy e interesată să scrie comedii de moravuri și cronici ale marilor povești de dragoste din literatură.

Am făcut cândva un tur al colegiului Oxford, alături de un grup de turiști plictisiți și câtuși de puțin impresionabili. Au căscat în fața fotografiei echipei de atletism a colegiului Balliol, a portretelor lui T.E. Lawrence și Churchill și a tablei pe care și-a scris Einstein celebra formulă $E = mc^2$. Pe urmă ghidul a spus: „Iar aceasta este Puntea Suspinelor, unde a cerut-o Lordul Peter de soție (în latinește) pe Harriet” și toată lumea a revenit brusc la viață și a început să facă fotografii. Atât de mare e puterea cărților.

În sfârșit, cea mai mare și cea mai importantă influență asupra mea a avut-o:

BIBLIOTECA PUBLICĂ

M-am născut într-o familie care nu citea și nu poseda multe cărți. Mama avea *Pe aripile vântului*, un exemplar din ediția cu poze din film, bunica era abonată la *Redbook* și la *The Saturday Evening Post*, iar fetița de vizavi avea un exemplar din *Mica Prințesă*, și asta era tot. Prin urmare, aproape tot ce am citit provenea de la biblioteca publică și îmi petreceam acolo cât mai mult timp cu putință.

Acolo am descoperit science-fiction, am descoperit *Anne de la Green Gables*, am descoperit-o pe Lenora Mattingly Weber și am dat peste *London*, de H.V. Morton, unde am citit pentru prima oară despre patrula de pază împotriva incendiilor a Catedralei Saint Paul, ai cărei membri dormeau ziua în cripte, iar noaptea căutau posibilele bombe incendiare de pe acoperiș. În biblioteca publică am scris romanul *Doomsday Book*, „Change” și „O Scrisoare de la Familia Cleary” și tot acolo m-am documentat înainte de a scrie romanul *Passage* și povestirile „Fire Watch” și „Aidoma acelora pe care i-am cunoscut cândva”. Biblioteca publică a fost locul unde am citit despre explozia dirijabilului Hindenburg, despre Emily Dickinson și despre blestemul lui Tutankhamon.

Când aveam unsprezece ani, am decis să explorez biblioteca începând să citesc în ordine alfabetică, exact ca Francie din filmul *A Tree Grows in Brooklyn*, și procedând astfel, am

descoperit *Un deces în familie* de James Agee, romanele lui Jane Austen și *Un loc plăcut și numai al lor* de Peter Beagle, înainte de a da peste science-fiction. Și tot în bibliotecă am descoperit tot soiul de lucruri pe care nu le căutam - cărți despre teoria haosului și de critică literară, un articol despre tipii care găseau, după miros, oamenii prinși sub ruine după atacurile naziste asupra Londrei și unul despre localitatea Aberfan din Țara Galilor, unde toții copiii au fost uciși ca urmare a alunecării unui morman imens de steril peste sat, și diverse articole științifice despre paradoxul EPR (Einstein-Podolsky-Rosen) și despre efectul macroparticulelor asupra culorilor stratosferei.

N-aș fi putut să devin scriitoare - sau orice altceva - dacă n-ar fi existat biblioteca publică, și o s-o descoperiți, sub o deghizare sau alta, în toate povestirile mele. Iar câteva dintre aceste povestiri se găsesc în cartea pe care o aveți în față. Sper că le veți citi cu plăcere.

Connie Willis
3 martie 2007

BULETINE METEOROLOGICE

Traducere din limba engleză
Veronica Mircea

VÂNTURILE DE LA MARBLE ARCH

Cath a refuzat să ia metroul.

— Ți-a plăcut ultima oară când am fost aici, am spus, cotrobăind prin valiza mea în căutarea unei cravate.

— Corecție. Ție ți-a plăcut, a precizat ea, periindu-și părul scurt. Mie mi s-a părut murdar, urât mirositor și periculos.

— Te gândești la metroul din New York. Asta e cel din Londra.

Cravata nu era acolo. Am deschis fermoarul buzunarului lateral și mi-am îndesat mâna înăuntru.

— Ultima dată când am venit aici ai mers cu metroul.

— Și mi-am cărat valiza pe scări, am urcat cu ea cinci șiruri de trepte în pensiunea aia oribilă, care nu oferea decât micul dejun. Nici asta n-am de gând s-o mai fac.

Nici nu era cazul. Hotelul Connaught avea lift și portar.

— Detest metroul, a continuat ea. L-am luat numai fiindcă nu ne puteam permite să mergem cu taxiul. Acum ne permitem.

Ne-o permiteam cu siguranță. Ne puteam permite și un hotel cu covoare și cu baie în cameră, nu pe coridor. Era lipsit de sens să-l compari cu - oare cum se numea? Acolo podeaua fusese acoperită cu linoleum maroniu, pe care nu-ți doreai să mergi în picioarele goale, și trebuia să pui monede într-un aparat de deasupra căzii ca să ai apă caldă.

— Cum se numea locul ăla unde am stat? am întrebat-o pe Cath.

— Mi-am șters asta din minte. Nu-mi amintesc decât că stația de metrou purta numele unui cimitir.

— Marble Arch, am spus eu, și nu e numele unui cimitir. E al unei copii a Arcului lui Constantin din Roma, plasată în Hyde Park.

— Ei, suna ca numele unui cimitir.

— Moașa Regală! am exclamat, reamintindu-mi brusc.

Cath a rânjit.

— *Moștenirea* Regală.

— Moașa Regală de la Marble Arch². Ar trebui să facem o vizită acolo. De dragul vremurilor vechi.

---

² Arcul de Marmură (n. tr.).

— Mă îndoiesc că mai există, a spus ea, punându-și cerceii. Au trecut douăzeci de ani.

— Bineînțeles că mai există, am spus eu. Cu dușurile prăpădite și cu tot restul. Ții minte paturile alea înguste? Erau pur și simplu ca niște sicrie, cu deosebirea că sicriile au pereți laterali, așa că n-ai cum să te rostogolești pe podea.

Cravata nu era acolo. Am început să-mi scot cămășile din valiză și să le stivuiesc pe pat.

— Nici astea nu-s cu mult mai grozave. Te fac să te-ntrebi cum au reușit englezii să se reproducă în toți acești ani.

— S-ar părea că nouă ne-a reușit foarte bine, a zis ea, punându-și pantofii. La ce oră începe conferința?

— La zece, am răspuns, aruncând pe pat ciorapi și lenjerie de corp. La ce oră te-ntâlnești cu Sara?

— La nouă și jumătate, a spus, uitându-se la ceas. O să ai timp să iei bilete la teatru?

— Sigur că da, am liniștit-o. Bătrânul n-o s-apară înaintea de unsprezece.

— Bine. Sara și Elliott nu pot merge decât sâmbătă. Sunt ocupați mâine-seară, iar noi cinăm vineri cu văduva lui Milford Hugues și cu băieții ei. Arthur vine cu noi la teatru? Ai luat legătura cu el?

— Nu, dar știu că Bătrânul o să vrea să meargă. Ce vedem? am întrebat, renunțând la cravată.

— *Ragtime*, dacă găsesc bilete. Se joacă la Adelphi. Dacă nu, încearcă să iei la *Furtuna* sau la *Sunset Boulevard* și, dacă s-au vândut, la *Endgames*. Joacă Hay-ley Mills.

— *Kismet* nu se joacă?

Ea a rânjit din nou.

— *Kismet* nu se joacă.

— La ce stație de metrou scrie că trebuie să cobori pentru Adelphi?

— La Charing Cross, m-a lămurit ea, consultând harta. *Sunset Boulevard* e la Old Vic, iar *Furtuna* la Duke of York. Ai putea să iei biletele de la o agenție. Ai rezolva mult mai repede decât umblând pe la teatre.

— Nu și cu metroul, n-o să dureze mult. Ajungi oriunde fără probleme. Iar agențiile de bilete sunt pentru turiști.

Ea părea sceptică.

— Ia locuri în rândul trei, dacă poți, dar nu în lateral. Și nu

mai în spate de balconul I.

— Nu la balcon? am întrebat.

La prima noastră vizită nu ne permisesem decât locurile cele mai îndepărtate, aflate atât de sus, încât nu vedeam decât creștetele actorilor. Când merseserăm la *Kismet*, Bătrânul își petrecuse tot timpul aplecându-se ca să se uite în jos, la costumul arab al voluptoasei Lalume, cu un binoclu închiriat.

— Nu la balcon, a spus Cath, îndesându-și în geantă o umbrelă și un ghid turistic. Plătește cu cardul American Express, dacă ți-l acceptă. Dacă nu, cu Visa.

— Ești sigură că rândul trei e o idee bună? Ți-aduci aminte, ultima dată aproape că era să fim dați afară de la balcon din cauza Bătrânului, și acolo nici măcar nu mai era altcineva.

Cath a încetat să-și mai pună lucruri în geantă.

— Tom, a zis ea, părând îngrijorată. Asta a fost acum douăzeci de ani și tu nu l-ai mai văzut pe Arthur de mai bine de cinci.

— Și crezi că Bătrânul s-a maturizat între timp? Nicio șansă. Din cauza lui am fost dați afară de la Graceland acum cinci ani. Probabil că e neschimbat.

Cath arăta ca și cum ar fi vrut să mai spună ceva, dar a reînceput să-și îndese în geantă tot felul de chestii.

— La ce oră e cocteilul diseară?

— Nu e cocteil, e o petrecere cu sherry, am zis eu. În țara asta se bea sherry la petreceri. La șase. Ne-ntâlnim acolo, OK? Crezi că ție și Sarei o să v-ajungă timpul ca să cumpărați tot orașul și să vă puneți la zi cu bârfele din ultimii – câți sunt? – trei ani?

Eu mă întâlnisem cu Elliott și cu Sara la Atlanta, în urmă cu un an, și în urmă cu doi la Barcelona, dar Cath nu mă însoțise la niciuna dintre conferințe.

— Unde vă faceți cumpărăturile? am întrebat-o.

— La Harrods. Ții minte serviciul de ceai pe care l-am cumpărat prima oară când am venit aici? Vreau să cumpăr porțelanuri asortate. Și o eșarfă de la Liberty's, și un cardigan de cașmir, toate lucrurile pe care de data asta ni le putem permite. S-a uitat din nou la ceas. Aș face bine să plec. Traficul o să fie groaznic pe ploaia asta.

— Cu metroul ai ajunge mai repede, am zis. Și te-ai uda mai puțin. Mergi pe linia Piccadilly până la Knightsbridge, și ajungi

exact acolo. Nici măcar nu trebuie să ieși. Harrods are o intrare chiar în stația de metrou.

— N-am de gând să manevrez pungi cu cumpărături pe scările alea rulante îngrozitoare. Sunt stricate mai tot timpul. În plus, sunt șobolani.

— N-ai văzut decât *un singur* șoarece, *o singură* dată, la Piccadilly Circus, și era jos, pe șine.

— De atunci au trecut douăzeci de ani, a spus ea, apropiindu-se de pat și extrăgându-mi cu abilitate cravata din întreaga harababură. Acum acolo sunt, probabil, mii de șobolani. M-a sărutat pe obraz. Succes la prezentarea lucrării. A înșfăcat o umbrelă. Ia tu metroul, a adăugat, îndreptându-se spre ușă. Tu ești nebun după el.

— Așa am de gând, am strigat în urma ei, dar ușile liftului se închiseseră deja.

În ciuda previziunilor lui Cath, metroul era exact la fel cum fusese cu douăzeci de ani în urmă. Ei, poate nu exact la fel. Acum existau automate pentru bilete și bariere automate care mi-au supt permisul de călătorie pe cinci zile și mi l-au scuipat înapoi. Iar scările rulante nu mai erau din lemn, ci din metal. Însă rămăseseră la fel de abrupte, iar afișele cu musicaluri și cu piese de teatru de pe marginile lor nu se schimbaseră aproape de loc. Pe atunci se jucaseră *Kismet* și *Cats*. Acum se jucau *Showboat* și *Cats*.

Cath avea dreptate, îmi plăcea foarte mult metroul londonez. E cel mai bun sistem subteran de transport din lume. T-ul din Boston e vechi și decrepit, transportul subteran din Tokio te duce cu gândul la o cutie de sardele, iar cel din Washington pare să fi fost conceput ca adăpost de bombe. *Le Metro* nu e rău, dar faptul că se află în Paris e un handicap. BART e în San Francisco, dar nu merge nicăieri.

Metroul londonez merge peste tot, ajunge la Heathrow și Hampton Court și mai departe, până în stații suburbane obscure, cum sunt Cockfosters și Nudchute. Fiecărei atracții turistice îi corespunde câte o stație și e imposibil să te rătăcești.

Dar nu e doar un mod eficient de a ajunge de la Turnul Londrei până la Westminster și la Palatul Buckingham. E un loc în sine, un labirint subteran de tuneluri, scări și coridoare, la

fel de colorat ca afișele teatrale de pe zidurile peroanelor, ca hărțile plasate pe orice pilon de susținere, pe fiecare zid și la toate bifurcațiile tunelurilor.

M-am oprit în fața uneia dintre ele, studiindu-i liniile încrucișate, verzi, albastre și roșii. Stația Charing Cross. Trebuia să merg pe linia gri. Cum se numea? Jubilee.

Am urmărit indicatoarele de-a lungul unui peron curbat și am ieșit pe un altul, de unde se pleca spre est.

Un metrou tocmai se îndepărta. Pe afișajul cu leduri de deasupra șinelor scria URMĂTORUL TREN PESTE 6 MINUTE. Metroul a pătruns în tunelul îngust și am așteptat rafala de vânt care avea să urmeze, împingând aerul în fața ei pe măsură ce dispăreau vagoanele.

A venit, cu un miros vag de motor diesel și de praf, ciufulind părul unei femei de lângă mine și unduindu-i fusta. URMĂTORUL TREN PESTE 5 MINUTE anunța afișajul.

Ca să-mi umplu timpul, am urmărit doi tineri proaspăt căsătoriți care se țineau de mână uitându-se la afișele spectacolelor *Sunset Boulevard* și *Dincolo de uși* și la al magazinului Harrods. „O gură de aer din trecut”, scria pe afișul din capăt. „Trăiți experiența Războiului Fulger din Londra la Muzeul Imperial al Războiului. Stația Elephant & Castle.”

— Se apropie trenul, a anunțat o voce de nicăieri, și am făcut un pas spre linia galbenă.

Pe marginea peronului încă mai era scria ATENȚIE, NU CĂLCAȚI ÎN GOL. Cath refuzase întotdeauna să stea în apropiere de margine. Se sprijinea nervoasă de peretele mozaicat, ca și cum s-ar fi așteptat ca trenul să sară brusc de pe șine să treacă peste noi.

Metroul s-a oprit. Exact la timp, crom strălucitor și plastic, nicio gumă de mestecat pe podea, nicio substanță neidentificată pe scaunele tapitate cu pluș portocaliu.

— Îmi cer scuze, a spus femeia de lângă mine, mutându-și punga cu cumpărături, astfel încât să mă pot așeza.

Până și călătorii erau mai politicoși decât cei din alte metrouri. Și citeau cărți mai bune. Bărbatul din fața mea citea *Casa umbrelor*, de Dickens.

Trenul a încetinit.

— Regent's Park, a anunțat vocea plată.

Regent's Park. În timpul ultimei noastre vizite la Londra,

Bătrânul strigase „Spre cap!” și sărise din vagon când ajunseserăm la stația asta.

Ne condusesese într-un tur gălăgios, pe urmele lui Sir Thomas Morus. Ne duseserăm la Turnul Londrei să vedem Bijuteriile Coroanei, și Cath, care citea *Frommer's England on \$40 a Day* în timp ce stăteam la rând, spusese:

— În biserica asta e îngropat Sir Thomas Morus. Știți, *Un om pentru toate anotimpurile*.

Și plecaserăm cu toții în marș să-i vedem mormântul.

— Vreți să vedeți și restul? Întrebase Bătrânul.

— Restul? se mirase Sara.

— Aici e îngropat numai trupul lui, ne explicase Bătrânul. Trebuie să-i vedeți capul!

Și ne dusesse pe Podul Londrei, unde stătuse capul lui Morus înfipt într-o sulită, și în parcul-grădină Chelsea, unde îl îngropase Margaret, fiica lui, după ce îl dăduse jos, și apoi la Canterbury, întorcându-se să stea de vorbă cu noi în timp ce conducea mașina către mica biserică unde se află capul în prezent.

— Rămășițele lui Thomas Morus: Turul Lumii, spusese, în vreme ce ne ducea pe drumul de întoarcere cu o viteză dementială.

— Ne-a scăpat Lacul Havasu, spusese Elliott. Nu acolo se află originalul Podului Londrei?

Și, în anul când se ținuse conferința la San Diego, Bătrânul își făcuse zgomotos apariția într-o mașină închiriată, ne răpise pe toți și ne dusesse în Arizona, să admirăm podul.

Abia așteptam să-l revăd pe Bătrân. N-aveai de unde să știi ce obiectiv turistic nebunesc alege de data asta. La urma urmelor, el era omul din cauza căruia fuseserăm dați afară de la Alcatraz.

Nu venise la ultimele patru conferințe - era în Nepal când se ținuse prima și terminase o carte în timpul celorlalte trei - iar eu eram nerăbdător s-aud ce mai pusese la cale.

— Oxford Circus, a anunțat vocea plată.

Înainte de Charing Cross trebuia să mai oprească de două ori.

În fiecare stație, mă aplecam în afară s-o privesc. Fiindcă fiecare își avea propriul design distinctiv, propria culoare specifică: St Pancras era verde, cu borduri albastru-închis,

Euston Square era neagră, cu portocaliu, Bond Street era roșie. La Oxford Circus, pantele erau albastre și designul scărilor se schimbaseră de când fuseserăm prima dată acolo.

Trenul a pornit, a prins viteză. Urma să ajungă peste cinci minute, iar peste zece aveam să fiu la Adelphi, mult mai repede decât putea ajunge Cath cu taxiul, și călătoria era cel puțin la fel de confortabilă.

Am ajuns în opt minute, am urcat pe scările rulante și am ieșit în ploaie, iar peste douăzeci de minute eram pe Strand³, la Adelphi. Aș fi ajuns în cincisprezece, dar a trebuit să aștept zece (înghesuindu-mă sub o copertină și dorindu-mi să fi ascultat sfatul lui Cath în privința unei umbrele) ca să pot traversa Strand. Taxiuri londoneze negre, bară la bară, și autobuze etajate, și automobile minuscule, toate mergând în viteză către nicăieri.

La *Ragtime* nu mai erau bilete. Am luat o hartă a teatrelor de pe raftul din hol și am căutat Duke of York. Se afla pe Shaftesbury, cea mai apropiată stație de metrou fiind Leicester Square. M-am întors la Charing Cross, am coborât pe scările rulante și am intrat în pasajul către linia Northern. Încă mai aveam la dispoziție o jumătate de oră, ceea ce însemna că nu puteam ajunge decât în ultima clipă, dar nu era imposibil.

Am intrat în tunelul din stânga și m-am îndreptat spre peron ținând pasul cu mulțimea și încordându-mi auzul ca să deslușesc huruitul trenului care intra în stație dincolo de larma estompată a vocilor și de păcănitul vioi al tocurilor înalte.

Toată lumea a grăbit pasul. Tocurile răpăiau într-un ritm mult mai alert. Am scos harta metroului din buzunarul din spate. Puteam să merg pe linia Piccadilly până la South Kensington, să trec apoi pe linia District și...

Rafala de vânt m-a lovit ca suflul unei explozii. Am făcut un pas înapoi clătinându-mă, aproape pierzându-mi echilibrul. Capul mi-a zvâcnit brusc către spate, ca și cum aș fi primit un pumn în falcă. Am căutat peretele mozaicat cu disperare, pe băjbăite.

„IRA a aruncat un tren în aer!” mi-am spus.

Dar răbufnirea bruscă de aer arzător nu fusese însoțită de niciun zgomot, doar de un miros umed, oribil.

---

3 Stradă din Londra, celebră pentru teatrele și hotelurile sale (n. tr.).

Gaz sarin, m-am gândit, și mi-am astupat din reflex nasul și gura cu palma, dar am continuat să simt mirosul. Sulf și iz de pământ umed, plus altceva. Praf de pușcă? Dinamită? Am adulmecat aerul, încercând să-l identific.

Dar, indiferent ce-ar fi fost, deja nu mai era. Vântul încetase la fel de brusc cum mă izbise și tot așa dispăruse și mirosul. În aerul uscat, stătut, nu mai rămăsese nici urmă.

Și probabil că nu fusese nici explozie, nici gaz toxic, fiindcă nimeni altcineva nu-și încetinise pașii. Răpăitul tocurelor înalte pe dalele tunelului era la fel de energic și de uniform. Doi adolescenți din Germania, cu rucsacuri în spate, m-au depășit grăbiți, chicotind, urmați de un om de afaceri în pardesiu gri, cu un număr din *Times* îndesat sub braț, și de o femeie tânără, părând să nu aibă habar de nimic.

Nimeni nu simțise rafala? Sau lovea frecvent în stația Charing Cross și se obișnuiseră cu ea?

Dar cum ai fi putut să te obișnuiești cu așa ceva? Probabil că n-o simțiseră.

Dar *eu* o simțisem?

Fusese ca unul dintre cutremurele de acasă, din California, o zdruncinătură care înceta înainte de a apuca s-o conștientizezi, și nu mai erai sigur dacă se întâmplase cu adevărat. Nu mă puteam convinge decât întrebându-i pe Cath și pe copii: „Ați simțit asta?”, sau văzând un tablou înclinat pe perete.

Acolo jos, tablourile de pe pereți erau lipite, iar studenții germani și omul de afaceri îmi răspunseseră deja la întrebarea „Ați simțit asta?”.

Dar eu am simțit-o, mi-am spus, și am încercat să reconstitui totul.

Căldură și miros pătrunzător de sulf și de pământ umed. Însă altceva mă făcuse să-mi pierd echilibrul, să mă lipesc de perete clătinându-mă. Fusese izul panicii, al țipetelor unor oameni speriați de detonarea unei bombe.

Însă nu putea fi o bombă. IRA ducea tratative de pace cu britanicii, de mai bine de un an nu se mai petrecuse niciun incident, și bombele nu se opresc în mijlocul exploziei. În metrou mai fuseseră bombe înainte – vocea mecanică ar fi spus: „Vă rugăm să urcați pe scările rulante și să părăsiți imediat incinta”, în loc de: „Atenție, nu călcați în gol.”

Dar ce fusese, dacă nu o bombă? Și de unde venise? Mi-am

ridicat privirea, dar n-am văzut niciun grătar, nicio supapă de ventilație și nicio conductă de apă de-a lungul plafonului. Mi-am continuat drumul prin tunel adulmecând, dar nu se simțeau decât mirosurile obișnuite – praf și lână umedă, fum de țigară și, acolo unde tunelul ajungea la un mic grup de trepte, un iz puternic de păcură.

Undeva, în josul pasajului, s-a auzit huruitul unui tren. Trenul. Când mă izbise mirosul, unul tocmai intra în stație. Probabil că el stârnise cumva rafala de aer. Am ieșit pe peron și am rămas acolo, privind în lungul tunelului, pe jumătate sperând că avea să se întâmple din nou și pe jumătate îngrozit de o asemenea posibilitate.

Metroul a apărut și s-a oprit, și a coborât o mână de oameni.

— Atenție, nu călcați în gol! a spus vocea computerizată.

Ușile s-au închis cu un fâșâit și trenul s-a pus în mișcare. O pală de vânt a săltat bucățile de hârtie de pe șine și le-a învârtit, izbindu-le de pereții laterali, și m-am proptit zdravăn pe picioarele depărtate, dar n-a fost decât suflul obișnuit, fără niciun miros ieșit din comun.

M-am întors în tunel și am studiat pereții în căutarea unor uși, am pipăit plăcile de mozaic în căutarea unor curenți de aer, m-am așezat în același loc în care stătusem mai înainte, în așteptarea unui alt tren.

Dar n-am descoperit nimic, și stăteam în drum. Toată lumea mă ocolea, murmurând iarăși și iarăși „Pardon”, un cuvânt cu care n-am fost în stare să mă obișnuiesc niciodată, deși știam că nu e decât simplul echivalent britanic al expresiei „Scuzați-mă”. Aveam totuși impresia că îmi cereau iertare, deși eu eram cel care bloca drumul. Și trebuia s-ajung la conferință.

În plus, indiferent ce provocase rafala, nu fusese, probabil, nimic altceva decât o simplă întâmplare. Pasajele care făceau legătura între peroane, între linii și niveluri te duceau cu gândul la o crescătorie de iepuri. Pala de vânt ar fi putut veni de oriunde. Poate cineva de pe linia Jubilee căra un carton cu ouă stricate. Sau mostre de sânge. Sau și una și alta.

M-am îndreptat spre linia Northern, am prins un metrou care tocmai intra în stație și am ajuns la conferință la timp pentru sesiunea de la ora unsprezece, dar episodul mă tulburase probabil mai mult decât eram dispus să recunosc față de mine însumi. Stăteam în hol, prinzându-mi ecusonul de

participant, când ușa dinspre exterior se deschise, lăsând să intre o rafală de aer.

M-am ferit din bătaia ei cu o tresărire și am rămas locului, holbându-mă prostește la ușa, până când am auzit vocea femeii de la ghișeu de recepție:

— Vă simțiți bine?

Am dat din cap.

— Bătrânul sau Elliott Templeton și-au înregistrat sosirea?

— Un bătrân? a întrebat ea, uimită.

— Nu *un* bătrân, *Bătrânul*, am precizat nerăbdător. Arthur Birdsall.

— Sesiunea de dimineață a început deja, a spus ea, căutând printre ecusoanele aranjate în șiruri. V-ați uitat în sala de bal?

Bătrânul nu participase la nicio sesiune, în toată viața lui.

— Domnul Templeton e aici, a spus ea, continuând să caute. Nu, domnul Birdsall nu s-a înregistrat încă.

— Daniel Drecker e aici, mi-a spus Majorie O'Donnell, repezindu-se la mine. Ai auzit de fiica lui, nu-i așa?

— Nu, am răspuns, inspectând încăperea în căutarea lui Elliot.

— E într-un sanatoriu, mi-a povestit ea. Schizofrenie.

M-am întrebat dacă mi-o spunea fiindcă avea impresia că și purtarea mea era dezechilibrată, dar ea a adăugat:

— Așa că, pentru numele Cerului, să nu-l întrebi de ea. Și să nu-l întrebi pe Peter Jamieson dacă Leslie e aici. S-au despărțit.

— N-o s-o fac, am spus, și am scăpat de Marjorie îndreptându-mă spre locul primei conferințe.

Elliott nu era nici în public, nici la masă. M-am așezat lângă Jim McCord, care locuia în Londra, și am spus fără niciun preambul:

— În dimineața asta am mers cu metroul.

— Jalnic, nu-i așa? a zis el. Și *atât* de scump. Când mai costă un permis pe o zi? Două lire jumătate?

— Când mă aflam în stația Charing Cross a fost o rafală ciudată de vânt.

McCord a dat din cap, cu un aer de cunoscător.

— Le provoacă trenurile. Împing aerul în fața lor când ies în stație, mi-a explicat, ilustrând mișcarea de împingere cu mâinile, și fiindcă umplu tunelul, în siajul lor se creează un soi de vid, iar aerul se grăbește să umple golul, și așa ia naștere

rafala de vânt. Când intră în stație se întâmplă același lucru, în sens invers.

— Știu, am spus nerăbdător, dar asta a fost ca o explozie, și mirosea...

— E toată murdăria aia de acolo, de jos. Și cerșetorii. Dorm în tuneluri, știi. Unii chiar urinează pe pereți. Mă tem că metroul s-a deteriorat considerabil în ultimii ani.

— În Londra s-a deteriorat totul, a spus femeia din partea opusă a mesei. Știați că pe Regent Street e un magazin Disney?

— Și un Gap, a adăugat McCord.

— Atenție, nu Călcați în Gol⁴, am zis, dar ei abandonaseră subiectul Declinului și Căderii Londrei.

Le-am explicat că trebuia să-l caut pe Elliott.

Care era de negăsit. Începea sesiunea de după-amiază. M-am așezat lângă John și Irene Watson.

— Nu i-ați văzut pe Arthur Birdsall sau pe Elliott Templeton, nu? i-am întrebat, inspectând sala de bal cu privirea.

— Elliott a fost aici înainte de sesiunea de dimineață, a răspuns John. Stewart e aici.

Jane s-a aplecat spre el.

— Ai auzit de operația lui, nu-i așa? Cancer la colon.

— Doctorii susțin că i l-au extirpat în întregime, a completat John.

— Nu-mi mai place să discutăm despre asta, a spus Irene, înclinându-se din nou spre John, încrezătoare. Toată lumea de aici a îmbătrânit, s-a îmbolnăvit sau a divorțat. Ai auzit că a murit Hari Srinivasau, nu? Atac de cord.

— Văd acolo pe cineva cu care trebuie să vorbesc, am zis eu. Mă-ntorc imediat.

Am luat-o pe aleea dintre scaune. Și am dat peste Stewart.

— Tom! a exclamat el. Ce-ai mai făcut?

— Ce-ai mai făcut *tu*? am ripostat. Am auzit c-ai fost bolnav.

— Mă simt excelent. Doctorii îmi spun că l-au depistat la timp, că l-au extirpat cu totul, a răspuns el. Nu mă îngrijorează atât recidivarea cancerului, cât faptul că știu că așa ceva ne așteaptă pe măsură ce îmbătrânim. Ai auzit de Paul Wurman?

— Nu, am zis. Uite, trebuie să dau un telefon înainte de a începe sesiunea.

---

4 În limba engleză, Mind the Gap - joc de cuvinte intraductibil (n. tr.).

Și înainte de a apuca el să mă pună la curent cu Declinul și Căderea Tuturor. M-am îndreptat către hol.

— Unde ai fost? m-a-ntrebat Elliott, pocnindu-mă peste umăr. Te-am căutat peste tot.

— Unde am fost *eu*? am spus, ca victima unui naufragiu care a stat zile întregi pe o plută. N-ai idee ce mult mă bucur să te văd, am adăugat, privindu-l cu încântare.

Arăta la fel ca întotdeauna, înalt, în formă, cu linia părului pe poziție, fără să se fi retras câtuși de puțin.

— Toți ceilalți sunt în descompunere.

— Inclusiv tu, a rânjit el. Arăți ca și cum ai avea mare nevoie de o gură de alcool.

— Bătrânul este cu tine? l-am întrebat, uitându-mă în jur.

— Nu. Ai cumva idee unde se află barul în locul ăsta?

Am arătat cu degetul.

— Acolo.

— Deschide drumul, a zis. Am tot felul de lucruri să-ți spun. Tocmai am convins Evers și Asociații să se implice într-un nou proiect. Îți povestesc totul la o bere.

Și mi-a povestit, apoi mi-a spus ce făcuseră el și Sara de la ultima conferință încoace.

— Credeam că Bătrânul o să fie azi aici, am spus. O să vină totuși diseară?

— Cred, a răspuns Elliott. Sau mâine.

— E bine, nu-i așa? am mai întrebat, uitându-mă în partea opusă a barului, unde stătea Stewart de vorbă, în picioare. Nu e bolnav sau altceva de genul ăsta?

— Cred că nu, a zis Elliott, arătând liniștitor de surprins. Acum locuiește în Cambridge, știi? Eu și Sara n-o să venim diseară. Evers și Asociații ne-au invitat la cină, să sărbătorim. O să trecem totuși pentru câteva minute, în drum. Sara a insistat. Vrea să te vadă. E atât de entuziasmată de vizita voastră. De săptămâni întregi nu mai vorbește despre nimic altceva. De-abia aștepta să meargă la cumpărături cu Cath.

S-a dus la bar și s-a întors cu încă două beri.

— Apropo, Sara a zis să-ți spun că suntem cât se poate de hotărâți să ne-ntâlnim sâmbătă la teatru și la cină. Ce-o să vedem? Te rog, spune-mi că nu e *Sunset Boulevard*.

— Oh, Doamne! am exclamat. Nu-i nimic. Am uitat să iau bilete.

Mi-am privit în grabă ceasul. Era patru fără un sfert.

— Crezi c-or mai fi deschise casele de bilete?

El a încuviințat.

— Bun.

Mi-am înhățat paltonul și am pornit către hol.

— Și nici *Cats!* a strigat Elliott în urma mea.

Aveam să fiu norocos dacă găseam orice, m-am gândit, alergând spre stația de metrou și împingându-mă în bariera rotitoare, inclusiv un tren, la ora aia. Pe scările rulante era o asemenea înghesuială, încât mi-a fost greu să-mi scot lista teatrelor din buzunar. *Furtuna* era la teatrul Duke of York. Leicester Square. Mi-am scos harta - linia Piccadilly. Tunelul care ducea într-acolo era încă și mai aglomerat decât scara rulantă și înaintam mai încet. Bătrâna din fața mea, cu o eșarfă cenușie în jurul capului și cu un palton vechi, maro, își târa picioarele cu viteza melcului, strângându-și gulerul în jurul gâtului cu o mână brăzdată de vene albastrii, cu fruntea aplecată și cu umeri curbați înainte, de parcă ar fi ținut piept unui uragan.

Am încercat s-o ocolesc, dar drumul era blocat de mai mulți adolescenți cu rucsacuri, de data asta spanioli, care mergeau câte patru în rând, discutând despre „El Tour de Londres”.

Am scăpat trenul și am fost nevoit să-l aștept pe următorul, verificând afișajul „Următorul tren peste 4 Minute” din cincisprezece în cincisprezece secunde și ascultând un cuplu de americani din spatele lui certându-se cu ciudă.

— Ți-am spus că-ncepe la patru, zicea femeia. Acum o să-ntârziem.

— Cine a vrut să mai facă încă o fotografie? a ripostat bărbatul. Făcuseși deja cinci sute, dar, oh, nu, tu trebuia să mai faci încă una.

— Am vrut să am ceva care să ne aducă aminte de vacanța noastră, a spus ea cu amărăciune. De vacanța noastră încântătoare, încântătoare.

Metroul a intrat în stație și eu mi-am făcut loc îndesându-mă, m-am prins bine cu mâna de un stâlp și am rămas acolo, strivit, citindu-mi lista. Și teatrul Wyndham era în apropiere de Leicester Square. Ce se juca la Wyndham? *Cats*.

Nu-mi era de folos. Dar la numai câteva cvartale distanță, la Prince Edward, se juca *Moartea unui comis-voiajor*. Și pe

Shaftesbury Avenue era un întreg sir de teatre.

— Leicester Square, a anunțat vocea computerizată și mi-am făcut loc cu forța, coborând din tren, străbătând tunelul, urcând cu scara rulantă și ieșind în piață.

La suprafață traficul era încă și mai aglomerat și am avut nevoie de douăzeci de minute ca s-ajung la Duke of York, numai ca să aflu că aveau casa de bilete închisă până la ora șase. La Prince Edward era deschisă, dar pentru *Moartea unui comis-voiajor* nu mai aveau decât două seturi de locuri izolate, despărțite de cincisprezece rânduri.

— Cinci locuri alăturate vă pot oferi, cel mai devreme, pe cincisprezece martie, mi-a spus fata cu ruj negru pe buze, apăsând tastele computerului.

La Idele lui martie, m-am gândit. Cât se poate de potrivit, deoarece Cath avea să mă omoare dacă mă întorceam fără bilete.

— Unde e cea mai apropiată agenție teatrală? am întrebat-o pe fată.

— E una pe Cannon Street, mi-a oferit ea o indicație vagă.

Cannon Street. Era numele unei stații de metrou. Mi-am consultat harta. Liniile District și Circle. Puteam să merg pe linia Northern până la Embankment și să iau de acolo un tren de pe District sau de pe Circle.

M-am uitat la ceas. Se făcuse deja patru și jumătate. La șase trebuia să ne-nîlnim la petrecere. Aveam s-ajung în ultima clipă. Am alergat înapoi, în Leicester Square, am coborât pe linia Northern și m-am urcat într-un metrou. Era încă și mai înghesuit, dar toți călătorii erau politicoși. Își țineau cărțile deasupra aglomerației și continuau să citească. *Madame Bovary*, și 253, romanul lui Geoffrey Ryman, și *Coborâre în Iad*, de Charles Williams.

— Cannon Street, a anunțat vocea computerizată, așa că mi-am făcut loc împingându-mă și m-am îndreptat spre ieșire.

Eram la jumătatea drumului prin pasaj când m-a izbit din nou aceeași rafală violentă de mai înainte, cu același miros.

Nu, nu era același, mi-am spus, recăpătându-mi echilibrul și uitându-mă la navetiștii care treceau netulburați pe lângă mine. Mirosul pătrunzător de sulf și de exploziv fusese același, dar fără izul de umed, de mucegai. Și de data asta se simțea miros de fum.

Dar nu începuse să sune nicio alarmă și niciun sistem de extinctoare nu intrase în funcțiune. Nici măcar nu-l remarcase nimeni.

Poate era unul dintre acele lucruri atât de obișnuite, încât localnicii nu le mai dau nicio atenție, m-am gândit, poate nici nu mai sesizează mirosul. Ca într-o fabrică de cherestea sau ca într-o uzină chimică. La un moment dat ne dusesem în vizită la unchiul lui Cath, în Nebraska, și eu îl întrebasesem dacă îl deranja mirosul țarcurilor de vite.

— Care miros? zisese el.

Dar bălegarul nu mirosea a violență, a panică. Și mirosul i se simțea peste tot. Dacă mirosul din metrou era persistent și omniprezent, de ce nu-l simțisem și la Piccadilly Circus sau la Leicester Square?

Eram în drum spre South Kensington când mi-am dat seama că făcusem cale-ntoarsă prin tunel fără să-mi dau seama, urcasem într-un tren și mersesem șase stații. Și nu luasem bilete.

Am coborât, având pe jumătate intenția să mă duc înapoi, apoi am rămas nehotărât pe peron. Nu era vorba de niciun carton cu ouă stricate, nici de mostre de sânge, și nu era un fenomen local, din Charing Cross. Atunci ce era?

O femeie a coborât din metrou uitându-se nervoasă la ceas. Am aruncat o privire către al meu. Cinci și jumătate. Era prea târziu ca să mă mai duc la agenția teatrală, prea târziu ca să mai fac orice altceva în afară de a descoperi pe ce linie să mă-ntorc acasă.

Am simțit un val de ușurare fiindcă nu trebuia să revin în stația Cannon Street, fiindcă nu trebuia să suport din nou rafala de vânt. Ce erau rafalele alea, m-am întrebat, scoțându-mi harta, de ce creau o asemenea senzație de spaimă?

M-am gândit la toate pe drumul către hotel, întrebându-mă dacă să-i povestesc lui Cath. N-aș fi făcut altceva decât să-i confirm părerea despre metroul londonez și n-aveam s-o găsesc într-o dispoziție potrivită pentru istorisirile delirante despre rafalele de vânt din subteran. Nu-i plăcea să întârzii și se făcuse șase. La întoarcerea mea la hotel avea să fie aproape șase și jumătate.

Am ajuns la șapte fără un sfert. Am apăsat zadarnic pe

butonul liftului vreme de cinci minute, apoi am luat-o pe scări. Poate că întârziase și ea. Când se duceau la cumpărături, ea și Sara pierdeau simțul timpului. Mi-am pescuit cheia camerei din buzunarul pantalonilor.

Cath mi-a deschis ușa.

— Am întârziat, știu, am spus desprinzându-mi ecusonul și scoțându-mi apoi haina. Dă-mi cinci minute. Tu ești gata?

— Da, a răspuns.

S-a îndreptat spre pat și s-a așezat pe marginea lui, urmărindu-mă cu privirea.

— Cum a fost la Harrods? am întrebat-o, descheindu-mi cămașa. Ai cumpărat porțelanurile?

— Nu, a zis, coborându-și ochii spre mâinile încleștate.

Am înșfăcat o cămașă curată din valiză și am îmbrăcat-o.

— Dar tu și Sara v-ați distrat bine? am spus, încheind-o. Ce-ați cumpărat? Elliott se temea că o să goliți tot magazinul. Am tăcut, uitându-mă la ea. Ce n-a mers? am întrebat. Au sunat copiii? S-a întâmplat ceva?

— Copiii sunt bine.

— Dar s-a întâmplat ceva, am insistat. Taxiul în care v-ați urcat a avut un accident.

A clătinat din cap.

— Nu s-a întâmplat nimic. Și apoi, tot cu ochii la mâini: Sara are un amant.

— Ce? am întrebat eu, proteste.

— Sara are un amant.

— Sara? am repetat, nevenindu-mi să cred.

Nu Sara, afectuoasa, devotata Sara.

Cath a dat din cap, continuând să-și privească uimită mâinile.

M-am așezat pe pat.

— Ți-a povestit ea?

— Nu, sigur că nu, a zis Cath, ridicându-se și apropiindu-se de oglindă.

— Atunci cum ai aflat? am întrebat-o, deși știam răspunsul.

Descoperise tot așa cum aflase și că ni se îmbolnăviseră copiii de vărsat-de-vânt, că i se logodise sora, că tatăl ei își făcea griji din cauza afacerilor. Cath remarcă întotdeauna lucrurile înaintea oricui altcuiva - era dotată cu un soi de radar ultrasensibil care sesiza indiciile subliminale sau vibrațiile din

aer, sau altceva. Și nu se înșela niciodată.

Dar Sara și Elliott erau căsătoriți de tot atât de mult timp ca noi. Erau cuplul din vârful listei pe care o numeam „Căsătoria e o Instituție Încă Viabilă”.

— Ești sigură? am spus.

— Sunt sigură.

Am vrut s-o întreb cum de știa, dar n-avea rost. Când se îmbolnăvise Ashley de vărsat de vânt, spusese:

— Întotdeauna îi strălucesc ochii când are febră și, în plus, Lindsay a fost bolnavă acum două săptămâni.

Dar de cele mai multe ori nu putea decât să-și scuture părul blond, tuns scurt, nefiind în stare să explice cum trăsese concluzia, întotdeauna corectă, întotdeauna.

— Dar..., l-am văzut pe Elliott azi, am zis. Era foarte binedispus. Nu a...

Mi-am reamintit tot ce spusese, întrebându-mă dacă existase ceva care să sugereze că era îngrijorat sau nefericit. Spusese că Sara și Cath aveau să cheltuiască o grămadă de bani, dar el spunea asta întotdeauna.

— Părea foarte vesel.

— Puneți cravata, a zis Cath.

— Dar dacă ea... Nu trebuie să mergem dacă nu vrei.

— Ba da. Ea a clătinat din cap. Ba da. Trebuie să mergem.

— Poate ai interpretat greșit...

— Nu.

Apoi a intrat în baie și a închis ușa.

Am găsit cu mare greutate un taxi. Portarul de la Connaught părea să se fi făcut nevăzut și toate taxiurile ca niște cutii negre din Londra ignorau fluturarea disperată a mâinii mele. Chiar și după ce a oprit unul, într-un târziu, am avut nevoie de o veșnicie ca s-ajungem la petrecere.

— Amatorii de teatru, a spus vesel șoferul, vorbind despre trafic. V-ați pus în gând să vedeți vreo piesă cât stați aici?

M-am întrebat dacă, fiind atât de convinsă că Sara avea un amant, Cath își mai dorea să meargă la teatru, dar când treceam pe lângă Savoy, cu afișul luminat de neoane al musicalului *Miss Saigon* strălucind ca focul, ea și-a adus aminte:

— La ce piesă ai luat bilete?

— N-am luat, am răspuns, n-am mai avut timp.

Am început să spun că aveam de gând să iau a doua zi, dar ea nu mă mai asculta.

— La Harrods n-aveau porțelanurile mele, a zis pe un ton tot atât de deznădăjduit ca atunci când îmi povestise despre Sara. Modelul nu se mai fabrică de patru ani.

Am ajuns la petrecere cu aproape o oră și jumătate întârziere. Probabil că Elliott și Sara plecaseră de mult la cină, m-am gândit și, pe ascuns, m-am simțit ușurat.

— Cath! a exclamat Marjorie făcându-ți apariția în cadrul ușii, grăbindu-se să se apropie cu ecusonul lui Cath. Arăți minunat! Am atât de multe să-ți povestesc!

— Mă duc să-l caut pe Bătrân, am spus. O să văd dacă vrea să meargă pe urmă la cină.

Probabil că avea să ne târască în Soho sau în Hampstead Heath. Știa întotdeauna câte un loc izolat, unde aveau plăcintă cu țipari și bere neagră englezească autentică.

Am intrat în mulțime. De obicei îl puteai localiza pe Bătrân după numărul mare de oameni adunați în jurul lui și după râsete. Și după foarte mica distanță care îl desparte de bar, m-am gândit, observând un grup dezordonat în direcția aceea.

Am ajuns acolo strecurându-mă cu greu prin mulțime și am înșfăcat din mers un pahar cu vin de pe o tavă, dar n-am dat de Bătrân. Erau oamenii care fuseseră la prânz. Dintre toate subiectele posibile, discutau despre Beatles, dar cel puțin nu vorbeau despre Declin și Cădere.

— Vorbeau toți trei despre un tur al reunificării, spunea McCord. Presupun că în momentul de față s-a suspendat totul.

— Bătrânul ne-a dus într-un tur Beatles, am zis eu. Nu l-a văzut nimeni? A insistat să recreăm toate copertele albumelor. Era cât pe ce să fim uciși când am traversat Abbey Road.

— Nu cred că ajunge din Cambridge până mâine, a spus McCord. E o călătorie lungă.

Bătrânul condusesse mașina pe o distanță de șase sute cincizeci de kilometri când ne dusesse să vedem Podul Londrei de pe Lacul Havasu. M-am uitat pe deasupra capetelor lor, încercând să-l zăresc. Nu l-am văzut, dar l-am zărit în schimb pe Evers, ceea ce însemna că Sara și Elliott erau încă acolo. Cath stătea în apropierea ușii, cu Marjorie.

— E pur și simplu atât de *trist* ce s-a-ntâmplat cu Linda McCartney, spunea femeia care vorbise despre Gap.

Am sorbit din vin și mi-am adus cam târziu aminte eram la o petrecere cu sherry.

— Câți ani avea? tocmai întreba McCord.

— Cincizeci și trei.

— Cunosco trei femei care au fost diagnosticate cu cancer la sân, a zis femeia Gap. *Trei*. E îngrozitor.

— Unii se tot întreabă cine urmează, a spus cealaltă femeie.

— Sau *ce* urmează, a intervenit McCord. Ai auzit de Stewart, nu?

I-am întins paharul meu de sherry femeii Gap, care m-a privit sâcâită, și am pornit prin mulțime către Cath, numai că în clipa aceea n-o mai vedeam nici pe ea. M-am oprit și mi-am lungit gâtul, încercând s-o zăresc pe deasupra capetelor.

— Aici erai, frumose! a exclamat Sara, venind din spate și înconjurându-mi mijlocul cu brațul. Te-am căutat peste tot!

M-a sărutat pe obraz.

— Elliott se frământă de teamă c-o să ne duci pe toți să vedem *Cats*. Detestă spectacolul ăsta și toată lumea care vine în vizită ne târăște să-l vedem. Și știi cum se agită el pentru câte ceva. N-ai luat, nu-i așa? N-ai luat bilete la *Cats*?

— N-am luat, am răspuns, holbându-mă la ea.

Arăta la fel ca întotdeauna - cu părul întunecat dat după urechi, cu sprâncenele arcuite într-o expresie jucăușă. Era aceeași Sara care mersese cu noi la *Kismet*, la Lacul Havasu, pe Abbey Road.

Cath se înșela. O fi captat semnale subliminale în alte cazuri, dar în cazul ăsta se înșela. Sara nu se purta ca și cum s-ar fi simțit vinovată sau stânjenită, nu-mi evita privirea, n-o evita pe Cath.

— Unde e Cath? m-a întrebat, ridicându-se pe vârfuri ca să se uite pe deasupra mulțimii. Trebuie să-i spun ceva.

— Ce?

— Despre porțelanurile ei. N-am reușit să le găsim azi, ți-a povestit? Ei, după ce am ajuns acasă, m-am gândit că le au la Selfridge's, fac pariu. Acolo sunt întotdeauna rămași cu mulți ani în urmă. Oh, uite-o. Și-a fluturat mâna cu frenezie. Vreau să-i spun înainte de a pleca, a zis, pornind printre oameni. Găsește-l pe Elliott și spune-i că nu mai întârzii decât o secundă. Și că n-o

să mergem la *Cats*, a strigat peste umăr. Nu vreau să stea pe ghimpi toată noaptea. E pe aici, pe undeva.

Mi-a arătat direcția cu un gest vag și eu mi-am făcut loc îndesându-mă prin mulțime într-acolo, până ce l-am găsit chiar lângă ușa din față.

— N-ai văzut-o pe Sara, nu-i așa? mi-a spus. Evers își aduce mașina.

— Stă de vorbă cu Cath. A zis c-o să fie aici într-un minut.

— Glumești? Când se întâlnesc astea două... A clătinat din cap cu indulgență. Sara mi-a povestit că s-au distrat foarte bine azi.

— Bătrânul încă n-a ajuns? l-am întrebat.

— A telefonat și a zis că n-a putut să vină în seara asta. A zis să-ți spun că ne-ntâlnim mâine. De când s-a mutat la Cambridge ne vedem foarte rar. Noi stăm în Wimbledon, știi.

— Și n-a dat buzna să vă răpească, să vă ducă să vedeți cotul lui Dickens sau altceva de același gen?

— În ultima vreme nu. Oh, Doamne, ți-aduci aminte când a pomenit Sara de Arthur Conan Doyle și el ne-a târât în sus și-n jos pe Baker Street ca să căutăm apartamentul dispărut al lui Sherlock Holmes?

Am izbucnit în râs, amintindu-mi cum bătea pe la uși, cerând socoteală:

— Ce-ați făcut cu apartamentul 221B, doamnă?

Și cum hotărâse să chemăm Scotland Yardul.

— Și pe urmă întreba ce făcuseră cu curtea, a zis Elliott, râzând.

— I-ai spus c-o să mergem cu toții la teatru sâmbătă?

— Da. N-ai luat bilete la *Cats*, nu?

— N-am luat niciun fel de bilete, i-am răspuns. N-am avut timp.

— Ei, să nu iei la *Cats*. Nici la *Fantoma*.

Sara a venit în fugă, roșie la față și cu răsuflarea tăiată.

— Îmi cer scuze. Eu și Cath ne-am pus pe vorbă. M-a sărutat zgomotos pe buze și a continuat: La revedere, adorabilule. Pe sâmbătă.

— Haide, a zis Elliott. Sâmbătă o să-l poți săruta cât o să vrei. A împins-o către ușă. Și nici la *Les Miz*⁵! a strigat la mine, peste umăr.

Am rămas acolo, în picioare, urmărindu-i din priviri cu zâmbetul pe buze. Te înșeli, Cath, m-am gândit. Uită-te la ei. Nu numai că Sara nu m-ar fi sărutat nicidecum așa dacă ar fi avut un amant, nici Elliott nu ne-ar fi privit liniștit și niciunul dintre ei n-ar fi vorbit despre porțelanuri și despre *Cats*.

Cath făcuse o greșeală. Radarul ei de obicei infailibil încurcase lucrurile de data asta. Mariajul Sarei cu Elliott mergea foarte bine. Nimeni n-avea niciun amant și urma să ne distrăm cu toții foarte bine sâmbătă seara.

Buna mea dispoziție a rezistat tot restul serii, deși Marjorie s-a ținut scai de mine și mi-a povestit totul despre Declinul și Căderea tatălui ei, pe care urma să-l interneze într-un azil, iar mai târziu am aflat că bodega în care mâncaserăm niște pește atât de bun în timpul primei noastre vizite la Londra arsesese din temelii.

— N-are importanță, a zis Cath, stând pe colțul străzii unde fusese localul. Să mergem la Lamb and Crown. Știu că e încă în picioare. L-am văzut dimineață, în drum spre Harrods.

— E în Wilton Place, nu? am întrebat, scoțând harta metroului. E vizavi de stația Hyde Park Corner. Putem lua...

— Un taxi, a zis ea.

Cath n-a mai zis nimic altceva despre aventura pe care credea c-o are Sara, dar mi-a spus că se duceau din nou la cumpărături în ziua următoare.

— Mai întâi la Selfridge's și apoi la Reject China.

Și m-am întrebat dacă, văzând-o pe Sara la petrecere, își dăduse seama că se înșelase.

Dar în dimineața următoare, când mă pregăteam să plec, a spus:

— Sara a telefonat când făceai duș și a anulat întâlnirea.

— Nu pot veni sâmbătă cu noi la teatru?

— Nu. Nu merge azi cu mine la cumpărături. A spus c-o doare capul.

— O fi băut din sherry-ul ăla groaznic, am presupus eu. Și ce-o să faci? Vrei să vii cu mine la masa de prânz?

— Cred că e cineva de la Conferință.

— Cine? am întrebat, nedumerit.

— Bărbatul care e amantul Sarei, mi-a zis ea, luând ghidul orașului. Dacă ar fi locuit aici, n-ar fi riscat s-accepte o întâlnire

în timpul vizitei noastre.

— *N-are* niciun amant, am contrazis-o eu. Am văzut-o. L-am văzut pe Elliott. El...

— Elliott nu știe. Și-a îndesat cu sălbăticie ghidul orașului în geantă. Bărbații nu observă nimic.

A început să-și pună tot felul de lucruri în geantă - ochelarii de soare, pașaportul.

— Cinăm la familia Hughes diseară la șapte. Ne-ntâlnim aici la cinci și jumătate. Și-a luat umbrela.

— Te înșeli, am insistat eu. Sunt căsătoriți dinaintea noastră. E nebună după Elliott. De ce ar avea o aventură cineva care riscă să piardă atât de mult?

S-a întors spre mine, cu umbrela încă în mână.

— Nu știu, a spus, deprimată.

— Uite ce e, i-am propus, făcându-mi-se brusc milă de ea, ce-ar fi să vii să iei prânzul cu mine și cu Bătrânul? Probabil c-o să fim dați din nou afară din cauza lui, cum s-a-ntâmplat la restaurantul ăla indian. O să fie amuzant.

Ea a clătinat din cap.

— Tu și Arthur o să vreți să vă puneți unul pe altul la curent cu toate, și nu vreau să-mi amân drumul la Selfridge's. Și-a ridicat privirea spre mine. Când îl vezi pe Arthur...

A tăcut, arătând la fel ca atunci când îmi spusese despre Sara.

— Crezi că are și el o aventură, doamnă Știe-Tot, Vede-Tot?

— Nu, a zis ea. E mai bătrân decât noi.

— De-aia i-am și spus Bătrânul, am remarcat eu, și crezi cumva că a ajuns să umble-n baston și că și-a lăsat o barbă lungă, albă?

— Nu, a răspuns, agățându-și geanta de umăr. Cred că, dacă au porțelanul meu la Selfridge's, o să cumpăr servicii de douăsprezece persoane.

Se înșela și aveam să i-o dovedesc. Aveam să ne distrăm foarte bine la teatru, și ea urma să-și dea seama că Sara nu putea să aibă un amant. Dacă reușeam să iau bilete. Pentru *Ragtime* nu mai erau, ceea ce însemna că era posibil să nu mai găsesc nici la *Furtuna* și nu mai aveam prea multe alte opțiuni, de vreme ce Elliott spusese că nu voia să meargă la *Sunset Boulevard*. Și nici la *Cats*, mi-am amintit, uitându-mă la afișe în

timp ce coboram pe scara rulantă. Nici la *Les Miz*.

Furtuna și chestia în care apărea Hayley Mills, *Endgames*, erau la teatre din apropiere de Leicester Square. Iar dacă nu reușeam să iau bilete la niciuna dintre ele, găseam o agenție teatrală pe Lisle Street.

La *Furtuna* nu mai erau bilete, așa cum mă așteptasem. Am plecat spre teatrul Lyric.

La *Endgames* aveau cinci locuri consecutive.

— Excelent, am spus, scoțându-mi cardul American Express și gândindu-mă cât de mult se schimbaseră lucrurile.

În vremurile de demult aș fi întrebat dacă n-au ceva în zona serpașilor, adică în pantă atât de abruptă, încât eram nevoiți să ne ținem de brațele scaunelor ca să nu cădem ca niște bolovani, și trebuia să închiriem binocluri ca să putem vedea scena.

Și, în vremurile de demult, m-am gândit, cu amărăciune, Cath ar fi stat alături de mine, făcând calcule rapide ca să vadă dacă bugetul ne putea permite chiar și biletele ieftine. Iar acum luam bilete în centrul celui de-al treilea rând și nici măcar nu întrebam care era prețul, iar Cath era în drum spre Selfridge's, cu taxiul.

Fata mi-a întins biletele.

— Care e cea mai apropiată stație de metrou? am întrebat.

— Tottenham Court Road, a spus ea.

M-am uitat pe harta metroului. Puteam să merg pe linia Central până la Holborn și să iau apoi un tren direct către South Kensington.

— Cum ajung acolo?

Ea și-a fluturat mâna plină de brățări, arătând vag către nord.

— Mergeți în sus, pe St Martins Lane.

Am mers în sus pe St Martins Lane, apoi pe Monmouth, apoi pe Mercer, pe Shaftesbury și pe New Oxford. Era evident că existau și alte stații mai apropiate decât Tottenham Court Road, dar era prea târziu ca să mai pot face ceva în privința asta. Și n-aveam de gând să iau un taxi.

Călătoria a durat o jumătate de oră și am avut nevoie de alte zece minute ca s-ajung la Holborn, timp în care mi-am dat seama că teatrul Lyric se afla la mai puțin de patru cvartale de Piccadilly Circus. Uitasem cât de adâncă era stația, cât de lungi erau scările rulante. Păreau să coboare pe kilometri întregi.

Pașii mei au răpăit pe treptele din șipci de lemn și apoi prin tunel, și m-am uitat la ceas din mers.

Nouă treizeci. Aveam tot timpul s-ajung la conferință. M-am întrebat când urma să-și facă apariția Bătrânul. Trebuia să vină cu mașina din Cambridge, m-am gândit, coborând un șir scurt de trepte în spatele unui bărbat în haină de tweed, ceea ce însemna o oră și...

Eram pe treapta de jos când m-a izbit vântul. De data asta n-a fost atât o rafală, cât mai degrabă senzația pe care o ai când se deschide ușa unei camere frigorifice.

O pivniță, m-am gândit, căutând pe bâjbâite balustrada de metal. Nu. Ceva unde e mai frig. Un frig de moarte. Un dulap frigorific pentru carne. Un congelator imens pentru mâncare. Cu o tentă neplăcută, pătrunzătoare, un miros de substanță chimică, parcă de dezinfectant. Un miros care-ți făcea greață.

Nu, nu un congelator pentru mâncare, m-am gândit, un laborator biologic, și am recunoscut mirosul ca fiind de formaldehidă. Și mi-am dat seama că acoperea un altul. Am închis gura și mi-am ținut respirația, dar duhoarea dulceagă, grețoasă, îmi pătrunsese deja în nări, în gât. Nu un laborator biologic, mi-am spus cu groază. O capelă mortuară.

Se terminase, ușa se închisese la fel de brusc cum se deschisese, dar în nări îmi rămăsese un strop de aer înghețat, încă mai aveam în gură gustul neplăcut de formaldehidă. De descompunere, de moarte, de putreziciune.

Am rămas acolo, pe treapta de jos, respirând superficial, în timp de oamenii treceau pe lângă mine. Îl vedeam pe bărbatul în haină de tweed dând colțul în tunelul din față. Și el *trebuie* să fi simțit, mi-am spus. Era chiar înaintea mea. M-am repezit pe urmele lui, ocolind doi copii, o indiană în sari, o gospodină cu o plasă, și am reușit în cele din urmă să-l ajung când intra pe peronul aglomerat.

— Ați simțit rafala aia de vânt? l-am întrebat, apucându-l de mânecă. Adineauri, în tunel?

A părut alarmat, apoi a replicat tolerant:

— Sunteți din State, nu-i așa? La intrarea trenului într-un tunel se simte întotdeauna un mic val de aer. E cât se poate de normal. N-aveți de ce să intrați în panică.

S-a uitat fix la mâna mea pe mâneca lui.

— Dar ăsta a fost rece ca gheața, am insistat eu. A...

— Ah, da, sigur, aici suntem foarte aproape de fluviu, a adăugat, cu o expresie mai puțin îngăduitoare. Vă rog să mă scuzați. Și-a eliberat brațul. Vă doresc vacanță plăcută, mi-a urat, și s-a pierdut în mulțime, îndreptându-se către capătul opus al peronului.

L-am lăsat să plece. Era evident că nu simțise nimic. Dar trebuia să simtă, m-am gândit. Fusesse exact în fața mea.

Doar dacă nu era real, dacă nu cumva aveam niște halucinații bizare.

— În sfârșit, a spus o femeie, uitându-se în josul șinelor, și am văzut că se apropia trenul.

O foaie volantă prinsă de zid a fâlfâit în vânt, apoi a fluturat părul blond al unei femei de la marginea peronului. Ea s-a întors fără nicio grijă spre bărbatul de alături, spunându-i ceva și potrivindu-și cureaua de piele a genții pe umăr.

A lovit din nou, un val violent de frig, un miros de chimicale și de descompunere, o duhoare de putreziciune.

Trebuie să fi simțit, m-am gândit, uitându-mă în lungul peronului, dar el se urca indiferent în metroul spre care și-au ridicat privirea turiștii de lângă el, pentru a și-o coborî din nou asupra hărților, fără să aibă habar de nimic.

Trebuie să fi simțit, mi-am zis, și am dat cu ochii de un negru în vârstă. Era pe la jumătatea peronului, îmbrăcat într-o haină ecosez. S-a cutremurat când l-a izbit rafala, apoi și-a îndesat capul cărunt între umeri, ca o broască țestoasă care se retrage în carapacea ei.

A simțit, mi-am spus, și am dat să mă îndrept spre el, dar se urca deja în tren, ușile începeau să se închidă. Nu-l mai puteam ajunge nici dacă o luam la fugă.

M-am urcat în cel mai apropiat vagon dintr-un salt, în timp ce ușile se închideau fâșâind, și am așteptat următoarea oprire. Am sărit jos imediat ce s-au deschis ușile și m-am ținut de marginea uneia dintre ele, străduindu-mă să văd dacă el cobora. N-a coborât, nici acolo, nici în stația care a urmat, iar la Bond Street a fost simplu. N-a coborât nimeni.

— Marble Arch, a anunțat vocea fără trup și trenul a oprit în stația mozaică.

Ce naiba se întâmpla la Marble Arch? Acolo nu fuseseră niciodată atât de mulți oameni în vremea șederii mele și a lui Cath la Moașa Regală. Toată lumea din tren cobora.

Dar unde era bătrânul? M-am aplecat în afara ușii, încercând să văd dacă pășea pe peron. Nu-l puteam vedea din cauza mulțimii. Am înaintat cu un pas și am fost imediat împins într-o parte de o mulțime la fel de numeroasă, care urca.

Am mers pe peron către vagonul lui, întinzându-mi gâtul ca să-i zăresc haina cadrilată și părul cărunt în mijlocul exodului.

— Se închid ușile, a spus vocea din metrou și m-am răsucit exact la timp ca să-l văd punându-se în mișcare, cu bătrânul așezat în vagon privindu-mă prin geam.

Și acum? m-am întrebat, stând pe peronul dintr-odată pustiu. Mă-ntorc la Holborn, să văd dacă se întâmplă din nou și dacă mai simte ceva? Ceva care nu se urcă în tren?

În locul unde mă aflam n-avea să se întâmple cu siguranță nimic. Era stația noastră, cea din care plecaserăm de climineată și în care ne întorseserăm în fiecare seară, pe toată durata primei noastre vizite, și nu suflaseră niciun fel de vânturi bizare. Moașa Regală era la numai trei cvartale distanță și noi alergaserăm în susul scărilor pline de curenți de aer, ne ținuserăm de mână, râseserăm de ceea ce îi spusese Bătrânul paracliserului din Canterbury când ne arătase mormântul lui Thomas Morus...

Bătrânul. El trebuia să știe ce stârnea rafalele de vânt sau cum puteam afla. Adora misterele. Ne târâse la Greenwich, la British Museum și la cripta din catedrala St Paul, încercând să afle ce se întâmplase cu brațul pierdut de amiralul Nelson într-una dintre bătăliile sale navale. Dacă putea afla ceva care era cauza rafalelor, atunci el era acela.

Și ar fi trebuit să fi ajuns deja, m-am gândit, uitându-mă la ceas. Doamne Sfinte! Era aproape unu. M-am apropiat de harta metroului de pe perete, încercând să găsesc cel mai scurt traseu pe care puteam ajunge la conferință. Trebuia să merg la Notting Hill Gate și să iau apoi un tren de pe liniile District sau Circle. M-am uitat în sus, la afișajul de deasupra peronului, vrând să văd cât mai aveam de așteptat până la sosirea următorului tren, așa că atunci când a venit rafala n-am avut timp să mă gârbovesc, cum făcuse negrul bătrân, n-am reușit să mă feresc de suflu. Aveam gâtul cât se poate de întins, ca Sir Thomas Morus pe butuc.

Și a fost ca o lamă, despicând aerul de pe peron cu o forță ucigașă. De data asta fără niciun iz de capelă mortuară, fără

fierbințeală. Nimic altceva decât suflul și mirosul de sare și de fier. Mirosul spaimei, al sângelui și al morții fulgerătoare.

Ce era? m-am întrebat, prinzându-mă orbește de peretele mozaicat. *Ce era?*

Bătrânul, mi-am spus din nou. Trebuie să-l găsesc pe Bătrân.

Am luat metroul până la South Kensington și am alergat apoi tot drumul până la conferință, pe jumătate temându-mă că nu era acolo, dar era. I-am auzit vocea când am intrat. Îl înconjura obișnuitul grup de admiratori. Am traversat holul, către ei.

Elliott s-a desprins din grup și a venit la mine.

— Trebuie să-l văd pe Bătrân, am spus.

El m-a reținut, punându-mi mâna pe braț.

— Tom...

Arăta așa cum arătase Cath, așezată pe marginea patului, când îmi spusese că Sara avea un amant.

— Ce s-a-ntâmplat? am întrebat, temându-mă de răspuns.

— Nimic, a răspuns el, aruncând o privire peste umăr, către bar. Arthur... Nimic. Mi-a eliberat brațul. O să fie extraordinar de încântat să te vadă. A tot întrebat de tine.

Bătrânul stătea într-un fotoliu confortabil, întreținându-se cu admiratorii săi. Arăta exact ca în urmă cu douăzeci de ani, cu silueta încă zveltă, cu părul de culoare deschisă încă atârându-i pe frunte, ca al unui băiețandru.

Vezi, Cath, m-am gândit. Nici urmă de barbă lungă și albă. Niciun baston.

S-a întrerupt imediat ce ne-a văzut și s-a ridicat.

— Tom, tinere depravat! a exclamat cu voce puternică, la fel ca întotdeauna. Te-am așteptat toată dimineața. Unde ai fost?

— În metrou, i-am răspuns. S-a întâmplat ceva. Am...

— În *metrou*? Ce căutai acolo, jos?

— Veneam...

— Să nu mai folosești niciodată metroul, a zis el. De când și-a ocupat Tony Blair funcția, e un adevărat iad. Ca orice altceva.

— Vreau să vii cu mine, i-am cerut eu. Vreau să-ți arăt ceva.

— Unde să vin? Jos, în metrou? N-apuci tu ziua aia. S-a așezat din nou. Detest metroul. Miroase urât, e murdar...

Era ca și cum mi-ar fi vorbit Cath.

— Uite ce e, i-am explicat, dorindu-mi să nu fi fost atâția oameni în jur. Ieri, în stația Charing Cross, mi s-a întâmplat

ceva straniu. Știi cum suflă vântul prin tuneluri când intră trenurile-n stație?

— Sigur că da. În locurile alea e un curent groaznic...

— Exact, am zis. Vreau să vezi curenții de aer. Să-i simți. Sunt...

— Și să răcesc de moarte? Nu, mulțumesc.

— Nu înțelegi, am insistat. N-au fost niște curenți obișnuiți. Mă îndreptam spre peronul liniei Northern și...

— Poți să-mi povestești la masa de prânz. S-a întors spre ceilalți. Unde mergem?

În toți anii scurși de când îl cunoșteam, nu întrebase niciodată, niciodată, pe cineva unde să ia prânzul. M-am uitat la el clipind prosteste.

— Ce-ai zice de Bangkok House? a propus Elliott.

Bătrânul a clătinat din cap.

— Mâncarea e prea picantă. Mă balonează.

— După colț e un local unde se servește sushi, a sugerat cineva din grupul admiratorilor.

— *Sushi!* a exclamat el, pe un ton care a pus capăt discuției.

Am mai făcut o încercare.

— Ieri eram în stația Charing Cross și m-a izbit vântul, a fost o rafală care mirosea a sulf. A...

— E smogul ăsta blestemat, a zis Bătrânul. Prea multe mașini. Prea mulți oameni. E aproape la fel de rău ca pe vremuri, când făceau focul cu cărbuni.

Cărbune, m-am gândit. Mirosul pe care nu putusem să-l identific o fi fost de cărbune? Cărbunele mirosea a sulf.

— Stratul de inversiune înrăutățește lucrurile, a spus admiratorul care recomandase localul cu sushi.

— Stratul de inversiune? am întrebat eu.

— Da, a zis el, încântat că i se acorda atenție. Londra se află într-o mică depresiune, care generează așa ceva. Se-ntâmplă când un strat de aer cald de deasupra pământului prinde sub el aerul de la suprafață, așa că fumul și particulele se adună...

— Credeam că mergem la masă, a replicat arțăgos Bătrânul.

— Ții minte când am încercat să descoperim ce se-ntâmplase cu adresa lui Sherlock Holmes? l-am întrebat. Ți-a fost un mister și mai bizar.

— Așa e, a spus el. Baker Street, numărul 221B. Pe asta o uitasem. V-aduceți aminte când v-am luat să facem un tur, pe

urmele capului lui sir Thomas Morus? Elliott, povestește-le ce a zis Sara la Canterbury.

Elliott le-a povestit, și au izbucnit toți în hohote zgomotoase de râs, inclusiv Bătrânul. Aproape că m-așteptam să exclame cineva: „Ce vremuri!”

— Tom, povestește-le tuturor cum a fost când ne-am dus să vedem *Kismet*, mi-a cerut Bătrânul.

— Avem bilete pentru noi cinci la *Endgames*, mâine-seară, l-am anunțat, deși știam ce avea să urmeze.

El clătina deja din cap.

— Nu mai merg la teatru. S-a dus naibii, ca orice altceva. O mulțime de tâmpenii moderniste. A lovit cu palmele în brațele fotoliului. Prânzul! Ne hotărâm unde mergem?

— Ce zici de New Delhi Palace? a spus Elliott.

— Nu mă descurc cu mâncarea indiană, a ripostat Bătrânul, din cauza căruia fuseserăm dați o dată afară chiar de la New Delhi Palace, fiindcă dansase cu puiul Tandoori. Nu există niciun loc unde se servește mâncare obișnuită?

— Indiferent unde am merge, trebuie să ne hotărâm, a zis admiratorul. Sesiunea de după-amiază începe la două.

— Pe asta n-o putem pierde, a zis Bătrânul. A măturat cu privirea cercul de oameni din jur. Așadar, unde mergem? Tom, vii să mănânci cu noi?

— Nu pot, i-am răspuns. Aș vrea să vii tu cu mine. Ar fi ca pe vremuri.

— Apropo de alte vremuri, a rostit Bătrânul, întorcându-se din nou către grup, încă nu v-am povestit cum am fost dat afară de la *Kismet*. Cum o chema pe fata aia din harem, Elliott?

— Lalume, a zis Elliott, răsucindu-se spre Bătrân, iar eu am profitat de ocazie ca să plec.

Un strat de inversiune. Aerul ținut jos, ca să nu poată scăpa din capcana de sub pământ, astfel încât fumul și particulele, și mirosurile se concentrau, se intensificau.

Am luat metroul, m-am întors la Holborn și am coborât pe linia Central, ca să mă uit la sistemul de ventilație. Am descoperit în perete două grătare, nu mai mari decât foile volante prin care se făcea reclamă pieselor de teatru, și o fantă de aerisire în pasajul orientat spre vest, la o distanță de două treimi din lungimea lui față de intrare, dar niciun ventilator,

nimic care să deplaseze aerul sau să facă legătura cu exteriorul.

Trebuia să existe. Stațiile adânci erau la zeci de metri sub pământ. Nu se puteau baza pe recircularea naturală a aerului, mai ales cu toate gazele evacuate de motoarele Diesel și cu monoxidul de carbon generat de traficul de la suprafață. Trebuia să existe ventilație. Dar unele dintre stațiile de metrou fuseseră construite cu mult timp în urmă, prin anii 1880, iar Holborn arăta ca și cum n-ar mai fi fost renovată de atunci.

M-am dus în încăperea vastă care găzduia scările rulante și m-am oprit, uitându-mă în sus. Spațiul era deschis până la automatele de bilete de deasupra, iar stația avea uși mari pe trei laturi, toate fiind deschise către exterior.

Chiar și fără ventilație, aerul avea să ajungă în cele din urmă sus și afară, pe străzile Londrei. Vântul și ploaia aveau să pătrundă de la suprafață, iar mișcarea oamenilor care se foiau grăbiți prin stație, urcând pe scările rulante și coborând prin tuneluri, avea să producă circulația curenților. Însă dacă exista un strat de inversiune care menținea aerul aproape de pământ, împiedicându-l să se ridice...

În minele de cărbune se acumulau buzunare de monoxid de carbon și de metan letal. Metroul semăna foarte mult cu o mină, cu sistemul lui complicat de pasaje cotite și curbe. Oare în tunelurile prin care circulau trenurile se puteau forma buzunare de aer, devenind tot mai concentrate, tot mai letale, pe măsura trecerii timpului?

Stratul de inversiune putea explica existența rafalelor de aer, dar nu și ce anume le genera. O bombă plasată de IRA, așa cum crezusem prima oară? Ar fi oferit o explicație pentru suflu și pentru mirosul de explozibili, dar nu și pentru formaldehidă. Sau pentru izul sufocant de noroi de la Charing Cross.

Prăbușirea unui tunel? Sau un accident de tren?

Am făcut o călătorie lungă până în partea de sus a stației și l-am întrebat pe un paznic de lângă automatele cu bilete:

— Tunelurile astea se surpă vreodată?

— Oh, nu, domnule, sunt cât se poate de sigure. Mi-a adresat un zâmbet liniștitor. N-aveți de ce să vă faceți griji.

— Dar din când în când trebuie să se mai întâmple accidente.

— Domnule, vă garantez că metroul din Londra e cel mai

sigur din lume.

— Dar bombele? am întrebat. IRA...?

— IRA a semnat un tratat de pace, a răspuns el, privindu-mă cu suspiciune.

Încă vreo trei întrebări și era posibil să mă trezesc arestat ca plasator de bombe pentru ERA. Aveam să-l întreb pe Elliott. Iar între timp puteam încerca să descopăr dacă rafalele de vânt se simțeau în toate stațiile sau doar în câteva.

— Îmi puteți arăta cum să ajung la Turnul Londrei? l-am întrebat pe paznic, întinzându-mi harta ca un turist.

— Da, domnule, luați un tren de pe linia Central, cea de culoare roșie, până la Bank, mi-a explicat el, urmărind traseul cu degetul pe hartă, apoi treceți pe liniile District și Circle. Și nu vă faceți griji. Metroul londonez e extrem de sigur.

Cu excepția rafalelor de vânt, m-am gândit, punând piciorul pe scara rulantă. Am scos un stilou și am însemnat cu câte un X toate stațiile în care ajunsesem în timpul călătoriei: Marble Arch, Charing Cross, Sloane Square.

La Russell Square nu fusesem. M-am dus și am așteptat în pasaje și pe ambele peroane, în intervalul dintre două trenuri. Acolo nu era nimic, dar pe linia Metropolitan, la St Paneras, se simțea același suflu exploziv ca la Charing Cross - căldură, mirosuri usturătoare și senzația de distrugere violentă.

La Barbican sau la Aldgate nu se-ntâmpla nimic, și m-am gândit că știam de ce. În ambele stații, șinele erau la suprafață și peroanele se aflau în aer liber. Curenții de aer se dispersau în mod natural, în loc să fie captivi în subteran, ceea ce însemna că puteam elimina majoritatea stațiilor suburbane.

Însă St Paul și Chancery Lane erau sub pământ, cu tuneluri adânci, străbătute de curenți de aer, și în niciuna dintre ele n-am simțit nimic, cu excepția unui miros firav de motor diesel și de mucegai. Probabil că mai acționa și alt factor.

Nu e vorba de linia pe care se află, mi-am spus în timpul drumului către Warren Street. Marble Arch și Holborn erau pe linia Central, dar Charing Cross nu era, așa cum nu era nici St. Paneras. Poate contau conexiunile din fiecare dintre ele. Prin Chancery Lane, St Paul și Russel Square nu trecea decât câte o singură linie. La Holborn erau două linii, iar la Charing Cross trei. În St Paneras erau cinci.

Stațiile pe care trebuia să le verific, m-am gândit, erau cele

în care se întâlneau mai multe linii, cele pe care tunelurile, pasajele și curbele le făceau să semene cu niște faguri de miere. Monument, mi-am spus, uitându-mă la cercurile în care convergeau liniile verzi, violete și roșii. Baker Street și Moorgate.

Baker Street era cea mai apropiată, dar era dificil să ajung acolo. Deși nu mă despărțeau de ea decât alte două stații, trebuia să schimb trenul la Euston, să merg pe linia Northern în sens invers, întorcându-mă la St Paneras, și să prind un tren de pe linia Bakerloo. Mă bucuram că nu mă însoțea Cath, care ar fi zis: „Parcă spunei că e foarte ușor s-ajungi oriunde cu metroul.”

Cath! Uitasem că trebuia să ne-ntâlnim la hotel, să mergem împreună la cina cu familia Hughes.

Cât era ceasul? Abia cinci, slavă Domnului. Am aruncat o privire grăbită pe hartă. Bun. Pe Northern până la Leicester Square și apoi pe linia Piccadilly; cine zice că nu e ușor să ajungi oriunde cu metroul? În mai puțin de o jumătate de oră urma să fiu la Connaught. Și, ajuns acolo, aveam să-i povestesc totul, despre Bătrân și despre mirosul de capelă mortuară, și despre bătrânul cu haină ecosez.

Dar ea nu era la hotel. Îmi lăsase un bilet pe perna patului. „Ne întâlnim la Grimaldi's. 7 P.M.”

Nicio explicație. Nici măcar o semnătură, iar biletul părea scris în grabă, mâzgălit. Dacă sunase Sara? mi-a trecut prin minte – un gând la fel de înghețat ca vântul din stația Marble Arch. Poate Cath avusese dreptate și în privința ei, așa cum avusese și în privința Bătrânului.

Dar când am ajuns la Grimaldi's, s-a dovedit că nu fusese decât la cumpărături.

— Vânzătoarea de la raionul de porțelanuri din Fortnum and Mason mi-a spus că pe Bond Street există un magazin specializat în modelele cu discontinuități în fabricație.

Bond Street. Era de mirare că nu dăduserăm nas în nas unul cu altul. Însă ea nu fusese într-o stație de metrou, m-am gândit, cu licărirea unui resentiment. Fusese în siguranță, la suprafață, într-un taxi.

— Nici acolo n-aveau, mi-a povestit, dar vânzătoarea mi-a sugerat să încerc într-o prăvălie de vizavi de magazinul Portmerion, care era, evident, tocmai în Kensington. Mi-a luat

tot restul zilei. Cum a fost la conferință? Arthur era acolo?

Știi că era, m-am gândit. Prevăzuse că era îmbătrânit și încercase să mă avertizeze în prima dimineață, la hotel, iar eu n-o crezusem.

— Cum arăta? a-ntrebat Cath.

Știi deja, m-am gândit cu amărăciune. Antenele tale culeg vibrațiile tuturor. În afară de cele ale soțului tău.

Și chiar dacă aș fi încercat să-i spun, era prea preocupată de prețiosul ei model de porțelanuri ca să mă asculte.

— Perfect, i-a spus. Am luat prânzul și pe urmă ne-am petrecut toată după-amiaza împreună. Nu s-a schimbat câtuși de puțin.

— Vine cu noi la teatru?

— Nu, am răspuns, și am fost salvat de familia Hughes, care și-a făcut apariția chiar atunci, doamna Hughes părăd fragilă și bătrână, iar fiii ei robuști, Milford Junior și Paul, însoțiți de soțiile lor.

S-au făcut prezentările și s-a dovedit că blonda care-l însoțea pe Milford Junior nu era nevasta lui, era logodnica.

— Eu și Barbara pur și simplu nu mai puteam sta de vorbă unul cu altul, mi-a mărturisit el în vreme ce ne sorbeam cocteilurile. N-o mai interesa decât să cumpere tot felul de lucruri, haine, bijuterii, mobilă.

Porțelanuri, m-am gândit eu, aruncând o privire în partea opusă a încăperii, unde se afla Cath.

La cină am stat între Paul și Milford Jr., care a discutat despre Declinul și Căderea Imperiului Britanic, în tot timpul mesei.

— Și acum Scoția vrea să se separe, a spus el. Cine mai urmează? Sussex? Londra?

— Poate atunci o s-avem măcar parte de servicii guvernamentale decente. Starea în care se află acum străzile și rețeaua de transporturi...

— Azi am mers cu metroul, am spus, profitând de ocazie. Aveți cumva idee dacă la Charing Cross a avut vreodată loc vreun accident de tren?

— Nu m-aș mira, a zis Milford. Întregul sistem e o rușine. Murdar, periculos - ultima dată când l-am folosit, un hoț a-ncercat să-mi umble în buzunar pe scara rulantă.

— Eu nu mai cobor niciodată la metrou, s-a amestecat doamna Hughes, din capul mesei, unde ea și Cath se adânciseră într-o discuție despre magazinele de porțelanuri din Chelsea. N-am mai mers de când a murit Milford.

— E plin de cerșetori, a spus Paul. Dorm pe peroane, stau tolăniți prin pasaje. E aproape la fel de rău ca-n timpul Războiului Fulger.

Războiul Fulger. Raiduri aeriene, bombe incendiare și flăcări. Fum și sulf și moarte.

— Războiul Fulger? am întrebat.

— În al Doilea Război Mondial, în timpul bombardamentelor lui Hitler asupra Londrei, o mulțime de oameni se adăposteau în metrou, a zis Milford. Pe șine, pe peroane, chiar și pe scările rulante.

— Dar nu erau mai în siguranță decât la suprafață, a adăugat Paul.

— Adăposturile au fost lovite? am întrebat.

Paul a încuviințat.

— Paddington. Și Marble Arch. La Marble Arch au fost uciși patruzeci de oameni.

Marble Arch. Suflul exploziei și sânge, și teroare.

— Dar la Charing Cross? am întrebat.

— N-am idee, a răspuns Milford, pierzându-și interesul. Ar trebui să aprobe o lege care să interzică accesul cerșetorilor în metrou. Și să-i oblige pe taximetriști să vorbească o engleză acceptabilă.

Războiul Fulger. Firește. Asta ar fi explicat mirosul de praf de pușcă sau ce-o fi fost. Și suflul exploziei. O bombă brizantă.

Dar Războiul Fulger fusese cu peste cincizeci de ani în urmă. Era posibil ca aerul din timpul exploziei unei bombe să fi rămas acolo jos, în tuneluri, în tot acest timp, fără să se împrăștie?

Nu puteam afla decât într-un singur mod. În dimineața următoare am luat metroul până la Tottenham Court Road, unde exista o stradă plină de librării, și am cerut o carte despre istoria metroului în timpul Războiului Fulger.

— Metroul? a zis nesigură fata de la Foyle's, al treilea loc unde m-am interesat. S-ar putea să aibă ceva la Muzeul Metroului.

— Unde se află? am întrebat-o.

Nu știa, așa cum nu știa nici vânzătoarea de bilete din stația de metrou, dar mi-am adus aminte că, în drumurile mele din ziua precedentă, văzusem un poster cu muzeul pe peronul din stația Oxford Circus. Am consultat harta metroului, am luat un tren până în stația Victoria, de unde m-am urcat în altul, către Oxford Circus, și acolo am intrat pe cinci peroane până când am găsit posterul.

Covent Garden. Muzeul Transporturilor din Londra. M-am uitat din nou pe hartă, am mers pe linia Central până la Holborn, am trecut pe linia Piccadilly și m-am dus la Covent Garden.

O stație care, după toate aparențele, fusese de asemenea lovită, căci când parcursesem cam a treia parte din lungimea tunelului, am fost izbit de o rafală de aer atât de fierbinte, încât îți pârla obraji. Însă nu se simțea miros de explozibili, nici de sulf sau de praf. Doar cenușă, foc și deznădejde, fiindcă arsese totul, totul.

Mirosul a continuat să mă-nsoțească în vreme ce am urcat scările și am ieșit în piață, printre șirurile de rulote din care se vindeau tricouri, cărți poștale ilustrate și autobuze supraetajate de jucărie, îndreptându-mă grăbit către Muzeul Transporturilor.

Și acolo era plin de tricouri și de vederi, toate cu simbolul metroului și cu reproduceri ale hărții sale.

— Îmi trebuie o carte despre metrou în timpul Războiului Fulger, i-am cerut băiatului de după o tejghea plină cu teancuri de șervete de masă cu inscripția „Atenție, Nu Călcați în Gol” și cu cărți de joc.

— Războiul Fulger? a întrebat, nedumerit.

— Al Doilea Mondial, am spus, dar nici de data asta n-a dat niciun semn de recunoaștere.

Și-a fluturat nepăsător mâna către stânga.

— Cărțile sunt acolo.

Nu erau. Se aflau lângă peretele opus, dincolo de un raft cu postere care reproduceau reclamele din metrou din anii douăzeci și treizeci, și erau în cea mai mare parte despre trenuri, dar am găsit în cele din urmă și două despre istoria metroului și o broșură intitulată *Londra în vreme de război*. Le-am cumpărat pe toate, plus un blocnotes cu harta metroului pe copertă.

Muzeul Transporturilor avea un bufet. M-am așezat la una dintre mesele de plastic și am început să iau notițe. Aproape toate stațiile de metrou fuseseră folosite ca adăposturi și multe fuseseră lovite – Euston Station, Aldwych, Monument. „Imediat după bombardament, mirosul usturător de praf de cărămidă și de cordită era pretutindeni”, scria în broșură. Cordită. Țsta era mirosul pe care-l simțisem.

Marble Arch primise o lovitură directă, bomba explodase ca o grenadă într-unul dintre pasaje, smulgând plăcile de mozaic de pe pereți și propulsându-le către oamenii adăpostiți, pe care-i ciopârțiseră. Ceea ce explica mirosul de sânge. Și lipsa căldurii. Nu fusese decât un suflu.

Am căutat Holborn. Existau mai multe referințe la folosirea stației ca adăpost, dar nicăieri nu scria că fusese lovită.

Charing Cross fusese, de două ori. Mai întâi de o bombă brizantă, pe urmă de o rachetă V-2. Bomba spărsese conductele de apă și provocase o avalanșă de noroi, care ajunsese pe scările rulante. De aceea simțisem izul de pământ umed – era al noroiului de pe acoperișul năruit.

În noaptea de 10 mai a anului 1941 fuseseră lovite aproape o duzină de stații: Cannon Street, Paddington, Blackfriars, Liverpool Street...

Covent Garden nu era pe listă. Am căutat-o în broșură. Stația nu fusese lovită, dar bombele incendiare căzuseră pretutindeni în jur și întreaga zonă fusese în flăcări. Ceea ce însemna că nu era necesar ca Holborn să fi primit o lovitură directă. Bomba ar fi putut cădea alături, omorând o mulțime de oameni și fiind responsabilă de mirosul de capelă mortuară din stație. Iar focurile care înconjuraseră Covent Garden explicau lipsa mirosului de sulf și a șocului.

Totul se potrivea – mirosul de nămol și de cordită din Charing Cross, cel de fum din Cannon Street, cu suflul și cu mirosul de sânge de la Marble Arch. Rafalele de vânt pe care le simțisem erau rafale din Războiul Fulger, prinse în cursă de stratul de inversiune din Londra, captive sub pământ, fără nicio posibilitate de scăpare, neavând unde să se ducă, reținute, recirculate și intensificate în anii petrecuți în labirintul de tuneluri, pasaje și peroane. Totul se potrivea.

Și exista o modalitate de verificare. Am copiat lista tuturor stațiilor care fuseseră lovite – Blackfriars, Monument,

Paddington, Liverpool Street. Praed Street, Bounds Green, Trafalgar Square și Balham primiseră lovituri directe. Dacă teoria mea era corectă, rafalele aveau să se facă simțite cu siguranță acolo.

Am început să le caut, folosind harta de pe coperta blocnotesului. Bounds Green era departe, în nord, pe linia Piccadilly, în apropiere de legendara stație Cockfosters, iar Balham se afla la o distanță cam tot atât de mare spre sud, pe linia Northern. N-am reușit să găsesc nici Praed Street, nici Trafalgar Square. M-am întrebat dacă fuseseră închise sau primiseră alte nume. La urma urmelor, Războiul Fulger se desfășurase cu cincizeci de ani în urmă.

Monument era stația cea mai apropiată. Puteam ajunge acolo pe linia Central și apoi pe Circle până la Liverpool Street, continuând după aceea să merg în sus, către Bounds Green. Monument se aflase în preajma docurilor – și ar fi trebuit să miroasă și a fum, să se simtă și mirosul apei din fluviu pe care o turnaseră peste foc, și cel de bumbac ars, de cauciuc și de mirodenii. Arsele un depozit plin cu piper. Mirosul trebuia să fie de neconfundat.

Dar eu nu l-am simțit. Am hoinărit în susul și în josul pasajelor pe de liniile Central, Northern și District, am stat pe toate peroanele, am așteptat în colțurile de lângă scări mai bine de o oră, și nimic.

Nu se-ntâmplă tot timpul, mi-am spus, luând un tren de pe linia Circle către Liverpool Street. Mai există și un alt factor – ora sau temperatura, sau starea vremii. Poate că vânturile suflau numai când în Londra exista un strat de inversiune. Ar fi trebuit s-auscult buletinul meteorologic în dimineața asta, m-am gândit.

Indiferent care o fi fost factorul respectiv, n-am simțit nimic nici la Liverpool Street, dar la Euston rafala m-a izbit cu toată forța la un minut după ce coborâsem din tren – un suflu violent, cu miros de funingine, de spaimă și de lemn carbonizat. Cu toate că acum știam despre ce era vorba, m-am sprijinit de mozaicul rece al peretelui preț de un alt minut, până când mi s-au liniștit bătaile violente ale inimii și gustul uscat al groazei a început să-mi dispară din gură.

Am așteptat un tren și încă unul, dar rafala nu s-a repetat, așa că am coborât pe linia Victoria, am stat un minut pe

gânduri și m-am dus înapoi, sus, să întreb un vânzător de bilete dacă la Bounds Green șinele se aflau la suprafață.

— Cred că da, domnule, a răspuns el, cu un accent scoțian foarte pronunțat.

— Dar la Balham?

A părut alarmat.

— Balham e în partea cealaltă. Nici măcar nu e pe aceeași linie.

— Știu, am spus. Dar șinele? Sunt la suprafață?

A clătinat din cap.

— Mă tem că nu știi, domnule. Îmi pare rău. Dacă mergeți la Balham, coborâți pe linia Northern și luați trenul către Tooting Bec și Morden. Nu pe cel către Elephant & Castle.

Am încuviințat. Balham era chiar mai departe în suburbii decât Bounds Green. Șinele se aflau aproape cu siguranță la suprafață, dar merita să fac o încercare.

Balham primise cea mai urâtă lovitură dintre toate stațiile. Bomba căzuse la mică distanță, dar în cel mai nepotrivit loc cu putință. Cufundase stația în întuneric și spărsese țevile de apă, canalele colectoare și conductele de gaz. Apa murdară năvălise în stație în torente, inundând pasajele în care domnea beznă, scurgându-se în josul scărilor și prin tuneluri. Trei sute de oameni se înecaseră. Și cum ar fi fost posibil ca așa ceva să nu rămână acolo, chiar dacă Balham se afla la suprafață? Iar dacă exista, mirosul de canal, de gaz și de întuneric trebuia să fie de neconfundat.

N-am urmat indicațiile vânzătorului de bilete. Am făcut un ocol pe la Blackfriars, de vreme ce era practic în drumul meu, și am stat pe peroanele sale o jumătate de oră fără niciun rezultat, înainte de a pleca spre Balham.

În cea mai mare parte a călătoriei îndelungate, metrourile a fost aproape gol. După ce am trecut de London Bridge, în vagonul meu n-au mai rămas decât două persoane, o femeie de vârstă mijlocie care citea o carte și, în capătul opus, o fată care plângea.

Avea părul ca un arici și un piercing într-o sprânceană și plângea neajutorată, ignorând orice altceva, neîncercând să-și șteargă obrazii mânjiți de rimel sau măcar să-și întoarcă fața spre fereastră.

Am chibzuit dacă ar fi trebuit s-o-ntreb ce se-ntâmplase; sau

poate că femeia cu cartea ar fi crezut că voiam să profit de ea. Nu eram nici măcar sigur dacă, în caz că m-aș fi apropiat, ar fi devenit conștientă de prezența mea - era atât de absorbită de durerea ei, încât îmi aducea aminte de Cath, concentrată asupra porțelanurilor pe care și le dorea. M-am întrebat dacă asta îi frânsese inima fetei, faptul că modelul ei preferat nu mai exista. Sau o trădaseră prietenii, suferea din dragoste, îmbătrânea?

— Borough, a anunțat vocea computerizată, și ea a părut să-și revină cu o tresărire, s-a bătut cu palmele peste obraji, și-a înșfăcat rucsacul și a coborât.

Femeia de vârstă mijlocie a continuat să citească până la Balham, fără să-și ridice nici măcar o dată ochii din carte. Când a intrat trenul în stație, m-am apropiat și am stat alături de ea, în fața ușii, ca să văd ce operă clasică o fascina într-o asemenea măsură. Era *Pe aripile vântului*.

Dar vânturile nu și-au luat zborul, m-am gândit, sprijinindu-mă de perete pe peronul din Balham, încordându-mă ca să aud zgomotul ocazional al unui tren care se apropia, așteptând zadarnic o rafală cu iz de canal, de metan și de beznă. Vânturile Războiului Fulger sunt încă aici, suflând la nesfârșit prin tunelurile și prin pasajele metroului, ca niște stafii, cutreierând ca tot atâtea aduceri aminte ale focului, ale potopului și ale distrugerii.

Dacă asta erau într-adevăr. Fiindcă la Balham nu se simțea nicio duhoare de apă murdară, nu exista nimic care să sugereze că acolo ar fi pătruns vreodată șuvoaie. Aerul din pasaje era uscat și prăfos. Nu se simțea nici măcar cel mai firav miros de mucegai.

Și chiar dacă l-aș fi simțit, tot n-ar fi oferit o explicație pentru Holborn. Am așteptat să vină alte trei trenuri, din fiecare direcție, apoi m-am urcat într-unul care mergea spre Elephant & Castle și spre Muzeul Imperial de Război.

„Trăiți experiența Războiului Fulger din Londra”, văzusem scris pe poster, dar niciunul dintre exponate nu te ajuta să afli ce stații de metrou fuseseră lovite. Magazinul cu suvenire oferea totuși alte trei cărți. Le-am răsfoit din scoarță-n scoarță, dar nu exista nicio referire la stația Holborn sau la vreo bombă căzută în apropierea ei.

Și dacă rafalele de vânt erau sufluri rămase în urma

Războiului Fulger, de ce nu le simțisem prima dată când fusesem acolo? Circulasem mereu cu metroul, la conferințe, la teatru, urmărind ideile nebunești ale Bătrânului, și nu adiasse nici măcar o boare cu miros de fum sau de sulf!

Ce se schimbase de data asta? Vremea? Prima dată plouase aproape fără încetare. Oare ploaia afectase stratul de inversiune? Sau se întâmplase ceva între timp? O modificare a traseelor sau a conexiunilor dintre stații?

M-am întors la Elephant & Castle, pe o ploaie ușoară. Din stație ieșeau un bărbat cu guler de preot și doi băieți care duceau pe brațe stihare albe. Probabil că e vreo biserică prin apropiere, m-am gândit, și mi-am dat seama că asta putea fi explicația pentru Holborn.

Criptele bisericilor fuseseră folosite drept adăposturi în timpul Războiului Fulger. Poate ținuseră, temporar, și loc de morgă.

Am căutat în index „morgă” și apoi, după ce asta n-a dat rezultate, „evacuarea cadavrelor”.

Aveam dreptate. După cele mai cumplite raiduri, folosiseră bisericile, magaziiile, ba chiar și piscinele, pentru depozitarea cadavrelor. Mă îndoiam că lângă Holborn se afla vreo piscină, dar ar fi putut exista o biserică.

Nu puteam afla decât într-un singur mod - întorcându-mă la Holborn și uitându-mă. Am aruncat o privire pe harta metroului. Bun. Puteam lua un tren direct către Holborn chiar de acolo. Am coborât pe linia Bakerloo și m-am urcat într-un metrou care mergea spre nord. Era aproape la fel de gol ca acela cu care venisem, dar când am ajuns la Waterloo și s-au deschis ușile, înăuntru s-a revărsat o mare de oameni.

Nu poate fi deja ora de vârf, mi-am spus, și m-am uitat la ceas. Șase și un sfert. Doamne Sfinte! La șapte trebuia să mă-ntâlnesc cu Cath la teatru. Și câte stații aveam de mers până acolo? Mi-am scos harta și am agățat-o de bara de deasupra capului, încercând să număr stațiile. Embankment, apoi Charing Cross și Piccadilly Circus. Câte cinci minute pentru fiecare, plus alte cinci ca să ies din stație, cu înghesuiala aia. Aveam să reușesc. La limită.

— Circulația pe linia Bakerloo e întreruptă de la stația Embankment către nord, a anunțat vocea computerizată când ne-am pus în mișcare. Vă rugăm să căutați trasee alternative.

Nu acum! am exclamat în sinea mea, înșfăcând harta. Trasee alternative. Puteam să merg pe linia Northern până la Leicester Square și să schimb apoi metroul, îndreptându-mă spre Piccadilly Circus. Nu, aş fi ajuns mai repede dacă ieșeam din metrou la Leicester Square și parcurgeam în fugă cvartalele rămase.

Am coborât în grabă, imediat ce s-au deschis ușile, și am luat-o la goană pe culoarul către linia Northern. Șapte fără cinci minute, și eu încă mă mai aflam la două stații distanță de Leicester Square și la alte patru cvartale distanță de teatru. În stație intra un tren. Îl auzeam huruind în tunel. M-am repezit printre oameni, strigând: „Scuze, scuze, scuze”, și am dat buzna pe peronul aglomerat de unde trebuia să iau trenul spre nord.

Probabil că trenul sosit mergea spre sud. Pe afișajul de deasupra scria: „Următorul tren peste 4 minute.”

Grozav, mi-am spus, auzind trenul care se punea în mișcare, împingând aerul în fața lui, lăsând în urmă o zonă vidată. Stația Embankment fusese lovită. Și exact asta-mi lipsea atunci, o rafală de vânt din Războiul Fulger.

Și m-a izbit chiar înainte de a avea timp să mi-o imaginez, biciuindu-mi părul și reverele paltonului, și a stârnit răpăiala marginilor nelipite ale afișului cu *Showboat*. Nu era suflul unei explozii, nicio răbufnire de căldură, deși Embankment se afla chiar lângă fluviu, unde se dezlănțuiseră incendiile cele mai cumplite. Era o rafală de aer rece, rece, dar nu purta niciun miros de formaldehidă, nicio duhoare de putreziciune. Numai răceală de gheață și miros sufocant, de uscăciune și de praf.

Ar fi trebuit să fie mai bine decât în alte cazuri, dar nu era. Era mai rău. În căutarea unui sprijin, m-am lipit de peretele peronului, cu ochii închiși, fără a fi în stare să mă urc în tren.

Ce sunt vânturile astea? m-am întrebat, deși ultima rafală dovedise că erau o rămășiță a Războiului Fulger. Pentru că stația Embankment fusese lovită. Și trebuie să fi murit oameni, mi-am spus. Fiindcă simțisem mirosul morții. Al morții, al groazei și al disperării.

M-am urcat în metrou împleticindu-mă. Era ticsit și m-a reînsuflețit apropierea altor trupuri, gândul că niciun fel de vânt și niciun curent de aer nu puteau răzbate până la mine printr-o asemenea înghesuială, așa că, în momentul când am

ajuns la Leicester Square, îmi revenisem și nu mă mai gândeam decât că întârzasem.

Șapte și zece. Încă mai puteam ajunge, dar la limită. Însă cel puțin biletele erau la Cath și, cu puțin noroc, Elliott și Sara puteau să-și facă apariția acolo între timp și aveau să fie cu toții ocupați să se salute.

Poate se răzgândise și Bătrânul, mi-am spus, poate se hotărâse să vină. Poate cu o zi înainte fusese sub influența vremii, și în seara aceea redevenise cel de odinioară.

Metroul s-a oprit. Am alergat prin pasaj, pe scările înalte și am dat buzna pe Shaftesbury Avenue. Ploua, dar n-aveam timp să-mi fac griji pentru asta.

— Tom! Tom! mă striga cineva din urmă, cu răsuflarea tăiată.

M-am întors. Sara îmi făcea semn de la o jumătate de cvartal distanță, fluturându-și mâna cu frenezie.

— Nu m-ai auzit? m-a întrebat, gâfâind, când m-a ajuns din urmă. Te tot strig încă din metrou.

Era evident că alergase. Avea părul ciufulit și unul dintre capetele eșarfei i se legăna aproape atingând pământul.

— Știu că suntem în întârziere, a spus prinzându-mă de braț, dar *trebuie* să-mi trag sufletul. Nu ești unul dintre bărbații ăia îngrozitori gata să se nscrie la maraton la bătrânețe, nu-i așa?

— Nu, am încuviințat, trăgând-o în fața unui magazin, în afara fluxului de pietoni.

— Elliott îmi tot spune să ne luăm un aparat de gimnastică. Și-a ridicat capătul spânzurat al eșarfei înfășurându-și-l cu neglijență în jurul gâtului. Eu nu simt *nicidecum* dorința să mă mențin în formă.

Cath se înșela. Nu mai era nevoie de altă dovadă. Radarul ei dăduse greș, interpretase greșit totul.

Probabil că mă uitam cu ochii holbați. Sara și-a dus mâna la păr, în defensivă.

— Știu că arăt dezastruos, a zis deschizându-și umbrela. Oh, asta e. Cât de mult am întârziat?

— O s-ajungem la timp, am spus, luând-o de braț și pornind-o spre teatrul Lyric. Unde e Elliott?

— Ne întâlnim la teatru. Cath și-a găsit porțelanurile?

— Nu știu. N-am mai văzut-o de azi-dimineață.

— Oh, uite-o, e acolo, a zis Sara, începând să-și fluture

mâna.

Cath stătea în fața teatrului, lângă anunțul pătat de apă pe care scria „Pentru Azi Nu Mai Sunt Bilete”, părând amorțită și înfrigurată.

— De ce n-ai intrat, în loc să stai în ploaie? am întrebat-o, conducându-le pe amândouă în holul clădirii.

— Am dat unul peste altul la ieșirea din metrou, a spus Sara, scoțându-și eșarfa. Sau mai degrabă eu l-am văzut pe Tom. A trebuit să strig ca să-i atrag atenția. Elliott n-a ajuns încă?

— Nu.

— El și domnul Evers au plecat înapoi după masa de prânz. Ziua *n*-a fost un succes, așa că n-aduceți vorba despre asta. Doamna Evers a insistat să cumpere tot ce a găsit în magazinul de suvenir, și n-am reușit să dăm de un taxi. S-ar părea că în Kew nu există taxiuri. Am fost nevoită să iau metroul, și stația era la *câteva cvartale* distanță. Și-a dus mâna la păr. Sunt frântă.

— Ai schimbat metroul la Embankment? am întrebat, încercând să-mi aduc aminte ce linie ajungea la Kew. Poate simțise și ea vântul. Ai fost pe peronul liniei Bakerloo?

— Nu-mi aduc aminte. Asta e linia care vine de la Kew? Tu ești expert în privința metroului.

— Vreți să vă duc paltoanele la garderobă? m-am grăbit să-ntreb.

Sara mi l-a întins pe al ei, îndesându-și eșarfa lungă într-o mânecă, însă Cath a scuturat din cap.

— Mi-e frig.

— Ar fi trebuit s-aștepți în hol, am spus.

— Așa trebuia? a ripostat ea, și am privit-o surprins.

Era furioasă fiindcă întârzasem? Dar de ce? Mai aveam la dispoziție cincisprezece minute și Elliott nu-și făcuse încă apariția.

— Ce s-a-ntâmplat? am început să spun, dar Sara mi-o luase înaintea, întrebând:

— Ți-ai găsit porțelanurile?

— Nu, a răspuns Cath, cu aceeași umbră de supărare în glas. Nimeni nu le avea.

— Ai încercat la Selfridge's? s-a interesat Sara, iar eu am plecat să-i duc haina la garderobă.

Când m-am întors, Elliott era acolo.

— Îmi cer scuze pentru întârziere, a zis el. S-a întors spre mine. Ce ți s-a ntâmpnat azi...?

— Am întârziat cu toții, am spus, în afară de Cath, care din fericire era cea cu biletele. Avem biletele?

Ea a dat din cap și și-a scos biletele din geanta de seară. Mi le-a întins mie, apoi am intrat cu toții.

— Coborâți pe culoarul din dreapta, și locurile sunt în dreapta dumneavoastră, ne-a explicat plasatoarea. Rândul trei.

— N-avem trepte de urcat? a întrebat Elliott. Ne descurcăm fără scară?

— Fără pioleți și pitoane, i-am spus. Fără binocluri.

— Glumești, a zis el. N-o să știu cum să mă port.

M-am oprit să cumpăr programe de la plasatoare. Când am ajuns pe rândul trei, Cath și Sara se așezaseră deja.

— Doamne Sfinte, a spus Elliott, în vreme ce ne strecuram pe lângă oamenii de pe aleea dintre scaune. Fac pariu că de aici chiar poți *vedea*.

— Vrei să stai lângă Sara? l-am întrebat.

— Dumnezeule, nu, a glumit el. Vreau să le pot face cu ochiul fetelor din cor fără să mă plesnească ea cu programul.

— Nu cred că e genul ăla de piesă.

— Cath, despre ce e vorba în piesa asta? a întrebat Elliot.

Ea s-a aplecat peste Sara și i-a răspuns:

— Joacă Hayley Mills.

— Hayley Mills, a repetat el nostalgic, lăsându-se pe spate, cu mâinile la ceafă. La zece ani eram de părere că e cu adevărat sexy. Mai ales în dansul ăla din *Bye-Bye, Birdie*.

— Vorbești despre Ann-Margret, prostule, l-a atenționat Sara, aplecându-se peste mine și plesnindu-l cu programul. Hayley Mills a jucat în piesa aia în care ea era o fetiță care vedea întotdeauna partea frumoasă a lucrurilor - cum se numea?

M-am uitat la Cath, surprins că nu se repezise să dea răspunsul - ea era fan Hayley Mills. Stătea cu paltonul strâns în jurul umerilor. Părea trasă la față de frig.

— O știi pe Hayley Mills, i-a spus Sara lui Elliott. Ai văzut-o în serialul *The Flame Trees of Thika*.

Elliott dădu din cap.

— I-am admirat întotdeauna sânii. Sau vorbesc despre Annette?

— Nu cred că e genul ăla de piesă, a zis Sara.

Și nu era. Toată lumea purta costume încheiate până la gât, inclusiv Hayley Mills, care a intrat în scenă parcă plutind, înfășurată într-o haină largă.

— Îmi pare atât de rău c-am întârziat, iubitul, a spus ea, scoțându-și haina ca să dea la iveală un pulover cu guler înalt și așezându-se în fața focului. Afară e atât de frig! Și aerul are ceva atât de straniu.

Actorul care juca rolul soțului ei a răspuns:

— „În inimă-mi suflă un vânt care ucide, venit din cele țări atât de-ndepărtate”⁶.

Elliott s-a aplecat și mi-a șoptit:

— Oh, Dumnezeule, o piesă *literară*!

Am scăpat continuarea replicii soțului, dar probabil c-o întrebase pe Hayley din ce cauză întârziase, fiindcă ea i-a răspuns:

— Asistenta mea s-a tăiat la mână și a trebuit s-o duc la spital. A durat o veșnicie până când i-au cusut rana.

Un spital. La asta nu mă gândisem. Probabil că-n timpul Războiului Fulger morgile fuseseră pline. O fi fost vreun spital în apropiere de Holborn? Trebuia să-l întreb pe Elliott în pauză.

Un ropot neașteptat de aplauze m-a scos din reverie.

Pe scenă era întuneric. Scăpasem prima scenă a piesei. Când s-au reaprins luminile, am încercat să mă concentrez asupra acțiunii, ca să pot purta o discuție cel puțin pe jumătate inteligibilă după primul act.

— Vântul se întetește, a spus Hayley Mills, uitându-se pe o fereastră imaginară.

— Se apropie furtuna, i-a răspuns de data asta un alt bărbat, nu soțul ei.

— De asta mă tem, a zis ea, frecându-și brațele cu palmele ca să se-ncălzească. Oh, Derek, dac-o să afle de noi doi?

Am aruncat o privire dincolo de Sara, către Cath, dar n-am reușit să-i deslușesc fața în sala întunecată. Era evident că nu știuse care era subiectul piesei, fiindcă altfel n-ar fi ales-o niciodată.

Dar Hayley nu se purta nicidecum ca Sara. Fuma țigară de la țigară, măsura încăperea cu pasul, se grăbea să-nchidă telefonul când intra soțul ei în cameră și faptul că se simțea

vinovată sărea în ochi într-o asemenea măsură, încât n-ar fi trebuit să-i scape nimănui, și cu atât mai puțin bărbatului ei.

Lui Elliott nu i-a scăpat, cu siguranță.

— Soțul ei ar trebui să fie un idiot desăvârșit, a comentat el la începutul pauzei, imediat ce s-a lăsat cortina. Până și un câine și-ar putea da seama că ea are un amant. De ce personajele din piese nu se poartă nici pe departe ca-n viața reală?

— Poate fiindcă oamenii din viața reală nu arată ca Hayley Mills, a răspuns Cath. E *într-adevăr superbă*, nu-i așa, Sara? N-a îmbătrânit nici măcar cu o singură zi.

— Glumești, nu? a ripostat Elliot. Bine, cunosc o serie de oameni care se înșală închipuindu-și că soțul sau soția lor n-are nicio aventură, dar...

— Trebuie să merg la toaletă, a spus Cath. Presupun c-o să fie o coadă îngrozitoare. Vino cu mine, Sara, o să-ți povestesc saga porțelanurilor mele.

Au plecat strecurându-se pe lângă noi.

— Aduceți-ne câte un pahar cu vin alb, a strigat Sara peste umăr, de pe aleea dintre scaune, iar eu și Elliott ne-am făcut loc până la bar dând din coate, ceea ce ne-a luat zece minute, după care a mai fost nevoie de încă cinci ca să fim serviți.

Sara și Cath încă nu se întorseseră.

— Prin urmare, unde ai fost toată ziua? m-a întrebat Elliott, sorbind din vinul Sarei. Te-am căutat la prânz.

— Am făcut niște cercetări, i-am răspuns. Stația de metrou Holborn e în Bloomsbury, nu-i așa?

— Cred că da. Iau rareori metrourl.

— E vreun spital în apropierea stației?

— Vreun spital? a repetat el, uluit. Nu știu. Nu cred.

— Sau vreo biserică?

— Nu știu. Despre ce-i vorba?

— Ai auzit vreodată despre o chestie care se numește strat de inversiune? l-am întrebat. Când aerul rămâne captiv...

— Trebuie să se facă pur și simplu ceva în privința situației de la toaleta femeilor, a spus Sara, înșfăcându-și paharul cu vin și luând o înghițitură. Am crezut c-o să stăm acolo până la sfârșitul actului trei.

— Ideea pare excelentă, a zis Elliott. Nu vreau să vorbesc ca Bătrânul, dar dacă ăsta e un simptom, atunci piesele de teatru

s-au dus într-adevăr naibii! Adică trebuie să credem că soțul lui Hayley Mills e chiar atât de orb, încât nu-și dă seama că nevasta lui e îndrăgostită de... de celălalt... cum îl cheamă...?

— *Pollyanna*, a spus Cath. În timpul primelor două acte m-am tot străduit să-mi aduc aminte. Așa o chema pe fetița care vedea numai partea bună a lucrurilor.

— Sara, am întrebat eu, lângă Holborn e vreun spital?

— Spitalul de Copii de pe Ormond Street. Acolo și-a investit James Barrie⁷ toți banii, mi-a răspuns ea. De ce?

Spitalul de Copii de pe Ormond Street. Asta trebuia să fie. Probabil că-l folosiseră temporar drept morgă, și aerul...

— E atât de *evident*, a continuat Elliott să abordeze tema infidelității. Scuzele pe care le găsește personajul interpretat de Hayley Mills ca să explice unde a fost...

— Arată splendid, nu-i așa? a spus Cath. Câți ani credeți că are? Pare atât de tânără!

S-a auzit gongul, anunțând sfârșitul pauzei.

— Să mergem, a zis Cath, lăsându-și jos paharul cu vin. Nu vreau să mă strecor din nou pe lângă toți oamenii ăia.

Sara și-a golit paharul dintr-o sorbitură și am coborât pe aleea dintre scaune. Dar am ajuns prea târziu. Spectatorii din capătul rândului au fost nevoiți să se ridice în picioare ca să ne lase să trecem.

— Dar nu sunteți de acord, a insistat Elliot, așezându-se, că orice om normal...?

— Sst, a zis Cath, aplecându-se peste Sara și peste mine ca să-i ceară să tacă. Se sting luminile.

S-au stins și am avut un sentiment ciudat de ușurare, de parcă tocmai am fi evitat ceva îngrozitor. Cortina a-nceput să se ridice.

— Eu spun totuși, a continuat Elliott în șoaptă, că nimeni nu poate fi bombardat cu atât de multe indicii fără să-și dea seama că soția lui are o aventură.

— De ce nu? a întrebat Sara. Tu nu ți-ai dat seama.

Și Halley Mills a intrat în scenă.

Alături de mine, în întuneric, Elliott aplauda la fel ca toată lumea și, m-am gândit eu, era ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Elliott avea să creadă că de fapt nu auzise cuvintele; erau ca rafalele de vânt din metrou, care încetau atât de

repede, încât te întrebai dacă fuseseră reale, iar el avea să decidă că nu fusese, avea să se aplece peste mine, șoptind: „Ce vrei să spui? Tu n-ai nicio aventură, nu-i așa?”, iar Sara avea să-i răspundă: „Sigur că nu, idiotule. Am vrut să spun doar că nu observi nimic, niciodată”, și n-avea să sară totul în aer, n-avea să...

— Cine e? a spus Elliot.

Vocea lui a răsunat între replica lui Hayley și a soțului ei, și un bărbat din fața noastră s-a întors, aruncându-i o privire aspră.

— Cine e? a repetat Elliott, cu voce și mai sonoră. Cu cine ai o aventură?

Cath s-a amestecat, cu voce sugrumată:

— Nu...

— Nu, ai dreptate, a zis Elliott, ridicându-se în picioare. De ce naiba ar mai avea importanță?

Și a plecat, înghesuindu-se printre oamenii din marginea rândului.

Sara a rămas așezată preț de un minut nesfârșit, apoi s-a strecurat și ea pe lângă noi, împiedicându-se de piciorul meu și fiind cât pe ce să cadă.

Am aruncat o privire spre Cath, întrebându-mă dacă ar fi trebuit să mă duc după Sara. Aveam în buzunar bonul pentru paltonul și eșarfa ei. Cath se uita țeapănă către scenă, ținându-și paltonul bine strâns în jurul trupului.

— Asta nu mai poate continua, a spus Hayley Mills, arătând acum exact atât de bătrână cum era, dar rostindu-și replicile cu curaj. Vreau să divorțez.

Și Cath s-a ridicat și a trecut pe lângă mine, iar eu am urmat-o cu stângăcie, murmurând în repetate rânduri „Scuze, scuze”, către spectatorii de pe scaune.

— S-a terminat, a spus Hayley, pe scenă. Nu ești în stare să-ți dai seama?

Am ajuns-o din urmă pe Cath abia când era pe la jumătatea holului.

— Așteaptă, am spus, întinzând mâna către brațul ei. Cath!

Avea fața palidă, rigidă. S-a împins orbește în ușile de sticlă și a ieșit pe trotuar, apoi a rămas acolo, părând uluită.

— Opresc un taxi, am spus, gândindu-mă că măcar nu trebuia să intrăm în competiție cu gloata-de-la-sfârșitul-pieseii.

Greșit. Oamenii se revărsau pe trotuar ieșind de la Apollo, și mai de jos, de la *Miss Saigon*, și Dumnezeu mai știa de unde. Roiau pe bordură și la colț, strigând și fluierând după taxiuri.

— Așteaptă aici, am spus, împingând-o pe Cath înapoi, sub copertina de la Lyric, și m-am aruncat în încăierare, cu brațul întins.

Un taxi s-a îndreptat spre bordură, dar numai ca să evite un mănunchi de oameni care traversau în grabă, cu ziare deasupra capetelor. Șoferul și-a scos brațul pe geam și a arătat către indicatorul „Ocupat” de pe capotă.

Am coborât de pe bordură, uitându-mă după un taxi care să nu aibă indicatorul aprins, și m-am retras dintr-o săritură la trecerea unei motorete care împrășca apa din băltoace.

Cath m-a tras de spatele paltonului.

— N-are rost, a spus. Tocmai s-a terminat *Fantoma*. N-o să prindem niciodată un taxi.

Am arătat în susul străzii.

— Mă duc la unul dintre hoteluri și-l pun pe portar să cheme unul. Așteaptă-mă aici.

— Nu, e în ordine, a insistat ea. Putem lua metroul. Piccadilly Circus e destul de aproape, nu-i așa?

— Chiar acolo, am răspuns, arătând cu degetul. A încuviințat și și-a pus poșeta deasupra capului, încercând zadarnic să se apere de ploaie, și ne-am repezit pe trotuar, prin mulțime, și apoi pe treptele din stația Piccadilly Circus.

— Cel puțin aici nu plouă, am spus, căutând mărunțiș pentru biletul ei.

Cath a dat din nou din cap, scuturându-și poalele paltonului.

La automatele pentru bilete era o înghesuială groaznică, și una chiar mai cumplită la barierele rotitoare. I-am întins biletul, și ea l-a pus cu delicatețe în fantă, retrăgându-și mâna cu o smucitură înainte de a apuca mașina să-l înghită.

Niciuna dintre scările rulante nu funcționa. Oamenii coborau tropăind cu stângăcie. Doi punkiști cu capetele rase și acnee și-au făcut loc îmbrâncind și bombănind obscenități.

La baza scării era o băltoacă urâtă, sub harta metroului.

— Trebuie să ajungem pe linia Piccadilly, am spus, luând-o de braț și conducând-o în josul pasajului și apoi pe peronul aglomerat. Pe afișajul cu leduri de deasupra capetelor scria: „Următorul tren peste 2 minute.”

Un metrou a intrat huruind în stație, pe linia din partea opusă, și pasagerii au coborât revărsându-se pe peron, în spatele nostru, și împingându-ne mai în față. Cath s-a crispat, cu ochii la inscripția „Atenție, nu călcați în gol”, iar eu m-am gândit că tot ce ne mai trebuie acum e un șobolan. Sau o bătaie cu cuțitele.

A sosit un tren și am fost împinși înăuntru, înghesuiți unul în altul ca sardelele.

— Mulțimea o să se subțieze peste două stații, am spus eu, și ea a dat din cap.

Părea năucită, în stare de șoc.

Ca Elliott uitându-se la scenă fără s-o vadă, întrebând cu voce plată: „Cu cine ai o aventură?” și împiedicându-se orbește de pantofii oamenilor, de genunchii lor, încercând să iasă de pe rândul de scaune, arătând de parcă ar fi fost izbit de o rafală de vânt sulfuros, letal. Totul fusese perfect, sorbea din vin și discuta despre Hayley Mills, și în minutul următor o bombă sfârtecăse lumea, lăsând în urmă numai ruine.

— Green Park, a anunțat vocea din difuzor, și s-au deschis ușile, și înăuntru s-au îndesat mai mulți oameni.

— Ai face bine să te păzești! a spus o femeie cu părul încâlcit, întinzând un deget tremurător spre fața lui Cath. Avea vârful degetului pătat, de un negru albastrui. Ai face bine! Vorbesc serios!

— Gata, am spus, trăgând-o pe Cath în spatele meu. Coborâm la prima stație.

Mi-am proptit mâna în spatele ei și am început s-o împing prin masa de oameni către ușă.

— Hyde Park Corner, a anunțat difuzorul.

Am coborât, ușile s-au închis fâșâind și trenul s-a pus în mișcare.

— Mergem sus și luăm un taxi, am spus, încordat. Ai avut dreptate. Metroul s-a dus dracului.

Totul s-a dus dracului, m-am gândit cu amărăciune, pornind prin tunelul pustiu, cu Cath în spatele meu. Sara și Elliott, și Londra, și Halley Mills. Totul. Bătrânul și Regent Street, și noi.

Vântul m-a izbit în plină față. Nu dinspre trenul din care tocmai coborâsem, ci venind de undeva din fața noastră, din tunel. Și mai cumplit, mai cumplit, mult mai cumplit decât înainte. M-am retras către perete cu spatele, clătinându-mă pe

picioare, aplecându-mă de parcă aş fi primit un pumn în stomac. Dezastru şi moarte şi devastare.

Mi-am îndreptat spinarea, ținându-mă cu mâinile de stomac, nereuşind să-mi recapăt răsuflarea, şi m-am uitat în lungul tunelului. Cath stătea cu spatele proptit în peretele opus, cu palmele lipite de plăcile de mozaic, trasă la faţă şi palidă.

— Ai simţit, am spus, şi m-a cuprins o uşurare imensă.

— Da.

Bineînţeles că simţise. Ea era Cath, care simţea lucruri neremarcate de nimeni altcineva, care ştiuse că Sara avea un amant, că Bătrânul se transformase într-un bătrân. Ar fi trebuit să mă duc s-o iau de prima dată când mi se întâmplase, s-o târăsc acolo jos, să-i cer să stea în tuneluri cu mine.

— Nimeni altcineva nu le simte, am spus. Credeam că sunt nebun.

— Nu eşti, a zis ea, şi era ceva în vocea ei, în felul în care stătea lipită de peretele acoperit cu plăci verzi, ceva care mi-a spus ceea ce ar fi trebuit să-mi fie clar de la bun început.

— Le-ai simţit şi prima dată când am venit aici, am spus, uluit. De asta deteşti metrourul din Londra. Din cauza rafalelor de vânt.

A încuviinţat.

— De asta ai vrut să mergi cu taxiul la Harrods, am adăugat. De ce nu mi-ai spus nimic prima dată?

— N-aveam destui bani ca să mergem cu taxiul, mi-a răspuns, şi tu nu păreai să fii conştient de ele.

N-am fost conştient de nimic, m-am gândit, nici de repulsia evidentă cu care păsea ea în staţiile de metrou, nici de înfiorarea cu care se îndepărta de trenurile intrate în staţie. Se uita după rafala următoare, mi-am spus, aducându-mi aminte cum cerceta încordată tunelurile. O aştepta să vină, să lovească.

— Ar fi trebuit să-mi spui, am zis. Dacă mi-ai fi spus, te-aş fi ajutat să-ţi dai seama ce sunt rafalele, ca să nu te mai temi de ele.

Şi-a ridicat privirea.

— Ce sunt rafalele? a repetat, fără nicio expresie.

— Da. Mi-am dat seama ce le provoacă. E din cauza stratului de inversiune. Aerul e captiv aici, jos, n-are cum să iasă. Ca în buzunarele cu gaz din mine. Aşa că rămâne pur şi simplu aici,

an după an, i-am explicat, incredibil de bucuros fiindcă puteam să vorbesc cu ea, să-i spun. Stațiile de metrou au fost folosite ca adăposturi în timpul Războiului Fulger, am continuat. Stația Balham a fost lovită, ca și Charing Cross. De-aia se simte miros de fum și de cordită. Din cauza bombelor brizante. Iar la Marble Arch oamenii au fost uciși de plăcile zburătoare de mozaic. Asta simțim – pale de aer din timpul acelor evenimente. Sunt adieri din trecut. Nu știu ce a provocat-o pe asta de acum. Poate surparea unui tunel sau o rachetă V-2...

Am tăcut.

Se uita la mine ca atunci când stătuse pe marginea patului îngust din camera noastră de hotel, chiar înainte de a-mi spune că Sara avea un amante.

M-am holbat la ea.

— Știi ce stârnește rafalele de vânt, am spus în cele din urmă.

Bineînțeles că știa. Ea era Cath, care știa totul. Cath, care avusese la dispoziție douăzeci de ani ca să se gândească la asta.

— Ce le stârnește, Cath? am întrebat.

— Nu..., a zis ea uitându-se în lungul pasajului, ca și cum ar fi sperat că avea să vină cineva, că mulțimea avea să dea năvală pe neașteptate, grăbindu-se să prindă trenurile, împingându-se printre noi, întrerupând-o înainte de a avea timp să-mi răspundă, dar locul a rămas pustiu, încremenit, cu aerul netulburat de nicio adiere.

— Cath, am insistat.

Ea a respirat adânc, apoi mi-a răspuns.

— Sunt ceea ce vine.

— Ceea ce *vine*? am repetat, prosteste.

— Ceea ce ne așteaptă. Divorț și moarte și descompunere.

— Nu se poate, am spus. Stația Marble Arch a fost lovită în plin. Și Charing Cross...

Dar ea era Cath, care avea întotdeauna dreptate. Și dacă mirosul nu era de fum, ci de spaimă, nu de cenușă, ci de disperare? Dacă formaldehida nu era mirosul de capelă mortuară al unei morgi provizorii, ci al uneia permanente, al Morții înseși, arcul de marmură care ne aștepta pe toți? Nu era de mirare că numele o dusesse pe Cath cu gândul la un cimitir.

Și dacă loviturile directe, șrapnelele care zburau

pretutindeni, ciopârțind tinerețea, căsătoria și fericirea, nu erau rachete V-2, ci moartea, devastarea și declinul?

Toate rafalele de vânt, absolut toate, miroseau a moarte, și Războiul Fulger nu deținea câtuși de puțin monopolul în privința asta. Uitați-vă la Hari Srinivasau. Și la bodega unde mâncaserăm peștele ăla excelent.

— Dar toate stațiile în care se simt vânturile au fost lovite, am spus. Iar la Charing Cross mirosea a umezeală și a nămol. Trebuie să fie de la Războiul Fulger.

Ea a clătinat din cap.

— Le-am simțit și în BART.

— Dar BART e în San Francisco. Ar putea să fie din cauza cutremurului. Sau a incendiului.

— Le-am simțit și în metroul din D.C. Și o dată acasă, pe Main Street, chiar la mijloc, a adăugat Cath, uitându-se la podea. Cred că ai dreptate în privința stratului de inversiune. Probabil le concentrează aici jos, le face mai puternice și mai...

S-a întrerupt, și m-am gândit că avea să spună „letale”.

— Mai ușor de remarcat, a zis ea.

Dar eu nu le remarcasem. Nu se remarcase nimeni, în afară de Cath, căreia nu-i scăpa nimic.

În afară de Cath și de bătrâni, m-am gândit, aducându-mi aminte de femeia cu păr alb din stația South Kensington, cu gulerul hainei strâns de mâna cu vene albastrii, de bătrânul negru gârbovit de pe peronul din Holborn. Bătrânii le simt tot timpul, m-am gândit. Merg aproape îndoțiți de mijloc, înfruntând vântul care suflă fără oprire.

Sau nu mai intră în metrou. M-am gândit la Bătrân, care spusese: „Detest metroul.” Bătrânul, care ne făcuse să circulăm veseli cu metroul prin toată Londra în căutarea aventurii, intrând prin stația Baker Street și ieșind prin Tower Hill, urcând pe scările rulante și coborând în timp ce striga la noi peste umăr, istorisindu-ne tot felul de povești. „Un loc oribil”, spusese cu o zi înainte, cutremurându-se. „Murdar, urât mirositor, și e curent”. Curent.

Simțea vânturile, așa cum le simțea și doamna Hughes. „Eu nu mai cobor niciodată la metrou”, spusese ea la cină. Nu spusese „Nu mai iau niciodată metroul”. Nu mai cobor niciodată la metrou. Și motivul nu era scara sau distanțele lungi pe care le avea de mers. Era din cauza vânturilor, a

duhorii de despărțire, pierdere și amărăciune.

Și Cath trebuia să aibă dreptate. Nu puteau fi decât vânturile morții. Ce altceva putea să sufle atât de neîntrerupt, atât de inexorabil, asupra bătrânilor și a nimănui altcuiva?

Atunci, de ce le simțeam eu? Poate convenția era un alt soi de strat de inversiune, care mă adusese față în față cu prieteni vechi și cu locuri unde nu mai fusesem de mult. Cu cancerul și cu Bătrânul care se plângea de piesele moderniste și de mâncarea picantă. Mă adusese prematur față în față cu moartea, cu bătrânețea și cu schimbarea.

Și cu senzația crizei de timp, care te face să cobori pe scările rulante împingându-i pe alții și să alergi pe coridoare, dorindu-ți nebunește să prinzi trenul înainte de a se pune în mișcare. O senzație de panică, de teamă că ar putea fi ultimul tren. „Se închid ușile.”

M-am gândit la Sara, ieșind în fugă din stația Piccadilly, cu părul răvășit de vânt, cu obrajii nefiresc de îmbujorați, m-am gândit cum se împinsese la teatru, încercând să treacă de genunchii mei, disperată, hăituită.

— Sara le-a simțit, am spus, înțelegând dintr-odată.

— Da? a făcut Cath, cu voce plată.

M-am uitat la ea, așa cum stătea lipită de peretele opus, încordându-se ca să facă față unei alte rafale, așteptându-se s-o izbească.

Era ciudat. Chiar pasajul ăla și chiar stația aia fuseseră folosite ca adăpost în timpul Războiului-Fulger. Dar nu exista niciun adăpost care să te poată feri de un astfel de raid.

Și, indiferent ce tren ai fi prins și pe ce linie ai fi mers, toate ajungeau la aceeași stație. Marble Arch, Arcul de Marmură. Capătul liniei.

— Atunci, ce facem? am întrebat.

Ea nu mi-a răspuns. Se uita la pardoseală, de parcă ar fi purtat inscripția „Atenție, nu călcați în gol”. Atenție, nu călcați în gol.

— Nu știu, a spus în cele din urmă.

Și ce crezusem că avea să spună? Că nu poate fi chiar atât de rău câtă vreme ne avem unul pe altul? Că dragostea înfrânge totul? Dar nu reușea s-o facă, și tocmai asta era esența, nu-i așa? Uitați-vă la Milford Hughes Senior. Uitați-vă la fiica lui Daniel Drecker.

— N-aveau modelul meu de porțelan la niciun magazin de pe Chelsea, a spus ea, deznădăjduită. Nu mi-a trecut niciodată prin minte că fabricația s-ar putea întrerupe. În toți acești ani, ... nu mi-a trecut niciodată prin minte că n-o să mai fie acolo. Vocea i s-a frânt. Era un model atât de frumos!

Și Bătrânul fusese atât de amuzant și atât de plin de viață, și bodega fusese întotdeauna plină ochi, și Sara și Elliott avuseseră un mariaj extraordinar. Dar nici măcar asta nu-i putuse salva. Divorț și moarte și descompunere.

Și ce puteau face oamenii împotriva tuturor acestora? Încheie-ți paltonul până la ultimul nasture? Nu coborî la metrou?

Dar tocmai asta era problema, să poți rămâne la suprafață. Și să poți trece de la o zi la alta știind că ușile se închideau și că totul urma să se facă zob. Știind că tot ce iubisei, tot ce-ți plăcuse vreodată, tot ce ți se păruse frumos, totul urma să fie făcut fărâme, ars, luat de vânt.

— *Pe aripile vântului*, am spus, cu gândul la femeia din metrou.

— Ce? a întrebat Cath, cu aceeași voce amortită, lipsită de speranță.

— Romanul, am răspuns eu cu tristețe. *Pe aripile vântului*. Azi, în trenul spre Balham, îl citea o femeie. Când m-am dus să caut vânturile, când am încercat să aflu în ce stații suflă, să văd dacă erau stații lovite în timpul Războiului Fulger.

— Ai fost la Balham? m-a întrebat ea. Azi?

— Și la Blackfriars. Și la Embankment. Și la Elephant & Castle. M-am dus la Muzeul Transporturilor să aflu ce stații au fost lovite, și apoi la Monument și la Balham, vrând să văd dacă sunt sau nu acolo rafale de vânt. Am clătinat din cap. Mi-am petrecut toată ziua încercând să descopăr tiparul... Ce e?

Cath își dusesese mâna la gură, ca și cum ar fi fost în suferință.

— Ce e?

— Sara a anulat și întâlnirea de azi, a spus ea. După ce ai plecat. M-am gândit să văd dacă puteam lua prânzul împreună. Nimeni nu știa unde erai.

— N-am vrut să știe nimeni că alerg prin Londra vânând vânturi pe care alții nu le simt.

— Elliott mi-a spus că ai dispărut și ieri, a adăugat ea, și asta

ascundea ceva pe care încă nu reușeam să-l pricep. Mi-a spus că el și Arthur voiau să luați prânzul împreună, dar tu ai plecat.

— M-am întors la Holborn, am încercat să văd ce provoacă vânturile. Și pe urmă m-am dus la Marble Arch.

— Sara mi-a spus că ea și Elliott ar fi trebuit să le arate lui Evers și soției lui atracțiile turistice, că voiau să vadă Grădina Botanică Kew.

— Elliott? Nu spuneai că el a fost la conferință?

— A fost. Mi-a zis că Sara avea o programare la medic, de care pretindea că uitase. Nimeni nu știa unde erai tu. Și după aceea, la teatru, tu și Sara...

Ne făcuserăm apariția împreună, cu răsuflarea tăiată, ea cu obrajii în flăcări. Și cu o zi înainte mințisem în privința prânzului, a sesiunii de după-amiază. O mințisem pe Cath, care simțea când oamenii nu-i spuneau adevărul, care simțea ori de câte ori ceva nu era în ordine.

— Ai crezut că Sara avea o aventură cu *mine*, am spus.

Ea a dat din cap, amorțită.

— Ai crezut că eu aveam o aventură cu *Sara*? am întrebat. Cum ți-a putut trece asta prin minte? *Te iubesc!*

— Și Sara îl iubea pe Elliott. Oamenii își înșeală soții sau soțiile, se părăsesc unii pe alții. Lucrurile...

— ...sunt în descompunere, am murmurat eu.

Și aerul de acolo, de jos, înregistra totul, îl întemnița sub pământ, îl distila într-o esență de moarte și de distrugere și de descompunere.

Cath se înșela. La urma urmelor, era Războiul Fulger. Și fata care plângea în metroul către Balham, și cuplul de americani care se certau. Înstrăinare și dezastru și despărțire. M-am întrebat dacă urma să se înregistreze și asta, teama lui Cath și nefericirea noastră, și dacă avea să sufle prin tunelurile, pe sinele și prin pasajele din stațiile metroului londonez, ca să izbească-n față un biet turist care nu bănuia nimic. Sau dacă asta urma să se-ntâmple peste cincizeci de ani.

M-am uitat la Cath, care continua să stea lipită de peretele opus, inadmisibil de departe.

— N-am o aventură cu Sara, am spus, și ea s-a sprijinit ușor de plăcile de mozaic și a început să plângă. Te iubesc, am adăugat, am traversat pasajul dintr-un singur pas și am cuprins-o în brațe și, pentru o clipă, totul a fost bine.

Eram împreună, eram în siguranță. Dragostea înfrânge orice.

Dar numai până la următoarea rafală de vânt - rezultatul radiografiei, telefonul de la miezul nopții, chirurgul care își privește mâinile, nevrând să-ți dea vestea rea. Și încă mai eram în tunelurile stației de metrou, încă mai eram direct în calea lui.

— Haide, am spus, și am luat-o de braț.

N-o puteam apăra de vânturi, dar puteam s-o scot din tunelurile metroului, puteam s-o țin departe de stratul de inversiune. Pentru câțiva ani. Sau luni. Sau minute.

— Unde mergem? m-a întrebat, în timp ce o împingeam prin pasaj.

— Sus, am spus. Afară.

— Suntem la kilometri întregi de hotel, a zis ea.

— O să luăm un taxi.

Am condus-o pe scări în sus, dincolo de o curbă, tot timpul cu auzul la pândă, așteptându-ne să auzim hurelul unui tren care intra în stație, să auzim o voce estompată anunțând: „Atenție, nu călcați în gol”.

— De acum înainte o să mergem numai cu taxiul, am spus.

Am străbătut un alt pasaj, un alt șir de trepte, încercând să nu ne grăbim, ca și cum graba ar fi putut stârni o altă rafală. Pe sub arcadă, către scările rulante. Aproape acolo. Încă un minut, și aveam s-o aduc pe scara rulantă, să urcăm deasupra stratului de inversiune. Să ieșim din bătaia vântului. Să fim pe moment în siguranță.

Un grup de oameni a ieșit brusc din tunelul dinspre linia Circle, aflat în partea opusă, și s-a înghesuit în fața scării rulante, vorbind în franceză. Adolescenți în vacanță, cărând rucsacuri imense și un sac marinăresc prea lat pentru treptele scării rulante, oprindu-se, înnebunitor, ca să-și consulte hărțile la baza ei.

— Îmi permiteți? am spus, *Pardonnez moi* - și ei și-au ridicat privirile și, în loc să se dea la o parte, și-au îngrămădit sacul marinăresc între balustradele de cauciuc, îndesându-l în jos, pe întreaga lățime a treptelor, astfel încât nimeni nu mai putea trece.

În spatele nostru, din tunelul dinspre linia Piccadilly, se auzea zgomotul slab al unui tren ce se apropia de stație.

Puștanii francezi au reușit în sfârșit, în sfârșit, să-și pună sacul pe scară, iar eu am împins-o pe Cath pe treapta de jos și m-am urcat pe cea de sub ea.

Haide! Sus, sus! Pe lângă afișele cu *Rămășițele zilei*, cu *Patsy Cline* și cu *Moartea unui comis-voiajor*. Sub noi, huruitul trenului era tot mai sonor, se auzea tot mai aproape.

— Ce-ar fi să nu ne mai întoarcem la hotelul nostru? Nu suntem departe de Marble Arch, am spus, acoperind zgomotul. Ce-ar fi să sunăm la Moașa Regală și să întrebăm dacă n-au un pat liber?

Haide, haide! *Regele Lear. Cursa de Șoareci*.

— Și dacă nu mai e acolo? a-ntrebat ea uitându-se în jos, la adâncul de sub noi.

Urcaserăm aproape pe înălțimea a trei etaje. Huruitul trenului nu mai era decât un murmur, acoperit de chicotelile studenților și de zgomotul monoton de voci din holul stației de deasupra noastră.

— E încă acolo, am spus cu convingere.

Haide, sus, sus!

— O să fie exact ca pe vremuri, am continuat. Scări abrupte și miros de mucegai și de varză stricată.

— Oh, nu!

Arăta cu degetul spre cealaltă scară, de coborâre, dintr-odată ticsită de oameni în haine de seară, scuturându-și apa de pe paltoanele de blană și de pe programele de teatru.

— Tocmai s-a terminat *Cats*. N-o să găsim niciodată un taxi.

— O să mergem pe jos.

— Plouă, a obiectat ea.

Mai bine ploaia decât vântul, m-am gândit. Haide! Sus!

Eram aproape în vârf. Studenții își săltau deja rucsacurile pe umeri. Aveam să intrăm într-o cabină telefonică, să chemăm un taxi. Și apoi? Să stăm cu capetele plecate. Să ne ferim de curent. S-ajungem ca Bătrânul.

N-o să meargă, m-am gândit, deprimat. Vânturile sunt pretutindeni. Însă trebuia să-ncerc s-o feresc pe Cath de ele. Nu reușisem s-o fac în ultimii douăzeci de ani, dar trebuia să-ncerc acum s-o feresc din calea suflului lor letal.

Trei trepte până sus. Studenții francezi smuceau de sacul marinăresc înțepenit, strigând:

— *Allons! Allons! Vite!*

M-am întors să mă uit în urmă, încercând să deslușesc zgometul trenului dincolo de vocile lor. Am văzut vântul pătrunzând în părul cărunt al unei bătrâne, care punea în clipa aceea piciorul pe treapta de sus a scării în coborâre. S-a gârbovit, aplecându-și capul, de parcă vântul ar fi suflat de sus. De sus! A făcut să zvâcnească părul căzut pe fețele tinere ale studenților francezi, care îi ignorau suflul, le-a săltat gulerele și poalele hainelor.

— Cath! am strigat, și am întins o mână către ea, înfigându-mi degetele celeilalte în balustrada de cauciuc, de parcă aș fi putut opri scara, de parcă aș fi putut-o împiedica să ne poarte inexorabil înainte, exact în calea vântului.

Cath s-a dezechilibrat când am înșfăcat-o. A dat peste mine, pe jumătate căzând de pe treaptă. Am răsucit-o, am lipit-o de pieptul meu și mi-am înfășurat brațele în jurul ei, dar era prea târziu.

— Te iubesc, a spus ea, ca și cum ar fi fost ultima oară când putea s-o facă.

— Să nu..., am zis, dar rafala cădea deja asupra noastră, și n-aveam cum s-o protejez, n-aveam cum să opresc vântul.

Ne-a izbit în plin, silind părul ei să-i acopere obrajii, aproape trântindu-ne de pe treaptă, lovindu-mă în față cu mirosul ei. Surpriza mi-a tăiat răsuflarea.

Bătrâna continua să stea nemișcată în vârful scării, cu capul pe spate, cu ochii închiși. Oamenii se înghesuiau în urma ei, spunând iritați:

— Pardon!

Și:

— Îmi permiteți să trec, vă rog?

Dar ea nu-i auzea. Cu capul dat pe spate, sorbea mirosul cu sete.

— Oh, a spus Cath, lăsându-și și ea capul pe ceafă.

Am respirat adânc. Aromă de liliac, de ploaie și de speranță. Mirosea a turiști care citeau an de an *London on \$40 a Day* și a tineri căsătoriți ținându-se de mână. A Elliott, a Sara, a Cath și a mine, țopăind și răsând pe urmele Bătrânului la coborârea din metrou, prin pasajele ademenitoare de pe linia District și prin Turnul Londrei. Mirosul primăverii și al obstacolelor îndepărtate și al lucrurilor care aveau să vină.

Captiv în tunelurile cutreierate de vânturi, alături de

disperare, de spaimă și de jale. Captiv în labirintul pasajelor, al scărilor și al peroanelor, prins în cursă, amplificat și reținut de stratul de inversiune.

Eram în capătul scării.

— Îmi permiteți să trec, vă rog? a spus bărbatul din spatele nostru.

— O să-ți găsești porțelanurile, Cath, am zis eu. Pe Portobello Road e un magazin second-hand unde au tot ce există sub soare.

— Metroul ajunge acolo? a întrebat ea.

— *Vă rog*, a spus bărbatul. *Pardon*.

— Stația Ladbroke Grove. Pe liniile Hammersmith și City, am răspuns, și m-am aplecat s-o sărut.

— Blocați drumul, ne-a admonestat bărbatul. Toată lumea vrea să treacă.

— Îmbunătățim atmosfera, am zis eu, și am sărutat-o iarăși.

Am rămas acolo o clipă, sorbind mirosul - frunze și liliac și dragoste.

Pe urmă ne-am dus la scara care cobora și, ținându-ne de mână, am intrat pe peron și am luat metroul către est, către Marble Arch.

LUNA ALBĂSTRUITĂ

COMUNICAT DE PRESĂ URGENT: Mowen Chemical a anunțat astăzi construirea unei instalații inovatoare de eliminare a emisiilor reziduale la uzina sa experimentală din Chugwater, Wyoming. Conform declarațiilor coordonatorilor proiectului, Bradley McAfee și Lynn Saunders, hidrocarburile neutilizabile vor fi transferate prin propulsie la altitudini stratosferice, unde descompunerea foto-chimică va avea drept rezultat alotropia triatomică și formarea unor precipitate bicarbonatice benigne. Bazele de date cu predicții preliminare indică apariția unui proces de ozonizare cu efective pozitive, fără modificări semnificative din punct de vedere statistic ale echilibrului colateral al ecosistemului.

— Crezi că Walter Hunt ar mai fi inventat acul de siguranță dacă ar fi știut că rockerii punkiști își vor înfige așa ceva în obraji? Întrebă domnul Mowen.

Se uita posomorât pe fereastră, la coșurile de fum de o sută optzeci și cinci de metri din zare.

— Nu știu, domnule Mowen, răspunse Janice. Oftă. Vreți să le spun să mai aștepte iarăși?

„E aproape patru, și se întunecă, și le-ați mai cerut deja de trei ori celor de la Cercetare să aștepte, și când aveți de gând să vă hotărâți?” - asta voia să spună oftatul, dar domnul Mowen îl ignoră.

— Pe de altă parte, zise el, cum e cu scutecele? Și cu toți bebelușii care ar fi fost înțepați cu ace cu gămălie dacă n-ar fi existat acele de siguranță?

— Se presupune că va ajuta la refacerea stratului de ozon, domnule Mowen, spuse Janice. Și, după cum afirmă Cercetarea, nu vor exista efecte colaterale vătămătoare.

— Azvârli o droaie de hidrocarburi în stratosfera și nu vor exista efecte secundare vătămătoare. După cum afirmă Cercetarea.

Domnul Mowen își roti scaunul ca să se uite la Janice, aproape dând peste fotografia de pe birou, care o înfățișa pe fica lui, Sally.

— Am înțepat-o o dată pe Sally. Cu un ac de siguranță. A

tipat o oră-ntreagă. Cum ți se pare asta, ca efect secundar vătămător? Și ce zici de chestia aia care rămâne după ce se formează ozonul? Bicarbonat de sodiu, afirmă Cercetarea. Perfect inofensiv. De unde știi ei? Au mai aruncat vreodată bicarbonat de sodiu peste oameni? Sună la Cercetare..., începu el, dar Janice ridicase deja receptorul și forma numărul; nici măcar nu mai oftase. Sună la Cercetare și spune-le să descopere ce efecte ar putea avea o ploaie de bicarbonat de sodiu.

— Da, domnule Mowen, zise Janice. Duse receptorul la ureche și ascultă câteva clipe. Domnule Mowen..., i se adresă apoi, ezitând.

— Cercetarea spune probabil că va neutraliza acidul sulfuric care distruge statuile, purificând și dezodorizând în același timp.

— Nu, domnule, preciza Janice. Cercetarea spune că au pornit deja cuptoarele cu temperatură diferențială și că ar trebui să vedeți ceva peste câteva minute. Spun că nu puteau să mai aștepte.

Domnul Mowen își răsuci brusc scaunul, întorcându-se din nou spre fereastră. Fotografia lui Sally se legănă iarăși, și el se întrebă dacă se întorsese de la facultate și era deja acasă. Din coșurile de fum nu ieșea nimic. Nu putea să vadă zonele de la bază ale cuptoarelor în formă de sfeșnic, din cauza labirintului de bufete expres și de parcuri de rulote. Sigla unui McDonald's aflat chiar în fața coșurilor clipi pe neașteptate, și el tresări. Coșurile în sine rămaseră tăcute, neevidențiindu-se prin nicio altă mișcare în afară de luminile stroboscopice orbitoare de semnalizare, menite să atragă atenția avioanelor. Vedeau dealurile acoperite cu pelin dintre coșuri, și întreaga scenă, cu excepția siglei de la McDonald's, părea incredibil de calmă și de inofensivă.

— Cercetarea spune că toate cuptoarele funcționează la capacitate maximă, îl anunță Janice, cu receptorul lipit de piept.

Domnul Mowen își adună tot curajul, în așteptarea apropiatei explozii. Se auzi un huruit gros, ca al unui foc îndepărtat, urmat de o trâmbă de fum albicios și, în final, de un sunet profund, șuierător ca oftaturile lui Janice, apoi două coloane albastre se înălțară, drepte, în văzduhul care se

întuneca.

— De ce e albastru? Întrebă domnul Mowen.

— M-am interesat deja, răspunse Janice. Cercetarea spune că difracția în spectrul vizibil se produce din cauza radiațiilor cu lungimea de undă de zero virgulă opt microni emise de hidrocarburile propulsate...

— Asta sună ca o blestemăție de comunicat de presă, zise domnul Mowen. Spune-le să vorbească englezește.

După o conversație telefonică de un minut, ea îi transmise răspunsul.

— E același efect care modifică apusurile de soare de după erupțiile vulcanice. O divizare. Cercetarea vrea să știe ce membri ai personalului vreți să participe la conferința de presă de mâine.

— Coordonatorii de proiect, spuse ursuz domnul Mowen, și oricine altcineva de la Cercetare care e-n stare să vorbească englezește.

Janice se uită la comunicatul de presă.

— Coordonatorii sunt Bradley McAfee și Lynn Saunders.

— De ce mi se pare McAfee un nume cunoscut?

— E coleg de cameră cu Ulric Henry. Lingvistul companiei, pe care l-ați angajat...

— Știu de ce l-am angajat. Invită-l și pe Henry. Și încearcă să dai de Sally imediat ce ajunge acasă. Spune-i c-o aștept aici; spune-i și să se îmbrace cu ceva potrivit pentru o ocazie festivă. Se uită la ceas. Ei, adăugă. Au trecut cinci minute și încă n-au apărut efecte secundare vătămătoare.

Telefonul începu să sune. Domnul Mowen tresări violent.

— Știam că e prea frumos ca să dureze, spuse el. Cine e? EPA⁸?

— Nu, răspunse Janice, și oftă. E fosta dumneavoastră soție.

— Am terminat, spuse Brad când îl văzu pe Ulric în cadrul ușii.

Stătea în întuneric, cu fața luminată de strălucirea verzuie a monitorului. Continuă să tasteze vreme de un minut sau chiar mai mult, apoi se întoarce.

— Totul e gata. A mers ca uns.

---

⁸ Environmental Protection Agency, Agenția pentru Protecția Mediului (n. tr.).

Ulric aprinse lumina.

— Proiectul emisiei de reziduuri? Întrebă el.

— Nu. Ăluia i-am dat drumul în după-amiaza asta. Merge mai frumos ca un ponei pătat. Nu, mi-am petrecut ultima oră ștergând numele logodnicei mele, Lynn, din documentele proiectului.

— Ea n-o să aibă nimic de obiectat? Întrebă Ulric suficient de calm, mai ales fiindcă nu-i era foarte clar cine era Lynn.

Nu reușise niciodată să le deosebească pe logodnicele lui Brad. Toate vorbeau exact la fel.

— N-o să afle nimic înainte de-a fi prea târziu, spuse Brad. E în drum spre Cheyenne, să prindă un avion către est. Mama ei e furioasă foc și vrea să divorțeze. L-a prins pe soțul ei jucându-se de-a Adam cu altă Evă.

Dacă exista ceva mai greu de suportat decât depravarea lui Brad, atunci acest ceva era norocul lui incredibil. Ulric nu se îndoia că era destul de josnic ca să creeze o criză neașteptată în familia lui Lynn, numai ca s-o facă să plece din Chugwater, însă era la fel de sigur că nu fusese necesar. Divorțul mamei ei chiar la momentul oportun era o coincidență fericită, iar coincidențele fericite erau specialitatea lui Brad. Cum altfel ar fi putut împiedica trei logodnice să se-ntâlnească una cu alta în spațiul restrâns din Chugwater și din uzina Mowen Chemical?

— Lynn? Întrebă el. Asta care e? Roșcata de la programare?

— Nu, aia e Sue. Lynn e micuță, blondă și-i merge mintea brici când e vorba de inginerie chimică. În rest, e un soi de pământoaică.

„Pământoaică”, își spuse Ulric. Trebuia să țină minte să caute cuvântul. Probabil însemna „suficient de proastă ca să se-nhăiteze cu Brad McAfee”. O definiție care i se potrivea cu siguranță și lui. Acceptase să locuiască împreună cu Brad fiindcă fusese atât de surprins că reușise să se angajeze, încât nu-i trecuse prin cap să solicite un apartament numai pentru el.

Terminase facultatea de limba engleză și toată lumea îi spusese că diploma lui era mai mult decât nefolositoare în Wyoming, iar el descoperise în curând că lucrurile stăteau într-adevăr așa. În disperare de cauză, solicitase un post la Mowen Chemical și fusese angajat ca lingvist al companiei, în schimbul unui salariu uluitor, din motive care încă nu-i erau clare, deși de atunci trecuseră mai bine de trei luni. Însă se

lămurise în privința lui Brad, care era, ca să folosească propriul lui limbaj colorat, un pungaș, un jumulitor, un trombonist, își croia fără ezitare drum către fiica șefului și către actul de proprietate al companiei Mowen Chemical, lăsând în urmă un șir de femei care păreau convinse că un bărbat care nu spunea logodnică, ci „logo-od-nică”, nu putea avea mai mult de una. Fenomenul lingvistic era interesant.

Și Ulric se lăsase amăgit la început de limbajul simplu preferat de Brad, cu toate că nu părea să se potrivească nicidecum cu abilitățile lui sofisticate de programator. Pe urmă, într-o bună zi, se trezise mai devreme și îl surprinsese pe Brad lucrând la un așa-numit „Proiect Sally”.

— O să fiu președintele companiei Mowen Chemical în doi timpi și trei mișcări, spusese el. Flecustețul ăsta e planul meu principal. Ce părere ai?

Părerea lui Ulric nu se putea exprima în cuvinte. Programul schița un plan care să-l apropie pe Brad de Sally Mowen, impresionându-l în același timp pe tatăl ei, și se baza aproape în întregime pe seducerea și abandonarea unor femei tinere plasate în poziții-cheie la Mowen Chemical. Dăduse de numele lui Lynn după ce parcursese trei sferturi din listă.

— Și dacă pune domnul Mowen mâna pe programul ăsta? întrebuse în cele din urmă.

— N-are nicio șansă. Programul e ferecat cu șapte lacăte. Și dacă-ncearcă oricine altcineva să-l copieze, o să aibă o surpriză mai urâtă decât un raton îndrăgostit de un sconcs.

Începând din ziua aceea, Ulric făcuse șase cereri pentru o locuință separată, și fusese refuzat sistematic, „din cauza numărului limitat de reședințe disponibile”, ceea ce însemna, după presupunerile sale, că în Chugwater nu exista niciun apartament liber. Toate refuzurile erau semnate de secretara domnului Mowen, și existau momente când lui Ulric îi trecea prin gând că acesta din urmă știa de existența „Proiectului Sally” și îl angajase ca să-l țină pe Brad departe de fiica lui.

— Conform programului meu, e timpul să-ncep să mă ocup de Sally, i se destăinui Brad. Măine e conferința de presă. Am avut un rol destul de zgomotos în cercetările legate de proiectul ăsta, ca să-i iau ochii lui Moș Mowen. Sally o să fie acolo. Am pus-o pe Gail, logodnica mea de la departamentul publicitate, s-o invite.

— Și eu o să fiu acolo, zise Ulric pe un ton belicos.

— Ei, ăsta-i un adevărat noroc, comentă Brad. Poți să faci puțină vrăjmăgire în folosul meu. Să te ocupi de buna noastră Sally în timp ce-i adresez eu tatăcului Mowen un salut cordial. Știi cum arată?

— N-am nicidecum intenția s-o vrăjmăgesc pe Sally Mowen pentru tine, spuse Ulric, întrebându-se din nou de unde reușea Brad să culeagă atâtea expresii argotice.

Îl surprinsese de vreo două ori uitându-se la televizor, la filme cu Judy Canova, dar unele dintre cuvintele pe care le folosea nu existau nici măcar în cartea lui Mencken⁹. Probabil le genera cu vreun program de computer.

— De fapt, am de gând să-i spun că te-ai logodit deja cu mai multe persoane.

— Doamne, ești cu siguranță zbuciumat, zise Brad. Și știi de ce? Fiindcă n-ai nicio gagică. Uite, alegeți una de-a mea, și ți-o dau. Ce părere ai de Sue?

Ulric se apropie de fereastră.

— N-o vreau, refuză el.

— Fac pariu că nici măcar nu știi care e.

Nu știu, se gândi Ulric. Toate vorbeau la fel. Foloseau „interfață” ca verb și „susține” ca substantiv. Una dintre ele îl căutase o dată pe Brad la telefon și, când îi spusese era plecat la departamentul de Cercetare, ea răspunsese: „Scuze. În dimineața asta nu-mi funcționează hardu’.”

Ulric se simțise ca și cum ar fi trăit într-o țară străină.

— Ce importanță are? spuse el furios. Niciuna dintre ele nu vorbește limba engleză, motiv pentru care sunt probabil și destul de proaste ca să se creadă logodite cu tine.

— Ce-ai zice să-ți găsesc o gagicuță care vorbește engleza și tu s-o vrăjmăgești în schimb pe Sally Mowen pentru mine? îi propuse Brad. Se întoarse spre computer și începu să tasteze cu furie. Ce-ți dorești, de fapt?

Ulric își încheșta pumnii și se uită pe geam. În ramurile plopului uscat de sub fereastră se încâlcise ceva, probabil un zmeu. Se întrebă dacă să coboare pe crengile copacului, să traverse spațiul care-l despărțea de biroul domnului Mowen și

---

⁹ Henry Louis Mencken (1880-1956); a scris *The American Language*, o lucrare în mai multe volume, dedicată studiului limbii vorbite în SUA (n. tr.).

să solicite un apartament.

— N-are importanță, zise Brad, văzând că nu-i răspundea. Te-am auzit destul de des ținând discursuri pe tema asta. Tastă vreme de mai bine de un minut, apoi apăsă pe butonul de tipărire la imprimantă. Poftim, spuse apoi.

Ulric se întoarse. Brad îi citi de pe monitor.

— „Se caută: tânără capabilă să genereze o stare de entuziasm față de engleza literară, să aplice corect regulile gramaticale și de sintaxă, fără jargoane, fără argou, cu respect pentru limbaj. Ulric Henry.” Ce zici de asta? E exact așa cum vorbești tu.

— Sunt în stare să-mi găsesc singur „gagici”, spuse Ulric.

Smulse hârtia care încă mai ieșea din imprimantă, rupând mai bine de jumătate după o diagonală zdrențuită. Acum mesajul era: „Se caută: tânără capabilă să genereze limbaj. Ulric H.”

— O să-ți fac eu lipeala, zise Brad. Dacă așa nu-ți prind în laț o mână frumoasă, ți-o dau pe Lynn, când se-ntoarce. Asta o s-o-nvesească, după ce-o să vadă că i-a dispărut numele din proiect. Ce părere ai?

Ulric puse bucata de hârtie pe masă, încercând să reziste impulsului de a o face ghemotoc și a o îndesa pe gâtul lui Brad. Deschise fereastra cu zgomot. În încăpere pătrunse brusc o rafală de vânt rece, și hârtia de pe masă se legănă, agitată, înainte de a zbura pe pervaz.

— Și dacă Lynn pierde avionul spre Cheyenne? întrebă el. Dacă se-ntoarce și dă peste vreo altă logodnică de-a ta?

— N-are nicio șansă, spuse vesel Brad. Mi-am făcut un program și pentru asta. Smulse restul hârtiei din imprimantă și o mototoli. Dacă două dintre logodnicele mele vin în vizită în același timp, trebuie să urce cu liftul, și lifturi nu-s decât două. Apasă pe aceleași butoane, așa că mi-am făcut un program care oprește ascensoarele între etaje când primește codul meu de siguranță la intervale mai mici de o oră. Și îmi dă un bip pe computer, așa că am timp s-o scot tiptil pe prima gagică pe scara din dos. Se ridică. Trebuie să mă duc la Cercetare, să mai verific o dată proiectul de emisie a reziduurilor. Ai face bine să-ți găsești cât mai repede o gagică. Mă dezumfli cu vorbăria ta ostilă.

Își înșfacă haina pe de spătarul scaunului și plecă. Trânti

ușa, poate fiindcă se simțea dezumflat, și curentul stârnit izbi hârtia de pe pervaz, făcând-o să sară cu abilitate peste rama geamului.

„Dezumflat”, murmură Ulric pentru sine, și formă numărul biroului lui Mowen. Telefonul era ocupat.

Sally Mowen își sună tatăl imediat ce ajunsese acasă.

— Bună, Janice, spuse ea. Tata e acolo?

— Abia a plecat, răspunse Janice. Dar am senzația că e posibil să se fi oprit la Cercetare. Își face griji din cauza noului proiect de emisie a reziduurilor în stratosfera.

— Vin să mă-ntâlnesc cu el acolo.

— Tatăl tău mi-a spus să te anunț că mâine la ora 11.00 e o conferință de presă. Ești lângă computer?

— Da, zise Sally, deschizându-și calculatorul.

— Îți trimit comunicatele de presă, ca să știi ce se petrece.

Sally avea de gând să spună că primise deja o invitație la conferință și materialele însoțitoare destinate publicului, de la cineva pe nume Gail, dar se răzgândi când văzu ce tipărea imprimanta.

— Nu mi-ai trimis comunicatele de presă, zise ea. Mi-ai trimis CV-ul cuiva pe nume Ulric Henry. Cine e?

— Da? făcu Janice, părând tulburată. Încerc din nou. Sally săltă capătul hârtiei care ieșea din imprimantă.

— Acum am primit poza lui.

Fotografia înfățișa un tânăr brunet, a cărui expresie sugera ceva între descurajare și nemulțumire. Fac pariu că tocmai i-a spus cineva ce viabilă crede că ar putea fi relația lor, se gândi Sally.

— Cine e?

Janice oftă, un oftat scurt, nervos.

— Ți l-am trimis din greșeală. E lingvistul companiei. Tatăl tău l-a invitat la conferință ca să scrie comunicatele de presă.

Credeam că astea sunt deja scrise și că mi le trimiți, gândi Sally, dar spuse altceva:

— Când a angajat tata un lingvist?

— Vara trecută, răspunse Janice, părând încă și mai tulburată. Cum merge cu facultatea?

— Excelent. Și nu, nu mă mărit. Nici măcar n-am o relație viabilă, indiferent ce-o fi-nsemnând asta.

— Azi a sunat mama ta. E în Cheyenne, la o întrunire a Organizației Naționale a Femeilor, îi povesti Janice, și fraza sună ca un *non sequitur*¹⁰, ceea ce însă nu era.

Cu o mamă ca a lui Sally, nu era de mirare că tatăl ei era îngrijorat de moarte în privința viitorului ginere. Uneori își făcea griji și ea. Relație viabilă.

— Ce spunea Charlotte? întrebă. Nu, lasă. Știu deja. Uite, nu-ți face probleme din cauza materialelor pentru conferința de presă. Am aflat deja totul. Gail Nu-mai-știi-cum de la Publicitate mi-a trimis o invitație. De asta am venit acasă de Ziua Recunoștinței cu o zi mai devreme.

— Da, ți-a trimis? se miră Janice. Tatăl tău nu mi-a spus. Probabil c-a uitat. E puțin cam îngrijorat din cauza proiectului ăstuia, adăugă ea - ceea ce reprezenta probabil semiadevărul anului, se gândi Sally, dacă tatăl ei reușise să-și tulbure secretara. Prin urmare, n-ai cunoscut niciun băiat drăguț?

— Nu, răspunse ea. Ba da. Îți povestesc mâine.

Închise. Toți sunt drăguți, se gândi. Nu e asta problema. Sunt drăguți, dar sunt incoerenți. O relație viabilă. Ce naiba se-nțelegea prin asta? Și ce însemna „respectarea spațiului tău personal”? Sau „satisfacerea reciprocă a necesităților socio-economice”? N-am idee despre ce vorbesc, cugetă Sally. Mă aflu în mijlocul unui grup de străini.

Își puse din nou paltonul și căciula și se îndreptă spre lift, gata să plece în căutarea tatălui ei. Bietul om. Știa cum e să fii căsătorit cu cineva care nu vorbea limba engleză. Își putea imagina cum erau conversațiile cu mama ei. Numai despre surori și porci sexiști. Dar nu vorbise prea mult limba Amendamentului Egalității în Drepturi. Ultima dată când telefonase, vorbea Limba Științei și Tehnologiei, iar convorbirea precedentă fusese în jargonul California. Nu era de mirare că tatăl lui Sally își angajase o secretară care comunica aproape numai prin oftaturi și că ea însăși își alesese engleza drept obiect principal de studiu.

A doua zi, la conferința de presă, avea să fie groaznic. Urma să fie înconjurată de bărbați tineri și frumoși, vorbind limba Afacerilor Grandioase, a Computerelor sau a Diplomaților în Devenire, și ea n-avea să-nțe-leagă o iotă.

Îi trecu brusc prin minte că era cu puțință ca lingvistul

---

10 Concluzie care nu reiese din premise (n. tr.).

companiei, Ulric Nu-știu-cum, să vorbească engleza; și își tastă din nou codul de siguranță, apoi se întoarce la lift, ducându-se după foaia scoasă la imprimantă care conținea adresa lui. Se hotărî să meargă la Cercetare trecând prin grădinile orientale, în loc să-și ia mașina. Își spuse că drumul era mai scurt, ceea ce reprezenta un adevăr, dar de fapt se gândea că așa avea ocazia să treacă pe lângă clădirea în care locuia lingvistul.

Grădinile orientale fuseseră construite inițial ca scurtătură prin labirintul de bufete expres care răsăriseră în jurul Mowen Chemical, făcând imposibilă deplasarea rapidă, indiferent în ce direcție. Tatăl ei își plasase intenționat uzina la periferia orașului Chugwater, ca să nu-i incomodeze pe localnici, străduindu-se să integreze clădirile inițiale și locuințele angajaților în peisajul din Wyoming. Localnicii inoportunaseră cu promptitudine societatea Mowen Chemical, așa că, în momentul când se construiseră complexul de Cercetare și centrul computerizat, singurul teren neacoperit de localuri din rețelele Kentucky Fried Chickens și Arbys se afla în partea veche a orașului, la mare distanță de primele clădiri. Domnul Mowen renunțase la strădania de a nu-i stânjeni pe localnici. Crease grădinile orientale pentru ca angajații să poată măcar ajunge de acasă la serviciu și înapoi fără să fie călcați de mașinile orașenilor. De fapt, intenționase să construiască o alee pavată cu cărămizi care să serpuiască printre clădirile inițiale și să lege de cele noi, numai că la vremea respectivă, Charlotte vorbea Zen. Ea insistase să existe bonsai și un pod arcuit peste un canal de irigații. Înainte de a se fi definitivat peisajul, trecuse la dialectul Anti-Watt, ceea ce pusese capăt căsătoriei și o trimisese pe Sally la școală în est. În aceeași perioadă, mama ei se dedicase campaniei de salvare a plopilor uscați sub care stătea acum Sally și pichetase biroul soțului ei cu o pancartă pe care scria „Ucigașul de Copaci!”

Sally se oprise sub plopul uscat, numărând ferestrele ca să-și dea seama care era apartamentul lui Ulric Henry. La etajul cinci se vedeau trei ferestre și toate trei erau luminate, iar cea din mijloc era deschisă dintr-un motiv necunoscut, dar ar fi fost nevoie de o coincidență incredibilă pentru ca Ulric să-și facă apariția la una dintre ele în timp ce Sally se afla acolo, pentru ca ea să poată striga în sus, către el: „Vorbești

englezește?”

Oricum, n-am venit să-l caut pe el, își spuse Sally încăpățânată, mă duc să mă-ntâlnesc cu tata și m-am oprit să mă uit la lună. Doamne, în seara asta are cu siguranță o culoare stranie, albastră. Mai rămase câteva minute sub copac, prefăcându-se că privește luna, dar începuse să fie foarte frig, iar luna nu părea să se albăstrească mai tare, și chiar dacă s-ar fi albăstrit, nu era un motiv destul de bun ca să înghețe de moarte, așa că își trase căciula mai bine pe urechi și trecu pe lângă bonsai și peste podul arcuit, continuându-și drumul către Cercetare.

Imediat ce ajunse ea în mijlocul podului, Ulric Henry veni la fereastra din mijloc și o închise. Mișcarea stârni o ușoară adiere. Bucata de hârtie tipărită la imprimantă care se odihnise pe pervaz fâlfâi, ajungând mai aproape de margine, apoi căzu plutind pe lângă zmeu sub lumina albastruie a lunii și se opri pe a doua creangă de jos a plopului.

Miercuri dimineața, domnul Mowen se trezi devreme, ca să aibă timp să lucreze câte ceva la birou înainte de conferința de presă. Sally mai dormea încă, așa că el puse cafeaua pe foc și intră în baie, să se bărbierească, își puse mașina de ras electrică în priza de deasupra chiuvetei și becul de deasupra oglinzii se stinse cu promptitudine. Domnul Mowen scoase cordonul din priză și deșurubă becul înnegrit. Pe urmă se duse în bucătărie, lipăind cu picioarele goale pe dușumea, în căutarea unui alt bec.

Plasă cu delicatețe becul ars în coșul de gunoi de sub chiuvetă și deschise dulapul. Săltă o sticlă cu sirop, vrând să se uite în spatele ei. Capacul nu era bine înșurubat, iar sticla căzu cu o bufnitură pe o parte și siropul începu să se prelingă, împrăștiindu-se în tot dulapul. Domnul Mowen înșfacă un prosop de hârtie care se rupse inutil pe diagonală, rămânând cu o margine zdrențuită, și încercă să curețe locul. Dădu peste solniță, care se răsturnă în balta cu sirop. Înhață a doua jumătate a prosopului de hârtie și dădu s-o ude, așa că deschise robinetul de apă caldă. Apa țâșni cu o răbufnire de abur.

Domnul Mowen sări într-o parte, ferindu-se din calea jetului de apă clocotită, și piciorul i se lovi de coșul de gunoi, răsturnându-l. Becul fu aruncat afară și se izbi de podea.

Domnul Mowen calcă pe o bucată mare, zimțată. Rupse mai multe prosoape de hârtie ca să-și oprească sângele și șchiopată până în baie, călcând pe muchia labei piciorului care sângera, ca să ia niște pansament adeziv.

Uitase că se arsesse becul. Se îndreptă spre dulăpiorul cu medicamente pe băjbăite, dărâmând în chiuvetă șamponul și o cutie cu bețișoare pentru urechi, înainte de a găsi pansamentul. Nici dopul șamponului nu era bine strâns. Luă cutia de metal cu pansamente adezive și reveni în bucătărie.

Cutia era deformată și domnul Mowen se tăie la deget încercând s-o deschidă. Când trăgea de el, capacul sări brusc și pansamentele se împrăștiară pe dușumea. Având grijă să evite cioburile becului, domnul Mowen culese unul, îi rupse capătul învelitorii și trase de banda portocalie. Acesta se bombă în deschizătură. El o privi preț de un minut îndelungat, apoi încercă să desfacă învelitoarea prin partea opusă.

Când intră în bucătărie, Sally îl găsi așezat pe un taburet, sugându-și degetul mare care sângera și apăsându-și rana de la picior cu o bucată de prosop de hârtie.

— Ce s-a-ntâmpat? întrebă ea.

— M-am tăiat într-un bec spart, îi explică Mowen. S-a stins când mă bărbieream.

Sally luă o bucată de prosop din hârtie. O rupse frumos, pe linia perforațiilor, și înfășură în ea degetul mare al mâinii domnului Mowen.

— Știi că nu trebuie să-ncerci să aduni cioburile unui bec. Trebuia să iei o mătură.

— N-am încercat s-adun cioburile, protestă el. M-am tăiat la mână cu o cutie de pansamente adezive. La picior m-am tăiat în bec.

— Oh, înțeleg. Nu știi că nu trebuie s-aduni cioburile unui bec cu picioarele?

— Nu e amuzant, spuse domnul Mowen, indignat. Mă doare foarte tare.

— Știi că nu e amuzant, răspunse Sally.

Luă un pansament adeziv de pe podea, îi rupse ambalajul într-un capăt și trase banda cu grijă afară, pe lângă marginea deschiderii.

— Ești sigur c-o să poți merge la conferința de presă?

— Bineînțeles c-o să pot. Și m-aștept să fii și tu acolo.

— O să fiu, zise Sally, scoțând un alt pansament din învelitoare și punându-i-l pe talpă. Plec imediat ce curăț mizeria asta. Sau vrei să te duc eu cu mașina?

— Pot să conduc, spuse domnul Mowen, ridicându-se ușor.

— Stai acolo până ce-ți aduc papucii, spuse Sally, și se repezi afară din bucătărie.

Sună telefonul.

— Răspund eu, strigă ea din dormitor. Tu nu te clinti de pe scaunul ăla.

Domnul Mowen luă un pansament adeziv de pe podea, rupse un capăt al ambalajului și scoase banda trăgând-o de-a lungul unei laturi, ceea ce îl făcu să se simtă considerabil mai bine. Probabil că norocul meu începe să se schimbe, se gândi.

— Cine a sunat? întrebă vesel când se întoarse Sally în bucătărie, aducându-i papucii și telefonul.

Ea puse aparatul în priză din perete și îi întinse receptorul.

— E mama, spuse. Vrea să vorbească cu porcul sexist.

Ulric se îmbrăca pentru conferința de presă când sună telefonul. Îl lăsă pe Brad să răspundă. Când intră în camera de zi, acesta tocmai punea receptorul în furcă.

— Lynn a pierdut avionul, spuse el.

Ulric își ridică privirea, plin de speranță.

— Serios?

— Da. O să plece cu altul, în după-amiaza asta. Cât a trăncănit vrute și nevrute, a lăsat să-i scape că și-a trecut numele pe comunicatul de presă distribuit ieri prin rețeaua de computere.

— Și Mowen l-a citit deja, spuse Ulric. Așa c-o să știe că i-ai furat proiectul.

N-avea dispoziția necesară ca să vorbească pe ocolite. În cea mai mare parte a nopții stătuse întins în pat fără să doarmă, încercând să decidă ce să-i spună lui Sally Mowen. Dacă îi vorbea despre „Proiectul Sally” și ea îi arunca o privire inexpresivă și îi spunea: „Scuze. Hardu’ meu nu operează”?

— Nu i-am furat proiectul, spuse Brad, afabil. L-am șutit pur și simplu de la ea când se uita în altă parte. Și l-am recuperat deja. Am sunat-o pe Gail imediat ce a-nchis Lynn și am rugat-o să-i scoată numele din comunicatele de presă înainte de a le vedea Moș Mowen. A fost un adevărat noroc că Lynn a pierdut

avionul, și tot restul.

Ulric își îmbracă peste haina sport hanoracul căptușit cu puf.

— Te duci la conferința de presă? îl întreabă Brad. Așteaptă până când mă echipez și te duc cu mașina.

— Merg pe jos, îl refuză Ulric, și deschise ușa.

Telefonul sună din nou. Brad răspunse.

— Nu, nu mă uitam la filmul de dimineață, zise el, dar ar fi ținut dacă m-ai lăsa să-mi dau cu presupusul. Aș zice că filmul e Carolina Cannonball și că potul e de șase sute cincizeci și unu de dolari. E corect? Să-mi trag basca! Țsta da noroc chior.

Ulric trânti ușa în urma lui.

La ora zece, văzând că domnul Mowen nu sosise încă la birou, Janice îi telefona acasă. Suna ocupat. Oftă, așteptă un minut și încercă din nou. Linia era în continuare ocupată. Înainte de a pune receptorul în furcă, ledul aparatului clipi, anunțând un apel. Ea apăsă pe buton.

— Biroul domnului Mowen, spuse.

— Bună, zise vocea de la celălalt capăt al firului. Sunt Gail, de la Publicitate. Comunicatul de presă conține o afirmație eronată. Încă nu l-ați trimis, nu-i așa?

Am încercat, se gândi Janice, oftând ușor.

— Nu l-am trimis, răspunse.

— Bun. Voiam să mi se confirme neexpedierea înainte de a efectua ștergerea.

— Ce ștergere? întreabă Janice.

Încercase să acceseze relatarea de presă, dar primise în schimb o poză a lui Ulric Henry.

— Relatarea o etichetează pe Lynn Saunders drept coautoare a proiectului.

— Credeam că este coautoare.

— Nu, nu, spuse Gail. Logodnicul meu, Brad McAfee, a proiectat totul. Mă bucur că numărul de exemplare scoase la imprimantă e insignifiant.

După ce închise Gail, Janice încercă din nou să ia legătura cu domnul Mowen. Linia continua să fie ocupată. Încercă să deschidă registrul cu numere de telefon al companiei și obțină o prezentare a lui Ulric Henry, așa că sună la centrala telefonică din Chugwater. Operatorul îi dădu numărul lui Lynn

Saunders. Janice o sună și îi răspunse colega ei de apartament.

— Nu e aici. A trebuit să plece în est imediat ce a terminat proiectul ăla cu emisia reziduurilor. Mama ei îi făcea capul calendar. Ajunsesse pur și simplu la pământ.

— Aveți vreun număr de telefon la care aș putea să dau de ea? se interesă Janice.

— Cu siguranță nu, răspunse colega de apartament. Nu știa deloc pe ce lume e când a plecat. Logodnicul ei l-ar putea avea.

— Logodnicul ei?

— Da. Brad McAfee.

— Dacă sună, cred c-ați face bine să-i spuneți să-mi telefoneze. Cu prioritate.

Janice închise. Accesă din nou registrul cu numere de telefon al companiei și obținu relatarea de presă referitoare la noul proiect de emisie. Numele lui Lynn nu apărea nicăieri. Oftă, un oftat bizar, furios, și formă din nou numărul domnului Mowen. Suna în continuare ocupat.

Când trecu pe lângă blocul în care locuia Ulric Henry, Sally observă ceva care fâlfâia sus, în plop. Între crengile din vârf se încâlciseră resturile unui zmeu, iar pe a doua creangă de la pământ, exact atât de sus cât să n-o poată atinge, era o bucată de hârtie albă. Încercă vreo două sărituri, fără prea mare entuziasm, lovind hârtia cu mâna, dar nu izbuti decât s-o împingă mai departe. Dacă reușea s-o dea jos, se putea duce cu ea până la apartamentul lui Ulric Henry, să-l întrebe dacă nu căzuse cumva pe fereastra lui. Se uită în jur după un băț, apoi rămase nemișcată, simțindu-se ca o proastă. Încercarea de a ajunge la hârtie era la fel de lipsită de sens ca aceea de a da jos zmeul, își spuse ea, dar concomitent aprecie înălțimea crengilor, să vadă dacă nu se putea urca mai sus, să ajungă la hârtie. Prima creangă nu rezolva problema, dar de pe a doua ar fi avut șanse. Grădina era pustie. E ridicol, își spuse și își făcu vânt, sărind pe trunchiul bifurcat. Se cațără repede până pe a treia creangă, se lungi pe ea și întinse brațul după hârtie. Nu reuși s-o atingă cu degetele, așa că se ridică din nou ținându-se de trunchi ca să nu-și piardă echilibrul, și făcu un soi de fandare, măturând aerul cu mâna întinsă în jos, către bucata de hârtie. Se dezechilibără și fu cât pe ce să nu atingă creanga, iar curentul de aer creat de mișcarea ei bruscă suflă hârtia către

vârful acesteia, unde se legănă într-o poziție precară, dar nu se desprinsese.

Pe podul arcuit venea cineva. Sally suflă de vreo două ori în direcția hârtiei, apoi se opri. Poate că foaia de hârtie e goală, se gândi. Nu pot să-i duc lui Ulric Henry o foaie nescrisă – dar încerca deja rezistența crengii uscate cu mâna. Părea destul de solidă, așa că începu să înainteze încet de-a lungul ei, ținându-se de trunchi până în ultimul moment posibil și târându-se apoi centimetru cu centimetru, până ce ajunse direct deasupra aleii. De acolo putea lua cu ușurință bucata de hârtie.

Fragmentul făcea parte dintr-un text scos la imprimantă și coala avea o margine zdrențuită, fusese ruptă pieziș. Pe ea era scris: „Se caută: tânără capabilă să genereze limbaj. Ulric H.”

Litera „j” din cuvântul „limbaj” lipsea, dar în afară de asta, fraza avea sens, lucru care i s-ar fi părut fără îndoială ciudat dacă n-ar fi fost atât de surprinsă de conținutul mesajului. Domeniul în care se specializa ea era generarea limbajului. Cu asta își petrecuse timpul în ultima săptămână de cursuri, folosisse toate regulile lingvistice de modificare a cuvintelor existente: generalizarea sensului cuvintelor sau restrângerea lui la un anumit domeniu, schimbarea rolului părților de vorbire, prescurtarea și folosirea verbelor prepoziționale pentru a crea o limbă care să sune cu totul altfel. La început i se păruse aproape imposibil, dar la sfârșitul săptămânii reușise să-și întâmpine profesorul, spunând: „Bună zi. Mi-am temeinicit învățarea din cărți tematice”, fără ca măcar să se gândească la asta. Putea cu siguranță să facă același lucru și pentru Ulric Henry, pe care dorea oricum să-l cunoască.

Uitase de bărbatul pe care-l văzuse venind pe pod. Între timp ajunsese aproape lângă copac. După încă zece pași, avea să-și ridice privirea și să dea cu ochii de ea, ghemuită acolo ca o pasăre de pradă nebună. Cum o să-i explic tatei toată povestea asta, dacă mă vede cineva? se întreabă, și își duse cu prudență un picior în spate. Încă își mai punea întrebarea când se rupse creanga.

Domnul Mowen plecă la conferința de presă abia la unsprezece fără un sfert. Când plecase Sally, încă mai vorbea la telefon cu Charlotte, pe care o rugase să-i acorde un minut în

care să-i poată spune lui Sally să aștepte s-o ducă el cu mașina, dar fosta lui soție îl numise tiran sexist și îl acuzase că modifica trăsăturile dominante ale fetei printr-o intimidare psihologică masculină represivă. Domnul Mowen n-avea idei despre ce vorbea.

Sally măturase cioburile și pusese un bec nou în baie înainte de plecare, dar el decise să nu-și ispitească soarta. Se bărbieri cu un aparat de ras de unică folosință în locul celui electric. Când se aplecă să ia o bucată de hârtie igienică, vrând să și-o pună pe tăietura din bărbie, se izbi cu capul de ușa dulăpiorului pentru medicamente. După aceea stătu foarte liniștit pe marginea căzii pentru aproape o jumătate de oră, dorindu-și să fi fost Sally acasă, ca să-l ajute să se-mbrace.

Către sfârșitul jumătății de oră, decise că seria coincidențelor care îl chinaseră toată dimineața fusese provocată de stres (Charlotte îi tot vorbea de vreo două săptămâni despre biofeedback) și că, dacă se relaxa, totul avea să fie bine. Respiră de câteva ori adânc, străduindu-se să se calmeze, apoi se ridică. Dulăpiorul cu medicamente era în continuare deschis.

Mișcându-se cu mare atenție și uitându-se în toate părțile în căutarea pericolelor, izbuti să se îmbrace și să ajungă afară, la mașină. Nu reușise să-și găsească două șosete identice și liftul îl dusesse până pe acoperiș, dar el se liniștise de fiecare dată respirând profund și, când deschise portiera mașinii, tocmai începea să se simtă relaxat.

Se urcă la volan și închise ușa. Își prinsese pulpana paltonului. Deschise ușa din nou și se aplecă să-și tragă paltonul. Una dintre mânuși îi ieși din buzunar și căzu în afara mașinii. Ca s-o recupereze, se aplecă mai mult și se lovi cu capul de rezemătoarea pentru braț de pe portieră.

Respiră adânc, mai degrabă sacadat, înșfacă mânușa și închise ușa. Își scoase cheile din buzunar și o introduse pe a mașinii în contact. Inelul de chei i se desfăcu brusc și toate celelalte se împrăștiară pe jos, lângă scaunul din față. Când se aplecă să le adune, având mare grijă să nu dea cu capul în volan, din buzunar îi căzu cealaltă mânășă. Lăsă cheile unde erau și se îndreptă din nou de spate, ferindu-se de maneta de semnalizare și de parasolar. Răsuci cheia, de care continua să atârne lanțul cu inel. Mașina nu porni.

Cobori din mașină încet, cu foarte mare grijă, și se întoarse în apartament, ca s-o sune pe Janice să anuleze conferința de presă. Telefonul era ocupat.

Ulric o văzu pe femeia tânără abia când era aproape deasupra lui. Mersese cu capul în jos și cu mâinile îndesate în buzunarul hanoracului, cu gândul la conferința de presă. Plecase fără să-și ia ceasul și mergea foarte repede către Cercetare. Ajunsese cu aproape o oră mai devreme și nu găsisese pe nimeni, în afară de una dintre logodnicele lui Brad, căreia îi uitase numele. Ea îi spusese:

— Ceasul tău biologic nu e funcțional. Probabil că azi ai bioritmurile foarte scăzute.

Iar el zisese că așa era, deși n-avea idee despre ce vorbea.

Făcuse cale-ntoarsă prin grădinile orientale, simțindu-se cuprins de disperare. Nu era sigur că putea suporta conferința de presă, nu se simțea nici măcar în stare s-o avertizeze pe Sally Mowen. Poate c-ar fi trebuit să renunțe la asta și să meargă în schimb de-a lungul râului Chug, prinzând femeile tinere de braț și întrebându-le: „Vorbești englezește?”

În timp ce lua în considerare această idee, auzi un pocnet sonor deasupra capului, și tânăra căzu peste el. Încercă să-și scoată mâinile din buzunare ca s-o prindă, dar avu nevoie de o clipă ca să-și dea seama că se afla sub plop și că pocnetul fusese al unei crengi care se rupea, așa că nu reuși. Își scoase o mână din buzunar și făcu un pas înapoi, proptindu-se bine pe picioare, dar nu era de-ajuns. Femeia ateriza peste el în plină forță și se rostogoliră de pe trotuar, în stratul de frunze. Când se opriră, Ulric era deasupra ei, cu un braț sub ea și cu celălalt căzând asupra capului ei. Căciula de lână îi căzuse și părul i se răsfrase frumos pe fundalul frunzelor cu margini arse de ger. Degetele lui se încurcaseră în părul ei. Femeia se uita în sus, la el, ca și cum l-ar fi cunoscut. Lui nici măcar nu-i trecu prin minte s-o întrebe dacă vorbea englezește.

După o vreme se gândi că avea să-ntârzie la conferința de presă. La naiba cu conferința, se gândi. La naiba cu Sally Mowen, și o sărută din nou. După ce se îndeletnici cu asta vreme de câteva minute, brațul începu să-i amortească, așa că își eliberă mâna din părul ei și se sprijini în ea ca să se ridice.

Fata nu se clinti, nici măcar când îngenunche alături de ea și

îi întinse mâna ca s-o ajute. Stătea pe spate, uitându-se în sus, la el, ca și cum s-ar fi gândit intens la ceva anume. Pe urmă păru să fi luat o decizie, fiindcă îi prinse mâna și îl lăsă s-o salte în capul oaselor. Arătă cu degetul către ceva aflat deasupra și în spatele lui.

— Luna se albăstruiește, spuse.

— Ce? făcu el.

Se întrebă dacă nu cumva creanga ruptă o izbise în cap.

Ea continua să arate în aceeași direcție.

— Luna se albăstruiește, repetă. S-a albăstruit în întunericul trecut, dar acum se albăstruiește mai multens.

El se uită în direcția indicată și, într-adevăr, pe cerul dimineții strălucea, albastră, luna în ultimul pătrar, ceea ce îl ajuta să înțeleagă despre ce vorbea ea, dar nu și cum vorbea.

— Nu ești rănită, nu-i așa?

Ea clătină din cap. Nu trebuie să-ntrebi niciodată pe cineva care s-a ales cu o comoție dacă se simte bine, se gândi el.

— Te doare capul?

Ea repetă gestul. Poate că nu era rănită. Poate că era o consultantă din străinătate, care colabora cu departamentul de Cercetare.

— De unde ești? o întrebă.

Ea păru surprinsă.

— Am căzut din copac. Tu mai prinsat pe pieptul tău.

Își scutură frunzele de plop din păr și-și puse din nou căciula.

Înțelegea tot ce spunea el și folosea fără nicio îndoială cuvinte englezești, numai că rezultatul nu prea semăna a engleză. M-ai prinsat pe pieptul tău. Verb cu conjugarea modificată. Luna se albăstruiește. Adjectiv care devine verb. Două moduri în care evoluează limba.

— Ce căutai în copac? o întrebă, ca s-o facă să vorbească mai mult.

— M-am ascunzăsat fiindcă oamenii se strâmbăcesc la tine când englezești ciudățat.

Englezești ciudățat.

— Generezi un limbaj, nu-i așa? spuse Ulric. Îl cunoști pe Brad McAfee?

Ea îl privi fără nicio expresie, doar cu o vagă surprindere, probabil așa cum o învățase Brad când o amestecase în

povestea asta. Se întrebă care dintre logodnicele lui era. Probabil cea de la programare. Trebuia să ajungă undeva cu tot limbajul ăsta generat.

— Întârzii la o conferință de presă, spuse el tăios, după cum știi prea bine. Trebuie să discut cu Sally Mowen. Nu întinse mâna s-o ajute să se ridice. Poți să-i spui lui Brad că schema lui de vrăjmăgire n-a ținut.

Ea se ridică fără ajutorul lui și traversă aleea către creanga căzută. Ingenunche, ridică o bucată de hârtie și se holbă la ea vreme îndelungată. Ulric se gândi să i-o smulgă din mână și să-i arunce o privire, de vreme ce era, probabil, din programul de generare a limbajului întocmit de Brad, dar n-o făcu. Ea împături hârtia și și-o puse în buzunar.

— Poți să-i spui că nici sărutul n-a funcționat, adăugă el, ceea ce era o minciună.

Își dorea s-o sărute din nou chiar în timp ce vorbea, și asta îl înfuria mai tare ca orice altceva. Brad îi spusese probabil că el era zbuciumat, că n-avea nevoie decât de o jumătate de oră alături de ea în stratul de frunze.

— Am în continuare de gând să-i spun lui Sally.

Ea îl privea din partea opusă a aleii.

— Și nu te strădui să te gândești cum m-ai putea opri. Ulric ridicase vocea - striga. Fiindcă n-o să meargă.

Furia îl duse dincolo de podul arcuit. Pe urmă îi trecu prin minte că n-avea importanță dacă era una dintre logodnicele lui Brad, dacă fusese angajată să-l sărute printre frunze ca să-l împiedice să ajungă la conferință, n-avea importanță, pentru că el o iubea oricum, și se întoarse sfâșiat înapoi, dar ea nu se mai vedea nicăieri.

Nu trecuse cu mult de ora unsprezece când pe Janice o sună Gail de la Publicitate.

— Unde e domnul Mowen? N-a apărut, iar credibilitatea mea în fața mass-media e efectiv nonfuncțională.

— O să-ncerc să-l sun acasă, spuse Janice. O puse pe Gail pe o linie de așteptare și formă numărul telefonului din apartamentul domnului Mowen.

Suna ocupat. Când apăsă butonul ca s-o scoată pe Gail din așteptare și să-i spună asta, legătura se întrerupse. Janice încercă s-o sune ea. Linia era ocupată.

Tastă codul de prioritate, care îi putea suprapune mesajul peste indiferent ce ar fi rulat pe terminalul din apartamentul domnului Mowen. „Sunați-o pe Janice la birou”, tastă apoi, imediat după cod. Își privi mesajul timp de un minut, apoi îl șterse și îl înlocui cu altceva: „Conferință de Presă. Cercetare. Unsprezece A.M.”, după care apăsă butonul RUN. Imaginea de pe ecran dispăru cu un clic, fiind înlocuită de rezultatele preliminare ale testului care identifica efectele secundare ale proiectului de emisie a reziduurilor. La baza ecranului scria „Consecințe tangențiale statistic neglijabile”.

— Facem pariu? întrebă Janice.

Sună la programare.

— E ceva în neregulă cu terminalul meu, îi spuse femeii de la celălalt capăt al firului.

— Aici Sue, de la corectarea perifericelor. Problema dumneavoastră ține de implementare sau de hard?

Vorbea exact ca Gail de la Publicitate.

— Îl cunoașteți cumva pe Brad McAfee? întrebă Janice.

— E logodnicul meu, răspuse Sue. De ce?

Janice oftă.

— Pe ecranul meu apar mereu informații care n-au nicio legătură ce ceea ce tastez.

— Oh, atunci doriți o reparație a hardului. Numărul de telefon e în registrul din terminalul dumneavoastră, spuse Sue, și închise.

Janice încercă să acceseze registrul din terminal. La început nu se întâmplă nimic. Pe urmă, cu un alt clic, pe ecran apăru ceva intitulat „Proiectul Sally”. Janice observă numele lui Lynn Saunders în partea de jos a ecranului, la o distanță de trei sferturi din lungimea listei, și pe al lui Sally Mowen pe ultimul rând. Începu de sus și citi totul, apoi tastă comanda PRINT și mai citi o dată, pe măsură ce ieșea hârtia din imprimantă. Când termină, rupse cu grijă partea tipărită și o puse într-un dosar pe care și-l așează pe birou.

— Ți-am găsit mănușa în lift, spuse Sally, intrând în încăpere.

Arăta groaznic, de parcă experiența descoperirii mănușii domnului Mowen în lift ar fi coplesit-o.

— S-a terminat conferința de presă?

— N-am fost la conferință, răspunse el. Mi-a fost frică să nu intru într-un copac. Poți să mă duci cu mașina la birou? I-am spus lui Janice c-o să fiu acolo la nouă și acum e două treizeci.

— Copac? zise Sally. Eu am căzut azi dintr-un copac. Peste un lingvist.

Domnul Mowen își puse paltonul și se căută prin buzunare.

— Am pierdut cealaltă mânășă, spuse el. Ceea ce înseamnă cincizeci și opt de ghinioane pe care le-am avut deja în dimineața asta, și în ultimele două ore am stat absolut nemișcat. Am făcut o listă. Mi s-a rupt creionul, pe urmă mi s-a rupt guma, pe urmă am făcut o gaură în hârtie când am șters, și pe astea nici măcar nu le-am pus la socoteală.

Își vârî singura mânășă în buzunarul paltonului. Sally îi deschise ușa și străbătură coridorul, îndreptându-se spre lift.

— N-ar fi trebuit să spun chestia aia despre lună, zise ea. Ar fi trebuit să-l salut, și atât. Un simplu „bună”. Ce dacă în biletul ăla scria că-și dorește pe cineva care să poată genera un limbaj? Nu-nsemna că trebuia s-o fac chiar atunci, înainte de a-i spune cine sunt.

În lift, domnul Mowen își tastă codul de siguranță. Pe afișajul luminos apăru cuvântul RESPINS.

— Cincizeci și nouă, numără el. Prea multe coincidențe ca să fie o simplă coincidență. Și numai lucruri rele. Dacă n-aș ști că nu-i așa, aș zice că se străduiește cineva să mă omoare.

Sally tastă codul ei. Liftul se deschise.

— M-am plimbat ore de-a rândul, încercând să pricep cum am putut fi atât de proastă, zise Sally. El se ducea să mă-ntâlnească pe mine. La conferința de presă. Avea ceva să-mi spună. Dacă după ce am căzut peste el m-aș fi ridicat și aș fi spus: „Salut, sunt Sally Mowen și am găsit biletul ăsta. Cauți într-adevăr pe cineva care poate genera un limbaj?”, dar nu, eu a trebuit să spun „Luna se albăstruiește”. Ar fi trebuit să continui să-l sărut și să nu scot niciun cuvânt. Dar nu, eu nu puteam să las lucrurile să meargă bine.

În lift, domnul Mowen o lăsă pe Sally să apese butonul parterului, ca nu cumva să se mai aprindă și alte lumini de avertizare. O lăsă și să deschidă ușa clădirii. Afară, în drum spre mașină, calcă într-o gumă de mestecat.

— Șaizeci. Dacă n-aș ști că nu e adevărat, aș zice că toate astea o au în spate pe mama ta, spuse el. Vine încoace în

după-amiaza asta. Ca să vadă dacă nu-ți minimalizez cumva potențialul de autorealizare cu așteptările mele de natură sovină.

Se urcă în mașină, ghemuindu-se în scaun ca nu cumva să dea cu capul în parasolar. Se uită pe geam, la cerul cenușiu.

— Poate o să-nceapă un viscol și n-o să poată pleca din Cheyenne.

Sally întinse mâna după ceva de sub scaunul șoferului.

— Uite-ți mânușa cealaltă, spuse ea, apoi i-o întinse și porni mașina. Biletul ăla era rupt în două. De ce nu m-am gândit la cuvintele care lipseau în loc să trag concluzia că mesajul era complet? Probabil își dorea pe cineva care poate genera electricitate și să știe o limbă străină. Numai fiindcă mi-a plăcut fotografia lui și am crezut că e posibil să vorbească engleza a trebuit să mă fac de râs cu desăvârșire.

La jumătatea drumului către birou, începu să ningă. Sally porni ștergătoarele de parbriz.

— Cu norocul meu, spuse domnul Mowen, o să-nceapă un viscol și o să ne-nzăpezim cu Charlotte.

Se uită pe geamul lateral, la coșurile de fum. Azvârleau în aer o altă rafală albastră, unduitoare.

— E din cauza proiectului de emisie a reziduurilor. Provoacă într-un fel sau altul toate coincidențele astea nenorocite.

— Am căutat, spuse Sally, și am tot căutat pe cineva care să vorbească o engleză decentă, și când l-am întâlnit în sfârșit, ce am spus? „M-ai prinsat pe pieptul tău.” Și el își închipuie acum că un oarecare Brad McAfee m-a pus să-l împiedic s-ajungă la conferința de presă, și n-o să mai vorbească niciodată cu mine. Idioată! Cum am putut să fiu atât de idioată?

— N-ar fi trebuit să-i las să-nceapă proiectul fără să facă mai multe teste, zise domnul Mowen. Dacă îmbogățim prea tare stratul de ozon? Dacă precipitatul ăsta de bicarbonat de sodiu afectează cumva digestia oamenilor? Niciun efect secundar măsurabil, au spus ei. Păi, cum masori ghinionul? Prin rata nenorocirilor?

Sally oprise în parcare, chiar în fața biroului tatălui ei. Acum ninge serios. Domnul Mowen își puse mânușa pe care i-o dăduse ea. Și-o caută pe cealaltă în buzunar.

— Șaizeci și unu, spuse. Sally, vrei să vii cu mine? Eu n-o să reușesc niciodată să pornesc ascensorul.

Sally intră împreună cu el în clădire. Când urcau cu liftul, îl întreabă:

— Dacă ești atât de convins că proiectul de emisie a reziduurilor e cauza ghinionului tău, de ce nu le ceri celor de la Cercetare să-l oprească?

— N-or să mă creadă niciodată. Cine a mai auzit de coincidențe ca efect secundar al eliminării reziduurilor?

Intrară în anticameră.

— Salut! Îi întâmpină Janice, de parcă s-ar fi întors dintr-o expediție arctică.

— Mulțumesc, Sally, spuse domnul Mowen. Cred că de aici încolo mă descurc singur. O bătu pe umăr. De ce nu-i explici acelui tânăr ce s-a-ntâmpnat și nu-i spui că-ți pare rău?

— Nu cred c-o să meargă, răspunse ea. Îl sărută pe obraz. Niciunul dintre noi nu e în formă, nu-i așa?

Domnul Mowen se întoarse spre Janice.

— Fă-mi legătura cu Cercetarea și n-o lăsa pe soția mea să intre, îi spuse, apoi se duse în biroul lui și închise ușa.

Se auzi zgomotul unei căderi și înjurătura înăbușită a domnului Mowen. Janice oftă.

— Tânărul ăsta al tău, i se adresă ea lui Sally. Numele lui nu e cumva Brad McAfee?

— Nu, răspunse Sally, dar el crede că este.

În drum spre lift se opri, culese mănușa domnului Mowen și și-o puse în buzunar.

După ce secretara domnului Mowen închise telefonul, Sue îl sună pe Brad. Nu era sigură care putea fi legătura între el și faptul că terminalul secretarei domnului Mowen nu funcționa, dar se gândi că era bine să-l anunțe că secretara îi știa numele.

Nu-i răspunse nimeni. Încercă din nou la prânz și încă o dată în pauza de după-amiază. La a treia încercare, telefonul suna ocupat. La trei fără un sfert, șefa ei veni să-i spună că putea pleca mai devreme, fiindcă se anunțase o ninsoare puternică la ora de vârf. Ea formă încă o dată numărul lui Brad, ca să se asigure că el era acolo. Suna în continuare ocupat.

Era bine că putea pleca mai devreme. Venise la lucru îmbrăcată numai într-un pulover și, din câte vedea pe fereastră, deja ninge destul de tare. Și era încălțată în sandale. Cineva lăsase în vestiar o pereche de cizme vătuite, de un

albastru-strălucitor, așa că și le trase peste sandale și ieși în parcare. Șterse zăpada de pe parbriz cu mâneca puloverului și demară către apartamentul lui Brad.

— N-ai dat o raită și pe la conferința de presă, spuse Brad când îl văzu pe Ulric intrând.

— Nu, zise Ulric.

Nu-și scoase paltonul.

— Nici Moș Mowen n-a venit. Ceea ce a fost un noroc, fiindcă m-am întreținut eu cu toți reporterii ăia în locul lui. Tu unde te-ai ascuns? Pari mai înghețat decât o vidră sub o avalanșă.

— Am fost cu „gagica” pe care mi-ai găsit-o. Aia pe care ai pus-o să sară peste mine ca să n-ajung la conferința de presă și să nu-ți stric planurile cu Sally Mowen.

Brad stătea în fața computerului.

— Sally n-a fost acolo, ceea ce s-a dovedit a fi un noroc, fiindcă am cunoscut o reporteră pe nume Jill, care... Se întoarce și se uită la Ulric. Despre ce gagică vorbești?

— Cea cu care ai aranjat să cadă din copac peste mine la momentul oportun. Presupun că e una dintre logodnicele tale de rezervă. Ce-ai făcut? Ai pus-o să sară pe fereastra apartamentului?

— Ei, lasă-mă să înțeleg. O gagică a căzut din plopul ăla bătrân peste tine? Și tu crezi că eu am făcut aranjamentul?

— Păi, dacă n-a fost opera ta, atunci o coincidență uimitoare a făcut să se rupă creanga tocmai când treceam eu pe dedesubt, iar o alta, cu atât mai uimitoare, a fost faptul că ea genera un limbaj, exact ca în fițuica aia pe care ai scos-o tu la imprimantă. Dar cea mai uimitoare dintre toate coincidențele o să fie pumnul pe care-o să-l primești imediat în nas.

— Ei, nu te purta ca un cârpaci neisprăvit. N-am aruncat nicio gagică peste tine, să mor strivit de lăcuste dacă te mint. Dacă aș fi avut de gând să fac așa ceva, ți-aș fi găsit una care să vorbească engleza ca la carte, cum îți dorești tu, nu să... Ce ziceai c-a făcut? A generat un limbaj?

— Te aștepti să cred că totul e un soi de coincidență? strigă Ulric. Drept ce soi de... de... pământău mă iei?

— Recunosc că așa ceva se-ntâmplă destul de rar, spuse Brad, gânditor. În dimineața asta, când mă duceam la

conferința de presă, am găsit o bancnotă de o sută de dolari. Pe urmă am întâlnit-o pe această reporteră Jill și am intrat în vorbă, și avem o mulțime de lucruri în comun, cum ar fi filmul ei preferat, *Lay that Rifle Down*, cu Judy Canova, și apoi am descoperit c-a fost colegă de cameră cu Sally Mowen, în ultimul an de liceu.

Telefonul începu să sune. Brad ridică receptorul.

— Bine, piersicuță roșcată. Treci pe-aici. E blocul mare, de lângă grădinile orientale. Apartamentul 6B. Închise telefonul. Ei, asta se potrivește cu ce spuneam. La telefon era gagică asta, reportera. Am invitat-o aici, ca s-o pot vrăjmăgi să mă prezinte lui Sally, și ea a zis că nu poate, că tre' să prindă un avion de la Cheyenne. Dar acum spune că s-a închis autostrada și că e blocată aici, în Chugwater. Un asemenea noroc apare o singură dată pe lună albastră.

— Cum? zise Ulric, descleștându-și pumnii pentru prima oară de când intrase în cameră.

Se duse să se uite pe fereastră. Nu văzu luna, care fusese pe cer mai devreme. Presupuse că apusese de mult și, oricum, începuse să ningă.

— Luna se albăstruiește, spuse încet, pentru sine.

— De vreme ce vine aici, poate că ar trebui să s-o ștergi, ca să nu spulberi norocul ăsta care se ține de mine.

Ulric scoase din bibliotecă o Culegere de Expresii Argotice Americane și căută în index „lună, albastră”. Și găsi explicația: „O singură dată pe lună albastră: rar, cum sunt coincidențele neobișnuite; inițial, «tot atât de rar ca luna albastră»; se bazează pe apariția extrem de rară a lunii cu o tentă albastră, datorită existenței particulelor de aerosoli în straturile superioare ale atmosferei; vezi Superstiții.” Se uită din nou spre fereastră. Coșurile de fum trimiteau încă o rafală către norii cenușii.

— Brad, spuse el, emisiă voastră de reziduuri creează aerosoli în straturile superioare ale atmosferei?

— Tocmai asta e ideea. Ei, nu vreau să-mi iau nasul la purtare, dar reportera poate s-apară în orice clipă.

Ulric se uită la „Superstiții”. Explicația pentru „lună albastră”, suna astfel: „O singură dată pe lună albastră; zicală populară din SE Americii; o superstiție locală leagă apariția lunii albastre de coincidențele neobișnuite; origine

necunoscută.”

Închise cartea.

— Apar coincidențe neobișnuite, spuse el. Crengile se rup, oamenii cad peste oameni, oamenii găsesc bancnote de o sută de dolari. Toate astea sunt coincidențe, își ridică privirea spre Brad. Presupun că nu se-ntâmplă să știi, din întâmplare, cum a apărut zicala asta, nu-i așa?

— A-și lua nasul la purtare? Probabil a fost născocită de un tip care aștepta o gagicuță când tipul celălalt nu se grăbea să plece de acolo ca să poată fi singuri.

Ulric deschise din nou cartea.

— Dar dacă aceste coincidențe ar implica lucruri rele, ar fi periculoase, nu-i așa? Unii ar putea fi răniți?

Brad luă cartea din mâinile lui Ulric și îl împinse pe ușă afară.

— Acum șterge-o, zise el. Iar mă dezumfli.

— Trebuie să-i spunem domnului Mowen. Trebuie să oprim emisia, spuse Ulric, dar Brad închisese deja ușa.

— Bună, Janice, zise Charlotte. Văd că ești în continuare o femeie oprimată, cu o slujbă dezumanizantă, dominată de bărbați.

Janice închise telefonul.

— Bună, Charlotte. Mai ninge?

— Da, răspunse ea, și își scoase paltonul.

De rever era prinsă o insignă pe care scria: „ACUM... sau altminteri!”

— Tocmai am auzit la radio c-au închis autostrada. Unde e patronul tău reacționar și șovin?

— E ocupat, spuse Janice, și se ridică în picioare, pentru cazul că ar fi fost nevoie să se lipească de ușa domnului Mowen, ca s-o împiedice pe Charlotte să intre.

— Nu simt nicidecum dorința să văd acest ultim bastion al dominației masculine sadice, zise Charlotte, își scoase mânușile și își frecă palmele una de alta. Am înghețat pe drum, realmente. Lynn Saunders s-a întors împreună cu mine. În cele din urmă, mama ei nu mai divorțează. Mă tem că dorința ei de independență s-a frânt la primul semn de dezaprobare socială. Lynn a găsit pe computer mesajul prin care-i cereai să te sune, dar n-a reușit să obțină legătura. M-a rugat să-ți spun c-o să

treacă pe aici imediat ce-și anunță logodnicul că s-a-ntors.

— Pe Brad McAfee, spuse Janice.

— Da, încuviință Charlotte. Se așeză pe scaunul din fața biroului lui Janice și-și scoase cizmele. A trebuit s-o ascult cântându-i osanale tot drumul, de la Cheyenne până aici. O biată victimă, cu creierul spălat de propaganda opresivă masculină. Am încercat să-i spun că, logodindu-se, n-a făcut altceva decât să devină o jucărie în mâinile vechii instituții socio-sexuale masculine, dar n-a vrut să m-asculte. Încetă să-și mai maseze picioarele rămase numai în ciorapi. Cum adică e ocupat? Spune-i porcului sexist arogant că sunt aici și vreau să-l văd.

Janice se lăsă pe spătarul scaunului și scoase din sertar dosarul cu „Proiectul Sally”.

— Charlotte, mă întrebam dacă, înainte de asta, n-ai vrea să-ți spui părerea despre altceva.

Charlotte se apropie de biroul ei numai în ciorapi.

— Bineînțeles, spuse. Despre ce?

Sally șterse zăpada de pe geamul din spate cu mâinile goale și se urcă în mașină. Uitase de oglinda laterală. Era acoperită cu un strat gros de zăpadă. Lăsă geamul în jos și o îndepărtă cu o lovitură a mâinii. Zăpada îi ateriza în poală. Se cutremură, închise geamul și rămase un minut așa, așteptând să pornească aparatul de dejivrare, să sufle peste mâinile ei reci și umede. Își pierduse mânușile pe undeva.

Din dejivror nu ieșea nicio boare de aer. Curăță cu mâna o mică porțiune a parbrizului, ca să vadă pe unde mergea în timp ce ieșea din parcare și înainta încetul cu încetul. Zări în ultima clipă silueta fantomatică a unui bărbat prin perdeaua densă de zăpadă și calcă frâna până la podea. Motorul se opri. Bărbatul pe care aproape că-l lovise ocoli mașina către portiera ei și îi făcu semn să lase geamul în jos. Era Ulric.

Ea deschise geamul. În poală îi căzu din nou zăpadă.

— Mi-a fost teamă că n-o să te mai văd niciodată, spuse Ulric.

— Eu..., începu Sally, dar el își flutură mâna, cerându-i să tacă.

— N-am prea mult timp. Îmi pare rău c-am țipat la tine azi-dimineață. Am crezut... oricum, acum știu că nu e adevărat,

că au fost o mulțime de coincidențe... și pe moment am de făcut ceva care nu suferă amânare, dar te rog să m-aștepți aici. O s-o faci?

Ea încuviință. El se înfioră și își îndesă mâinile în buzunare.

— O să-ngeți de moarte în mașină. Știi unde e blocul de locuințe de lângă grădinile orientale? Stau la etajul cinci, în apartamentul B. Vreau să m-aștepți acolo. O s-o faci? Ai o bucătică de hârtie?

Sally își afundă mâna în buzunar și scoase bucata de hârtie împăturită pe care scria: „Se caută: tânără...”. Se uită la ea un minut, apoi i-o întinse lui Ulric. El nici măcar n-o despături. Scrise niște cifre și i-o înapoie.

— Asta e codul meu de siguranță, spuse. Trebuie să-l folosești pentru lift. Colegul meu de apartament o să-ți deschidă. Tăcu și o privi insistent. Dacă mă gândesc mai bine, e preferabil să m-aștepți în hol. O să mă-ntorc cât de repede pot. Se aplecă și o sărută prin geamul deschis. Nu vreau să te pierd din nou.

— Eu..., spuse Sally, dar el dispăruse deja în ninsoare. Zăpada acoperise din nou parbrizul. Își puse mâna pe dejivror. Nu simți nici de data asta vreun curent de aer. Porni ștergătoarele de parbriz. Nu se întâmplă nimic.

Gail nu se întoarce în biroul ei decât după ora două. După conferința de presă, reporterii se învârtiseră în jurul ei, punând întrebări despre absența domnului Mowen și despre proiectul de emisie a reziduurilor. Când reuși să ajungă în biroul ei, începu să dea telefoane și se apucă să-și scrie comunicatele de presă abia către ora trei. Și se lovi aproape imediat de o problemă. Notițele ei menționau existența unor particule și știa că Brad spusese ce fel de particule erau, dar ea nu notase. Nu putea să difuzeze raportul fără să specifice tipul particulelor, fiindcă presa s-ar fi grăbit să tragă cine știe ce concluzii alarmante. Îl sună pe Brad. Linia era ocupată. Îndesă totul într-un plic mare din hârtie lucioasă și porni spre apartamentul lui, să-l întrebe.

— Încă n-ai reușit să iei legătura cu Cercetarea? întrebă domnul Mowen când intra Janice în biroul lui.

— Nu, domnule, răspunse ea. Linia e tot ocupată. A venit

Ulric Henry, vrea să vă vorbească.

Domnul Mowen se împinse cu mâinile în birou și se ridică. Mișcarea răsturnă fotografia lui Sally și un suport pentru creioane, plin ochi.

— Poți să-l trimiți înăuntru, e totuna. Cu norocul meu, probabil c-a aflat de ce l-am angajat și vrea să demisioneze.

Janice ieși și domnul Mowen încercă să adune creioanele care i se împrăștiaseră pe birou și să le pună la loc, în suport. Unul se rostogoli către margine și el se aplecă să-l prindă. Fotografia lui Sally căzu din nou. Când își ridică domnul Mowen ochii, Ulrich Henry îl urmărea cu privirea. El se întinse după ultimul creion și lovi cu cotul receptorul telefonului, care căzu din furcă.

— De când e așa? întrebă Ulric. Domnul Mowen își îndreptă spatele.

— A-nceput în dimineața asta. Nu sunt sigur c-o să supraviețuiesc până la sfârșitul zilei.

— De asta mă temeam, zise Ulric, și respiră adânc. Uitați despre ce e vorba, domnule Mowen, știu că m-ați angajat ca lingvist și că probabil nu-i treaba mea să mă amestec în proiectele Cercetării, dar cred că știu de ce vi se întâmplă toate aceste lucruri.

Te-am angajat ca să te-nșori cu Sally și să fii vicepreședinte însărcinat să spună ce gândește, cugetă domnul Mowen, așa că te poți amesteca în orice vrei, dacă știi cum să oprești toate chestiile astea ridicole care mi se întâmplă începând de azi-dimineață. Ulric arată spre fereastră.

— Nu puteți s-o vedeți din cauza ninsorii, dar luna e albastră. E așa de când ați început să puneți în practică proiectul de emisie a reziduurilor. „O singură dată pe lună albastră” e o zicală veche, folosită pentru descrierea coincidențelor ieșite din comun. Cred că a apărut fiindcă numărul coincidențelor crește ori de câte ori e lună albastră. Presupun că are legătură cu particulele din stratosfera, care acționează cumva asupra legii probabilităților. Iar proiectul dumneavoastră de emisie a reziduurilor pompează particule în stratosfera chiar în clipa asta. Cred că aceste coincidențe sunt un efect secundar.

— Știam eu, spuse domnul Mowen. E din nou Walter Hunt, cu acul lui de siguranță. O să sun la Cercetare.

Întinse mâna după telefon. Cablul receptorului se agăță de marginea biroului. Când îl smuci, telefonul căzu pe podea zăngănind, luând suportul de creioane și fotografia lui Sally cu sine.

— Vrei să suni la Cercetare în locul meu?

— Sigur, spuse Ulric.

Tastă numărul și îi întinse receptorul.

— Opriți emisia reziduurilor! tună domnul Mowen. Și trimiteți imediat aici pe toată lumea care are legătură cu proiectul. Închise telefonul și se uită pe fereastră. OK. L-au oprit, spuse, întorcându-se din nou spre Ulric. Și acum?

— Nu știu, spuse lingvistul de pe podea, adunând creioanele. Presupun că legea probabilităților va reveni la normal imediat ce luna va începe să-și piardă culoarea albastră. Sau poate că va exista o echilibrare, și o s-aveți noroc o zi sau două.

Puse suportul de creioane la loc, pe birou, și ridică fotografia lui Sally.

— Sper că schimbarea o să se petreacă înainte de a se întoarce fosta mea soție, spuse domnul Mowen. A venit deja o dată aici, dar Janice a reușit să scape de ea. Știam că și ea e tot un soi de efect secundar.

Ulric nu spuse nimic. Se uita la fotografia lui Sally.

— E fiica mea, zise domnul Mowen. Se specializează în limba engleză.

Ulric puse fotografia pe birou. Aceasta căzu din nou, trântind încă o dată suportul de creioane pe covor. Ulric se aplecă după ele.

— Nu te mai sinchisi de creioane, spuse domnul Mowen. O să le adun eu, după ce-și revine luna la normal. Fiica mea a venit acasă, în vacanța de Ziua Recunoștinței. S-ar putea s-o fi întâlnit. Domeniul ei special de studiu e generarea limbajului.

Ulric se ridică și se pocni cu capul de birou.

— Generarea limbajului, spuse, și ieși din încăpere.

Domnul Mowen intră în anticameră, să-i spună lui Janice că trebuia să-i trimită pe oamenii de la Cercetare la el imediat ce-și făceau apariția. Una dintre mânușile lui Ulric era pe podea, lângă biroul ei. Domnul Mowen o ridică.

— Sper că are dreptate și că toate coincidențele vor înceta dacă închidem coșurile de fum, spuse. Chestia asta pare

molipsitoare.

Lynn îl sună pe Brad imediat ce coborî din mașina Charlottei. Poate știa el de ce voia s-o vadă secretara domnului Mowen. Linia era ocupată. Își scoase hanoracul, își puse valiza în dormitor, apoi încercă din nou, dar suna tot ocupat. Se îmbracă iar cu hanoracul, își puse o pereche de mănuși roșii cu un singur deget și traversă grădinile orientale, îndreptându-se spre apartamentul lui Brad.

— Imbecilii ăia de la Cercetare sunt aici? o întrebă domnul Mowen pe Janice.

— Da, domnule. În afară de Brad McAfee. Telefonul lui sună ocupat.

— Ei, pune o conexiune prioritară pe computerul lui. Și trimite-i pe toți aici.

— Da, domnule, spuse Janice.

Se întoarse la biroul ei și își accesă un registru de pe terminal. Spre marea ei surpriză, reuși să intre. Tastă codul lui Brad și introduse o comandă prioritară. Pe ecran apăru mesajul EROARE. Știam eu că e prea frumos ca să dureze, se gândi Janice. Tastă din nou codul. Computerul afișă de data asta un alt mesaj: COMANDĂ PRIORITARĂ DEJA EXISTENTĂ. Janice căzu un minut pe gânduri și ajunse la concluzia că, indiferent despre ce prioritate ar fi fost vorba, nu putea fi mai importantă decât a domnului Mowen. Tastă codul de suprascriere peste prioritatea existentă și trimise un mesaj: „Domnul Mowen vrea să vă vadă imediat.” Computerul confirmă fără întârziere expedierea mesajului.

Înveselită de succes, Janice îl sună din nou pe Brad. El răspunse.

— Domnul Mowen vrea să vă vadă imediat, îl anunță ea.

— O să fiu mai rapid decât vâlvățile albastre¹¹, răspunse el, și închise.

Janice intră în birou și îi spuse domnului Mowen că Brad McAfee era pe drum. Pe urmă îi pofti înăuntru pe oamenii de la Cercetare. Domnul Mowen nu dădă nimic când se ridică să-i întâmpine, dar unul dintre ei reuși să răstoarne din nou

---

11 Probabil aluzie la comedia cinematografică *Blue Blazes* (*Vâlvățile albastre*) din 1936 (n. tr.).

suportul cu creioane. Janice îl ajută să le adune.

Când reveni la biroul ei, își aduse aminte că anulasese o comandă prioritară de pe computerul lui Brad. Se întrebă ce-o fi fost. Poate că Charlotte se dusese în apartamentul lui, îl otrăvise și apoi o pusese ca să-l împiedice să sune după ajutor. Ideea era cumva reconfortantă, dar comanda prioritară se referea probabil la ceva important și acum, după ce vorbise cu el la telefon, suprascrierea unei alte priorități nu mai era necesară. Oftă și tastă o comandă de anulare.

Jill deschise ușa blocului în care locuia Brad și se opri preț de un minut, încercând să-și tragă răsuflarea.

În seara aceea ar fi trebuit să se întoarcă la Cheyenne, și ea abia reușise să traverseze Chugwater. Mașina îi alunecase către marginea străzii, unde se împotmolise, iar ea o lăsase în final acolo și venise să vadă dacă Brad o putea ajuta să pună lanțurile pe roți. Scotoci stângace în geantă, în căutarea numărului pe care i-l scrisese Brad ca să poată folosi liftul. Ar fi trebuit să-și scoată mânușile.

O femeie tânără, fără mânuși, intră împingând cu putere ușa, se îndreptă către unul dintre cele două ascensoare, tastă niște cifre și dispăru în cel mai apropiat. Ușile se închiseră. Ar fi trebuit să urce împreună cu ea. Jill continuă să scotocească și scoase mai multe bucăți de hârtie împăturite. Încercă s-o desfacă pe prima, renunță și le prinse pe toate într-o singură mână, ținându-le în echilibru în timp ce se străduia să-și scoată cealaltă mână cu dinții.

Ușa dinspre exterior se deschise și o pală de viscol îi smulse hârtiile din mână și le azvârli afară. Se aruncă după ele, dar se îndepărtau, învârtindu-se prin zăpadă. Bărbatul care intrase era deja în celălalt lift. Ușile glisară, închizându-se. Oh, pentru numele cerului!

Se uită în jur, în căutarea unui telefon de la care să-l sune pe Brad și să-l anunțe că eșuase acolo, la parter. Era unul pe peretele opus. Primul lift se afla în coborâre, între etajele trei și doi. Al doilea era la etajul cinci. Se îndreptă spre telefon, își scoase ambele mânuși și le îndesă în buzunarul hainei, apoi ridică receptorul.

Pe ușa din față intră o femeie tânără, cu hanorac și mânuși roșii, cu un singur deget, dar nu o luă spre lifturi. Rămase în

mijlocul holului, scuturându-și zăpada de pe haine. Jill scotoci iar în geantă, în căutarea unei monede de douăzeci și cinci de cenți. N-avea mărunțiș în portofel, dar se gândi că în fundul genții s-ar fi putut afla vreo două monede de zece cenți. Ușile celui de-al doilea lift se deschiseră și femeia cu mânuși roșii se grăbi să urce.

Jill găsi o monedă de douăzeci și cinci de cenți și formă numărul lui Brad. Linia era ocupată. Primul lift era acum la etajul cinci. Al doilea era jos, în garaj. Tastă din nou numărul lui Brad.

Ușile celui de-al doilea lift se deschiseră.

— Așteptați, spuse ea, și lăsa receptorul să cadă.

Acesta îi izbi poșeta, răsturnând conținutul pe podea. Ușa dinspre exterior se deschise iarăși și ninsoarea pătrunse înăuntru în trombă.

— Apăsăți butonul „Pauză”, zise femeia de vârstă mijlocie, care abia intrase.

Avea o insignă roșie, pe care scria „ACUM... sau altminteri!”, prinsă de palton și strângea la piept un dosar. Ingenunche și culese un pieptene, două creioane și carnetul de cecuri al lui Jill.

— Mulțumesc, spuse ea, recunoscătoare.

— Noi, surorile, trebuie să ne ajutăm între noi, zise cu înverșunare femeia.

Se ridică și-i întinse obiectele lui Jill. Intrară în lift. Femeia cu mânuși roșii ținea ușa. Înăuntru mai era încă o femeie, numai în pulover și cu cizme vătuite, albastre.

— La cinci, vă rog, spuse Jill cu răsuflarea tăiată, încercând să-și îndese totul la loc, în geantă. Vă mulțumesc că m-ați așteptat. Azi sunt foarte împrăștiată.

Ușile începură să se închidă.

— Așteptați, strigă o voce, și o altă femeie tânără, în costum, cu tocuri înalte și având sub braț un plic mare, din hârtie lucioasă, se strecură printre ușile care se închideau.

— Cinci, vă rog, zise ea. Cred că afară factorul termic e sub minus șapte grade. Nu știu unde mi-a fost capul când am hotărât să trec pe la Brad pe o vreme ca asta.

— Brad? se miră femeia cu mânuși roșii.

— Brad? spuse Jill.

— Brad? întrebă femeia cu cizme albastre.

— Brad McAfee, făcu, înverșunată, femeia cu insigna „ACUM... sau altminteri!”

— Da, răspunse, surprinsă, tânăra cu tocuri înalte. Îl cunoașteți toate? E logodnicul meu.

Sally tastă codul de siguranță, intră în lift și apăsă butonul etajului cinci.

— Ulric, vreau să-ți explic ce s-a-ntâmplat în dimineața asta, spuse ea, imediat ce se închise ușa.

Își repetase discursul pe tot drumul către blocul lui. Avusese nevoie de o veșnicie ca s-ajungă. Ștergătoarele de parbriz înghețaseră și două mașini alunecaseră în zăpada de pe margine, blocând circulația. Fusesse nevoită să-și parcheze automobilul departe și să străbată grădinile orientale înaintând cu greu prin zăpadă, dar încă nu se hotărâse ce să spună.

— Mă numesc Sally Mowen și nu generez limbaj.

Asta ieșea din discuție. Nu-i putea spune cine era. Imediat ce avea să afle că era fiica șefului, n-avea s-o mai asculte.

— Vorbesc engleza, dar am citit biletul tău, și acolo scria că îți dorești pe cineva care poate genera un limbaj.

Nu era bine. El ar fi întrebat: „Care bilet?”, și ea l-ar fi scos din buzunar, el ar fi întrebat „Unde l-ai găsit?”, și ar fi fost nevoită să-i explice ce făcea în copac. Era posibil și să fie nevoită să-i spună de unde știa că el era Ulric Henry, și ce făcea cu dosarul și cu fotografia lui, și el n-ar fi crezut niciodată că totul era o simplă coincidență.

Numărul cinci clipi și ușa liftului se deschise. Nu pot, se gândi Sally, și apăsă butonul parterului. La jumătatea coborârii, decise ce trebuia să spună în primul rând. Apăsă din nou pe cinci.

— Ulric, te iubesc, recită ea. Ulric, te iubesc.

Numărul cinci clipi. Ușa se deschise.

— Ulric, spuse ea.

El stătea în fața ascensorului, privind-o cu asprime.

— N-ai de gând să spui nimic? o întreabă. Ceva de genul „Sunt cuvorbire despre mine?” E un exemplu frumos de compunere a cuvintelor în stilul limbii germane. Dar tu știi asta, firește. Generarea limbajului e domeniul tău special de studiu, nu-i așa, Sally?

— Ulric, zise ea.

Făcu un pas înainte și își puse mâna pe ușa liftului, ca să nu se-nchidă.

— Ai venit acasă în vacanța de Ziua Recunoștinței și te-ai temut c-o să-ți piezi antrenamentul? Așa că te-ai hotărât să sari din copac peste lingvistul companiei, ca să nu-ți ieși din mână.

— Dac-o să taci un minut, o să-ți explic, spuse ea.

— Nu, nu e corect așa, ripostă el. Trebuie să fie „să liniștecești”, sau „să gură-nchizi”. Un alt cuvânt compus.

— De ce mi-am imaginat c-aș putea vorbi cu tine? făcu ea. De ce mi-am irosit timpul încercând să generez limbaj pentru tine?

— Pentru mine? se miră Ulric. De ce naiba ți-a trecut prin cap c-aș fi vrut să generezi limbaj?

— Pentru că... Oh, las-o baltă, zise ea.

Apăsă butonul parterului. Ușa începu să se închidă. Ulric își propti mâna între cele două părți în mișcare, apoi le eliberă brusc și apăsă butonul „Pauză”. Nu se întâmplă nimic. El tastă patru cifre și apăsă din nou același buton. Care scoase un păcănit ciudat și începu să țiue, și ușile se deschiseră iar.

— Fir-ar să fie, spuse Ulric. Acum m-ai făcut să tastez codul lui Brad și am declanșat idioțenia lui de comandă prioritară.

— Chiar așa, zise Sally, îndesându-și mâinile în buzunare. Aruncă toată vina pe mine. Presupun că tot eu am lăsat în copac și biletul ăla în care scria că ești în căutarea cuiva capabil să genereze un limbaj.

Țiuitul încetă.

— Ce bilet? întrebă Ulric și își luă degetul de pe butonul „Pauză”.

Sally își scoase mâna din buzunar și apăsă din nou butonul parterului. Din buzunar îi căzu o bucățică de hârtie. Ulric intră în lift în timp ce ușile începeau să se închidă și o ridică.

— Uite ce e, cred că pot să-ți explic cum s-au întâmplat toate astea, spuse un minut mai târziu.

— Ai face bine să-i dai zor, zise Sally. Plec după ce ajungem la parter.

Brad își înhață paltonul imediat după terminarea convorbirii cu Janice. Avea idee cam ce voia Moș Mowen de la el. După plecarea lui Ulric, primise un telefon de la *Time*. Trăncăniseră jumătate de oră despre o fotografie și despre o descriere de

patru pagini a proiectului de emisie a reziduurilor. Își imagina că îl sunaseră și pe Moș Mowen și îi vorbiseră despre articol și era oricum sigur că terminalul lui începuse să țiue după încheierea convorbirii, anunțând o setare prioritară. Se opri când se întorcea spre el, ecranul se albise, după care țiuitul reîncepuse de două ori mai rapid, și era, bineînțeles, socrulețul său în devenire. Janice sunase înainte de a avea timp să citească mesajul. El îi spusese că avea să fie mai rapid decât vâlvătaile albastre, își înșfăcase paltonul și o pornise spre ușă.

Unul dintre lifțuri era la etajul cinci și tocmai începea să coboare. Celălalt era la patru și urca. Își tastă codul de siguranță și își vârî brațul în mâneca paltonului. Căptușeala se sfâșie și mâna îi pătrunse în interiorul ei. Se strădui să și-o elibereze și să tragă căptușeala înapoi, acolo unde îi era locul. Și reuși să-i mărească ruptura.

— Ei, mama mă-sii! exclamă cu voce sonoră. Ușa ascensorului se deschise. Brad intră, încă străduindu-se să-și introducă brațul în mânecă. Ușa se închise în spatele lui.

Panoul de pe ușă începu să țiue. Ceea ce anunța primirea unei instrucțiuni prioritate. Poate Moș Mowen încerca să-l sune din nou. Apăsă pe butonul DESCHIDERE UȘĂ, dar nu se întâmplă nimic. Liftul începu să coboare.

— Să-i ia pe toți ucigă-l toaca, bodogăni el.

— Bună, Brad, spuse Lynn.

El se întoarse.

— Pari puțin cam zbuciumat, zise Sue. Nu-i așa, Jill?

— Ba chiar bolnav, răspunse Jill.

— Poate e dezumflat, comentă Gail.

Charlotte nu spuse nimic. Strânse dosarul la piept și mârâi. Lumina din plafon începu să pâlpâie și liftul se opri.

COMUNICAT DE PRESĂ URGENT: Mowen Chemical a anunțat astăzi întreruperea temporară a programului său de emisie pirolitică a reziduurilor în stratosfera, până la implementarea unui procedeu de verificare a impactului asupra mediului ambiant. Lynn Saunders, coordonatoarea proiectului, a anunțat dezactivarea temporară a instalației, pe durata reorientării după criterii care țin de estimarea predictivă. P.B. Mowen, președintele companiei, a anunțat, printr-un comunicat fără legătură cu cele de mai sus, apropiata căsătorie a fiicei sale, Sally Mowen, cu Ulric Henry, vicepreședintele coordonator

pentru documentarea asupra eficienței lingvistice.

AIDOMA ACELORA PE CARE I-AM CUNOSCUȚ CÂNDVA

Ninsoarea începu la 12.01 A.M., ora Coastei de Est, chiar dincolo de periferia orașului Branford, Connecticut. Noah și Terry Blake, care tocmai se întorceau de la o petrecere dată de familia Whittier, unde Miranda Whittier spusese de cel puțin cincizeci de ori: „Cred că asta poate fi considerată petrecerea noastră din *Ajunul* Ajunului Crăciunului!”, observară câțiva fulgi răzleți când intrară pe Canoe Brook Road, iar în momentul când ajunseră acasă, ningeă deja cu putere.

— Oh, bun, zise Tess, aplecându-se ca să vadă cât mai bine prin parbriz, speram că anul ăsta o să avem un Crăciun alb.

La 1,37 A.M., ora Zonei Centrale, Billy Grogan spuse, umplând o pauză din emisiunea radio nocturnă a postului KYZT, care emitea din Duluth:

— Tocmai am primit un comunicat de la serviciul meteorologic național. Avertizare de ninsoare în zona Marilor Lacuri, în această noapte și mâine-dimineață. Se așteaptă un strat de zăpadă de cinci până la zece centimetri.

Apoi continuă discuția despre colindele de Crăciun preferate de ascultători.

— Vă spun eu pe care-l detest, zise un ascultător care suna din Wanwatosă. „Crăciun Alb”. Cred că luna asta l-am auzit de vreo cinci sute de ori.

— De fapt, zise Billy, conform *St Cloud Evening News*, în luna decembrie melodia va fi difuzată de 2 150 de ori în interpretarea lui Crosby și de încă 1 890 în alte interpretări.

Ascultătorul pufni.

— Chiar și o singură dată e prea mult pentru mine. Oricum, cine naiba-și dorește un Crăciun alb? Eu sigur nu.

— Ei, din nefericire, s-ar părea c-o să ai parte de unul, spuse Billy. Și în acest spirit, urmează Destiny's Child, interpretând „Crăciun Alb”.

La 1.45 A.M., câteva găște din parcul orașului Bowling

Green, Kentucky, se trezică sub un cer întunecat, cu nori joși și sumbri, și zburară pe deasupra centrului localității fâlfâind puternic din aripi și gâgâind sonor, de parcă s-ar fi hotărât brusc să-și petreacă iarna mult mai departe, către sud. Zgomotul o trezi pe Maureen Reynolds, care nu mai reuși să adoarmă, așa că deschise radioul pe KYOU, unde se cântau „Succesele Sfințelor Sărbători de Odinioară”, printre care „Rockin’ Around the Christmas Tree” și versiunea interpretată de Brenda Lee a melodiei „Crăciun Alb”.

La 2.15 A.M., ora Zonei Montane, Paula Devereaux sosi la Aeroportul Internațional din Denver pentru zborul de după miezul nopții către Springfield, Illinois. Începuse să ningă și, în timp ce aștepta la coadă pentru înregistrarea bagajelor (avea cu ea rochia de domnișoară de onoare și geanta cu pantofii, cu furoul și cu trusa de machiaj – ultima dată când fusese la o nuntă, bagajul ei se pierduse, generând o criză majoră), pentru controlul de securitate, pentru trecerea dincolo de poartă și pentru dejivrare, ea începu să sperie că nu vor putea decola, dar nu avu un asemenea noroc.

Bineînțeles că nu, se gândi Paula, uitându-se pe geam la fulgii care se învâртеbeau în jurul aripii, fiindcă Stacey vrea să vin la nunta ei.

— Îmi doresc o nuntă în Ajunul Crăciunului, îi spusese Stacey după ce o informase că avea să-i fie domnișoară de onoare, cu multe lumânări și cu plante de sezon. Și vreau să văd cum ninge dincolo de ferestre.

— Și dacă vremea n-o să coopereze? întrebă Paula.

— O să coopereze, spusese Stacey.

Și uite că ninge. Se întrebă dacă o fi nins și în Springfield. Bineînțeles că ninge, medita ea. Stacey capătă tot ce-și dorește. Chiar și pe Jim.

Nu te gândi la asta, își spuse. Nu te gândi la nimic. Concentrează-te doar ca să treci de nuntă. Cu puțin noroc, Jim nici măcar n-o să fie acolo, excepție făcând momentul ceremoniei, și n-o să fii nevoită să-ți petreci timpul cu el.

Luă revista oferită de compania aeriană și încercă să citească, apoi își puse căștile și ascultă emisiunea de pe Channel 4, „Melodii de Sezon Preferate”. Primul cântec era „Crăciun Alb”, în interpretarea Fraților Statler.

La 3.38 A.M. începu să ningă în Bowling Green, Kentucky. Gâștele care se roteau deasupra orașului se întoarseră în parc, aterizară și se ghemuiră pe insula lor din mijlocul lacului. Zăpada le acoperea spinările, dar lor nu le păsa, protejate cum erau de puf și de stratul gros de grăsime subcutanată menit să le țină de cald chiar și la temperaturi sub zero grade Celsius.

La 3.39 A.M., Luke Lafferty se trezi cu certitudinea că uitase să scoată la dezghețat gășca pe care-l convinsese mama lui s-o pregătească pentru cina din Ajunul Crăciunului. Se duse să verifice. O scosese. Când se întorcea în pat, aruncă o privire pe fereastră și văzu că ninge, ceea ce nu-l îngrijoră. La știri se anunțaseră ninsori izolate în Wichita, care aveau să înceteze pe la jumătatea dimineții, și niciuna dintre rudele lui nu locuia la o distanță mai mare de o oră și jumătate de mers, excepție făcând mătușa Lulla și, dacă ea nu reușea să ajungă, lipsa ei n-ar fi stat în calea conversațiilor. Mama lui și mătușa Madge vorbeau atât de mult, încât oricui altcuiva, și mai ales mătușii Lulla, îi era greu să strecoare câte un cuvântel.

— Ea a fost întotdeauna cea timidă, spunea mama lui Luke, și ăsta era adevărul, el nu-și amintea s-o fi auzit vreodată, la vreuna dintre reuniunile de familie, spunând altceva decât „Dați-mi vă rog cartofii”.

Ceea ce îl îngrijora era gășca. N-ar fi trebuit să se lase convins de mama lui s-o ia. Era deja destul de rău că acceptase să organizeze cina în familie la el acasă. N-avea idee cum se gătește o găscă.

— Dacă n-o să meargă totul șnur? Compania Butterball n-are o linie fierbinte pentru sfaturi în materie de găște.

— N-o să ai nevoie de o linie fierbinte, spusese mama lui. E exact ca și cum ai coace un curcan, numai că n-o să fie nevoie s-o coci tu. O să fiu aici destul de devreme ca să am timp s-o pun la cuptor, și tot restul. Tu n-o să ai de făcut nimic altceva decât s-o scoți la dezghețat. Ai o tavă pentru copt?

— Da, spusese Luke, dar mințise, fiindcă nu-și aducea aminte dacă avea sau nu.

La 4.14 A.M., când se trezi ca să verifice - avea - afară continua să ningă.

La 4.16 A.M., ora Zonei Montane, Slade Henry spuse, umplând un gol din timpul talk-show-ului nocturn de la WRYT:

— Se pare că tuturor celor care își doreau un Crăciun alb li se va îndeplini dorința. Pentru vestul statului Idaho se estimează acumularea unui strat de zăpadă de șapte până la cincisprezece centimetri.

Lăsa să se reverse în eter câteva măsuri din „Crăciun Alb” în interpretarea lui Johnny Cash, apoi se întoarse la discuția despre asasinarea lui JFK cu un ascultător care era convins de implicarea lui Clinton, într-o formă sau alta.

— Știi, spuse ascultătorul, Little Rock nu e nicidecum chiar atât de departe de Dallas. Cu mașina poți ajunge în patru ore și jumătate.

De fapt nu puteai, fiindcă pe I-30 era un strat urât de gheață, urmare a ploii reci care începuse exact după miezul nopții și se transformase apoi în ninsoare. Condițiile înșelătoare de călătorie nu-l încetiniră pe Monty Luffer, pentru că avea un Ford Explorer. La câteva minute după ora cinci, întinse mâna să schimbe postul, ca să nu fie nevoit să-i asculte pe „nenorociții ăia de Backstreet Boys” cântând „Crăciun Alb”, și derapă, scăpându-și mașina de sub control la vest de Texarkana. Traversă axul drumului, făcând un semitrailer care se îndrepta spre est pe banda din stânga să înțepenească frânând brusc, cu remorca alunecată în lateral, ceea ce avu ca urmare ciocnirea în lanț a unui număr de treizeci și șapte de mașini și închiderea drumului pe toată durata nopții și a zilei următoare.

La 5.21 A.M., ora Pacificului, Miguel Gutierrez, în vârstă de patru ani, sări pe mama lui, strigând:

— Încă nu e Crăciunul?

— Nu pe stomacul lui mami, scumpule, murmură Pilar și se rostogoli pe o parte.

Miguel se târî peste ea și îi repetă întrebarea direct în ureche.

— Încă nu e Crăciunul?

— Nu, răspunse ea, somnoroasă. Crăciunul e mâine. Du-te să te uiți câteva minute la desene animate, bine? Și apoi se trezește și mami – și își trase perna deasupra capului.

Miguel se întoarse imediat. Nu găsește telecomanda,

presupuse ea obosită, dar nu era așa, fiindcă băiețelul o înghionti cu telecomanda în coaste.

— Ce s-a-ntâmpat, scumpule? Îl întrebă.

— Moș Crăciun n-o să vină, spuse el cu ochii în lacrimi, ceea ce o trezi de-a binelea.

Își închipuie că Moșul n-o să-l poată găsi, se gândi Pilar. Și e numai vina lui Joe. Conform acordului inițial de custodie, ea îl avea pe Miguel de Crăciun și el de Anul Nou, însă el îl convinsese pe judecător să facă o schimbare, așa că aranjaseră să despartă Ajunul de ziua de Crăciun și apoi, după ce ea îi spusese lui Miguel, Joe o anunțase că avea nevoie să schimbe ordinea în care stăteau cu copilul.

Când ea spusese nu, o amenințase c-o aduce din nou la tribunal, așa că fusese de acord, după care Joe o informase că a i-l aduce pe Miguel în „ziua de Crăciun” însemna de fapt să i-l aducă în Ajun, ca să se trezească dimineața la el acasă și să-și deschidă acolo cadourile.

— Poate să deschidă darurile tale pentru el înainte de venirea ta, spusese Joe, știind foarte bine că Miguel încă mai credea în Moș Crăciun.

Așa că, după cină, ea trebuia să-l ducă pe Miguel, *cu tot* cu cadourile pe care i le luase, la Joe, în Escondido, unde n-avea cum să-l vadă deschizându-le.

— Nu mă pot duce la tati, spusese băiețelul după ce îi explicase care era aranjamentul, fiindcă Moș Crăciun o să-mi aducă *aici* cadourile.

— Nu, n-o să le aducă aici, îl lămurise ea. I-am scris Moșului o scrisoare și i-am spus c-o să fii la tatăl tău de Ajun, așa c-o să-ți aducă darurile acolo.

— I-ai trimis o scrisoare la Polul Nord? Întrebă el.

— La Polul Nord. Am pus-o la poștă azi-dimineață.

El păruse mulțumit de răspuns. Până atunci.

— Moș Crăciun o să vină, zise ea, strângându-l în brațe. O să vină acasă la tăticul tău, ți-aduci aminte?

— Nu, n-o să vină, fornăi el.

Luare-ar naiba, Joe! N-ar fi trebuit să cedeze, se gândi, dar de fiecare dată când ajungeau la tribunal, Joe și șarpele lui de avocat reușeau să-l amăgească pe judecător și să obțină noi concesii, deși înainte de pronunțarea finală a divorțului, Joe nu-i dăduse copilului nicio atenție. Și în momentul acela ea pur

și simplu nu-și putea permite să cheltuiască alți bani cu procesele.

— Îți faci griji fiindcă tati stă în Escondido? îl întrebă pe Miguel. Fiindcă Moș Crăciun are puteri magice. Poate călători prin toată California într-o singură noapte. Poate călători prin toată *lumea* în noaptea aia.

Lipit strâns de ea, Miguel scutură cu violență din cap.

— Nu, nu poate!

— De ce nu?

— Pentru că nu *ninge!* Vreau să ningă. Moș Crăciun nu poate veni cu sania dacă nu ninge.

Avionul Paulei ateriza la Springfield la 7.48 A.M., ora Zonei Centrale, cu o întârziere de douăzeci de minute. Jim veni s-o întâmpine la aeroport.

— Stacey se coafează, spuse el. M-am temut că n-o să pot ajunge aici la timp. A fost bine că avionul tău a întârziat câteva minute.

— În Denver ninge, spuse Paula, încercând să nu se uite la el.

Era la fel de atrăgător ca întotdeauna, cu același zâmbet care-ți înmuia genunchii.

— Tocmai a-nceput să ningă și aici, zise el.

Cum o face, oare? se întrebă Paula. Nu puteai să n-o admiri pe Stacey. Reușea să obțină orice își dorea. N-ar fi trebuit să m-agit ca să țin asta cu mine, se gândi, întinzându-i lui Jim geanta cu rochia ei. Era imposibil să se piardă. Fiindcă Stacey dorea s-ajungă aici.

— Drumurile încep deja să fie alunecoase, spuse Jim. Sper că părinții mei vor sosi cu bine. Vin cu mașina de la Chicago.

Vor sosi, se gândi Paula. Fiindcă așa vrea Stacey.

Jim luă valizele Paulei de pe bandă, apoi spuse:

— Așteaptă puțin, i-am promis lui Stacey c-o sun imediat ce sosești. Își deschise celularul și și-l duse la ureche. Stacey? E aici. Da, așa o să fac. OK, o să m-opresc pe drum să le iau. Da. OK. Închise clapeta telefonului.

— Vrea să ne oprim să luăm ghirlandele, și pe urmă trebuie să mă-ntorc să-i iau pe Kindra și pe David. Înainte de a pleca trebuie să vedem cum stau lucrurile cu zborurile lor.

Deschise drumul către etaj, la casele de bilete, ca să se uite

la panoul de afișaj al sosirilor. Dincolo de ferestrele terminalului cădea ninsoarea – fulgi mari, perfecți, dantelați.

— Kindra vine cu zborul două sute nouăsprezece de la Houston, zise Jim, studiind afișajul, iar David cu o mie o sută patruzeci, de la Newark. Oh, bine, amândouă sosesc la timp.

Bineînțeles, se gândi Paula, cu ochii la panou.

Probabil că la Denver ninsoarea se întetise. În dreptul tuturor zborurilor de acolo scria „Întârziat”, și tot așa stăteau lucrurile cu multe dintre celelalte: cele de la Cheyenne, Portland și Richmond. În timp ce se uita, mențiunea „La timp” din dreptul zborurilor de la Boston și apoi de la Chicago se schimbă în „Întârziat”, și din „Întârziat” în „Anulat” în cazul celor dinspre Rapid City. Se uită din nou la cursele cu care trebuia să vină Kindra și David. Erau încă așteptate „La timp”.

Pârțiile de schi din Aspen, Lake Placid, Squaw Valley, Stowe, Lake Tahoe și Jackson Hole se treziră sub mai mulți centimetri de zăpadă proaspătă. Noua lor înfățișare fu întâmpinată cu ușurare de oamenii care plătiseră nouăzeci de dolari pentru abonamentele de teleschi, cu iritare de proprietarii hotelurilor din stațiuni, care nu înțelegeau de ce nu se întâmplase asta cu două săptămâni mai devreme, când se făcuseră rezervările pentru Crăciun, și cu strigăte de încântare de snow-boarderii Kent Slakken și Bodine Cromps. Cei doi plecară imediat de la Breckenridge, fără hărți, fără chibrituri, fără căști, fără balize și sonde de avalanșă și fără să spună cuiva unde se duceau, îndreptându-se către o zonă interzisă îndepărtată, cu „pante în totalitate extrem de abrupte”.

La 7.05, Miguel intră în cameră și sări din nou pe Pilar, de data asta apăsând-o pe bășica udului, strigând:

— Ninge! Acum Moș Crăciun poate veni! Acum Moș Crăciun poate veni!

— Ninge? repetă ea, pe jumătate adormită. În L.A.? Ninge? Unde?

— La televizor. Pot să-mi pregătesc niște cereale?

— Nu, spuse ea, amintindu-și ce se-ntâmplase ultima dată. Întinse mâna după capot. Du-te să te mai uiți la televizor și mami îți face clătite.

Când aduse clătitele și siropul, Miguel era instalat la

televizor, uitându-se absorbit la un bărbat într-un hanorac verde, care stătea în zăpadă în fața unei ambulanțe cu farurile sclipitoare, spunând:

— ...a treia nenorocire din această dimineață, ca urmare a condițiilor meteorologice...

— Să găsim niște desene animate la care să te uiți, spuse Pilar, apăsând un buton al telecomenzii.

— ...în afara orașului Knoxville, Tenessee, unde zăpada și poleiul au provocat un accident în care au fost implicate mai multe mașini...

Apăsă din nou butonul.

— ...în Columbia, South Carolina, unde un viscol neașteptat a întrerupt furnizarea curentului electric...

Altă apăsare.

— ...problema pare să fie un front atmosferic de presiune scăzută, care acoperă Canada și cele două treimi de nord ale Statelor Unite, aducând ninsoare în întregul Midwest și în partea centrală a zonei mid-atlantice și...

Apăsare.

— ...ninge aici, în Bozeman....

— Ți-am spus că ninge, zise Miguel fericit, mâncându-și clătitele, exact așa cum am vrut. Putem face un om de zăpadă după micul dejun?

— Scumpule, nu ninge aici, în California, spuse Pilar. Asta e vremea pe plan național, nu e de aici. Reporterul ăla e în Montana, nu în California.

Miguel înșfacă telecomanda și apăsă până la apariția unei reporterițe care stătea în zăpadă, în fața unui sequoia imens.

— Ninsoarea a-nceput aici, în Monterey, California, azi-dimineață în jurul orei patru. După cum puteți vedea, spuse ea, arătându-și haina de ploaie și umbrela, a luat pe toată lumea prin surprindere.

— Ea e în California, zise Miguel.

— E în nordul Californiei, spuse Pilar, unde e mult mai frig decât aici, în L.A. În L.A. e prea cald ca să ningă.

— Nu, nu e, zise Miguel, arătând spre fereastra dincolo de care pluteau în aer fulgi albi, uriași, căzând peste palmierii de vizavi.

La 9.40, ora Zonei Centrale, celularul pe care Natham

Andrews credea că îl închisese sună în mijlocul unei întruniri destinate obținerii de fonduri, care deja mergea prost. Programarea acesteia la Omaha, cu o zi înainte de Crăciun, păruse la momentul respectiv o idee bună – nu era de așteptat ca oamenii de afaceri să aibă o altă întâlnire în ziua respectivă și era de presupus că spiritul sărbătorilor avea să-i facă mai dotori să-și deschidă portofelele – dar în loc de asta, erau pur și simplu distrați, nerăbdători să ajungă la Lexus pentru cumpărături de ultimă oră, să dea semnalul de începere a petrecerii de Crăciun la birou sau să facă indiferent ce altceva era potrivit pentru un om de afaceri, și îi îngrijora ninsoarea care începuse la ora de vârf din dimineața aceea.

În plus, erau cretini.

— Afirmăți că aveți nevoie de fonduri pentru studiul încălzirii globale, iar după aceea menționați că vreți să măsurați grosimea stratului de zăpadă, spusese unul dintre ei. Ce legătură are zăpada cu încălzirea globală?

Nathan încercase să le explice încă o dată că încălzirea putea conduce la creșterea nivelului de umiditate din atmosferă, generând astfel mai multe precipitații sub formă de ploaie și zăpadă, și că mai multe căderi de zăpadă puteau avea ca efect creșterea reflexiei și răcirea suprafeței terestre.

— Dacă se face mai frig, atunci nu se face mai cald, intervenise un alt om de afaceri. Nu se poate și una și alta.

— Adevărul e că se poate, ripostase el, și se lansase într-o explicație despre topirea calotei polare care ar fi putut conduce la o creștere a cantității de apă dulce din Atlanticul de Nord, apă care ar fi plutit deasupra Curentului Golfului, împiedicând apa sa caldă să ajungă la fund și să se răcească și oprind efectiv curentul. Europa ar îngheța, concluzionase el.

— Ei, păi atunci încălzirea globală ar fi un lucru bun, nu? spusese altcineva. Ar încălzi locul.

El se străduise răbdător să le explice că lumea ar deveni, în același timp, mai fierbinte și mai înghețată, cu o răspândire mai largă a zonelor secetoase, cu inundații și cu o asprire pronunțată a vremii.

— Și toate aceste schimbări se pot petrece extrem de repede, subliniasse el. În loc de o creștere treptată a temperaturii și a nivelului mării, vom avea de-a face mai degrabă cu un eveniment brusc, neprevăzut – cu o

discontinuitate. Ar putea lua forma unei creșteri bruște, catastrofale, a temperaturii, a unui superuragan sau a unui alt gen de megafurtună, dezlănțuită fără niciun avertisment. De aceea proiectul despre care vă vorbesc are o importanță critică. Realizând o bază de date comprehensivă cu informații climatice vom reuși să creăm modele computerizate de o mai mare acuratețe, cu ajutorul cărora vom putea să...

— Modele computerizate! pufnise unul dintre ei. Astea mai mult greșesc decât au dreptate!

— Fiindcă nu includ suficient de mulți factori, spusese Nathan. Clima e un sistem incredibil de complicat, dependent de mii de factori între care există interacțiuni complexe – tipare climatice, nori, precipitații, curenți oceanici, activități umane, culturi de plante. Până în prezent, modelele computerizate n-au reușit să includă în diagrame decât foarte puțini dintre ei. Acest program va include peste două sute de factori, conducând la o creștere exponențială a acurateții modelărilor. Vom reuși să prevedem o discontinuitate înainte de a se petrece...

În momentul acela sună telefonul. Era Chin Sung, asistentul său de la laborator.

— Unde ești? întrebă acesta, pe un ton grăbit.

— La o întrunire pentru obținere de fonduri, șopti Nathan. Pot să te sun eu peste câteva minute?

— Nu, dacă încă-ți mai dorești Premiul Nobel, spusese Chin. Știi teoria aia aiuristică a ta despre o discontinuitate neașteptată produsă de încălzirea globală? Ei, cred c-ai face bine să vii încoace. Ziua de azi ar putea fi cea în care se dovedește că ai avut dreptate.

— De ce? întrebă Nathan, strângând telefonul. Ce s-a-ntâmplat? Aparatura a-nceput să indice temperaturi scăzute ale Curentului Golfului?

— Nu, nu e vorba despre curenți. Mă refer la ceea ce se petrece aici.

— Adică?

În loc să-i răspundă, Chin îi puse o întrebare:

— Acolo unde ești tu ninge?

Nathan se uită pe fereastra sălii de ședințe.

— Da.

— Așa mă gândeam și eu. Și aici ninge.

— Și de asta m-ai sunat? șopti Nathan. Fiindcă ninge în Nebraska în decembrie? În caz că-n ultima vreme nu te-ai mai uitat în calendar, iarna a început acum trei zile. E *de așteptat* să ningă.

— Nu m-ai înțeles, preciza Chin. Nu ninge doar în Nebraska. Ninge peste tot.

— Cum adică peste tot?

— Adică peste tot. În Seattle, în Salt Lake City, în Minneapolis, în Providence, în Chattanooga. În toată Canada și pe întreg teritoriul Statelor Unite, ajungând în sud până la... - urmă o pauză și se auzi zgomotul tastelor de computer - Abilene, Shreveport și Savannah. Nu, stai, acum se anunță și la Tallahassee o ninsoare ușoară. Deci ninsoarea se întinde spre sud până la Tallahassee.

Curenții jet ajunseseră probabil până la o latitudine sudică extremă.

— Unde e centrul frontului de joasă presiune?

— Tocmai despre asta e vorba, spuse Chin. S-ar părea că nu există niciun centru.

— Vin imediat, zise Nathan.

La nici doi kilometri distanță de autostradă, nereușind să vadă drumul din cauza ninsorii dese, snow-boarderii Kent Slakken și Bodine Crops intrară cu mașina într-un șanț.

— Rahat, spuse Bodine, și încercă să iasă turând motorul și călcând apoi accelerația până la podea, o tehnică prin care nu reușiră decât să se afunde într-o asemenea măsură, încât nu mai puteau nici măcar să deschidă portiera.

Jim și Paula avură nevoie de aproape două ore ca să ia ghirlandele și să ajungă la biserică. Fulgii dantelați cădeau întruna, din ce în ce mai repede și din ce în ce mai deși, iar drumul era atât de alunecos încât, pe ultimii kilometri, Jim condusesese cu viteza melcului.

— Sper că n-o să se înrăutățească, spuse el îngrijorat, fiindcă altminteri oamenilor o să le fie foarte greu să ajungă aici.

Dar Stacey nu-și făcea nicio grijă.

— Nu-i așa că e superb? Mi-am dorit mai mult decât orice să ningă la nunta mea, spuse ea, întâmpinându-i în ușa bisericii.

Haide, Paula, trebuie să vezi cum arată ninsoarea privită pe ferestrele altarului. O să fie perfect.

Jim plecă imediat să-i ia pe Kindra și pe David, fapt pentru care Paula se simți recunoscătoare. Fiind atât de aproape de el în mașină, începuse să nutrească aceleași speranțe ridicole pe care și le făcuse în privința lui când îl întâlnise prima oară. Și chiar erau ridicole. O singură privire aruncată către Stacey i-o demonstrase.

Viitoarea mireasă arăta superb chiar și în pulover și în blugi, cu un machiaj fin, cu părul blond aranjat în bucle scânteietoare, presărate cu fulgi de zăpadă. De fiecare dată când se coafa pentru vreo nuntă, Paula semăna cu un personaj dintr-un film prost din anii 1950. Cum reușește? se miră ea. Să vezi, ninsoarea o să se oprească și o să reînceapă exact la timp pentru ceremonie.

Dar nu se opri. Continuă să ningă fără încetare și, când sosi pentru repetiție, reverendul, o femeie, spuse:

— Știi și eu? Am avut nevoie de o jumătate de oră ca să ies de pe aleea din fața casei. Poate vreți să anulați ceremonia.

— Ce prostie! N-o putem anula. E o nuntă în Ajunul Crăciunului, zise Stacey și o puse pe Paula să-ncerce să prindă ghirlandele de șirurile de bănci din biserică.

Când ajunse Bev Carey la hotel, în Santa Fe burnița, iar când se aventură să iasă în Piaza, după ce își primise camera, burnița se transformase într-o ploaie torențială rece ca gheața, care trecea prin paltonul ușor și prin mânușile subțiri pe care și le luase cu ea. Își făcuse planul să-și petreacă dimineața la cumpărături, însă pe ușile magazinelor era afișat anunțul „Închis în Ajunul Crăciunului și în prima zi de Crăciun”, iar trotuarul din fața Palatului Guvernatorului, unde, conform ghidului ei turistic, indieni zuni și navajo vindeau bijuterii autentice, din argint și turcoaze, era pustiu.

Dar cel puțin nu ninge, își spuse, tremurând și târându-și picioarele pe drumul de întoarcere spre hotel. Și vitrinele magazinelor erau decorate cu *ristra*¹² și cu lumini în formă de ardei iuți, iar bradul din holul hotelului era împodobit cu păpuși kachina¹³.

Prietena ei Janice telefonase deja și îi lăsase un mesaj la

recepție. Și dacă n-o sun acum, o să-și închipuie că am înghițit un flacon de somnifere, se gândi Bev, urcând în camera ei. Pe drumul către aeroport, Janice o întrebase, neliniștită:

— N-ai gânduri sinucigașe, nu-i așa?

Iar prietena ei, Louise, spusese după ce aflase ce plănuia Bev:

— Alaltăieri-seară am văzut un episod din *Dateline* despre sinuciderile de Crăciun și despre faptul că sunt vulnerabili mai ales oamenii care și-au pierdut soția sau soțul. Nu ți-ai pus în gând așa ceva, nu?

Niciuna dintre ele nu înțelesese că ea făcea asta ca să-și salveze viața, nu ca să-i pună capăt, că ar fi ucis-o Crăciunul petrecut acasă, cu brazii luminați, cu ghirlandele din plante veșnic verzi și cu lumânările. Și cu zăpadă.

— Știu că îi simți lipsa lui Howard, spusese Janice, și că acum, când se apropie Crăciunul, ești tristă.

Tristă? Se simțea jupuită, strivită, înfrântă. Fiecare amintire, fiecare gând la soțul ei, până și fiecare folosire a verbelor la timpul trecut - „Lui Howard îi plăcea...”, „Howard știa...”, „Howard era...” - părea o lovitură letală. În cărțile de psihologie scria despre „durerea pierderii unui om pe care l-ai iubit”, dar ea nu avusese idee că exista o durere atât de cumplită. Era ca și cum ar fi fost înjunghiată iarăși și iarăși, și singura ei speranță fusese fuga. Nu hotărâse „să mergă la Santa Fe de Crăciun”. Fugise, ca o victimă care încerca să scape de un ucigaș.

Își scoase paltonul ud și mănușile și o sună pe Janice.

— Ai promis că telefonezi imediat ce ajungi, îi spuse prietena ei, cu reproș. Te simți bine?

— Perfect, răspunse Bev. Am fost într-o plimbare prin Plaza.

Nu scoase niciun cuvânt despre ploaie. Nu voia s-o audă pe Janice zicând: Ți-am spus eu.

— E frumos aici.

— Ar fi trebuit să vin cu tine, zise Janice. Aici ninge nebunește. Zăpada are deja douăzeci și cinci de centimetri. Cred că acum ești la o terasă și bei margarita.

— Sangria, minți Bev. După-amiază fac un tur turistic. Aici toate casele sunt din chirpici, roz sau cafenii, cu uși în culori

---

13 Păpuși din lemn care personifică spiritele sfinte ale indienilor pueblo (n. tr.).

strălucitoare, albastre, roșii sau galbene. Și tot orașul e decorat cu *luminarias*¹⁴. Ar trebui să le vezi.

— Aș vrea să fie posibil, oftă Janice. Acum nu văd decât zăpadă. N-am idee cum o s-ajung la magazin. Oh, bine, cel puțin o s-avem un Crăciun alb. E atât de trist că Howard nu e aici să-l vadă! Lui îi plăcea întotdeauna Crăciunul alb, nu-i așa?

Howard, consultând Almanahul Fermierului, citind prognoza meteo cu glas tare pentru ea, chemând-o lângă fereastra largă, să vadă că începea să ningă, spunând: „Se pare că anul ăsta vom avea un Crăciun alb”, de parcă ar fi fost vorba despre un cadou de sub pom, cuprinzând-o cu brațul...

— Da, reuși Bev să răspundă, chinuită de durerea mistuitoare care o înjunghiasă pe neașteptate. Îi plăcea.

Când se înregistra Warren Nesvick la hotelul Marriott din Baltimore, afară ningeă mărunț. Imediat ce o duse pe Shara sus, în apartament, îi spuse că avea de dat un telefon de afaceri.

— Și apoi sunt numai al tău, iubito.

Coborî în holul de la parter. Pe ecranul televizorului din colț se vedea o hartă meteorologică. O privi timp de un minut, apoi își scoase celularul.

— Unde *ești*? îl întrebă Marjean, soția lui, când răspunse.

— În St Louis, spuse el. Avionul nostru a fost redirectionat încoace, din cauza zăpezii de pe O'Hare¹⁵. Cum e vremea acolo?

— Ninge, spuse ea. Când crezi c-o să reușești să prinzi un avion înapoi?

— Nu știu. Toate biletele sunt rezervate, fiindcă e Ajunul Crăciunului. Aștept să văd dacă pot găsi un loc pe o listă de așteptare. Te sun imediat ce am noutăți.

Și închise înainte de a apuca ea să-l întrebe despre ce cursă era vorba.

Nathan avu nevoie de o oră și jumătate ca să parcurgă cei douăzeci și patru de kilometri care îl despărteau de laborator. În timpul drumului cu mașina, se întrebă dacă era într-adevăr vorba de o discontinuitate, dacă nu era mai degrabă un viscol

---

14 Felinare din hârtie folosite ca decorațiuni de Crăciun (n. tr.).

15 Aeroportul O'Hare din Chicago (n. tr.).

de mari proporții. Susținătorii (și oponenții) încălzirii globale făceau confuzia asta tot timpul. Orice uragan, orice tornadă, orice val de căldură sau orice lipsă prelungită a precipitațiilor era pusă pe seama încălzirii globale, cu toate că oricare dintre ele se încadra perfect în tiparele climaterice normale.

Iar în decembrie mai fuseseră viscole puternice. De exemplu, cel din 1888 sau cel din 2002, din Ajunul Crăciunului. Și Chin se înșela probabil afirmând că nu exista niciun centru al frontului de joasă presiune. Explicația cea mai probabilă era implicarea mai multor fronturi atmosferice – unul cu centrul la Marile Lacuri și un altul imediat în estul Munților Stâncoși, intrate în coliziune cu aerul cald și umed de pe coasta Golfului Mexic, pentru a da naștere unei arii neobișnuit de întinse a ninsorilor.

Și *era* întinsă. Radioul din mașină anunța ninsoare în Midwest și pe toată coasta estică – în Topeka, în Tulsa, în Peoria, în nordul statului Virginia, în Hartford, în Montpelier, în Reno, în Spokane. Nu, Reno și Spokane erau la vest de Munții Stâncoși. Probabil că mai exista și un al treilea front, care cobora din nord-vest. Dar era foarte puțin probabil să fie o discontinuitate.

Troienele din parcare laboratorului nu fuseseră curățate. Își lăsă mașina în stradă și înainta cu greu către ușă prin zăpada deja până la genunchi, amintindu-și, pe la jumătatea distanței, că Nebraska era celebră pentru pionerii care se rătăciseră, pe timp de viscol, în drum spre propriul lor hambar și ale căror trupuri înghețate fuseseră descoperite abia în primăvara următoare.

Ajunse la ușă, o deschise și rămase o clipă locului, suflându-și în mâinile înghețate și uitându-se la televizorul înghesuit de Chin pe un cărucior din colțul laboratorului. Pe ecran, o reporteră frumoasă, într-un hanorac și cu o pălărie de Mickey Mouse, stătea în zăpada înaltă, în fața a ceea ce părea un om de zăpadă imens.

— Zăpada a creat deja probleme aici, la Disney World, spuse ea, acoperind o fanfară care cânta „Crăciun Alb”. Parada anuală din Ajunul Crăciunului a fost...

— Ei, era și timpul, zise Chin, venind din camera faxului cu un braț de coli scoase la imprimantă. De ce a durat așa mult?

Nathan îl ignoră.

— Ai datele de la comisia interdisciplinară? întrebă el.

Chin dădu din cap. Se așază la terminalul lui și începu să tasteze. În partea din stânga sus a ecranului apăru o coloană de numere luminoase.

— Să văd harta Serviciului Meteorologic Național, spuse Nathan, desfăcându-și fermoarul hainei și așezându-se la consola principală.

Chin accesă o hartă a Statelor Unite pe jumătate albastră, din partea de vest a Oregonului și din estul Nevadei, până la Atlantic, trecând prin New England și coborând spre sud, peste fâșia îngustă de pământ din Oklahoma, peste nordul statului Mississippi, peste Alabama și peste cea mai mare parte a Georgiei.

— Doamne Sfinte, e chiar mai mare decât furtuna Marina din '92, spuse Nathan. Ai o fotografie din satelit?

Chin înclină din cap și o accesă.

— E realizată în timp real, prin suprapunerea tuturor informațiilor existente, inclusiv a rapoartelor primite de la stațiile meteorologice, din orașe și de la orice observatori. Culoarea albă înseamnă zăpadă, adăugă el, deși nu era necesar.

Albul acoperea o porțiune mai mare decât albastrul de pe harta Serviciului Meteorologic, cu prelungiri zdrențuite care se întindeau în jos, în Arizona și Louisiana, și către vest, în Oregon și California. În jurul lor erau benzi roz largi, neuniforme.

— Rozul înseamnă ploaie? întrebă Nathan.

— Lapoviță, răspunse Chin. Ei, ce zici, e o discontinuitate, nu?

— Nu știu, replică Nathan, accesând datele barometrice și uitându-se peste ele.

— Ce altceva ar putea fi? Ninge în Orlando. Și în San Diego.

— A mai nins și înainte în ambele, obiectă Nathan. A nins până și în Valea Mortii. Singurul loc din Statele Unite unde n-a nins niciodată este Florida Keys. Și Hawaii, bineînțeles. Tot ce se află pe hartă în clipa asta se încadrează în gama evenimentelor meteorologice normale. N-ai de ce să-ți faci griji până ce nu-ncepe să ningă în Florida Keys.

— Dar celelalte locuri? întrebă Chin, uitându-se pe ecranul din centru dreapta.

— Ce vrei să spui?

— Vreau să spun că nu ninge numai în Statele Unite. Am primit rapoarte de la Cancun. Și din Ierusalim.

La unsprezece treizeci, Pilar nu mai încercă să-i explice lui Miguel că încă nu ninsese destul de mult ca să aibă din ce face un om de zăpadă, se dădu bătută și îl scoase afară, împachetat într-un pulover de bumbac, într-unul de lână și în haina lui matlasată, cu o pereche de șosete ale ei în loc de mănuși. Băiatul rezistă vreo cinci minute.

Când se întoarseră în casă, îl instala la masa din bucătărie, cu creioane și cu hârtii, ca să poată desena un om de zăpadă, iar ea se întoarce în camera de zi, să asculte buletinul meteorologic. Ninge într-adevăr foarte tare și începu să-și facă griji la gândul că trebuia să-l ducă pe Miguel la Escondido. Locuitorii din Los Angeles nu știau să conducă pe zăpadă, iar cauciucurile ei nu erau destul de bune pentru așa ceva.

— ... ninge aici, la Hollywood, spunea un reporter așezat în fața emblemei aproape invizibile a orașului, și ăsta nu e un efect special, oameni buni, e realitatea.

Pilar schimbă canalul.

— ... ninge în Santa Monica, spunea un reporter aflat pe plajă, dar asta nu-i oprește pe surferi...

Apăsare pe telecomandă.

— ... *para la primera vez en cincuenta anos en Marina del Rey...*

Apăsare.

— ... aici, în L.A., ninge pentru prima oară după aproape cincizeci de ani. Sunt aici, în decorul filmului *XXX II*, alături de Vin Diesel. Ce zici de zăpada asta, Vin?

Renunță și se întoarce în bucătărie, unde Miguel o anunță că era gata să iasă afară iarăși. Îl convinse să-i asculte în schimb pe Alvin și Veverițele.

— OK, zise copilul, și ea îl lăsă cântând „Crăciun Alb” împreună cu Alvin, și se duse să afle care mai era starea vremii.

Reporterul din Santa Monica menționa pe scurt că drumurile erau umede înainte de a-i lua interviu unui medium care pretindea că prezisese furtuna de zăpadă, iar pe canalul în limba spaniolă întrezări o porțiune din autostrada 405 pe care se înainta în ritmul obișnuit al traficului aglomerat.

Probabil că drumurile nu sunt prea proaste, fiindcă

altminteri s-ar vorbi despre asta, se gândi ea, și se întrebă dacă n-ar fi fost bine să-l ducă pe Miguel la Escondido mai devreme. Nu-i plăcea să renunțe la ziua petrecută alături de el, dar ceea ce conta era siguranța lui, și ninsoarea nu se domolea câtuși de puțin.

Băiețelul apăru în camera de zi, întrebând când puteau merge afară.

— După ce-ți facem valiza, bine? Vrei să-ți iei pijamaua Pokémon sau pe cea cu Omul Păianjen? îi răspunse ea, apoi începu să-i adune lucrurile.

La amiază, după ora Coastei de Est, ningeă în toate statele din sud. La Elko, în Nevada, stratul de zăpadă depășea șaiszeci de centimetri, din Cincinnati se raporta un strat de nouăzeci și cinci de centimetri la aeroport, iar la Miami ningeă mărunț.

La talk show-ul radiofonic, discuția despre asasinarea lui JFK fusese înlocuită de una pe tema zăpezii.

— Țineți minte ce vă spun, în spatele poveștii ăsteia e mâna teroriștilor, zicea un ascultător din Tarre Haute. Vor să ne distrugă economia și cum altfel ar putea s-o facă mai bine decât împiedicându-ne să ne facem cumpărăturile din ultima clipă înainte de Crăciun? Ca să nu mai spun că zăpada o să-mi distrugă relația cu nevastă-mea. Cum aș putea să-i cumpăr ceva pe o asemenea vreme? Vă spun eu, pe toate astea scrie Al Qaeda.

În timpul prânzului, Warren Nesvick îi spuse Sharei că trebuia să mai dea un telefon de afaceri.

— Tipul cu care-ncerc să iau legătura nu era în birou mai devreme. Din cauza zăpezii, preciza el și se duse iarăși în hol, s-o sune pe Marjean.

Pe ecranul televizorului din colț apăreau imagini cu pistele pline de zăpadă de pe aeroporturi și cu case de bilete aglomerate. O reporteră blondă, într-un pulover roșu, mulat, spunea:

— Aici, în Cincinnati, continuă să ningă. Aeroportul e încă deschis, dar oficialitățile menționează că ar putea fi nevoite să-l închidă. Pe piste se adună zăpada...

O sună pe Marjean.

— Sunt în Cincinnati, îi spuse. Am reușit să prind loc într-un

avion în ultima clipă. Am de așteptat trei ore până la un zbor de legătură, dar cel puțin am bilet.

— Dar nu ninge la Cincinnati? întrebă ea. Tocmai mă uitam la televizor și...

— Aici se așteaptă să se domolească peste vreo oră. Îmi pare sincer rău pentru asta, iubito. Știi că aș fi fost acolo în Ajunul Crăciunului dacă aș fi putut.

— Știu, spuse ea, părând dezamăgită. E OK, Warren. Nu poți controla vremea.

Când coborî Bev la prânz, televizorul din holul hotelului era deschis.

— ... ninge în Albuquerque, îl auzi spunând pe crainic, în Raton, în Santa Rosa și în Wagon Mound.

Dar nu și în Santa Fe, își spuse ea cu fermitate, intrând în sala de mese.

— Acolo ninge extrem de rar, îi explicase tipul de la agenția de voiaj, New Mexico e un deșert. Iar când ninge, nu se depune niciodată.

— În Espanola e deja de zece centimetri, îi spunea unui piccolo o chelneriță durdulie, într-o bluză șifonată și cu o fustă roșie. Îmi fac griji, nu știu cum o s-ajung acasă.

— Aș prefera mai degrabă să nu fi nins de Crăciun, îl necăjise Bev pe Howard cu un an în urmă, cu toți oamenii ăștia care încearcă s-ajungă acasă.

— Erezie, femeie, erezie! Ce ar crede Currier and Ives¹⁶ dacă te-ar auzi vorbind așa? spusese el, ținându-se cu mâna de piept.

Așa cum se ținea ea de piept acum. Chelnerița durdulie o privea îngrijorată.

— Vă simțiți bine, *señora*?

— Da, răspunse Bev. Prânzul pentru o persoană, te rog.

Părând încă îngrijorată, fata o conduse la o masă și îi întinse un meniu, iar Bev se agăță de el ca de un colac de salvare, concentrându-se cu înverșunare asupra denumirilor nefamiliare și asupra ingredientelor exotice: tortilla din porumb albastru, quesadilla, chipotle...

— Pot să v-aduc ceva de băut? întrebă chelnerița.

— Da, răspunse ea veselă, citind numele de pe ecusonul femeii. Aș vrea niște sangria, Carmelita.

---

16 Companie care produce felicitări de Crăciun (n. tr.).

Carmelita dădu din cap și plecă, iar Bev își roti privirea în jurul încăperii, gândindu-se: O să-mi beau sangria și o să mă uit la ceilalți clienți, o să trag cu urechea la conversațiile lor; dar ea era singura persoană din încăperea largă, cu podeaua din dale. Sala de mese dădea în patio și prin ușile de sticlă vedea ploaia, transformată acum în lapoviță, lovind scurt în ghivecele de teracotă ale cactușilor de afară, în mesele și scaunele stivuite, în umbrelele căzute.

Își imaginase că avea să ia prânzul în patio, stând în bătaia soarelui sub una dintre acele umbrele, privind deșertul și ascultând un grup de muzicanți stradali. Din difuzoare se auzea muzică - colinde de Crăciun. În timp ce asculta, se încheie „Let It Snow” și The Supremes începură să cânte „Crăciun Alb”.

— Unde crezi c-o fi trecută însămânțarea norilor? o întrebase Howard într-un an, când erau în douăzeci și doi decembrie și până atunci încă nu ninsese, intrând cu cartea de telefon în sufragerie, unde împacheta ea cadourile.

— *N-o să angajezi un însămânțător de nori*, răsese ea.

— Ar trebui să fie în secțiunea „nori” sau în „creatori de ploaie”? continuase el cu seriozitate prefăcută. Sau la „semințe”?

Și apoi, pe douăzeci și patru, când ninsese în sfârșit, se purtase ca și cum ar fi fost meritul lui personal.

— *N-ai provocat tu ninsoarea*, Howard, îi spusese ea.

— De unde știi? răsese el, prinzând-o în brațe.

Nu pot suporta asta, se gândi Bev, uitându-se cu disperare prin sala de mese după Carmelita și după sangria comandată. Cum reușeau altele? Cunoștea o mulțime de văduve și toate păreau să se simtă foarte bine. Când erau menționați soții lor, când altcineva vorbea despre ei la timpul trecut, erau în stare să stea acolo, răspunzând la zâmbete, și să ia parte la discuție. Doreen Matthews spusese chiar:

— Acum, când Bill nu mai e, pot în sfârșit să pun ornamente roz în pomul de Crăciun. Mi-am dorit întotdeauna un brad roz, dar el nici nu voia s-audă.

— Iată sangria dumneavoastră, zise Carmelita, părând încă îngrijorată. V-ar plăcea niște chipsuri de tortilla cu sos salsa?

— Da, mulțumesc, răspunse ea, radioasă. Și cred c-o să iau enchilada de pui.

Carmelita dădu din cap și dispăru din nou. Bev sorbi din

sangria și scoase din geantă ghidul orașului. Avea să ia un prânz excelent și apoi să viziteze un obiectiv turistic. Deschise cartea la capitolul „Atracții din împrejurimi”. Pueblo de San Ildefonso. Nu, ar fi însemnat să meargă prea mult pe afară, și lapovița continua dincolo de fereastră.

Monumentul Național al Petroglifelor. Nu, asta se afla lângă Albuquerque, unde ninge. El Santuario de Chimayo, 45 km nord de Santa Fe. „Centru istoric al țesutului, magazine, capela supranumită «Lourdes al Americii».” Nămolul din încăperea de lângă altar e renumit pentru puterea sa tămăduitoare, se spune că vindecă, prin frecare, părțile afectate ale corpului.

Dar pe mine mă doare peste tot, se gândi ea.

„Printre celelalte atracții sunt incluse reredos-ul din secolul al nouăsprezecelea, peretele din lemn sculptat din spatele altarului, care îl reprezintă pe Santo Nino de Atocha.” (Vezi și Lagrima, p. 98)

Se duse la pagina nouăzeci și opt. „Capela Madonei Tristeții Eterne, Lagrima, 45 km SE de Santa Fe, pe Autostrada 41. Biserică din chirpici, construită de misionari în secolul al șaisprezecelea. În anul 1968 s-a anunțat că statuia Sfintei Fecioare din transept varsă lacrimi tămăduitoare.”

Lacrimi tămăduitoare, nămol sacru, și nu se spunea oare că există și o scară miraculoasă chiar acolo, în oraș? Da, iat-o. Capela Loretto. „Deschisă 10-17 apr.-oct., închisă nov.-mar.”

Asta trebuia să fie la Chimayo. Scoase harta drumurilor pe care o primise de la centrul de închiriere a mașinilor și, când apăru Carmelita cu chipsurile și cu salsa, îi spuse:

— Mă gândesc să mă duc cu mașina până la Chimayo. Care e cel mai bun traseu?

— Astăzi? Întrebă chelnerița, îngrozită. Nu e o idee bună. Drumul are foarte multe curbe și tocmai am primit un telefon de la Taos, acolo sus ninge puternic.

— Atunci, ce-ar fi să vizitez un pueblo?

Carmelita clătină din cap.

— Până acolo trebuie să mergeți pe drumuri de țară și au început să-nghete. Ar fi mai bine faceți ceva aici, în oraș. La catedrală se ține o liturghie de Crăciun, la miezul nopții, adăugă ea îndatoritoare.

Dar trebuie să-mi găsesc ceva de făcut în după-amiaza asta, se gândi Bev, aplecându-se din nou asupra ghidului. Centrul de

Studiu al Indienilor – deschis numai în weekenduri. El Rancho de las Golondrinas – închis nov.-febr. Muzeul de Istorie din Santa Fe – închis 24 dec.-1 ian.

Muzeul Georgia O'Keefe – deschis zilnic.

Perfect, se gândi ea, citind prezentarea: „Găzduiește cea mai mare colecție permanentă de lucrări semnate de O'Keefe. Pictoriță americană de mare importanță, O'Keefe a locuit în zona Santa Fe vreme de mulți ani. Când a sosit aici, în 1929, era bolnavă fizic și psihic, dar clima secetoasă și fierbinte din New Mexico a vindecat-o și a inspirat-o, astfel că a pictat aici o mare parte a lucrărilor sale.”

Perfect. Picturi coapte la soare cu cranii de vite, flori tropicale imense și aflorimente din deșert. „Deschis zilnic – 10 A.M.-6 P.M. Johnson Street, numărul 217.”

Căută adresa pe hartă. La numai trei cvartale de Plaza, un loc unde putea ajunge cu ușurință pe jos, chiar și pe o asemenea vreme. Perfect. Când îi aduse Carmelita enchilada, o atacă înflăcărată.

— Ați găsit unde să mergeți în oraș? o întrebă chelnerița, curioasă.

— Da, la Muzeul Georgia O'Keefe.

— Oh, făcu femeia, și dispăru din nou. Se întoarse aproape imediat.

— Îmi pare rău, *señora*, dar e închis.

— Închis? În ghidul orașului scrie că e deschis zilnic.

— E închis din cauza zăpezii.

— A zăpezii? se miră Bev, uitându-se pe lângă ea către patio, unde lapovița se transformase în ceva dens, de un alb necruțător.

La 1.20, Jim sună de la aeroport, anunțându-le că atât avionul Kindrei cât și al lui David aveau întârziere și, câteva minute mai târziu, brutăria le livră tortul de nuntă.

— Nu, nu, spuse Stacey, asta trebuia să meargă la clubul de țară. Acolo se ține petrecerea.

— Am încercat, spuse șoferul. N-am putut s-ajungem. Putem fie să-l lăsăm aici, fie să-l ducem înapoi, la brutărie. Dacă putem ajunge înapoi. Ceea ce nu-mi vine să cred.

— Lăsați-l aici, zise Stacey. Îl poate duce Jim, când se întoarce.

— Dar ai auzit ce-a spus, interveni Paula. Dacă nu poate ajunge camioneta, atunci nici Jim n-o să...

Telefonul începu să sune.

Era florarul, anunța că nu puteau livra florile.

— Dar trebuie, zise Stacey. Nunta e la ora cinci. Spune-le că trebuie, Paula - și îi întinse ei telefonul.

— Nu există nicio modalitate de a ajunge aici? întrebă Paula.

— Numai dacă se-ntâmplă un miracol, răspunse florarul. Camioneta noastră e într-un șanț, lângă Pawnee, și nu se poate spune cât o să dureze până când o remorchează un camion. Acolo e un adevărat patinoar.

— Va trebui să ia Jim florile, când se întoarce cu Kindra și cu David, decise Stacey cu amărăciune, după ce îi dădu Paula vestea proastă. Poate să treacă pe acolo în drum spre clubul de țară. Cvartetul de coarde a sosit?

— Nu, și nu sunt sigură că vor reuși s-ajungă. Florarul zicea că drumurile sunt pur și simplu înghețate, răspunse Paula, și tocmai atunci intră cântărețul la violă.

— Ți-am spus eu, exclamă Stacey încântată. O să se rezolve totul. Ți-am spus că vor cânta „Menuetul Numărul 8”, de Boccherini, ca marș nupțial?

Și plecă să aducă lumânările pentru sfeșnicele din altar.

Paula se îndreaptă spre instrumentist, un tip tânăr, deșirat. Își scutura zăpada de pe cutia violei.

— Unde e restul cvartetului?

— Încă n-au sosit? întrebă el, surprins. Eu am predat o lecție în oraș și le-am spus că-i ajung din urmă. Se așază să-și scoată cizmele acoperite de o crustă de zăpadă. Și pe urmă mașina mea a sfârșit-o într-un troian, și am fost nevoit să fac pe jos ultimii doi kilometri și jumătate. Își ridică ochii spre ea și îi zâmbi, gâfâind. În momente din astea îmi doresc să fi cântat la piculină. Deși, adăugă măsurând-o de sus până jos, există și compensații. Te rog, spune-mi că nu ești tu mireasa.

— Nu sunt mireasa, răspunse ea.

Cu toate că mi-aș fi dorit să fiu.

— Minunat! exclamă el, și îi zâmbi din nou. Ce faci după nuntă?

— Nu sunt sigură c-o să fie o nuntă. Crezi că și ceilalți instrumentiști s-au împotmolit pe drum?

El clătină din cap.

— I-aș fi văzut.

Scoase un celular și apăsă câteva taste.

— Shep? Da, unde ești? Urmă o pauză. De asta mă temeam. Dar Leif? O altă pauză. Ei, sună-mă dacă dai de el. Închise telefonul. Vești proaste. Violoniștii au fost implicați într-un accident rutier și așteaptă poliția. Și nu știu unde e violoncelistul. Ce părere ai despre „Menuetul Numărul 8” ca solo de violă?

Paula o informă pe Stacey.

— Poliția îi poate aduce aici, spuse ea fără să-și facă nicio grijă, și îi întinse Paulei lumânările albe pentru sfeșnicele din altar.

— Lumina lor o să fie superbă pe fundalul zăpezii.

La 1.48 P.M., ora Coastei de Est, se anunță apariția rafalelor de vânt cu zăpadă la Sunset Point, în Florida Keys.

— Acum pot să fiu speriat în mod oficial, nu? îl întrebă Chin pe Nathan. Iisuse, e într-adevăr discontinuitatea despre care spuneai c-o s-apară!

— Încă nu știm, spuse Nathan, uitându-se la harta Serviciului Național de Meteorologie, care devenise pe de-a-ntregul albastră, cu excepția unei mici pete de lângă Fargo și a alteia, în centrul părții de nord a Texasului, unde bănuia Nathan că se afla Waco, în timp ce Chin avea convingerea că reprezenta ranch-ul președintelui din Crawford.

— Cum adică nu știm încă? Ninge la Barcelona. Ninge la Moscova.

— La Moscova e de așteptat să ningă. Îți aduci aminte de Napoleon? Zăpada nu e ceva neobișnuit în două treimi dintre locurile unde s-au anunțat ninsori: Oslo, Katmandu, Buffalo...

— Ei, dar e al naibii de sigur că zăpada e ceva neobișnuit în Beirut și în Honolulu, zise Chin, arătând către rapoartele care soseau. Nu-mi pasă ce spui tu, sunt speriat, simt că mă pierd cu firea.

— Nu poți, decretă Nathan, suprapunând o hartă barometrică peste imagine. Trebuie să-mi dai valorile temperaturilor.

Chin se îndreptă spre terminalul lui, dar se întoarse.

— Care e părerea ta? întrebă cu toată seriozitatea. Crezi că e o discontinuitate?

Nu putea fi nimic altceva. În vremea iernii, furtunile se întind de obicei pe suprafețe foarte mari - cea europeană din februarie 1994 fusese imensă, iar cea din decembrie 2002 cuprinsese o treime din Statele Unite, dar niciuna nu le mai acoperise întreaga zonă continentală. Plus Mexicul, provincia canadiană Manitoba și Insulele Belize, medita el, privind rapoartele care continuau să apară.

În plus, ninge în cinci locuri unde nu mai căzuse zăpadă niciodată, plus în alte douăzeci și opt unde așa ceva nu se mai întâmplase decât o dată sau de două ori în ultima sută de ani. Pentru numele lui Dumnezeu, în New Orleans stratul de zăpadă atinsese deja treizeci de centimetri. Și ninge în Guatemala.

Și nu se comporta ca nicio altă furtună pe care o mai văzuse vreodată. Conform hărților, ninsoarea începuse simultan în Springfield, Illinois, în Hoodoo, Tennessee, în Park City, Utah, și în Branford, Connecticut, pentru a se răspândi apoi într-un mod cu totul aleatoriu. Nu exista niciun centru al furtunii, niciun front.

Și nicio întrerupere. Nicio stație meteorologică nu raportase încetarea ninsorii sau măcar diminuarea ei, și tot timpul se făceau auzite alte stații care raportau că începuse. În ritmul acela, ninsoarea avea să se extindă pretutindeni până la - făcu un calcul rapid - ora cinci.

— Ei? întrebă Chin. Este?

Părea într-adevăr înspăimântat.

Și să-l văd cu nervii la pământ e ultimul lucru de care am nevoie, când trebuie introduse atât de multe date, se gândi Nathan.

— Încă n-avem destule informații ca să putem fi siguri, răspunse.

— Dar tu crezi că ar putea fi, insistă Chin. Nu-i așa? Crezi că sunt îndeplinite toate condițiile?

Da, se gândi Nathan.

— Categorie nu, spuse. Uită-te la televizor.

— Ce-i cu el?

— Lipsește una dintre condiții. Arată spre ecran. Niciun logo.

— Niciun ce?

— Niciun logo. Niciun eveniment nu e considerat o criză în adevăratul sens al cuvântului până când nu-i atribuie canalele

de știri un logo propriu, un nume, de preferat însoțit de ceva după două puncte. Știi, cum ar fi: *O.J.: Procesul Secolului*, sau *Țintaș de Elită Evadat*, sau *Atac: Irak*. Arată spre Dan Rather, care stătea sub ninsoarea densă din fața Casei Albe. Uită-te, scrie „Știri Speciale”, dar n-apare niciun logo. Deci nu poate fi o discontinuitate. Așa că spune-mi valorile temperaturilor. Și pe urmă, vezi dacă poți găsi încă două televizoare. Vreau să văd exact tot ce se întâmplă. Poate că o să ni se ofere vreun soi de indiciu.

Chin dădu din cap, părând liniștit, și începu să caute valorile temperaturilor. Și ele acopereau o gamă foarte largă, de la minus douăzeci și opt la Saskatoon până la minus zero virgulă cinci la Ft. Lauderdale. Nathan le compară cu valorile medii din luna decembrie, apoi cu maximele și cu minimele, căutând tipare și anomalii.

Chin aduse un televizor cu ecran mare pe un suport cu roțile, alături de televizorul portabil al profesorului Adler, și le puse pe amândouă în priză.

— Pe ce canale le vrei? Întrebă.

— CNN, Canalul Meteo și Fox..., începu Nathan.

— Oh, nu, zise Chin.

— Ce? Ce este?

— Uită-te, răspunse el, arătând spre televizorul portabil al profesorului Adler.

Wolf Blitzer stătea în zăpadă, în fața Empire State Building. În colțul din dreapta jos al ecranului se afla simbolul CNN-ului. Iar în cel din stânga sus scria: *Viscolul Secolului*.

Imediat ce termină de împachetat lucrurile lui Miguel, Pilar se întoarse la televizor.

— ...ca urmare, se circulă în condiții groaznice, spunea reporterul. Poliția a anunțat accidente rutiere la intersecția dintre Sepulveda și Figueroa, la intersecția dintre San Petro și Whittier și la cea dintre Hollywood și Vine, continuă el, în timp ce la baza ecranului rula avertizări asupra riscurilor de producere a accidentelor. Primim înștiințări despre o problemă apărută pe Santa Monica Freeway, chiar lângă ieșirea din Culver City și... chiar în acest moment sunt închise benzile care se îndreaptă spre nord de pe 110, ca urmare a unui accident în care au fost implicate cinci mașini. Șoferii sunt sfătuiți să

aleagă trasee alternative.

Sună telefonul. Miguel alergă în bucătărie să răspundă.

— Bună, tati, ninge, strigă el în receptor. Mergem afară să facem un om de zăpadă – și apoi spuse: Bine, și îi întinse receptorul lui Pilar.

— Du-te să te uiți la desene animate și las-o pe mami să stea de vorbă cu tati, zise ea, dându-i telecomanda. Bună, Joe.

— Vreau să-l aduci pe Miguel acum, înainte să se înrăutățească ninsoarea, i se adresă fostul ei soț, fără niciun preambul.

— S-a înrăutățit deja, spuse ea stând în ușa bucătăriei și urmărindu-l pe Miguel, care schimba canalele:

— ... aici e într-adevăr alunecos...

— ... vă sfătuim să rămâneți acasă. Dacă nu sunteți nevoiți să vă duceți neapărat undeva, atunci nu vă duceți.

— ... condiții înșelătoare...

— Nu sunt sigură că e o idee bună să-l scot pe vremea asta, obiectă Pilar. La televizor spune că pe drumuri e într-adevăr polei și...

— Și eu spun să-l aduci aici acum, sublinie răutăcios Joe. Știu ce faci. Crezi că poți profita de un strop de zăpadă ca să-l ții pe fiul meu departe de mine de Crăciun.

— Nu-i adevărat, protestă ea. Mă gândesc doar la siguranța lui. N-am cauciucuri de iarnă și...

— Te gândești la copil pe naiba! Îți închipui că ai găsit cum să mă lipsești de drepturile mele. Ei, o să vedem ce are de spus avocatul meu despre asta. Îi sun, pe el și pe judecător, și le spun ce pui la cale, și că m-am săturat de tot rahatul ăsta, vreau custodia deplină. Și pe urmă vin chiar eu acolo să-l iau. Să fie pregătit când ajung! zbieră, și închise telefonul.

La 2.22 P.M., mama lui Luke sună de pe celularul ei și îi spuse că avea să întârzie și că el trebuia să-nceapă să se apuce de gătit găscă.

— Drumurile sunt groaznice și oamenii *nu* știu să conducă. Am în față un Subaru roșu care tocmai a virat brusc și a intrat pe banda mea și...

— Mamă, mamă, o întrerupse Luke, găscă. Cum să m-apuc de gătit găscă? Ce trebuie să fac?

— Doar s-o pui în cuptor. Shorty și Madge ar trebui s-ajungă

în curând acolo, și o să se ocupe ea în continuare. Tu nu trebuie decât să-ncepi. Mai întâi scoate punga cu măruntaie. Pune peste ea un cort din folie de aluminiu.

— Un ce din folie de aluminiu?

— Un cort. Îndoaie o bucată de folie pe mijloc și pune-o peste găscă. O-mpiedică să se rumenească prea repede.

— O bucată cât de mare?

— Destul de mare ca s-acopere găscă. Și nu îndoi marginile spre interior.

— Marginile cuptorului?

— Ale cortului. Faci să pară totul mult mai dificil decât e. Nu ți-ar veni să crezi câte mașini au ieșit de pe drum, și toate sunt vehicule de teren. Așa le trebuie, își închipuie că dacă au tracțiune pe patru roți își pot permite să meargă cu o sută patruzeci și cinci de kilometri la oră pe un *viscol*...

— Mamă, mamă, cum rămâne cu umplutura? Nu trebuie să umplu găscă?

— Nu. Nimeni nu mai pune umplutură în pasăre. Salmonella. Așază găscă în tava pentru copt și pune-o în cuptor. La o sută șaptezeci și cinci de grade.

Pot să fac asta, se gândi Luke, și o făcu. Zece minute mai târziu, realizează că uitase s-o acopere cu cortul din folie de aluminiu. Avu nevoie de trei încercări ca să obțină o bucată de mărimea potrivită și mama lui nu-i spusese cu ce parte trebuia s-o pună în sus, cu cea mată sau cu cea lucioasă, dar când o verifică, douăzeci de minute mai târziu, găscă părea în regulă. Mirosea bine și începuse deja să lase zeamă în tavă.

După ce încheie convorbirea cu Joe, Pilar rămase multă vreme așezată la masa din bucătărie, încercând să decidă ce era mai rău, să-l lase pe Joe să-l ia pe Miguel pe un asemenea viscol sau să-l lase pe Miguel să asiste la cearta care avea să urmeze dacă încearcă să-l oprească.

— Te rog, te rog..., murmură, neștiind nici măcar pentru ce se ruga.

Miguel veni în bucătărie și i se urcă în poală. Ea se grăbi să-și ștergă ochii.

— Știi ce, scumpule? spuse, veselă. Tati o să vină-n curând după tine. Trebuie să-ți aduni jucăriile pe care vrei să le iei.

— Ba nu, zise Miguel, clătinând din cap.

— Știi că voiai să faci un om de zăpadă, continuă ea, dar știi ce? Ninge și în Escondido. Poți să faci omul de zăpadă cu tati.

— Ba nu, repetă copilul, dându-se jos din poala ei și trăgând-o de mână.

O conduse în camera de zi.

— Ce e, scumpule? Întrebă ea, și băiatul arătă spre televizor.

Pe ecran, reporterul din Santa Monica spunea:

— ... următoarele drumuri sunt închise: I-5, de la Chula Vista la Santa Ana, I-15 de la San Diego la Barstow, Highway 78 de la Oceanside la Escondido...

Mulțumesc, murmură Pilar fără grai, mulțumesc. Miguel fugi în bucătărie și se întoarse cu o bucată de hârtie pentru desen și cu un creion roșu.

— Poftim, spuse, îndesându-le în mâna ei. Trebuie să-i scrii lui Moș Crăciun. Ca să știe să-mi aducă aici cadourile, nu la tati.

Comandând o sopapilla¹⁷ și apoi o cafea mexicană, Bev reuși să-și prelungească masa de prânz până aproape de ora două. Când îi aduse cafeaua, Carmelita se uită neliniștită la zăpada care troienea în patio și apoi la ea, așa că Bev îi ceru nota de plată și o semnă, permițându-i astfel să plece, după care se întoarse în camera ei să-și ia haina și mănușile.

Deși magazinele erau închise, se putea uita în vitrine, își spuse, putea să admire covoarele navajo și oalele de la Santa Clara și bijuteriile indiene expuse, însă viscolul se întetea. Șirul de *luminarias* de pe lângă ziduri dispărea sub mormane de zăpadă, iar pungile de hârtie care susțineau lumânările se încovoiau, îngreunate de umezeală.

Nu le vor aprinde niciodată, se gândi Bev, întorcându-se în Plaza.

Când termină de parcurs una dintre laturi, ninsoarea se transformase în viscol, se întetise atât de tare, încât nu vedea partea opusă a pieței, și vântul era tăios. Renunță și se întoarse la hotel.

În hol, tot personalul, inclusiv recepționarul și Carmelita, în palton și cizme, era adunat în fața televizorului și se uita la o hartă meteorologică a statului New Mexico.

— ... în momentul de față, în New Mexico ninsorile cad în

---

17 Un fel de plăcintă cu mere (n. tr.).

cea mai mare parte a teritoriului, spunea prezentatorul, inclusiv în Gallup, Carlsbad, Ruidoso și Roswell. Sunteți sfătuiți să evitați călătoriile în zona centrală, vestică și sudică a statului, inclusiv în Lordsburg, în Las Cruces și în Truth or Consequences. Se pare că vom avea aproape peste tot un Crăciun Alb, oameni buni.

— Aveți două mesaje, îi spuse recepționarul, când dădu cu ochii de ea.

Ambele erau de la Janice, care telefona din nou în timp ce Bev își scotea haina, în camera ei.

— Am văzut la televizor că ninge în Santa Fe, și tu spuneai că te duci să vizitezi obiective turistice. Mă-ntrebam dacă ești bine.

— Sunt aici, la hotel, îi răspunse Bev. Nu plec nicăieri.

— Bine, spuse Janice, răsuflând ușurată. Te uiți la televizor? Meteorologii spun că nu e un viscol obișnuit. E un soi de megaviscol extrem. Aici avem zăpadă de nouăzeci de centimetri. S-a întrerupt curentul în tot orașul și tocmai s-a-nchis aeroportul. Sper c-o să reușești să te-ntorci acasă. Hopa, au pâlpâit becurile. Ar trebui să cauți niște lumânări înainte de a se stinge.

Și închise.

Bev deschise televizorul. Pe canalul local se anunțau evenimentele anulate:

— Procesiunea alegorică de Crăciun organizată de Prima Biserică Metodistă Unită a fost anulată și în această seară nu va fi nicio *posada*¹⁸ la Madonna di Gaudalupe. Centrul Canyon Day care se va închide la ora trei...

Apăsă butonul telecomenzii. La CNBC se discuta despre alte viscole în ajunul Crăciunului, iar la CNN Daryn Kagan stătea lângă un troian pe Fifth Avenue.

— Asta e ziua în care se fac de obicei cele mai multe cumpărături, spunea ea, dar după cum vedeți...

Apăsă din nou butoanele telecomenzii, în căutarea unui film. Lui Howard i-ar fi plăcut asta, se gândi fără să vrea. Ar fi fost în elementul lui.

---

18 Ritual de Crăciun în lumea hispanică, în care pelerinii merg din ușă în ușă cerând adăpost, în amintirea lui Iosif și a Mariei în căutarea unui loc în care să se nască pruncul Iisus (n. tr.).

Trecu grăbită în revistă toate canalele, în căutarea unui film, dar peste tot se discuta despre vreme.

— Se pare că întreaga țară va avea anul ăsta un Crăciun Alb, spunea Peter Jennings, indiferent dacă și-l dorește sau nu.

Ar fi de crezut că difuzează cineva un film de Crăciun, se gândi înversunată Bev, reîncepând să treacă de pe un canal pe altul. E Ajunul Crăciunului. *Crăciun în Connecticut* sau *Holiday Inn*. Sau *Crăciun Alb*.

Howard se încapățâna să-l vadă ori de câte ori îl găsea pe vreun post, chiar dacă se apropia de sfârșit.

— De ce te uiți la asta? întreba ea când intra în cameră și îl găsea privindul, fără să-și poată dezlipi ochii de penultima scenă. Avem caseta video.

— Sst, tocmai a ajuns la partea cea mai frumoasă, spunea el, și se apleca să-l vadă pe Bing Crosby deschizând ușile hambarului ca să dezvăluie imaginea unei ninsori ce părea contrafăcută, căzând peste un decor care lăsa aceeași impresie.

Pe urmă, când el intra în bucătărie, ea îl întreba cu sarcasm:

— Cum s-a terminat de data asta? Bing și Rosemary Clooney s-au împăcat? Au salvat hanul Generalului și au trăit fericiți până la adânci bătrâneți?

Dar Howard nu se lăsa momit.

— Au avut un Crăciun alb, răspundea încântat, și se ducea să se uite pe fereastră, la nori.

Nu găsi nimic altceva în afara știrilor despre viscol, cu excepția unei reclame pentru vânzarea unui set de cuțite Ginsu. Ce bine se potrivește, se gândi ea, și se lăsă pe spate în pat, urmărind-o.

La 2.08, greutatea noului strat de zăpadă adăugat de ninsoarea dezlănțuită declanșa o avalanșă imensă în zona „pantelor în totalitate extrem de abrupte” de lângă Breckenridge, doborând în cale un număr enorm de pini Ponderosa și îngropând totul, dar nu și pe Kent și pe Bodine, care se aflau tot în Honda lor, încercând să-și țină cald și să-și asigure supraviețuirea cu o cutie de Tic-Tac și cu un covrig vechi, găsit de Kent în torpedou.

La două și jumătate, Madge și Shorty încă nu sosiseră, așa că Luke inspecta găasca. Părea să se coacă bine, dar în tavă se

adunase îngrozitor de multă zeamă. Peste o jumătate de oră, când se uită din nou, lichidul avea aproape trei centimetri.

Ceea ce nu putea fi bine. Ultima oară când se lăsase convins să pregătească masa din Ajunul Crăciunului, curcanul nu produsese decât vreo câteva linguri de zeamă. Își amintea cum le scursesese mama lui ca să facă sosul pentru friptură.

Încercă să dea de ea. Pe telefonul lui apăru mesajul: „Persoana apelată este indisponibilă”, ceea ce însemna că ei i se descărcase bateria sau că-și închisese celularul. Încercă s-o sune pe mătușa Madge. Niciun răspuns.

Scoase din coșul de gunoi ambalajul de plastic în care fusese găscă, îl întinse și citi instrucțiunile. „Se coace descoperită, la 175 de grade, timp de douăzeci și cinci de minute pentru fiecare jumătate de kilogram.”

Descoperită. Asta trebuia să fie problema, cortul din folie de aluminiu. Nu lăsa surplusul de zeamă să se evapore. Deschise cuptorul și îl îndepărtă. Cincisprezece minute mai târziu, când se uită din nou la găscă, o găsi în cinci centimetri de grăsime și, cu toate că, ținând cont de instrucțiunile de pe ambalaj, trebuia să mai stea la cuptor încă trei ore, partea de deasupra era deja maronie și crocantă.

La 2.51 P.M., Joe Gutierrez ieși din casă trântind ușa și plecă să-l ia pe Miguel. De când terminase de vorbit cu Pilar, încercase să-l găsească la telefon pe afurisitul lui de avocat, dar individul nu răspundea.

Străzile erau un adevărat dezastru și, când ajunse la rampa de intrare pe I-15, găsi o barieră de-a latul drumului. Coborî înapoi, cu motorul huruind, intenționând s-o ia pe Highway 78, dar era tot un drum blocat. Se întoarse acasă ca o furtună și îl sună pe avocatul lui Pilar, dar nici aceasta nu-i răspunse. Pe urmă îl sună pe judecător, la un număr de celular inexistent în cartea de telefon, pe care-l văzuse pe agenda computerizată a avocatului său.

Judecătorul, care rămăsese blocat și aștepta de trei ore firma de remorcare într-un local Starbucks de la ieșirea din Bakersfield, ascultând cum distrugea Harry Connick Jr. „Crăciun Alb”, nu se dovedi deosebit de înțeleghător, mai ales când Joe începu să înjure.

Făcură schimb de insulte și judecătorul își propuse să

declare că Joe adusese ofense la adresa Curții. Pe urmă sună la firma de remorcare, să vadă de ce dura atât de mult, și când operatorul îi spuse că era al nouăsprezecelea la rând și că mai avea de așteptat cel puțin încă patru ore, decise să revizuiască întregul contract de custodie.

La ora trei, toate rețelele de televiziune și toate canalele de știri de pe cablu găsiseră câte un logo. La ABC era *Țara Minunilor Iernii*, la NBC i se spunea *Super Viscolul*, iar la Fox News, *Lovitura Dură a Iernii*. CBS și MSNBC merseseră amândouă pe *Crăciun Alb*, flancat de o fotografie a lui Bing Crosby (cel de la MSNBC purta căciula de Moș Crăciun din film).

Canalul Meteo alege ca logo o hartă schimbătoare a lumii, acum albă în proporție de două treimi, și anunțase că ninge în Karachi, în Seul, în Insulele Solomon și la Bethleem, unde slujba religioasă de Crăciun – de obicei anulată din cauza ciocnirilor violente dintre israelieni și palestinieni – fusese anulată acum din cauza vremii nefavorabile.

La 3.15 P.M., Jim o sună pe Paula de la aeroport ca să-i spună că zborurile cu care trebuia să vină Kindra și David fuseseră amânate pe termen nedefinit.

— Iar tipul de la US Air spune că aeroportul Houston se închide. Dallas Internațional e închis deja, așa cum sunt și JFK și O'Hare. Ce face Stacey?

E incorigibilă, se gândi Paula.

— Se simte excelent, spuse. Vrei să vorbești cu ea?

— Nu. Ascultă, spune-i că eu încă mai am speranțe, dar lucrurile n-arată bine.

Paula îi transmise, dar fără niciun efect.

— Du-te și pune-ți rochia, îi porunci Stacey, pentru ca reverendul să facă repetiția cu tine, și pe urmă o să-i poți arăta Kindrei și lui David unde să stea când vor sosi.

Paula își îmbracă rochia de domnișoară de onoare, dorindu-și să nu fi fost fără mâneci, și făcu repetiția avându-l în rolul cavalerului de onoare pe cântărețul la violă, care-și pusese smochingul ca să scape de hainele ude de zăpadă.

Imediat ce terminară, Paula se duse în sacristie să-și ia un pulover din valiză. Reverendul veni după ea și închise ușa.

— Am încercat să vorbesc cu Stacey, spuse. Va trebui să amânați nunta. Drumurile devin cu adevărat periculoase și tocmai am auzit la radio că au închis autostrada.

— Știu, zise Paula.

— Ei, ea nu știe. E convinsă că totul o să meargă perfect.

Și n-ar fi exclus, se gândi Paula. La urma urmelor, ea e Stacey.

Cântărețul la violă își vârî capul pe ușă.

— Vești bune, spuse el.

— A sosit cvartetul de coarde? întrebă reverendul.

— A sosit Jim? zise Paula.

— Nu, dar Sheo și Leif l-au găsit pe violoncelist. A degerat, dar în rest e OK. Îl duc la spital. Arată către altar. Îi spui tu Reginei refuzurilor sau îi spun eu?

— Îi spun, zise Paula, și se întoarce în altar. Stacey...

— Rochia ta arată splendid! strigă aceasta, și o trase lângă fereastră. Uite ce bine se potrivește cu zăpada!

La patru fără un sfert, când auzi soneria, Luke se gândi: „În sfârșit! Mama!” și alergă să deschidă. Era mătușa Lulla. Privi plin de speranță pe lângă ea, dar nimeni altcineva nu-și trăgea mașina pe alee și pe strada plină de zăpadă nu se apropia nimeni.

— Știi cumva cum se gătește o găscă? o întrebă.

Ea îl privi în tăcere preț de o clipă îndelungată, apoi îi întinse farfuria cu măslina pe care o adusese și își scoase pălăria, eșarfa, mănușile, cizmele de plastic și paltonul bătrânesc.

— Mama ta și Madge au fost întotdeauna gospodinele, spuse ea. Eu am fost cea teatrală; apoi, în timp ce digera el acea informație bizară, adăugă: De ce întrebă? Gâsca ta e coaptă?

— Da, spuse el, și o conduse în bucătărie, unde găsca înota într-o mare de grăsime.

— Doamne Sfinte! exclamă mătușa Lulla, de unde e toată grăsimea asta?

— Nu știu, zise el.

— Ei, primul lucru pe care trebuie să-l facem e să vărsăm o parte din ea, până nu se-neacă biata găscă.

— Am făcut-o deja, spuse Luke.

Săltă capacul unei cratițe în care turnase mai devreme

grăsimea.

— Ei, trebuie să torni mai multă, zise ea cu simț practic, și o să ai nevoie de o cratiță mai mare. Sau poate ar trebui s-o turnăm pur și simplu în chiuvetă și să scăpăm de dovezi.

— E pentru sos, spuse el, scotocind în dulapul de sub chiuvetă în căutarea cratiței mari pe care i-o dăduse mama lui pentru spaghete.

— Oh, firește, încuviință ea, și adăugă, gânditoare: *Chiar* știu cum se face sosul. M-a învățat Alec Guinness.

Luke își scoase capul din dulap.

— Alec Guinness te-a-nvățat să faci sos?

— Nu e chiar așa de greu, declară ea, deschizând ușa cuptorului și aruncând o privire speculativă asupra găstei. Se-ntâmplă cumva să ai niște vin la-ndemână?

— Da. Luke ieși din dulap cu oala. De ce? Vinul neutralizează grăsimea?

— N-am idee, dar când jucam în spectacole cu buget redus am învățat, printre altele, că atunci când te confrunți cu lipsa de succes sau cu o premieră îți e de folos dacă ești cherchelit.

— Ai jucat în spectacole cu buget redus? se miră Luke. Mama nu mi-a spus niciodată c-ai fost actriță.

— N-am fost, zise ea, deschizând ușile dulapului.

Scoase două pahare pentru vin.

— Ar fi trebuit să-mi vezi spectacolele de revistă.

La ora 4.00 P.M., toate rețelele de televiziune și toate canalele de știri de pe cablu își schimbaseră logourile ca să reflecte înrăutățirea situației. ABC avea *Mega-Viscolul*, NBC avea *Macro-Viscolul* iar CNN alegea *Furtuna Perfectă*, alături de imaginea unei bărci potopite de un val enorm. CBS și MSNBC aleseră, amândouă, *Era Glaciară*, CBS cu un semn de întrebare, iar MSNBC cu unul de exclamare, plus un desen reprezentându-l pe Yeti. Iar FOX, deși se considera un post de știri „corect și echilibrat”, anunța *Sfârșitul Lumii!*

— *Acum* pot să fiu speriat? întrebă Chin.

— Nu, răspunse Nathan, introducând în computer cantitățile de zăpadă căzute. În primul rând, e vorba de Fox. În al doilea rând, o discontinuitate nu înseamnă neapărat sfârșitul lu...

Luminile clipiră. Cei doi se opriră și se holbară la tuburile fluorescente de deasupra capetelor. Acestea clipiră din nou.

— Copie! strigă Nathan, și se repezică amândoi la terminalele lor, se grăbesc să introducă dischete și încep să tasteze cu frenezie, ridicându-și din când în când neliniștiți privirea către neoaie.

Chip scoase discheta din locaș.

— Spuneai că o discontinuitate nu înseamnă neapărat că vine sfârșitul lumii?

— Da, dar dacă pierdem datele o să vină. De acum înainte facem copii din cincisprezece în cincisprezece minute.

Luminile clipiră din nou, se stinseră pentru zece secunde nesfârșite, apoi se reaprinsă și îl auziră pe Peter Jennings spunând:

— ... Huntsville, Alabama, unde mii de persoane au rămas fără curent electric. Mă aflu aici, la școala medie Byrd, care servește drept adăpost temporar.

Îndesă microfonul sub nasul unei femei cu o lumânare în mână.

— Când s-a întrerupt curentul? o întrebă.

— Pe la amiază, răspuse ea. Mai înainte de asta, luminile au clipit de două ori, dar s-au reaprins de ambele dați, și am crezut că totul era OK, și apoi m-am dus să pregătesc prânzul, și atunci s-au stins, uite așa... - pocni din degete - fără niciun avertisment.

— Facem copii din cinci în cinci minute, zise Nathan, apoi îl întrebă pe Chin, care își punea hanoracul: Unde te duci?

— La mașină, s-aduc o lanternă.

Se întoarse peste zece minute, acoperit de zăpadă, cu urechile și cu obraji de un roșu strălucitor.

— Stratul e de un metru și un sfert. Spune-mi încă o dată de ce nu trebuie să-mi fie frică, zise el, întinzându-i lanterna lui Nathan.

— Pentru că nu cred că e o discontinuitate. Cred că e doar un viscol.

— Doar un viscol? făcu Chin arătând către televizoare, unde reporterii cu obraji și urechi roșii stăteau în fața unui șir de pluguri de zăpadă pe Boardwalk în Atlantic City, a unui tren deraiat din Casper și, respectiv, a unui Wal-Mart prăbușit din Biloxi.

— ...din cauza greutatea stratului de zăpadă cu o grosime-record, de un metru și jumătate, spunea Brit Hume.

Din fericire, aici n-a fost nimeni rănit. Însă în Cincinnati...

— Un metru și jumătate, repetă Chin. În Mississippi. Dacă o să continue să ningă și să tot ningă până când întreaga lume...?

— Nu se poate, zise Nathan. Nu e destulă umezeală în atmosferă și nu există niciun front de joasă presiune deasupra Golfului care să pompeze umezeala peste zona de și mai joasă presiune a Statelor Unite. Nu există niciun front de joasă presiune și niciun maxim de presiune care să-l împingă, nicio coliziune de mase de aer, nimic. Uită-te aici. A început în patru locuri diferite, aflate la sute de kilometri distanță unul de altul, la latitudini și la altitudini diferite, și fără ca vreunul dintre ele să fie amplasat într-o zonă de maximă presiune. Viscoulul ăsta nu respectă nicio regulă.

— Și asta nu dovedește că e o discontinuitate? Întrebă nervos Chin. Faptul că e diferit de orice altceva de până acum nu e un indiciu?

— *Clima* ar fi complet diferită, *vremea* ar fi complet diferită, *nu* legile fizicii. Nathan arată către harta lumii de pe ecranul din centru dreapta. Dacă ar fi o discontinuitate, ai vedea o modificare a temperaturii curenților oceanici, o deplasare a curenților jet, o schimbare a tiparului de circulație a vânturilor. Nu există nimic din toate astea. Curenții jet nu s-au modificat, rata de topire a gheții din Antarctica e neschimbată, Curentul Golfului e încă la locul lui. La fel ca El Niño. La fel ca Veneția.

— Da, dar ninge pe Grand Canale, obiectă Chin. Prin urmare, care e cauza acestui megaviscol?

— Tocmai asta e problema. Nu e un megaviscol. Dacă ar fi fost, l-ar fi însoțit furtuni de gheață, vânturi de intensitatea uraganelor, microrafale, tornade, și până acum n-a apărut nimic de genul ăsta. Din câte pot spune eu, singurul fenomen care se manifestă e ninsoarea. Clătină din cap. Nu, se petrece cu totul altceva.

— Ce?

— N-am idee.

Se holbă posomorât la ecrane.

— Vremea e un sistem remarcabil de complex. Poate că sute sau chiar mii de factori pe care nu i-am inclus își manifestă aici efectele: dinamica norilor, variațiile locale de temperatură, poluarea. Sau ar putea fi ceva pe care nici măcar nu l-am luat în considerare: efectele dezghețului asupra albedoului la

altitudinii mari, eroziunea plajelor, activitatea petelor solare. Sau efectul câmpului magnetic generat de difuzarea melodiei „Crăciun Alb” de sute de ori la radio în săptămâna asta.

— Patru mii nouă sute treizeci și trei, preciza Chian.

— Poftim?

— De atâtea ori e difuzat „Crăciun Alb” în interpretarea lui Bing Crosby, în cele două săptămâni dinaintea Crăciunului, la care se adaugă un număr de nouă mii șaizeci și două de difuzări ale melodiei în interpretarea altor artiști. Inclusiv Otis Redding, U2, Peggy Lee, Three Tenors și Flaming Lips. Am citit pe internet.

— Nouă mii șaizeci și doi, zise Nathan. Bun, e cu siguranță un număr destul de mare ca să poată avea efecte.

— Știu ce vrei să spui. Ai auzit noua versiune rap cântată de Eminem?

La 4.15 P.M., cratița pentru spaghete se umpluse cu grăsimă de găscă în proporție de două treimi, mama lui Luke, Madge și Shorty încă nu sosiseră și pasărea era aproape gata. După trei pahare de vin de fiecare, Luke și Lulla hotărâseră să facă sosul.

— Și pune cortul înapoi, zise ea, cernând făină într-un vas. Unul dintre lucrurile pe care le-am învățat când jucam în West End e că descoperit nu înseamnă neapărat mai bun.

Adăugă o cană de apă.

— Mai ales când joci Shakespeare.

Presără sare și piper.

— Îmi aduc aminte de *Macbeth*, într-o versiune nud greșit înțeleasă, pe care am interpretat-o împreună cu Larry Olivier. Întinse brusc mâna, cu un aer dramatic: „Pumnal o fi ceea ce văd în față?”¹⁹ nu trebuie să fie o replică amuzantă. Richard m-a învățat cum să fac asta, adăugă, amestecând energic cu o furculiță. Elimină cocoloașele.

— Richard? Richard *Burton*?

— Da. Un bărbat adorabil. Bineînțeles că bea ca o sugativă când era deprimat – asta s-a întâmplat după ce l-a părăsit Liz a doua oară – ceea ce nu părea să-i afecteze niciodată performanțele din pat sau din bucătărie. Spre deosebire de Peter.

---

¹⁹ Traducere de Ion Vineanu, din volumul *Teatru*, Ed. pentru Literatură Universală, București, 1964 (n. tr.).

— Peter? Peter Ustinov?

— O'Toole. Ia să vedem.

Lulla turnă în untura fierbinte amestecul pe bază de făină. Care se făcu nevăzut.

— Are nevoie de un moment ca să se-ngroașe, zise ea plină de speranță, dar după mai multe minute în care se holbară amândoi în cratiță, nu se îngroșase câtuși de puțin. Cred că ne trebuie mai multă făină și un vas mai mare. Unul mult mai mare. Și încă un pahar cu vin.

Luke le aduse și, după ce amestecă o bună bucată de vreme, ea adăugă amestecul în grăsimea care începu imediat să se îngroașe.

— Oh, bun, comentă ea amestecând, după cum obișnuia să spună John Gielgud: „Dacă nu reușești prima oară”... Oh, vai!

— De ce spunea asta... oh, vai? Întrebă Luke, uitându-se cu atenție în oală și văzând că grăsimea se îngroșase brusc, preschimbându-se într-o masă solidă, globulară.

— Sosul n-ar trebui să arate așa, spuse mătușa Lulla.

— Nu, încuviință Luke. S-ar părea că am făcut o minge de untură.

O priviră amândoi o clipă.

— Nu cred c-o putem da drept o gălușcă foarte mare.

— Nu, zise Luke, încercând să desprindă o bucată din ea cu furculița.

— Și nu cred c-o să încapă pe toboganul crematoriului de gunoi. N-am putea să-nfigem în ea semințe de susan, s-o agățăm într-un copac și să pretindem că e o bilă de seu pentru păsări?

— Numai dacă vrem să punem pe urmele noastre organizațiile de protecție a animalelor. În plus, ăsta n-ar fi canibalism?

— Ai dreptate, admise mătușa Lulla, dar trebuie să facem ceva cu ea înainte de a ajunge mama ta aici. Presupun că Munții Yucca sunt prea departe, adăugă, dusă pe gânduri. Și n-ai niște acid la-ndemână, nu-i așa?

La 4.23 P.M. Slim Rushmore de la KFLG, care emitea din Falgstaff, Arizona, făcu un efort plin de curaj încercând să schimbe subiectul talk-show-ului său radiofonic, abordând tema certificatelor de școlarizare, de obicei garantat incendiară, dar

ascultătorii săi nu erau dispuși s-o preia.

— Zăpada asta e evident un semn că se apropie Apocalipsa, îl informă o femeie din Colorado Springs. În cartea lui Daniel se spune că Dumnezeu o să trimită zăpada ca „să se curățească și să se albească până la sfârșitul vremii”²⁰, iar cartea Psalmilor scrie „Focul, grindina, zăpada, gheața, viforul, toate îndepliniți cuvântul Lui”²¹, și în cartea lui Isaia...

După al patrulea citat din Scriptură (din Cartea lui Iov. El poruncește zăpezii: „Cazi pe pământ”²², Slim o întrerupse și preluă următorul apel:

— Știți ce a declanșat toate astea, nu-i așa? spuse Dwayne din Poplar Bluffs, pe un ton belicos. Comuniștii au pus florură în apă, în anii cincizeci.

La 4.25 P.M. clubul de țară sună la biserică și anunță că localul se închide, fiindcă nu reușiseră s-ajungă decât doi dintre angajați și nu primiseră niciunul dintre felurile de mâncare comandate, și fiindcă oricine se încapățâna să facă o nuntă pe o asemenea vreme era nebun.

— O să-i spun ei, zise Paula, și plecă s-o caute pe Stacey.

— Își pune rochia de mireasă, zise cântărețul la violă.

Paula gemu.

— Da, știu, făcu el. Am încercat să-i explic că restul cvartetului *nu* vine, dar n-am ajuns la niciun rezultat. O privi întrebător. Nici cu tine n-ajung nicăieri, nu-i așa? o întrebă, și chiar atunci intră Jim.

Era plin de zăpadă.

— Mașina s-a împotmolit, spuse.

— Unde sunt Kindra și David?

— Au închis aeroporturile din Houston, îi explică el trăgând-o deoparte, și din Newark. Și adineauri am vorbit cu mama lui Stacey. E blocată în Lavoy. Tocmai au închis autostrada. N-are cum s-ajungă aici. Ce-o să facem?

— Trebuie să-i spui și ei că e cazul să contramandați ceremonia, răspunse Paula. N-aveți de ales. Și trebuie s-o faceți

---

20 Daniel 11:35, Biblia sau Sfânta Scriptură, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997 (n. tr.).

21 Psalmi 148:8 (n. tr.).

22 Iov 37:6 (n. tr.).

acum, înainte de a încerca invitații să ajungă la biserică.

— E evident că n-ai văzut ce e acum afară. Crede-mă, nimeni n-o să iasă pe vremea asta.

— Atunci e clar că trebuie să anulați.

— Știu, spuse el îngrijorat. Numai că... ea o să fie atât de dezamăgită.

Dezamăgită nu e cuvântul care-ți vine în minte, medită Paula, și își dădu seama că n-avea idee cum urma să reacționeze Stacey. N-o văzuse niciodată nereușind să-și impună voința. Oare ce-o să facă, se întrebă curioasă, și porni spre sacristie, să-și schimbe rochia de domnișoară de onoare.

— Așteaptă, zise Jim, apucând-o de mână. Trebuie să m-ajuti să-i spun.

Îmi ceri mult prea mult, se gândi Paula. Vreau să te însori cu mine, nu cu ea.

— Păi..., începu ea.

— Nu pot s-o fac fără tine, insistă el. Te rog!

Ea își eliberă mâna.

— OK, acceptă, și se duseră în vestiar, unde Stacey era în rochie de mireasă și se privea în oglindă.

— Stacey, trebuie să stăm de vorbă, zise Jim după ce aruncă o privire către Paula. Tocmai am primit vești de la mama ta. N-o să poată ajunge aici. E blocată într-un popas pentru camioane, lângă Lavoy.

— Nu se poate, îi spuse Stacey imaginii sale în oglindă. Îmi aduce voalul. Se răsucii ca să-i zâmbească Paulei. A fost al străbunicii. E din dantelă, cu un model cu fulgi de zăpadă.

— Nici Kindra și nici David nu pot ajunge, adăugă Jim. Se uită la Paula, apoi își luă inima-n dinți: Trebuie să reprogramăm nunta.

— S-o reprogramăm? repetă Stacey, ca și cum n-ar mai fi auzit niciodată cuvântul.

Și probabil chiar așa e, se gândi Paula.

— N-o putem reprograma. O nuntă din Ajunul Crăciunului trebuie să aibă loc în Ajunul Crăciunului.

— Știu, iubito, dar...

— Nimeni n-o să poată ajunge aici, interveni Paula. Au închis toate drumurile.

Reverendul intră în încăpere.

— Guvernatorul a decretat stare de urgență din cauza

zăpezii și a interzis toate călătoriile care nu sunt neapărat necesare. V-ați decis să anulați? Întrebă femeia, plină de speranță.

— Să anulăm? se miră Stacey, aranjându-și trena. Despre ce vorbiți? Totul o să fie perfect.

Și, pentru o clipă de nebunie, Paula aproape că o văzu realizându-și dorința, văzu vremea limpezindu-se, restul cvartetului făcându-și apariția florile, Kindra și David și vălul sosind în următoarele treizeci și cinci de minute. Se uită pe fereastră. Reflectându-se vag în lumina lumânărilor, zăpada cădea cu mai multă putere ca niciodată.

— Reprogramarea e singura noastră opțiune, zise Jim. Mama ta nu poate ajunge, așa cum nu pot ajunge nici domnișoara și cavalerul de onoare...

— Spune-le să ia alt avion, îi ceru Stacey.

Paula mai făcu o încercare.

— Stacey, cred că nu-ți dai seama, e un viscol foarte puternic. Aeroporturile din toată țara sunt închise...

— Inclusiv cel de aici, interveni cântărețul la violă, vârându-și capul pe ușă. Tocmai s-a anunțat la știri.

— Ei, atunci du-te să-i aduci, spuse Stacey, potrivitându-și faldurile rochiei.

Paula pierduse șirul conversației.

— Pe cine?

— Pe Kindra și pe David.

Stacey își aranjă gulerul.

— De la *Houston*? făcu Jim, uitându-se neajutorat la Paula.

— Ascultă, Stacey, zise Paula, luând-o cu fermitate de umeri, știu cât de mult ți-ai dorit o nuntă în Ajunul Crăciunului, dar pur și simplu n-o să meargă. Drumurile sunt impracticabile. Florile tale sunt într-un șanț, mama ta e blocată într-un popas pentru camioane...

— Iar violoncelistul e în spital cu degeraturi, interveni cântărețul la violă.

— Și cred că nu vrei s-o mai sfârșească și altcineva acolo. Trebuie s-accepti realitatea. Nu poți face nunta în Ajunul Crăciunului.

— O puteți reprograma de Sfântul Valentin, spuse reverendul. Nunțile sunt foarte frumoase atunci. Am deja două în ziua respectivă, dar o pot muta pe una mai târziu. A voastră

ar putea fi tot seara...

Paula își dădu seama că Stacey încetase deja să mai asculte.

— *Tu ai făcut asta, se răsti Stacey la Paula. M-ai invidiat întotdeauna și acum te răzbuni pe mine stricându-mi nunta.*

— Nu strică nimeni nimic, Stacey, zise Jim, pășind între ele. E un viscol.

— Oh, atunci presupun că e vina *mea!* strigă Stacey. Numai fiindcă mi-am dorit o nuntă iarna, cu zăpadă...

— Nu e vina nimănui, spuse Jim, cu asprime. Uite ce e, nici eu nu vreau să mai aștept, și nici nu e necesar. Ne putem căsători aici și acum.

— Da, zise cântărețul la violă. Aveți un pastor. Îi zâmbi Paulei. Aveți doi martori.

— Are dreptate, întări Jim. Avem aici tot ce ne trebuie. Tu ești aici, *eu* sunt aici, și asta e tot ce contează de fapt, nu-i așa? Nu o nuntă decorativă. Îi luă mâinile într-ale lui. Vrei să te măriți cu mine?

Și ce femeie ar putea să reziste unei asemenea oferte? se întrebă Paula. Oh, ei bine, când te-ai urcat în avion știai că el o să se-nsoare cu ea.

— Să mă mărit cu tine, repetă Stacey fără nicio expresie.

Reverendul se grăbi să iasă, spunând:

— Îmi aduc cartea. Și roba.

— Să mă mărit cu tine? spuse Stacey. *Să mă mărit cu tine?* Se smulse din strânsoarea lui. De ce Dumnezeu m-aș mărita cu un *ratat* care nu poate face nici măcar un lucru simplu pentru mine? Îi *vreau* pe Kindra și pe David aici. Îmi *vreau* florile. Îmi *vreau* voalul. Ce *sens* are să mă *mărit* cu tine dacă nu pot avea ceea ce vreau?

— Credeam că mă vrei pe mine, spuse Jim, amenințător.

— Pe tine? zise Stacey, pe un ton care-i făcu pe Paula și pe cântărețul la violă să tresară. Am vrut să merg pe culoarul dintre scaune în amurg, în Ajunul Crăciunului – își flutură brațul în direcția ferestrelor – cu lumina lumânărilor reflectându-se în geamuri și cu fulgii de zăpadă căzând afară. Se întoarse, săltându-și trena cu o smucitură, și se uită la el. Dacă vreau să mă *mărit* cu tine? *Glumești!?*

Se lăsă o scurtă tăcere. Jim se răsuci și o privi pe Paula cu toată seriozitatea.

— Dar tu vrei? o întrebă.

La ora șase fix sosiră Madge și Shorty, unchiul Don, vărul Denny și mama lui Luke.

— Scumpul meu, bietul de tine! îi șopti ea, întin-zându-i o caserolă cu fasole verde și cartofi dulci. Blocat aici toată după-amiaza cu mătușa Lulla... A vorbit până când ți-a făcut capul calendar?

— Nu, răspunse el. Am făcut un om de zăpadă. De ce nu mi-ai spus că tanti Lulla a fost actriță?

— Actriță? zise ea, întinzându-i sosul de afine. Așa ți-a spus? Nu-l înclina, o să se verse. Ai avut probleme cu găscă?

Deschise cuptorul s-o privească în tava ei, rumenită și crocantă și friptă exact atât cât trebuia.

— Au tendința să lase cam multă zeamă.

— Nicidecum, spuse Luke uitându-se peste umărul ei, pe fereastră, la omul de zăpadă din curtea din spate.

Zăpada pe care o pusese împreună cu mătușa Lulla în jurul și deasupra lui se topea. Trebuia să se furișeze în timpul cinei și să-ngrămădească mai multă zăpadă peste el.

— Poftim. Mama lui îi întinse piureul de cartofi. Încălzește-l la microunde până când fac sosul.

— E făcut, o anunță el, ridicând capacul ca să-i arate cum fierbea încet.

Avuseseră nevoie de patru încercări, dar așa cum subliniase mătușa Lulla, aveau mai mult decât suficientă grăsime cu care să experimenteze și, după cum îi atrăsese tot ea atenția, din trei mingi de grăsime ieșise un om de zăpadă mult mai realist.

— Cea de deasupra e prea mare, zisese el, luând în pumni mai multă zăpadă ca s-o acopere.

— Cred că m-am lăsat puțin dusă de val cu făina, recunoscuse ea. Pe de altă parte, seamănă perfect cu Orson. Îi înfipsese două mășline în loc de ochi. Și se potrivește atât de bine. A fost întotdeauna un cap pătrat.

— Sosul miroase delicios, spuse mama lui Luke, părând surprinsă. Tu l-ai făcut, nu-i așa?

— Nu. Tanti Lulla.

— Ei, cred că ești un sfânt fiindcă ai suportat-o, cu poveștile ei demente, toată după-amiaza, zise ea.

— Vrei să zici c-a inventat toate chestiile alea?

— Ai o sosieră? întrebă mama lui, deschizând dulapuri.

- Nu, răspunse el. Tanti Lulla n-a fost de fapt actriță?
- *Nu*. Mama lui scoase un castron din dulap. Ai un polonic?
- Nu.

Ea găsi unul în sertarul cu tacâmuri.

— Lulla n-a obținut nici măcar un singur rol fără să se culce cu cineva, îi povesti ea, punând sos cu polonicul într-un castron pe care i-l întinse. Cu Lionel Barrymore, cu Errol Flynn, cu Kenneth Branagh... Deschise cuptorul ca să se uite la găscă. ... Fără să-l punem la socoteală pe Alfred.

— Alfred *Lunt*?

— Hitchcock. Cred că asta tocmai e gata.

— Dar parcă spuneai că era timidă.

— Era. De-aia s-a înscris la cursul de actorie în liceu, ca să-și învingă timiditatea. Ai un platou?

La 6.35 P.M., un membru al patrulei de schi din Breckenridge, care ieșise să caute patru participanți la schi-cros dispăruți, observă un far de mașină (singura parte a Hondiei lui Kent și Bodine care nu fusese acoperită de zăpadă). Avea la el o lopată pliantă, un GPS, un telefon prin satelit, un walkie-talkie, păături termice, pachete calde, batoane energizante, un termos cu cacao fierbinte și o predică plină de asprime despre măsurile de siguranță la vreme de iarnă, pe care le-o oferi lui Kent și Bodine după ce îi dezgropa și pe care ei o detestară cu adevărat.

— Cine se credea ciudatul ăla fascist când ne amenința așa cu degetul? îl întrebă Bodine pe Kent după mai multe pahare de tequila la Laughing Moose.

— Da, spuse celălalt, cu elocvență, după care se ocupară de problema serioasă a modului în care puteau profita la maximum de zăpada proaspătă căzută în timp ce se aflau în mașină.

— Știi ce-ar fi cu desăvârșire extrem? întrebă Bodine. Snow-boardingul noaptea!

Shara era o fată pe cinste. Warren nu reuși s-o mai sune pe Marjean decât după șapte. Când se duse Shara la baie, profită de ocazie ca să formeze numărul său de acasă.

— Unde ești? întrebă Marjean, plângând efectiv. Am fost îngrijorată de moarte. Ești bine?

— Sunt tot la Cincinnati în aeroport, răspunse el, și s-ar

părea c-o să stau aici toată noaptea. Tocmai l-au închis.

— Au închis aeroportul..., repetă ea.

— *Știu*, zise el, cu vocea plină de regret. Îmi propusesem într-adevăr să-mi petrec Crăciunul acasă, cu tine, dar ce pot să fac? Aici ninge nebunește. Nu pleacă niciun avion până mâine-dimineață, cel mai devreme. Sunt chiar acum la coadă la casa de bilete, îmi fac o altă rezervare, și pe urmă încerc să găsesc un loc unde să stau, dar nu știu cât noroc o să am. Se opri ca să-i lase ei timp să-l compătimească. Ar fi de așteptat să ne ofere cazare peste noapte, dar nu m-ar surprinde să sfârșesc dormind pe podea.

— La aeroport, spuse ea, în Cincinnati.

— Da. El râse. Grozav loc ca să-ți petreci Ajunul Crăciunului, nu? Se opri din nou ca să fie compătimित, dar ea nu spuse decât:

— Nici anul trecut n-ai reușit s-ajungi acasă.

— Iubito, știi că aș veni acolo dacă aș putea. Am încercat să-nchiriez o mașină ca să mă-ntorc acasă, dar ninge atât de tare, încât nu se știe nici măcar dacă vor putea aduce un autobuz care să ne ducă la un hotel. Nu știu cât de multă zăpadă s-a adunat aici...

— Un metru și cincisprezece, spuse ea.

Bun, se gândi el. După cum suna vocea ei, se temuse că la Cincinnati nici măcar nu mai ninge.

— Și încă mai ninge foarte tare. O, tocmai mi-au strigat numele. Aș face bine să mă duc.

— Așa să faci, zise ea.

— Bine. Te iubesc, scumpo. O să mă-ntorc acasă cât de curând pot.

Și închise telefonul.

— Ești însurat, spuse Shara, din ușa camerei de baie. Nemernicule!

Totuși, Paula nu răspunse cu un da la propunerea lui Jim. Avea de gând, dar cântărețul la violă se amestecă înainte de a apuca s-o facă.

— Hei, stai o clipă! Eu am văzut-o primul!

— Nu-i adevărat, spuse Jim.

— Ei, nu, practic nu, recunosc eu, dar când am văzut-o am avut destulă minte ca să flirtez cu ea, nu să mă logodesc cu Vampira, cum ai făcut tu.

— N-a fost vina lui, zise Paula. Stacey capătă întotdeauna tot ce vrea.

— Nu și de data asta, sublinie el. Și nu pe mine.

— Numai pentru că nu te vrea, îl contrazise Paula. Dacă ar fi vrut...

— Facem pariu? Ne subestimezi pe noi, muzicienii. Și pe tine. Măcar oferă-mi șansa să-ncerc să te câștig înainte de a-ți lua vreo obligație față de tipul ăsta. Oricum, nu te poți mărita în seara asta.

— De ce nu? întrebă Jim.

— Fiindcă ai nevoie de doi martori, iar eu n-am nicidecum intenția să te ajut *pe tine* - arată cu degetul spre Jim - să obții femeia pe care o vreau *eu*. Și mă-ndoiesc că Stacey e în dispoziția necesară ca să-ți poată fi martor.

Stacey dădu buzna ca o furtună înapoi, în altar, cu reverendul pe urmele ei. Era îmbrăcată cu rochia de mireasă și cu un hanorac și purta cizme.

— Nu poți să ieși în viscolul ăsta, spunea reverendul. E prea periculos!

— N-am intenția să rămân aici, cu el, spuse Stacey, aruncându-i lui Jim o privire veninoasă. Vreau să mă duc acasă *acum*. Deschise brusc ușa, în ninsoarea deasă. Și vreau să nu mai *ningă*!

Exact în clipa aceea, printre fulgi își făcură apariția luminile intermitente ale unui plug de zăpadă, și Stacey alergă afară. Paula și Jim ieșiră în ușă și o văzură urcându-se în plugul pe care-l oprise cu o fluturare de mână. Și care își continuă drumul.

— Oh, bun, acum vom putea pleca acasă, spuse reverendul, și se duse să-și ia cheile mașinii.

— N-ai răspuns la întrebarea mea, Paula, insistă Jim, stând foarte aproape.

Plugul întoarse și veni înapoi. În trecere, împinse un morman imens de zăpadă de-a latul ieșirii de pe alee.

— Vorbesc serios, murmură Jim. Ce zici?

— Uite ce am găsit, spuse cântărețul la violă, făcându-și apariția alături de Paula.

Și îi întinse o bucată din tortul de nuntă.

— Nu-l puteți mânca, zise Jim. E...

— ...destul de bun, spuse cântărețul la violă. Deși eu prefer

ciocolata. Ce fel de tort o s-avem la nuntă, Paula?

— Oh, ia uitați-vă, spuse reverendul, întorcându-se cu cheile mașinii și aruncând o privire pe fereastră. Nu mai ninge.

— Nu mai ninge, spuse Chin.

— Nu mai ninge? Nathan își ridică ochii de pe tastatură. Aici?

— Nu. În Oceanside, Oregon. Și în Springfield, Illinois.

Nathan le găsi pe hartă. La trei mii de kilometri unul de altul. Verifică indicațiile barometrului din cele două localități, temperaturile aerului, cantitatea de zăpadă căzută. Nicio similaritate. La Springfield, stratul de zăpadă era de optzeci de centimetri, iar în Oceanside de patru. Și în toate localitățile dintre ele continua să ningă puternic. În Tillamook, la nici zece kilometri distanță, zăpada se așternea într-un ritm de doisprezece centimetri pe oră.

Dar, zece minute mai târziu, Chin îl anunță că ninsoarea se opri în Gillette, Wyoming; în Roulette, Massachusetts; și în Saginaw, Michigan; peste o jumătate de oră, numărul stațiilor meteorologice care raportaseră încetarea ninsorii trecuse de treizeci, deși erau la fel de împrăștiate pe hartă cum fuseseră și când începuse totul.

— Poate are vreo legătură cu numele lor, spuse Chin.

— Cu numele lor? se miră Nathan.

— Da. Uite-aici. S-a oprit în Joker, West Virginia, în Bluff²³, Utah, și în Blackjack²⁴, Georgia.

La 7.22 P.M., ninsoarea începu să se domolească în Wendover, Utah. Nici Lucky Lady Casino, nici Big Nugget n-aveau ferestre, așa că fenomenul trecu neobservat până când Barbara Gomez, care folosea monede de douăzeci și cinci de cenți pentru jocurile mecanice, rămase fără bani și se duse la mașină să-și ia bancnota de douăzeci de dolari pentru urgențe pe care o ținea lipită sub bord. În momentul acela, ninsoarea aproape că se opri. Barbara o anunță pe fata care schimba banii.

— Oh, ce bine, spuse aceasta. Îmi făceam griji, mâine

---

23 Cacealma (n. tr.).

24 Joc de cărți, cunoscut și sub numele de „21” (n. tr.).

trebuie s-ajung la Battle Mountain, cu mașina. Au scos plugurile?

Barbara răspunse că nu știa și îi ceru zece fișicuri de monede de cinci cenți, pe care le pierdu imediat jucând videopocher.

La 7.30, CNBC își schimbase logoul în *Deszăpezirea*, iar ABC revenise la Bing și la *Crăciun Alb*, deși la CNN o serie de experți discutau despre posibilitatea începerii unei noi ere glaciare, iar la Fox News, Geraldo Rivera declama:

— În „Foc și Gheață”, poemul său clasic, Robert Frost a presupus că lumea s-ar putea sfârși sub gheață. Astăzi asistăm la adevărarea acestei profeții cumplite...

Însă celelalte televiziuni renunțaseră la logo, iar CBS și WB își reluaseră programele obișnuite. Pe AMC rula filmul *Crăciun Alb*.

— Indiferent ce-o fi fost, s-a oprit, spuse Nathan, privind mesajul „I-80 e acum deschis de la Lincoln până la Ogalallah”, care rula de-a latul părții de jos a ecranului la NBC.

— Ei, indiferent ce-ai face, nu le spune tipilor ălor de la corporații, zise Chin, și ca la comandă, unul dintre oamenii de afaceri cu care se întâlnise Nathan în cursul dimineții îi dădu telefon.

— Vreau doar să v-anunț că am votat în favoarea finanțării, îl anunță el.

— Serios? Mulțumesc, răspunse Nathan, încercând să-l ignore pe Chin, care îl întreba, mimând cuvintele:

— Ne dau banii?

— Da, mimă la rândul lui.

Chin înșiră câteva cuvinte pe o hârtie și i-o puse în față: „Obține acordul scris.”

— Am căzut cu toții de acord că treaba asta cu discontinuitatea trebuie studiată, zise omul, și adăugă cu voce tremurătoare: La televizor au vorbit despre sfârșitul lumii. Nu sunteți de părere că discontinuitatea asta e chiar atât de groaznică, nu?

— Nu e, răspunse Nathan, de fapt...

— Nu, nu, mimă Chin, încrucișându-și cu frenezie brațele.

Nathan îi aruncă o privire aspră.

— ...încă n-avem certitudinea că a fost o discontinuitate.

Nu...

— Ei, nu vrem să ne asumăm niciun risc, spuse omul de afaceri. Care e numărul dumneavoastră de fax? Vreau să vă trimit confirmarea înainte de a se întrerupe curentul aici. Vrem să-ncepeți să lucrați la chestia asta cât mai curând cu putință.

Nathan îi dădu numărul.

— Chiar nu e necesar..., spuse el.

Degetul lui Chin arată cu o zvâcnire către logoul *Alarmă Falsă* de pe ecranul televizorului, care capta acum emisiunea de la Adler's TV.

— Considerați-l un cadou de Crăciun, spuse omul de afaceri, și faxul începu să zumzăie. O s-avem un Crăciun, nu-i așa?

Chin smulse foaia de hârtie din fax cu un strigăt de triumf.

— Cu siguranță, răspunse Nathan. Crăciun Fericit!

Dar omul închisese deja.

Chin continua să se uite la fax.

— Cât le-ai cerut?

— Cincizeci de mii, răspunse Nathan.

Chin trânti aprobarea finanțării în fața lui.

— Crăciun fericit și ție, spuse el.

La șapte și jumătate, după ce se uitase la reclama pentru NordicTrack, o combinație între o tigaie pentru ochiuri și un grătar pentru vafe, și la cea pentru noul DuckBed revoluționar, Bev își puse paltonul ei subțire și mânușile încă ude și cobori la parter. Undeva, în Santa Fe, trebuia să fie un restaurant deschis. Avea să-l găsească și să comande o margarita și un chimichanga cu carne de vită, stând într-o încăpere decorată cu sombrero sau cu piñata, cu draperii vărgate trase la ferestre, ca să ascundă ninsoarea de afară.

Iar dacă erau toate închise, avea să se întoarcă și să comande masa în cameră. Sau să rabde de foame. Dar n-avea să întrebe la recepție, n-avea să-i lase să telefoneze înainte și să spună că El Charito s-a închis mai devreme din cauza ninsorii, tăindu-i toate căile de evadare, cum făcuse Carmelita. Trecu hotărâtă pe lângă recepție și se îndreptă spre ușile duble.

— Doamnă Carey, o strigă recepționarul și, când ea nu se opri, ieși din spatele tejghelei și traversă holul către ea.

— Am un mesaj pentru dumneavoastră, de la Carmelita. Mi-a

cerut să vă spun că slujba de la miezul nopții în catedrală a fost anulată, zise el. Episcopul își făcea griji pentru oamenii care urmau să se-ntoarcă acasă conducând pe drumuri înghețate. Dar Carmelita m-a rugat să vă spun că se ține o slujbă la ora opt, pentru cazul că v-ar plăcea să luați parte. Catedrala e pe strada din capătul pieței. Dacă ieșiți pe ușa dinspre nord, îi arată el, n-aveți de mers decât două cvartale. E o slujbă foarte frumoasă, cu *luminarias* și tot restul.

Și e un loc unde pot merge, se gândi Bev, lăsându-l s-o conducă la ieșirea dinspre nord. Înseamnă că am ceva de făcut.

— Transmiteți-i Carmelitei mulțumirile mele, zise ea când ajunseră la ușă. Și *Feliz Navidad*.

— Crăciun Fericit! Bărbatul deschise ușa. Mergeți în josul străzii, faceți la stânga și ați ajuns, îi explică și se grăbi să se-ntoarcă înăuntru, la adăpost de ninsoare.

Mergând grăbită, cu capul aplecat, pe strada îngustă, constată că stratul de zăpadă era de câțiva centimetri și că ninge cu putere. Până dimineața avea să arate exact ca acasă. Nu e corect, își spuse. Dădu colțul și își săltă capul când auzi sunetul unei orgi.

Catedrala era în capătul pieței, cu ferestrele strălucind ca niște flăcări, și ea se înșelase crezând că *luminarias* fuseseră distruse - se înșirau de-a lungul aleii și în susul treptelor, către ușile largi, căptușind zidurile de chirpici, acoperișurile și turnurile și arzând neîntrerupt sub zăpada care cădea.

Cădea în tăcere, cu fulgi mari, ca niște stelute sclipind sub lumina felinarelor, acoperind verandele, ghivecele cu cactuși, clădirile roz din chirpici. Și cerul de deasupra catedralei era roz, și întreaga scenă avea ceva ireal, ca un decor de film.

— Oh, Howard, spuse Bev, ca și cum ar fi deschis un cadou, apoi și-l scoase din gând cu o tresărire, așteptând lovitura de cuțit, care însă nu veni.

Nu simțea decât regret fiindcă el nu era acolo ca să vadă asta, și se amuza fiindcă fulgii ca niște paiete care i se cerneau pe păr și pe mâneca paltonului arătau exact ca zăpada falsă din finalul filmului Crăciun Alb. Și, boltindu-se peste toate, aidoma cerului roz, simți dragoste - pentru zăpadă, pentru clipa aceea, pentru Howard.

— Tu ai făcut asta, spuse, și începu să plângă.

Lacrimile nu i se prelinseră pe obraji, ci se revărsară

udându-i fața și paltonul, topind instantaneu fulgii acolo unde cădeau. Lacrimi tămăduitoare, se gândi, și realizează brusc că, atunci când îl întrebase pe Howard cum se terminase filmul, el nu spusese: „Au trăit fericiți până la adânci bătrâneți”. Spusese: „Au avut parte de un Crăciun alb.”

— Oh, Howard!

Clopotele care anunțau slujba începură să bată. Trebuie să nu mai plâng și să intru, se gândi scotocindu-se în căutarea unei batiste, dar nu reuși. Lacrimile continuau să-i curgă, de parcă ar fi deschis cineva un robinet.

O femeie cu o eșarfă neagră și cu o carte de rugăciuni îi puse mâna pe umăr și o întrebă:

— Vă simțiți bine, *señora*?

— Da, răspunse ea. O să-mi revin - și probabil că în vocea ei era ceva liniștitor, fiindcă femeia o bătu pe braț și intră în catedrală.

Clopotele se opriră și orga reîncepu să cânte, dar Bev continuă să stea acolo încă mult timp după ce începuse slujba, privind în sus, către ninsoare.

— Nu știu cum ai făcut asta, Howard, dar știu că tu ai făcut-o.

La ora opt, după ce verificase neliniștită anunțurile de la știri, asigurându-se că drumurile erau încă închise, Pilar îl duse pe Miguel la culcare.

— Acum dormi, îi spuse, sărutându-l și urându-i noapte bună. Moș Crăciun vine în curând.

— Ba nu, zise el, arătând de parcă ar fi fost gata să plângă. Ninge prea tare.

Își face griji fiindcă drumurile sunt închise, se gândi ea.

— Moș Crăciun n-are nevoie de șosele, îi explică. Adu-ți aminte, are o sanie fermecată care zboară prin aer chiar și atunci când ninge.

— Ba nu, repetă copilul, dându-se jos din pat ca să-și ia cartea cu Rudolf.

O deschise la poza cu zăpada învârtăjită de viscol și cu Moșul clătinând din cap, apoi se ridică în picioare în pat, trase draperia și arată către fereastră. Ea se văzu silită să admită că arăta exact ca în poză.

— Dar îl are pe Rudolf ca să-i arate drumul, spuse ea. Vezi? -

și întoarce pagina, dar Miguel își păstrează expresia sceptică până când îi citi de două ori cartea de la un capăt la altul.

La 10.15 P.M., Warren Nesvick coborî în barul hotelului. Încercase să-i explice Sharei că Marjean era nepoțica lui de cinci ani, dar ea devenise complet nerezonabilă.

— Vasăzică eu sunt un zbor anulat din Cincinnati, nu-i așa? îi strigase. Ei bine, de data asta, eu te anulez pe tine, ticălosule!

Și plecase trântind ușa, lăsându-l singur. În Ajunul Crăciunului, pentru numele lui Cristos!

Își petrecuse următoarea oră și jumătate la telefon. Sunase mai multe femei pe care le cunoscuse în timpul călătoriilor sale de până atunci, dar nu-i răspunsese niciuna. Pe urmă încercase s-o sune pe Marjean, să-i spună că ninsoarea se potolea, că tipii de la United credeau că-i puteau găsi un loc a doua zi, dis-de-dimineată, și să-ncerce să repare lucrurile - păruse oarecum supărată - dar nici ea nu-i răspunsese. Probabil se dusesese la culcare.

Închise și coborî la bar. În local nu era niciun suflet de om, cu excepția barmanului.

— De ce-i așa de pustiu aici? îl întrebă Warren.

— Unde naiba ați fost până acum? zise omul, și deschise televizorul de deasupra barului.

— ... cel mai întins viscol consemnat vreodată în istorie, spunea Dan Abrams. Cu toate că sunt semne că ninsoarea începe să se domolească în Baltimore, oamenii din alte părți ale țării nu sunt la fel de norocoși. Mergem acum la Cincinnati, unde echipele de salvare continuă să dezgroape victimele de sub dărâmături.

Imaginea fu înlocuită de cea a unui reporter aflat în fața unei firme pe care scria Aeroportul Național din Cincinnati.

— Având o grosime-record, de un metru și cincisprezece centimetri, stratul de zăpadă a provocat în această după-amiază prăbușirea acoperișului la terminalul principal. Peste două sute de pasageri au fost răniți și patruzeci sunt încă dați dispăruți.

Gâsca era un succes imens, rumenită și fragedă, friptă exact cât trebuia, și toată lumea ridica sosul în slăvi.

— Luke l-a făcut, spuse mătușa Lulla, dar Madge și mama lui

vorbeau despre oamenii care nu știau să conducă pe zăpadă și nu o auziră.

Ninsoarea încetă când erau pe la jumătatea desertului și Luke începu să-și facă griji din pricina omului de zăpadă, dar nu reuși să se strecoare afară ca să vadă cum stăteau lucrurile decât pe la ora unsprezece, când toată lumea își punea paltoanele.

Se topise (sau cam așa ceva), lăsând în zăpadă o pată rotundă de grăsime.

— Scapi de dovezi? îl întrebă mătușa Lulla, venind din spate în paltonul ei bătrânesc, cu eșarfa, cu mănușile și cu cizmele de plastic. Împunse grăsimea cu vârful cizmei. Sper că n-o să distrugă iarba.

— Sper că nu afectează mediul, zise Luke.

Mama lui își făcu apariția în ușa din spate.

— Ce faceți voi doi acolo, pe întuneric? le strigă ea. Haideți înăuntru. Încercăm să hotărâm cine o să se ocupe de cina pentru Crăciunul următor. Madge și Shorty sunt de părere că e rândul unchiului Don, dar...

— O să mă ocup eu, se oferi Luke, făcându-i cu ochiul Lullei.

— Oh, zise mama lui, surprinsă, și se întoarse înăuntru, să le spună lui Madge, lui Shorty și celorlalți.

— Dar nu tot găscă, i se adresă Luke Lullei. Ceva ușor. Și fără grăsime.

— Din câte-mi amintesc, zise ea cu un aer meditativ, Michael avea o rețetă rinunată de rață *a l'orange alsacienne*.

— Michael Caine?

— Nu, sigur că nu. Michael Redgrave. Michael Caine e un bucătar groaznic, spuse ea. Sau... am o idee. Ce-ai zice de niște pește fugu?

La 11.15 P.M., ora Coastei de Est, ninsoarea încetase în New England, în Middle East, în Texas, în cea mai mare parte a Canadei și în Nooseneck, Rhode Island.

— Viscolul secolului începe cu siguranță să se domolească, spunea Wolf Blitzer în fața noului logo de la CNN, *Mâine o să Iasă Soarele*, lăsând în urma sa un Crăciun Alb pentru toată lumea...

— Hei, spuse Chin, întinzându-i lui Nathan cea mai recentă măsurătoare de temperaturi. Tocmai m-am gândit ce a fost.

— Ce a fost ce?

— Factorul. Ai spus că există mii de factori care-și aduc contribuția la încălzirea globală, și că oricare dintre ei, oricât de neînsemnat, ar fi putut provoca asta.

De fapt nu spusese așa ceva, dar n-avea importanță.

— Și ai descoperit care e factorul critic?

— Da, răspunse Chin. Un Crăciun alb.

— Un Crăciun alb, repetă Nathan.

— Da! Știi cât de mult își dorește toată lumea să ningă de Crăciun, mai ales copiii mici, dar și o mulțime de adulți. Au imaginea aia de felicitare de sezon, care le spune cum trebuie să arate Crăciunul, iar cântecele îi dau mai multă forță: „Crăciun Alb”, și „Winter Wonderland”, și celălalt, care spune: „Vremea de afară e înspăimântătoare” - nu reușesc niciodată să-i țin minte titlul...

— „Let It Snow”²⁵, spuse Nathan.

— Exact, încuviință Chin. Ei, să presupunem că toți acești oameni și toți acești copii și-au dorit în același timp un Crăciun alb...

— Ei și-au dorit să dea naștere acestui viscol?

— Nu. S-au gândit la el și atunci - nu știu, substanțele chimice din creierul lor sau sinapsele, sau altceva - au creat un soi de câmp electromagnetic, și ăsta a fost factorul.

— Faptul că au visat cu toții un Crăciun alb.

— Da. E o posibilitate, nu?

— O fi, admise Nathan. Poate că a existat un factor critic care a generat asta. Firește, nu dorința de a avea un Crăciun alb, dar ceva aparent fără nicio legătură cu tiparele climatice, cum ar fi variațiile minuscule ale orbitei terestre. Sau tiparul de migrație al găștelor.

Sau un ansamblu de factori, care și-au combinat efectele. Și poate că viscolul a fost un fenomen izolat, o aberație produsă de confluența acestor factori neidentificați, care n-o să se mai repete niciodată.

Sau poate că teoria lui, teoria discontinuităților, era greșită. O discontinuitate era, prin definiție, un fenomen apărut dintr-odată, pe neașteptate. Ceea ce nu însemna că nu puteau exista indicii preliminare, ca pâlparea luminii electrice înainte de a se întrerupe într-adevăr curentul. Caz în care...

---

25 Să ningă (n. tr.).

— Ce faci? îl întrebă Chin, revenind înăuntru după ce-și curățase parbrizul. Nu pleci acasă?

— Nu încă. Vreau să mai rulez două seturi de extrapolari. În L.A. continuă să ningă.

Chin păru să se alarmeze imediat.

— Nu cumva crezi c-o să-nceapă din nou să ningă peste tot?

— Nu, răspunse Nathan. Nu încă.

La 11.43 P.M., după ce interpretară mai multe numere de karaoke la Laughing Moose, cântând inclusiv „Crăciun Alb”, Kent Slakken și Bodine Cromps îi spuseră barmanului că se duc să facă „o plimbare nocturnă pe o pantă cu desăvârșire ucigașă”, plecară cu snow-boardurile către o zonă interzisă de lângă Vail, cu risc ridicat de producere a avalanșelor, și nimeni nu mai auzi de ei, niciodată.

La 11.52. P. M., Miguel sări pe marna lui, care dormea dusă.

— E Crăciunul! E Crăciunul! strigă el.

E imposibil să fie deja dimineață, se gândi Pilar somnoroasă, căutând pe bâjbâite ceasul.

— Miguel, scumpule, e încă noapte. Dacă nu dormi când vine Moș Crăciun, n-o să-ți lase niciun cadou, îi spuse ea, împingându-l înapoi, în pat. Îl puse din nou în așternut. Acum culcă-te. Moș Crăciun și Rudolf vor fi aici în curând.

— Ba nu, zise băiețelul și se ridică din nou în picioare în pat. Trase draperia. N-are nevoie de Rudolf. Nu mai ninge, exact cum am vrut, și Moș Crăciun poate veni acum singur.

Arată spre fereastră. În aer nu mai pluteau decât vreo câțiva fulgi răzleți.

Oh, nu, se gândi Pilar. După ce fu sigură că Miguel adormise, se furișă în camera de zi și deschise televizorul, dându-l foarte încet, și sperând împotriva evidenței.

— ... drumuri vor rămâne închise până mâine la prânz, spunea un reporter extenuat, pentru a le lăsa timp plugurilor de zăpadă să le curețe: State Highway 56, I-15 de la Chula Vista la Murrietta Hot Springs, Highway 78 de la Vista la Escondido...

Mulțumesc, murmură ea fără grai. Mulțumesc.

La 11.59 P.M., ora Pacificului, vocea lui Sam

„Urlet-de-Claxon” Farley cedă complet. Fiind singura persoană care reușise să ajungă la stația radio, transmisese fără întrerupere emisiunea „Discuții la Seattle, 24 de ore din 24 și 7 zile din 7” a postului KTTS, începând de la 5.36 A.M., când sosise pentru matineu, deși avea o răceală urâtă. Pe toată durata zilei, răgușise din ce în ce mai tare, iar în timpul pauzei pentru știri de la nouă seara avusese un acces violent de tuse.

— Serviciul Național de Meteorologie anunță că viscolul extins se oprește în sfârșit, cârâi el, și că mâine vom avea vreme frumoasă. Oh, și tocmai am primit o știre de la sateliții NORAD, pentru toți copiii care n-au adormit încă. Sania lui Moș Crăciun a fost reperată de radar deasupra Vancouverului, și se-ndreaptă înapoi.

Apoi încercă să spună: „Ca știre locală, ninsoarea..., dar nu mai reuși să scoată niciun sunet.

Încercă din nou. Nimic.

După o a treia tentativă, renunță, șopti în microfon „Asta e tot, oameni buni”, și puse o casetă cu Louis Armstrong cântând „Crăciun Alb”.

DAISY, ÎN SOARE

Niciunul dintre ceilalți nu era de vreun folos.

— Îți aduci aminte când locuiam în casa bunicii, doar noi trei, fără nimeni altcineva? a întrebat Daisy, îngenunchind pe podeaua bucătăriei lângă fratele ei, care i-a răspuns doar cu o privire pierdută, cu o expresie care nu trăda nimic, lipsită de interes. Despre ce e cartea ta? l-a mai întrebat ea, cu blândețe. E despre soare? La bunica îmi citeai întotdeauna cu glas tare din cărțile tale. Tot ce era despre soare.

El s-a ridicat, s-a dus la fereastra bucătăriei și s-a uitat afară, la zăpadă, trasând cu degetul diverse modele pe geamul uscat. Când a privit spre carte, Daisy a văzut că era despre cu totul altceva.

— Acasă nu ningeaa astfel, nu-i așa? o întreba pe bunica ei. N-ar fi nins tot timpul, nici măcar în Canada, nu-i așa?

De data asta era trenul, nu bucătăria, dar bunica ei continua să facă măsurători pentru perdele, ca și când n-ar fi observat.

— Cum e posibil să meargă trenurile, dacă ninge tot timpul?

Bunica nu i-a răspuns. Măsura întruna ferestrele largi și curbate ale vagonului cu centimetrul ei lung, galben. Scria rezultatele măsurărilor pe bucățele de hârtie, care-i zburau din buzunare fără zgomot, ca zăpada de afară.

Daisy a așteptat până când a fost din nou bucătăria. Perdeluțele roșii atârnav, vărgate și moi, de-a lungul jumătăților de jos ale ferestrelor pătrate.

— Soarele a decolorat perdelele, nu-i așa? a întrebat ea, cu sfială.

Dar bunica nu putea fi momită. Ea măsura și scria și lăsa hârtiuțele să cadă în jurul ei precum cenușa.

Daisy și-a luat privirea de la ea și s-a uitat la ceilalți, care-și târau picioarele în sus și-n jos în încăpere. N-avea de gând să-i întrebe pe ei. Dacă le-ar fi vorbit, ar fi fost ca și cum ar fi recunoscut că locul lor era acolo, că era firesc să vânzolească prin bucătăria bunicii, zăpăciți și stângaci, dând unii peste alții.

S-a ridicat.

— *Soarele* le-a decolorat. Îmi aduc aminte, a spus și s-a dus în camera ei și a închis ușa.

Camera era întotdeauna camera ei, indiferent ce s-ar fi întâmplat afară. Rămânea la fel, cuvertură dantelată de muselină galbenă pe pat, draperii galbene la geamuri. N-o lăsase pe mama ei să pună jaluzele. Amintirea era foarte limpede. Stătuse în camera ei toată ziua, cu ușa baricadată. Nu-și amintea de ce voia mama ei să le monteze și ce se întâmplase după aceea.

Daisy stătea în mijlocul patului, cu picioarele încrucișate, strângându-și la piept perna galbenă, dantelată. Mama ei îi reamintea fără încetare că o domnișoară stă cu picioarele alăturate.

— Ai cincisprezece ani, Daisy. Ești o domnișoară, indiferent dacă-ți place sau nu.

De ce-și aducea aminte lucruri de genul ăsta, dar nu și cum ajunseseră acolo, și unde era mama ei, și de ce ningeă tot timpul, dar nu era frig niciodată? A strâns perna mai tare și a încercat, s-a străduit să-și amintească.

Era ca și cum s-ar fi împins în ceva, ceva în același timp moale și inflexibil. Ca atunci când încercase să-și turtească sânii de piept după ce îi spusese mama că se maturiza, că ar fi trebuit să poarte sutien. Îi apăsase străduindu-se să răzbată până la fetița care fusese, dar deși îi turtise cu podurile palmelor, rămăseseră în același loc. O barieră, una imposibil de depășit.

Daisy strângea cu putere perna moale, cu ochii închiși.

— A intrat bunica, a zis ea cu voce tare, întinzându-se către o amintire la care nu putea ajunge. Bunica a intrat și a spus...

Se uita la una dintre cărțile fratelui ei. O ținea în mână, se uita la ea, la una dintre cărțile despre soare ale fratelui ei, și când s-a deschis ușa, el a întins mâna și i-a luat-o. Era supărat din cauza cărții? Bunica ei a intrat, părând înfierbântată și emoționată, și el i-a luat cartea. Bunica a spus:

— Au adus materialul. Am cumpărat destul de mult ca s-ajungă pentru toate ferestrele. Avea un sac plin cu pânză împăturită, cadrilată, roșu cu alb. Am cumpărat aproape tot cuponul, a adăugat. Era îmbujorată. Nu-i așa că-i frumos?

Daisy a întins mâna, vrând să atingă materialul subțire, plăcut.

Și Daisy și-a înfipt degetele în pernă, încrețindu-i marginea dantelată. Își întinsese mâna ca s-atingă pânza subțire și

frumoasă, și apoi...

Zadarnic. Nu putea să treacă mai departe. Nu reușise niciodată să treacă mai departe. Uneori stătea pe pat zile întregi. Uneori începea cu sfârșitul și derula totul înapoi în memorie, și amintirea era tot aceeași. Nu putea să-și amintească mai mult, nici dinainte, nici de după. Numai cartea, și bunica ei intrând, și ea întinzând mâna.

Daisy a deschis ochii. A pus perna la loc, pe pat, și-a descrușat picioarele și a respirat adânc. Era nevoită să apeleze la ceilalți. Nu era nimic altceva de făcut.

A stat un minut lângă ușă înainte de a o deschide, întrebându-se în loc ce avea să fie. Era camera de zi a mamei ei, cu pereții de un albastru-rece și cu ferestrele acoperite de jaluzele venețiene. Fratele ei stătea pe covorul gri-albăstrui, citind. Bunica dăduse jos una dintre jaluzele. Măsura fereastra înaltă. Afară ninge.

Străinii se plimbau înapoi și încolo pe covorul albastru. Daisy credea uneori că-i recunoaște, că erau prieteni ai părinților ei sau oameni pe care-i văzuse la școală, dar nu era sigură. Nu vorbeau unii cu alții în timpul peregrinărilor nesfârșite, perseverente. Dar dădeau uneori unii peste alții, în vreme ce umblau pe culoarul lung al trenului, sau ocoleau bucătăria bunicii, sau măsurau cu pasul camera albastră. Nu se opreau și nu-și cereau scuze, își continuau mersul. Se ciocneau fără zgomot și fără s-o simtă și, de fiecare dată când o făceau, semănau tot mai puțin cu oamenii pe care îi cunoștea Daisy, i se păreau din ce în ce mai străini. S-a uitat la ei neliniștită, încercând să-i recunoască, pentru a-i putea întreba.

Bărbatul tânăr venise de afară. Daisy era sigură, deși nu se simțea nicio adiere de aer rece care s-o convingă și nu se vedea nici urmă de zăpadă pe care să și-o scuture el din păr și de pe umeri. Se strecura cu ușurință printre ceilalți, care îl priveau când trecea pe lângă ei. S-a așezat pe canapeaua albastră și i-a zâmbit fratelui lui Daisy. Fratele ei și-a ridicat ochii din carte și i-a zâmbit la rândul lui. A venit de afară, și-a spus Daisy. El o știe.

S-a așezat alături de el, la capătul canapelei, cu brațele încrucișate la piept.

— S-a întâmplat ceva cu soarele? l-a întrebat în șoaptă.

El și-a ridicat privirea. Avea fața mai tânără decât a ei,

bronzată și zâmbitoare. Daisy a simțit undeva departe, în adânc, un mic fior de spaimă, o mică senzație străină, semănând cu aceea care îi anunțase sosirea primului ei ciclu. S-a ridicat și s-a îndepărtat de el, numai cu un pas, și aproape că s-a ciocnit de unul dintre necunoscuți.

— Ei, salut, a zis băiatul. Zău că asta e micuța Daisy!

Ea și-a încheștat pumnii. Nu înțelegea cum de nu-l recunoscuse mai înainte: siguranța de sine degajată, zâmbetul nepăsător. El n-avea s-o ajute. Deși știa, bineînțeles că știa, el știuse întotdeauna totul, dar n-avea să-i explice ei. Avea să râdă de ea. Nu trebuia să-l lase să râdă de ea.

— Salut, Ron, era gata să-i spună, dar ultima consoană s-a pierdut în incertitudine.

Nu știuse niciodată exact cum îl chema.

El a râs.

— Ce te face să crezi că s-a întâmplat ceva cu soarele, Daisy-Daisy? Își ținea brațul întins pe spătarul canapelei. Stai jos și vorbește-mi despre asta.

Dacă se așeza lângă el, i-ar fi fost ușor s-o cuprindă cu brațul.

— S-a întâmplat ceva cu soarele? a repetat ea cu voce mai puternică, de acolo de unde stătea. Nu mai strălucește niciodată.

— Ești sigură? a zis el, și a râs din nou.

Se uita la sânii ei. Ea și-a încrucișat brațele pe piept.

— S-a întâmplat ceva? a întrebat iar, cu încăpățânarea unui copil.

— Tu ce crezi?

— Cred că poate s-a înșelat toată lumea în privința soarelui.

A tăcut, surprinsă de ceea ce spusese, de ceea ce își amintea acum. Pe urmă a continuat, uitând să-și țină brațele în față, ascultând ceea ce spunea.

— Au crezut cu toții c-o să explodeze. Au spus c-o să înghită tot Pământul. Poate n-a făcut-o. Poate că a ars numai, ca un chibrit, sau cam așa ceva, și nu mai strălucește, și de aceea ninge tot timpul și...

— Frig, a spus Ron.

— Ce?

— Frig, a repetat el. N-ar fi fost frig dacă s-ar fi întâmplat asta?

— Ce? a repetat ea, prosteste.

— Daisy, a zis el, și i-a zâmbit.

Ea s-a clătinat ușor. Zvâcnirea spaimei era mai profundă și mai clară.

— Oh, a zis, și a fugit în camera ei, făcând slalom printre ceilalți, care se foiau în sus și-n jos.

A trântit ușa și s-a întins pe pat, ținându-se cu mâinile de stomac și aducându-și aminte.

Tatăl ei îi chemase pe toți în camera de zi. Mama ei stătea pe marginea canapelei albastre, părând înfricoșată. Fratele ei își adusese o carte, dar se uita la pagină fără s-o vadă.

În cameră era frig. Daisy s-a mutat pe pata așternută de lumina soarelui și a rămas în așteptare. Era deja înspăimântată de vreun an. Peste un minut, s-a gândit ea, o s-aud ceva care o să mă sperie și mai tare.

A simțit o neașteptată ură năucitoare față de părinții ei, capabili s-o ia de sub razele de soare și s-o ducă în beznă, capabili s-o îngrozească numai vorbindu-i. În ziua aceea stătuse pe verandă. Cu câteva zile înainte, șezuse întinsă la soare în vechiul ei costum de baie galben, când mama ei o chemase înăuntru.

— Acum ești mare, îi spusese odată ce ajunseseră în camera ei.

Se uita la costumul galben care îi rămăsese mic, o strângea peste piept și i se ridica în susul picioarelor.

— Trebuie să afli anumite lucruri.

Inima lui Daisy începuse să bată cu putere.

— Vreau să-ți spun eu, ca să n-ascuți tot felul de zvonuri. Avea o broșură cu ea, era roz cu alb și era înspăimântătoare. Vreau să citești asta, Daisy. Ești în schimbare, indiferent dacă vrei sau nu. Îți cresc sânii și o să ai în curând primul ciclu. Asta înseamnă că...

Ea știa ce înseamnă. Îi spusese ră fetele, la școală, întunecime și sânge. Băieți dornici să-i atingă sânii, dornici să-i penetreze întunecimea. Și apoi alt sânge.

— Nu, spusese ea. Nu. Nu vreau.

— Știu că acum te înspăimântă, dar într-o bună zi, curând, o să-ntâlnești un băiat drăguț și pe urmă o să înțelegi.

Nu, n-o să înțeleg. Niciodată. Știu ce-ți fac băieții.

— Peste cinci ani n-o să mai simți așa, Daisy. O să vezi...

Nici peste cinci ani. Nici peste o sută. Nu.

— N-o să am sâni, ți-pase Daisy, și aruncase cu perna din pat în mama ei. N-o să am ciclu. N-o să îngădui să se-ntâmple asta. Nu!

Mama ei o privise cu milă.

— Păi, Daisy, a început deja. O cuprinsese cu brațele. N-are de ce să-ți fie frică, scumpo.

Lui Daisy îi fusese frică încă de atunci. Și urma să-i fie și mai frică, imediat ce avea să vorbească tatăl ei.

— Am vrut să vă spun eu totul, a zis tatăl ei, ca să nu aflați într-un alt fel. Am vrut să știți că se întâmplă cu adevărat, că nu sunt doar zvonuri.

A tăcut și a respirat adânc, neuniform. Întotdeauna își începeau discursurile la fel, amândoi.

— Cred că trebuie s-o aflați de la mine, a spus tatăl ei. Soarele o să devină novă.

Mama ei a icnit, o respirație tihnită, ca un suspin, ultima gură de aer pe care avea s-o mai ia vreodată în tihnă. Fratele ei a închis cartea. Asta e tot? s-a întrebat ea, surprinsă.

— Soarele și-a folosit tot hidrogenul din nucleu, începe să se mistuie pe sine însuși și, când o va face, va intra în expansiune și...

S-a bâlbâit, cuvântul i-a rămas în gât.

— O să ne-nghită, a spus fratele ei. Am citit într-o carte. O să înghită planetele Mercur și Venus, și Pământul, și Marte, și o să fim morți cu toții.

Tată ei a dat din cap.

— Da, a zis, ca și cum s-ar fi simțit ușurat că tot ce era mai rău fusese rostit.

— Nu, a spus mama ei.

Iar Daisy s-a gândit: Asta nu e nimic. Nimic. Mama ei vorbea despre lucruri mai rele: sânge și întunecime.

— În soare s-au petrecut schimbări, le-a explicat tatăl ei. Au fost mai multe furtuni solare, prea multe. Și soarele eliberează jeturi neobișnuite de neutrino. Toate astea sunt semne că o să...

— Cât mai durează? a întrebat mama ei.

— Un an. Cel mult cinci. Nu se știe.

— Trebuie să-mpiedicăm asta! a țipat ascutit mama ei și, din

locul unde stătea, Daisy și-a ridicat ochii spre soare, uimită de spaima ei.

— Nu putem face nimic, a spus tatăl ei. A-nceput deja.

— N-o să permit să se-ntâmples, a zis mama ei. N-o să li se întâmple copiilor mei. N-o să permit. N-o să i se-ntâmples lui Daisy a mea. Ea a iubit întotdeauna soarele.

Auzind-o, Daisy și-a adus aminte de altceva. De o fotografie veche pe care scrisese mama, în partea de jos, cu cerneală albă. Era fotografia ei, din vremea când mergea de-a bușilea, într-un șpilhozen galben, cu piept concav de fetiță și cu burtică proeminentă, de tânc. Cu găletușă și lopățică, și cu degetele picioarelor afundate în nisipul fierbinte, cu ochii mijiți către cer. Și mama ei scrisese, de-a lungul părții de jos: Daisy, în soare.

Tatăl ei îi luase mâna mamei și o ținea într-a lui. Înconjurase umerii fratelui ei cu brațul. Aveau capetele aplecate, pregătite pentru o lovitură, de parcă ar fi crezut că peste ei urma să cadă o bombă.

Noi toți, s-a gândit Daisy, peste un an sau poate peste cinci, cu siguranță peste cel mult cinci, copii din nou cu toții, încălziți și fericiți, în soare. Nu-și putea impune să-i fie frică.

Era din nou trenul. Străinii mergeau încolo și înapoi pe culoarul lung din vagonul restaurant, dând unul peste altul la întâmplare. Bunica ei măsura fereastra mică a ușii din capătul vagonului. Nu se uita pe geam, la ninsoarea cenușie. Daisy nu-l vedea nicăieri pe fratele ei.

Ron stătea la una dintre mesele acoperite cu fețe foarte uzate, din damasc alb. Vaza și argintăria mată erau grele, ca să nu cadă în timpul mersului. Ron s-a lăsat pe spătarul scaunului și s-a uitat pe fereastră, la zăpadă.

Daisy s-a așezat în partea cealaltă a mesei. Inima îi bătea dureros în piept.

— Salut, a zis.

Îi era frică să adauge și numele lui, de teamă că avea să i se stingă din nou pe buze, așa cum se întâmplase mai înainte, și el avea să-și dea seama cât de speriată era.

El s-a întors spre ea și i-a zâmbit.

— Salut, Daisy-Daisy, a spus.

Îl ura, era același sentiment neașteptat și intens pe care i-l

trezeau părinții ei, îl ura pentru abilitatea lui de a o face să se teamă.

— Ce cauți aici? l-a întrebat ea.

El s-a răsucit ușor în scaun și i-a zâmbit.

— N-ai ce căuta aici, a spus ea, agresivă. Eu am venit în Canada să stau cu bunica.

A făcut ochii mari. Nu știuse asta înainte de a o fi spus.

— Nici măcar nu te cunosc. Lucrai la băcănie când locuiam noi în California. S-a simțit dintr-odată copleșită de ceea ce spunea. N-ai ce căuta aici, a murmurat.

— Daisy, poate totul e un vis.

Ea l-a privit, încă furioasă, cu pieptul tresăltându-i sub șocul amintirii.

— Cum?

— Ziceam că poate visezi toate astea. Și-a sprijinit coatele pe masă și s-a aplecat spre ea. Tu, Daisy-Daisy, ai avut întotdeauna cele mai incredibile vise.

Ea a clătinat din cap.

— Nu ca ăsta. N-au fost ca ăsta. Am avut întotdeauna vise frumoase.

Amintirea îi revenea de data asta mai repede, pulsând acolo unde spunea cartea roz cu alb că erau ovarele. Nu era sigură că putea ajunge până în camera ei. S-a ridicat, încleștându-și mâinile pe fața de masă albă.

— N-au fost ca ăsta.

A pornit spre camera ei împleticindu-se printre oamenii care se foiau.

— Oh, și, Daisy..., a zis Ron.

Ea s-a oprit, cu mâna pe ușa camerei ei, cu amintirea aproape acolo.

— Încă-ți mai e frig.

— Ce? a spus ea, cu privirea în gol.

— Ți-e încă frig. Dar începi să te-ncălzești.

Își dorea să-l întrebe ce voia să spună, dar amintirea începea să se reverse. A închis ușa în urma ei, respirând greu, și s-a îndreptat spre pat pe băjbâite.

Toată familia ei avusese coșmaruri. Erau așezați la micul dejun toți trei, cu fețe trase, obosite, cu ochii parcă învinețiți. Draperiile pentru bucătărie, căptușite cu plumb, încă nu

sosiseră, așa că luau micul dejun în camera de zi, unde puteau trage jaluzelele venețiene. Mama și tatăl ei stăteau pe canapeaua albastră, cu genunchii lipiți de măsuța prea plină. Daisy și fratele ei erau așezați pe covor.

— Am visat că eram plină de găuri, de găurele minuscule, ca bumbacul elvețian, a povestit mama ei, holbându-se la jaluzelele închise.

— Ei, Evelyn, a spus tatăl ei.

— Eu am visat că luase foc casa, a povestit fratele ei, și mașinile pompierilor veniseră s-o stingă, dar s-au aprins și ele și au luat foc oamenii și copacii și...

— Ajunge, a zis tatăl ei. Mâncăți-vă micul dejun. Soției lui i-a explicat, cu blândețe: Neutrinii trec prin noi tot timpul. Trec chiar și prin pământ. Sunt complet inofensivi. Nu fac niciun fel de găuri. Nu se-ntâmplă nimic, Evelyn. Nu-ți face griji din cauza neutrinilor. Nu-ți pot face niciun rău.

— Daisy, tu ai avut cândva o rochie din bumbac elvețian, nu-i așa, a spus mama ei, tot cu ochii la jaluzele. Era galbenă. Cu toate punctișoarele alea mărunte, ca niște găuri.

— Pot să plec? a întrebat fratele ei, ținând în mână o carte cu o fotografie a soarelui pe copertă.

Tatăl ei a înclinat din cap și fratele ei a ieșit, citind deja.

— Pune-ți pălăria! a spus mama lui Daisy, ridicându-și periculos de mult vocea la ultimul cuvânt.

L-a urmărit cu privirea până când a ieșit din cameră, apoi s-a întors și s-a uitat la Daisy cu ochii ei vineți.

— Și tu ai avut un coșmar, nu-i așa, Daisy?

Ea a clătinat din cap, privindu-și castronul cu cereale. Înainte de micul dejun se uitase afară printre jaluzelele venețiene, se uitase la soarele interzis. Jaluzelele de plastic țepăn rămăseseră căscate și pe castronul ei cu cereale cădea acum un triunghi de lumină. Și ea și mama ei îl priveau. Daisy l-a acoperit cu palma.

— Atunci ai avut un vis frumos, Daisy, sau nu-ți aduci aminte?

Vocea mamei era acuzatoare.

— Îmi aduc aminte, a răspuns, cu ochii la pata de lumină de pe mână.

Visase un urs. Un urs mare, auriu, cu blana strălucitoare. Se jucau amândoi cu mingea. Ea ținea în mâini o minge mică,

verde-albăstruie. Ursul își întinsese alene laba lată, aurie, și lovea mingea, aruncându-i-o dintre palme. Rotirea amplă și gingașă a labei lui mari era cel mai frumos lucru pe care-l văzuse vreodată. Daisy și-a zâmbit sieși când și-a reamintit-o.

— Povestește-mi visul tău, Daisy, i-a cerut mama ei.

— Bine, a răspuns ea, iritată. A fost despre un urs mare, galben, și despre o mică minge albastră pe care a pocnit-o cu laba.

Și-a legănat brațul către mama ei.

Care a clipit.

— Ne-a pocnit pe toți, ne-a aruncat către venirea împărăției cerurilor, mamă! a strigat ea și a părăsit în fugă camera întunecoasă, ieșind în lumina strălucitoare a soarelui dimineții.

— Pune-ți pălăria, a strigat în urmă mama ei și, de data asta ultimul cuvânt s-a înălțat aproape ca un țipăt.

Daisy a rămas multă vreme în picioare, rezemată de ușă, cu ochii la el. Stătea de vorbă cu bunica ei. Bunica lăsase din mână centimetrul galben cu cifre negre ca tăciunele și dădea din cap, și zâmbea ascultându-l. După foarte mult timp, el și-a întins mâna și a acoperit-o pe a bătrânei, bătând-o ușurel pe dosul palmei.

Bunica s-a ridicat încet și s-a dus la fereastră, unde perdelele roșii decolorate nu ascundeau soarele. Stătea acolo, privind ninsoarea, fără nicio umbră de neliniște.

Daisy s-a strecurat încruntată prin mulțimea din bucătărie și s-a așezat vizavi de Ron. Mâinile lui continuau să se odihnească pe mușamaua roșie de pe masă, cu palmele deschise. Daisy și-a pus la rândul ei mâinile pe masă, aproape atingându-le pe ale lui. Și le-a întors cu palmele în sus, într-un gest de neajutorare.

— Nu e un vis, nu-i așa? l-a întrebat.

Degetele lui aproape că se atingeau de ale ei.

— Ce te face să crezi că eu știu? Locul meu nu e aici, ai uitat? Lucrez într-o băcănie, ți-aduci aminte?

— Tu știi tot, a răspuns ea, simplu.

— Nu chiar tot.

Ea a simțit un spasm dureros. Mâinile i-au tremurat ușor, cu palmele încă în sus, apoi au băjbăit după marginea metalică a mesei roșii, în timp ce încerca să-și îndrepte spatele.

— Mai multă căldură tot timpul, Daisy-Daisy, a spus el.

Daisy n-a reușit să ajungă până-n camera ei. S-a sprijinit

neajutorată de ușă și s-a uitat la bunica ei, care măsura și scria, și lăsa bucățelele de hârtie să-i cadă în jur. Și și-a adus aminte.

Mama ei nici măcar nu-l cunoștea. Îl văzuse la băcănie. Mama ei, care nu ieșea niciodată, care purta ochelari negri, bluze cu mâneci lungi și pălărie de soare chiar și în întunecoasa cameră albastră - mama ei îl întâlnise la băcănie și îl adusese acasă. Își scosese pălăria și mânușile ridicole de grădinărit și se dusesse la băcănie, să-l găsească. Probabil că avusese nevoie de un curaj incredibil.

— A spus că te-a văzut la școală și a vrut să te invite să ieșiți împreună, dar s-a temut că eu o să zic că ești prea mică, nu-i așa, Ron?

Mama ei vorbea cu voce precipitată, nervoasă. Daisy nu era sigură dacă spusese Ron sau Rob sau Rod.

— Așa că eu am spus: Ce-ar fi să vii cu mine acasă și să faci cunoștință cu ea? Nu trebuie să lași pe mâine ce poți face azi, am zis eu. Nu-i așa, Ron?

Ron nu se simțea stânjenit în prezența ei.

— Ți-ar plăcea să mergem la o cola, Daisy? Sunt cu mașina.

— Bineînțeles că vrea să meargă. Nu-i așa, Daisy?

Nu. Își dorea ca soarele să se întindă alene spre ei, uriașul urs auriu, și să-i dea la o parte cu o lovitură de labă. Imediat.

— Daisy, a spus mama ei, aranjându-și în grabă părul cu degetele. A mai rămas atât de puțin timp. Voiam să ai...

Întunecime și sânge. Voiai să fii la fel de speriată ca tine. Ei bine, mamă, nu sunt. E prea târziu. Suntem aproape de sfârșit.

Dar când a ieșit din casă împreună cu el, i-a văzut mașina decapotabilă parcată lângă bordură și a simțit prima zvâcnire firavă a spaimii. Capota era pliată. S-a uitat la fața lui bronzată, zâmbitoare, și s-a gândit: Lui nu îi e frică.

— Unde vrei să mergi, Daisy? a întrebat-o el.

Își ținea brațul gol întins pe spătarul scaunului. I-ar fi fost ușor să și-l mute în jurul umerilor ei. Daisy a rămas sprijinită de portieră, cu brațele înfășurate în jurul pieptului.

— Mi-ar plăcea să merg la o plimbare. Cu capota deschisă. Ador soarele, a spus ca să-l sperie, ca să vadă aceeași expresie pe care o vedea pe fața mamei ei când îi povestea minciuni despre ce visase.

— Și eu, a răspuns el. Se pare că nici tu nu crezi toate

mizeriile pe care ni le servesc despre soare. O grămadă de vorbărie care te bagă-n sperieți, atâta tot. Cred că n-ai impresia că eu m-aș putea alege cu un cancer al pielii, nu-i așa? Și-a mutat alene brațul acoperit de un bronz auriu în jurul umerilor ei, arătându-i-l. Profesorul meu de fizică spune că soarele ar putea emite neutrini în aceeași cantitate ca acum vreme de cinci mii de ani înainte de a ajunge la colaps. Toată povestea asta despre aurora boreală... Doamne, ai zice că oamenii ăștia n-au mai văzut niciodată o erupție solară. N-are de ce să ne fie frică, Daisy-Daisy.

Și-a mutat brațul periculos de aproape de sânul ei.

— Ai coșmaruri? l-a întrebat ea, dorindu-și cu disperare să-l sperie.

— Nu. Toate visele mele sunt despre tine. Degetele lui desenau cu nepăsare un model, alunecând lejer pe bluza ei. Tu ce visezi?

Daisy s-a gândit că avea să-l sperie, așa cum își speria mama. Visele ei păreau întotdeauna atât de frumoase, dar când începea să i le povestească, privirea mamei ei se întuneca și i se măreau ochii de spaimă. Și ea își modifica atunci visul, îl făcea să sune mai rău decât în realitate, îi distrugea frumusețea ca să-și sperie mama.

— Am visat că dădeam de-a dura un cerc auriu. Era fierbinte. Îmi ardea mâna ori de câte ori îl atingeam. Purtam cercei; niște inele mici de aur, agățate de urechi, care se învârteau aidoma cercului. Și o brățară de aur.

Povestea cu ochii la fața lui, dornică să-i vadă spaima. El continua să deseneze la întâmplare cu degetul, din ce în ce mai aproape de sfârscul ei.

— Rostogoleam cercul în josul unui deal și a-nceput să se învâртеască tot mai repede. Nu puteam să țin pasul cu el. Se rostogolea singur, ca o roată, o roată de aur, trecând peste orice.

Daisy uitase ce urmărea. Îi povestise visul exact așa cum și-l amintea, cu micul zâmbet tainic pe care i-l trezea amintirea. Mâna lui se închisese peste sânul ei și se odihnea acolo, caldă ca soarele de pe fața ei.

El arăta de parcă n-ar fi știut că și-o ținea acolo.

— Doamne, profesorul meu de psihologie s-ar distra de minune cu visul tău. Cine ar fi crezut că o puștoaică poate avea

un vis atât de sexy? Oho! Asta da chestie freudiană! Profesorul meu de psihologie spune...

— Îți închipui că știi tot, nu-i așa? a zis Daisy. Degetele lui urmăreau conturul sfârcului prin bluza subțire, trasând un cerc arzător, un cerc de foc.

— Nu tocmai, a răspuns, și s-a aplecat mai aproape de fața ei.

Întunecime și sânge.

— Nu prea știi cum să te iau.

Ea s-a smucit, scăpând de fața lui, de brațul lui.

— N-o să mă iei în niciun fel. Niciodată. O să fii mort. O să fim cu toții morți în soare, a spus ea, și a fugit din mașina decapotabilă, întorcându-se în casa întunecată.

Daisy a rămas în pat, îndoită de mijloc, încă multă vreme după ce s-a risipit amintirea. N-avea să mai stea de vorbă cu el. Nu putea să-și amintească nimic despre el, dar nu-i păsa. Oricum, totul era un vis. Ce importanță avea? S-a cuprins singură în brațe.

Nu era un vis. Era mai rău decât un vis. S-a așezat pe marginea patului, foarte dreaptă, cu capul sus și cu brațele pe lângă trup, cu tălpile alăturate pe podea, așa cum trebuie să stea o domnișoară. Când s-a ridicat, scăpase de orice ezitare. S-a dus drept la ușă și a deschis-o. Nu s-a oprit să vadă în ce încăpere era. Nici măcar nu s-a uitat la străinii care se foiau încoace și încolo. S-a dus direct la Ron și i-a pus mâna pe umăr.

— Țsta e iadul, nu-i așa?

El s-a întors și pe față i se citea ceva care aducea a speranță.

— De ce, Daisy? a spus și i-a luat mâinile și a tras-o în jos, să se așeze lângă el.

Erau în tren. Brațele lor îndoite se odihneau pe fața de masă albă, din damasc. Ea s-a uitat la mâini. N-avea rost să-ncerce să se retragă.

Vocea ei nu tremura.

— Am fost foarte nemiloasă cu mama. Îi povesteam visele mele pur și simplu ca s-o sperii. Ieșeam fără pălărie fiindcă asta o înspăimânta. Nu se putea abține. Se temea atât de mult că soarele o să explodeze.

A tăcut și și-a privit mâinile.

— Cred c-a explodat și că a murit toată lumea, așa cum a

spus tata. Cred că ar fi trebuit s-o mint în privința viselor. Ar fi trebuit să-i spun că visez băieți, că visez că am crescut, că visez lucruri care n-o înspăimântau. Aș fi putut să inventez coșmaruri, cum făcea fratele meu.

— Daisy, a spus el. Mă tem că nu mă pricep s-asculț confesiuni. Nu...

— S-a sinucis, a spus Daisy. Ne-a trimis la bunica, în Canada, și pe urmă s-a sinucis. Așa că acum cred că suntem morți cu toții, că am ajuns în iad. Asta înseamnă să fii în iad, nu? Să ajungi față în față cu ceea ce te sperie cel mai mult.

— Sau cu ceea ce iubești. Oh, Daisy, a spus el, strângându-i cu putere degetele, ce te-a făcut să crezi că ăsta e iadul?

Spre surprinderea ei, l-a privit drept în ochi.

— Fiindcă nu există soarele, a răspuns.

Ochii lui au ars-o, au ars-o. A căutat orbește masa acoperită cu alb, dar încăperea se schimbase. Ron a tras-o lângă el, pe canapeaua albastră. Cu el încă ținând-o de mână, încă ținând-o strâns, și-a adus aminte.

Au fost trimiși de acasă, ca să fie feriți de soare. Daisy a fost încântată să plece. Mama ei era supărată pe ea tot timpul. În fiecare zi, la micul dejun, o silea să-i povestească visele ei în camera întunecată. Pusese draperii de camuflaj peste jaluzele, așa că lumina nu mai pătrundea deloc înăuntru și, în crepusculul albastru, pe fața ei înspăimântată nu mai cădeau nici măcar firavele raze piezișe strecurate printre jaluzele. N-o lăsa să iasă, nici măcar până la băcănie, fără pălărie și fără ochelari de soare. Nu i-a lăsat să plece cu avionul în Canada. Se temea de furtunile magnetice. Întrerupeau uneori legătura radio cu turnurile de control. Se temea că avionul s-ar fi putut prăbuși.

I-a trimis cu trenul, i-a sărutat de rămas-bun în gară, dând pe moment uitării razele lungi de lumină prăfoasă care pătrundeau prin ferestrele boltite ale sălii de așteptare. Fratele ei a ieșit înaintea lor pe peron și mama ei a tras-o brusc într-un colț întunecos.

— Ceea ce ți-am spus mai înainte, despre ciclul tău, n-o să se mai petreacă acum. Din cauza radiațiilor – l-am sunat pe doctor și a spus să nu ne facem griji. Li se întâmplă tuturor.

Daisy a simțit din nou zvâcnirea firavă a spaimei. Ciclul ei

începuse cu câteva luni în urmă, întunecat și însângerat, așa cum și-l imaginase. Nu spusese nimănui.

— N-o să-mi fac griji, și-a asigurat mama.

— Oh, Daisy a mea, a zis pe neașteptate mama ei. Daisy a mea din soare, a adăugat, și a părut să se tragă înapoi, în întuneric.

Dar când trenul pleca din gară, a ieșit în plin soare și le-a făcut cu mâna.

În tren a fost minunat. Puținii pasageri stăteau în compartimentele lor, cu jaluzelele lăsate. În vagonul-restaurant nu erau jaluzele, nu erau oameni care să-i spună să nu stea în lumina soarelui. S-a așezat în vagonul pustiu și s-a uitat pe geamurile largi. Trenul gonea prin păduri, păduri cu crengi subțiri, de pini și de plop. Soarele pătrundea licărind pe fața ei - soarele și umbrele, și apoi iar soarele, alergându-i pe chip. Ea și fratele ei au făcut o orgie cu milkshake și cu dulciuri, și nimeni nu le-a zis nimic.

Fratele ei i-a citit din cărțile lui despre soare.

— Știi cum e în centrul soarelui? a întrebat-o.

Da. Stai cu o găletușă și cu o lopățiță și cu degetele picioarelor desculțe afundate în nisip, din nou copil, fără să-ți fie frică, mijindu-ți ochii în lumina galbenă.

— Nu, i-a răspuns ea.

— În centrul soarelui, atomii nici măcar nu pot să stea laolaltă. Înghesuiala e atât de mare, încât se ciocnesc tot timpul unii cu alții, poc, poc, poc, exact așa, și electronii li se desprind și zboară liberi. Uneori, în timpul unei coliziuni, scapă câte o rază X care se lansează ca o săgeată, cu viteza luminii, ca o minge într-un joc automat de pinball. Poc-pac-poc, pe tot drumul până la suprafață.

— Oricum, de ce citești cărțile astea? Ca să te sperii?

— Nu. Ca s-o sperii pe mama.

Era un răspuns de o sinceritate cutezătoare, nepotrivit nici măcar cu libertatea de la bunica, potrivit numai în tren. Ea i-a zâmbit.

— Ție nu ți-e deloc frică, nu-i așa?

Ea s-a simțit obligată să-i răspundă cu aceeași sinceritate.

— Nu, nicidecum.

— De ce nu?

Pentru că n-o să mă doară. Pentru că n-o să-mi aduc aminte

pe urmă.

Pentru că o să stau în soare cu gălețușa și cu lopățica, o să mă uit în sus și n-o să-mi fie teamă.

— Nu știu, a zis Daisy. Pur și simplu nu mi-e frică.

— Mie îmi e. Visez tot timpul incendii. Mă gândesc ce tare mă doare când îmi ard degetul și pe urmă visez că simt aceeași durere în tot corpul.

Și el o mințise pe mama lor în privința viselor.

— N-o să fie așa, a spus Daisy. Nici măcar n-o să știm că se-ntâmplă. N-o să ne amintim nimic.

— Când o să se transforme în novă, soarele o să se mistuie singur. Nucleul o să se umple treptat cu cenușă atomică și din cauza asta soarele o să-nceapă să-și consume în întregime combustibilul. Știi că în centrul lui e întuneric beznă? Știi, acolo radiațiile sunt raze X, care nu se văd, au lungimea de undă prea mică. Sunt invizibile. Întuneric beznă și cenușă căzând în jurul tău. Îți poți imagina asta?

— Nu contează. Traversau o pajiște și fața ei era scăldată în lumină. Noi n-o să fim acolo. O să fim morți. N-o să ne amintim nimic.

Daisy nu-și dăduse seama ce ușurată avea să se simtă văzând-o pe bunica ei, cu figura îngustă arsă de soare, cu brațele goale. Nici măcar nu purta pălărie.

— Daisy, draga mea, te maturizezi, i-a spus. Și n-a sunat a condamnare la moarte. Și, David, văd că tu ești tot cu nasu'-n cărți.

Când au ajuns în căsuța ei, era aproape întuneric.

— Ce-i asta? a întrebat David, stând pe verandă.

Vocea bunicii nu s-a ridicat periculos de mult.

— E aurora boreală. Vă spun că aici am avut ceva spectacole în ultima vreme. E ca pe 4 iulie.

Daisy nu-și dăduse seama cât de mult își dorise să audă vorbind un om căruia nu-i era frică. Și-a ridicat privirea. Perdele imense de lumină roșie tălăzuiau aproape la zenit, fâlfâind în vântul solar.

— E frumos, a șoptit, dar bunica îi ținea ușa deschisă, așteptând-o să intre, și a fost atât de fericită să-i vadă strălucirea limpede a ochilor, încât a urmat-o în mica bucătărie cu masa acoperită cu mușama roșie și cu perdele roșii la ferestre.

— E atât de plăcut să ai companie, a spus bunica ei, urcându-se pe un scaun. Daisy, Ține te rog de capătul ăsta, vrei?

A lăsat capătul unei panglici lungi și galbene de plastic să se legene în jos, către Daisy. Ea l-a luat, privind-și îngrijorată bunica.

— Ce faci? a întrebat-o.

— Măsurători pentru noile perdele, draga mea, a răspuns bătrâna, ducându-și mâna în buzunar, în căutarea unui creion și a unei bucăți de hârtie. Care e lungimea, Daisy?

— De ce-ți trebuie perdele noi? a întrebat ea. Mie mi se pare că astea arată foarte bine.

— Nu împiedică soarele să intre, a răspuns bunica ei.

Ochii i s-au înnegrit ca tăciunele de frică. Vocea i se înălța tot mai mult, cu fiecare cuvânt.

— Trebuie s-avem perdele noi, Daisy, și nu se găsește pânză. În tot orașul, Daisy. Îți poți imagina una ca asta? A trebuit să facem comandă la Ottawa. Au cumpărat toate materialele din oraș. Îți poți imagina una ca asta, Daisy?

— Da, a răspuns ea, și și-a dorit să-i poată fi frică.

Ron continua s-o țină strâns de mâini. Ea l-a privit fără nicio ezitare.

— Mai multă căldură, Daisy, a spus el. Suntem aproape.

— Da, a spus ea.

Ron și-a desprins degetele de-ale ei și s-a ridicat de pe canapea. A străbătut mulțimea din camera de zi și a ieșit în zăpadă. Daisy n-a încercat să se întoarcă în camera ei. I-a privit pe toți, pe străinii care se mișcau fără oprire și la întâmplare, pe fratele ei care mergea citind, pe bunica ei care stătea pe un scaun, și amintirea a apărut repede, fără suferință.

— Vrei să vezi ceva? a întrebat-o fratele ei.

Ea se uita pe fereastră. Luminile licăriseră toată ziua, deși afară totul era calm și era liniște. Bunica ei plecase în oraș, să vadă dacă venise materialul pentru perdele. Daisy nu i-a răspuns fratelui ei.

El i-a îndesat cartea sub nas.

— Asta e o proeminență, i-a spus.

Fotografiile erau alb-negru, ca pozele de modă veche, numai

că sub ele, în loc de însemnările cu cerneală albă făcute de mama ei, scria: „Observatorul de Înaltă Altitudine, Boulder, Colorado.”

— E o erupție de gaze fierbinți, la sute de mii de metri înălțime.

— Nu, a spus Daisy, luând cartea în poală. Țsta e cercul meu de aur. L-am văzut în vis.

A întors pagina.

David s-a aplecat peste umărul ei și a arătat cu degetul.

— Asta a fost marea explozie din 1946, când lucrurile au început să nu mai meargă cum ar trebui, numai că atunci încă nu se știa. A fost de un miliard de tone. Gazul a fost proiectat în afară, până la un milion și jumătate de kilometri.

Daisy ținea cartea ca pe o fotografie, fotografia cuiva care-i era drag.

— A fost pur și simplu ca o izbitură și a aruncat tot gazul ăsta în spațiu. Au fost tot felul de...

— E ursul meu de aur, a spus ea.

Labă imensă de foc se înălța alene de pe suprafața neagră a soarelui din fotografie, sălbatica labă mătăsoasă de gaz în flăcări.

— Chestiile astea le visai tu? a întrebat fratele ei. Despre asta îmi povesteai? Vocea lui urca tot mai sus și mai sus. Parcă spuneai că visezi frumos.

— Visam frumos, a zis Daisy.

El i-a smuls cartea și a răsfoit-o furios până când a ajuns la o diagramă colorată, pe fundal negru. Înfațișa un glob roșu, strălucitor, în interiorul căruia erau desenate cercuri negre.

— Uite, a spus, arătându-i-l lui Daisy. Asta o să ni se-ntâmple. A apăsas nervos cu degetul pe unul dintre cercurile din interiorul globului roșu. Țștia suntem noi. Noi! În interiorul soarelui. Visează și asta, de ce n-o visezi?

A-nchis cartea dintr-o lovitură.

— Dar o să fim morți cu toții, așa că n-o să conteze, a spus Daisy. N-o să doară. N-o să ne amintim nimic.

— Așa crezi tu! Țți imaginezi că le știi pe toate. Ei bine, noi habar n-avem de nimic. Am citit o carte despre asta, și vrei să-ți spun ce scria acolo? Nici măcar nu se știe ce e memoria. Se crede că, probabil, nici măcar nu se află în celulele creierului. Că e undeva, în niște atomi, și că se păstrează chiar dacă sărim

în aer. Dacă o să fim arși de soare și totuși o să ne aducem aminte? Dacă o să ardem și o să tot ardem și o să ne reamintim totul o veșnicie?

— El n-ar face una ca asta, a spus Daisy, cu voce scăzută. Nu ne-ar face să suferim.

Când stătuse cu degetele afundate în nisip, uitându-se în sus, către el, nu existase teamă, ci doar admirație, uimire.

— El...

— Ești nebună! a strigat fratele ei. Știi ce? Ești nebună. Vorbești despre el parc-ar fi iubitul tău sau așa ceva! E soarele, minunatul soare care o să ne ucidă pe toți!

I-a smuls cartea. Plângea.

— Îmi pare rău, era cât pe ce să spună Daisy, dar bunica ei a intrat chiar atunci, fără pălărie, cu părul fluturându-i în jurul feței înguste, bronzate.

— Au adus materialul, a spus jubilând. Am cumpărat suficient de mult, avem pentru toate ferestrele.

A răsturnat doi saci plini cu pânză roșie, cadrilată. Pânza s-a revărsat pe masă ca luminile nordului, roșu peste roșu.

— Credeam că n-o să mai ajungă niciodată aici.

Daisy a întins mâna s-o atingă.

L-a așteptat, așezată la masa cu față din damasc alb din vagonul-restaurant. El a ezitat în cadrul ușii, încadrat de ninsoarea de cenușă din spatele lui, apoi a intrat binedispus, cântând.

— Daisy, Daisy, spune-mi care-i teoria ta, cânta el.

Ducea în brațe un val de pânză roșie. Pânza s-a revărsat când i-a întins-o bunicii ei, care stătea pe scaun, transfigurată de bucurie, cu bucățelele de hârtie și cu centimetrul galben căzându-i o dată pentru totdeauna.

Daisy s-a apropiat și a rămas în fața lui, în picioare.

— Daisy, Daisy, a zis el vesel. Spune-mi...

Ea și-a pus mâinile pe pieptul lui.

— Nicio teorie, a spus. Știu.

— Totul, Daisy?

El a zâmbit, degajat și strâmb, și ea s-a gândit cu tristețe că, până și așa, știind, n-avea să-l poată vedea cum arăta cu adevărat, ci numai sub chipul băiatului care lucra la băcănie, băiatul care știa totul.

— Nu, dar cred că știu.

Și-a apăsât cu putere mâna pe pieptul lui, deasupra cercului de foc al pieptului.

— Cred că nu mai suntem oameni. Nu știu ce suntem – poate atomi rămași fără electroni, ciocnindu-se la nesfârșit unii cu alții în nucleul soarelui, în timp ce el se mistuie pe sine însuși preschimbându-se în cenușă, în viscolul fără de sfârșit din inima sa.

El nu i-a oferit niciun indiciu. Zâmbetul lui continua să fie încrezător în sine, degajat.

— Dar eu, Daisy? a întrebat-o.

— Cred că tu ești ursul meu de aur, cercul meu în flăcări, cred că ești Ra, fără niciun sfârșit al numelui, Ra, care știe totul.

— Și cine ești tu?

— Sunt Daisy, fata care adora soarele.

El n-a zâmbit, nu și-a schimbat expresia batjocoritoare. Dar mâna lui bronzată s-a închis peste a ei, care continua să-i apese pieptul.

— Ce-o să fiu acum, o rază X, călătorind în zigzag către suprafață, până când o să mă transform în lumină? Unde o să mă duci după ce m-ai luat? Pe Saturn, unde soarele strălucește pe inelele reci, până ce se topesc, devenind fericire? Acolo strălucești acum, pe Saturn? O să mă duci acolo? Sau o să rămânem pe veșnicie așa, eu cu găletușa și cu lopățica, privindu-te cu ochii mișiți?

El i-a desprins încet mâna, i-a redat-o.

— Unde vrei să mergem, Daisy?

Bunica ei continua să stea pe scaun, strângând pânza la piept ca pe o adevărată binecuvântare. Daisy a întins mâna și a atins pânza, așa cum făcuse în clipa transformării soarelui în novă. I-a zâmbit bunicii.

— E frumoasă, a spus. Îmi pare atât de bine c-a sosit.

S-a aplecat brusc către fereastră și a tras perdelele decolorate într-o parte, ca și cum ar fi crezut că, fiindcă știa, i s-ar fi putut îngădui să aibă o viziune, că ar fi putut s-o întrezărească pentru o scurtă clipă pe fetița care fusese ea însăși, cu pieptul ei de copil, cu burtica de țânc;... că s-ar fi putut vedea așa cum era în realitate: Daisy, în soare. Dar n-a văzut decât ninsoarea nesfârșită.

Fratele ei citea pe canapeaua albastră din camera de primire a mamei lor. S-a aplecat deasupra lui, privind cum citea.

— Acum mi-e frică, a spus ea, dar fața care i-a întors privirea nu era a fratelui ei.

Bine, atunci, s-a gândit ea. Niciunul dintre ei nu e de niciun folos. Nu contează. Am ajuns față în față cu ceea ce mă speria și cu ceea ce iubeam, și acum sunt unul și același lucru.

— Bine, atunci, a spus ea, și s-a întors din nou spre Ron. Mi-ar plăcea să mergem la o plimbare. Cu capota deschisă. S-a oprit și s-a uitat în sus la el, cu ochii mijiți. Ador soarele, a adăugat.

Nu s-a ferit când brațul lui i-a înconjurat umerii. Mâna lui i s-a închis peste sân și el s-a aplecat s-o sărute.

CORRESPONDENȚĂ PERSONALĂ

Traducere din limba engleză
Veronica Mircea

O SCRISOARE DE LA FAMILIA CLEARY

La oficiul poștal era o scrisoare de la familia Cleary. Mi-am pus-o în rucsac, lângă revista doamnei Talbot, și am ieșit să-l dezleg pe Stitch²⁶.

Trăsese de lesă atât cât era posibil și stătea dincolo de colț, pe jumătate strangulat, uitându-se la o privighetoare. Stitch nu latră niciodată, nici măcar la păsări. N-a scheunat nici măcar când i-a cusut tata laba. Așa l-am găsit, stând pur și simplu pe veranda din față, tremurând puțin și ținându-și laba în sus, ca să se uite tata la ea. Doamna Talbot spune că e un câine de pază groaznic, dar eu mă bucur că nu latră. Rusty lătra tot timpul și uite ce s-a ales de el din pricina asta.

A trebuit să-l trag pe Stitch înapoi, dincoace de colț, unde frânghia era destul de lejeră ca să-l pot dezlega. Asta mi-a dat ceva de furcă, fiindcă lui îi plăcea într-adevăr privighetoarea aia.

— E un semn de primăvară, nu-i așa, tipule? am spus, încercând să mă lărgesc nodul cu unghiile.

N-a mers, dar am reușit să-mi rup o unghie, din carne. Grozav. Mama o să vrea să afle dac-am observat cumva că mi s-au mai rupt și altele.

Mâinile mele sunt o adevărată nenorocire. În iarna asta m-am ales cu aproape o sută de arsuri de la soba cu lemne, soba noastră idioată. Deasupra încheieturii e un loc unde mă tot ard, iarăși și iarăși, astfel că rana n-are niciodată ocazia să se vindece. Soba nu e destul de mare și, când încerc să împing înăuntru un lemn prea lung, îi ating de fiecare dată interiorul cu aceeași zonă a mâinii. David, idiotul meu de frate, nu le taie niciodată la lungimea potrivită. L-am rugat și l-am tot rugat să le facă mai scurte, dar el nu-mi dă nicio atenție.

Am rugat-o pe mama să-i spună ea să nu le mai taie atât de lungi, dar n-a făcut-o. Nu-l critică niciodată pe David. După părerea ei, David nu poate greși, pur și simplu fiindcă are douăzeci și trei de ani și fiindcă a fost căsătorit.

— O face înadins, i-am spus mamei. Speră c-o să mi se tragă

moartea de la o arsură.

— Paranoia e pe primul loc în topul ucigașilor de fete de paisprezece ani, a zis ea.

Spune întotdeauna asta. Mă înfurie atât de tare, încât îmi vine s-o omor.

— N-o face înadins. Trebuie să fii mai atentă cu soba aia, atâta tot.

Dar mi-a ținut tot timpul mâna și s-a uitat la arsura imensă, care nu vrea să se vindece, de parcă ar fi fost o bombă programată să detoneze.

— Avem nevoie de o sobă mai mare, am spus, și mi-am eliberat mâna dintr-o smucitură.

Chiar ne trebuie una mai mare. Tata a închis șemineul și a instalat soba cu lemne când au apărut probleme cu factura pentru gaze, dar e o sobă mică, fiindcă mama n-a vrut să ocupe prea mult loc în camera de zi. Oricum, trebuia s-o folosim numai seara.

N-o să primim una nouă. Sunt cu toții prea ocupați să lucreze la idiolenia aia de seră. Poate c-o să vină primăvara mai devreme și mâna mea o să aibă cât de cât o șansă să se vindece. Știu că nu e așa. Iarna trecută, zăpada a ținut până la mijlocul lui iunie, iar acum suntem abia în martie. Privighetorii lui Stitch o să-i înghețe codița dacă nu pleacă înapoi, spre sud. Tata zice că anul trecut a fost ieșit din comun, că vremea o să-și revină la normal anul ăsta, dar nici măcar el nu crede ce spune, fiindcă altfel n-ar construi sera.

Imediat ce am dat drumul lesei, Stitch a venit după colț, ca un băiat cuminte, și a stat acolo, așteptând să-mi termin de supt unghia și să-l dezleg.

— Am face bine s-o luăm din loc, i-am spus. Mama o să facă o criză.

Ar fi trebuit să trec pe la magazinul universal, să-ncerc să găsesc niște semințe de roșii, dar soarele coborâse deja destul de mult către vest și până acasă aveam de mers o jumătate de oră. Dacă ajungeam după apusul soarelui, m-ar fi trimis la culcare fără să cinez, plus că n-aș fi avut cum să citesc scrisoarea. Pe lângă asta, dacă nu mă duceam la magazinul general în ziua aia, erau nevoiți să mă lase să mă duc a doua zi și nu trebuia să muncesc la idiolenia de seră.

Uneori îmi vine s-o arunc în aer. E rumeguș și noroi peste

tot, și David a scăpat o bucată de plastic pe sobă în timp ce-l tăiau, și plasticul s-a topit acolo și a puțit de-ți muta nasul din loc. Dar niciunul dintre ceilalți nu ia în seamă mizeria. Sunt prea ocupați să spună ce minunat o să fie la vară, când o să avem pepeni verzi și porumb, și roșii din producția proprie.

Nu văd cum ar putea să fie altfel decât vara trecută. N-au răsărit decât lăptucile și cartofii. Lăptucile au crescut cât unghia mea ruptă, iar cartofii au fost tari ca piatra. Doamna Talbot a zis c-a fost din cauza altitudinii, însă David a susținut c-a fost din cauza vremii ciudate și a granitului sfărâmițat de pe Pike's Peak, care trece aici drept sol. S-a dus la mica bibliotecă din spatele magazinului universal, a venit de acolo cu o carte despre sere, din colecția fă-cu-mâna-ta, și a început să-ntoarcă totul pe dos, iar acum până și doamna Talbot e-nnebunită de ideea asta.

— La *altitudinea* noastră, paranoia e pe primul loc în topul ucigașilor de ființe umane, le-am spus alaltăieri, dar erau prea ocupați să taie șipci și să capseze bucăți de plastic, ca să-mi dea vreo atenție.

Stitch mergea în fața mea, încordând lesa, și i-am dat drumul imediat ce am traversat autostrada. Nu fuge niciodată, cum făcea Rusty. Oricum, e imposibil să-l țin pe margine, de fiecare dată când încerc să-l las în lesă mă trage în mijlocul drumului și am necazuri cu tata fiindcă las urme. Așa că eu merg de obicei pe marginea înghețată a șoselei, iar el o ia în toate părțile, oprindu-se să adulmece toate găurile făcute în asfalt; când rămâne în urmă fluier și vine la mine alergând.

Am mers foarte repede. Se făcea tot mai frig, iar eu eram numai în pulover. M-am oprit în vârful dealului și am fluierat după Stitch. Mai aveam de mers un kilometru și jumătate. Din locul unde stăteam, vedeam Pike's Peak. Poate că tata are dreptate, chiar vine primăvara. Pe pisc nu se zărește nici urmă de zăpadă, iar partea care a ars nu mai pare la fel de neagră cum era astă-toamnă, arată ca și cum ar fi posibil să crească din nou copaci.

Anul trecut pe vremea asta, Pike's Peak era alb pe de-a-ntregul. Îmi aduc aminte, fiindcă atunci au plecat tata, David și domnul Talbot la vânătoare, și a nins în fiecare zi, și ei au lipsit aproape o lună. Mama a fost cât pe ce să înnebunească până când s-au întors. Ieșea mereu în drum, să se uite după ei,

cu toate că zăpada era de un metru și jumătate și ea lăsa niște urme cât ale lui Yeti. Îl lua pe Rusty cu ea, deși el detesta zăpada la fel de mult cum detestă Stitch întunericul. Lua și o pușcă. O dată s-a împiedicat de o creangă și a căzut în zăpadă. Și-a scrântit glezna și era aproape înțepenită de frig când a reușit să se-ntoarcă în casă. Am avut chef să spun „paranoia e pe locul unu în topul ucigașilor de mame”, dar s-a amestecat doamna Talbot și a zis că data viitoare trebuia s-o însoțesc și că așa se întâmpla când oamenii erau lăsați să plece singuri în diverse locuri, ceea ce făcea aluzie la mine și la drumurile mele la oficiul poștal. I-am răspuns că puteam să-mi port singură de grijă, iar mama mi-a spus să nu fiu moșică și a adăugat că doamna Talbot avea dreptate, trebuia să vin cu ea data viitoare.

N-a așteptat să i se vindece glezna. Și-a bandajat-o și a continuat să iasă în fiecare zi. Mergea fără să scoată o vorbă, se mulțumea să șchiopăteze prin zăpadă. Nici măcar nu-și ridica privirea până când ajungeam pe drum. Ninsoarea se opri pentru o scurtă vreme și norii se ridicaseră destul de sus ca să se vadă piscul. Arăta ca o fotografie alb-negru, cerul cenușiu, copacii negri și muntele alb. Pike's Peak era complet acoperit de zăpadă. Nu-ți dădeai seama unde era autostrada.

Ar fi trebuit să mergem în excursie pe pisc, împreună cu familia Cleary.

— Familia Cleary n-a mai venit acum două veri, am spus eu, când ne-am întors în casă.

Mama și-a scos mânușile cu un singur deget și s-a așezat lângă sobă, descotorosindu-se de bucățile de zăpadă înghețată.

— Sigur că n-au venit, Lynn, a răspuns ea.

Zăpada de pe haina mea picura pe sobă, sfârâind.

— Nu *asta* am vrut să spun, i-am explicat. Ar fi trebuit să vină în prima săptămână din iunie. Imediat după ce-și lua Rick diploma. Ce s-o fi întâmplat? S-or fi hotărât pur și simplu să nu mai vină sau ce?

— Nu știu, a zis ea, scoțându-și pălăria și scuturând din cap ca să-și reverse părul pe umeri.

Avea bretonul ud learcă.

— Poate or fi scris ca s-anunțe că și-au schimbat planurile, a zis doamna Talbot. Poate că poșta o fi pierdut scrisoarea.

— N-are importanță, a spus mama.

— Nu crezi c-au scris, am constatat eu.

— Poate poșta o fi pus scrisoarea în cutia altcuiva, a mai presupus doamna Talbot.

— N-are importanță, a repetat mama, și s-a dus să-și atârne haina pe frânghia întinsă în bucătărie.

Și n-a mai scos niciun alt cuvânt despre ei. Când s-a-ntors tata, l-am întrebat pe el de familia Cleary, dar era prea ocupat să povestească despre călătorie, ca să-mi dea vreo atenție.

Stitch n-a venit. Am fluierat încă o dată și m-am întors după el. Era tocmai la poalele dealului, cu nasul îngropat în ceva.

— Haide, am spus, iar el s-a răsucit, și atunci mi-am dat seama de ce rămăsese acolo.

Se încurcase într-unul dintre firele electrice căzute. Reușise să și-l înfășoare în jurul picioarelor, așa cum face uneori cu lesa și, cu cât se străduia mai mult să se elibereze, cu atât se încurca mai tare.

Era exact în mijlocul șoselei. M-am oprit pe margine, încercând să-mi imaginez cum aș fi putut ajunge la el fără să las urme. În vârful dealului, drumul era destul de înghețat, dar acolo, jos, zăpada continua să se topească și îl traversa de-a curmezișul, în șuvoaie largi. Mi-am pus vârful piciorului în noroi și s-a afundat cu vreun centimetru și jumătate, așa că m-am retras și am scăpat de urma lăsată nivelând-o cu palma, pe care mi-am șters-o apoi de blugi. Am încercat să mă gândesc ce era de făcut. Tata e tot atât de paranoic în privința urmelor cum e mama în privința mâinilor, dar pentru el e încă și mai rău când rămân afară după lăsarea întunericului. Dacă nu mă întorceam la timp, ar fi fost posibil chiar să-mi spună că de atunci înainte nu mai puteam merge la oficiul poștal.

Stitch era cât pe ce să-nceapă să latre, era mai aproape de asta decât ar mai fi reușit s-ajungă vreodată. Își înfășurase sârma în jurul gâtului și se sufoca.

— Bine, am spus. Vin.

Am sărit cât de departe am putut, într-unul dintre șuvoaie, și am mers prin el până la câine, uitându-mă de vreo două ori în urmă, ca să m-asigur că apa îmi distrugea urmele.

L-am descâlcit pe Stitch și am aruncat capătul liber al sârmei pe marginea drumului, unde a rămas legănându-se, agățat de un stâlp, gata să spânzure câinele la următoarea lui trecere prin preajmă.

— Cățel prost. Acum grăbește-te! i-am spus, și am fugit

înapoi, pe marginea drumului și în susul dealului, cu pantofii mei sport learcă.

El a alergat vreo cinci pași și s-a oprit să adulmece un copac.

— Haide! l-am strigat. Se lasă întunericul. Întuneric!

A tâșnit pe lângă mine ca din pușcă și a coborât pe jumătate dealul în partea opusă. Lui Stitch îi e frică de întuneric. Știu că așa ceva nu e valabil pentru câini. Dar el chiar se teme.

— Paranoia e pe primul loc în topul ucigașilor de câini, îi spun de obicei, dar în momentul ăla voiam să se grăbească, să n-apuțe să-mi înghețe picioarele.

Am luat-o la fugă și am ajuns amândoi la poalele dealului cam în același timp.

Stitch s-a oprit în fața aleii care duce spre casa familiei Talbot. Casa noastră e în partea cealaltă a dealului, la nu mai mult de treizeci de metri de locul unde mă aflam. E într-un fund de căldare, între dealurile care o înconjoară din toate părțile. De pe vârful dealului Talbotilor nu se zărește nici măcar fumul scos de soba noastră cu lemne. Există o scurtătură care pleacă de pe proprietatea lor, coboară prin pădure și ajunge la ușa noastră din spate, dar eu n-o mai folosesc.

— Întuneric, Stitch, am spus cu voce stridentă, și am rupt-o din nou la fugă.

El alerga exact în spatele meu.

Când am intrat pe aleea noastră, piscul căpăta o culoare rozalie. Stitch a urinat de vreo sută de ori pe trunchiul de molid înainte de a-l târî eu la loc, de-a latul aleii noroioase. E într-adevăr mare. Tata și David l-au tăiat astă-vară și au creat impresia că s-a prăbușit de-a lungul drumului, iar trunchiul e plin de așchii și mi-am zgâriat mâinile în același loc ca de obicei. Grozav.

M-am asigurat că eu și Stitch n-am lăsat urme pe drum (în afara celor pe care le lasă el de obicei – un alt câine ne-ar găsi într-un minut, și probabil că așa a și ajuns Stitch pe veranda noastră, a simțit mirosul lui Rusty) și am intrat la adăpostul dealurilor cât de repede am putut. Câinele nu e singurul care devine nervos după ce se-ntunecă. În plus, picioarele începeau să mă doară. În seara aia, Stitch era de-a dreptul paranoic. Nu s-a oprit din fugă nici măcar după ce am ajuns destul de aproape ca să vedem casa.

David era afară, se pregătea să intre cu o încărcătură de

lemne. Mi-am dat seama dintr-o singură privire că niciunul nu era de lungimea potrivită.

— Te-ai întors cam în ultima clipă, nu-i așa? a întrebat. Ai adus semințe de roșii?

— Nu, am răspuns eu. Însă ți-am adus altceva. Am adus câte ceva pentru toată lumea.

M-am dus înăuntru. Tata întindea o folie de plastic pe podeaua camerei de zi. Doamna Talbot îl ajuta, ținând-o de un capăt. Mama era cu măsuța pliantă încă nedesfăcută în brațe, așteptându-i să termine ca s-o poată așeza în fața sobei, pentru cină. Niciunul nu s-a ostenit nici măcar să-și salte privirea. Mi-am dat jos rucsacul și am scos revista doamnei Talbot și scrisoarea.

— La oficiul poștal era o scrisoare, am spus. De la familia Cleary.

Toată lumea a ridicat ochii.

— Unde ai găsit-o? m-a întrebat tata.

— Pe podea, amestecată cu tot felul de chestii de mână a treia. Căutam o revistă pentru doamna Talbot.

Mama a rezemat măsuța pliantă de canapea și s-a așezat. De pe fața doamnei Talbot părea să fi pierit orice expresie.

— Cleary erau prietenii noștri cei mai buni, i-am explicat eu. Din Illinois. Ar fi trebuit să vină în vizită acum două veri. Aveam de gând să facem o excursie pe Pike's Peak, și câte și mai câte.

David a intrat deschizând zgomotos ușa. A dat cu ochii de mama așezată pe canapea și de tata, și de doamna Talbot stând în picioare și ținând folia de plastic, ca două statui.

— Ce s-a-ntâmplat?

— Lynn zice c-a găsit azi o scrisoare de la familia Cleary, l-a lămurit tata.

David a scăpat buștenii pe sobă. Unul s-a rostogolit pe covor și s-a oprit la picioarele mamei. Nici-unul dintre ei nu s-a aplecat să-l ridice.

— S-o citesc cu glas tare? am întrebat, cu ochii la doamna Talbot.

Încă mai țineam revista ei în mână. Am desfăcut plicul și am scos scrisoarea.

— Dragă Janice și Todd, și ceilalți, am început eu. Cum merg lucrurile în gloriosul vest? Suntem nerăbdători să venim să vă vedem, deși s-ar putea să nu ajungem atât de curând cum

speram. Ce fac Carla, David și bebelușul? Abia aștept să-l văd pe micul David. A-nceput să meargă? Fac pariu că bunica Janice e atât de mândră, încât nu-și mai încape-n nădragi. Am dreptate? Voi, ăștia din vest, mai purtați nădragi sau ați trecut cu toții la blugi de firmă?

David stătea în picioare lângă șemineu. Și-a sprijinit brațele de poliță și și-a lăsat capul pe ele.

— Îmi cer scuze că nu v-am mai scris, dar am fost cu toții foarte ocupați cu examenul de diplomă al lui Rick și oricum am crezut c-o s-ajungem în Colorado mai repede decât scrisoarea. Însă acum se pare că vom avea o mică schimbare de plan. Rick s-a hotărât categoric să intre-n armată. Eu și Richard ne-am ieșit din fire, dar cred că asta n-a făcut decât să-nrăutățească lucrurile. Nu-l putem convinge nici măcar s-aștepte până după excursia în Colorado. Spune că ne-am petrece tot timpul încercând să-l facem să renunțe, ceea ce cred e adevărat. Sunt pur și simplu atât de îngrijorată! Armata! El zice că-mi fac prea multe griji, și cred că și asta e adevărat, dar dacă-ncepe un război?

Mama s-a aplecat, a luat lemnul scăpat de David și l-a așezat lângă ea, pe canapea.

— Dacă e OK în ceea ce vă privește pe voi acolo, în Vestul de Aur, o s-așteptăm până când termină Rick pregătirea de bază, în prima săptămână din iulie, apoi venim cu toții. Vă rog să ne scrieți și să ne anunțați dacă e OK. Îmi cer scuze fiindcă ne schimbăm planurile în ultima clipă, dar priviți lucrurile altfel: aveți la dispoziție, în plus, o lună întreagă ca să vă intrați în formă pentru excursia pe Pike's Peak. Nu știu cum stau lucrurile în ceea ce vă privește, dar mie o să-mi prindă bine cu siguranță.

Doamna Talbot scăpase capătul foi de plastic. De data asta nu aterizase pe sobă, dar era atât de aproape, încât începuse să se răsucescă din cauza căldurii. Tata stătea cu ochii la el. Nici măcar n-a încercat să-l ridice.

— Ce fac fetele? Sonja crește ca o buruiană. Anul ăsta participă la competiții și aduce acasă o mulțime de medalii și de șosete transpirate și murdare. Și ar trebui să-i vedeți genunchii! Sunt atât de juliți, încât era cât pe ce s-o duc la doctor. Spune că și-i zgârie de obstacolele de pe traseu, iar antrenorul ei susține că n-avem motiv de îngrijorare, dar eu îmi

fac ceva griji. Pur și simplu nu par să se vindece. Ați avut vreodată probleme de genul ăsta cu Lynn și cu Melissa?

Știu, știu, sunt prea prăpăstioasă. Sonja e bine. Rick e bine. N-o să se-ntâmples nimic îngrozitor de acum până în prima săptămână din iulie, și o să ne vedem atunci. Cu drag, familia Cleary. P.S. A căzut vreodată cineva de pe Pike's Peak?

Nimeni n-a spus nimic. Am împăturit scrisoarea și am pus-o înapoi, în plic.

— Ar fi trebuit să le scriu, a zis mama. Ar fi trebuit să le spun: „Veniți acum.” Atunci ar fi fost aici.

— Și ne-am fi urcat probabil pe Pike's Peak în ziua aia și l-am fi văzut sărind în aer, cu noi cu tot, a zis David, ridicându-se. A râs și vocea i s-a frânt. Presupun c-ar trebui să ne bucurăm fiindcă n-au venit.

— Să ne bucurăm? a spus mama. Își freca mâinile de blugi. Presupun c-ar trebui să ne bucurăm fiindcă în ziua aia Carla i-a luat pe Melissa și pe bebeluș la Colorado Springs, așa că n-avem mai multe guri de hrănit. Își freca blugii atât de tare, încât nu mai avea mult până să-i găurească. Presupun c-ar trebui să ne bucurăm fiindcă tâlharii ăia l-au împușcat pe domnul Talbot.

— Nu, s-a amestecat tata. Dar ar trebui să ne bucurăm fiindcă tâlharii nu ne-au împușcat și pe noi, ceilalți. Ar trebui să ne bucurăm fiindcă n-au luat decât conservele, nu și semințele. Ar trebui să ne bucurăm că focurile n-au ajuns până aici. Ar trebui să ne bucurăm...

— Că încă mai primim corespondență? a zis David. Ar trebui să ne bucurăm și pentru asta?

A ieșit și a trântit ușa în urma lui.

— Când n-am mai primit nicio veste de la ei, ar fi trebuit să le dau telefon, a zis mama.

Tata continua să se uite la plasticul stricat. I-am întins scrisoarea.

— Vrei s-o păstrezi? l-am întrebat.

— Cred că și-a atins scopul, a zis el.

A făcut-o cocoloș, a aruncat-o în foc și a trântit ușa sobei. Nici măcar nu s-a ars.

— Vino să m-ajuti la seră, Lynn, mi-a cerut. Afară era întuneric beznă și se făcuse într-adevăr frig. Pantofii mei sport începeau să fie țepeni. Tata a ținut lanterna și a întins bine

plasticul peste șipcile de lemn. Eu l-am capsat din cinci în cinci centimetri, pe toată lungimea, înfășurându-l de fiecare dată în jurul ramei și al degetului meu. După ce am terminat un cadru, l-am întrebat pe tata dacă pot să mă duc să-mi pun ghetetele.

— Ai adus semințe de roșii? s-a interesat el, ca și cum nu m-ar fi auzit. Sau ai fost prea ocupată să cauți scrisoarea?

— N-am căutat-o, i-am răspuns eu. Am dat peste ea. Am crezut c-o să vă bucurați dac-o s-o primiți și o s-aflați ce s-a-ntâmplat cu familia Cleary.

Tata întindea plasticul peste cadrul următor, atât de tare, încât îl încrețea mărunț.

— Știam deja, a zis.

Mi-a întins lanterna și mi-a luat din mână pistolul cu capse.

— Vrei să-ți spun? m-a întrebat. Vrei să-ți povestesc exact ce au pățit? Foarte bine. Îmi imaginez că erau suficient de aproape de Chicago ca să fie vaporizați când au căzut bombele. În cazul ăsta, au fost norocoși. Fiindcă-n jurul orașului Chicago nu sunt munți ca ai noștri. Așa că ori au fost prinși în furtuna de foc, ori au murit din cauza arsurilor provocate de radiații, ori i-a ucis boala de iradiere, ori i-au împușcat tâlharii.

— Sau chiar rudele lor, am zis eu.

— Sau chiar rudele lor. A lipit de lemn pistolul cu capse și a apăsat pe trăgaci. Am o teorie despre cele întâmplate acum două veri, a adăugat. A mutat pistolul mai jos și a-mpușcat o altă scoabă în lemn. Nu cred c-au început nici rușii, nici Statele Unite. Cred c-a fost vorba de o mică grupare teroristă de pe undeva, sau chiar de o singură persoană. Cred c-au aruncat bomba fără să aibă idee ce urma să se-ntâmple. Cred că se simțeau răniți sau erau furioși, sau înspăimântați de modul în care stăteau lucrurile, așa că și-au exprimat nemulțumirea. Cu o bombă.

A prins cadrul bine cu capse de partea de jos, și-a îndreptat spatele și a trecut în partea opusă.

— Ce zici de teoria asta, Lynn?

— Ți-am spus, am repetat eu. Am dat peste scrisoare în timp ce căutam revista doamnei Talbot.

El s-a întors și a îndreptat pistolul cu capse spre mine.

— Dar, indiferent ce motiv ar fi avut, au distrus întreaga lume, au surpat-o peste ei. Indiferent ce or fi vrut să spună sau nu, au fost nevoiți să trăiască suportând consecințele.

— Dac-au supraviețuit, am spus eu. Dacă nu i-a împușcat nimeni.

— Nu te mai pot lăsa să mergi la oficiul poștal, a zis. E prea periculos.

— Și revistele doamnei Talbot?

— Du-te să vezi ce-i cu focul, mi-a cerut el.

M-am întors înăuntru. Se întorsese și David și stătea din nou lângă șemineu, cu ochii la perete. Mama instalase masa și scaunele pliante în fața sobei. Doamna Talbot tăia cartofi în bucătărie, dar după cum plângea, ai fi zis că toca de fapt ceapă.

Focul era practic stins. Am îndesat înăuntru două pagini de revistă făcute ghemotoc, ca să-l aprind din nou. A răbufnit, strălucind albastru și verde. Am aruncat două conuri de pin și niște bețe peste hârtia care ardea. Un con s-a rostogolit într-o parte și a căzut în cenușă. L-am înhățat și m-am lovit cu mâna de ușa sobei.

Exact în același loc. Grozav. Bășica avea să-ndepărteze coaja veche și puteam s-o luăm din nou de la-nceput. Și bineînțeles că mama era exact acolo, cu oala cu supă de cartofi. A pus-o pe sobă și mi-a înșfăcat mâna de parcă ar fi fost dovada unei crime sau cam așa ceva. N-a spus nimic. Stătea pur și simplu, ținându-mi mâna și clipind.

— M-am ars, am zis eu. Tocmai m-am ars.

Ea a pipăit marginile crusteii vechi, ca și cum s-ar fi temut să nu se molipsească de ceva.

— E o arsură! am strigat, smulgându-mi mâna și îndesând soba cu idioțeniile de lemne tăiate de David. Nu e boală de iradiere. E o *arsură*!

— Știi unde e tatăl tău, Lynn? m-a întrebat ea.

— E afară, pe veranda din spate, construiește tâmpenia aia de seră.

— A plecat, a zis mama. L-a luat pe Stitch cu el.

— N-avea cum să-l ia pe Stitch, am subliniat eu. Lui Stitch îi e frică de întuneric. Ea n-a spus nimic. *Știi* ce-ntuneric e acolo?

— Da, mi-a răspuns, și s-a uitat pe fereastră. Știu ce-ntuneric e.

Mi-am luat hanoracul din cuierul de lângă sobă și-am dat să ies pe ușă.

David m-a înșfăcat de braț.

— Unde naiba crezi că te duci?

M-am smuls din mâna lui.

— Să-l caut pe Stitch. Îi e frică de întuneric.

— Bezna e prea groasă, a spus el. O să te rățăcești.

— Și ce dacă? E mai sigur decât să-mi pierd vremea aici, am ripostat și i-am trântit ușa peste mână.

Ajunsesem la jumătatea distanței până la stiva de lemne când m-a prins.

— Dă-mi drumul, i-am spus. Plec. O să găsesc alți oameni cu care să locuiesc.

— Nu mai sunt alți oameni! Pentru numele lui Hristos, iarna trecută am mers până la South Park. Nu era nimeni. Nu i-am văzut nici măcar pe tâlharii ăia. Și dacă dai peste ei, peste hoții care l-au împușcat pe domnul Talbot?

— Și ce-i cu asta? Cel mai rău lucru pe care mi-l pot face e să mă-mpuște. Am mai fost împușcată.

— Te porți ca o nebună. Știi asta, nu-i așa? a zis el. Vii aici din senin și țințești orbește în toată lumea cu scrisoarea aia dementă!

— Țintesc orbește! am exclamat atât de furioasă, încât mi-era frică să nu-ncep să plâng. Țintesc orbește. Și astă-vară? Cine a țințit orbește atunci?

— N-aveai de ce să vii pe scurtătură. Tata ți-a spus să n-o iei niciodată pe acolo.

— Și ăsta era un motiv ca să-ncerci să mă-mpuști? Era un motiv ca să-l ucizi pe Rusty?

David mă strângea atât de tare de braț, încât am crezut c-avea de gând să mi-l rupă în două.

— Tâlharii aveau un câine. I-am găsit urmele în jurul domnului Talbot. Când ai luat-o pe scurtătură și l-am auzit pe Rusty lătrând, am crezut că erau tâlharii. S-a uitat la mine. Mama are dreptate. Paranoia e pe primul loc în topul ucigașilor. Astă-vară eram cu toții oarecum nebuni. Cred că suntem cu toții oarecum nebuni, tot timpul. Și tu ne prezinți un număr de senzație venind cu scrisoarea aia acasă, reamintindu-ne tuturor tot ce s-a-ntâmplat, aducându-ne aminte de toți cei pe care i-am pierdut...

Mi-a eliberat brațul și s-a uitat în jos, la mâna lui.

— Ți-am spus, am insistat eu. Am găsit-o în timp ce căutam o revistă. Am crezut c-o să vă bucurați cu toții.

— Mda, a zis el. Fac pariu.

S-a dus în casă, iar eu am mai rămas afară încă mult timp, așteptându-i pe tata și pe Stitch. Când am intrat, nu s-a uitat nimeni la mine. Mama stătea tot la fereastră. Pe deasupra capului ei zăream o stea. Doamna Talbot nu mai plângea, pune masa. Mama a umplut farfuriile cu supă și ne-am așezat cu toții. Tata a venit în timp ce mâncam.

Îl avea pe Stitch cu el. Și adusese toate revistele.

— Îmi pare rău, doamnă Talbot, a spus. Dacă vrei, le punem la subsol și poți s-o trimiți pe Lynn să le aducă una câte una.

— Nu contează, a răspuns ea. Nu mai simt dorința să le citesc.

Tata a lăsat revistele pe canapea și s-a așezat la masă. Mama i-a dat un castron cu supă.

— Am adus semințele, a zis el. Cele de roșii s-au udat, dar cele de porumb și de dovlecei erau bine. S-a uitat la mine. A trebuit să bat în scânduri intrarea oficiului poștal, Lynn. Înțelegi, nu-i așa? Înțelegi că nu te mai pot lăsa să mergi acolo? E prea periculos.

— V-am spus, am repetat eu. Am găsit-o. În timp ce căutam o revistă.

După ce l-au împușcat pe Rusty, o lună întreagă n-am mai avut voie să plec nicăieri, de teamă c-aveau să mă împuște la întoarcerea acasă, deși le promisesem că n-o să mai folosesc scurtătura. Însă pe urmă a apărut Stitch și nu s-a întâmplat nimic, și au început să-mi dea din nou voie să plec. Până la sfârșitul verii am plecat în fiecare zi, și după aceea ori de câte ori m-au lăsat. Probabil că m-am uitat prin toate teancurile de scrisori de câte o sută de ori înainte de a găsi scrisoarea de la familia Cleary. Doamna Talbot a avut dreptate în privința oficiului poștal. Scrisoarea fusese în cutia altcuiva.

SCRISOARE INFORMATIVĂ

Un studiu ulterior al buletinelor meteorologice și al ziarelor a arătat că e posibil să fi început încă de pe nouăsprezece octombrie, dar primul semn că se petrecea ceva neobișnuit mi-a atras atenția de Ziua Recunoștinței.

Mă dusesem să cinez la mama (ca de obicei) și pregăteam afinele pentru sos, punându-le, împreună cu bucățile de portocală, în mașina ei demodată de tocat și ascultând-o în acest timp pe cumnata mea Alison, care vorbea (tot ca de obicei) despre scrisoarea ei informativă de Crăciun.

— Despre care dintre realizările lui Cheyenne crezi că ar trebui să scriu în primul rând, Nan? a întrebat ea, presărând brânză pe batoanele de țelină. Despre interpretarea rolului primului fulg de nea din *Spărgătorul de nuci* sau despre lovitura care i-a reușit în meciul de fotbal?

— Eu aș începe cu Premiul Nobel, am murmurat, la adăpostul scrâșnetelor unui măr tocat în mașină.

— Pur și simplu n-am loc să trec toate realizările fetelor, a continuat ea, fără să-și dea seama ce spusesem. Mitch *insistă* să mă rezum la o pagină.

— Asta din cauza scrisorilor informative trimise de Mătușa Lydia, am precizat eu. Opt pagini dactilografiate la un rând.

— Știu, a zis ea. Și cu scrisul ăla mărunțel, pe care abia-l poți citi! A fluturat gânditoare un baton de țelină. Asta-i o idee.

— Opt pagini la un rând?

— Nu. Aș putea seta computerul la o literă mai mică. Așa aș avea loc pentru insignele de merit obținute de Dakota de la Sunshine Scout. Anul ăsta am găsit cea mai atrăgătoare hârtie pentru scrisorile mele informative. Îngerași cu mănunchiuri de vâsc.

În caz că nu v-ați dat seama, scrisorile informative de Crăciun sunt *foarte* importante în familia mea. Toată lumea - unchi, bunici, veri, sora mea Sueann - trimite monstruozițiile astea xeroxate familiei, colegilor de serviciu, vechilor prieteni din liceu și noilor cunoștințe din croaziera în Marea Caraibelor (despre care au povestit pe larg în scrisorile informative de

anul trecut). Până și mătușa Irene, care își scrie de mână toate felicitările de Crăciun, le adaugă câte o scrisoare informativă. Cele mai rele sunt ale lui Luciile, verișoara mea de-a doua, cu toate că mulți sunt de altă părere. Îmi amintesc începutul celei de anul trecut:

*„Încă un an s-a dus, ne-a părăsit grăbit, pe neștiute,
Și iată-mă-s, mă-ntreb unde se duce timpul-atât de iute.
Excursie-n februarie, vezică operată-n iulie,
Activități prea multe, timp prea scurt, deși întind de el cu furie. “*

Cel puțin Allison nu pune realizările Dakotei și pe ale lui Cheyenne în versuri.

— Cred că anul ăsta n-o să trimit nicio scrisoare informativă de Crăciun, am spus.

Allison a încremenit cu cuțitul plin de brânză în mână.

— De ce nu?

— Fiindcă n-am noutăți. Nu mi-am schimbat slujba, n-am fost în concediu în Bahamas, n-am primit niciun premiu. N-am nimic de povestit.

— Nu fi ridicolă, a zis mama, care tocmai intra cu o caserolă acoperită cu folie subțire, metalică. Bineînțeles că ai ce povesti, Nan. Cum rămâne cu cursul ăla de parașutism acrobatic?

— A fost anul trecut, mamă, i-am răspuns. Și l-am făcut doar ca să am ce scrie în scrisoarea informativă de Crăciun.

— Păi, atunci povestește ceva despre viața ta socială. În ultima vreme n-ai cunoscut pe nimeni la serviciu?

Mama îmi pune întrebarea asta în fiecare an, de Ziua Recunoștinței. Și de Crăciun, și pe 4 Iulie, și de fiecare dată când ne vedem.

— N-am pe cine să cunosc, am spus, tocând afinele. Nu se angajează nimeni, fiindcă nu demisionează nimeni. Toată lumea lucrează acolo de atâția ani. Nici măcar nu e concediat nimeni. Bob Hunziger a întârziat în fiecare zi din ultimii opt ani și e tot acolo.

— Dar... cum îl cheamă? a zis Allison, aranjând batoanele de țelină într-un vas de sticlă decorativă. Tipul care-ți plăcea și care tocmai divorțase?

— Gary. E încă obsedat de fosta nevastă.

— Parcă spuneai că e o adevărată scorpie.

— Este, am confirmat. Marcie Mătrăguna. Îl sună de două

ori pe săptămână ca să se plângă de hotărârea de divorț, să-i spună cât de nedreaptă e, deși ea a luat practic totul. Săptămâna trecută a fost casa. A pretins ca fost prea supărată din cauza divorțului ca să refinanțeze ipoteca și că el îi datorează douăzeci de mii de dolari fiindcă acum au crescut dobânzile. Dar n-are importanță. Gary continuă să spere că vor fi din nou împreună. Era cât pe ce să nu plece la Connecticut, la părinții lui, pentru Ziua Recunoștinței, fiindcă spera că ea s-ar fi putut răzgândi în privința împăcării.

— Ai putea să scrii despre noul prieten al lui Sueann, a sugerat mama, punând bezele peste cartofii dulci. Îl aduce astăzi.

Era tot ceva obișnuit. Sueann își aduce întotdeauna un nou prieten la masa de Ziua Recunoștinței. Anul trecut a fost un motociclist. Și nu, nu mă refer la unul dintre tipii ăia de treabă, care poartă barbă și tricou Harley negru în weekend și își văd de munca lor de contabili între două excursii la Sturgis. Vorbesc despre un Înger al Iadului.

N-am cunoscut niciodată pe nimeni care să aibă gusturi mai proaste decât sora mea, Sueann, în privința bărbaților. Înainte de motociclist, se întâlnea cu un membru al unei miliții, iar înainte de el, cu un tip căutat pentru bigamie în trei state, până când a fost arestat.

— Dacă prietenul ăsta scuipe pe podea, eu una plec, ne-a anunțat Allison, numărând tacâmurile.

— L-ai cunoscut? am întrebat-o pe mama.

— Nu, a răspuns ea, dar Sueann spune c-a lucrat unde lucrezi tu, Nan. Așa că din când în când tot demisionează cineva.

Mi-am scotocit mintea, încercând să mă gândesc la vreun infractor care lucrase la compania mea.

— Cum îl cheamă?

— David nu-știu-cum, a zis mama, și în clipa aceea Cheyenne și Dakota au dat buzna în bucătărie, strigând:

— A venit tanti Sueann, a venit tanti Sueann! Acum putem mânca?

Allison s-a aplecat peste chiuveță și a tras perdelele într-o parte, apoi s-a uitat pe fereastră.

— Cum arată? am întrebat-o, presărând zahăr peste sosul de afine.

— Îngrijit, a spus ea, părând surprinsă. Păr blond, scurt, pantaloni largi, cămașă albă, cravată.

Oh, nu, asta-nsemna că era un neonazist. Sau era însurat și intenționa să divorțeze când terminau copiii facultatea, eveniment despre care urma să se afle că era așteptat peste douăzeci și trei de ani, fiindcă abia își lăsase nevasta însărcinată a doua oară.

— E frumos? am întrebat, înfigând o lingură în sosul de afine.

— Nu, a răspuns Allison, încă și mai surprinsă. Are o înfățișare cât se poate de obișnuită.

M-am apropiat de fereastră, să văd cu ochii mei. Tocmai o ajuta pe Sueann să coboare din mașină. Și ea era îmbrăcată de gală, cu rochie și cu o pălărie pleostită, de dril.

— Doamne Sfinte, am spus. E David Carrington. A lucrat sus, la etajul patru, la compartimentul de calcul.

— E afemeiat? a întrebat Allison.

— Nu, am spus, uluită. E un tip foarte de treabă. E necăsătorit, nu bea și a plecat de la noi ca să-și ia diploma de medic.

— Tu de ce nu ți-ai dat nicio întâlnire cu el? s-a interesat mama.

David i-a strâns mâna lui Mitch, le-a încântat pe Cheyenne și pe Dakota jucându-se de-a „cine-i acolo” și i-a spus mamei că preferă cartofii dulci cu bezele deasupra.

— Trebuie să fie un criminal în serie, i-am șoptit lui Allison.

— Haideți, cu toții, să ne așezăm, ne-a invitat mama. Cheyenne și Dakota, voi stați aici, lângă bunica. David, stai acolo, lângă Sueann. Sueann, scoate-ți pălăria. Știi că nu e permis să stai cu pălăria la masă.

— *Bărbaților* nu le e permis să stea cu pălărie la masă, a ripostat Sueann, bătându-se cu palma peste pălăria de dril. Femeilor li se îngăduie. S-a așezat. Pălăriile revin la modă, știați? În ultimul număr din *Cosmopolitan* scrie că asta e Anul Pălăriei.

— Nu-mi pasă ce an e, a zis mama. Tatăl tău n-ar fi acceptat niciodată pălării la masă.

— O s-o scot dacă-nchizi televizorul, a spus Sueann, despăturindu-și mulțumită șervetul.

Ajunseseră într-un impas. Mama ține întotdeauna televizorul deschis în timpul mesei.

— Îmi place să meargă, pentru cazul că se-ntâmplă ceva, s-a încăpățânat ea.

— Ce să se-ntâmple? a-ntrebat Mitch. S-aterizeze extraterestrii?

— Ca să ai și tu idee, acum două săptămâni a fost observat un OZN. Au anunțat la CNN.

— Totul arată delicios, a spus David. Sosul de afine e de casă? Îmi place la nebunie. Bunica obișnuia să facă așa ceva.

Era cu siguranță criminal în serie.

Pentru o jumătate de oră, ne-am concentrat asupra curcanului, a umpluturii, a piureului de cartofi, a caserolei cu fasole verde, a celei cu escalop de porumb, a cartofilor dulci cu bezele, a sosului de afine, a plăcintei cu dovleac și a știrilor de la CNN.

— Mamă, n-ai putea măcar să-l dai mai încet? a rugat-o Mitch. Nici nu putem auzi ce vorbim.

— Vreau să văd cum e vremea la Washington, a răspuns ea. Pentru călătoria ta cu avionul.

— Plecați în seara asta? s-a mirat Sueann. Abia ați venit. Nici nu le-am văzut bine pe Cheyenne și pe Dakota.

— Mitch trebuie să se-ntoarcă în seara asta, a răspuns Allison. Eu și fetele stăm până miercuri.

— Nu văd de ce n-ai putea sta măcar până mâine, a spus mama.

— Nu-mi spuneți că pe plăcinta de dovleac e frișca de casă, a zis David. N-am mai mâncat frișca de casă de foarte mulți ani.

— Pe vremuri te ocupai de computere, nu-i așa? l-am întrebat eu. În zilele noastre computerele se folosesc pentru o grămadă de infracțiuni, nu?

— Computerele! a exclamat Allison. Am uitat de toate premiile pe care le-a luat Cheyenne în tabăra de informatică. S-a întors spre Mitch. Scrisoarea informativă trebuie să aibă cel puțin două pagini. Fetele au luat pur și simplu prea multe premii: la T-ball, la înot, pentru prezența la școala biblică.

— Obișnuieți să trimiteți scrisori informative în familie? l-a întrebat mama pe David.

El a încuviințat.

— Îmi place să primesc vești de la toată lumea.

— Vezi? mi s-a adresat mama. Oamenilor le *place* să primească scrisori informative de Crăciun.

— N-am nimic împotriva scrisorilor informative, am zis eu. Dar sunt pur și simplu de părere că n-ar trebui să fie atât de plictisitoare. Mary și-a plombat o măsea. Bootsy pare să fi scăpat de herpes, ne-am pus burlane la casa cea nouă. De ce nu povestește nimeni lucruri *interesante* în scrisorile informative?

— De exemplu? a întrebat Sueann.

— Nu știu. Le-a mâncat un aligator brațul. Le-a căzut un meteorit pe casă. A avut loc o crimă. Ceva interesant de citit.

— Probabil fiindcă așa ceva nu se întâmplă, a zis Sueann.

— Atunci ar trebui să inventeze ceva, am spus eu, ca să nu fii nevoit să citești despre o călătorie în Nebraska sau despre o operație de vezică biliară.

— Tu ai face așa ceva? s-a minunat Allison, îngrozită.

— Lumea povestește tot timpul lucruri inventate în scrisorile informative, și tu o știi foarte bine, a spus ea. Uită-te cum se laudă mătușa Laura și unchiul Phil cu concediile lor, cu opțiunile pentru titluri și cu mașinile. Dacă tot minți, poți măcar să scrii niște minciuni interesante pentru alții.

— Nan, ai o mulțime de lucruri de povestit și fără să spui minciuni, m-a pus mama la punct, pe un ton plin de reproș. Poate c-ar trebui să iei exemplu de la verișoara ta, Cella. Ea își scrie scrisoarea informativă tot anul, zi de zi, i-a explicat lui David. Nan, s-ar putea să ai mai multe noutăți decât crezi, dacă ții o evidență zi de zi, cum face ea. Are întotdeauna multe de spus.

Da, într-adevăr. Scrisorile ei informative erau aproape tot atât de lungi ca ale mătușii Lidia. Aveau forma unui jurnal, numai că ea nu mai era în ultimii ani de școală generală, când chestionarele fulger, acneea și cifrul dulapului imprimau măcar un strop de dinamism. Dinamism care lipsea cu desăvârșire din informările ei:

„Miercuri, 1 ianuarie. Înghețat de moarte când am ieșit să iau ziarul. În chestia aia de plastic în care e ambalat a intrat zăpadă. Partea cu editorialul era udă. A trebuit să-l usuc pe calorifer. Fulgi de cereale la micul dejun. Uitat la *Good Morning America*. Joi, 2 ianuarie. Curățenie în dulapuri. Frig și înnorat.”

— Dacă ai scrie câte puțin în fiecare zi, a continuat mama, ai

fi surprinsă să vezi cât de multe ai avea de spus de Crăciun.

Cum să nu. Cu viața pe care o duceam, nici măcar n-ar trebui să scriu zilnic. Aș fi putut s-o rezolv cu ziua de luni chiar atunci. „Luni, 28 noiembrie. Înghețat de moarte în drum spre serviciu. Bob Hunziger încă n-a apărut. Penny se ocupa de decorațiunile de Crăciun. Solveig mi-a spus că bebelușul o să fie băiat, e sigură. M-a întrebat ce nume-mi place mai mult, Albuquerque sau Dallas. L-am salutat pe Gary, dar era prea deprimat ca să stea de vorbă cu mine. Ziua Recunoștinței îi aduce aminte de ciorba de potroace făcută de fosta lui soție. Rece și înnorat.”

Mă înșelasem. Ninge, iar examenul cu ultrasunete dovedise că bebelușul lui Solveig era fată.

— Crezi că Trinidad e un nume potrivit? m-a întrebat.

Nici Penny nu instala încă decorațiunile de Crăciun, împărțea bilețele cu numele secret al persoanei cu care trebuia să facem schimb de cadouri.

— Ornamentele n-au sosit încă, ne-a spus, emoționată. O să primesc ceva deosebit de la o fermă din nord.

— Vor fi și fulgi? am întrebat-o.

Cu un an în urmă, împodobise biroul cu îngeri, cu aripile din mii de fulgi de găină lipiți pe carton. Încă-i mai adunam din computere.

— Nu, mi-a răspuns, încântată. E o surpriză. Ador Crăciunul, tu nu?

— Hunziger a venit? m-am interesat, scuturându-mi zăpada din păr.

Pălăriile mi-l turtesc, așa că nu purtam pălărie.

— Glumești? a răspuns ea. Mi-a întins un bilețel cu numele secret. E luni, după Ziua Recunoștinței. Probabil o să vină cam pe miercuri.

Gary și-a făcut apariția, cu urechile strălucitor de roșii din cauza frigului și cu o expresie chinută pe chip. Probabil că fosta lui nevastă nu se arătase dornică de împăcare.

— Salut, Gary, am spus, și i-am întors spatele ca să-mi pun paltonul în cuier, fără să aștept răspuns.

Și nici nu mi-a răspuns, dar când m-am întors din nou, stătea în același loc, holbându-se la mine. Mi-am dus mâna la păr, dorindu-mi să fi purtat pălărie.

— Pot să-ți vorbesc un minut? m-a întrebat, aruncând o privire neliniștită spre Penny.

— Bineînțeles, am spus, încercând să nu-mi fac speranțe.

Probabil voia să mă-ntrebe ceva despre Moș Crăciunii secretei.

S-a aplecat mai tare peste biroul meu.

— Ți s-a întâmplat ceva ciudat de Ziua Recunoștinței?

— Sora mea n-a adus un motociclist la cină, am zis.

El mi-a respins răspunsul cu o fluturare de mână.

— Nu, mă refer la ceva bizar, special, cu totul ieșit din comun.

— E ceva ieșit din comun.

El s-a aplecat mai mult, apropiindu-se și mai tare.

— Eu am fost la părinți de Ziua Recunoștinței și știi că, la întoarcere, toată lumea din avion are bagaje care nu încap în compartimentul de deasupra scaunelor și pe care se străduiește totuși să le înghesuie acolo?

— Da, am spus, cu gândul la un buchet de domnișoară de onoare pe care făcusem o dată greșeala să-l pun în compartimentul respectiv.

— Ei bine, în avionul cu care m-am întors eu, n-a făcut nimeni așa ceva. N-aveau nici genți de umăr, nici pungi imense, pline cu cadouri de Crăciun. Unii nici măcar n-aveau bagaje de mână. Și asta nu e tot. Avionul a avut o jumătate de oră întârziere și stewardesa a spus: „Îi rog pe toți cei care nu pleacă mai departe cu un alt avion să rămână așezați până când coboară persoanele care trebuie să prindă o legătură.” Și toată lumea i-a dat ascultare.

S-a uitat la mine în expectativă.

— Poate erau deja pătrunși de spiritul Crăciunului.

El a clătinat din cap.

— Toți cei patru bebeluși din avion au dormit tot timpul, iar tâncul din spatele meu n-a dat deloc cu picioarele în scaun.

Asta chiar era bizar.

— În plus, tipul de lângă mine citea *Și tu vei fi țărână*, de Samuel Butler. Când ai văzut ultima oară pe cineva într-un avion citind altceva în afară de John Grisham și de Danielle Steele? Îți spun eu, se petrece ceva bizar.

— Ce? am întrebat, curioasă.

— Nu știu. Ești sigură că tu n-ai observat nimic?

— Nimic, în afară de sora mea. De obicei umblă cu tot felul de ratați, dar tipul pe care l-a adus de Ziua Recunoștinței era într-adevăr drăguț. Ne-a ajutat chiar și să spălăm vasele.

— N-ai mai observat nimic altceva?

— Nu, am spus, dorindu-mi să mai fi fost ceva. Nu mai stătuse niciodată atât de mult de vorbă cu mine despre un subiect care n-avea legătură cu soția lui.

— Poate că la DIA²⁷ plutește ceva în aer. Miercuri le duc la aeroport pe cumnata mea și pe fetele ei. O să fiu atentă.

El a dat din cap.

— Să nu spui nimănui nimic despre asta, OK? a zis, și s-a grăbit să plece la contabilitate.

— Despre ce-a fost vorba? m-a întrebat Penny, apropiindu-se.

— Despre fosta lui nevastă. Când trebuie să facem schimb de daruri cu Moș Crăciunii secreți?

— În fiecare zi de vineri și în Ajunul Crăciunului.

Mi-am desfăcut bilețelul. Bun, îl aveam pe Hunziger. Cu puțin noroc, puteam să scap fără să-i cumpăr cadou.

Mărți am primit scrisoarea informativă trimisă de mătușa Laura și de unchiul Phil. Era scrisă cu cerneală aurie pe hârtie de culoare crem, cu clopoței mari, aurii, în colțuri. Începea cu „Joyeux Noel”. „E echivalentul franțuzesc pentru Crăciun Fericit. Anul acesta vă trimitem scrisoarea informativă mai devreme, fiindcă ne vom petrece Crăciunul la Cannes, ca să sărbătorim promovarea lui Phil în funcția de director adjunct și noua și minunata mea carieră! Da, îmi lansez propria afacere - Creațiile Florale ale Laurei - și comenzile curg! S-a anunțat deja în *House Beautiful* și n-o să ghiciți niciodată cine m-a sunat săptămâna trecută - Martha Stewart!” Etcetera.

Nu l-am mai văzut pe Gary. Nici n-am observat ceva bizar, deși chelnerul care mi-a luat comanda pentru masa de prânz a înțeles-o corect. Dar a greșit-o pe a Tonyei (care lucrează sus, la doi).

— I-am spus să fie doar cu roșii și lăptuci, a zis ea, dând la o parte castraveții murați de pe sandvici. Am auzit că ieri ai stat de vorbă cu Gary. Ți-a dat întâlnire?

— Ce-i ăsta? am schimbat eu vorba, arătând către dosarul pe

care-l adusesese cu ea. Dosarul Harbrace?

— Nu. Vrei castraveții mei murați? E orarul nostru de Crăciun. Să nu te măriți *niciodată* cu cineva care are copii dintr-o altă căsătorie. Mai ales când ai și *tu* copii dintr-o altă căsătorie. Fosta soție a lui Tom, Janine, fostul meu soț, John, și patru perechi de bunici vor să vadă copiii, și toți vor să-i vadă în dimineața de Crăciun. E ca și cum ai încerca să faci un orar pentru debarcarea din Ziua Z.

— Măcar soțul tău nu e obsedat de fosta nevastă, am spus, urșuză.

— Deci Gary nu ți-a dat întâlnire, ei? A mușcat din sandvici, s-a încruntat și a extras o altă bucată de castravete. Sunt sigură c-o s-o facă. OK, dacă ducem copiii la părinții lui Tom în Ajunul Crăciunului, la ora patru, Janine i-ar putea lua la opt... Nu, n-o să meargă. Și-a mutat sandviciul în mâna cealaltă și a început să șteargă. Janine nu vorbește cu părinții lui Tom.

A oftat.

— Măcar John a fost rezonabil. A sunat ieri și a zis că e dispus s-aștepte până-n Ajunul Anului Nou ca să ia copiii. Nu știu ce-o fi pățit.

Când m-am întors la lucru, pe biroul meu era un exemplar împăturit din ziarul de dimineață.

L-am deschis. Titlul de pe prima pagină era: „Aranjamentul de Crăciun de la primărie pe punctul de a fi aprins”, ceea ce n-avea nimic neobișnuit. N-avea să fie neobișnuit nici titlul din ziua următoare, „Proteste față de aranjamentul de Crăciun de la primărie”.

Protestau tipii din mișcarea Libertate față de Credință împotriva scenei Nașterii Domnului sau fundamentalistii împotriva elfilor, ori ecologiștii împotriva tăierii brazilor de Crăciun, sau cu toții împotriva întregii povești. Se întâmplă în fiecare an.

Mi-am aruncat privirea pe paginile din interior. Mai multe articole fuseseră încercuite cu roșu, iar alături de ele fusese scris: „Înțelegeți despre ce vorbeam? Gary.”

M-am uitat la articolele încercuite. „Furturile de Crăciun, în scădere” era titlul primului. „Numărul rapoartelor de furturi din malluri e scăzut pentru prima săptămână a Lunii Cadourilor. De obicei sunt multe în această perioadă a...”

— Ce faci? m-a întrebat Penny, uitându-se peste umărul meu.

Am închis ziarul cu un foșnet.

— Nimic, am răspuns. L-am împăturit din nou și l-am îndesat în sertar. Ai nevoie de ceva?

— Poftim, a zis ea, întinzându-mi un petic de hârtie.

— Am primit deja numele secret.

— Asta e pentru dulciurile de Crăciun, a zis ea. Toată lumea aduce pe rând prăjiturile pentru cafea, tarte sau chec.

Am desfăcut bilețelul. Pe el scria: „Vineri, 20 decembrie, patru duzini de fursecuri.”

— Te-am văzut ieri stând de vorbă cu Gary, a zis ea. Despre ce?

— Despre fosta lui nevastă. Ce fel de fursecuri vrei s-aduc?

— Cu ciocolată. Toată lumea se dă-n vânt după ciocolată.

Imediat după plecarea ei, am scos ziarul și m-am dus să-l citesc în biroul lui Hunziger. Titlurile celorlalte articole erau: „Legislativul a votat echilibrarea bugetului”, „Deținut evadat întors la închisoare”, „Au crescut donațiile la banca de alimente pentru Crăciun”.

M-am uitat peste ele în grabă și am aruncat ziarul în coșul de hârtii. La jumătatea drumului spre ușă m-am răzgândit, l-am luat, l-am împăturit și m-am întors cu el la biroul meu.

Când mi-l puneam în geantă, a intrat Hunziger.

— Dacă-ntreabă cineva de mine, spune-i că sunt la toaletă, a zis și a ieșit.

Miercuri după masă le-am dus pe Allison și pe fete la aeroport. Ea continua să se agite din cauza scrisorii informative.

— Crezi că formula de salut e neapărat necesară? m-a întrebat în timp ce stăteam la coadă pentru înregistrarea bagajelor. Știi, ceva de genul: „Dragi prieteni și dragele noastre rude”?

— Probabil că nu, i-am răspuns, absentă.

Mă uitam la oamenii care așteptau înaintea noastră, încercând să identific comportamentul neobișnuit despre care îmi vorbise Gary, dar încă nu observasem nimic. Oamenii se uitau la ceas și se plâneau de lungimea cozii, agenții care distribuiau etichetele strigau „Următorul! Următorul!” către

prima persoană din șir care, după ce așteptase cu nerăbdare clipa aceea vreme de patruzeci și cinci de minute, se holba acum în gol, cu fața lipsită de expresie, iar un copilăș nesupravegheat trăgea metodic de elasticul care ținea laolaltă un teanc de etichete pentru bagaje.

— Își vor da oricum seama că e o scrisoare informativă de Crăciun, nu-i așa? a zis Allison. Chiar și fără un salut sau o urare pe primul rând?

Cu o bordură de îngerași cu buchete de vâsc, ce altceva ar fi putea să fie? m-am gândit.

— Următorul! a strigat agentul cu etichete.

Bărbatul din fața noastră își uitase actul de identitate, fata aflată chiar în înaintea noastră la verificarea de securitate purta o tonă de metal și, în trenulețul care ne ducea spre sala de așteptare, o femeie m-a călcat pe picior și mi-a aruncat apoi o privire aspră, ca și cum ar fi fost vina mea. După toate aparențele, toți oamenii drăguți care călătoriseră împreună cu Gary ajunseseră acasă.

Și probabil că fusese vorba de un soi de aglomerare statistică, mulțumită căreia toți oamenii politicoși și inteligenți ajunseseră în același avion.

Știam că așa ceva există. Sora mea fusese cândva prietenă cu un statistician de la asigurări (era și delapidator, motiv pentru care îl și alesese Sueann) și el îmi explicase că evenimentele nu sunt distribuite în mod uniform, că există piscuri și văi. Gary dăduse probabil peste un pisc.

Și era păcat, m-am gândit, ridicând-o cu greutate pe Cheyenne, care ceruse să fie luată în brațe chiar în clipa când coborâserăm din trenuleț în sala de așteptare. Fiindcă singurul motiv care-l făcuse să se apropie de mine fusese impresia că se petrecea ceva bizar.

— Aici e Poarta 55, a spus Allison, lăsând-o pe Dakota jos și scoțând niște înregistrări cu lecții de limba franceză pentru fete. Dacă renunț la „Dragi prieteni și dragele noastre rude”, am loc să includ recitalul de vioară al Dakotei. A interpretat „Dans Țigănesc”.

A așezat fetele pe două scaune alăturate și le-a pus căștile.

— Dar Mitch zice că e o scrisoare, așa că trebuie să existe o formulă de salut.

— Ce-ar fi să folosești ceva scurt? i-am sugerat. Cum ar fi

„salutări” sau ceva similar. Pe urmă ai avea loc să-ți începi scrisoarea pe același rând.

— Nu „salutări”. Unchiul Frank și-a început scrisoarea așa anul trecut și m-a speriat de moarte. Am crezut că Mitch se *înrolase*.

Și eu mă alarmasem când o primisem pe a mea, dar cel puțin avusem parte de o răbufnire trecătoare de adrenalină, ceea ce înseamnă mai mult decât oferă de obicei scrisorile unchiului Frank, axate pe problemele create de prostată și pe disputele în jurul impozitelor pe proprietate.

— Cred că aş putea scrie „Sărbători Fericite” sau „Crăciun Fericit”, dar ar fi aproape la fel de lung ca „Dragi prieteni și dragele noastre rude”. Mi-aş dori să existe ceva mai scurt.

— Poate „Bună”?

— Asta ar putea să meargă. A scos o bucată de hârtie și un creion și a început să compună. Cum se scrie „remarcabil”?

— R-e-m-a-r-c-a-b-i-l, am răspuns, absentă.

Mă uitam la banda rulantă din mijlocul sălii de așteptare. Toată lumea stătea pe dreapta, exact așa cum trebuia, și mergea pe stânga. N-am văzut nicăieri câte patru oameni în linie și nimeni nu bloca toată banda cu bagaje. Niciun copil nu alerga în direcția opusă sensului de mers, urlând și măturând cu palma balustrada de cauciuc.

— Cum se scrie „fantastic”? m-a întrebat Allison.

— Cursa 2216 către Spokane e pregătită pentru îmbarcare, a anunțat stewardesa de la pupitru. Pasagerii însoțiți de copii mici și cei care au nevoie de timp suplimentar pentru îmbarcare se pot urca la bord.

O singură femeie bătrână, care mergea ajutându-se de un cadru, s-a ridicat și s-a așezat la rând. Allison a scos căștile fetelor și a început ritualul îmbrățișărilor și al adunării lucrurilor.

— Ne vedem de Crăciun, a spus ea.

— Baftă cu scrisoarea informativă, am spus, întinzându-i Dakotei ursulețul, și nu-ți face griji pentru rândul de titlu. Nu e necesar.

Au intrat pe culoar. Eu am rămas pe loc, făcându-le cu mâna, până când au dispărut din vedere, apoi m-am întors să plec.

— Acum suntem gata pentru îmbarcarea normală a

pasagerilor de pe rândurile douăzeci și cinci până la treizeci și trei, a anunțat stewardesa, și toată lumea din zona porții s-a ridicat în picioare.

Aici nu se întâmplă nimic neobișnuit, mi-am spus, și am pornit-o spre holul principal.

— Ce rânduri a chemat? l-a întrebat pe un adolescent o femeie cu beretă roșie.

— Douăzeci și cinci până la treizeci și trei, a răspuns el.

— Oh, eu sunt pe rândul 14, a zis ea, și s-a așezat la loc.

Așa cum m-am așezat și eu.

— Suntem gata pentru îmbarcarea pasagerilor de pe rândurile cincisprezece până la douăzeci și patru, a anunțat stewardesa, și o duzină de oameni și-au privit cu atenție biletele și s-au retras apoi de lângă ușă, așteptându-și cu răbdare rândul. O femeie a scos din geantă un volum broșat și a început să citească. Cartea era *Răpit*, de Robert Louis Stevenson.

— Acum îmbarcăm pasagerii de pe toate rândurile, a anunțat stewardesa, și abia atunci s-a ridicat toată lumea și s-a așezat în sir.

Ceea ce nu dovedea nimic, așa cum nu dovedea nimic nici statul pe partea dreaptă a benzii rulante. Poate că oamenii se purtau pur și simplu frumos fiindcă se apropia Crăciunul.

Nu fi ridicolă, mi-am spus. Oamenii nu sunt mai amabili de Crăciun. Sunt mai grosolani, mai agresivi și mai arțăgoși ca oricând. De Crăciun se poartă mai urât decât în orice alt moment.

— Aceasta este ultima înștiințare de îmbarcare pentru cursa 2216 către Spokane, a spus stewardesa către sala de așteptare pustie. Apoi mi s-a adresat. Mergeți la Spokane, doamnă?

— Nu. M-am ridicat în picioare. Am condus niște prieteni.

— Voiam să fiu sigură că nu pierdeți avionul, a rostit ea, și s-a întors să-nchidă ușa.

M-am îndreptat spre banda rulantă și aproape că m-am ciocnit de un tânăr care alerga spre poartă. S-a repezit la pupitru, pe care și-a aruncat biletul.

— Îmi pare rău, domnule, a zis stewardesa, aplecându-se ușor în partea opusă, ca și cum s-ar fi așteptat la o explozie. Avionul dumneavoastră a plecat deja. Îmi pare foarte rău...

— Oh, e OK, a spus el. Îmi dă o lecție folositoare. Nu mi-am

lăsat destul timp pentru parcare și pentru tot restul, asta e tot. Ar fi trebuit să plec mai devreme spre aeroport.

Stewardesa tasta ceva, preocupată.

— Mă tem că azi nu mai sunt locuri libere la nicio cursă către Spokane, până la noapte, la unsprezece și cinci.

— Oh, bine, a spus el, zâmbind. Mi se oferă o șansă să-mi recuperez restanțele la capitolul lectură.

Și-a dus mâna spre servieta diplomat, din care a scos un volum broșat. Era *Robie*, romanul lui W. Somerset Maugham.

— Ei? m-a întrebat Gary, imediat ce am revenit la serviciu, joi dimineata.

Stătea lângă biroul meu, așteptându-mă.

— E clar că se petrece ceva, am spus, și i-am povestit despre banda rulantă și despre tipul care pierduse avionul. Dar ce?

— Există vreun loc unde am putea sta de vorbă? a întrebat el, uitându-se neliniștit în jur.

— Biroul lui Hunziger, am sugerat eu, dar nu știu dacă e acolo.

— Nu e, a spus el, și mi-a deschis ușa biroului, pe care a închis-o apoi în urma lui. Stai jos, m-a invitat, arătându-mi scaunul lui Hunziger. Ei, știu c-o să ți se pară că sunt nebun, dar cred că toți oameniiăștia sunt posedați de un soi de inteligență extraterestră. Ai văzut vreodată *Invazia jefuitorilor de trupuri*?

— Ce?

— *Invazia jefuitorilor de trupuri*, a repetat el. E vorba despre niște paraziți din spațiu care iau în stăpânire trupurile oamenilor și...

— Știi despre ce e vorba, l-am întrerupt, și e science-fiction. Crezi că tipul care a pierdut avionul e un soi de individ-păstaie? Ai dreptate, am adăugat, întinzându-mă spre clanța ușii. Cred într-adevăr că ești nebun.

— Asta a spus și Donald Sutherland în *Oamenii-lipitori de pe Marte*. Nimeni nu crede niciodată ceea ce se întâmplă, decât după ce e prea târziu.

A scos din buzunarul de la spate un ziar împăturit.

— Uită-te la asta, m-a îndemnat, fluturându-mi-l în fața ochilor. Furturile de carduri de credit din perioada sărbătorilor au scăzut cu douăzeci la sută. Sinuciderile din perioada

sărbătorilor au scăzut cu treizeci la sută. Donațiile caritabile au crescut cu șaizeci la sută.

— Sunt coincidențe. I-am explicat cum e cu piscurile și cu văile statistice. Uite, am adăugat, luându-i ziarul și arătându-i prima pagină. Organizația Oamenii împotriva cruzimii față de prietenii noștri cu blană protestează față de Aranjamentul de Crăciun de la primărie. Gruparea pentru Drepturile animalelor e împotriva exploatării renilor.

— Dar sora ta? a spus el. Ziceai că nu se-ntâlnește decât cu ratați. De ce a-nceput deodată să iasă cu un tip de treabă? De ce s-a-ntors brusc înapoi un deținut evadat? De ce au început oamenii dintr-odată să-i citească pe clasici? Fiindcă sunt posedați.

— De extraterestri? m-am minunat, neîncrezătoare.

— Avea pălărie?

— Cine? am spus, întrebându-mă dacă era într-adevăr nebun.

Era posibil să clacheze din cauza preocupării obsesive pentru îngrozitoarea lui fostă soție?

— Tipul care-a pierdut avionul, m-a lămurit el. Purta pălărie?

— Nu-mi aduc aminte, am spus, și mi s-a făcut brusc frig.

Sueann purtase pălărie la cina de Ziua Recunoștinței. Și refuzase să și-o scoată la masă. Iar femeia cu bilet pe rândul paisprezece purta o beretă.

— Ce legătură au pălăriile? am întrebat.

— Tipul care a stat lângă mine în avion purta pălărie. Ca și majoritatea pasagerilor. Ai văzut vreodată *Păpușarii*? Paraziții se atașează de măduva spinării și preiau controlul asupra sistemului nervos, a zis el. În dimineața asta, aici, la serviciu, am numărat nouăsprezece oameni cu pălării. Les Sawtelle, Rodney Jones, Jim Bridgeman...

— Jim Bridgeman poartă întotdeauna pălărie. Ca să-și ascundă chelia. În plus, e programator. Toți programatorii poartă șepci de baseball.

— DeeDee Crawford, a continuat el. Vera McDermott, Janet Hall...

— La femei e vorba de o revenire a modei.

— George Frazelli, toată secția Documentare...

— Sunt sigură că există o explicație logică, am insistat eu. Aici a fost frig toată săptămâna. Probabil că e o problemă la

sistemul de încălzire.

— Termostatul a fost reglat la zece grade, a zis el, ceea ce e de asemenea ciudat. Termostatele au fost reglate la temperaturi mai mici la toate etajele.

— Păi, probabil aici este mâna conducerii. Știi că-n-țearcă întotdeauna să micșoreze costurile...

— Ne dau prime de Crăciun. Și l-au concediat pe Hunziger.

— L-au concediat pe Hunziger? m-am mirat eu. Conducerea nu concediază niciodată pe nimeni.

— În dimineața asta. De-ai știam că nu e în biroul lui.

— Chiar l-au concediat?

— Pe el și pe unul dintre portari. Pe ăla care bea. Cum explici asta?

— Nu... nu știu, m-am bâlbâit. Dar sunt sigură că trebuie să existe o altă explicație, în afară de extraterestri. Poate c-au fost la un curs de management sau i-a pătruns spiritul Crăciunului, sau terapeuții lor le-au spus să facă fapte bune, sau altceva similar. Orice altceva în afară de oamenii-lipitoare. E imposibil să fi venit extraterestrii ca să ne ia în stăpânire creierele!

— Așa spunea și Dana Wyner în *Invazia jefuitorilor de trupuri*. Dar nu e imposibil. Se întâmplă chiar aici și trebuie să-i punem capăt înainte de a prelua controlul asupra tuturor și de a rămâne noi singurii neinfestați. Ei...

S-a auzit o bătaie în ușă.

— Îmi cer scuze că te deranjez, Gary, a spus Carol Zaliski, plecându-se prin deschiderea ușii, dar ai primit un telefon urgent. E fosta ta soție.

— Vin, a zis el, aruncându-mi o privire. Gândește-te la ce ți-am spus, bine?

Și a plecat.

Eu am rămas în picioare, uitându-mă după el și încruntându-mă.

— Despre ce a fost vorba? a întrebat Carol, intrând în birou. Purta o pălărie albă, de blană.

— Voia să știe ce să cumpere pentru Moș Crăciun secret, am răspuns eu.

Vineri, Gary n-a apărut la serviciu.

— A fost nevoit să se-ntâlnească-n dimineața asta cu soția lui, pentru o discuție, mi-a povestit Tonya la prânz,

culegându-și castraveții murați de pe sandvici. Se-ntoarce după-amiază. Marcie pretinde să-i plătească ședințele de terapie. Merge la un psihanalist și susține că Gary e cel care a înnebunit-o, așa că trebuie să-i achite nota de plată pentru Prozac. *De ce* continuă să se agațe de ea?

— Nu știu, am spus, întinzându-mi muștarul pe burger.

— Carol Zaliski spunea că ieri stăteați amândoi de vorbă în biroul lui Hunziger. Despre ce? Ți-a dat întâlnire? Nan?

— Tonya, Gary a discutat cu tine după Ziua Recunoștinței? Te-a întrebat dacă-ai observat că se petrece ceva neobișnuit?

— M-a întrebat dac-am observat ceva bizar sau anormal. I-am explicat că, în familia mea, tot ce e bizar e normal. N-o să-ți vină să crezi ce se-ntâmplă acum. Părinții lui Tom divorțează, ceea ce înseamnă că vom avea cinci perechi de părinți. De ce n-or fi putut să aștepte până după Crăciun? Îmi dau toată planificarea peste cap.

A mușcat din sandvici.

— Sunt sigură că Gary are de gând să-ți dea o întâlnire. Probabil că acum pregătește terenul.

Dacă era așa, atunci avea cea mai bizară tactică de care auzisem vreodată. Extraterestri. Ascunși sub pălării!

Deși, după ce îmi spusese asta, observasem că erau îngrozitor de mulți oameni care purtau ceva pe cap. Aproape toți bărbații de la Analiza Informațiilor aveau șepci de baseball, Jerrilyn Wells avea o căciuliță strâmtă, de lână, iar secretara doamnei Jacobson arăta de parcă s-ar fi îmbrăcat pentru o nuntă, cu o chestie albă, cu voal. Însă Sueann spusese că ăsta era Anul Pălăriei.

Sueann, care se întâlnea numai cu gigolo și cu câte un don mafiot. Dar se întâlnea cu atât de mulți tipi, încât trebuia să dea, până la urmă, și peste unul de treabă.

Și când am căutat o stenografă care să-mi facă niște copii, n-am remarcat niciun semn care să indice posedarea extraterestră.

— Suntem *ocupate*, s-a răstit Paula Gramdy. Știi, e Crăciunul!

Am început să mă simt mai bine și m-am întors la biroul meu. Unde am găsit un vas imens, făcut din conuri de pin, plin cu acadele și cu bomboane de ciocolată învelite în poleială roșie și verde.

— Face parte din decorațiunile de Crăciun? am întrebat-o pe Penny.

— Nu. Încă nu sunt gata. Astea sunt doar niște flecuștețe care să dea strălucire sărbătorilor. Am făcut câte unul pentru fiecare birou.

M-am simțit încă și mai bine. Am împins vasul într-o parte și am început să-mi răsfoiesc corespondența. Am dat peste un plic verde, de la Allison și Mitch. Probabil că ea își pusese scrisorile informative la poștă imediat ce coborâse din avion. Mă-ntreb dacă s-a hotărât să renunțe la rândul de titlu sau la premiul Dakotei pentru Cea Mai Remarcabilă Îmbunătățire a Interpretării la Pian, m-am gândit, deschizând plicul cu cuțitul pentru hârtie.

„Dragă Nan”, începea scrisoarea, cu câteva spații mai jos de bordura cu îngerași și vâsc. „Anul ăsta n-avem multe de spus. Suntem bine cu toții, deși Mitch își face griji din cauza reducerii costurilor, iar eu par întotdeauna să-i calc pe urme. Fetele cresc ca buruienile și sunt bine la școală, deși Cheyenne are ceva probleme cu cititul, iar Dakota încă mai face în pat. Eu și Mitch am ajuns la concluzia că le-am solicitat prea mult și ne străduim să nu le mai încărcăm programul cu activități suplimentare și să le lăsăm pur și simplu să fie normale, niște fetițe obișnuite.

Am îndesat scrisoarea la loc, în plic, și am alergat la etajul trei, să-l caut pe Gary.

— Bun, am spus. Te cred. Acum ce facem?

Am închiriat filme. De fapt, n-am închiriat decât câteva dintre ele. *Atacul ucigașilor de suflete* și *Invazie din Betelgeuse* fuseseră luate de altcineva.

— Ceea ce înseamnă că și-au mai dat și alții seama, spus Gary. Numai dacă am ști cine sunt.

— L-am putea întreba pe vânzător, am sugerat.

A clătinat din cap cu violență.

— Nu putem face nimic care să le trezească suspiciunile. Din câte ne putem da seama, e posibil să le fi luat chiar ei de pe rafturi, caz în care suntem pe drumul cel bun. Ce altceva să mai închiriem?

— Ce? am spus, fără nicio expresie.

— Ca să nu lăsăm impresia că vrem numai filme despre invazii extraterestre.

— Oh, am zis, și am luat *Oamenii obișnuiți* și o versiune alb-negru a filmului *Colindă de Crăciun*.

N-a mers.

— *Păpușarii*, a spus intrigat puștiul de la tejghea, care purta o căciuliță albastră cu galben, cu sigla Blockbuster. E un film bun?

— Nu l-am văzut, a răspuns Gary.

— Îl închiriem fiindcă e cu Donald Sutherland, am zis eu. Organizăm un festival al filmelor cu Donald Sutherland. *Păpușarii, Oamenii obișnuiți, Invazia jefuitorilor de trupuri...*

— Donald Sutherland e și în asta? a întrebat el, luând în mână *Colindă de Crăciun*.

— Joacă rolul Micului Tim, am spus eu. A fost prima lui apariție pe ecran.

— Ai fost extraordinară în magazin, a zis Gary, conducându-mă spre celălalt capăt al mallului, la Suncoast, să cumpărăm *Atacul ucigașilor de suflete*. Ești o mincinoasă foarte pricepută.

— Mulțumesc, am spus, strângându-mi mai tare haina în jurul corpului și rotindu-mi privirea prin mall.

Era foarte frig și vedeai pălării pretutindeni, pe capetele oamenilor și în vitrine, pălării Panama, pălării bărbătești joase, pălării pentru femei, cu boruri largi, bogat ornamentate.

— Suntem înconjurați, a zis el, arătând în direcția Polului Nord al lui Moș Crăciun.

— Moș Crăciun a purtat întotdeauna căciulă, am spus eu.

— Vorbeam despre coadă.

Avea dreptate. Copiii așteptau în șir, răbdători și veseli. Niciunul nu țipa, nu anunța că vrea să meargă la toaletă.

— Vreau jocul *Stăpânii Pământului*, îi spunea nerăbdător mamei sale un băiețel cu căciulită de fetru.

— Ei, o să-l rugăm pe Moș Crăciun, a răspuns mama lui, dar s-ar putea să nu aibă de unde să ți-l aducă. Cred că s-a epuizat.

— OK, a zis el. Atunci vreau un camion.

La Suncoast, *Atacul ucigașilor de suflete* se vânduse, dar am cumpărat *Invazie din Betelgeuse* și *Intrușii din spațiu* și ne-am dus să le vedem în apartamentul lui Gary.

— Ei? a întrebat el, după ce ne-am uitat la toate trei. Ai remarcat că încep fără să se grăbească și apoi se răspândesc în toată populația?

De fapt remarcasem cât de tâmpiți erau oamenii din filmele alea.

„Aspiratorii-de-creiere te atacă în timp ce dormi, zice eroul”, după care se-ntinde să tragă un pui de somn. Sau prietena eroului spune „Sunt pe urmele noastre. Trebuie să plecăm de-aici. Imediat!”, după care se întorc în apartamentul ei, să-și facă bagajele.

Și, ca în toate filmele de groază, se răspândesc care-ncotro în loc să stea împreună. Și umblă pe alei întunecoase. Merită să fie transformați în oameni-păstaie.

— Prima noastră prioritate e să punem cap la cap tot ce știm despre extraterestri, a zis Gary. E evident că pălăriile sunt menite să le ascundă prezența față de cei care încă n-au fost luați în stăpânire, să mascheze faptul că s-au atașat de creier.

— Sau de coloana vertebrală, am spus eu, ca în *Păpușarii*.

El a clătinat din cap.

— Dacă ar fi fost așa, s-ar fi atașat de gât sau de spate, ceea ce ar fi sărit mult mai puțin în ochi. De ce să-și asume riscul de a se ascunde sub pălării, care sunt atât de ușor observabile, dacă nu s-au atașat de creștetul capului?

— Poate că pălăriile au un alt scop.

A sunat telefonul.

— Da? a răspuns Gary.

Mai întâi i s-a luminat fața, apoi i-a căzut falca.

Fosta lui soție, m-am gândit, și am început să mă uit la *Intrușii din spațiu*.

„Trebuie să mă crezi”, i-a spus psihanalistului prietena eroului. „Te cred”, a răspuns el și și-a îndreptat degetul spre ea. „Ahhhhggghhh!” a cârâit, și ochii i-au devenit de un verde-strălucitor.

— Marcie, a zis Gary. A urmat o pauză îndelungată. O prietenă. O pauză și mai lungă. Nu.

Prietena eroului a rupt-o la fugă pe o alee întunecoasă, purtând pantofi cu tocuri înalte. Când a ajuns pe la jumătate, și-a scrântit glezna și a căzut.

— Știi că nu e adevărat, a zis Gary.

Am trecut la o altă scenă, derulând filmul rapid înainte. Eroul era în apartamentul lui, vorbind la telefon. „Alo, Poliția?”, a zis el. „Trebuie să m-ajutați! Suntem invadați de extraterestri care ne iau în stăpânire trupurile.” „Venim imediat, domnule

Daly", a răspuns vocea de la telefon. „Rămâneți acolo.” „De unde-mi știi numele?”, a strigat eroul. „Nu ți-am spus adresa mea.” „Suntem pe drum”, a zis vocea.

— O să discutăm mâine despre asta, a spus Gary, și a închis. Îmi cer scuze, mi s-a adresat, apropiindu-se de canapea. OK, am descărcat o grămadă de chestii despre paraziți și despre extraterestri de pe internet, a adăugat, întinzându-mi un teanc de hârtii capsate. Trebuie să aflăm ce le fac oamenilor pe care-i iau în stăpânire, ce slăbiciuni au, cum îi putem înfrunta. Trebuie să descoperim unde și când a început totul, cum și unde se răspândește și ce efect are asupra ființelor omenești. Trebuie să aflăm cât mai multe lucruri despre natura extraterestrilor, ca să punem la punct o metodă prin care i-am putea elimina. Cum țin legătura unii cu alții? Sunt telepați, ca în *Orașul celor blestemați*, sau folosesc o altă formă de comunicare? Dacă sunt telepați, pot citi și gândurile noastre, așa cum și le citesc între ei?

— Dacă ar fi putut, n-ar fi aflat că-i urmărim? am întrebat eu. Telefonul a sunat iarăși.

— Probabil e tot fosta mea soție, a zis el.

Am luat telecomanda și am repornit *Intrușii din spațiu*.

Gary a răspuns la telefon.

— Da? a spus, apoi a adăugat cu prudență: De unde mi-ai aflat numărul?

Eroul a trântit telefonul în furcă și a fugit spre fereastră. În fața casei se opreau zeci de mașini de poliție, cu luminile intermitente fulgerând.

— Sigur, a spus Gary. A rânjit. Nu, n-o să uit.

A închis.

— Era Penny. A uitat să-mi dea bilețelul despre dulciurile de Crăciun. Trebuie să cumpăr patru duzini de fursecuri cu zahăr luna viitoare. A clătinat din cap, dus pe gânduri. Ei, *pe asta* mi-ar plăcea s-o văd posedată de extraterestri.

S-a așezat pe canapea și s-a apucat să facă o listă.

— Bun, metode de luptă împotriva lor. Bolile. Otrava. Dinamita. Armamentul nuclear. Ce altceva?

Nu i-am răspuns. Mă gândeam la ceea ce spusese despre Penny, că și-ar fi dorit s-o vadă posedată.

— Problema e că toate aceste soluții implică și uciderea oamenilor, a continuat Gary. Ne trebuie ceva de genul virusului

folosit în *Invazia*. Sau de genul pulsațiilor ultrasonice din *Război cu oamenii-limax*, pe care nu le auzeau decât extraterestrii. Dacă vrem să-i oprim, trebuie să găsim ceva care ucide numai parazitul, nu și gazda.

— Trebuie să-i oprim?

— Cum? a exclamat el. Bineînțeles că trebuie să-i oprim. Ce vrei să spui?

— Toți extraterestrii din filmele astea transformă oamenii în zombi și în monștri. Vin, atacă oamenii și îi ucid, încearcă să ia în stăpânire lumea. Aici nu face nimeni așa ceva. Toată lumea staționează pe dreapta și merge pe stânga, rata sinuciderilor a scăzut, sora mea se întâlnește cu un tip foarte de treabă. Toți cei care au fost luați în stăpânire sunt mai amabili, mai fericiți, mai politicoși. Poate că paraziții reprezintă o influență benefică și n-ar trebui să ne amestecăm.

— Și poate că exact așa vor să gândim. Dacă acțiunea lor e benefică doar ca să ne înșele, ca să nu încercăm să-i oprim? Îți aminte de *Atacul ucigașilor de suflete*? Dacă e o înscenare, dacă se poartă frumos numai până când preiau controlul în întregime?

Dacă era o înscenare, atunci era una excepțională. Peste câteva zile, Solveig, care purta o pălărie roșie de pai, a anunțat că intenționa să-și boteze fetița Jane, Jim Bridgeman m-a salutat în lift cu un gest al capului, scrisoarea informativă tip jurnal a verișoarei mele Celia a fost scurtă și amuzantă, iar chelnerul, cu o bonetă pe cap, a înțeles corect atât comanda mea, cât și pe a Tonyei.

— N-are castraveți murați! a exclamat ea încântată, luându-și sandviciul din farfurie. Au! E posibil să te alegi cu un sindrom de tunel carpian după ce împachetezi cadouri de Crăciun? M-au durut mâinile toată dimineața.

Și-a deschis dosarul. Înăuntru era o schiță nouă, un dreptunghi cu nume scrise pe toate laturile.

— E orarul tău de Crăciun? am întrebat-o.

— Nu, a răspuns, arătându-mi desenul. E aranjamentul musafirilor la masa de Crăciun. Era o adevărată nebunie să alergăm cu copiii dintr-o casă în alta, așa că am decis să invităm pe toată lumea la noi.

I-am aruncat o privire uimită, dar încă nu purta pălărie.

— Credeam că fosta soție a lui Tom nu-i poate suporta pe părinții lui.

— Toată lumea a fost de acord că e necesar să se împace, pentru binele copiilor. La urma urmelor, este Crăciunul.

Continuam să mă holbez la ea. Și-a dus mâna la păr.

— Îți place? E o perucă. Eric mi-a făcut-o cadou de Crăciun. Fiindcă am fost o mamă atât de bună pentru băieți în timpul divorțului. Nu mi-a venit să cred. S-a bătut cu palma pe păr. Nu-i așa că e extraordinară?

— Își ascund extraterestrii sub peruci, i-am spus lui Gary.

— Știu, a răspuns el. Paul Gunden are o meșă nouă. Nu putem avea încredere în nimeni.

Mi-a întins un dosar plin de tăieturi din ziare.

Rata angajărilor crescuse. Furturile de pachete din mașini, de obicei în număr foarte mare în perioada aceea a anului, erau în scădere. O femeie din Minnesota adusese înapoi, la bibliotecă, o carte pe care ar fi trebuit s-o înapoieze cu douăzeci de ani în urmă. „Toate grupările elogiază aranjamentul de Crăciun de la primărie”, scria într-unul dintre articolele extrase, iar în fotografia care îl însoțea apăreau activiștii din organizațiile Oameni pentru un Crăciun Ne-Comercial, Bapțiștii din Sud ai Sfântului Spirit și Drepturi Egale pentru Toate Etniile, ținându-se de mâini în jurul scenei Nașterii Domnului și cântând colinde de Crăciun.

Pe data de nouă m-a sunat mama.

— Ți-ai scris scrisoarea informativă?

— Am fost ocupată, i-am răspuns, și am așteptat să mă întrebe dacă în ultima vreme cunoscusem pe cineva la serviciu.

— În dimineața asta am primit scrisoarea informativă de la Jackie Paterson, a spus ea.

— Și eu.

După toate aparențele, invazia nu ajunsese la Miami. Scrisoarea lui Jackie, care e de obicei letal de ingenioasă, atinsese noi culmi:

„C e de la frumoasa noastră Călătorie în Mexic,
R e de la viitoarele noastre Rătăciri prin locuri șic,
A e de la Avionul care-ntr-acolo ne-a purtat...”

Și continua tot așa, înșiruind pe verticală urările CRĂCIUN FERICIT și LA MULȚI ANI, plus numele ei de botez și de familie.

— Aș vrea să nu se mai străduiască să-și scrie informările în versuri, a comentat mama. N-au niciodată ritm și măsură.

— Mamă, am zis eu. Te simți bine?

— Perfect, a răspuns ea. Artrita mea s-a cam stârnit în ultimele două zile, dar în rest nu m-am simțit niciodată atât de bine. Mă gândeam că, dacă nu vrei, n-ai de ce să trimiți scrisori informative.

— Mamă, am întrebat-o, Sueann ți-a luat cumva o pălărie, cadou de Crăciun?

— Oh, ți-a spus! Știi, de obicei nu-mi plac pălăriile, dar o să am nevoie de una pentru nuntă, și...

— Pentru nuntă?

— Ah, nu ți-a spus? Ea și David se căsătoresc imediat după Crăciun. Mă simt atât de ușurată. Credeam că n-o să cunoască niciodată un om cumsecade.

I-am povestit totul lui Gary.

— Știu, a zis el posomorât. Tocmai am primit o mărire de salariu.

— N-am descoperit nici măcar un singur efect negativ, am spus eu. Niciun indiciu de violență sau de comportament antisocial. Nici măcar de irascibilitate.

— Aici erați, a spus Penny ușor iritată, făcându-și apariția cu câte un ghiveci imens de poinsettia sub fiecare braț. Mă ajutați să le pun pe toate birourile?

— Astea sunt decorațiunile de Crăciun? am întrebat-o.

— Nu, încă mai aștept să mi le trimită fermierul, a răspuns, întinzându-mi unul dintre buchete. Astea nu sunt decât niște flecuștețe care vor da strălucire fiecărui birou.

A întins mâna să schimbe locul vasului din conuri de pin de pe biroul lui Gary.

— Nu ți-ai mâncat acadelele, a zis.

— Nu-mi place menta.

— Nimeni nu le-a mâncat, a adăugat ea, dezgustată. Toți au mâncat bomboanele de ciocolată și au lăsat acadelele neatinse.

— Oamenilor le place ciocolata, a spus Gary, apoi mi-a șoptit: Ea când o să fie luată-n stăpânire?

— Ne întâlnim în biroul lui Hunziger imediat, i-am răspuns eu, tot în șoaptă, apoi am întrebat-o pe Penny: Unde trebuie s-ajungă poinsettia asta?

— Pe biroul lui Jim Bridgeman.

Am dus floarea sus, la etajul patru, la compartimentul de Calcul. Jim își purta șapca de baseball cu cozorocul la spate.

— Un flecușeț care o să-ți înveselească biroul, am spus, și am luat-o înapoi, către scări.

— Putem să stăm de vorbă un minut? m-a întrebat el, ieșind după mine pe trepte.

— Bineînțeles, am acceptat, străduindu-mă să par calmă. Despre ce?

El s-a aplecat spre mine:

— Ai avut cumva impresia că se-ntâmplă ceva ciudat?

— Te referi la flori? Penny are într-adevăr tendința să exagereze puțin în privința Crăciunului, dar...

— Nu, a spus el, ducându-și cu stângăcie mâna la șapcă, oameni care se poartă ciudat, care nu mai sunt ei înșiși?

— Nu, i-am răspuns zâmbind, n-am observat nimic.

L-am așteptat pe Gary în biroul lui Hunziger aproape o jumătate de oră.

— Îmi cer scuze fiindcă a durat atât de mult, a spus când a ajuns în sfârșit acolo. A sunat fosta mea soție. Ce voiai să-mi spui?

— Că până și tu recunoști că ar fi bine dacă Penny ar fi posedată, am zis. Dacă paraziții nu sunt răuvoitori? Dacă sunt - cum se numesc paraziții ăia care aduc foloase gazdei? Știi, cum e bacteria care ajută vacile să-și producă laptele? Sau păsările care adună insectele de pe rinoceri?

— Vorbești despre simbioți? a-ntrebat Gary.

— Da, am încuviințat. Dacă e un soi de relație simbiotică? Dacă ne măresc coeficientul de inteligență sau gradul de maturitate emoțională și au un afect pozitiv asupra noastră?

— Lucrurile care par prea frumoase ca să fie adevărate sunt de obicei așa cum par. Nu, a spus, clătinând din cap. Paraziții urmăresc ceva. O știu. Și trebuie să descoperim ce.

Pe data de zece, când am ajuns la serviciu, Penny instala ornamentele de Crăciun. Erau ceva special, așa cum promisese: ghirlande late din panglici de catifea roșie pe toți pereții, cu funde și cu buchete mari de vâsc din metru în metru. Între ele erau pergamente pe care scria, cu litere aurii: „Și sărută-mă sub vâsc, Căci doar o dată-n an e Crăciunul.”

— Ce părere ai? m-a-ntrebat Penny, coborând de pe scara portabilă. La fiecare etaj apare o altă inscripție. A-ntins mâna spre o cutie mare de carton. La contabilitate scrie: „Sărutarea furată sub vâsc e cea mai dulce.”

M-am apropiat și m-am uitat în cutie.

— De unde ai luat atâta vâsc? am întrebat-o.

— De la proprietarul livezii de mere pe care-l cunosc, a răspuns ea, mutând scara.

Am ridicat un mănunchi bogat de frunze verzi, cu bobite albe.

— Trebuie să fi costat o avere.

Cu un an în urmă luasem o crenguță pe care dădusem șase dolari.

Penny a clătinat din cap în timp ce se urca pe scară.

— Nu m-a costat nimic. S-a bucurat că scapă de el. A legat un mănunchi de vâsc de funda de catifea roșie. Știi, e un parazit. Distruge copacii.

— Distruge copacii? am repetat cu fața lipsită de expresie, holbându-mă la bobițele albe.

— Sau îi deformează, m-a lănurit ea. Fură substanțele nutritive din sevă și pe copaci apar umflături, bășici și tot felul de chestii. Fermierul mi-a explicat totul.

Imediat ce am avut ocazia, am luat materialul despre paraziți descărcat de Gary și m-am dus să-l citesc în biroul lui Hunziger.

Vâscul produce umflături grotești în locurile unde își atașează rădăcinile de copac. Mălura produce fisuri și pe scoarță apar pete moarte, numite tăciuni. Mana ofilește frunzele. Mătura-vrăjitoarelor slăbește crengile. Bacteriile dau naștere unor tumori pe trunchi, ca niște excrescențe.

Ne concentraserăm asupra efectelor mentale și psihologice, când ar fi trebuit să le căutăm pe cele fizice. Creșterea gradului de inteligență, de civilizație și de bun-simț erau probabil simple efecte secundare ale faptului că paraziții furau substanțe nutritive. Și ale îmbolnăvirii gazdei.

Am îndesat hârtiile la loc în dosar, m-am întors la biroul meu și am sunat-o pe sora mea.

— Salut, Sueann. Îmi compun scrisoarea informativă și vreau să fiu sigură că scriu corect numele lui David. Primele litere sunt C-A-R-R sau C-E-R-R?

— CA-R-R. Oh, Nan, e de-a dreptul minunat! Atât de diferit de ratații cu care mă-ntâlneam de obicei! E atât de amabil și de sensibil, și...

— Și tu cum te simți? am întrebat-o. Aici, la serviciu, gripa a trântit pe toată lumea la pat.

— Serios? s-a mirat ea. Nu, eu mă simt bine.

Ce mai era de făcut? Nu puteam s-o-ntreb: „Ești sigură?” fără să-i trezesc bănuieli.

— C-A-R-R, am repetat, încercând să găsesc un alt mod de abordare a subiectului.

Sueann m-a scutit de efort.

— N-o să-ți vină să crezi ce a făcut ieri. A venit să mă ia acasă de la serviciu. Știa că mă dor foarte tare gleznela, așa că mi-a adus un tub cu Ben-Gay și o duzină de trandafiri roșii. E atât de atent!

— Te dor gleznela? am întrebat, încercând să nu par neliniștită.

— Ca naiba. Trebuie să fie din cauza vremii sau așa ceva. Azi-dimineață abia puteam să merg.

Am îndesat toate hârtiile despre paraziți înapoi în sertar, având grijă să mă asigur că n-am uitat nici-una pe birou, cum i s-a întâmplat eroului din *Oamenii parazit de pe Planeta X* și m-am dus sus, să-l văd pe Garry.

Vorbea la telefon.

— Trebuie să-ți spun ceva, i-am șoptit.

— Mi-ar plăcea, a zis el în telefon, cu o expresie stranie.

— Ce s-a-ntâmplat? am întrebat. Au aflat că suntem pe urmele lor?

— Sst, a făcut el. Apoi, în telefon: Știi că e așa.

— Nu-nțelegi, am insistat. Am descoperit ce le fac paraziții oamenilor.

El a ridicat un deget, făcându-mi semn să am răbdare.

— Poți s-aștepți un minut? a întrebat în receptor, pe care l-a acoperit apoi cu palma. Ne-ntâlnim în biroul lui Hunziger peste cinci minute, mi-a spus.

— Nu. Locul nu e sigur. Mă găsești la oficiul poștal. A dat din cap și și-a reluat conversația, cu aceeași expresie bizară.

M-am întors în fugă la etajul întâi, să-mi iau geanta, și m-am dus la oficiul poștal. Aveam intenția să aștept după colț, dar era plin de oameni care se înghesuiau s-arunce bani în ceainicul

unui Moș Crăciun de la Armata Salvării.

M-am uitat în lungul trotuarului. Unde era Gary? Am făcut câțiva pași și am inspectat strada. Nici urmă de el.

— Crăciun Fericit! a spus un bărbat, înclinându-și ușor pălăria de fetru și deschizându-mi ușa.

— Oh, nu..., am început să spun, dar am văzut-o pe Tonya venind în josul străzii. Mulțumesc, am zis, și m-am grăbit să intru.

Înăuntru era foarte frig și coada către ghișee șerpuia prin tot holul. M-am așezat la rând. Era nevoie de cel puțin o oră ca s-ajung în față, așa că-l puteam aștepta pe Gary fără să dau de bănuț.

Numai că eram singura persoană cu capul descoperit. Toată lumea de la coadă purta pălărie, iar funcționarii de dincolo de ghișee purtau șepci de poștaş. Și zâmbeau cu toată fața.

— Coletele care merg peste ocean ar fi trebuit de fapt expediate înainte de cincisprezece noiembrie, îi spunea cel din mijloc, fără nicio umbră de nemulțumire, unei japoneze scunde, cu pălărie roșie. Dar nu vă faceți griji, vom găsi o soluție pentru ca pachetele dumneavoastră s-ajungă la timp.

— N-avem de așteptat decât vreo patruzeci și cinci de minute, mi-a destăinuit, veselă, femeia din fața mea.

Purta o pălărie neagră micuță, cu pană, și căra patru pachete enorme. M-am întrebat dacă or fi fost pline cu păstăi.

— Ceea ce nu e rău de loc, ținând cont că e Crăciunul.

Am dat din cap, cu ochii la ușa. Unde era Gary?

— De ce sunteți aici? m-a întrebat femeia, cu zâmbetul pe buze.

— Poftim? am spus, retrăgându-mă și răsucindu-mă, cu inima bătându-mi cu putere.

— De ce-ați venit la oficiul poștal? Văd că n-aveți pachete.

— T... timbre, m-am bâlbâit eu.

— Puteți trece în fața mea, mi-a spus. Dacă nu cumpărați decât timbre. Eu am de trimis toate pachetele astea. Nu cred că vreți s-așteptați atât.

Ba *chiar* vreau s-aștept, m-am gândit.

— Nu, e în ordine. Am de cumpărat *o mulțime* de timbre, i-am explicat. Mai multe coli. Pentru scrisoarea mea informativă de Crăciun.

Ea a clătinat din cap, cumpănindu-și pachetele.

— Nu fiți prostuță. Doar nu vreți s-așteptați până când îmi cântăresc mie toate astea. L-a bătut pe umăr pe bărbatul din fața ei. Domnișoara nu cumpără decât timbre, i-a spus. Ce-ar fi s-o lăsăm să treacă în fața noastră?

— O lăsăm, bineînțeles, a zis bărbatul care purta o căciulă rusească din astrahan, și s-a înclinat ușor, retrăgându-se cu un pas.

— Nu, serios, am început eu, dar era prea târziu. Coadă se despicase în două, ca Marea Roșie.

— Mulțumesc, am spus, îndreptându-mă spre ghișeu. Crăciun Fericit!

Coadă s-a închis în spatele meu. Au aflat, mi-am spus. Aflaseră că studiam paraziții vegetali. Am aruncat o privire disperată spre ușă.

— Ilice și iederă? m-a întrebat vânzătorul, cu o figură radioasă.

— Poftim?

— Timbrele dumneavoastră. A ridicat două coli. Ilice și iederă sau Fecioara cu Pruncul?

— Ilice și iederă, am spus, cu vocea pierită. Trei coli, vă rog.

Le-am plătit, am mulțumit încă o dată mulțimii și m-am întors în holul înghețat. Și acum? Să mă prefac că am o căsuță poștală și formez cifrul? *Unde* era Gary?

M-am îndreptat spre afișier, încercând să nu dau de bănuir, și m-am uitat la anunțurile cu persoane căutate. Probabil că între timp se predaseră și erau deținuți model. Și era într-adevăr păcat că paraziții trebuiau opriți, *dacă* puteau fi opriți.

Fusese ușor în filme (în cele în care reușiseră să-i înfrângă, și care nu erau prea multe. Mai bine de jumătate se încheiau cu întreaga lume populată de ochi verzi, strălucitori.) Iar în cele în care îi înfrânseseră fusese nevoie de o groază de explozii și de călătorii cu elicopterul, de care protagoniștii atârnav în poziții riscante. Speram că, indiferent la ce am fi ajuns, n-avea să implice și parașutismul acrobatic.

Și nici viruși sau ultrasunete, căci chiar dacă aș fi cunoscut vreun doctor sau vreun savant căruia să le pun întrebări, nu le-aș fi putut acorda încredere. „Nu putem avea încredere în nimeni”, spusese Gary, și avusese dreptate. Nu puteam risca. Miza era prea mare. Și nu puteam chema poliția. „Totul se

petrece în imaginația dumneavoastră, domnișoară Johnson”, mi-ar fi spus. „Rămâneți pe loc. Suntem pe drum.”

Trebuia să ne descurcăm pe cont propriu. Și *unde* era Gary? Am mai aruncat o privire la fotografiile persoanelor căutate. Eram sigură că individul din mijloc semăna cu un fost prieten al lui Sueann. Tipul...

— Îmi cer scuze pentru întârziere, a spus Gary, cu răsuflarea tăiată. Avea urechile înroșite de frig și părul ciufulit fiindcă venise în fugă.

— Am primit telefonul ăla și...

— Haide.

L-am scos în grabă din oficiul poștal, am coborât în goană treptele și am trecut de Moș Crăciun și de mulțimea care făcea donații.

— Nu te opri, i-am spus. Ai avut dreptate în privința paraziților, dar nu transformă oamenii în zombi.

I-am povestit pe scurt despre bășici și despre sindromul de tunel carpian al Tonyei.

— Sora mea s-a contaminat de Ziua Recunoștinței și acum abia mai poate să meargă, am spus. Ai avut dreptate. Trebuie să-i oprim.

— Dar n-ai nicio dovadă, a zis el. Ar putea fi artrită sau ceva asemănător, nu?

M-am oprit locului.

— Cum?

— N-ai nicio dovadă că extraterestrii sunt cauza. E frig. Crizele de artrită se întetesc când scade temperatura. Și chiar dacă sunt provocate de extraterestri, câteva junghiuri și un strop de durere sunt un preț mic pentru toate beneficiile. Chiar tu spuneai...

M-am holbat la părul lui.

— Nu te uita așa la mine. Nu m-au luat în stăpânire. Mă gândeam doar la ceea ce spuneai despre logodna surorii tale și...

— Cine era la telefon?

M-a privit stânjenit.

— Adevărul e că...

— A fost fosta soție, am spus eu. Acum e posedată, a devenit prietenoasă și vrei să te-mpaci cu ea. Asta e, nu-i așa?

— Știi ce-am simțit întotdeauna pentru Marcie, a zis el, cu

un aer vinovat. A spus că n-a-ncetat niciodată să mă iubească.

Când ceva pare prea frumos ca să fie adevărat, probabil că așa și e, m-am gândit eu.

— Crede că m-aș putea muta înapoi, ca să vedem dacă reușim să ne rezolvăm problemele. Dar ăsta nu e singurul motiv, a adăugat, prinzându-mă de braț. M-am uitat la toți tipii care s-au lăsat de școală și se întorc acum înapoi, la deținuții evadați care se predau...

— La oamenii care aduc la bibliotecă volumele pe care ar fi trebuit să le înapoieze de mult, am completat eu.

— Chiar vrem să ne asumăm răspunderea de a distruge toate astea? Cred că ar trebui să ne gândim înainte de a trece la orice fel de fapte.

Mi-am retras brațul din mâna lui. El continuă:

— Cred că ar trebui să ținem cont de toți factorii înainte de a lua o hotărâre. Dacă mai așteptăm câteva zile n-o să doară.

— Ai dreptate, am încuviințat, și am reînceput să merg. Sunt foarte multe lucruri pe care nu le știm despre ei.

— Mă gândeam doar că ar fi bine să mai facem câteva cercetări, a adăugat Gary, deschizând ușa sediului nostru.

— Ai dreptate, am spus, și am început să urc scările.

— Stăm de vorbă mâine, OK? a zis el, când am ajuns la primul etaj.

Am consimțit, m-am întors la biroul meu și mi-am luat capul în mâini.

Voia să lase paraziții să ia planeta în stăpânire ca să-și poată recăpăta soția, dar oare motivele mele erau mai bune decât ale lui? În primul rând, de ce crezusem într-o invazie extraterestră, de ce pierdusem atâta vreme uitându-mă la filme science-fiction și discutând între patru ochi? Ca să-mi pot petrece timpul împreună cu el.

Avea dreptate. Merita să suporti câteva junghiuri și un strop de durere pentru ca Sueann să se mărite cu un om cumsecade, pentru ca lucrătorii poștali să nu mai fie iritați, iar pasagerii din avioane să rămână pe loc până când coboară cei care au de prins legături.

— Ești OK? m-a întrebat Tonya, aplecându-se peste biroul meu.

— Da, mă simt foarte bine, am răspuns. Ce-ți face brațul?

— E perfect, a spus ea, rotindu-și umărul ca să-mi

demonstreze. Trebuie să fi fost un soi de crampă musculară sau așa ceva.

Nu *știam* dacă paraziții erau ca vâscul. Poate provocau doar junghiuri și dureri temporare. Gary avea dreptate. Trebuia să facem mai multe cercetări. Dacă mai așteptam câteva zile n-avea să doară.

A sunat telefonul.

— Am tot încercat să dau de tine, a spus mama. Dakota e la spital. Nu se știe ce are. S-a-ntâmplat ceva cu picioarele ei. Trebuie s-o suni pe Allison.

— O sun, am spus, și am închis.

Am deschis computerul și fișierul la care lucram, pe care l-am și derulat până la jumătate, ca să las impresia că nu lipseam de la biroul meu decât un minut, mi-am scos pantofii cu tocuri înalte și i-am îndesat în sertar, mi-am pus pantofii sport, mi-am înșfăcat geanta și paltonul și am plecat.

Cel mai potrivit loc unde puteam să caut informații despre un mod de a scăpa de paraziți era biblioteca, dar fișierul era online și trebuia să-ți folosești legitimația de cititor ca să ai acces. Dacă excludeam biblioteca, cel mai indicat loc era o librărie, dar nu cea independentă, de pe Sixteenth. Vânzătorii erau mult prea amabili. Și prea inteligenți.

M-am dus la Barnes & Noble, de pe Eighth, luând-o pe străzi laterale (dar nu pe alei). Era înghesuială, în partea din față se desfășura un soi de sesiune de autografe, dar nimeni nu mi-a dat atenție. Dar chiar și așa stând lucrurile, tot nu m-am dus direct în zona cărților de grădinărit. Am hoinărit cu nepăsare printre rafturi, uitându-mă la tricouri și la căni și oprindu-mă ca să răsfoiesc un exemplar din volumul intitulat *Cum pot temerile iraționale să-ți distrugă viața*, și m-am apropiat pe nesimțite de secțiunea de grădinărit.

N-aveau decât două cărți despre paraziți: *Paraziții obișnuiți de grădină* și *Controlul buruienilor și al paraziților*. Le-am înșfăcat pe amândouă, m-am retras în secțiunea dedicată literaturii și am început să citesc.

„Fungicidele precum Benomyl și Ferbam sunt eficiente împotriva anumitor rugini”, scria în *Paraziții obișnuiți de grădină*. „Streptomycina e eficientă împotriva unor virusuri.”

Dar cu ce anume aveam de-a face, presupunând că era vorba de așa ceva? „Stropirea cu Diazinon sau Malathion poate

da rezultate eficiente în majoritatea cazurilor. Notă: Toate acestea sunt substanțe chimice periculoase. Evitați contactul cu pielea. Nu inspirați vaporii.”

Asta ieșea din discuție. Am lăsat deoparte *Paraziții obișnuiți de grădină* și am luat *Controlul buruienilor și al paraziților*. Cel puțin asta nu recomanda stropirea cu substanțe chimice letale, dar nici nu dădea sfaturi mult mai utile. Tăiați crengile afectate. Îndepărtați și distrugeți fructele. Acoperiți ramurile cu folie neagră de plastic.

Mult prea des spunea, pur și simplu: distrugeți toate plantele infectate. „În cazul paraziților, principala dificultate e distrugerea acestora fără a distruge și gazda.” Ceea ce părea logic. „De aceea este necesar să descoperiți o substanță tolerată de plantă, dar intolerabilă pentru parazit. De exemplu, anumite soiuri de rugină nu tolerează oțetul și soluția de ghimbir, care pot fi pulverizate pe frunzele plantei-gazdă. Căpușele roșii, care infestează albinele, sunt alergice la mentă. Albinele pot fi hrănite cu un amestec pe bază de ulei de mentă. Când este asimilat în organismul albinelor, căpușele se desprind fără să provoace niciun rău. Alți paraziți reacționează în mod divers la mentă, ulei de citrice, ulei de usturoi și praf de aloe vera.”

Dar care dintre ele era eficient? Și cum puteam afla? Trebuia să port un colier de usturoi? Să pun o portocală sub nasul Tonyei? N-aveam cum să află fără să-și dea ei seama ce făceam. Am citit mai departe. „Unii paraziți pot fi distruși creând un mediu nefavorabil. În cazul ruginilor dependente de umezeală, colectarea apei din sol poate fi utilă. În cazul paraziților sensibili la temperatură, înghețul și/sau folosirea unor arzătoare pot avea drept rezultat uciderea parazitului. Cei sensibili la radiațiile luminoase pot fi uciși prin expunere la lumină.”

Sensibili la temperatură. M-am gândit la pălării. Rolul lor era să ascundă parazitul sau să-l apere de frig? Nu, nu putea să fie asta. Temperatura din clădire se apropia de zero grade de vreo două săptămâni și, dacă aveau nevoie de căldură, de ce nu aterizaseră în Florida?

M-am gândit la scrisoarea informativă trimisă de Jackie Peterson. Ea nu fusese afectată. Așa cum nu fusese nici unchiul Marty, a cărui scrisoare sosise în dimineața aceea. Sau mai

degrabă scrisoarea câinelui lui, fiindcă lăsa impresia că el o dictase: „Hau, hau! Stau întins aici, sub un cactus de Crăciun din deșert, rozând un os și sperând că Moșul o să-mi aducă o zgardă antipurici.” Așa că nu aterizaseră nici în Arizona, nici în Miami, și niciunul dintre articolele de ziar încercuite de Gary nu fusese din Mexic sau din California. Toate vorbeau despre evenimente din Minnesota, Michigan și Illinois. Locuri unde era frig. Frig și înnorat, mi-am spus, cu gândul la scrisoarea informativă a verișoarei Celia. Frig și înnorat.

Am răsfoit paginile, căutând referințe la paraziții sensibili la lumină.

— E chiar aici, în spate, a spus o voce.

Am închis cartea, am îndesat-o printre piesele lui Shakespeare și am înșfăcat un exemplar din *Hamlet*.

— E pentru fiica mea, spunea clienta, care și-a făcut apariția în capătul culoarului dintre rafturi și care, slavă Domnului, nu purta pălărie. Când am sunat-o, a spus că asta-și dorește de Crăciun. Am fost atât de surprinsă! Ea abia dacă citește vreodată.

Vânzătoarea venea chiar în spatele ei, purtând o bonetă cu panglici roșii și verzi.

— În momentul de față, toată lumea îl citește pe Shakespeare, a zâmbit ea. Abia dacă mai reușesc să țin câte un exemplar pe rafturi.

Mi-am lăsat capul în jos, prefăcându-mă că citeam din *Hamlet*. „Mișel surâzător și blestemat!” spunea prințul Danemarcei. „Să-nsemn că poți zâmbi, și iar zâmbi și totuși fii mișel!”²⁸

Vânzătoarea a pornit de-a lungul rafturilor, căutând cartea.

— *Regele Lear. Regele Lear...* Să vedem.

— Iat-o, am spus eu, întinzându-i-o înainte de a ajunge la *Paraziții obișnuiți de grădină*.

— Mulțumesc, mi-a zâmbit ea. I-a întins cartea clientei. Ați fost la sesiunea noastră de autografe? Darla Sharidan, creatoarea de modă, e azi în librărie, dă autografe pe noua ei carte, *În pălăria ta de Paște*. Știți, pălăriile revin la modă.

— Serios? a întrebat clienta.

---

28 Traducere de Petru Dumitriu, Shakespeare, *Opere*, vol. VII, Editura de Stat pentru Literatură și Artă, București, 1959 (n. tr.).

— Dă cadou câte o pălărie pentru fiecare exemplar din carte.

— *Serios?* s-a minunat din nou clienta. Unde spuneți că se-ntâmplă asta?

— Vă arăt, s-a oferit vânzătoarea, zâmbind în continuare, și a condus-o ca pe un miel la tăiere.

Imediat ce au plecat, am scos *Controlul buruienilor și al paraziților* și am căutat în index „sensibilitate la lumină”. Pagina 264. „Retezarea crengilor deasupra zonei infestate și tăierea frunzelor din jur, pentru a expune sursa la soare sau la lumina artificială, ucid de obicei paraziții sensibili la radiațiile luminoase.”

Am închis cartea și am ascuns-o în spatele pieselor lui Shakespeare, culcând-o pe o parte, ca să nu se vadă, și am scos *Paraziții obișnuiți de grădină*.

— Salut. Ce faci aici? a zis Gary, și mie aproape că mi-a scăpat cartea din mână.

— Ce faci *tu* aici? l-am întrebat, închizând-o cu prudență.

El se uită la titlu. Am îndesat-o pe raft, între *Othello* și *Enigma identității lui Shakespeare*.

— Mi-am dat seama că aveai dreptate. S-a uitat în jur, precaut. Trebuie să-i distrugem.

— Credeam c-ai spus că sunt simbioți, că sunt benefici, am zis eu, privindu-l cu luare-aminte.

— Crezi că am fost luat în stăpânire de extraterestri, nu-i așa? Și-a trecut mâna prin păr. Vezi? Nicio meșă.

Dar în *Păpușarii* paraziții reușiseră să se atașeze de orice loc de pe șira spinării.

— Credeam c-ai spus că beneficiile cântăresc mai mult decât niște junghiuri și un strop de durere.

— Am vrut să cred asta, a subliniat el, cu tristețe. Cred că îmi doream de fapt să cred că eu și fosta mea soție ne-am fi putut împăca.

— Ce te-a făcut să te răzgândești? l-am întrebat, încercând să nu mă uit către raft.

— Tu, mi-a răspuns el. Pe traseu mi-am dat cumva seama ce tâmpit am fost, plângând după ea când tu erai chiar aici, în fața mea. Am stat și am ascultat-o spunând ce bine e că suntem din nou împreună și am înțeles dintr-odată că nu-mi doream asta, că găsisem o femeie mai amabilă, mai frumoasă, o femeie în care puteam avea încredere. Și femeia aceea ești tu, Nan. Mi-a

zâmbit. Prin urmare, ce-ai descoperit? Ceva prin care îi putem distruge?

Am respirat prelung și adânc, și m-am uitat la el, luând o hotărâre.

— Da, am spus, și am scos cartea. La capitolul albine. Scrie că introducând alergeni în sângele gazdei poți ucide parazitul.

— Ca în *Intrușii din spațiu*.

— Da. I-am povestit despre căpușele roșii și despre albine, și am adăugat: Uleiul de merișor, uleiul de citrice, usturoiul și praful de aloe vera sunt folosite, toate, pentru diverse tipuri de paraziți. Așa că, dacă reușim să introducem mentă în mâncarea oamenilor afectați, o să...

— Mentă? a repetat el, fără expresie.

— Da. Îți aduci aminte că Penny spunea că n-a mâncat nimeni acadelele? Cred că e din cauză că sunt alergici la mentă, am spus, privindu-l cu atenție.

— Mentă, a repetat el, dus pe gânduri. N-au mâncat nici dropsurile de pe biroul lui Jan Gundell. Cred c-ai ghicit. Și cum ai de gând să-i faci s-o ingereze? O pui în dozatorul de apă?

— Nu, am spus. În fursecuri. În fursecurile cu ciocolată. Toată lumea se dă-n vânt după ciocolată. Am împins cărțile la locul lor de pe raft și m-am îndreptat spre partea din față a librăriei. Măine e rândul meu s-aduc dulciuri de Crăciun. Mă duc la băcănie să cumpăr ingredientele pentru fursecuri...

— Vin cu tine, a spus el.

— Nu. Trebuie să te duci să cumperi uleiul de mentă. Ar trebui să găsești la farmacie sau la un magazin cu produse naturiste. Ia-l în cea mai concentrată formă pe care o poți găsi și asigură-te că-l cumperi de la cineva care nu e posedat. Ne întâlnim în apartamentul meu și pregătim fursecurile acolo.

— Excelent, a zis el.

— E mai bine să plecăm separat, i-am spus. I-am întins volumul cu *Othelo*. Poftim. Cumpără asta. O să-ți dea o pungă în care o să poți pune uleiul de mentă.

A încuviințat și s-a îndreptat spre coada de la casă. Eu am ieșit din librărie, am luat-o pe Eighth Street, către băcănia din care m-am grăbit apoi să ies pe ușa laterală, și m-am întors la serviciu. M-am oprit la biroul meu, de unde am luat o riglă de metal și am fugit sus, la etajul patru. Jim Bridgeman, cu șapca lui de baseball pusă de-a-ndoaselea, mi-a aruncat o privire, apoi

și-a coborât din nou ochii către tastatură.

M-am îndreptat spre termostat.

Și ăsta era momentul în care toată lumea te înconjura, arătându-te cu degetul și scoțând un urlet neomenesc. Sau se întorcea și se holba la tine, cu ochi de un verde-strălucitor. Am răsucit rozeta termostatului la maximum, până la treizeci și cinci de grade. Nu s-a-ntâmpat nimic.

Nici măcar nu și-au ridicat ochii de pe ecranele computerelor. Jim Bridgeman tasta concentrat.

Am scos rozeta și capacul turnat folosindu-mă de riglă, mi le-am îndesat în buzunarul paltonului, apoi am îndoit axul metalic, ca să nu mai poată fi mișcat, și m-am întors pe casa scării. Și acum, dă Doamne să se-ncălzească destul de repede ca să aibă efect înainte de a pleca acasă cu toții, m-am gândit, coborând cu zgomot treptele către etajul al treilea. Dă Doamne să transpire toți și să-și scoată pălăriile. Și extraterestrii să fie sensibili la lumină. Și să nu fie telepați.

Am blocat termostatele de la etajele trei și doi și am coborât la primul etaj. Termostatul nostru era în capătul opus, lângă biroul lui Hunziger. Am înșfăcat un teanc de memorii de pe biroul meu, am traversat hotărâtă încăperea, am demontat termostatul și m-am întors către scări.

— Unde crezi că te duci? m-a întrebat Solveig, postându-se cu fermitate în fața mea.

— La o ședință, am răspuns, încercând să nu par tot atât de neconvingătoare și de speriată cum e de obicei prietena eroului principal din filme.

Ea și-a coborât privirea spre pantofii mei sport.

— În partea cealaltă a orașului, am adăugat.

— Nu te duci nicăieri, a zis Solveig.

— De ce nu? am întrebat cu voce firavă.

— Fiindcă trebuie să-ți arăt ce i-am cumpărat lui Jane de Crăciun.

A întins mâna spre punga din biroul ei.

— Știu că o să nasc abia în mai, dar n-am putut să rezist, a adăugat, scotocind prin pungă. Chestia asta e atât de drăgălașă!

A scos o bonetă minusculă, roz, cu margarete albe.

— Nu-i așa că e adorabilă?. E mărimea pentru nou-născuți. O poate purta acasă, după ce venim de la spital. Oh, și i-am luat

cel mai drăgălaș...

— Am mințit, am întrerupt-o eu, și ea și-a ridicat privirea cu promptitudine. Nu mai spune nimănui, dar am uitat cu desăvârșire să cumpăr cadoul secret de Crăciun. Penny mă omoară dacă află. Dacă-ntreabă cineva unde am plecat, spune-i că sunt la toaletă, am adăugat, și am coborât la parter.

Termostatul era chiar lângă ușă. L-am dezactivat și m-am ocupat și de cel de la subsol, apoi m-am urcat în mașină (aruncând mai întâi o privire pe bancheta din spate, spre deosebire de eroii filmelor) și m-am dus la tribunal, la spital și la McDonald's, după care am sunat-o pe mama și m-am invitat la cină.

— Aduc eu desertul, i-am spus, apoi m-am îndreptat spre mall, alegându-mi drept țintă brutăria, magazinele din rețeaua Gap, magazinul care închiria filme și cinematograful multiplex de pe traseu.

Mama n-avea televizorul deschis. Purta într-adevăr pălăria pe care i-o făcuse cadou Sueann.

— Nu găsești că e adorabilă? m-a întrebat.

— Am cumpărat plăcintă cu brânză, am spus eu. Ai vești de la Mitch și Allison? Cum se simte Dakota?

— E mai rău. Are niște umflături la genunchi și la glezne. Doctorii nu știu ce le-a provocat.

A plecat cu plăcinta cu brânză spre bucătărie, schiopătând ușor.

— Sunt atât de îngrijorată!

Am dat mai tare termostatele din camera de zi și din dormitor și tocmai puneam în priză radiatorul când a adus supa.

— Am înghețat pe drum, am spus, deschizând radiatorul aproape la maximum. Afară e ger. Cred c-o să ningă.

Ne-am mâncat supa și mama mi-a povestit despre nunta lui Sueann.

— Vrea să-i fi domnișoară de onoare, mi-a spus, făcându-și vânt cu palma. Încă nu te-ai încălzit?

— Nu, am răspuns, frecându-mi brațele.

— Ți aduc un pulover, a spus ea, și s-a dus în dormitor, închizând radiatorul când a trecut pe lângă el.

L-am deschis la loc și m-am dus în camera de zi, să fac focul

în șemineu.

— Ai cunoscut pe cineva la serviciu în ultima vreme? a strigat ea din dormitor.

— Cum?

Mama s-a întors fără pulover. Pălăria îi dispăruse și avea părul ciufulit, ca și cum s-ar fi zvârcolit ceva prin el.

— Sper că nu refuzi în continuare să compui scrisoarea informativă de Crăciun, a zis ea, ducându-se în bucătărie, de unde s-a întors cu două farfurii cu plăcintă cu brânză. Vino, stai jos și mănâncă-ți desertul.

Am ascultat-o, continuând s-o privesc cu prudență.

— Să inventezi ceva! a exclamat ea. Ce idee bună! Mătușa Margaret mi-a scris chiar alaltăieri, să-mi spună ce mult îi place să afle noutăți despre voi, fetele, și ce interesante sunt întotdeauna scrisorile voastre informative. A strâns masa. Poți să mai rămâi puțin, nu-i așa? Nu-mi place să stau singură și s-aștept vești despre Dakota.

— Nu, trebuie să plec, am spus, și m-am ridicat. Trebuie să...

Să... ce? m-am gândit, simțindu-mă dintr-odată copleșită. Să iau avionul către Spokane? Și pe urmă, imediat ce Dakota o să fie bine, să mă-ntorc și s-alerg nebunește prin oraș, reglând termostatele la maximum, până când o să pic de oboseală? Și apoi? În filme, oamenii erau luați în stăpânire de extraterestri când adormeau. Și n-aveam cum să rămân trează până când erau expuși toți paraziții la lumină, chiar dacă nu mă prindeau între timp, ca să mă transforme într-una de-a lor. Chiar dacă nu-mi suceam glezna.

A sunat telefonul.

— Spune-le că nu sunt aici, am zis.

— Cui? m-a întrebat mama, ridicând receptorul. Oh, Doamne, sper că nu e Mitch cu vreo veste rea. Alo?

Pauză.

— E Sueann, a spus acoperind receptorul cu mâna și ascultând vreme îndelungată. S-a despărțit de prietenul ei.

— De David? am întrebat. Dă-mi telefonul.

— Parcă ziceai că nu ești aici, s-a mirat ea, întinzându-mi receptorul.

— Sueann? am spus. De ce te-ai despărțit de David?

— Fiindcă e atât de cumplit de plictisitor. Îmi dă întotdeauna telefon, îmi trimite flori, e drăguț. Vrea chiar să ne căsătorim.

Și în seara asta, la cină, m-am gândit, pur și simplu: „*De ce mă tot întâlnesc cu el?*” Și ne-am despărțit.

Mama a deschis televizorul.

— Ca știre locală, spunea prezentatorul de la CNN, grupările special interesate s-au unit pentru a dona cincisprezece mii de dolari pentru aranjamentul de Crăciun de la primărie.

— Unde ați luat cina? am întrebat-o pe Sueann. La McDonald's?

— Nu, la o pizzerie, ceea ce e o altă chestie. Nu vrea să mergem decât la cină sau la filme. Nu facem niciodată nimic *interesant*.

— Ați fost la vreun film în seara asta?

Era posibil să se fi dus la cinematograful multiplex de la mall.

— Nu, *ți-am spus*, am rupt-o cu el.

Era lipsit de sens. Eu n-ajunsesem la nicio pizzerie.

— Urmează buletinul meteorologic, a anunțat tipul de la CNN.

— Mamă, poți să dai mai încet? am zis. Sueann, e important. Spune-mi cu ce ești îmbrăcată.

— Cu blugi, cu bluza albastră și am colierul zodiac. Ce legătură are cu despărțirea mea de David?

— Porți pălărie?

— Ca previziune pentru zilele următoare, a început tipul de la CNN, vreme excelentă pentru dumneavoastră, toți cei care vă străduiți să vă faceți cumpărăturile de Crăciun...

Mama a dat televizorul mai încet.

— Mamă, dă-l din nou mai tare, i-am cerut, gesticulând nebunește.

— Nu, nu port pălărie, a răspuns Sueann. Ce legătură are cu starea vremii sau cu despărțirea mea de David?

Harta din spatele prezentatorului era acoperită cu valori ale temperaturii de 17, 18, 21 și 20 de grade Celsius.

— Mamă!

Ea apăsa cu stângăcie butoanele telecomenzii.

— N-o să-ți vină să *crezi* ce-a făcut alaltăieri, îmi povestea Sueann, scandalizată. Mi-a dat un inel de logodnă! Îți poți imagi...

— ... peraturi neobișnuit de ridicate pentru acest anotimp și soare din belșug, trâmbița prezentatorul buletinului

meteorologic. Ceea ce va continua până la Crăciun.

— Adică, ce-o fi fost în capul meu? spunea Sueann.

— Sst, am repezit-o eu. Încerc s-ascult buletinul meteo.

— Se presupune c-o să fie vreme frumoasă toată săptămâna următoare, a zis mama.

Și chiar am avut parte de vreme frumoasă. Allison m-a sunat ca să-mi spună că Dakota se-ntorsese acasă.

— Doctorii nu știu ce-a fost, un soi de microb sau așa ceva, dar indiferent ce-o fi avut, acum a dispărut complet. Ia din nou lecții de patinaj și de step, și săptămâna viitoare le înscriu pe amândouă în Orchestra Copiilor.

— Ai făcut ceea ce trebuia, mi-a spus Gary, cu jumătate de gură. Marcie mi-a zis că genunchiul o durea într-adevăr foarte tare. Adică mi-a spus-o când încă mai vorbea cu mine.

— Povestea cu-mpăcarea a rămas baltă, nu?

— Mda, a recunoscut el, dar nu mă dau bătut. Felul în care s-a purtat îmi dovedește că dragostea ei pentru mine există încă, nu trebuie decât s-ajung la ea.

Mie îmi dovedea doar că fusese nevoie de o invazie extraterestră ca să facă din Marcie o ființă cât de cât umană, dar n-am spus asta.

— Am convins-o să mergem împreună la un consilier pe probleme maritale, a zis el. Ai avut dreptate să nu te-ncrezi în mine. Asta-i greșeala pe care o fac întotdeauna în filmele cu hoți de trupuri, au încredere în oameni.

Ei bine, da și nu. Dacă aș fi avut încredere în Jim Bridgeman, n-aș fi fost nevoită să blochez toate termostatele de una singură.

— Tu ai dat căldura la maximum în pizzeria în care cinau Sueann și prietenul ei, i-am spus când mi-a povestit că înțelesese care era slăbiciunea extratereștrilor după ce mă văzuse umblând la termostatul de la etajul patru. Tu ai fost și cel care a-nchiriat *Atacul ucigașilor de suflete*.

— Am încercat să-ți vorbesc, a zis el. Nu te condamn fiindcă n-ai avut încredere în mine. Ar fi trebuit să-mi scot șapca, dar nu voiam să-mi vezi chelia.

— Nu te poți lua după aparențe, am spus eu.

Pe cincisprezece decembrie, vânzările de pălării erau la pământ și mallul era plin de cumpărători irascibili, la primărie

o grupare care apără drepturile animalelor protesta fiindcă Moș Crăciun poartă blană, iar soția lui Gary sărise peste prima lor sedință de consiliere maritală și dăduse apoi vina pe el.

Acum mai sunt patru zile până la Crăciun și lucrurile au reintrat în normal. La serviciu toată lumea stă cu capul descoperit, cu excepția lui Jim, Solveig o să-și boteze copilul Durango, Hunziger a dat în judecată conducerea fiindcă a fost concediat, vânzările de antidepresive au crescut, iar mama m-a sunat adineauri ca să-mi spună că Sueann are un nou prieten, un terorist, și ca să mă-ntrebe dacă mi-am trimis scrisorile informative de Crăciun. Și dacă în ultima vreme am cunoscut pe cineva la serviciu.

— Da, i-am spus. Îl aduc la cină, de Crăciun.

Betty Holland l-a dat ieri în judecată pe Nathan Streinberg pentru hărțuire sexuală, fiindcă a sărutat-o sub vâsc, iar o mașină a fost cât pe ce să mă calce când mă-ntorceam de la serviciu. Dar lumea a fost salvată de mălură, de rugină și de bășici.

Și e interesant să citești o asemenea poveste într-o scrisoare informativă de Crăciun.

Indiferent dacă povestea e adevărată sau nu.

Vă doresc un Crăciun Fericit alături de cei dragi și vă urez
La Mulți Ani,

Nan Johnson

GHIZI DE CĂLĂTORIE

Traducere din limba engleză
Antuza Genescu

CEI CARE PÂNDESC FOCUL

*Istoria a triumfat asupra timpului, iar asupra lui nimic altceva
n-a triumfat, decât eternitatea.*
— Sir Walter Raleigh

20 septembrie – Normal că primul lucru pe care l-am căutat a fost piatra funerară a pompierului voluntar. Și normal că nu era acolo încă. N-a fost sfințită decât în 1951, când Preavenerabilul Reverend Decan Walter Matthews a ținut un discurs, iar acum e abia 1940. Știam lucrul ăsta. M-am dus să văd piatra numai ieri, cu ideea preconcepută că, dacă văd „scena crimei”, îmi va fi de ajutor. Nu mi-a fost.

Singurele lucruri care m-ar fi ajutat erau un curs rapid despre Londra în timpul bombardamentelor din al Doilea Război Mondial și puțin mai mult timp. Eu nu aveam nici una, nici alta.

— Călătoria în timp nu e ca mersul cu metroul, domnule Bartholomew, spusese stimabilul Dunworthy, clipind către mine pe după ochelarii lui învechiți. Ori alcătuiești un raport despre secolul douăzeci, ori nu mergi deloc.

— Dar nu sunt pregătit, protestasem. Uitați ce e, am avut nevoie de patru ani ca să mă pregătesc să călătoresc împreună cu Sf. Pavel. *Sfântul Pavel*. Nu Catedrala St Paul. Nu vă puteți aștepta să mă pregătesc pentru Londra sub bombardament în două zile.

— Ba da. Putem.

Discuție încheiată.

— Două zile! Țipasem către colega mea de cameră, Kivrin. Și numai pentru că un computer adaugă un ‘s. Și stimabilul Dunworthy nici măcar nu clipește când îi spun. „Călătoria în timp nu e ca mersul cu metroul, tinere”, îmi zice. „Îți sugerez să te pregătești. Pleci poimâine.” Individul e absolut incompetent.

— Nu, spuse ea, nu e. E cel mai bun. A scris cartea despre Catedrala St Paul. Poate că ar trebui să-l ascuți.

Mă așteptasem de la ea să fie măcar un pic înțeleghătoare. O apucaseră isteriile când i se schimbase practica din Anglia

secolului al cincisprezecelea în Anglia secolului al paisprezecelea, și ce fel de practică oferea oricare dintre cele două veacuri? Nici dacă socoteai bolile infecțioase nu aveai un grad de risc peste cinci. Bombardamentul e de opt, iar catedrala, cu norocul meu, de zece.

— Crezi că ar trebui să mă duc iar la Dunworthy?

— Da.

— Și pe urmă? Am două zile la dispoziție. Nu cunosc banii, limba, istoria. Nimic.

— E un om bun, spuse Kivrin. Cred că ar fi mai bine să-l asculți, cât mai poți.

Drăguța de Kivrin. Întotdeauna gata să-și plece urechea la necazurile altora.

Din cauza lui Dunworthy cel „bun” intrasem pe ușile de la vest, proptite ca să stea deschise, și mă holbam prosteste, ca un băiat de la țară, fiindcă asta trebuia să fiu, un băiat de la țară, după o piatră funerară care nu exista acolo. Mulțumită lui, n-aș fi putut fi mai nepregătit pentru perioada mea de practică.

Nu vedeam nici la un metru în față în biserică. O lumânare pâlpâia speriată la distanță și o pată albă tremura venind spre mine. Paracliserul sau poate chiar Preavenerabilul Decan. Am scos scrisoarea de la unchiul meu, preot din Țara Galilor, care se presupunea că-mi va deschide ușa decanului, și mi-am bătut buzunarul din spate, ca să mă asigur că nu pierdusem microfilmul cu *Dicționarul Oxford al Limbii Engleze, revizuit, cu suplimente istorice*, pe care-l șutisem de la biblioteca Bodleian. Nu-l puteam scoate în toiul conversației, dar cu puțin noroc, aveam să mă descurc la prima întâlnire, iar cuvintele necunoscute să le caut mai târziu.

— Ești de la „maira”? mă întrebă el.

Nu avea mai mulți ani ca mine, dar era mai scund cu un cap și mult mai slab. Semăna cu un ascet. Îmi amintea de Kivrin. Nu purta alb, ci strângea un obiect alb la piept. În alte circumstanțe, aș fi zis că-i o pernă. În alte circumstanțe, n-aș fi priceput ce mi se spune, dar nu avusesem timp să uit latina submediteraneeană și legea evreiască, nici să învăț cockney și cum se procedează în caz de raid aerian. Avusesem doar două zile și pe stimabilul Dunworthy, care voia să vorbească despre poverile sacre ale istoricului, în loc să-mi spună ce-i aia „maira”.

— Ești? stăruie el.

Am vrut să scot, totuși, dicționarul, pe motiv că Țara Galilor era o altă țară, dar nu credeam că aveau microfilme în 1940. „Maira” putea însemna orice, chiar și pichetul de pompieri, caz în care impulsul de a-i da un răspuns negativ nu era deloc sănătos.

— Nu, am spus.

Țâșni spre mine, mă ocoli și privi încordat afară prin ușile deschise.

— La naiba, zise, întorcându-se la mine. Unde sunt? Adunătură de fufe burgheze!

S-a dus pe copcă priceputul cuvintelor în context. Mă cercetă atent, suspicios, ca și când ar fi crezut că doar mă prefac a nu fi de la „maira”.

— Biserica e închisă, îmi zise într-un sfârșit.

Am ridicat plicul și i-am spus:

— Numele meu e Bartholomew. Decanul Matthews este aici?

Se mai uită puțin afară, parcă așteptând să apară fufele burgheze din moment în moment și plănuiind să le atace cu obiectul alb de la piept; pe urmă se răsuca și, ca un ghid în fața turiștilor, rosti „pe aici, te rog” și dispăru în beznă.

Mă conduse la dreapta și apoi jos, în aripa sudică a navei. Slavă cerului că memorasem planul interiorului, altfel, în clipa aceea, avansând pe întuneric și condus de un paracliser turbat de furie, metafora bizară a situației mele ar fi fost suficientă ca să mă dea afară pe ușile de la apus și să mă arunce înapoi în cartierul St John's Wood. M-a ajutat puțin să știu unde mă aflu. Ar fi trebuit să trecem pe lângă numărul douăzeci și șase, adică tabloul lui Hunt, „Lumina Lumii” - Iisus purtând un felinar - dar era prea întuneric ca să-l văd. Un felinar ne-ar fi prins bine și nouă.

Paracliserul se opri brusc în fața mea, tot fierbând de furie.

— Nu le-am cerut blestematul de Savoy, doar niște amărâte de paturi. Nelson o duce mai bine ca noi, măcar el are o pernă sub cap.

Flutură pachetul alb ca pe o torță prin beznă. Era, totuși, o pernă.

— Is peste două săptămâni de când le-am cerut, și noi tot pe generali înșângeați la Trafalgar tragem la aghioase, că ștoarfele alea vor să se joace de-a vâratu-asinului în grajd cu

răcanii la Victoria, iar noi putem să ne ducem dracului!

Nu părea să aștepte un răspuns la izbucnirea lui, ceea ce era bine, pentru că pricepusem cam un cuvânt din trei. Porni mai departe, tropăind plin de indignare. Dispăru din zona luminată de lumânarea jalnică de pe altar și se opri din nou, la o gaură neagră. Numărul douăzeci și cinci: scările spre Galeria Șoaptelor, Cupola, biblioteca (nedeschisă publicului). O luă în sus, pe scări, apoi pe un coridor, se opri din nou, de data asta în dreptul unei uși medievale și bătu.

— Eu trebuie să merg să le aștept, îmi spuse. Dacă nu-s acolo, se prea poate să le ducă la Abație. Spune-i decanului să mai sune după ele, bine?

O șterse în jos pe trepte, strângând în continuare perna ca pe un scut la piept.

Ciocănișe, dar ușa era din stejar gros de cel puțin treizeci de centimetri și evident că Preavenerabilul Decan nu auzise. Eram nevoit să bat și eu. Păi da, iar bărbatul care ținuse cătarea trebuia și el să-i dea drumul, însă chiar știind că se va termina într-o clipă și nu vei simți nimic, tot nu ți-e ușor să zici: „Acum!” Așa că stăteam în fața ușii, blestemând Catedra de Istorie și pe stimabilul Dunworthy și calculatorul care greșise și mă trimisese aici, în fața ușii ăsteia întunecate, cu numai o scrisoare de la un unchi imaginar, în care mă încredeam la fel de mult ca în ceilalți.

Până și vechea și solida bibliotecă Bodleian mă lăsase cu buzele umflate. Probabil că materialele de cercetare pe care le comandasem prin Balliol și terminalul principal zac în camera mea acum, la un veac depărtare de mine. Iar Kivrin, care-și terminase deja practica și ar fi trebuit să mă copleșească cu sfaturi, se plimbăse tăcută ca un sfânt, până când o implorasem să mă ajute.

— Ai fost la Dunworthy? mă întrebase.

— Da. Vrei să știi ce informație neprețuită mi-a dat? „Liniștea și umilința sunt poverile sacre ale istoricului.” Și mi-a mai spus că-mi va plăcea la nebunie Catedrala St Paul. Din bijuteriile gândirii de aur a Maestrului. Din păcate, ceea ce trebuie să știu eu e momentul când cad bombele, ca să nu mă trezesc cu una peste mine. M-am trântit pe pat. Ai vreo idee?

— Cât de priceput ești la extragerea datelor din memorie?

M-am ridicat în șezut.

— Foarte priceput. Crezi că ar trebui să asimilez?

— N-ai destul timp. Cred că ar trebui să treci tot ce poți direct în memoria pe termen lung.

— Te referi la endorfine?

Cea mai mare problemă cu drogurile de stimulare a memoriei, pe care le iei ca să-ți introduci date în memoria pe termen lung, e că datele nu rămân niciodată, nici măcar o microsecundă, în cea pe termen scurt și din cauza asta extragerea lor e foarte complicată, ca să nu mai pomenesc cât de deprimant e tot procesul. Îți dă cea mai tulburătoare senzație de déjà vu, aceea că știi dintr-odată un lucru pe care ești convins că nu l-ai mai văzut sau auzit înainte.

Cel mai greu e nu să te împaci cu senzațiile bizare, ci să regăsești informațiile. Nimeni nu știe cu precizie cum de-și extrage creierul ce vrea din depozit, dar memoria pe termen scurt e sigur implicată. Timpul scurt, câteodată microscopic, pe care informațiile îl petrec în memoria pe termen scurt se folosește, aparent, la mai mult decât a face disponibile vorbele care-ți stau pe limbă. Întregul proces complex de accesare prin metoda de sortare-clasare este centrat, aparent, în memoria pe termen scurt. Fără ea, fără ajutorul medicamentelor care introduc informația în ea sau a unor substitute artificiale, e imposibil să regăsești datele. Luasem endorfine înainte de examene și nu avusesem niciodată probleme cu accesarea datelor. Părea singura soluție de a stoca toate informațiile de care aveam nevoie în timpul scurt care-mi rămăsese, dar însemna și că n-aș fi știut *niciodată* lucrurile de care aveam nevoie, nici măcar atât cât să le uit. Dacă și când voi putea accesa informațiile, atunci le voi afla. Până atunci, habar n-aveam despre ele, de parcă nici n-ar fi fost stocate într-un ungher împăienjenit al minții mele.

— Poți să extragi datele fără stimulente artificiale, nu? mă întrebase Kivrin, sceptică.

— Păi, cred că nu voi avea de ales.

— În condiții de stres? Privat de somn? Cu concentrație de endorfine scăzută în corp?

La urma urmei, ce făcuse ea în practică? Nu-mi spusese o vorbă despre asta, iar studenții n-au voie să întrebe. Factori de stres în Evul Mediu? Credeam că te culcai și-ți treceau.

— Sper, îi răspunsesem. În orice caz, sunt gata să aplic

ideea asta, dacă crezi că mă va ajuta.

Se uitase la mine cu expresia ei de martir și spusese:

— Nimic nu te va ajuta.

Mulțumesc, Sfântă Kivrin din Balliol.

Dar, oricum, am încercat. Era mai bine decât să stau în biroul lui Dunworthy și să mă uit la el cum clipește pe după ochelarii lui corecți din punct de vedere istoric și-mi spune că-mi va plăcea la nebunie Catedrala St Paul. Văzând că nu primesc materialele de la Bodleian, mi-am supraîncărcat creditul și mi le-am cumpărat de la Blackwell. Benzi despre al Doilea Război Mondial, literatură celtă, istoria transportului public, ghiduri turistice, tot ce mi-a trecut prin cap. Apoi am închiriat un aparat de înregistrare de mare viteză și am înregistrat. La sfârșit, am fost atât de panicat de senzația că nu știu mai multe decât la început, încât am luat metroul spre Londra și am gonit pe dealul Ludgate, ca să văd dacă piatra funerară a paznicului îmi va evoca vreo amintire. Nu mi-a evocat nimic.

„Concentrația ta de endorfine nu s-a normalizat”, mi-am zis și am încercat să mă relaxez, dar mi-a fost imposibil, bântuit cum eram de perspectiva sumbră a practicii. Alea sunt gloanțe adevărate, băiete. Ești tu student la istorie în practică, dar asta nu înseamnă că nu poți fi omorât. Am citit cărți de istorie tot drumul spre casă în metrou și până în dimineața asta, când lacheii lui Dunworthy au venit să mă ducă în St John's Wood.

Pe urmă am înghesuit microfilmul cu Dictionarul Oxford în buzunarul din spate și am plecat cu sentimentul că va trebui să supraviețuiesc numai grație inteligenței mele native și cu speranța că voi găsi substitute artificiale în 1940. Sigur voi scăpa de prima zi fără necazuri, mi-am spus, și acum iată-mă aici, înțepenit la primul cuvânt pe care mi-l adresase cineva.

Ei, nu chiar așa. În ciuda sfatului de la Kivrin, acela de a nu stoca nicio informație în memoria pe termen scurt, memorasem banii britanici, harta metroului și harta Oxfordului. Și reușisem să ajung până aici. Sigur aveam să mă descurc și cu Decanul.

Tocmai când îmi luasem inima în dinți să bat la ușă, el o deschise și, așa cum se întâmplase cu bomba de mare precizie, chiar s-a terminat repede și nu m-a durut deloc. I-am înmânat scrisoarea, iar el mi-a strâns mâna și a zis ceva inteligibil, de genul „mă bucur că avem un ajutor nou, Bartholomew”. Arăta

încordat și obosit, și gata să facă un atac de cord dacă-i spuneam că tocmai începuse bombardamentul. Știu, știu: ține-ți gura. Liniștea e sacră etc.

— Ia să-l punem pe Langby să-ți arate locurile, ce zici?

Am presupus că vorbea despre Paracliserul Pernei și nu m-am înșelat. Ne aștepta la baza scărilor, găfâind puțin, dar cu o expresie triumfătoare.

— Au ajuns paturile, îl informă pe Decanul Matthews. Ai fi zis că ne fac un serviciu. Numai tocuri înalte și ifose. „Am ratat ceaiul din cauza ta, iubire”, mi-a reproșat una. „Da, și bine ți-am făcut”, i-am trântit-o eu. „Nu ți-ar strica să pierzi vreo zece kile.”

Până și Decanul Matthews îl privea de parcă nu-l înțelegea prea bine.

— Le-ai dus în criptă? îl întrebă, apoi ne prezentă. Domnul Bartholomew tocmai a sosit din Țara Galilor. A venit să se alăture voluntarilor noștri.

Voluntarilor, nu pompierilor.

Langby îmi arată catedrala, scoțând în evidență diverse locuri cât mai slab luminate în beznă generală, și mă târî să văd cele zece paturi pliante răspândite printre mormintele din criptă și, în trecere, sarcofagul de marmură neagră al lordului Nelson. Mi-a spus că nu trebuie să stau de pază din prima noapte și mi-a sugerat să mă duc la culcare, pentru că somnul e bunul cel mai de preț când sunt raiduri. L-am crezut fără umbră de îndoială. Strângea perna aia amărâtă la piept ca pe o iubită.

— Se aud sirenele aici, jos? m-am interesat, întrebându-mă dacă-și ascunde capul sub ea.

Privi în jur, la tavanul scund, din piatră.

— Unele da, altele nu. Brinton trebuie să-și bea laptele praf. Bence-Jones doarme și dacă pică acoperișul pe el. Eu trebuie neapărat să am pernă. Important e să-ți aperi fundul, indiferent ce-o fi. Dacă nu, te transformi într-un cadavru ambulant. Și pe urmă te omoară.

Pe fondul acela vesel plecă să plaseze gărzile pentru noapte, lăsându-și perna pe un pat și ordonându-mi să nu las pe nimeni să se atingă de ea. Așa că iată-mă aici, așezat pe pat, în așteptarea primei sirene care să anunțe un bombardament și încercând să fac toate acestea înainte să mă transform într-un

cadavru, ambulant sau nu.

Am folosit dicționarul furat ca să descifrez cuvintele lui Langby. Succes mediu. „Fufă” înseamnă ori plevușcă, ori „prostituată” (bănuiesc că el folosea cuvântul cu al doilea sens, deși m-am înșelat în legătură cu perna). „Burghez” e un termen care cuprinde toate cusururile clasei mijlocii. Răcanul e un soldat. Cuvântul „maira” nu l-am găsit nicăieri, în nicio variantă ortografică, și eram gata să renunț, când mi-a venit în minte un amănunt despre utilizarea acronimelor și prescurtărilor în timpul războiului (fii binecuvântată, Sfântă Kivrin) și mi-am dat seama că trebuie să fie o prescurtare. MAIRA. Măsurile de apărare împotriva raidurilor aeriene. Bineînțeles. De unde altundeva să obții paturile însângerate?

21 septembrie – Acum, că am trecut de primul șoc, îmi dau seama că personalul Catedrei de Istorie a omis să-mi spună ce anume trebuie să fac în cele trei luni și ceva de practică. Mi-au dat jurnalul ăsta, scrisoarea de la unchiul meu și zece lire în bancnote dinainte de război și m-au expediat în trecut. Cele zece lire (o parte deja cheltuite pe bilete de tren și metrou) ar trebui să-mi ajungă până la sfârșitul lui decembrie și să-mi acopere și drumul la St John's Wood, de unde voi fi recuperat când voi fi primit a doua scrisoare, care să mă cheme înapoi în Țara Galilor, la căpătâiul unchiului meu bolnav. Până atunci, voi locui aici, în criptă cu Nelson, care, îmi zice Langby, e murat în alcool în sicriu. Dacă vom fi loviți în plin, oare va arde ca o torță sau se va scurge ca un pârau împruțit pe podeaua criptei? Pentru gătit există o plită pe care se fierbe un ceai jalnic și se frig heringi imposibil de descris. Pentru a plăti acest lux, eu trebuie să stau pe acoperișul Catedralei St Paul și să sting bombe incendiare.

Trebuie să îndeplinesc și scopul perioadei de practică, oricare ar fi el. În clipa asta, singurul scop de care-mi pasă e să rămân în viață până când sosește a doua scrisoare de la unchiul meu și să pot pleca acasă.

Eu îmi fac de lucru până când Langby are timp „să-mi arate sforile”. Am curățat tigaia în care se prăjesc peștii ăia urâți, am stivuit scaunele de lemn pliante în capătul dinspre altar al criptei (le-am pliat, nu le-am desfăcut, pentru că au tendința să cadă precum bombele în toiul nopții) și am încercat să dorm.

Se pare că nu fac parte dintre norocoșii care dorm neîntorși când cad bombele. Stau treaz mai toată noaptea și mă întreb ce grad de risc are Catedrala St Paul. Practica trebuie să atingă cel puțin șase. Seara trecută am fost convins că era zece, cripta fiind epicentrul exploziei, și că aș fi putut foarte bine solicita să merg la Denver.

Lucrul cel mai interesant care s-a petrecut până acum e că am văzut o pisică. Sunt fascinat, dar încerc să nu mă dau de gol, pentru că pe aici cică mâțe se găsesc peste tot.

22 septembrie - Sunt tot în criptă. Langby vine și dă năvală periodic, blestemând diverse agenții guvernamentale (toate abreviate) și promițând că mă va duce pe acoperiș. Între timp, eu n-am mai avut cu ce să-mi fac de lucru și am învățat singur să folosesc o pompă de mână. Kivrin a exagerat când s-a temut că nu-mi voi putea accesa informațiile din memorie. Până acum n-am avut probleme. Dimpotrivă. Am extras informații despre stingerea incendiilor și am obținut tot manualul, cu ilustrații, inclusiv instrucțiuni de utilizare a pompei de mână. Dacă heringii îi vor da foc Lordului Nelson, eu voi fi erou.

Azi-noapte am avut parte de distracție. Sirenele au pornit devreme și niște femei de serviciu care curăță birourile din City s-au adăpostit cu noi în criptă. Una dintre ele m-a trezit dintr-un somn adânc, făcând ca o sirenă. Se pare că văzuse un șoarece. A trebuit să izbim cu o cizmă de cauciuc pe lângă morminte și pe sub paturi, ca s-o convingem că rozătoarea plecase. Exact ceea ce urmărea Catedra de Istorie: uciderea șoarecilor.

24 septembrie - Langby m-a luat cu el la ronduri. În strănă, unde a trebuit să învăț din nou cum se folosește pompa de mână, am primit cizme de cauciuc și o cască. Comandantul Allen, a spus Langby, ne va aduce mantale căptușite cu azbest pentru pompieri, dar încă nu le-am primit, așa că port propria-mi haină și fularul de lână și e foarte frig pe acoperiș, chiar și în septembrie. Parcă e noiembrie după temperaturi, și tot de noiembrie pare și cerul, posomorât și fără soare. Sus, spre cupolă și pe acoperiș, care ar trebui să fie neted, dar e plin de turnulețe, foișoare, jgheaburi, statui, toate parcă proiectate ca să cadă acolo bombele incendiare și să nu poți ajunge la ele.

Mi s-a arătat cum să sting o bombă incendiară cu nisip înainte ca flăcările să treacă prin acoperiș și să se aprindă și biserica. Mi s-a explicat cum să trag sforile (literalmente) care zăceau grămadă la baza cupolei, în caz că trebuie să urce cineva într-unul dintre turnurile vestice sau pe cupolă. Înapoi înăuntru și jos prin Galeria Șoaptelor.

Langby a vorbit întruna cât a ținut rondul; în parte mi-a făcut instruire practică, în parte mi-a ținut o lecție de istorie a bisericii. Înainte de a ne urca în galerie, m-a târât la ușa de la sud, ca să-mi spună cum a stat Christopher Wren pe dărâmăturile Vechii Catedrale St Paul și i-a cerut unui muncitor să-i aducă o piatră funerară din cimitir ca să marcheze temelia bisericii noi. Pe piatră scria în latină „Voi reînvia”, iar Wren a fost atât de impresionat de ironie, încât a cerut să fie gravat cuvântul latinesc deasupra ușii. Langby vorbea cu emfază, de parcă nu mi-ar fi spus o poveste cunoscută de toți studenții din anul întâi de la istorie, dar bănuiesc că, fără impactul pietrei funerare, a lui n-ar fi fost decât o istorioară drăguță.

Langby m-a purtat în goană pe scări și pe balconul îngust care înconjoară Galeria Șoaptelor. Ajunsese deja la jumătatea drumului pe partea opusă, strigându-mi dimensiuni și date despre acustică. Se opri cu fața la peretele de vizavi și rosti în șoaptă: „Mă auzi cum șoptesc datorită formei cupolei. Undele sonore sunt amplificate în perimetrul cupolei. În timpul unui raid, aici e o hărmălaie ca la Judecata de Apoi. Cupola are un diametru de peste cincizeci de metri. E la douăzeci și patru de metri deasupra navei.”

Am privit în jos. Balustrada fugi de sub mine și podeaua de marmură alb cu negru veni spre mine cu viteză amețitoare. M-am agățat de un obiect din fața mea și am căzut în genunchi, zdruncinat și cu inima grea. Răsărise soarele și toată catedrala era scaldată într-o lumină aurie. Până și lemnul cioplit al corului, coloanele de piatră albă, tuburile de plumb ale orgii, toate, toate păreau din aur.

Langby apăru și trase de mine ca să-i dau drumul balustradei.

— Bartholomew, strigă el, ce-ai pățit? Pentru Dumnezeu, omule, ce-i cu tine?

Știam că trebuie să-i spun că, dacă las balustrada, catedrala

și trecutul întreg se vor prăbuși peste mine, iar nu eu pot permite așa ceva, pentru că sunt istoric. I-am spus ceva, dar nu ceea ce intenționasem, pentru că mă strânse mai tare. Mă smulse de pe balustradă și mă târî pe scară, unde mă lăsă să cad moale pe trepte și se depărta de mine fără să scoată un cuvânt.

— Nu știu ce s-a întâmplat acolo, am spus. Nu mi-a mai fost frică de înălțimi până acum.

— Tremuri tot, zise el aspru. Ai face mai bine să te întinzi. Mă conduse înapoi în criptă.

25 septembrie - Accesarea memoriei: manualul MAIRA. Simptomele victimelor bombardamentelor. Stadiul întâi - șoc, stupefacție, neconștientizarea rănilor, cuvintele nu au înțeles decât pentru victimă. Stadiul al doilea: tremurat, coșmaruri, greață, dor rănilor și se resimt pierderile, se revine la realitate. Stadiul al treilea: limbuție necontrolată, dorința de a le explica salvatorilor comportamentul provocat de șoc.

Langby sigur recunoaște simptomele, dar cum își explică faptul că n-a căzut nicio bombă? Nu pot să-i justific comportamentul meu șocat, și nu doar tăcerea sacră a istoricului e cea care mă oprește.

Nu mi-a spus nimic, ba chiar m-a pus de pază prima oară mâine-noapte, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic, și nu pare mai preocupat decât alții. Toți cei pe care i-am cunoscut până acum sunt agitați (unul dintre amănuntele stocate în memoria mea pe termen scurt e cât de calmă e toată lumea în timpul bombardamentelor) și raidurile nu s-au apropiat de noi de când am ajuns eu aici. Au ținut mai mult East Endul și docurile.

În seara asta s-a vorbit despre o bombă neexplodată și mă tot gândesc la stilul Decanului și la faptul că biserica e închisă, când eu, îmi amintesc aproape sigur, am citit că a rămas deschisă pe toată perioada bombardamentelor. Imediat ce voi avea ocazia, voi încerca să-mi accesez în memorie evenimentele din septembrie. În ce privește accesarea altor date, nu văd cum mi-aș putea aminti informațiile corecte până ce nu-mi dau seama ce anume trebuie să fac aici - dacă trebuie să fac ceva.

Pentru istorici nu există îndrumări, nici restricții. Aș putea spune tuturor că vin din viitor, dacă aș considera că m-ar crede. L-aș putea omorî pe Hitler, dacă aș ajunge în Germania.

Chiar aş putea? În Catedrala de Istorie se vorbeşte întruna despre paradoxul temporal, iar absolvenţii întorşi din practică nu scot o vorbă despre experienţa lor, nici de bine, nici de rău. Există un trecut inflexibil, imposibil de schimbat? Sau există un trecut nou în fiecare zi şi noi, istoricii, îl creăm? Care sunt consecinţele faptelor noastre, dacă apar consecinţe? Cum îndrăznim să întreprindem orice, fără să le cunoaştem? Trebuie să intervenim cu îndrăzneală, sperând că nu vom provoca prăbuşirea noastră? Sau trebuie să nu întreprindem nimic, să nu intervenim, ci, dacă e nevoie, să stăm cu mâinile în sân şi să privim cum arde Catedrala St Paul din temelii, ca să nu schimbăm viitorul?

Toate acestea sunt întrebări prea subtile pentru o sesiune de studiu târziu în noapte. Ele nu au importanţă în locul acesta. N-aş putea lăsa catedrala să ardă, aşa cum n-aş putea să-l omor pe Hitler. Nu, nu-i adevărat. Am aflat asta ieri, în Galeria Şoaptelor. L-aş putea omorî pe Hitler dacă l-aş prinde că-i dă foc Catedralei St Paul.

26 septembrie - Astăzi am cunoscut o tânără. Decanul Matthews a deschis biserica, aşa că pompierii s-au transformat în femei de serviciu şi oamenii au început să vină din nou. Tânăra mi-a amintit de Kivrin, deşi Kivrin e mult mai înaltă şi niciodată nu şi-ar încreţi părul aşa. Arăta de parcă plânsese. Kivrin arăta tot aşa de când se întorsese din practică. Evul Mediu fusese prea mult pentru ea. Mă întreb cum s-ar fi descurcat aici. Descărcându-şi sufletul de temeri în faţa preotului local, fără îndoială, cum speram din toată inima să nu facă femeia care semăna cu ea.

— Pot să te ajut? am întrebat, deşi nu aveam niciun chef. Sunt voluntar.

Tânăra se arată cam tulburată.

— Nu eşti plătit? mă întrebă şi-şi şterse cu batista nasul roşu. Am citit despre catedrală şi pompieri şi mi-am zis că poate se găseşte vreo slujbă şi pentru mine. La cantină sau în altă parte. Una plătită.

Avea lacrimi în ochii injectaţi.

— Mă tem că nu avem cantină, am zis cât de amabil am putut, gândindu-mă ce nerăbdător mă face Kivrin întotdeauna, şi nu e un adăpost propriu-zis. Unii pompieri dorm în criptă.

Dar mă tem că suntem toți voluntari.

— Atunci nu e bine. Își tampona ochii cu batista, îmi place catedrala, dar nu pot accepta munca voluntară, nu acum, când mi s-a întors frățiorul de la țară.

Nu interpretam situația cum trebuie. În ciuda semnelor de tulburare evidente, vorbea destul de veselă și nu părea mai disperată decât la venire.

— Trebuie să găsesc o locuință decentă pentru noi. Acum, că s-a întors Tom, nu mai putem dormi în metrou.

Mă cuprinsese o senzație bruscă de groază, o durere ascuțită pe care ți-o provoacă accesarea involuntară a informațiilor.

— În metrou? am întrebat, încercând să ajung la informație.

— În stația Marble Arch, de obicei, continuă tânăra. Fratele meu, Tom, ne găsește un loc mai repede și eu merg...

Tăcu, își duse batista la nas și suflă zdravăn.

— Îmi pare rău, zis ea, sunt foarte răcită!

Nas roșu, ochi înlăcrimați, strănut. Infecție respiratorie. Era o minune că nu-i spuseseam să nu plângă. Doar din noroc nu comiseseam încă o greșeală de neiertat, și asta nu din cauză că nu pot accesa memoria pe termen lung. Nu dețin nici jumătate din informațiile de care am nevoie: pisici și răceli, și cum arată catedrala în plin soare. E doar o chestiune de timp până când un lucru necunoscut mă va face să înmărmuresc. Cu toate astea, la noapte, când mi se va termina serviciul, voi încerca să-mi accesez memoria. Măcar așa voi afla dacă și când se va prăbuși ceva peste mine.

Am văzut pisica o dată sau de două ori. E un motan negru ca smoala, cu o pată albă pe gât, care arată ca pictată acolo pentru camuflaj.

27 septembrie - Tocmai am coborât de pe acoperiș. Încă tremur.

La începutul raidului, bombele au căzut mai mult în East End. Priveliștea era incredibilă. Peste tot luminau reflectoare, cerul căpătase o nuanță trandafirie de la incendiile care se oglindeau în Tamisa, proiectilele scânteiau ca artificiile. Se auzea un tunet asurzitor constant, întrerupt de zumzetul ocazional al avioanelor, apoi de bubuitul repetat al tunurilor antiaeriene.

Pe la miezul nopții, bombele începură să cadă foarte

aproape de noi, făcând un zgomot oribil, ca și cum ar fi trecut un tren de mare viteză deasupra mea. M-am luptat din toate puterile să nu mă trântesc cu burta pe acoperiș, dar Langby mă supraveghea. Nu voiam să-i dau satisfacția de a revedea spectacolul pe care i-l oferisem în cupolă. Mi-am ținut capul sus, am strâns bine găleata cu nisip și m-am simțit foarte mândru de mine.

Șuieratul bombelor încetă pe la trei dimineața. Urmă o jumătate de oră de acalmie, apoi un ropot ca de grindină pe acoperiș. Toată lumea sări la lopeți și pompe, în afară de Langby, care mă urmărea pe mine. Iar eu urmăream bomba incendiară.

Căzuse la doar câțiva metri de mine, în spatele turnului cu ceas. Era mult mai mică decât mi-o imaginasem, avea numai vreo treizeci de centimetri în lungime. Scurpa violent, aruncând flame verzi-alburii peste tot în jurul meu. Într-o clipă avea să se transforme cu un fâsâit într-o masă topită și să ardă mocnit în acoperiș. Flăcări și urlete disperate ale pompierilor, apoi moloz alb întins pe kilometri întregi, iar din catedrală nu rămânea nimic, absolut nimic, nici măcar piatra funerară a pompierului.

Se repeta iar scena din Galeria Șoaptelor. Am avut senzația că spusesem ceva, iar când m-am uitat la fața lui Langby i-am văzut zâmbetul strâmb.

— Catedrala va arde din temelii, i-am spus. Nu va mai rămâne nimic din ea.

— Da. Asta-i ideea, nu? Să ardă din temelii Catedrala St Paul. Nu acesta-i planul?

— Planul cui? am întrebat prosteste.

— Al lui Hitler, bine-nțeles. La cine credeați că mă refer? mă întrebă și-și luă pompa cu un gest absolut normal.

Pagina din manualul MAERA îmi trecu fulgerător prin fața ochilor. Am turnat nisipul din găleată în jurul bombei care încă împrăștia foc, am apucat altă găleată și am golit-o și pe ea de nisip. Fumul negru făcea un nor atât de gros, că de-abia mi-am găsit lopata. Am pipăit bomba cu marginea ei, am ridicat-o și am pus-o în găleata goală, pe urmă am turnat nisip peste ea. Îmi curgeau lacrimi din cauza fumului înțepător. Am întors capul să le șterg și am dat cu ochii de Langby.

Nu mișcase un deget să mă ajute. Zâmbi.

— Nu-i un plan rău, la urma urmei. Dar sigur că nu vom

permite să se întâmple așa ceva. De asta există pompierii. Să aibă grijă să nu se întâmple. Așa-i, Bartholomew?

Acum știu care e scopul practicii mele. Trebuie să-l împiedic pe Langby să dea foc Catedralei St Paul.

28 septembrie - Încerc să-mi spun că m-am înșelat în privința lui Langby azi-noapte, că i-am interpretat greșit vorbele. De ce ar vrea să dea foc catedralei, dacă nu cumva e spion nazist? Cum a ajuns un spion nazist pompier? Mă gândesc la scrisoarea mea de recomandare falsă și încep să tremur.

Cum aş putea afla? Dacă îl supun unui test, unul fatal, pe care să-l înțeleagă numai un englez loial din anul 1940, mă tem că eu voi fi cel demascat. Trebuie *neapărat* să-mi accesez informațiile din memorie.

Până atunci, voi sta cu ochii pe Langby. Deocamdată, măcar asta trebuie să fie ușor de făcut. Langby tocmai a stabilit graficul gărzilor pentru următoarele două săptămâni. Le facem pe toate împreună.

30 septembrie - Știu ce s-a întâmplat în septembrie. Mi-a spus Langby.

Azi-noapte, în strană, în timp ce ne luam mantalele și cizmele, mi-a spus:

— Au încercat deja o dată, știi.

Habar n-aveam despre ce vorbește. Mă simțeam la fel de neajutorat ca în prima zi, când m-a întrebat dacă sunt de la „maira”.

— Planul de a distruge catedrala. Au încercat deja o dată. În 10 septembrie. O bombă brizantă. Dar tu n-aveai cum să știi despre asta. Erai în Țara Galilor.

Nici măcar nu-l ascultam. În clipa când a rostit „bombă brizantă”, mi-am amintit totul. Bomba săpase pe sub șosea și se cuibărise în fundație. Echipa de geniști încercase s-o dezamorseze, dar exista o scurgere la o conductă principală de gaze. Au decis să evacueze catedrala, dar Decanul Matthews a refuzat să plece. Până la urmă, au scos bomba și au detonat-o în Mlaștinile Barking. Accesare instantanee și completă a informațiilor.

— Atunci a salvat-o echipa de geniști, spunea Langby.

Întotdeauna e cineva prin preajmă.

— Da, așa este, i-am zis și m-am îndepărtat de el.

1 octombrie - Am crezut că, dacă azi-noapte am reușit să accesez evenimentele din septembrie, am făcut un pas înainte, dar zac pe patul meu aproape toată noaptea încercând să descopăr spioni naziști în Catedrala St Paul și nu găsesc niciunul. Trebuie să știu exact ce anume caut înainte de a-mi aduce aminte? La ce-mi folosește?

Poate că Langby nu e spion nazist. Atunci, ce e? Incendiator? Nebun? Cripta nu te îndeamnă la gândit, pentru că nu e deloc tăcere de mormânt în ea. Femeile de serviciu vorbesc noaptea întreagă și bombele se aud înăbușit, ceea ce înrăutățește situația. Mă pomenesc că-mi încordez auzul ca să le aud. În dimineața asta, când în sfârșit am reușit să adorm, am visat că a fost lovit un adăpost de la metrou, s-au spart conducte, s-au înecat oameni.

4 octombrie - Azi am încercat să prind motanul. Mi-a intrat în cap să-l pun să prindă șoarecele care le speria pe femeile de serviciu. Pe lângă asta, voiam să văd o pisică îndeaproape. Am luat găleata de apă pe care o folosisem cu pompa azi-noapte ca să sting un șrapnel de la tunurile antiaeriene. Mai avea apă, dar nu destulă ca să imobilizez motanul, iar planul meu era să trântesc găleata peste el, să-l iau în brațe, să-l duc în criptă și să-l pun pe urmele șoarecelui. Nici poveste.

Am clătinat găleata și am vărsat puțină apă. Am crezut că-mi amintesc că pisica e animal domestic, dar probabil m-am înșelat. Expresia mulțumită de sine de pe fața lată a pisicii se transformă într-o mască înfiorătoare, asemenea unui craniu, niște gheare oribile ieșiră din pernțele aparent nevinovate, iar ea scoase un mieunat mai ascuțit decât țipetele femeilor.

Luat prin surprindere, am scăpat găleata, care se rostogoli până lângă o coloană. Motanul dispăru. În spatele meu, Langby rosti:

— Nu așa se prinde o pisică.

— Evident, am zis și m-am aplecat după găleată.

— Pisicilor nu le place apa, adăugă el cu același glas lipsit de inflexiuni.

— Aha, am spus și am luat-o înaintea lui, ca să duc găleata

înapoi în strană. Nu știam.

— Toată lumea știe. Chiar și tâmpiții din Țara Galilor.

8 octombrie - Facem gardă dublă de o săptămână - e lună plină. Langby n-a apărut pe acoperiș, așa că m-am dus să-l caut în biserică. L-am găsit lângă ușile vestice, stând de vorbă cu un bătrân care scoase ziarul împăturit de sub braț și i-l dădu, dar el i-l înapoie. Când mă văzu, bătrânul o șterse.

— Turist, îmi explică Langby, voia să știe unde e Teatrul Windmill. A citit în ziar că acolo fetele sunt goale.

Știut că a văzut pe fața mea că nu-l cred, pentru că mi-a zis:

— Arăți obosit, bătrâne. Nu prea apuci să dormi, nu? Pun pe altcineva să facă primul de serviciu în noaptea asta.

— Nu, l-am refuzat eu, cu răceală. Îmi voi face serviciul, îmi place să stau pe acoperiș.

De unde te pot supraveghea, am adăugat în gând. Scutură din umeri și spuse:

— Păi, cred că-i mai bine decât în criptă. Măcar pe acoperiș auzi bomba care te nimerește.

10 octombrie - Am crezut că gărzile duble îmi vor prinde bine, îmi vor abate gândurile de la incapacitatea de a accesa informațiile - ideea cu timpul care se scurge mai încet când aștepti să treacă. În realitate, uneori chiar așa se întâmplă. Câteva ore de gândit la altceva sau o noapte de somn bun, și informația răsare singură, fără imbold, fără stimuli artificiali.

Noaptea de somn bun iese din discuție. Pe lângă femeile de serviciu care pălăvrăgesc întruna, s-a mutat și pisica în criptă și se apropie sfioasă de toată lumea, mieunând ca o sirenă și cerșind heringi. Îmi mut patul din transept lângă Nelson înainte de a intra de serviciu. O fi el pus în saramură, dar cel puțin își ține gura închisă.

11 octombrie - Am visat bătălia de la Trafalgar, nave cu tunuri și fum și tencuială căzută, și Langby strigându-mă. Primul meu gând a fost că s-au prăbușit scaunele pliante. Nu vedeam nimic din cauza fumului.

— Vin! am strigat și eu, șchiopătând spre Langby, în timp ce-mi trăgeam cizmele.

În transept erau o grămadă de moloz și scaune pliante.

Langby scormonea printre ele.

— Bartholomew! țipa el, aruncând la o parte o bucată de tencuială. Bartholomew!

Eu tot fum aveam în cap. Am fugit după pompă, m-am întors, am îngenuncheat lângă el și-am început să trag de un spătar despicat. Nu voia să cedeze, dar m-am pomenit cu el în mână brusc. E un cadavru acolo. Voi întinde mâna după o bucată de tavan și voi descoperi că e o mână. M-am lăsat pe spate pe călcâie, hotărât să nu mi se facă rău, pe urmă m-am aplecat iar asupra grămezii.

Langby acționa prea repede, împingând cu un picior de scaun. L-am prins de mână ca să-l opresc, iar el mi se împotrivi de parcă eram o bucată inutilă de moloz. Ridică o bucată de tencuială pătrată, mai mare. Sub ea era podeaua. M-am întors și m-am uitat în spatele meu. Amândouă femeile de serviciu se înghesuiau în nișa de lângă altar.

— Pe cine cauți? l-am întrebat, fără să-i dau drumul la braț.

— Bartholomew, răspunse, și cu mâinile însângerate împinse molozul la o parte prin stratul de praf și fum.

— Sunt aici. Sunt teafăr. M-am înecat din cauza prafului alb. Mi-am scos patul din transept.

Se răsuci brusc spre femei și le întrebă calm:

— Ce-i acolo, dedesubt?

— Numai plita, răspunse una dintre ele, sfioasă, și geanta doamnei Galbraith.

Langby scormoni prin dărâmături până ce le găsi pe amândouă. Plita avea o scurgere serioasă, deși flacăra se stinsese.

— Ai salvat catedrala și pe mine, la urma urmei, am spus, stând acolo în indispensabili și cizme, ținând zadarnic pompa în mână. Am fi putut muri toți asfixiați.

Langby se ridică.

— N-ar fi trebuit să te salvez, îmi zise.

Stadiul întâi: șoc, stupefacție, neconștientizarea rănilor, cuvinte care nu au înțeles decât pentru victimă. N-avea cum să nu știe că-i sângerează mâna. Mai târziu nu-și va aminti de cele spuse. Îmi zisese că n-ar fi trebuit să-mi fi salvat viața.

— N-ar fi trebuit să te salvez, repetă el. Am o datorie de împlinit.

— Sângerezi, i-am spus cu asprime. Ai face mai bine să te

întinzi.

Vorbisem exact cum îmi vorbise el mie în Galeria Șoaptelor.

13 octombrie - A fost bombă brizantă. A făcut o gaură în strună și s-au spart niște statui, dar tavanul criptei nu s-a prăbușit, cum am crezut eu inițial. A căzut doar puțină tencuială.

Nu cred că Langby mai știe ce a spus. Asta ar trebui să mă pună în avantaj, acum că sunt sigur de unde vine pericolul, acum că sunt sigur că nu va cădea peste mine din altă direcție. Dar la ce-mi folosește să știu toate astea, când habar n-am ce va face el? Sau când.

Firește că întâmplarea cu bomba de ieri se află în memoria mea pe termen lung, dar nici tencuiala căzută nu m-a făcut să mi-o amintesc. Acum nici nu mai încerc să-mi accesez memoria. Zac pe întuneric, așteptând să se prăbușească acoperișul peste mine. Și amintindu-mi cum mi-a salvat Langby viața.

15 octombrie - Astăzi a venit fata. Tot răcită e, dar a obținut o slujbă plătită. M-am bucurat mult când am văzut-o. Purta o uniformă elegantă și pantofi fără vârf, și-și făcuse o freză numai cârlionți în jurul capului. Noi încă mai curățăm dezastrul provocat de bombă. Langby ieșise cu Allen după lemne, ca să repare strana, așa că am lăsat-o pe fată să pălăvrăgească în timp ce eu am dat cu mătura. Strănuta din cauza prafului, dar măcar acum știam ce-i cu ea.

Mi-a spus că o cheamă Enola și lucrează pentru Organizația Femeilor Voluntare. Conduce una dintre cantinele mobile. A venit în primul rând ca să-mi mulțumească pentru slujbă. Mi-a povestit că, după ce le-a spus celor de la OFV că nu exista un adăpost cu cantină în Catedrala St Paul, au pus-o la încercare să vadă ce poate face în City. „Așa că din când în când, dacă sunt prin apropiere, o să trec să-ți spun cum o mai duc, ce zici?”

Ea și fratele ei, Tom, încă dorm în metrou. Am întrebat-o dacă așa era în siguranță. Probabil că nu, mi-a răspuns, dar măcar acolo jos nu auzi bomba care-ți cade în cap, și asta era o binecuvântare.

18 octombrie - Sunt atât de obosit, încât abia mai pot scrie.

Nouă bombe incendiare și o mină terestră care amenința să aprindă cupola, până când vântul i-a îndepărtat parașuta de biserică. Eu am stins două incendii. Am făcut asta de cel puțin douăzeci de ori de când am venit aici și-am ajutat la stingerea altor câteva zeci, dar tot nu-i de-ajuns. O bombă incendiară, un moment să-l scap din ochi pe Langby și se duce totul pe copcă.

Știu că asta e numai una din cauzele oboselii mele. Mă epuizez în fiecare noapte, încercând să-mi fac datoria și să-l supraveghez pe Langby, să mă asigur că nicio incendiară nu cade fără ca eu s-o văd. După aceea, mă întorc în criptă și mă epuizez încercând să accesez din memoria mea ceva, orice, despre spioni, incendii și Catedrala St Paul în 1940. Mă terorizează ideea că nu mă străduiesc destul, dar nu știu ce altceva să fac. Dacă nu reușesc să-mi accesez informațiile, sunt la fel de neajutorat ca bieții oameni de lângă mine, fără să am habar ce se va întâmpla mâine.

La nevoie, voi continua așa până când voi fi chemat acasă. Langby nu poate da foc Catedralei St Paul câtă vreme sunt eu aici, ca să sting bombele. „Am o datorie de împlinit”, îmi spusese el în criptă.

Și eu am datoria mea de împlinit.

21 octombrie - Au trecut aproape două săptămâni de la explozie și tocmai mi-am dat seama că n-am mai văzut pisica de atunci. Nu era în dezastrul din criptă. Chiar și după ce Langby și cu mine am fost convinși că nu era nimeni acolo, am mai răscolit molozul o dată. Totuși, motanul putea fi ascuns în strană. Bătrânul Bence-Jones zice să nu mă îngrijorez:

— E teafăr. Friții n-au decât să îngroape Londra în bombe, că mâțele ar ieși țopăind să-i întâmpine. Știi de ce? Pentru că nu iubesc pe nimeni. De asta murim jumătate dintre noi. O bătrână din Stepney a fost omorâtă azi-noapte încercând să-și salveze pisica. Afurisita era în adăpostul Anderson.

— Atunci unde e?

— Undeva în siguranță, poți fi sigur. Dacă nu-i prin catedrală, înseamnă c-am dat de belea. Zicala aia veche, despre șobolanii care părăsesc corabia ce se scufundă, nu-i adevărată. Pisicile o părăsesc, nu șobolanii.

25 octombrie - Turistul lui Langby a apărut din nou. Imposibil să caute tot Teatrul Windmill. Avea și azi un ziar sub braț și întreba de Langby, dar el era în partea cealaltă a orașului, cu Allen, și încerca să obțină mantalele de pompieri căptușite cu azbest. Am văzut numele ziarului. *Muncitorul*. Un ziar nazist?

2 noiembrie - Am umblat pe acoperiș o săptămână întreagă, ajutând niște muncitori incompetenți să astupe gaura făcută de bombă. Sunt un dezastru. Au lăsat într-o parte o gaură mare, în care poate cădea un om, dar ei insistă că e-n regulă, pentru că, la urma urmei, nu cazi până jos, doar până pe tavan, și „n-ai cum să mori din asta”. Nu pricep că-i o ascunzătoare numai bună pentru o incendiară.

Și asta-i tot ce-i trebuie lui Langby. Nici măcar nu trebuie să pună el focul ca să distrugă catedrala. E destul să lase o bombă nedescoperită să ardă până când e prea târziu.

N-am putut să mă înțeleg cu muncitorii. Am coborât în biserică, să mă plâng lui Matthews, și i-am văzut pe Langby și pe turistul lui în spatele unei coloane, aproape de o fereastră. Langby ținea un ziar și vorbea cu celălalt. Peste o oră, când am coborât din bibliotecă, ei tot acolo erau. La fel și gaura de care povesteam. Matthews zice că o vom acoperi cu scânduri și vom spera să nu se întâmple nicio nenorocire.

5 noiembrie - Nu mai încerc să-mi accesez memoria. Am renunțat. Am adunat mari perioade de nesomn și nu pot extrage informații despre un ziar al cărui titlu îl știu deja. Gărzile duble s-au permanentizat. Femeile de serviciu ne-au abandonat, la fel și motanul, așa că e liniște în criptă; totuși, eu nu pot să dorm.

Dacă reușesc să ațipesc, visez. Ieri am visat că pe acoperiș, îmbrăcată ca o sfântă, era Kivrin.

— Care a fost secretul practicii tale? am întrebat-o. Ce anume trebuia să afli?

S-a șters la nas cu o batistă și mi-a răspuns:

— Două lucruri. Primul, că liniștea și umilința sunt poverile sacre ale istoricului. Al doilea - se opri și strănută în batistă - să nu dormi în metrou.

Singura mea speranță e să pun mâna pe un stimulent

artificial și să-mi induc o transă. Asta-i problema. Sunt convins că e prea devreme pentru endorfine și, probabil, halucinogene. Alcool sunt convins că se găsește, dar eu am nevoie de o băutură mai concentrată decât berea, singurul alcool a cărui denumire o cunosc. Nu îndrăznesc să-i întreb pe pompieri. Langby mă suspectează deja. Scot iar dicționarul, să caut un cuvânt necunoscut.

11 noiembrie – S-a întors motanul. Langby a ieșit iar cu Allen, tot după mantalele căptușite cu azbest, așa că am crezut că pot părăsi catedrala fără probleme. M-am dus la băcănie după provizii și, speram eu, un stimulent artificial. Era târziu, iar sirenele au început să sune când eu nici nu ajunsesem la Cheapside, însă de obicei raidurile nu încep decât după lăsarea întunericului. Mi-a trebuit o vreme să fac toate cumpărăturile și să-mi iau inima-n dinți să-l întreb pe vânzător dacă are vreun fel de alcool – mi-a spus să merg la cârciumă -, iar când am ieșit din prăvălie, parcă aș fi căzut într-un gropan.

Habar n-aveam unde erau Catedrala St Paul, strada sau magazinul din care tocmai ieșisem. Stăteam pe un loc care nu mai era trotuar, ținând pachetul maro cu heringi și pâine într-o mână pe care n-aș fi văzut-o dacă aș fi ridicat-o în fața ochilor. Mi-am strâns fularul în jurul gâtului și m-am rugat să mi se învețe ochii cu semiîntunericul, dar nu era semiîntuneric, ci beznă. I-aș fi fost recunoscător lunii, chit că pompierii de la catedrală o blestemau și-i ziceau coloana a cincea. Sau unui autobuz, cu luminile lui acoperite, care să lumineze măcar atât cât să mă pot orienta. Sau unui reflector. Sau străfulgerării unui tun antiaerian. Oricui.

Tocmai atunci am văzut într-adevăr un autobuz, două fante galbene înguste la distanță. Am pornit spre el și era cât pe ce să cad de pe bordură. Ceea ce însemna că autobuzul era așezat pieziș pe drum, ceea ce însemna că nu era autobuz. O pisică mieună foarte aproape de mine și mi se gudură la picioare. M-am uitat în jos, la luminile galbene despre care crezusem că vin de la vehicul. Ochii pisicii reflectau o lumină care cădea de undeva, deși aș fi jurat că nu era niciuna pe o rază de câțiva kilometri, și o răsfrângeau direct spre mine.

— O să te aresteze un paznic pentru luminile astea, motanule, l-am avertizat, și când vui deasupra un avion, am

adăugat: Sau un friș.

Se produse o explozie orbitoare, reflectoarele se aprinseră simultan cu o fulgerare incandescentă de-a lungul Tamisei, arătându-mi drumul spre casă.

— Ai venit după mine, motanule, nu-i așa? am rostit eu vesel. Pe unde ai umblat? Ai știut că am rămas fără heringi, așa-i? Asta numesc eu devotament.

I-am vorbit tot drumul înapoi și i-am dat o jumătate de conservă de pește pentru că mi-a salvat viața. Bence-Jones a spus că îi mirosise laptele de la băcănie.

13 noiembrie - Am visat că m-am pierdut în camuflaj. Nu-mi vedeam mâinile în fața ochilor, iar Dunworthy veni și mă luminează cu o lanternă de buzunar, dar eu nu vedeam decât de unde venisem, nu și în ce direcție mă îndreptam.

— La ce le folosește? am vrut eu să aflu. Au nevoie de lumină, ca să vadă unde merg.

— Chiar și lumina de pe Tamisa? Chiar și lumina focurilor și a artileriei antiaeriene? Întrebă Dunworthy.

— Da. Orice e mai bun decât bezna asta apăsătoare. Așa că s-a apropiat să-mi dea lanterna. De fapt, nu era o lanternă, ci felinarul lui Hristos din tabloul lui Hunt, aflat în partea sudică a naosului. Am luminat bordura din fața mea ca să-mi găsesc drumul spre casă, dar raza a căzut pe piatra funerară a pompierului și eu am stins felinarul imediat.

20 noiembrie - Am încercat să vorbesc cu Langby astăzi.

— Te-am văzut stând de povești cu domnul acela bătrân, i-am spus.

Suna ca o acuzație. Asta și intenționasem. Voiam să creadă că e o acuzație și să înceteze orice pune la cale.

— Citeam, mă corectă el. Nu vorbeam.

Făcea ordine în strană, stivuiind saci cu nisip.

— Te-am văzut citind, atunci, am insistat eu, agresiv.

— Și ce dacă? E o țară liberă. Pot să-i citesc unui bătrân dacă vreau, așa cum tu poți să vorbești cu târfulița aia de la OFV.

— Ce-i citești?

— Ce vrea. E bătrân. Obişnuia să vină acasă de la slujbă, să bea un gât de brandy și s-o asculte pe nevastă-sa citindu-i

ziarul. Femeia a murit într-un raid. Acum îi citesc eu. Nu văd de ce ar fi asta treaba ta.

Nu părea să mintă. Vorbele lui nu aveau aura grijulie a minciunii și aproape că l-am crezut, numai că auzisem mai de mult cum sună, de fapt, adevărul în gura lui. În criptă. Când a căzut bomba aceea.

— Am crezut că e un turist care caută Teatrul Windmill, am spus.

Rămase blocat numai o secundă, apoi zise:

— A, da. A venit aici cu ziarul și m-a rugat să-i spun unde e. L-am căutat și i-am dat adresa. Deștept bătrân. Nu mi-am dat seama că nu știe să citească.

Mi-a fost destul. Am știut că mă minte.

Ridică un sac până aproape de picioarele mele.

— Bineînțeles, tu n-ai înțelege un asemenea lucru. Un simplu act de bunătate umană.

— Nu, am spus pe un ton rece, nu l-aș înțelege.

Asta nu dovedește nimic. Langby n-a trădat, i-a scăpat poate doar numele unui stimulent artificial, dar eu nu pot să merg la Decanul Matthews și să-l acuz pe Langby că citește cu glas tare.

Am așteptat până când și-a terminat treaba în strună și a coborât în criptă. Apoi am târât un sac cu nisip pe acoperiș și peste groapă. Scândurile care o astupă au ținut până acum, dar toată lumea calcă cu grijă pe lângă ea, ca și cum ar fi un mormânt. Am tăiat sacul și am vărsat nisipul pe fundul ei. Dacă i-a trecut cumva prin cap lui Langby că acolo e ascunzătoarea perfectă pentru o bombă incendiară, poate că nisipul o va stinge.

21 noiembrie - I-am dat Enolei o parte din banii „unchiului” meu și am rugat-o să-mi cumpere brandy. A fost mai reticentă decât crezusem, deci probabil că există complicații care țin de relațiile sociale, dar a acceptat.

Nu știu de ce a venit. A început să-mi povestească despre fratele ei și despre o farsă pe care o făcuse cuiva în metrou, din cauza căreia are necazuri cu paza, dar când am rugat-o să-mi cumpere băutura, a plecat fără să-și termine povestea.

25 noiembrie - Enola a venit azi, dar fără brandy. Merge la

Bath în vacanță, ca să-și viziteze mătușa. Măcar va scăpa de raiduri o vreme. Nu va trebui să mă îngrijorez pentru ea. Și-a terminat povestea despre fratele ei și mi-a spus că speră s-o convingă pe mătușa asta să-l ia pe Tom la ea cât țin bombardamentele, dar nu e deloc sigură că va reuși.

Se pare că tânărul Tom nu e atât un neisprăvit, cât un infractor. A fost prins de două ori furând din buzunarele celor din adăpostul de la stația Bank și au fost nevoiți să se întoarcă la Marble Arch. Am alinat-o cât m-am priceput, i-am spus că toți băieții făceau prostii la un moment dat. Ceea ce voiam eu să spun cu adevărat era că nu trebuie să-și facă nicio grijă, tânărul Tom mi se pare genul de supraviețuitor, ca propriul meu motan, ca Langby, interesați numai de ei înșiși, bine dotați ca să reziste la bombardamente și să se distingă în viitor.

Apoi am întrebat-o dacă mi-a adus brandy.

S-a uitat la pantofii fără vârf și a murmurat întristată:

— Am crezut că ai uitat de asta.

Am născocit o poveste despre pompierii de serviciu care cumpără câte o sticlă cu rândul și se mai însenină la față, dar nu sunt convins că nu se va folosi de excursia la Bath ca să nu-mi cumpere băutura. Va trebui să plec și s-o cumpăr chiar eu, dar nu îndrăznesc să-l las pe Langby singur în biserică. Am obligat-o să-mi promită că-mi va aduce brandy înainte de a pleca. Dar încă nu s-a întors, iar sirenele au început deja să sune.

26 noiembrie - Nici urmă de Enola, iar ea mi-a spus că trenul lor pleacă la prânz. Probabil ar trebui să fiu recunoscător că e în siguranță în afara Londrei. Poate că, odată ajunsă în Bath, va scăpa de răceală.

În seara asta, ne-am pomenit cu una dintre fetele de la MAIRA, venită să împrumute jumătate din paturile noastre și să ne povestească despre nenorocirea din East End, unde a fost lovit un adăpost de la suprafață. Patru morți, doisprezece răniți.

— Măcar n-a fost un adăpost de la metrou! Atunci să fi văzut nenorocire, nu-i așa?

30 noiembrie - Am visat că am dus motanul la St John's Wood.

— Asta e o misiune de salvare? mă întrebă Dunworthy.

— Nu, domnule, i-am răspuns cu mândrie. Știu ce trebuia să găsesc în perioada mea de practică. Supraviețuitorul perfect. Dur, descurcăreț și egoist. Acesta e singurul pe care l-am găsit. Știți, a trebuit să-l omor pe Langby, ca să nu dea foc Catedralei St Paul. Fratele Enolei a plecat la Bath, iar ceilalți nu vor supraviețui. Enola poartă pantofi fără vârf în toiul iernii, doarme în metrou și-și pune părul pe ace de metal ca să i se onduleze. Imposibil să supraviețuiască bombardamentelor.

— Poate că pe ea ar fi trebuit s-o salvezi. Cum ai zis că o cheamă?

— Kivrin, am spus, și m-am trezit înghețat de frig și tremurând.

5 decembrie - Am visat că Langby avea bomba de precizie. O căra sub braț ca pe un pachet maro, ieșind din Gara St Paul, trecând pe lângă dealul Ludgate și mergând spre ușile de la vest ale catedralei.

— Nu-i corect, am spus, blocându-i drumul. Nu-i niciun pompier de serviciu.

Strânse bomba la piept ca pe o pernă.

— E vina ta, îmi zise și, până să pun eu mâna pe pompă și pe găleată, o aruncă în ușă.

Bomba de mare precizie s-a inventat abia la sfârșitul secolului douăzeci și au mai trecut zece ani până când comuniștii au pus mâna pe ea și au transformat-o într-un obiect care poate fi cărat sub braț. Un pachet care poate arunca în uitare jumătate de kilometru din City. Slavă cerului că e un vis care nu se poate îndeplini.

Dimineața din vis era însorită. În dimineața asta, când am ieșit din gardă, soarele a strălucit pentru prima oară după mai multe săptămâni. Am coborât în criptă și am urcat din nou, repetând rondul de pe acoperiș încă de două ori, apoi verificând treptele și terenul din jur și toate aleile unde s-ar fi putut ascunde o bombă incendiară. M-am simțit mai bine după aceea, dar când m-am culcat am visat din nou, de data asta un incendiu pe care Langby îl privea zâmbind.

15 decembrie - În dimineața asta am găsit motanul. Raiduri intense azi-noapte, dar majoritatea peste Canning Town

și nimic demn de pomenit pe acoperiș. Totuși, motanul era mort. L-am găsit pe trepte dimineața când mi-am făcut propriul rond privat. Comoție. Nu se vedea niciun semn pe el, decât pata albă de pe gât, dar când l-am luat în brațe era moale ca piftia.

Nu știam ce să fac cu el. Într-o clipă de nebunie, m-am gândit să-l întreb pe Matthews dacă pot să-l îngrop în criptă. Mort cu demnitate în război, așa ceva. Trafalgar, Waterloo, Londra, mort în bătălie. Până la urmă, l-am învelit în fularul meu, am coborât dealul Ludgate până la o clădire care fusese bombardată și l-am îngropat sub dărâmături. Nu e bine. Molozul nu-l va feri de câini sau de șobolani, iar eu alt fular nu voi mai avea. Cheltuisem aproape toți banii unchiului.

N-ar trebui să stau aici. N-am verificat aleile și restul treptelor. S-ar putea să dau peste o bombă neexplodată, o incendiară întârziată sau una care mi-a scăpat.

Când am venit aici, mă consideram izbăvitorul nobil, salvatorul trecutului. Nu mă descurc prea bine cu slujba asta. Măcar Enola a scăpat de ea. Aș vrea să existe o cale prin care să trimit catedrala la Bath, ca să fie protejată. Noaptea trecută n-au fost raiduri. Bence-Jones a spus că pisicile supraviețuiesc oricărei nenorociri. Dacă venea după mine ca să-mi arate drumul spre casă? Toate bombele au căzut pe Canning Town.

16 decembrie - Enola s-a întors de o săptămână. S-o văd acolo, stând pe treptele de la apus, unde găsisem pisica, dormind în stația Marble Arch și complet lipsită de apărare era mai mult decât puteam suporta.

— Am crezut că ești la Bath, i-am spus prosteste.

— Mătușa zice că-l ia pe Tom, dar nu și pe mine. Are o casă plină de copii evacuați, care fac o hărmălaie teribilă. Unde ți-e fularul? E tare frig acolo sus, pe deal.

— L-am... L-am pierdut, m-am bâlbâit.

— Nu vei mai primi altul. Încep să facă rații de haine. Și lâna o împart. Nu vei mai primi altul la fel.

— Știu, am spus, clipind către ea.

— Lucruri bune aruncate aiurea. E o crimă, asta este, o crimă.

Nu cred că i-am mai spus nimic, m-am întors și m-am îndepărtat cu capul plecat, căutând bombe și animale moarte.

20 decembrie - Langby nu e nazist. E comunist. Abia mai pot scrie. Comunist.

Una dintre femeile de serviciu a găsit *Muncitorul* dosit în spatele unei coloane și l-a adus în criptă când noi ieșeam din prima tură.

— Comuniști împuțiți, se enervă Bence-Jones. Îl ajută pe Hitler, asta fac. Vorbesc împotriva regelui, stârnesc necazuri în adăposturi. Niște trădători, asta sunt.

— Iubesc Anglia la fel de mult ca tine, spuse femeia.

— Nu iubesc pe nimeni, în afară de ei, gloată de egoiști ce sunt. Nu m-aș mira să aud că i-au dat telefon lui Hitler, se ambala Bence-Jones. „Alo, Adolf, uite aici s-arunci cu bomba.”

Oala de pe plită fluieră. Femeia se ridică și turnă apă fierbinte într-un ceainic ciobit, apoi se așează la loc.

— Deși spun ce gândesc, asta nu înseamnă că ar da foc bătrânei catedrale, nu-i așa?

— Normal că nu, interveni Langby, care cobora scările. Se așează și-și scoase cizmele, întinzându-și picioarele încălțate în șosete de lână. Cine ar da foc Catedralei St Paul?

— Comuniștii, răspunse Bence-Jones, privindu-l fix. Oare și el îl suspecta pe Langby? Acesta nici nu clipi.

— În locul tău, nu mi-aș face griji din cauza lor. Friții sunt ăia care se străduiesc din toate puterile s-o distrugă din temelii. Șase incendii până acum, dintre care una aproape că a intrat în gaura aia mare din strănă.

Langby își întinse cana spre femeie, iar ea îi turnă ceai.

Îmi venea să-l omor, să-l zdrobesc în praful și molozul de pe podeaua criptei, în timp ce Bence-Jones și femeia se uitau la el neputincioși și uluiți, strigând avertismente către el și restul pompierilor.

„Știți ce au făcut comuniștii?” aș fi vrut să tip. „Știți? Trebuie să-l oprim.” Ba chiar m-am sculat în picioare și am pornit spre Langby. Stătea cu picioarele întinse în față, cu mantaua căptușită cu azbest rămasă pe umeri.

Și atunci gândul la galeria scaldată în aur, la comunistul ieșind din stația de metrou și cărând pachetul sub braț fără nicio grijă îmi dădu aceeași senzație de amețeală ca vina și neputința și m-am așezat pe marginea patului, încercând să gândesc ce să fac.

Ei nu-și dau seama de pericol. Până și Bence-Jones, deși turuie întruna despre trădători, crede că sunt capabili numai să-l vorbească de rău pe rege. Ei nu știu, n-au cum să știe, ce vor deveni comuniștii. Stalin e un aliat. Comuniștii înseamnă Rusia. Ei n-au auzit de Karinsky sau de Noua Rusie, sau de lucrurile care vor face cuvântul „comunist” sinonim cu „monstru”. Nu vor ști niciodată. Până când comuniștii vor deveni ceea ce au devenit nu va mai exista niciun paznic. Numai eu știu ce înseamnă să auzi cuvântul „comunist” rostit acolo, în Catedrala St Paul, cu atâta nepăsare.

E comunist. Ar fi trebuit să-mi dau seama. Ar fi trebuit să-mi dau seama.

22 decembrie – Gărzi duble din nou. N-am dormit și de-abia mă țin pe picioare. Azi-dimineață era să cad în groapă, am scăpat numai pentru că m-am lăsat în genunchi. Concentrația mea de endorfine oscilează intens, știu că trebuie să dorm curând, altfel voi deveni unul dintre morții umblători ai lui Langby, dar mi-e frică să-l las singur pe acoperiș, în biserică împreună cu liderul partidului său comunist, oriunde. Am ajuns să-l supraveghez și când doarme.

Dacă aș pune mâna pe un stimulent artificial, cred că mi-aș putea induce o transă, deși sunt foarte slăbit. Dar nici la cârciumă nu pot pleca. Langby stă toată vremea pe acoperiș, pândind un moment prielnic. Când va mai veni Enola, va trebui s-o conving să-mi cumpere brandy. Mi-au rămas numai câteva zile.

28 decembrie – Enola a venit în dimineața asta cât eu eram pe terasa de la apus, ridicând bradul de Crăciun. L-au doborât trei nopți la rând. L-am îndreptat și m-am aplecat după beteala împrăștiată, când Enola apăru brusc, ca o sfântă veselă din ceață. Se aplecă iute și mă sărută pe obraz. Apoi se îndreptă de spate, roșie la nas de la eterna ei răceală, și-mi întinse o cutie învelită în hârtie colorată.

— Crăciun Fericit. Hai, deschide-o. E un cadou.

Reflexele mi-au dispărut aproape complet. Știam că e prea plată cutia pentru o sticlă de brandy. Cu toate astea, am crezut că și-a amintit, că mi-a adus salvarea.

— Draga de tine, am spus, și am rupt ambalajul.

Era un fular. De lână gri. M-am holbat la el jumătate de minut fără să-mi dau seama ce era.

— Unde-i brandy-ul? am întrebat-o.

O cuprinse uluiala. Se înroși mai tare la nas și i se încețoșa privirea.

— De fular ai mai multă nevoie. N-ai cupoane de îmbrăcăminte și trebuie să stai afară tot timpul. E înflorător de frig.

— De brandy aveam *nevoie*, am replicat nervos.

— Am vrut să fiu drăguță, zise ea, dar i-am retezat-o:

— Drăguță? Ți-am cerut brandy. Nu-mi aduc aminte să fi pomenit de fular.

I l-am dat înapoi și am început să descâlcesc un șir de becuri colorate care se împrăștiaseră când căzuse bradul.

Căpătă aceeași expresie de martir la care Kivrin se pricepe de minune.

— Mă îngrijorez știind că stai tot aici, sus, rosti ea iute. *Încearcă* să bombardeze catedrala, știi. Și e așa de aproape de fluviu. N-aș fi zis că bei. Eu... e o crimă să nu te îngrijești de tine, când ei se luptă să ne omoare pe toți. E ca și cum ai fi de partea lor. Mă tem că într-o zi voi veni la catedrală și tu nu vei mai fi aici.

— Păi, și ce-ar trebui să fac cu un fular? Să mi-l pun pe cap când cad bombele?

Se răsuci și o luă la fugă, dispărând în ceața cenușie înainte de a coborî două trepte. Am plecat după ea cu șirul de beculețe în mână, m-am împiedicat de el și am fost gata să cad până la baza scărilor.

Mă prinse Langby.

— Nu mai faci de serviciu, hotărî el supărat.

— Nu poți face asta, i-am spus.

— Ba da, pot. N-am chef de morți umblători pe acoperiș lângă mine.

L-am lăsat să mă conducă în criptă, să-mi facă o cană de ceai, să mă culce în pat. Le-a făcut pe toate plin de solitudine. Niciun semn că acesta era momentul pe care-l aștepta. Voi sta aici culcat până ce se aud sirenele. Odată ce urc pe acoperiș, nu mă va mai putea trimite jos fără să dea de bănuț. Știți ce mi-a spus înainte de a pleca, el, pompierul devotat, îmbrăcat în manta căptușită cu azbest și încălțat cu cizme de cauciuc?

„Vreau să dormi.” De parcă aş fi putut dormi cât umblă el pe acoperiş. Aş arde de viu.

30 decembrie – M-au trezit sirenele. Bătrânul Bence-Jones îmi spuse:

— Trebuie să-ţi fi prins tare bine. Ai dormit o zi întreagă.

— Chiar, în ce zi suntem? l-am întrebat, trăgându-mi cizmele.

— În 29, îmi răspunse, în timp ce eu goneam spre uşă. Nu-i nevoie să te grăbeşti. În noaptea asta întârzie. Poate că nu vor veni deloc. O adevărată binecuvântare ar fi. S-a dus fluxul.

M-am oprit în uşă, la scări, ținându-mă de piatra rece.

— E întreagă catedrala?

— E încă în picioare. Ai visat urât?

— Da, i-am spus, cu gândul la visele urâte din săptămânile trecute: pisica moartă din St John's Wood, Langby cărând pachetul şi *Muncitorul* sub braţ, piatra funerară luminată puternic de felinarul lui Hristos. Atunci mi-am amintit că nu visasem deloc. Dormisem somnul pentru care mă rugasem, somnul care mă va ajuta să-mi amintesc.

Şi mi-am amintit. Nu de Catedrala St Paul, arsă din temelii de comunişti. Titlul din ziare. „Marble Arch bombardat. Optsprezece morţi în explozie.” Ziua şi luna nu-mi erau clare, doar anul. 1940. Mai erau exact două zile din anul 1940. Mi-am luat iute mantaua şi fularul şi am fugit în sus pe scări şi pe podeaua de marmură.

— Unde dracu' crezi că mergi? strigă Langby.

Nu-l vedeam.

— Trebuie s-o salvez pe Enola, i-am răspuns, iar ecoul glasului meu răsună în sanctuarul întunecat. Vor bombarda Marble Arch.

— Nu poţi să pleci acum, ţipă el după mine, stând în locul unde ar fi trebuit să fie piatra funerară. S-a terminat fluxul. Nemernicule...

N-am stat să-l ascult până la capăt. Pornisem deja la goană în jos pe trepte şi urcasem într-un taxi. Mi-a luat aproape toţi banii, bani pe care îi păstrasem cu atâta grijă pentru drumul înapoi la St John's Wood. Bombardamentul a început când eram încă pe Oxford Street, iar şoferul a refuzat să meargă mai departe. M-a lăsat în beznă totală. Mi-am dat seama că nu

aveam să ajung la timp.

Bum! Enola prăbușită pe treptele spre metrou, încălțată în pantofii fără vârf, fără nicio rană. Iar când încerc s-o ridic, e moale ca piftia. Va trebui s-o învelesc în fularul primit de la ea, pentru că am întârziat. M-am întors cu o sută de ani în trecut ca să întârzii și să n-o pot salva.

Am fugit pe ultimele străzi, călăuzindu-mă după amplasamentul de artilerie care trebuia să fie în Hyde Park, și am fugit pe scările care duceau la Marble Arch. Femeia care vindea bilete mi-a luat ultimul șiling pentru drumul până la stația St Paul. L-am vârat în buzunar și am vrut să alerg spre scări.

— Nu-i voie să fugiți, îmi zise ea calmă. La stânga, vă rog.

Ușa din dreapta era baricadată cu lemn, porțile metalice trase și legate cu lanț. Peste plăcuța cu numele stațiilor era lipită o bandă în formă de X, iar indicatorul nou, pe care scria „Toate direcțiile”, era bătut în cuie de baricadă și arăta spre stânga.

Enola nu era pe scările oprite, nici proptită de perete, în hol. Am ajuns la primul șir de trepte și n-am reușit să trec de ele. O familie își întinsese calabalâcul chiar acolo unde voiam eu să pășesc. Lua gustarea: pâine cu unt, un borcânel de gem sigilat cu hârtie cernită și un ceainic pe o plită ca aceea pe care Langby și cu mine o scosesem de sub dărâmături, toate astea întinse pe o față de masă brodată cu flori pe la colțuri. Am stat și m-am uitat la alimentele împrăștiate ca o cascadă pe trepte.

— Eu... Marble Arch, am spus.

Încă douăzeci uciși de țigle zburătoare.

— N-ar trebui să fiți aici.

— Avem aceleași drepturi ca toată lumea, rosti bărbatul agresiv, și apoi, cine ești tu să ne zici să plecăm?

O femeie care scotea farfurii mici dintr-o cutie de carton ridică spre mine o privire speriată. Ceainicul începu să fluiera.

— Tu ești ăla care ar trebui să plece, îmi spuse bărbatul. Hai. Du-te.

Se dădu la o parte ca să-mi facă loc. Am călcat pe lângă fața de masă brodată cerându-mi scuze:

— Îmi pare rău. Caut pe cineva. Pe peron.

— N-ai s-o găsești niciodată acolo, amice, îmi zise bărbatul, arătând cu degetul în direcția aceea.

Am trecut în fugă pe lângă el, mai-mai să calc pe fața de masă, și am cotit spre iad.

Nu era iadul. Niște vânzătoare împătureau paltoane și se propteau de ele, vesele sau bosumflate ori urâte, dar sigur nu blestemate. Doi băieți se încăierară pe un șiling și-l pierdură între șine. Se aplecară peste marginea peronului, certându-se dacă să meargă după el sau nu, iar paznicul stației strigă la ei să se tragă la o parte. Un tren plin de oameni sosi huruind. Pe mâna paznicului ateriza un țăntar. Bărbatul vru să-l plesnească și rată. Băieții râseră. În spatele și-n fața lor, risipindu-se în toate direcțiile spre curbele mortale ale tunelului, retrași la intrările în stație și pe scări, erau oameni. Sute și sute de oameni.

M-am dat înapoi pe scări cu pași împleticiți, răsturnând o ceașcă. Ceaiul se vărsă pe fața de masă.

— Ți-am zis eu, amice, rosti bărbatul vesel. E iadul aici, nu-i așa? Iar mai jos e și mai rău.

— Iadul, am spus. Da.

Nu o voi găsi niciodată. Nu o voi salva niciodată. M-am uitat la femeia care curăța ceaiul vărsat și mi-am dat seama că nici pe ea nu o puteam salva. Enola, motanul sau oricare dintre ei era pierdut aici, pe șirurile de trepte nesfârșite, în fundăturile timpului. Erau deja morți de o sută de ani, nu mai puteau fi salvați. Trecutul nu poate fi salvat. Sigur asta e lecția pe care a vrut s-o învăț Catedra de Istorie când m-a trimis aici. Ei bine, am învățat-o. Acum pot să plec acasă?

Sigur că nu, dragă băiete. Ai cheltuit prosteste toți banii pe taxiuri și brandy, iar asta e noaptea când nemții pun foc în City. (Acum e prea târziu, îmi amintesc totul. Douăzeci și opt de incendiere pe acoperiș.)

Langby probabil că a prins un moment prielnic, iar tu trebuie să înveți cea mai aspră lecție dintre toate, cea pe care ar fi trebuit s-o știi de la început. Nu poți salva Catedrala St Paul.

M-am întors pe peron și am stat în spatele liniei galbene până când a venit un tren. Mi-am scos biletul și l-am ținut în mână tot drumul până la stația St Paul. Când am ajuns acolo, fumul se ridica spre mine ca un val de apă leneș. Nu vedeam catedrala.

— S-a terminat fluxul, zise o femeie cu glas deznădăduit.

Am coborât într-o groapă cu furtunuri. Am dat peste noroi cu miros urât și am înțeles, în sfârșit (și prea târziu), ce înseamnă flux. Nu mai era apă cu care să se stingă focul.

Un polițist îmi bloca drumul cu brațul. Am rămas neajutorat în fața lui, neștiind ce să-i spun.

— Civilii n-au voie aici, îmi zise. Arde catedrala.

Fumul se ridica amenințător ca un nor de furtună, împânzit de scânteii, iar cupola se înălța aurie deasupra lui.

— Sunt pompier, i-am spus polițistului, și brațul lui coborî imediat.

Într-o clipă am fost pe acoperiș.

Concentrația mea de endorfine probabil coborâse și urcase ca sirenele care anunțau raidurile. Nu mai am amintiri despre clipele acelea în memoria pe termen scurt, doar frânturi care nu se pot pune cap la cap: oamenii din biserică în momentul când l-am coborât pe Langby, înghesuiți într-un colț și jucând cărți, vârtejul de așchii de lemn arzând în cupolă, șoferița salvării, care purta pantofi fără vârf, ca Enola, și-mi unse mâinile arse cu alifie. Iar în mijlocul acestora, singura amintire clară, momentul când am coborât pe o frânghie după Langby și i-am salvat viața.

Stăteam lângă cupolă și clipeam din cauza fumului. City era în flăcări și catedrala părea că va arde numai din cauza căldurii, se va face fărâme numai din cauza zgomotului. Bence-Jones era la turnul din nord-vest, lovind o incendiară cu hârlețul. Langby era prea aproape de groapa cândva astupată, prin care căzuse bomba, și privea spre mine. O incendiară ateriza lângă el. M-am întors după un hârleț, iar când m-am răsucit la loc, el dispăruse.

— Langby! am țipat, dar nu mi-am auzit propria voce.

Căzuse în groapă și nu-l văzuse nimeni nici pe el, nici incendiara. Cred că am strigat să mi se aducă o funie. Am primit una. Mi-am legat-o de mijloc, i-am dat capetele în mână pompierului și am coborât în groapă. Flăcările luminau pereții aproape până la fund. Sub mine am văzut o grămadă de moloz alb. E dedesubt, mi-am zis, și am sărit jos. Spațiul era atât de îngust, încât n-aveam unde să arunc molozul. Mi-era frică să nu-l lovesc pe Langby din greșeală și am încercat să arunc fragmentele de scânduri și tencuială peste umăr, dar nu aveam nici cum să mă întorc. Preț de o clipă înfiorătoare, am crezut că

Langby nici nu e acolo, că sub scândurile de lemn despicate voi găsi pavaj gol, cum se întâmplase în criptă.

Nu puteam face gestul nedemn de a mă târî peste el. Dacă era mort, n-aş fi suportat ruşinea de a călca pe trupul său neajutorat. Atunci el scoase mâna ca un strigoi dintr-un mormânt şi mă apucă de gleznă, iar în câteva secunde mă răsucisem şi-i eliberasem capul.

Era alb la faţă ca moartea, dar nu mă mai speria.

— Am stins bomba, îmi spuse.

M-am uitat lung la el, atât de uşurat, încât nici n-am putut vorbi. O clipă, îmi veni să râd isteric, atât de bucuros eram să-l văd. În cele din urmă, mi-am dat seama ce trebuia să-l întreb:

— Eşti teafăr?

— Da, îmi răspunse şi vru să se ridice într-un cot. Cu atât mai rău pentru tine.

Nu se putu ridica. Gemu de durere când încercă să-şi mute greutatea pe partea dreaptă şi se întinse pe spate. Stratul neregulat de moloz scrâşni ameninţător sub el. Am vrut să-l ridic încet, ca să văd dacă e rănit. Probabil căzuse peste ceva.

— N-are rost, îmi spuse printre gâfâituri. Am stins-o. I-am aruncat o privire mirată, de teamă să nu-l fi apucat delirul, pe urmă l-am răsucit pe o parte.

— Ştiu că pe asta contai, continuă el, fără să-mi opună rezistenţă. Mai devreme sau mai târziu, cu acoperişul ăsta, tot trebuia să se întâmple. Numai că m-am dus după ea. Ce le vei spune prietenilor tăi?

Mantaua lui se sfâşiasse şi se căsca de-a lungul spatelui. Sub crăpătură, pielea era arsă. Căzuse pe bombă. „Doamne, Dumnezeu!”, am rostit, încercând să văd cât de tare era ars, fără să-l ating. N-aveam de unde să ştiu cât de adânci erau arsurile, dar păreau să se fi întins numai în gaura din manta. Am vrut să scot bomba de sub el, dar învelișul ei ardea ca o sobă. Totuşi, nu se topea. Nisipul meu şi trupul lui Langby o stinseseră. Habar n-aveam dacă va începe să ardă din nou când urma să fie expusă la aer. Puţin agitat, am căutat din ochi găleata şi pompa pe care Langby probabil că le scăpase în cădere.

— Cauţi o armă? mă întrebă el, atât de limpede, încât nici nu-mi venea să cred că e rănit. De ce nu mă laşi aici, pur şi simplu? Puţină iradiere şi până dimineată sunt mort. Sau

preferi să-ți faci treaba murdară pe ascuns?

M-am ridicat în picioare și am strigat la oamenii aflați deasupra noastră, pe acoperiș. Unul dintre ei îndreptă spre noi o lanternă de buzunar, dar raza nu ajunsese până la noi.

— E mort? Țipă cineva către mine.

— Trimiteți după salvare. E ars.

L-am ajutat pe Langby să se ridice, încercând să-i sprijin spatele fără să-i ating rănile. Se clătină puțin, apoi se propti de perete, urmărindu-mă cum mă străduiesc să îngrop incendiara cu o bucată de scândură pe post de lopată. Cineva ne aruncă o funie. L-am legat pe Langby cu ea. Nu-mi vorbise de când se ridicase cu ajutorul meu. Îmi dădu voie să-i leg funia de mijloc, tot privindu-mă fix.

— Ar fi trebuit să te las să arzi în criptă, îmi spuse. Se propti ușor, aproape relaxat, de suporturile de lemn și ridică mâinile. I le-am pus pe funia destinsă și i le-am înconjurat cu ea o dată, știind că el nu poate s-o strângă.

— Am stat cu ochii pe tine din ziua aceea, în galerie. Am știut că nu ți-e teamă de înălțimi. Ai coborât aici fără frică atunci când ai crezut că ți-am ruinat prețiosul plan. Ce-ai pățit? Te-a muștrat conștiința? Ai căzut în genunchi, scâncind ca un prunc. „Ce-am făcut? Ce-am făcut?” Mi-a venit greață. Dar știi ce te-a dat de gol mai întâi? Pisica. Toată lumea știe că pisicile nu suportă apa. Toată lumea, în afară de un blestemat de spion nazist.

Cineva smulse de funie.

— Urcă, am spus, și funia se încorda.

— Fufa aia de la OFV a fost și ea spioană? Trebuia să vă întâlniți la Marble Arch? Să-mi spui că urma să fie bombardată... Ești un spion de rahat, Bartholomew. Prietenii tăi i-au dat deja foc în septembrie. Acum s-a deschis din nou.

Frânghia se smuci brusc și începu să-l ridice. Își răsuci mâinile ca s-o prindă mai bine. Zgârie peretele cu umărul drept. L-am împins ușor, ca să atingă zidul cu partea stângă a corpului.

— Faci o mare greșală, să știi, îmi zise. Ar fi trebuit să mă omori. Le voi spune tuturor cine ești.

Am stat pe întuneric, așteptând să se arunce iar frânghia. Langby leșinase când ajunsese pe acoperiș. Am trecut pe lângă pompier în drum spre cupolă și am coborât în criptă.

În dimineața asta a sosit și scrisoarea de la unchiul meu, însoțită de o bancnotă de cinci lire.

31 decembrie – Doi lachei ai lui Dunworthy m-au luat în primire la St John's Wood, ca să-mi spună că am întârziat la examene. Nici măcar n-am protestat. M-am târât docil după ei, fără să mă mai gândesc la cât de incorect e să pui un mort viu să dea un examen. Nu dormisem de... câtă vreme? De ieri, când plecasem s-o caut pe Enola. Nu dormisem de o sută de ani.

Dunworthy era în Clădirea Examenelor, clipind către mine. Unul dintre lachei îmi înmâna o hârtie de examen, celălalt mă anunță ora. Am răsucit foaia și am lăsat pe ea o pată uleioasă, de la unguentul cu care mi se unseseră arsurile. M-am uitat la ele nedumerit. Pusesem mâna pe bombă când îl răsucisem pe Langby, dar rănilile acestea erau pe dosul palmelor. Răspunsul îmi veni în minte pe neașteptate, cu vocea aspră a lui Langby: „Sunt răni de la urcat pe funie, prostule. Pe voi, ăștia, spionii naziști, nu vă învață cum se urcă pe funie?”

M-am uitat la întrebări. „Număr de bombe incendiare căzute pe Catedrala St Paul ____ Număr de mine terestre ____ Număr de bombe brizante ____ Metoda cel mai des folosită pentru a stinge incendiarele ____ minele terestre ____ bombele brizante ____ Număr de voluntari la primul serviciu de gardă ____ la al doilea serviciu de gardă ____ Răniți ____ Morți ____” Întrebările nu-și aveau rostul. Spațiul de completat răspunsul era foarte mic, numai cât să treci un număr, după fiecare din ele. Metoda cel mai des folosită pentru a stinge incendiarele. Cum să scriu tot ce știu într-un loc atât de mic? Unde erau întrebările despre Enola, Langby și pisică?

M-am dus la biroul lui Dunworthy.

— Catedrala St Paul era să ardă azi-noapte, i-am spus. Ce fel de întrebări sunt astea?

— Ar trebui să răspunzi la întrebări, domnule Bartholomew, nu să pui altele.

— Niciuna dintre întrebări nu e despre oameni, m-am plâns.

Învelișul exterior al furiei mele începea să se topească.

— Ba sigur că sunt, mă contrazise Dunworthy, mergând la pagina a doua. „Număr de pierderi, 1 940. Suflul exploziei, șrapnel, altele.”

— Altele? m-am mirat. Acoperișul se putea prăbuși peste

mine în orice clipă, într-o avalanșă de praf și furie. Altele? Langby a stins o bombă cu propriul lui trup. Răceala Enolei se înrăutățește. Pisica...

I-am smuls foaia din mână și-am mâzgălit „o pisică” în spațiul îngust de după „suflul exploziei”.

— De ei nu vă pasă?

— Sunt importanți din punct de vedere statistic, dar ca indivizi nu au nicio relevanță pentru cursul istoriei.

Îmi scăzuseră mult reflexele. M-a șocat să constat că și ale lui erau aproape la fel de lente. I-am zgâriat falca pe lateral și i-am dat jos ochelarii.

— Ba sunt relevanți! am țipat. *Ei* sunt istoria, nu blestematele astea de numere!

Reflexele lacheilor fură mult mai rapide. Nu mă lăsară să-i mai trag una, ci mă apucară de ambele brațe și mă târâră spre ușă.

— Sunt blocați acolo, în trecut, și nu-i poate salva nimeni. Nu-și văd nici mâinile în fața ochilor și cad bombe peste ei, iar tu-mi zici mie că nu sunt importanți? Asta numești tu a fi istoric?

Lacheii ajunseră cu mine la ușă și mă scoaseră pe coridor.

— Langby a salvat catedrala. Cum ar putea o persoană să fie mai importantă decât atât? Nu ești istoric! Nu ești altceva decât...

Am vrut să-i strig vorbe grele, dar singurele jigniri care-mi veniră în minte fură ale lui Langby.

— Nu ești decât un blestemat de spion nazist, am urlat. Nu ești decât un rahat de burghez puturos!

Mă azvârliră în patru labe afară și-mi trântiră ușa-n nas.

— Nu m-aș face istoric nici dacă m-ai plăti! am strigat și m-am dus la piatra funerară.

31 decembrie - Trebuie să scriu pe bucăți. Mâinile mele arată destul de rău și slugoii lui Dunworthy nu s-au străduit să mi le vindece. Kivrin mă vizitează periodic, cu înfățișarea ei de Ioana d’Arc, și-mi unge palmele cu atâta alifie că nu pot ține creionul în mână.

Stația St Paul nu-i aici, bineînțeles, așa că am coborât la Holborn și am mers pe jos, cu gândul la ultima mea întâlnire cu Decanul Matthews, în dimineața de după bombardamentul din

City. Dimineăta asta.

— Am înțeles că i-ai salvat viața lui Langby, îmi spuse. Și am mai înțeles că voi doi ați salvat Catedrala St Paul azi-noapte.

I-am arătat scrisoarea de la unchiul meu și se holbă la ea de parcă nu-și dădea seama ce era.

— Nimic nu poate fi salvat pentru totdeauna, rosti, iar eu am crezut, preț de-o clipă înfricoșătoare, că urma să-mi spună că murise Langby. Va trebui să tot salvăm catedrala, până când Hitler se hotărăște să bombardeze altceva.

Raidurile asupra Londrei sunt aproape de sfârșit, am vrut să-i spun. Hitler va începe să atace regiunile rurale în câteva săptămâni. Canterbury, Bath, și întotdeauna va ținti catedralele. Dumneavoastră și Catedrala St Paul veți supraviețui amândoi războiului și veți trăi să sfințiți piatra funerară a pompierului.

— Totuși, eu sunt optimist, îmi spuse decanul. Cred că ce a fost mai rău a trecut.

— Da, domnule.

M-am gândit la piatră, cu literele încă lizibile, după atâta timp. Nu, domnule. Ce-i mai rău n-a trecut încă.

Am reușit să mă orientez singur până aproape de vârful dealului Ludgate. Apoi m-am rătăcit, umblând ca un om în cimitir. Nu-mi amintisem că molozul semăna atât de bine cu tencuiala albă de sub care încercase să mă scoată Langby. La sfârșit, era să cad peste piatră, dar am sărit înapoi de parc-aș fi călcat pe un cadavru.

Atât a mai rămas din ea. La Hiroshima, se spune, un pâlcc de copaci au rămași neatinși în epicentrul exploziei. Treptele capitolului din Denver. Nici la Hiroshima, nici la Denver nu scria nicăieri: „Amintiți-vă de bărbații și femeile care au păzit Catedrala St Paul și care, prin harul lui Dumnezeu, au salvat-o.” Harul lui Dumnezeu.

O parte din piatră e spartă. Istoricii susțin că mai era un rând pe care scria „Pentru totdeauna”, dar eu nu cred, nu și dacă a intervenit Decanul Matthews. Și niciunul dintre pompierii căruia i-a fost dedicată n-ar fi crezut nicio clipă. Am salvat catedrala de câte ori am stins o bombă incendiară și până când cădea următoarea. Supravegheam locurile periculoase, stingeam focuri mici cu nisip și pompe de mână, pe cele mari le stingeam cu trupurile noastre, ca să nu lăsăm

complexul cel vast să ardă din temelii. Asta mi se pare o descriere sumară a Practicii la Istorie, nr. 401. Ce moment mi-am ales să descopăr la ce sunt buni istoricii, tocmai când eu am dat cu piciorul șanseii de a deveni unul cu aceeași ușurință cu care s-a aruncat bomba de mare precizie! Nu, domnule, ce e mai rău n-a trecut încă.

Sunt urme de arsuri pe piatră, acolo unde se zice că stătea în genunchi Decanul Catedralei St Paul când a explodat bomba. Simple bănuieli, firește, întrucât ușa din față nu e locul cel mai nimerit în care să te rogi. Mai degrabă e vorba de umbra unui turist care a intrat în catedrală să întrebe unde e Teatrul Windmill, urma unei fete care aduce unui voluntar un fular. Sau a unei pisici.

Nu poți salva nimic pentru totdeauna, domnule Decan Matthews. Am știut acest lucru de când am intrat pe ușile de la vest în prima zi, clipind în semiîntuneric, dar tot doare. Să stau îngenuncheat adânc în molozul din care nu voi putea scoate scaune pliante sau prieteni, să știu că Langby a murit crezând că sunt spion nazist, că Enola a venit într-o zi, dar eu nu eram acolo. E rău de tot.

Dar nu atât de rău pe cât s-ar fi putut. Amândoi sunt morți, a murit și Decanul Matthews, dar s-au dus pe lumea cealaltă fără a ști că eu am fost conștient tot timpul de lucrul care m-a făcut să cad în genunchi în Galeria Șoaptelor, doborât de suferință și de vină: până la urmă, niciunul dintre noi n-a salvat catedrala. Iar Langby nu se poate răsuși spre mine ca să-mi spună, șocat și dezgustat: „Cine a făcut asta? Prietenii tăi, naștii?” Iar eu ar trebui să-i răspund: „Nu, comuniștii”. Asta ar fi cel mai rău.

Trebuie să mă întorc în cameră ca s-o las pe Kivrin să-mi dea iar cu alifie în palme. Ea vrea să dorm. Eu știu că ar trebui să-mi strâng lucrurile și să plec. Va fi umilitor să vină ei și să mă arunce afară, dar nu am puterea să mă împotrivesc lui Kivrin. Seamănă atât de bine cu Enola...

1 ianuarie – Se pare că am dormit nu doar toată noaptea, ci și când a venit poșta de dimineață. Când m-am trezit, nu de mult, am găsit-o pe Kivrin pe marginea patului, cu un plic în mână.

— Ți-au venit notele, îmi spuse.

Mi-am acoperit ochii cu mâinile.

— Sunt extraordinar de eficienți când vor, nu-i așa?

— Da.

— Păi, hai să le vedem, am zis, ridicându-mă în capul oaselor. Cât mai am până când vin să mă arunce afară?

Îmi dădu mie plicul subțire, scos la imprimantă. L-am rupt în dreptul marcajului.

— Stai, mă opri Kivrin. Înainte de a-l deschide, vreau să-ți spun ceva. Mă atinse cu blândețe pe mâinile arse. Te înșeli în legătură cu oamenii de la Catedra de Istorie. Sunt foarte buni.

Nu asta m-am așteptat să aud.

— „Buni” nu e cuvântul cu care l-aș descrie eu pe Dunworthy, am zis și am scos hârtia din plic.

Expresia de pe fața lui Kivrin nu se schimbă, nici măcar când am așezat hârtia pe genunchi, unde sigur o vedea și ea.

— Ei, am spus.

Hârtia era semnată de stimabilul Dunworthy. Luasem nota maximă. Cu felicitări.

2 ianuarie - Două lucruri au sosit azi cu poșta. Unul era însărcinarea lui Kivrin. Catedra de Istorie se gândește la toate, chiar s-o țină aici destul cât să mă îngrijească, chiar la un test al focului, prin care să-și oblige studenții să treacă.

Bănuiesc că am vrut să cred că asta făcuseră cei de la catedră, la urma urmei. Enola și Langby au fost niște actori angajați, pisica a fost un android deștept, cu mecanismul scos, pentru efectul final. Voiam să fi fost așa nu atât pentru că mă încăpățânam să cred că Dunworthy nu era bun de nimic, ci pentru că numai astfel aș fi scăpat de senzația sâcâitoare că nu știu ce s-a întâmplat cu ei.

— Ai spus că ai făcut practică în Anglia anului 1400? am întrebat, studiind-o pe Kivrin suspicios, așa cum îl studiasem și pe Langby.

— 1349, preciza ea și se albi la amintire. Anul ciumei.

— Dumnezeule! Cum au putut face așa ceva? Ciuma are riscul zece.

— Am imunitate naturală, zise și-și privi mâinile.

Pentru că n-am știut ce altceva să-i mai spun, am deschis celălalt plic. Era un raport despre Enola. Era scos la imprimantă, fapte, date și statistici, o groază de numere, cum îi place Catedrei de Istorie, dar am aflat din ele lucrul pe care

credeam că voi fi nevoit să-l uit: scăpase de răceală și supraviețuise bombardamentelor. Tânărul Tom fusese ucis în timpul raidurilor Baedeker de deasupra Bath-ului, dar ea trăise până în 2006, cu un an înainte de explozia Catedralei St Paul.

Nu știu dacă să cred raportul sau nu, dar nu contează. Este, la fel ca fapta lui Langby, aceea de a citi cu glas tare din ziar unui bătrân, un act de bunătate umană. Ei se gândesc la toate.

Nu chiar la toate. Nu mi-au spus ce s-a întâmplat cu Langby. Dar tocmai în timp ce scriu rândurile acestea, aflu singur: i-am salvat viața. Nu mai contează dacă a murit la spital a doua zi sau nu. Și mai aflu ceva: în ciuda lecțiilor dure pe care s-a străduit să mi le dea Catedra de Istorie, nu cred că nimic nu poate fi salvat pentru totdeauna. Mie mi se pare că Langby a fost salvat pe vecie.

3 ianuarie - Azi m-am dus la Dunworthy. Nu știu ce aveam de gând să-i spun, poate niște vorbe pompoase despre cum sunt eu dornic să fac pe pompierul în istorie, să sting în liniște, ca un sfânt, bombele incendiare care cad peste sufletul uman.

El însă a clipit spre mine, miop, de la birou. Am avut impresia că clipește la ultima imagine luminoasă a Catedralei St Paul, scăldată în soare înainte de a dispărea pentru totdeauna, că știe mai bine decât oricine că trecutul nu poate fi salvat. I-am spus doar atât:

— Vă rog să mă iertați că v-am spart ochelarii, domnule.

— Ți-a plăcut catedrala? mă întrebă și, ca la prima mea întâlnire cu Enola, am simțit că interpretez greșit semnalele, că nu simțea o pierdere în suflet, ci altceva, total diferit.

— Mi-a plăcut la nebunie, am recunoscut.

— Mă bucur. Și mie.

Decanul Matthews se înșală. M-am luptat cu memoria toată practica, numai ca să aflu că nu dușmanul e important, și că a fi istoric nu e, până la urmă, o povară sacră. Pentru că Dunworthy nu clipește în fața luminii funeste a soarelui din ultima dimineață, ci în fața înfloririi din acea primă după-amiază, privind la ușile vestice masive ale Catedralei St Paul și la ceea ce a fost salvat asemenea lui Langby, asemenea tuturor celorlalte lucruri, în fiecare clipă, în noi, pentru totdeauna.

NON-STOP SPRE PORTALES

Fiecare oraș are pretenția lui la faimă. Niciunul nu e prea mic și prea torid ca să aibă o atracție turistică. Mormântul lui John Garfield, casa Willei Cather, capitala daliilor din America. Iar dacă nu are o casă, un mormânt sau o stație Pony Express, inventează ceva. Urme lăsate de Omul Zăpezilor în Oregon. Luminile-fantomă din Marfa, Texas. Locuri în care a fost văzut Elvis. Orice. Excepție face, se pare, orașul Portales din New Mexico.

— Obiective turistice? mă întrebă o tânără hispanică drăguță de la recepția Hotelului Portales când m-am interesat ce e de văzut. Mormântul lui Billy the Kid în Fort Sumner. E cam la o sută zece kilometri de aici.

Tocmai condusesem de la Bisbee, Arizona. Ultimul lucru pe care-l voiam era să mă urc din nou la volan și să conduc două sute cincizeci de kilometri dus-întors, ca să văd o piatră de mormânt din lemn, strâmbă și cu numele de-abia vizibil pe ea.

— Dar în oraș nu e nimic de văzut?

— În Portales?

Din tonul ei, mi-am dat seama că nu era nimic.

— Muzeul de la Blackwater Draw, în drum spre Clovis, spuse ea în cele din urmă. Mergi pe Autostrada 70 spre nord cam treisprezece kilometri. O să-l vezi pe dreapta. E un șantier arheologic. Sau ieși din oraș pe la vest și vezi câmpul cu arahide.

Super! Oase și praf.

— Mersi, am zis și m-am întors în cameră.

Era numai vina mea. Cross nu se întorcea decât a doua zi; totuși, eu mă hotărâsem să vin la Portales cu o zi mai devreme, „ca să arunc o privire” înainte de a vorbi cu el, dar asta nu era o scuză. Mergeam în orașelele din vest de cinci ani. Știam cât ține să arunc o privire. Cam un sfert de oră. Și cinci minute ca să observi că peste tot scrie fundătură. Așa că iată-mă în Anostul Portales, într-o duminică, fără altceva de făcut decât să mă gândesc la oferta lui Cross și la un motiv ca s-o refuz.

„E o slujbă bună, sigură”, mă asigurase prietenul meu, Denny, când mă chemase să-mi spună că are nevoie Cross de

cineva. „Portales e un oraș frumos. Și sigur va fi mai bine decât să-ți petreci viața în mașină. Să bați țara-n lung și-n lat ca să încerci să vinzi invenții unor oameni care nu le vor. Ce fel de viitor crezi că-i ăsta?”

Niciunul. Fermierii nu erau interesați de echipamente de irigare cu energie solară sau dispozitivele de conservare a apei. Și, în ultima vreme, Hammond, tipul pentru care lucram, nu se mai arătase nici el interesat de ele.

Camera mea nu avea aer condiționat. Am deschis fereastra și am dat drumul la televizor. N-aveau nici televiziune prin cablu. Am urmărit o predică cinci minute, apoi l-am sunat pe Hammond.

— Sunt Carter Stewart, i-am zis, de parcă obișnuiam să-i telefoniez în fiecare duminică. Te sun din Portales. Am ajuns aici mai rapid decât am crezut și tipul cu care trebuie să mă întâlnesc vine abia mâine. Vrei să caut alt client?

— În Portales? întrebă Hammond, nici pe departe interesat. Cu cine trebuia să te întâlnești acolo?

— Cu Hudd, de la Southwest Agricultural Supply. Am întâlnire cu el la unsprezece. (Și una cu Cross, la zece, am completat în gând.) Am ajuns aseară. La Bisbee a ținut mai puțin decât am crezut.

— Hudd e singurul nostru contact din Portales.

— În Clovis avem pe cineva? Sau în Tucumcari?

— Nu, răspunse el, prea repede ca să fi verificat. Nu prea e nimeni în partea aceea a țării.

— Cresc multe arahide aici. Vrei să încerc să stau de vorbă cu fermierii?

— De ce nu-ți iei o zi liberă?

— Da, mersi, i-am spus, am închis și am coborât din nou.

La recepție era acum un tip în vârstă, cam veșted, dar probabil că vestea se răspândise repede.

— Vreți să vedeți ceva cu adevărat interesant? La Roswell, unde Aviația Militară ține extraterestrul ăla pe care nu vrea să-l arate nimănui. Mergi pe Autostrada 70 spre sud...

— N-a trăit nimeni celebru aici, în Portales? l-am întrebat. Un vicepreședinte? Verișorul lui Billy the Kid?

Bărbatul negă în tăcere.

— Dar clădirile? O gară? Un tribunal?

— E un tribunal, dar e închis duminica. Aviația Militară

susține că n-a fost o navă spațială, ci un fel de avion spion, dar eu îl știu pe un tip care a văzut-o cum cade. Zice că arăta ca un trabuc mare și lung, și era împânzită de lumini.

— Autostrada 70? am întrebat, ca să scap de el. Mersi.

Am ieșit în parcare. Acoperișul tribunalului se vedea pe deasupra vârfurilor pârjolite ale copacilor, la numai câteva străzi distanță. Era închis duminica, dar tot era mai bine decât să stau în cameră, să-l ascult pe predicatorul Falwell și să mă gândesc la slujba pe care urma s-o primesc dacă nu se întâmpla nimic între clipa de acum și dimineața următoare. Și mai bine decât să mă întorc la volan și să văd un lucru inventat de Roswell ca să atragă turiștii. Și poate am noroc, tribunalul s-ar putea dovedi locul ultimei execuții prin spânzurare din New Mexico. Sau al primului marș al păcii. M-am dus pe jos în centru.

Străzile din jurul tribunalului arătau ca un cartier de afaceri post-WalMart dintr-un orașel oarecare. Fără drogherie, fără băcănie, fără magazine la mâna a doua. Am văzut un *Anthony's* pustiu și un restaurant care avea să fie pustiu peste șase luni, un magazin de confecții cu o cămașă de dril prăfuită și două curele concho în vitrină și o bancă pe al cărei geam scria NE-AM MUTAT.

Tribunalul era din cărămidă roșie și semăna leit cu tribunalele din Nelson, Nebraska, până în Tyler, Texas. Se afla într-un scuar cu iarbă și copaci. L-am ocolit de două ori, uitându-mă la monumentul comemorativ al războiului și la stâlpul steagului, și am încercat să nu mă gândesc la Hammond și Bisbee. Nu-mi luase atât de mult cum crezusem, pentru că nici măcar nu putusem intra să-l văd pe cumpărător, iar lui Hammond nu-i pasase suficient ca să mă întrebe cum se petrecuse treaba. Sau să-și caute contactele din Tucumcari. Și nu doar pentru că era duminică. Îmi vorbise la fel și ultimele două dați. Ca un om care se pregătește să renunțe, să se retragă.

Asta însemna că ar trebui să accept oferta lui Cross și să fiu recunoscător. „E o slujbă de patruzeci de ore pe săptămână”, îmi spusese. „Vei avea timp să te ocupi de invențiile tale.”

Corect. Sau să cad victimă rutinei și să le las baltă. Acum cinci ani, când acceptasem slujba de la Hammond, Denny îmi zisese: „Vei putea vizita multe locuri. Marele Canion, Muntele

Rushmore, Yellowstone.” Păi, le-am vizitat. Peștera Vânturilor, Uimitoarea Casă a Misterelor, magazine cu articole indiene rare, iepurele viu cu coarne de antilopă.

M-am plimbat din nou în jurul scuarului, pe urmă am mers pe liniile de tren, ca să văd silozul. Apoi m-am întors iarăși la tribunal. Trecuseră numai zece minute. M-am gândit să merg și la universitate, dar se făcea prea cald. Peste jumătate de oră, iarba avea să capete o culoare maro, asfaltul să se înmoaie, iar afară să fie mai cald decât în cameră. Am pornit înapoi spre Hotel Portales.

Strada pe care mergeam era umbroasă, cu case albe, din lemn, în genul celei în care aș locui și aș lucra la invențiile mele, dacă aș accepta slujba lui Cross. Dacă aș obține piesele pentru ele de la Southwest Agricultural Supply. Sau la WalMart. Dacă aș lucra, într-adevăr, la ele. Dacă nu le-aș da uitării peste un timp.

Am cotit pe o stradă laterală. Și am dat peste o fundătură. Lucru foarte obișnuit, ținând cont de împrejurări. „Măcar va fi o slujbă adevărată, nu o fundătură, ca asta pe care o ai acum”, îmi zisese Cross. „Trebuie să te gândești la viitor.”

Da, păi eu eram singurul care mă gândeam la el. Altcineva n-o mai făcea. Lumea folosea mai departe petrolul ca pe apă, consuma apa de parcă Acviferul Ogallala avea să dureze la nesfârșit, continua să planteze, să polueze și să populeze. Mă gândisem deja la viitor și știam cum avea să fie. Încă o fundătură. Încă o serie de furtuni de nisip ca în catastrofa ecologică din anii treizeci. Pământul cultivat până la distrugere, puțurile petroliere și de apă potabilă secate, Bisbee, Clovis și Tucumcari devenite orașe-fantomă. Încă un Mare Deșert American, cu doar câțiva indieni rămași în el, așteptând în cazinourile lor clienți care nu aveau să vină. Și eu, locuind în Portales și având o slujbă de patruzeci de ore pe săptămână.

Am mers înapoi pe unde venisem. N-am mai dat peste alte fundături, nici peste alte lucruri care meritau văzute, iar pe la 10.15 eram înapoi la Hotel Portales. Mă așteptau numai douăzeci și patru de ore de învins, iar mormântul lui Billy the Kid mi se părea tot mai interesant cu fiecare minut care trecea.

În parcare hotelului oprise un autobuz pentru turiști. TURURI NON-STOP, scria pe el cu roșu și gri. Urca în el un șir lung de oameni. O tânără stătea la ușă și le bifa numele pe o

listă prinsă de o mapă. Era drăguță, cu păr blond scurt și un chip plăcut. Purta un tricou albastru-deschis și o fustă de dril scurtă.

Un cuplu mai în vârstă, în bermude și tricouri cu Disney World, urca agale scările autobuzului, încetinind ritmul cozii.

— Bună, am salutat-o pe ghidă. Ce se întâmplă?

Ridică ochii spre mine, se fâstâci, iar cuplul de bătrânei îngheță la jumătatea scărilor. Ghida se uită la listă, apoi la mine, renunță la privirea speriată, dar se făcu roșie în obraji ca literele de pe autobuz.

— Facem un tur al obiectivelor turistice locale, îmi explică.

Gesticula spre următoarea persoană aflată la rând, un grăsan în cămașă hawaiiană, iar perechea de bătrânei intră în autobuz.

— Nu știam că există așa ceva, am zis. Obiective turistice locale.

Grasul se holba la mine.

— Numele? îl întrebă ghida.

— Giles S. Paul, răspunse el, tot cu ochii la mine.

Fata îi făcu semn să urce.

— Numele? am repetat, iar ea se fâstâci din nou. Cum te cheamă? Probabil scrie pe listă, în caz că ai uitat.

Zâmbi.

— Tonia Randall.

— Bine, Tonia, unde duce turul ăsta?

— Mergem la fermă.

— La fermă?

— Acolo unde a crescut el, îmi răspunse și iar se făcu roșie ca focul în obraji. Arată spre persoana următoare din rând. De unde a plecat.

De unde a plecat cine și să facă ce? am vrut s-o întreb, dar ea avea treabă cu un individ înalt, care se mișca la fel de țeapăn ca bătrâneii și, oricum, era clar că toți cei din rând știau despre cine vorbește. De-abia așteptau să urce, iar părinții tineri de la capătul cozii îi arătau întruna fetei lor diverse lucruri cu degetul: tribunalul, firma Hotelului Portales, un copac mare de pe partea opusă a străzii.

— E privat? Turul vostru. Poate plăti oricine să ia parte la el?

Ce naiba făceam? Fusesem odată într-un tur la Black Hills,

când aveau slujba asta numai de o lună și încă mă interesau obiectivele turistice. A fost mai deprimant decât să mă gândesc la viitor. Să mă uit la geamuri albastrii, în timp ce ghidul debita povești învățate pe de rost și glume nesărate. Am coborât din autobuz ca să vedem mormântul lui Wild Bill Hickok cinci minute și ne-am întors. Am ascultat urletele pruncilor și cicălele nevestelor. Nu voiam să merg și în turul ăsta.

Dar mă izbi un val de dezamăgire că n-o voi mai vedea pe Tonia, când ea îmi zise îmbujorată:

— Nu, îmi pare rău.

— Nu-i nimic, i-am zis, pentru că nu voiam să-mi afle dezamăgirea. Întrebam și eu. Vă doresc distracție plăcută, am adăugat și am pornit spre intrarea hotelului.

— Stai, mă strigă ea, lăsând cuplul tânăr cu fetița să aștepte și venind la mine. Locuiești în Portales?

— Nu, i-am răspuns, dându-mi seama că mă hotărâsem să nu accept slujba lui Cross. Sunt doar în trecere. Am venit să mă întâlnesc cu cineva. Am ajuns mai devreme și n-am ce face. Ți s-a întâmplat vreodată?

Zâmbi de parcă i-aș fi spus o glumă.

— Deci nu cunoști pe nimeni aici?

— Nu.

— Dar pe persoana cu care trebuie să te întâlnești?

Am negat scuturând din cap, întrebându-mă ce legătură avea turul cu asta. Fata își consultă iar lista.

— E păcat să nu vezi locurile, îmi zise, iar dacă ești doar în trecere... Așteaptă puțin.

Se întoarse la autobuz, urcă și-i spuse ceva șoferului. Se consultară câteva minute, apoi apărură pe trepte. Tinerii cu fetița veniră la ea. Le verifică repede numele și le făcu semn să urce, apoi reveni la mine.

— Autobuzul este plin. Te deranjează dacă stai în picioare?

Prunci plângând, camere video, *plus* niciun loc liber, ca să văd ferma de unde a pornit o persoană de care probabil n-am auzit niciodată. Măcar de Billy the Kid auzisem, iar dacă mergeam cu mașina la Fort Sumner, stăteam să-i văd mormântul cât voiam.

— Nu, am spus, nu mă deranjează. Mi-am scos portofelul, înainte să mergem mai departe, poate-i mai bine să întreb cât costă turul.

— Nimic. Pentru că toate locurile sunt deja ocupate.

— Perfect, am zis. Aș vrea să vin.

Zâmbi și mă îndemnă să urc. Pe dinăuntru, vehiculul arăta mai degrabă ca un autobuz de oraș, nu turistic. Locurile din față și din spate erau aliniate la perete și aveau curele de care să te prinzi. Era și o coardă de care să tragi pentru oprire, lucru util, dacă drumul avea să se dovedească la fel de plicticos ca turul Wild Bill Hickok. Am apucat o curea din partea din față a autobuzului.

Era plin de oameni de toate vârstele. Un bărbat cărunț, mai bătrân decât perechea cu tricouri Disney World, persoane între două vârste, adolescenți, copii mici. Am numărat cel puțin cinci sub patru ani. M-am întrebat dacă e cazul să trag de coardă și să cobor imediat.

Tonia făcu numărătoarea și înclină aprobator din cap către șofer. Ușa se închise cu un fâșâit, iar vehiculul ieși greoi din parcare și înainta leneș printre copacii și șirul de case identice din vecinătate. Bătrâneii cu tricouri Disney Land stăteau pe locurile din față. Se înghesuiau să-mi facă loc. Am arătat spre Tonia, dar ea îmi semnaliza, la rândul ei, să mă așez.

Lăsă jos mapa și se ținu de bara de lângă locul șoferului.

— Prima oprire a turului nostru de astăzi, rosti ea, va fi casa. Acolo s-a desfășurat cea mai mare parte a activității sale.

M-am întrebat dacă aveam să termin turul fără să aflu despre cine e vorba. Când Tonia spusese „ferma”, crezusem că e vorba de o figură celebră din Vestul Sălbatic, dar casele fuseseră construite în anii 1930-1940.

— S-a mutat în ea cu soția lui, Blanche, la scurtă vreme după ce s-au căsătorit.

Autobuzul reduse viteza și se opri lângă o casă albă cu prispă, așezată pe colț.

— A locuit aici din 1947 până în - se opri și întoarse capul spre mine - prezent. Acesta e locul în care a scris *Nava Seetee* și *Soarele negru* și tot aici i-a venit ideea ingineriei genetice.

Deci era scriitor, asta mai reducea aria presupunerilor mele, însă niciunul dintre titlurile pomenite de Tonia nu-mi suna cunoscut. Totuși, omul avea un renume suficient ca să umple un autobuz cu turiști, deci trebuie să se fi făcut filme pornind de la cărțile scrise de el. Tom Clancy? Stephen King? Mă așteptasem ca amândoi să aibă case mult mai luxoase.

— Ferestrele din față sunt de la camera de zi, spuse Tonia. De aici nu se vede biroul lui. E în partea de sud. Acolo își ține Premiul Grand Master Nebula, exact deasupra locului în care lucrează.

Nici asta nu m-a luminat, dar toată lumea se arătă foarte impresionată, iar tinerii cu fetița se ridicară de pe scaune ca să mijească ochii prin geamurile albastrii.

— Cele două ferestre din spate sunt de la bucătărie, unde a citit ziarul și s-a uitat la televizor înainte de a pleca la serviciu. A folosit o mașină de scris, apoi, în ultimii ani, un computer. În acest sfârșit de săptămână nu e acasă. A plecat din oraș la o convenție science-fiction.

Lucru bun, probabil. M-am întrebat ce părere are omul respectiv, indiferent cine e, de tururile astea cu autobuzul parcat în fața casei lui. Autor de science-fiction. Isaac Asimov, poate.

Șoferul ambreie și depărta vehiculul de bordură.

— Când vom trece prin fața casei, ne explică Tonia, veți vedea fotoliul pe care stătea când citea.

Șoferul schimbă viteza și autobuzul șerpui pe alte străzi învecinate.

— Jack Williamson a lucrat la *Portales News-Tribune* din 1947 până în 1948. Ulterior, după publicarea romanului *Mai întuneric decât crezi*, a renunțat la jurnalism ca să aibă timp de scris, continuă Tonia, apoi se opri și-mi aruncă o privire.

Dacă se aștepta să fiu la fel de impresionat ca restul lumii, se înșela. În ultimii cinci ani, citisem o grămadă de cărți în nenumărate camere de motel fără aer condiționat, dar numele Jack Williamson nu-mi spunea nimic.

— Din 1960 până în 1977, Jack Williamson a fost profesor la Universitatea Eastern New Mexico, la care ajungem acum.

Autobuzul opri în parcare la universitate și toată lumea privi curioasă pe fereastră, deși campusul arăta ca orice campus: prea multă cărămidă și sticlă, prea puțini copaci și aspersoare care udau iarba maronie.

— Acesta este Campusul Union, zise Tonia, arătând cu degetul. Autobuzul făcu un circuit încet în parcare. Iar acesta este Auditoriul „Becky Sharp”, unde se ține în fiecare primăvară cursul în onoarea lui. Anul acesta va avea loc în săptămâna care începe cu doisprezece aprilie.

M-am mirat cât de prost organizat era turul. Reușiseră să rateze nu numai eroul, ci și săptămâna anuală desfășurată în onoarea lui.

— Acolo e clădirea în care predă science-fiction cu Patrice Caldwell, spuse Tonia și iar arătă cu degetul, iar acolo este, desigur, Biblioteca de Aur, care adăpostește colecția Williamson, a operelor și premiilor primite de el.

Toată lumea dădu apreciativ din cap.

Am crezut că șoferul va deschide ușile și oamenii se vor înghesui să admire biblioteca, dar vehiculul nostru prinse viteză și porni spre ieșirea din oraș.

— Nu vizităm biblioteca? am întrebat.

Tonia clătină din cap în semn de negație.

— Nu în turul acesta. Acum colecția este încă foarte mică.

Autobuzul porni cu viteză mai mare spre vest, apoi spre sud, pe o șosea cu două benzi, AUTOSTRADA 18 NEW MEXICO, scria pe un indicator.

— Pe geam vedeți *Llano Estacada* sau Câmpiile Palisade. Au fost numite așa, ne spune Jack Williamson în autobiografia lui, *Copilul întrebărilor*, după țărșii bătuti de Coronado ca să-și marcheze drumul pe câmpie. Familia lui Jack Williamson a venit aici într-o căruță cu coviltir în 1915 și s-a mutat într-o gospodărie de pe dunele de nisip. Acolo, Jack se ocupa de treburile fermei, aducea apă, aduna lemne de foc și citea *Comoara din insulă* și *David Copperfield*.

Măcar de cărțile acelea auzisem. Iar Jack trebuia să aibă cel puțin șaptezeci și nouă de ani.

— Ferma era foarte săracă, cu sol nefertil, iar apă nu avea aproape deloc. După trei ani, familia a fost obligată să se mute la mai multe ferme în arendă, ca s-o scoată la capăt. În acest timp, Jack s-a dus la școală la Richland și Center, unde a cunoscut-o pe Blanche Slaten, viitoarea lui soție. Aveți întrebări?

Era mai plictisitor decât turul la Deadwood, dar se ridicară câteva mâini, iar Tonia merse pe interval ca să le răspundă, aplecându-se spre scaunele celor care pusese răbări și arătând cu degetul pe geamul albăstrui. Cuplul în vârstă plecă să vorbească cu grăsanul. Se țineau de curelele de deasupra scaunului său și gesticulau agitați.

Am privit afară. Spaniolii ar fi trebuit să-i spună locului

Llano Flatto. Cât vedeai cu ochii, nu se zărea nicio movilită sau adâncitură.

Toată lumea, inclusiv copiii, se uita pe fereastră, deși nu prea aveai ce admira. Un câmp arat de țărână roșie, două-trei vaci plictisite, rânduri verzi de muguri care probabil erau arahide, apoi alt câmp arat. Până la urmă, tot aveam să văd praful.

Tonia se întoarce în față și se așează lângă mine.

— Ți-a plăcut turul până acum?

N-am știut cum să-i răspund frumos.

— Cât de departe e ferma? am întrebat-o.

— La treizeci și doi de kilometri. A fost cândva un oraș numit Pep, dar acum a rămas doar ferma... Se opri și mă întrebă: Cum te cheamă? Nu mi-ai spus.

— Carter Stewart.

— Serios? Tonia zâmbea la orice lucru. Te-au botezat după Carter Leigh din *Non-stop până pe Marte*?

Nu știam despre ce vorbește. Una dintre cărțile lui Jack Williamson, probabil.

— Nu știu. Poate.

— Pe mine m-au botezat după Tonia Andros din *Stația stelei moarte*. Iar pe șofer, după Giles Habibula.

Individul cel înalt ridică iar mâna.

— Mă întorc imediat, îmi spuse Tonia și plecă pe interval.

Și pe grăsan tot Giles îl chema. Nu era chiar un nume obișnuit, iar pe lista Toniei văzusem scris „Lethonee”, care tot dintr-o carte trebuie să fi fost luat. Dar cum se putea ca o persoană de care eu nu auzisem niciodată să fie atât de cunoscută, încât să fie botezați alții după personajele inventate de ea?

Probabil că e un club de fani, în genul celor care pleacă în pelerinaj la Graceland și-și botează copiii Paul sau Ringo. Totuși, nu păreau să fie fani. Ar fi trebuit să poarte tricouri cu Jack Williamson și urechi ca Spock, nu tricouri cu Disney Land. Cei doi bătrânei se întoarseră și se așezară lângă mine. Zâmbiră și se uitară din nou pe fereastră.

Cu toate acestea, oamenii din autobuz nu păreau nici a juca un rol. Alți fani pe care-i întâlnisem adoptaseră o atitudine defensivă, de parc-ar fi spus: „Știu, mă crezi nebun că-mi plac chestiile astea, și poate că sunt”, și pe urmă insistau să explice

cum au ajuns să fie fani și de ce ar trebui să fii și tu unul. Cei din jurul meu, inclusiv Tonia, nu făceau așa, ci se purtau ca și cum a veni aici era cel mai normal lucru din lume. Iar dacă erau fani science-fiction, de ce nu plecau într-un tur la ferma lui Isaac Asimov? Sau a lui William Shatner?

Tonia se întoarse și rămase lângă mine, ținându-se de o curea.

— Spuneai că ai venit la Portales să te întâlnești cu cineva?

— Da. Trebuie să-mi ofere o slujbă.

— În Portales? întrebă ea, părând încântată. Și o s-o accepți?

Luasem deja o hotărâre pe strada aceea înfundată, dar i-am răspuns altceva:

— Nu știu. Nu cred. E o slujbă de birou, cu stat de plată constant, n-ar mai trebui să merg atât cu mașina, ca acum.

M-am pomenit că-i povestesc despre Hammond, despre lucrurile pe care voiam să le inventez și despre teama mea că slujba cea nouă avea să fie un drum închis.

— „Nu aveam niciun viitor”, rosti ea. Jack Williamson a spus asta la Cursul Williamson din acest an. „Nu aveam niciun viitor. Eram un copil sărac, în toiul Marii Crize, fără educație, fără bani și fără perspectivă.”

— La mine nu de criză e vorba, dar știu foarte bine cum se simțea el. Dacă nu accept slujba lui Cross, s-ar putea să n-am niciun viitor. Iar dacă o accept... Am ridicat din umeri. Orice fac, tot nu ajung nicăieri.

— O, dar să ai ocazia să trăiești în același oraș cu Jack Williamson, se extazie Tonia, să te întâlnești cu el întâmplător la supermarket, poate chiar să mergi la un curs al lui!

— Poate ar trebui să accepți *tu* oferta lui Cross, i-am spus.

— Nu pot. Se făcu din nou roșie în obraji. Am deja o slujbă. Se îndreptă de spate și se adresă grupului: Vom ajunge curând la drumul care cotește spre fermă. Jack Williamson a trăit acolo cu familia până la al Doilea Război Mondial, când s-a înrolat, și după aceea până când s-a însurat cu Blanche.

Autobuzul încetini mult și coti pe un drum neasfaltat, mai îngust decât el, care trecea printre două pajiști îngrădite.

— Ferma a fost cândva o gospodărie pe un teren dat în proprietate prin lege, explică Tonia, și toată lumea murmură admirativ și se uită la praful mai gros și la două pâlcuri de yucca. Aici locuia când a citit primul său număr din *Amazing*

Stories Quarterly și când și-a trimis prima povestire la *Amazing*. E vorba de *Omul de metal*, pe care, așa cum vă amintiți de ieri, l-a văzut în vitrina drogheriei.

— O vād! strigă individul înalt, aplecându-se în față peste scaunul șoferului. O vād!

Toți își lungiră gâturile înainte, încercând s-o zărească și ei, iar autobuzul opri în fața unor acareturi.

Șoferul deschise ușile, care scoaseră fâsăitul obișnuit. Oamenii coborâră în șir indian și se opriră pe drumul brăzdat și plin de praf, privind emoționați la șoproanele nevopsite și la troaca de apă. O junincă neagră ridică ochii nepăsători, pe urmă își relua rumegatul lângă un șopron.

Tonia îi adună pe turiști pe drum cu ajutorul listei.

— Acolo e ferma, le spuse, arătând cu degetul la o căsuță verde, cu o curte îngrădită și o salcie. Jack Williamson a locuit acolo cu părinții, fratele lui, Jim, și surorile sale, Jo și Katie. Acesta e locul în care a scris, la masa din bucătărie, *Fata de pe Marte* și *Legiunea spațială*. Unchiul său îi dăduse o mașină de scris Remington, model stil coș, cu o bandă violetă cam ștearsă, iar el își bătea povestirile la ea după ce se culca toată familia. Fratele lui – se opri și se uită la mine – e acum proprietarul fermei. El și soția lui sunt în Arizona în acest weekend.

Uimitor. Reușiseră să-i rateze pe toți, dar nu părea să-i deranjeze. Atunci mi-am dat seama ce anume era neobișnuit la acest tur. Nimeni nu se plângea.

În turul Wild Bill Hickok, turiștii nu făcuseră altceva. Jumătate dintre ei nu știau cine era respectivul, iar jumătate se plânseseră că e prea scump, prea cald, prea departe, geamurile autobuzului nu se deschideau, magazinul de cadouri nu avea Coca-Cola. Dacă ghidul lor ar fi anunțat că muzeul statuiilor de ceară este închis, s-ar fi trezit cu o răzmeriță.

— I-a fost greu să scrie în mijlocul familiei, continuă Tonia, depărtându-ne de casă spre o pășune. Era întrerupt frecvent și se făcea mult zgomot în jurul lui, așa că, în 1934, și-a construit o baracă separată. Atenție, ne avertiză ea, ocolind o tufă de pelin. Sunt șerpi cu clopoței pe aici câteodată.

Nici asta nu sperie pe nimeni. Turiștii meraseră după ghidă străbătând un câmp cu iarbă uscată și țepoasă și se strânseseră în jurul unei colibe cenușii dărăpănate.

— Aceasta e baraca în care a scris, ne informă Tonia.

Eu nu i-aș fi zis baracă. Nici colibă nu merita să i se spună. Când o văzusem inițial, când oprise autobuzul, crezusem că-i un acaret abandonat. Patru pereți din stinghii de lemn gri, pe jumătate prăbușiți, un raft strâmb, tot gri, și niște conserve ruginite. Când Tonia începu să vorbească, o pisică sări jos din locul în care dormise, sub ce mai rămăsese din acoperiș, și țâșni iute ca glonțul peste câmp.

— Avea un birou, dosare, rafturi pentru cărți și, mai târziu, un dormitor separat, zise Tonia.

Cocioaba nu părea destul de încăpătoare pentru o mașină de scris, cu atât mai puțin pentru un pat, dar era clar că pe ea veniseră s-o vadă toți oamenii aceștia. Stăteau cuprinși de venerație în iarba înțepătoare, de parcă era Monumentul lui Washington sau ceva asemănător, și admirau scândurile putrede și conservele mâncate de rugină fără să scoată o vorbă.

— Și-a instalat curent, spuse Tonia, de la o mică moară de vânt, și o baie. Tot mai era întrerupt uneori, de șerpii cu clopoței, și o dată de un sconcs care și-a meșterit vizuina sub baracă. Aici a scris *Stația stelei moarte* și *Fata de pe meteor*, prima sa povestire despre călătoria în timp. „Dacă ar fi destul de puternic câmpul”, spunea el în povestirea aceea, „am putea aduce prin spațiu-timp obiecte, în loc de simple imagini vizuale.”

Toți râseră dintr-un motiv necunoscut mie, pe urmă își luară din nou mina reverențioasă. Tonia veni la mine.

— Ei, ce părere ai? mă întrebă zâmbind.

— Povestește-mi cum a văzut *Omul de metal* în drogherie.

— O, am uitat că n-ai fost cu noi acolo. Jack Williamson și-a trimis prima povestire la *Amazing Stories* în 1928 și n-a primit niciun răspuns de la editori. În toamna aceluiași an, când făcea cumpărături la băcănie, s-a uitat în vitrina unei drogherii și a văzut o revistă cu o copertă care parcă ar fi conținut și povestirea lui, iar când a intrat în drogherie a fost atât de emoționat să-și vadă textul tipărit, încât a cumpărat toate trei exemplarele și a uitat acolo cumpărăturile făcute la băcănie.

— Deci atunci avea perspective?

Tonia mi se adresă cu seriozitate:

— A spus: „Nu aveam niciun viitor. Pe urmă m-am uitat în vitrina drogheriei și am văzut *Amazing Stories*, a lui Hugo Gernsback, și el mi-a dat un viitor.”

— Aș vrea să-mi dea și mie cineva un viitor.

— „Nimeni nu cunoaște viitorul, poate doar să arate în direcția lui.” Tot Williamson a spus și asta.

Se întoarce la colibă și se adresează grupului:

— A scris *Non-stop spre Marte*, povestirea mea preferată, în această baracă și chiar aici a propus colonizarea planetei Marte și... - făcu o pauză, dar de data asta bărbatul cel înalt îi atrase privirea - i-a venit ideea androizilor.

Oamenii continuă să studieze baraca. Se plimbară în jurul ei de două sau de trei ori, arătând spre scândurile căzute și conservele de tinichea, dându-se înapoi ca să le vadă mai bine, apoi făcând încă un tur. Niciunul nu părea grăbit să plece. Turul Deadwood, la Cimitirul Mount Moriah, durase zece minute cu totul, un copil se smiorcăise întruna, „Când plecăm odată?”, dar grupul de acum se purta de parcă ar fi rămas acolo toată ziua. Unul scoase un carnețel și începu să noteze. Tinerii își duseră fetița la juninca pe care o mângâiară toți trei cu grijă.

După o vreme, Tonia și șoferul împărțiră pungi de hârtie și toți se așezară pe pajiște și mâncară, uitând de șerpii cu clopoței. Sandviciuri stătute, fursecuri la cutie, doze de Coca-Cola calde, dar nimeni nu protestă. Și nici nu lăsă gunoi în urmă.

Adunară cu atenție resturile în pungi și apoi mai dădură ocol colibei, uitându-se prin ferestrele fără geam și sperind încă vreo două pisici sau pur și simplu stând și contemplând. Două persoane meraseră la gard și se uitară cu jind peste el, la clădirea fermei.

— Mare păcat că nu-i nimeni aici care să le arate casa, am spus. De obicei, oamenii nu pleacă de la fermă fără să lase pe cineva care să le îngrijească animalele. Oare n-o fi cineva acasă? Oricine ar fi, probabil că v-ar face turul casei.

— De fermă se îngrijește Betty, nepoata lui Jack, mă lămurii Tonia imediat. Astăzi a fost nevoită să plece la Clovis, ca să cumpere o piesă pentru pompa de apă. Nu se întoarce decât la patru. Se ridică și se scutură de firele de iarbă uscată și praf de pe fustă. În regulă, toată lumea. E vremea să plecăm.

Se auzi un murmur de nemulțumire și un copil întrebă: „Chiar trebuie să plecăm deja?”, dar oamenii luară toți pungile cu resturile de la prânz și dozele de cola și porniră spre

autobuz. Tonia le bifă sânguincioasă numele pe listă când se urcară, de parcă s-ar fi temut ca nu cumva unul dintre ei să dezerteze și să se aciuieze printre șerpii cu clopoței.

— Carter Stewart, i-am venit eu în ajutor. Care-i următoarea oprire? Drogheria?

Tonia infirmă scuturând din cap.

— Am fost ieri acolo. Unde-i Underhill?

Porni iar să traverseze drumul, cu mine în spatele ei.

Tipul cel înalt stătea tăcut în fața barăcii, privind camera goală. Nu făcea nicio mișcare, privea fix scândurile detașate, iar când Tonia îi spusese „Underhill? Mă tem că trebuie să plecăm”, rămase pe loc câteva clipe lungi, ca și cum voia să-și întipărească bine în minte imaginea. Apoi se întoarse și trecu țepăn pe lângă noi, spre autobuz.

Tonia făcu iar prezența, iar autobuzul încercui lent ferma, întoarse și o luă înapoi pe drumul prăfuit. Nimeni nu rosti o vorbă, iar când am ajuns la șosea întoarseră toți capetele ca să arunce o ultimă privire la fermă. Cei doi bătrâni se șterseră la ochi, iar unul dintre copii se ridică în picioare pe scaunul din spate și flutură din mână a rămas-bun.

— Baraca pe care ați văzut-o e locul în care a început totul, explică Tonia, cu un exemplar dintr-o revistă de mâna a doua și multă, multă imaginație.

Povesti cum Jack Williamson devenise meteorolog și profesor universitar, dar și scriitor de science-fiction, călătorise în Italia și Mexic, văzuse Marele Zid Chinezesc, lucruri pe care i-ar fi fost imposibil să și le imagineze stând singur cuc în baraca aceea dărăpănată și bătând la o mașină de scris cu bandă ștearsă.

O ascultam numai cu o ureche. Mă gândeam la individul înalt, Underhill, și încercam să-mi dau seama ce anume nu era în regulă cu el. Nu înțepeneala – și eu fusesem cel puțin la fel de țepăn după o zi întreagă de condus. Altceva nu se potrivea. Mi-am amintit cum stătuse acolo și se holbase la baracă, de parcă încerca să ia imaginea cu el.

Probabil și-a uitat aparatul foto acasă, mi-am zis, și atunci mi-am dat seama ce mă deranja. Nimeni nu avea aparate de fotografiat. Toți turiștii au. În turul Wild Bill Hickok, nu venise unul, nici măcar copiii, fără el. Și fără camere video. Un tip stătuse cu camera lipită de obraz toată vremea și nu văzuse

nimic. Își petrecuseră turul luând instantanee cu piatra de mormânt a lui Wild Bill, cu exponatele din muzeul statuilor de ceară, deși erau afișe care interziceau fotografiatul, se fotografiau unii pe alții în fața cârciumii, a cimitirului, a autobuzului. Apoi cumpăraseră diapozitive și cărți poștale din magazinul de suveniruri, în caz că nu le-ar fi ieșit fotografiile.

Fără aparate foto. Fără magazin de suveniruri. Fără gunoi, fără încălcarea ilegală a proprietății, fără smiorcăieli. Ce fel de tur e ăsta? m-am întrebat.

— A prezis „o nouă Eră de Aur, cu orașe frumoase, cu legi și mașinării noi”, spunea Tonia, „cu abilități umane la care nici nu visăm, cu o civilizație care a învins materia și natura, distanțele și timpul, boala și moartea”.

Își imaginase același viitor ca mine. Oare încercase să-și vândă ideile fermierilor? Întrebarea îmi aminti iar de slujbă, la care evitasem să mă gândesc aproape toată ziua.

Tonia veni și se așează vizavi de mine, sprijinită de bara din mijloc.

— „Un copil sărac de la țară, cu foarte puțină educație, nemulțumit de mediul în care trăiește, tânjind după altceva.” Așa se descria Jack Williamson în 1928. Se uită la mine. N-ai de gând să accepți slujba aceea, nu?

— Nu cred, i-am răspuns. Nu știu.

Se uită pe fereastră, la câmp și la vite, cu o expresie dezamăgită.

— Când s-a mutat aici, locul era acoperit de pelin, îl stăpâneau seceta și praful. Nu-și putea imagina ce avea să se întâmple, așa cum nici voi nu puteți să vă imaginați acum.

— Iar răspunsul l-a găsit în vitrina unei drogherii?

— Răspunsul se afla în el însuși. Tonia se ridică și se adresă grupului: Vom ajunge la Portales într-un minut. În 1928, Jack Williamson a scris: „Știința este poarta spre viitor, cheia de aur. Ea merge în față și luminează calea. Iar când știința vede lucrurile transformate în realitate în mintea autorului, le transformă în realitate cu adevărat.”

Turiștii aplaudară, iar autobuzul opri în parcare Hotelului Portales. Am așteptat ca lumea să se înghesuie să coboare, dar nu se mișcă nimeni.

— Noi nu stăm aici, îmi explică Tonia.

— O, am zis, ridicându-mă în picioare. Nu trebuia să mă

aduceți până la ușă. Ați fi putut să mă lăsați acolo unde stați voi, iar eu m-aș fi întors până aici pe jos.

— Nu-i nicio problemă, îmi zâmbi Tonia.

— Ei! am exclamat, fără niciun chef să-mi iau la revedere. Mulțumesc pentru un tur cu adevărat interesant. Pot să te invit la cină? Să-ți mulțumesc că mi-ai dat voie să vin și eu?

— Nu pot. Trebuie să-i cazez pe toți și să mă ocup de ei.

— Da... Păi...

Giles, șoferul, deschise ușa care pufăi ca de obicei.

— Mulțumesc, am spus. Am salutat din cap cuplul de bătrânei. Mulțumesc că m-ați lăsat să stau jos lângă voi.

Am coborât.

— De ce nu vii cu noi și mâine? Mergem să vedem Numărul 5 516.

Numărul 5 516 îmi suna a drum local și era, probabil, cel pe care Jack Williamson mersese pe jos la școală sau așa ceva, un drum pe lângă un câmp cu arahide, plin de praf, la care grupul va privi lung, cu venerație, și nu va face fotografii.

— Am o întâlnire mâine, am răspuns și mi-am dat seama că nu voiam să-mi iau rămas-bun de la ea. Data viitoare. Când faceți următorul tur?

— Credeam că ești doar în trecere.

— Așa cum ai spus, în oraș locuiesc multe persoane drăguțe. Organizezi multe tururi aici?

— Numai din când în când, îmi răspunse și se făcu roșie ca racul.

Am urmărit autobuzul ieșind din parcare și luând-o în jos pe stradă. M-am uitat la ceas: 4.45. Mai era cel puțin o oră până când puteam justifica mersul la cină. Și cel puțin cinci ore până când puteam justifica mersul la culcare. Am intrat în hotel și m-am răzgândit, m-am întors la mașină și m-am dus să văd unde e biroul lui Cross, ca să nu mă rătăcesc a doua zi dimineată, în caz că era greu de găsit.

Nu era. Am dat de el la marginea de sud a orașului, pe Autostrada 70, puțin mai jos de Motelul Super 8. Autobuzul nu era în parcare motelului, nici la Hillcrest, nici la Motelul Sands. Probabil poposiseră la Roswell sau Tucumcari peste noapte. M-am uitat iar la ceas. Era 5.05.

Am condus înapoi în oraș, căutând un loc în care să mănânc. McDonald's, Taco Bell, Burger King. Nu e nimic rău cu

mâncarea de la fast-food, numai că se face prea repede. Eu voiam un loc unde așteptai o jumătate de oră ca să primești meniul și încă douăzeci de minute ca să ți se ia comanda.

Până la urmă m-am dus la Pizza Hut (pizza la tigaie, gata în mai puțin de cinci minute sau primești banii înapoi.)

— Se organizează multe tururi pentru turiști aici? am întrebat-o pe chelneriță.

— În Portales? Glumești. Dacă n-ai observat, Portales e pe drumul spre nicăieri. Vrei o cutie pentru restul de pizza?

Cutia era o idee bună. A avut nevoie de zece minute ca s-o aducă, așa că s-a făcut aproape șase când am plecat. Mai rămâneau doar patru ore de omorât. Am făcut plinul la Allsup's și am cumpărat șase doze de coca-cola. Lângă reviste era un stativ cu cărți broșate.

— Aveți vreo carte de Jack Williamson? l-am întrebat pe puștiul de la casă.

— De cine?

Am răsucit încet stativul. John Grisham. Danielle Steel. Ultimul efort de două mii de pagini al lui Stephen King. Niciun Jack Williamson.

— E vreo librărie în oraș?

— Hă?

Nu auzise de așa ceva.

— Un loc unde se cumpără cărți.

— Alco are cărți, cred, îmi zise puștiul, dar închide la cinci.

— Dar vreo drogherie aveți? m-am interesat, cu gândul la exemplarul din *Amazing Stories*.

Aceeași expresie tâmpă drept răspuns. Am renunțat, am plătit benzina și coca-cola și am pornit spre mașină.

— Vrei să zici drogherie cu aspirină și alte astea? întrebă puștiul. Van Winkle's.

— La ce oră se închide? am întrebat și am primit indicații cum să ajung acolo.

Van Winkle's era o băcănie. Avea două rafturi „cu aspirină și alte astea” și o jumătate de raft cu cărți. Iar Grisham. *Jurassic Park*. Tom Clancy. Și *Legiunea timpului*, de Jack Williamson. Ultima carte părea să zacă acolo de ceva vreme. Avea o copertă stearsă, în stilul anilor cincizeci, și colțurile îndoite.

Am dus-o la casă.

— Cum e să locuiască un scriitor renumit în oraș? am

întrebat-o pe vânzătoarea între două vârste.

Ea luă cartea.

— Tipul care a scris asta locuiește în Portales? se miră ea. Serios?

Așa s-a făcut 6.22. Dar acum măcar aveam ceva de citit. M-am întors la Hotel Portales, am urcat în cameră, am deschis o doză de cola și toate ferestrele și m-am așezat să citesc *Legiunea Timpului*, în care era vorba despre o fată care se întorsese în timp ca să-i povestească eroului principal despre viitor.

„Se spune că viitorul e la fel de real ca trecutul”, scria în carte, iar fata putea călători între viitor și trecut la fel de ușor ca turiștii care făcuseră turul pe Autostrada 18 spre New Mexico.

Am închis cartea și m-am gândit la tur. Nimeni nu avusese aparat foto și nu se temuse de șerpii cu clopoței. Și se uitară la *Llano Flatto* ca și când nu mai văzuseră un lan sau o vacă până atunci. Și știau toți cine e Jack Williamson, spre deosebire de puștiul de la Allsup's sau de vânzătoarea de la Van Winkle's. Toți erau dornici să petreacă două zile admirând barăci abandonate și drumuri prăfuite, nu, stai, *trei* zile. Tonia spusese că fuseseră la drogherie cu o zi înainte.

Mi-a venit o idee. Am deschis sertarul noptierei, căutând o carte de telefon. N-am găsit. Am coborât în hol și am cerut una. Doamna cu păr albastru de la recepție mi-a dat una mare cât romanul *Legiunea timpului* și am răsfoit-o până când am dat de Paginile Galbene.

Am găsit Thrifty Drug, un lanț de drogherii, și încă vreo două care, după denumire, păreau locale, dar nu erau în centru.

— Unde e B. and J. Drugs? am întrebat. Aproape de centru?

— La două străzi, îmi răspunse bătrâna.

— De când s-a înființat?

— Păi, să vedem. Exista când Nora era mică, pentru că știu că am cumpărat medicamente când s-a îmbolnăvit de angină. Trebuie să fi avut șase ani, sau asta a fost când a făcut pojar? Nu, pojarul a fost în vara când s-a...

Va trebui să întreb la B. and J. Drugs.

— Mai am o întrebare, am spus și am sperat că nu voi primi un răspuns ca anteriorul. La ce oră se deschide mâine

biblioteca universității?

Femeia îmi dădu o broșură. Biblioteca se deschidea la 8.00, iar Colecția Williamson la 9.30. M-am dus înapoi în cameră și am sunat la B. and J. Drugs. Era închis.

Se întuneca. Am tras draperiile peste ferestrele deschise și am luat iar cartea. „Lumea e un coridor lung, iar timpul, un fel de lanternă purtată de-a lungul lui”, scria, iar peste câteva pagini: „Dacă timpul nostru ar fi o simplă extensie a universului, oare ziua de mâine ar fi la fel de reală ca aceea de ieri? Dacă s-ar putea face un salt înainte...”

Sau înapoi, mi-am zis. „Jack Williamson a locuit în această casă din 1947 până...”, spusese Tonia, făcuse o pauză și continuase: „... în prezent”, iar eu crezusem că privirea piezișă fusese menită să-mi verifice reacția la nume, dar dacă ea intenționase să spună „din 1947 până în 1998”? Sau „până în 2015”?

Dacă din cauza asta lua mereu pauze când vorbea, pentru că trebuia să-și amintească să spună „Jack Williamson *este*”, în loc de „Jack Williamson *a fost*”, „*scrie* majoritatea cărților”, în loc de „*a scris* majoritatea cărților”, pentru că trebuia să se gândească întruna în ce an era și ce anume nu se întâmplase încă.

„Dacă ar fi destul de puternic câmpul,” spusese ea la fermă, „am putea aduce prin spațiu-timp obiecte în loc de simple imagini vizuale.” Iar turiștii zâmbiseră cu toții.

Dacă ei erau obiecte fizice? Dacă turul călătorise în timp, și nu în spațiu? Dar asta nu avea logică. Dacă ar fi putut călători în timp, ar fi venit într-un weekend când Jack Williamson ar fi fost acasă sau într-o zi din săptămână când se ținea cursul Williamson.

Am citit mai departe, căutând explicații. Cartea vorbea despre mecanica cuantică și probabilitate, despre faptul că, schimbând un lucru din trecut, afectai întregul viitor. Poate de aceea fuseseră turiștii nevoiți să vină când Jack Williamson era plecat din oraș, ca nu cumva să influențeze ceva și să schimbe viitorul.

Sau poate că firma Tururi Non-stop era pur și simplu incompetentă și turiștii veniseră în sfârșitul de săptămână greșit. Și nu aveau aparate foto pentru că le uitaseră toți acasă. Și erau turiști adevărați, *Legiunea timpului* era doar o carte

science-fiction, iar eu elaboram teorii trăsnete, ca să nu mă gândesc la Cross și la slujba lui.

Dar, dacă erau turiști obișnuiți, de ce au petrecut o zi holbându-se la o cocioabă dărăpănată, în mijloc de pustietate? Chiar dacă veneau din viitor, tot nu aveau motiv să călătorească în trecut ca să vadă un scriitor de science-fiction, când ar fi putut vedea președinți sau staruri rock.

Dacă nu cumva trăiau într-un viitor în care toate lucrurile prezise de autor în povestirile lui se adevăraseră. Dacă în universul lor existau inginerie genetică, androizi și nave spațiale? Dacă terraformaseră planete, coborâseră pe Marte și exploraseră galaxia? Asta l-ar face pe Jack Williamson strămoșul lor, întemeietorul civilizației lor. Și ei ar vrea să vină înapoi și să vadă cum a început totul.

A doua zi, dimineța, mi-am lăsat lucrurile la Hotel Portales și m-am dus la bibliotecă. Nu trebuia să eliberez camera decât la prânz și voiam să aștept până ce mai aflu câteva lucruri înainte de a mă hotărî dacă să accept slujba sau nu. Pe drum, am trecut pe lângă B. and J. Drugs și College Drug. Niciunul dintre cele două nu era deschis, iar după aspectul exterior nu mi-am dat seama cât de vechi erau.

Biblioteca s-a deschis la 8.00, iar sala în care se afla Colecția Williamson la 9.30, ceea ce însemna că aveam să aștept până în ultima clipă. Am ajuns acolo la 9.15 și m-am uitat prin vitrină la cărți. Am văzut o placă de bronz pe perete și o machetă mare cu planetele.

Colecția, spusese Tonia, „nu e foarte mare în acest moment”. Totuși, din câte vedeam eu, părea de-a dreptul impresionantă. Rânduri și rânduri de cărți, dulapuri cu dosare, cutii, fotografii.

Un tânăr în pantaloni kaki și cu ochelari cu ramă subțire descuie ușa și-mi dădu voie să intru.

— Pfu! Stă cineva la ușă așteptând să intre! Asta-i ceva nou, zise el, răspunzându-mi anticipat la prima întrebare.

Am rostit-o oricum:

— Vin mulți vizitatori?

— Puțini. Nu atâția câți ar trebui să aibă un om care, practic, a inventat viitorul. Androizi, terraformare, antimaterie, pe toate și le-a imaginat. Vom avea mai mulți peste două săptămâni. Atunci e săptămâna Cursului Williamson. Vin destul

de mulți în perioada aceea. Scriitorii care țin cursuri trec sigur pe aici.

Tânărul aprinse luminile.

— Hai să-ți arăt colecția. O îmbogățim tot timpul. Scoase o cutie lungă și plată. Asta e banda desenată făcută de Jack, *Dincolo de Marte*. Iar aici ținem manuscrisele originale. Deschise unul dintre dulapuri și scoase un teanc de hârtii îngălbenite, bătute la mașină. L-ai cunoscut pe Jack?

— Nu, am răspuns, cu ochii la portretul în ulei al unui bărbat cărunt, cu figură alungită, plăcută. Ce fel de om este?

— O, e cel mai simpatic om pe care l-ai văzut vreodată. Greu de crezut că e unul dintre întemeietorii science-fictionului. Vine aici tot timpul. Un om grozav. Lucrează la o carte nouă, *Soarele negru*. În weekendul ăsta e plecat din oraș, altfel te-aș duce la el, să te prezint. E încântat să-și cunoască fanii. Ai vrut să afli ceva anume despre el?

— Da. Mi-a spus cineva că a văzut revista care i-a publicat prima povestire într-o drogherie. Ce drogherie era aceea?

— Una din Canyon, Texas. El și sora lui mergeau la școală acolo.

— Știi cum se numește? Aș vrea să mă duc s-o văd.

— O, s-a închis de mulți ani. Cred că au și demolat-o.

„Am fost ieri acolo”, spusese Tonia, dar la care „ieri” se referea? Ziua în care Jack a văzut revista, a cumpărat toate trei exemplarele și și-a uitat cumpărăturile acolo? Și ce purtau în ziua aceea? Rochii cu imprimeuri, costume la două rânduri și pălării?

— Am numărul aici, îmi zise tânărul, scoțând o revistă degradată dintr-o folie de plastic; revista avea pe copertă imaginea tipătoare a unui bărbat scos dintr-un crater de un cristal orbitor. Decembrie 1928. Păcat că nu mai există drogheria. Dar poți să vezi baraca în care și-a scris primele povestiri. E încă la ferma deținută de fratele său. Ieși din oraș pe la vest și cotești spre sud pe Autostrada 18. Roag-o pe Betty să ți-o arate.

— Ați avut vreodată un grup de turiști aici? l-am întrerupt.

— Un *grup* de turiști? repetă el, apoi probabil își zise că glumesc. Nu-i chiar atât de cunoscut.

Totuși, m-am întrebat eu, când vizitaseră biblioteca turiștii veniți cu Tururi Non-stop? Peste zece ani de acum înainte?

Peste o sută? Și ce haine purtau în ziua aceea?

M-am uitat la ceas. Era 9.45.

— Trebuie să plec, am zis. Am o întâlnire.

Am dat să ies, apoi m-am întors.

— Persoana care mi-a pomenit de drogherie a spus ceva despre Numărul 5 516. E vreuna dintre cărțile lui?

— 5 516? Nu, e asteroidul care urmează să-i poarte numele. Cum ai auzit de el? Trebuia să fie o surpriză. Îi vor da placa gravată în săptămâna cursului Williamson.

— Un asteroid, am repetat.

Am dat iar să plec.

— Mulțumesc pentru vizită, spuse omul. Ești în trecere prin oraș sau locuiești aici?

— Locuiesc aici, am spus.

— Păi, atunci, mai treci pe la bibliotecă.

Am coborât scările și am plecat spre mașină. Era 9.50. Timp destul să merg la Cross și să-i spun că primesc slujba.

M-am dus în parcare. Nu era acolo niciun autobuz pentru grupuri de turiști, asta însemnând că Jack Williamson se întorsese de la convenție. După întâlnirea cu Cross, aveam să merg la el acasă și să mă prezint. „Știu ce ai simțit când ai văzut exemplarul din *Amazing Stories* în drogherie”, aveam să-i spun. „Și pe mine mă interesează viitorul. Mi-a plăcut ce ai spus despre el, despre faptul că literatura science-fiction luminează calea, iar știința face din viitor o realitate.”

Am urcat în mașină și am luat-o pe Autostrada 70. Un asteroid. Ar fi trebuit să merg cu turiștii. „Va fi distractiv”, îmi spusese Tonia. Sigur că așa avea să fie.

Data viitoare, mi-am zis. Numai că vreau să văd puțin din terraformare. Vreau să merg pe Marte.

Am cotit spre sud pe Autostrada 70, spre biroul lui Cross. ROSWELL 92 MILE, scria pe un indicator.

— Mai veniți, am spus, coborând geamul și privind în sus. Mai veniți!

AMENZI PENTRU PARCARE ȘI ALTE CONTRAVENȚII

Traducere din limba engleză
Antuza Genescu

„MULT ZGOMOT PENTRU NIMIC”

În luna dinaintea venirii primăverii, la ora de literatură engleză, le-am spus elevilor mei că urma să-l studiem pe Shakespeare. De obicei, în Colorado vremea e mizerabilă în perioada aceasta a anului. Avem parte de toată zăpada care ar trebui să cadă în stațiunile de schi în decembrie, ne consumăm toate zilele cu zăpadă programate și uite așa ajungem să avem o săptămână în minus în iunie. La buletinul meteo de la emisiunea de știri de dimineață nu se anunțase ninsoare până sâmbătă, dar, cu puțin noroc, va ninge mai repede.

Anunțul meu stârni multă agitație. Paula se întinse repede după reportofon și derula banda de la început, ca să fie sigură că-mi înregistrase fiecare cuvânt, Edwin Summer adoptă o mină înfumurată, iar Delilah își smulse cărțile nervoasă și ieși din sală călcând apăsător și trântind ușa atât de tare, încât îl trezi pe Rick. Am împărțit fluturașii de informare/refuz și le-am spus elevilor că trebuie să-i returneze până miercurea viitoare. I-am dat lui Sharon unul pentru Delilah.

— Shakespeare e considerat unul dintre cei mai mari scriitori, poate cel mai mare, am spus, ca să aibă Paula ce înregistra. Miercuri voi vorbi despre viața lui, iar joi și vineri îi vom citi opera.

Wendy ridică mâna.

— Vom citi toate piesele?

Uneori mă întreb pe unde-o fi umblat Wendy în ultimii ani - sigur nu pe la școala asta, poate nici în universul nostru.

— Încă nu s-a stabilit ce vom studia. Mă întâlnesc cu doamna directoare mâine.

— Ar fi bine să fie o tragedie, zise Edwin sumbru.

Până la prânz, știrea se împrăștiase în toată școala.

— Mult noroc, zise Greg Jefferson, profesorul de biologie, în cancelarie. Eu tocmai am terminat de predat evoluția.

— Iar am ajuns la perioada aceea din an? se miră Karen Miller, care predă literatură americană în clasa de vizavi. Încă n-am vorbit nici despre Războiul Civil.

— Da, iar am ajuns la ea, i-am spus. Poți să te ocupi de clasa

mea mâine, când ești liberă? Eu trebuie să mă întâlnesc cu Harrows.

— Pot să stau cu ea toată dimineața. Adu copiii în sala mea. Repetăm *Thanatopsis*. Treizeci de elevi în plus nu contează.

— *Thanatopsis*? am spus, impresionată. Toată poezia?

— Toată, în afară de versul al zecelea și al șaizeci și optulea. E o poezie oribilă, știi. Nu cred că o înțelege nimeni prea bine ca să protesteze față de ea. Iar eu nu spun nimănui ce înseamnă titlul.

— Înveselești-vă, rosti Greg. Poate că vine viscolul.

Măști a fost senin, s-au anunțat temperaturi în jur de douăzeci de grade. Delilah era în fața școlii când am ajuns. Purta un tricou imprimat cu textul „Elevii de liceu sunt împotriva adorării diavolului în școli” și pantaloni scurți. Căra o pancartă pe care scria „Shakespeare e purtătorul de cuvânt al Satanei”. Cuvintele „Shakespeare” și „Satana” erau amândouă ortografiate cu greșeli.

— De-abia mâine începem să-l învățăm pe Shakespeare, i-am spus. N-ai niciun motiv să nu vii la oră. Doamna Miller predă *Thanatopsis*.

— Nu și versurile al zecelea și al șaizeci și optulea. Pe lângă asta, Bryant a fost teist, ceea ce e totuna cu satanist. Îmi întinse fluturașul cu refuzul și un plic gros. Aici sunt protestele noastre. Coborî vocea. De fapt, ce înseamnă „thanatopsis”?

— E un cuvânt indian. Înseamnă „cineva care se folosește de religia sa ca să chiulească și să se bronzeze”.

Am intrat în școală, l-am scos pe Shakespeare din seiful bibliotecii și m-am dus în birou. Doamna Harrows scosese deja dosarul cu Shakespeare și cutia cu șervețele.

— Chiar trebuie să faci asta? mă întrebă, suflându-și nasul.

— Câtă vreme Edwin Summer e în clasa mea, da. Mama lui e șefa Grupului Operativ al Președintelui pentru Nefamiliarizarea cu Clasicii.

Am adăugat lista de proteste a lui Delilah în teancul corespunzător și m-am așezat în fața calculatorului.

— Păi, cred că e mai ușor decât ne închipuim noi, spuse doamna Harrows. Au avut loc mult procese de anul trecut încoace, și asta ne scapă de *Macbeth*, *Furtuna*, *Visul unei nopți de vară*, *Poveste de iarnă* și *Richard al III-lea*.

— Delilah n-a stat degeaba. Am introdus în calculator discul cu variantele necenzurate și programele de tăiere de text și reformatare. Nu-mi aduc aminte să se facă vrăji în *Richard al III-lea*.

Doamna Harrows strănută și se întinse după alt șervețel.

— Nu sunt. Dar a avut loc un proces de calomnie. Intentat de o stră-stră-stră-rudă a lui. Pretinde că nu există dovezi clare că Richard al III-lea i-a omorât pe micii prinți. Oricum, nu contează. Societatea regală pentru Restaurarea Dreptului Divin al Regilor a obținut o hotărâre judecătorească împotriva tuturor pieselor istorice. Cum s-a anunțat că va fi vremea?

— Groaznică. Senin și călduț. Am accesat catalogul și am șters *Henric al IV-lea, Partea I* și *a II-a*, și restul listei primite. *Îmblânzirea scorpiei?*

— Alianța Femeilor Furioase. La fel *Nevestele vesele din Windsor, Romeo și Julieta* și *Zadarnicele chinuri ale dragostei*.

— *Othello?* Lasă. Pe asta o știu. *Neguțătorul din Veneția?* Liga Antidefăimare?

— Nu. Asociația Avocaților Americani. Și Pompele Funebre. Obiectează la folosirea cuvântului „lăcrițe” în actul al treilea.

Doamna Harrows își suflă nasul.

Ne-a luat prima și a doua oră de curs ca să ne ocupăm de piese și aproape toată ora a treia ca să terminăm sonetele.

— Am oră la clasa a patra, pe urmă sunt de serviciu la cantină, am spus. Va trebui să terminăm restul după-masă.

— A mai rămas ceva pentru după-masă?

— *Cum vă place* și *Hamlet*, i-am răspuns. În numele cerului, cum de le-a putut scăpa *Hamlet*?

— Ești sigură de *Cum vă place?* întrebă doamna Harrows, răsfoindu-și teancul. Am crezut că s-a emis un ordin de restricție împotriva ei.

— Probabil cerut de Mamele împotriva Travestiților. Rosalind se îmbracă în bărbat în actul al doilea.

— Nu, uite aici. Clubul Sierra. „Atitudine distructivă față de mediu”. Ridică privirea. Ce atitudine distructivă?

— Orlando scrijelește numele lui Rosalind pe un copac. M-am lăsat pe spate în scaun ca să privesc pe fereastră. Soarele încă strălucea răutăcios. Cred că ne oprim la *Hamlet*. Asta ar trebui să-i facă fericiți pe Edwin și pe mama lui.

— Tot mai avem de parcurs piesa rînd cu rînd, zise doamna Harrows. Cred că începe să mă doară gâtul.

Am rugat-o pe Karen să-mi facă orele de după-amiază. Era literatură pentru anul al doilea și predasem Beatrix Potter. Karen nu trebuia decât să împartă fișele de lucru despre *Povestea veveriței Nutkin*. Eu eram de serviciu la cantină, pe terasă. Era atât de cald, încât a trebuit să-mi scot jacheta. Studenții întru Hristos mărșăluiau în jurul școlii ducând pancarte cu textul „Shakespeare a fost un umanist laic”.

Delilah stătea culcată pe treptele din față și mirosea urât, a ulei de plajă. Flutură leneșă spre mine pancarta cu „Shakespeare e purtătorul de cuvânt al Satanei”.

— „Ați făcut un păcat foarte mare”, cită ea. „Șterge-mă din cartea Ta, pe care ai scris-o.” Ieșirea, capitolul 32, versetul 30.

— Corinteni 1, 13:3: „Și de-aș da trupul meu ca să fie ars, iar dragoste nu am, nimic nu-mi folosește.”

— Am chemat doctorul, spuse doamna Harrows. Stătea la fereastră și se uita la soarele arzător. Crede că am pneumonie.

M-am așezat la calculator și am introdus discul cu *Hamlet*.

— Privește partea bună a lucrurilor. Măcar avem programele de tăiere de text și reformatare. Nu trebuie să lucrăm manual, ca înainte.

Se așează în spatele teancului.

— Cum procedăm? Pe organizații sau citim rînd cu rînd?

— Am putea s-o luăm de la început.

— Rîndul unu. „Cine-i acolo?” Coaliția Națională împotriva Contragerilor.

— Hai să lucrăm pe organizații.

— Foarte bine. Mai întâi hai să scăpăm de cele mai mari. Comisia pentru Prevenirea Otrăvirii consideră că „descrierea grafică a otrăvirii în scena uciderii tatălui lui Hamlet poate conduce la crime la indigo.” Citează un caz din New Jersey, când un tânăr de șaisprezece ani a turnat soluție de desfundat țevi în urechea tatălui său după ce a citit piesa. Stai puțin, să-mi aduc un șervețel. Frontul de Eliberare a Literaturii obiectează la frazele: „O, slăbiciune, ți-e numele femeie” și „Femeie, mult primejdioasă!”, la discursul care începe cu „Ce

lucru desăvârșit e omul” și la replicile reginei²⁹.

— La toate replicile reginei?

Doamna Harrows își verifică notițele.

— Da. Toate replicile, trimiterile și aluziile la ea. Își pipăi gâtul mai întâi într-o parte, apoi în cealaltă. Cred că mi s-au umflat glandele. Așa pățești când faci pneumonie?

Greg Jefferson intră cărând o plasă cu produse de băcănie.

— Mi-am zis că nu vă strică niște rații de război. Cum merge?

— Am pierdut regina, i-am răspuns. Ce urmează?

— Consiliul Național pentru Tacâmuri protestează față de descrierea săbiilor ca arme mortale. „Săbiile nu omoară oameni. Oamenii omoară oameni.” Camera de Comerț din Copenhaga obiectează la versul „Ceva în țara Danemaricii-putred.” Studenții împotriva Sinuciderii, Federația Internațională a Florarilor și Crucea Roșie obiectează la moartea prin înec a Ofeliei.

Greg așeza flacoanele cu sirop de tuse și tabletele de răceală pe birou. Îmi întinse o cutie cu valium.

— Federația Internațională a Florarilor? repetă el.

— A căzut culegând flori. Cum era vremea acolo?

— Ca vara. Delilah folosește un reflector solar de aluminiu.

— ASS, spuse doamna Harrows.

— Poftim? întrebă Greg.

— ASS, Asociația Scăldaturilor la Soare, obiectează la versul „Prea stau lângă soare”, explică doamna Harrows și luă o înghițitură din sirop.

Când s-au terminat orele, ajunsesem cu treaba abia la jumătate. Rețeaua Călugărițelor protesta la versul „Du-te la mănăstire!”, organizația Gras și Mândru cerea înlăturarea pasajului care începe cu „O, carnea aceasta mult prea închegată de s-ar topi...”, iar noi nici măcar nu ajunseserăm la lista lui Delilah, lungă de opt pagini.

— Ce piesă vom învăța? mă întrebă Wendy la plecare.

— *Hamlet*, i-am răspuns.

— *Hamlet*? Asta nu-i cea despre individul care are un unchi, și unchiul îl omoară pe rege și pe urmă regina se mărită cu

---

²⁹ Toate citatele din *Hamlet* sunt preluate din traducerea piesei făcută de Ion Voinea (n. tr.).

unchiul?

— Nu mai este.

Delilah mă aștepta afară.

— „Și-au adus cărțile și le-au ars înaintea tuturor.” Faptele Apostolilor, 19:19.

— „Nu vă uitați că sunt așa de negricioasă, căci m-a ars soarele”, i-am replicat.

Miercuri s-a înnorat, dar tot cald a fost. Veteranii pentru o Americă Pură și Santinelele împotriva Seducției Subliminale făceau picnic pe gazon. Delilah purta o bluză prinsă în jurul gâtului și la spate, care-i lăsa umerii goi.

— Citatul pe care mi l-ați dat ieri, despre soarele care înnegrește oamenii, de unde era?

— Din Biblie, am lămurit-o. Cântarea Cântărilor. Capitolul 1, versetul 6.

— O, spuse ea, ușurată. Nu mai e în Biblie. L-am scos noi.

Doamna Harrows îmi lăsase un bilet. Era la doctor. Urma să mă întâlnesc cu ea la a treia oră de curs.

— Începem Shakespeare astăzi? mă întrebă Wendy.

— Dacă toată lumea și-a amintit să aducă fluturașii. Vă voi citi despre viața lui Shakespeare. Nu știi care e prognoza meteo pentru azi, nu?

— Ba da, cică va fi o vreme excelentă.

I-am cerut să adune fluturașii cu refuzuri în timp ce eu mi-am verificat notițele. Anul trecut, sora lui Delilah, Jezebel, înaintase la jumătatea orei o plângere împotriva faptului că „se încearcă propovăduirea promiscuității, a măsurilor anticoncepționale și a avortului, spunându-se că Anne Hathaway a rămas însărcinată înainte de căsătorie.” Scrisese cu greșeli „promiscuității”, „avortului”, „însărcinată” și „înainte”.

Toți elevii își amintiseră să-și aducă fluturașii. Am trimis refuzurile la bibliotecă și am început să citesc.

— Shakespeare..., am spus. Reportofonul Paulei scoase un declic. William Shakespeare s-a născut în 23 aprilie 1564, la Stratford-upon-Avon.

Rick, care nu ridicase mâna niciodată tot anul și nici măcar nu dăduse semne că era conștient, ridică două degete.

— Intenționați să acordați același timp de studiu și teoriei

Shakespeare-Bacon? Bacon nu s-a născut la 23 aprilie 1564, ci la 22 ianuarie 1561.

Doamna Harrows nu se întorsese de la doctor când a început a treia oră de curs, așa că m-am apucat de lista lui Delilah. Obiecta la patruzeci și trei de trimiteri la spirite, stafii și chestiuni înrudite, la douăzeci și unu de cuvinte obscene (ortografiase greșit „obsцен”) și la alte șaptezeci și opt de cuvinte pe care le considera posibil obscene, de exemplu, „bufniță” și „cușmă”.

Doamna Harrows apăru când terminam lista și-și aruncă geanta pe jos.

— Induse de stres! Am pneumonie, iar el zice că simptomele mele sunt induse de stres.

— Mai e înnorat?

— Sunt douăzeci și două de grade. Unde am ajuns?

— La Pompele Funebre. Din nou. „Moartea prezentată ca universală și inevitabilă.” M-am uitat lung la listă. Ceva nu se potrivește.

Doamna Harrows mi-o luă din mână.

— Ăsta e protestul lor la *Thanatopsis*. Au ținut o convenție națională săptămâna trecută. Au trimis un set întreg de proteste imediat după aceea, dar n-am avut timp să mă uit prin el. Scotoci prin teancul ei. Uite-l pe cel împotriva lui *Hamlet*. „Portretizare negativă a personalului care pregătește mormântul...”

— Groparul.

— ...și reprezentare incorectă a regulilor de înmormântare. În scenă nu apare niciun sicriu închis ermetic, nicio criptă.

Am lucrat până la ora cinci. Societatea pentru Progresul Filosofiei consideră versurile „căci se petrec în cer și pe pământ / Mai multe lucruri de câte-a visat, Horatio, filosofia ta” o pată pe profesia lor. Ghilda Actorilor obiectează la faptul că Hamlet angajează actori care nu fac parte dintr-un sindicat, iar Liga de Apărare a Draperiilor protestează față de înjunghierea lui Polonius când acesta se ascundea în spatele unei draperii. „Scena implică, fără echivoc, că draperia este periculoasă”, a scris Liga în scurta ei prezentare. „Draperiile nu omoară oameni. Oamenii omoară oameni.”

Doamna Harrows puse hârtia deasupra teancului și sorbi o

înghițitură din siropul de tuse.

— Și cu asta, basta. A mai rămas ceva?

— Cred că da, am spus, apăsând „reformatare” și examinând ecranul. Da, vreo două lucruri. Ce zici de „E lângă râu o salcie plecată / Ce frunza-i sură-n ape și-oglindește.”

— N-o să te lase nimeni să păstrezi „frunza-i sură”, spuse doamna Harrows.

Joi am ajuns la școală la șapte și jumătate, ca să scot la imprimantă treizeci de exemplare din *Hamlet* pentru clasa mea. Se făcuse mai frig și se adunaseră mai mulți nori peste noapte. Delilah purta hanorac și mănuși. Era roșie ca racul pe față, iar nasul începuse să i se cojească.

— „Îi plac Domnului mai mult arderile de tot și jertfele decât ascultarea de glasul Domnului?” Samuel 1, 15:22.

Am bătut-o pe umăr.

— Au, zise ea.

Am împărțit piesa și le-am cerut lui Wendy și lui Rick să citească rolurile lui Hamlet și Horatio.

— „E un frig cumplit și aeru-i tăios”, citi Wendy.

— Unde suntem? Întrebă Rick. I-am arătat rândul pe hârtie. Aha. „E un aer aprig și pătrunzător.”

— „O fi târziu?”

— „E aproape miezul nopții.”

Wendy întoarce pagina și se uită pe verso.

— Atât? Ăsta-i tot *Hamlet*? Am crezut că unchiul lui l-a omorât pe tatăl lui și pe urmă stafia i-a zis lui Hamlet că și maică-sa era implicată și el a zis „a fi sau a nu fi” și Ofelia s-a omorât și chestii din astea. Întoarce iar foaia cu fața scrisă în sus. Imposibil să fie toată piesa.

— Ar face bine să nu fie toată, spuse Delilah intrând în clasă cu pancarta în mână. Ar face bine să n-aibă stafii prin ea. Sau cușme.

— Ai nevoie de spray cu aerosoli, Delilah? am întrebat-o.

— Am nevoie de un marker Magic, răspunse ea cu demnitate.

I-am dat unul din birou. Se îndepărtă cam țeapănă, de parcă o dureau toate când mergea.

— Nu poți să scoți, pur și simplu, părți din piesă pentru că

nu-i plac cuiva, protestă Wendy. Dacă le scoți, piesa nu mai are niciun sens. Fac pariu că, dacă Shakespeare ar fi aici, nu v-ar lăsa să tăiați...

— Asta în cazul în care a scris-o Shakespeare, o întrerupse Rick. În al doilea vers, dacă iei ultima literă din al treilea cuvânt, prima din al patrulea și a treia din al șaselea, obții „rât”, evident, un cuvânt codificat pentru Bacon³⁰.

— Azi ninge! se auzi vocea doamnei Harrows în difuzor. Toată lumea alergă la fereastră. Plecăm acasă mai devreme, la nouă și jumătate.

M-am uitat la ceas. Era 9.28.

— Organizația Părinților Exagerat de Protectori a înaintat următorul protest: „Acum ninge, iar buletinele meteo anunță că va ninge în continuare, iar cum zăpada duce la străzi alunecoase, cerem ca școala să se închidă astăzi și mâine, pentru a nu ne pune copiii în pericol.” Autobuzele pleacă la nouă și treizeci și cinci. Vă doresc o vacanță de primăvară cât mai plăcută!

— Zăpada nici măcar nu se lipește de pământ, remarcă Wendy. Nu vom mai ajunge niciodată să-l învățăm pe Shakespeare.

Delilah stătea în genunchi pe coridor, lângă pancartă, și tăia cuvântul „purtător” din sintagma „purtător de cuvânt”.

— Feministele în Sprijinul unei Exprimări Juste, spuse ea dezgustată. Au ordin judecătoresc. Scrise „persoană purtătoare” peste „purtător”. Ordin judecătoresc! Vă vine să credeți? Vreau să zic, ce se întâmplă cu dreptul la libertatea exprimării?

— Ai ortografiat greșit „persoană”, i-am spus eu.

---

30 Bacon înseamnă șuncă sărată și afumată (n. tr.).

FIICELE MELE IUBITE

Barrett: Îi voi omori câinele... Octavius.

Octavius: Domnule?

Barrett: Câinele ei trebuie ucis. Fără întârziere.

Octavius: N-nu înțeleg ce l-legătură are b-bietul animal cu...

— *The Barretts of Wimpole Street*

Primul lucru pe care l-a făcut noua mea colegă de cameră a fost să-mi spună povestea vieții ei. Pe urmă a dat la rațe pe patul meu. Bine ai venit în Iad. Știu, știu. A fost numai vina mea că m-am pricopsit cu proasta aia mică, în primul rând. Fata lui Tati a luat note tot mai mici și s-a pomenit iar în căminul bobocilor și acolo avea să rămână până când adminul raporta că s-a cumițit la loc. Dar n-ar fi trebuit să mă mute în pavilionul carității, lângă fătucile alea cu bursă venite din coloniile marginale, toate niște virgine înfricoșate. Junii bogați își luau, de obicei, partea de tăvăleală la cămin, chiar dacă erau, majoritatea, țăcăniți. Și dornici să învețe.

Nu și gagică asta. Nu știa ce-i aia mădular și păsărică sau care în care se vâără. Mai era și urâtă. Avea părul scurt și drept, ciopârțit ca pe vremea lui Pazvante chioru', cum credeam că nici pruncii din coloniile marginale nu-l mai poartă. O chema Zibet și era din Marylebone Weep, o colonie de la mama naibii, maică-sa murise și mai avea trei surori, și taică-său nu voise ca ea să vină aici. Mi-a zis toate astea dintr-o suflare, mânată de ce și-o fi închipuit ea că-i un acces de prietenie, înainte să-și dea cina la rațe pe cearșafurile mele stilate și lucioase.

Cearșafurile erau singurul lucru bun rămas din vacanța în care Dragul de Tati mă trimisese peste vară. Abandonarea într-o pădure cu copaci cleioși de noroi și nativi mărinimoși avea, chipurile, să-mi formeze caracterul și să mă învețe ce risc dacă iau note mici. Dar nativii mărinimoși erau buni și la altele, nu doar la a-și țese prețiosul produs neted ca-n palmă. Tăvăleala pe suprafețe moi și lucioase e ceva total diferit, iar eu mai aveam puțin și deveneam expertă în ea. Puteam face pariu că nici măcar Brown nu se pricepea la asta. Eram mai mult

decât bucuroasă să-l învăț și pe el.

— Vai, îmi pare așa de rău, se tot scuza fătuca printre sughițuri și se făcea roșie la față, apoi albă, și din nou roșie, ca un semnal de alarmă defect, iar lacrimile mari i se scurgeau de pe obraji în vomă. Cred că mi-a fost rău în navetă.

— Probabil. Termină cu bocitul, ce naiba, nu-i nimica! N-aveți spălătorii pe Mary Labă Tristă?

— Marylebone Weep. E un izvor natural.

— Așa ești și tu, puștoaico. Așa ești și tu. Am adunat cearșafurile cu voma înăuntru. Nu-i nicio problemă. Mama căminului se va ocupa de curățatul lor.

Nu era în stare să ducă cearșafurile jos chiar ea și mi-am zis că Mami se va uita o singură dată la lacrimile alea mari și grase și-mi va da altă colegă de cameră. Asta de acuma nu era chiar perfectă. Mi-am dat seama pe loc că nu mă puteam aștepta de la ea să-și facă temele și să nu plângă cu lacrimi de crocodil în timp ce eu mă reglez cu Brown pe cearșafurile noi. Dar n-avea lepră, nu cântărea patru sute de kilograme și nu s-a dat la păsărică mea când m-am aplecat să strâng așternutul. Ar fi putut să-mi fie mult mai rău.

Dar și mult mai bine. S-o văd pe Mămuța chiar din prima zi de la întoarcere nu mi se părea un început promițător. Dar am coborât scările cu cearșafurile jechoase după mine și am bătut la ușa ei.

Mami nu-i deloc proastă. Trebuie să stai în picioare într-un fel de ladă cât aștepti să-ți deschidă. Lada funcționează după același principiu ca o cușcă pentru șobolani, numai că Mami i-a adăugat o tușă personală: trei oglinzi mari, pe care, ca să le aducă de pe Pământ, probabil că dăduse salariul pe un an. Nu-i nimic, pe post de arme erau un adevărat chilipir. Pentru că, să-mi bag picioarele, stai în lada aia și transpiri și vezi în oglinzi că ți-e strâmbă fusta și ești jegos pe păr și picătura de sudoare de pe buza de sus o să te trădeze imediat că faci pe tine de spaimă. Până când vine să-ți deschidă - cinci minute, dacă e-n toane bune - ori ești cu nervii la pământ, ori nu mai ești acolo. Nu-i deloc proastă.

N-aveam de ce să fac pe vigilenta și fustele mele oricum nu stăteau niciodată drept, așa că oglinzile nu mă afectau, dar cele cinci minute și-au lăsat amprenta asupra mea. Lada n-avea aerisire și stăteam mult prea aproape de cearșafuri. Dar îmi

pregătisem discursul. Nu trebuia să-i aduc aminte cine sunt. Probabil că adminul o pusese la curent. Și n-aș fi ajuns nicăieri dacă i-aș fi zis că-s cearșafurile mele. Las-o să creadă că-s ale fătucii ne-ncepute.

Când mi-a deschis, i-am oferit un zâmbet larg și i-am zis:

— Colega mea de cameră are o problemă. E boboc și cred că s-a emoționat de la călătoria cu naveta și...

Mă așteptam să se lanseze în tirada despre „proviziile sunt scumpe, totul trebuie reciclat, curățenie înseamnă sfințenie” pe care o auzi indiferent ce faci în campusul nostru de la cucurigu. În schimb, mă întrebă:

— Ce i-ai făcut?

— Ce i-am...? Ascultă, ea-i aia care a dat la rațe. Ce crezi că i-am făcut, ai impresia că i-am băgat degetul în gât?

— I-ai dat ceva? Regulat? Pulbere? Alcool?

— Iisuse, abia a venit. A intrat în cameră, a zis că-i de pe Mary-nu-știu-cum și a debordat.

— Și?

— Și ce? Oi fi arătând eu ca o vampă, dar nu cred că bobocii vomează numai când dau cu ochii de mine.

După figura lui Mami, mi-am dat seama că ea așa ar reacționa. I-am întins cearșafurile împuțite.

— Uite ce-i, i-am zis, mă doare-n cot ce faci. Nu-i treaba mea. Puștoaica are nevoie de un așternut curat.

Se uită la cearșafurile borate mai frumos decât la mine.

— Reciclarea se face abia miercuri. Până atunci, va trebui să doarmă pe saltea.

Mânca-mi-ai mucii, până miercuri putea să tricoteze un rahat, mai ales cu puful care zboară prin campusul nostru de căcat. Am luat cearșafurile înapoi.

— Du-te-n mă-ta, curvo, i-am zis.

M-am ales cu două luni de arest în cămin și o întâlnire cu adminul.

Am coborât la etajul al treilea și am spălat cearșafurile singură. M-a costat o avere. Vor să fii *conștient* de răul pe care-l faci mediului înconjurător cel delicat dacă refuzi să te supui regulilor etc. Căcat. Mediul înconjurător e la fel de delicat ca zambilica unei fete în ultimul an de cămin. Când Moș Moulton a cumpărat Iadu' cu cinci etaje la mâna a treia, a visat

să-l transforme în facultă la care fusese el în tinerețe. Ce l-o fi apucat să cumpere ruina asta - nimeni n-a priceput încă. O fi avut un punct Lagrange deasupra capului.

Probabil că agentul imobiliar fusese destul de convingător ca să-l facă să creadă că Iadul poate arăta ca Arnes, Iowa. Dar măcar se mai făcuseră niște îmbunătățiri tehnice de la construcție, altfel am fi *plutit* cu toții în locul ăsta bătut de soartă. Dar Moș Moulton nu s-a mulțumit să asigure gravitația, să repare țevăria și să angajeze câțiva profesori buni. O, nu, a trebuit să construiască un campus din gresie, să ridice un teren de fotbal și să planteze *copaci*! L-a costat o căruță de bani, normal, și din cauza asta locul nu-i accesibil decât pentru puști bogați sau aflați sub tutelă, în afară de cazurile caritabile, cu bursă, aduse de Moulton. Dar pe vremea lui nu puteai să ți-o freci într-o pungă de plastic ca să-ți împlinești dorințele paterne, așa că Moulton a fost nevoit să-și construiască o facultă. Și uite așa ne-am pomenit prizonieri în spațiu, cu o droaie de plopî enervanți care lasă fulgi și vor să domine atmosfera.

Căca-m-aș în scorburile lor de plopî! Adică, ce dacă suntem cu o sută de ani în urmă? Cu șepcile bobocilor și spectacolele cu majorete mă mai împac. Ora de stingere n-a oprit pe nimeni de la prostii nici acum o sută de ani. Și, recunoașteți, fustele plisate și jachetele cu nasturi îți ușurează intrarea. Dar copacii ăia de tot rahatul!

La început au încercat să imite natura. Îți îngheța păsărică iarna, te sufocai vara, la fel ca în bătrâna Iowa. Măcar atunci copacii erau suportabili. Toată lumea se îneca în puf o lună, îl adunau în baloturi, ca sclavii de pe malul fluviului Mississippi, îl expediau pe Pământ și cu asta, basta. Dar până la urmă s-a găsit ceva prea scump chiar și pentru Moș Moulton și am trecut la climă constantă, ca toate celelalte Iaduri. Bineînțeles, nimeni nu s-a deranjat să le spună treaba asta și copacilor, așa că acum scuipe și lasă frunze când au chef, adică tot timpul. De-abia reușești să ajungi în clasă fără să te sufoci.

Copacii își fac treaba murdară și pe dedesubt, întinzându-și fericiți rădăcini printre conducte și cabluri îngropate, așa că nimic nu merge. Niciodată. Cred că, dac-ar exploda tot învelișul exterior, nimeni nu și-ar da seama. Sistemul de rădăcini ne-ar ține la un loc. Și adminul se miră că-i zicem Iad. Aș vrea să le

dau peste cap echilibrul ăla fragil o dată pentru totdeauna.

Am trecut cearșafurile prin dezinfectant și le-am pus în centrifugă. Cât am stat acolo, urzind gânduri rele pentru boboci și punând la cale cum să scap de pedepse, își făcu apariția Arabel.

— Tawy, salutare! Când te-ai întors?

Îi plac dulcegeăriile. Ne-am jucat de-a lesbienele în anul întâi și uneori cred că-i pare rău că s-a terminat.

— Se ține un chef rupere, mă anunță.

— Sunt pedepsită.

Arabel nu-i cea mai pricepută la chefuri. Adică ea și o sculă de plastic ar face un chef rupere.

— Unde?

— În camera mea. E și Brown acolo, adăugă ea, lascivă.

Așa calculase că mă va face să sar din pantaloni și s-o iau la goană pe scări în sus. M-am uitat cum mi se rotesc cearșafurile în centrifugă.

— Da' tu ce faci aici?

— Am venit după pulbere. Nouă ni s-a stricat aparatul. De ce nu vii și tu? Pedepsele nu te-au împiedicat niciodată până acum.

— Am fost la chefurile tale, Arabel. Spălatul cearșafurilor s-ar putea să fie mai palpitant.

— Ai dreptate, s-ar putea.

Butonă aparatul. Nu era deloc în apele ei.

— Ce s-a întâmplat?

— Nimic. Părea nedumerită. E chef cu regulat fără regulat. Nici măcar o sculă trează la orizont și nicio speranță să apară vreuna. De asta am coborât aici.

— Și Brown?

Brown se ținea de tot soiul de chestii serioase, dar chiar abstinent nu mi-l închipuiam.

— Și Brown. Toți stau acolo ca momăile.

— Să știi c-or fi luat ceva, atunci. Ceva nou, l-or fi adus din vacanță.

Nu pricepeam de ce-i așa de supărată.

— Nu, îmi zise. N-au luat nimic. De altceva-i vorba. Vino să vezi. Te rog.

Poate era doar o farsă ca să mă târască la unul dintre chefurile ei căcăcioase, poate nu era. Dar nu voiam ca Mamiți

să creadă că mi-a rănit sentimentele pedepsindu-mă. Am pus lacătul pe centrifugă, ca să nu-mi fure nimeni cearșafurile, și am plecat cu Arabel.

Măcar de data asta, Arabel nu exagerase. Era un chef de tot căcatu', chiar și după standardele ei joase. Îți dădeai seama îndată ce intrai pe ușă. Fetele arătau nefericite, băieții, neinteresați. Totuși, nu putea fi rău de tot. Măcar se întorsese Brown. M-am dus la el.

— Tawy, mă întâmpină el zâmbind, cum ți-a mers vara asta? Ai învățat ceva nou de la băstinași?

— Mai mult decât a avut de gând tâmpitu' de taică-meu.

I-am zâmbit și eu.

— Sunt convins că nu s-a gândit decât la interesul tău.

Am vrut să-i zic niște vorbe inteligente, dar atunci mi-am dat seama că nu glumește. Brown era exact ca mine. Nu se putea abține de la glume. Numai că acum se abținea. Și nici nu mai zâmbea.

— A vrut să te protejeze pentru binele tău.

Să-nțepenesc de nu trăsese ceva.

— N-am nevoie de protecție, am replicat. După cum bine știi.

— Da, zise el dezamăgit. Da, repetă, și pe urmă o șterse.

Ce mama naibii se întâmpla? Brown se propti de perete, urmărindu-i pe Sept și pe Arabel. Ea-și scosese puloverul și-și dădea jos fusta fâțâindu-se, lucru pe care-l mai văzusem, ba chiar ajutasem la desfășurarea lui. Dar ceea ce nu mai văzusem până atunci era privirea de disperare de pe fața ei. Ceva nu mergea bine deloc. Sept se dezbracă. Avea o sculă așa de mare, că Arabel nici n-ar fi vrut alta, dar expresia de pe fața ei nu se schimbă. El clătină din cap mai degrabă dezaprobator către Brown și se culcă peste Arabel.

— N-am avut parte de futai toată vara, zise Brown din spate meu, cu mâna pe păsărică mea. Hai să plecăm de-aici.

De-abia așteptam.

— Nu putem merge în camera mea. Colega mea de cameră-i virgină. Nu mergem la tine?

— Nu! strigă el, apoi coborî vocea. Am aceeași problemă. Un tip nou. Abia coborât din navetă. Vreau să-l domesticesc cu blândețe.

Minți, Brown, mi-am zis. Ești pe cale să dai înapoi și de la

regulat.

— Știu eu un loc, am zis, și l-am târât pur și simplu în spălătorie, ca să nu aibă timp să se răzgândească.

Am întins pe jos unul dintre cearșafurile lucioase uscate și m-am dezbrăcat cât am putut de repede. Brown nu se grăbi, iar cearșaful moale îl relaxa. Își plimbă mâinile pe tot corpul meu.

— Tawy, îmi zise, mângâindu-mă cu buzele de la șold până la gât, ai o piele așa de moale. Aproape că am uitat cât de moale.

Vorbea singur.

Cum dracu' să uite, futu-i, doar n-a stat o vară pe sec, altfel s-ar vedea acum, însă el se purta de parcă avea tot timpul din lume.

— Aproape că am uitat.... nu-i deloc ca...

Deloc ce? m-am întrebat eu furioasă. Ce dracu' ții în cameră? Și ce are chestia aia și n-am eu? Mi-am desfăcut picioarele și l-am tras cu forța între ele. El înălță puțin capul, se încruntă, pe urmă începu iar pipăitul ăla chinuitor. Pe mă-sa dracului, cât credea că pot s-aștept?

— Hai, am șoptit, încercând să-l manevrez cu șoldurile. Bag-o, Brown. Vreau să mi-o pui. Te rog.

Se ridică atât de brusc, că m-am lovit cu capul de podeaua spălătoriei. Își puse hainele cu o privire... Ce fel? Vinovată? Furioasă?

M-am sculat în capul oaselor.

— Ce curu' mă-sii faci?

— N-ai înțelege. Mă tot gândesc la tatăl tău.

— La *tata*? Despre ce rahatu' dracului tot vorbești?

— Uite, nu pot să-ți explic. Pur și simplu nu pot...

Și plecă. Așa, pur și simplu. Eu stăteam gata să explodez și, când colo, cu ce m-am ales? Cu capul spart.

— N-am tată, cretin împuțit! am strigat după el.

M-am îmbrăcat nervoasă și am scos al doilea cearșaf din centrifugă cu niște nervi pe care aș fi vrut să-i vărs pe Brown. Arabel se întorsese și se holba la mine din ușa spălătoriei. Nu-și schimbase expresia încordată.

— Ai văzut scena aia fermecătoare? am întrebat-o, agățând cearșaful de mânerul centrifugii și găurindu-i un colț.

— N-a fost nevoie. Îmi închipui că s-a petrecut la fel ca la mine. Nefericită, se propti de ușă. Cred c-au luat-o cu toții pe arătură peste vară.

— Poate.

Am făcut cearșafurile ghem. Dar nu credeam că este doar atât. Dacă ar fi fost numai atât, Brown n-ar fi mințit că are un băiat nou în camera lui. Și n-ar fi vorbit întruna despre taică-meu așa de frumos. Am trecut pe lângă Arabel.

— Nu-ți face probleme, Arabel, dacă e să fim iar lesbiene, știi că tu ești prima mea alegere.

Nici când auzi asta nu se bucură prea tare.

Idioată de colegă-mea era trează și ședea cu spatele drept exact acolo unde o lăsasem. Biata ființă lipsită de creier probabil nu se mișcase toată vremea cât fusesem eu plecată. Am făcut patul, mi-am scos hainele a doua oară în seara aia și m-am vârat în el.

— Poți să stingi lampa când ai chef, i-am spus.

Ea se lipi de placa de sprijin din perete, îmbrăcată într-o cămașă de noapte de pe vremea când fusese Moș Moulton la facultă sau mai demult.

— Ai avut necazuri? mă întrebă. Avea ochii larg deschiși.

— Bine-nțeles că nu. Doar nu eu am dat la rațe. Dacă a dat cineva de belea, atunci tu ești aia, am adăugat, răutăcioasă.

Se ghemui lângă placa netedă, ca și cum îi cerea ajutorul.

— Tata... Îi vor spune tatălui meu?

Era din nou când roșie, când albă la față. Și unde va ateriza voma de data asta? Să-mi fie învățătură de minte, așa-mi trebuie dacă-mi vărs nervii pe colega de cameră.

— Lui taică-tău? Normal că nu. Nimeni n-a dat de belea. N-au fost decât două cearșafuri murdare, atâta tot.

Nu păru să mă fi auzit.

— A zis că vine să mă ia acasă dacă dau de belea. A zis că mă obligă să mă întorc acasă.

M-am ridicat în șezut. Nu mai văzusem boboc care să nu moară de dorul casei, cel puțin niciunul ca Zibet, pe care o aștepta o familie iubitoare, nu niște bani într-un fond și doi avocați cu nasul pe sus. Dar Zibet a mea făcea pe ea de groază numai la gândul plecării acasă. Poate că tot campusul o lua pe ulei.

— N-ai dat de necaz, i-am repetat. N-ai de ce să te frământți.

Ținea de placa aia ca și cum murea dacă-i dădea drumul.

— Hai...

Băga-mi-aș ca să am ce scoate, cred că făcea un fel de criză și eu aveam să pic de vinovată și pentru asta.

— Ești în siguranță aici. Taică-tău habar n-are de cearșafuri. Se relaxă puțin.

— Mulțumesc că nu m-ai băgat în belea, zise și se ghemui înapoi în patul ei.

Nu stinse lumina. Iisuse, nu merita să mă strofoc cu ea. M-am ridicat din pat și am stins dracului lampa aia singură.

— Ești un om bun, să știi, îmi șopti pe întuneric.

Ce mai, sigur era cu mintea dusă. M-am cuibărit sub pături, cu gând să mă masturbez până adorm, dacă altfel nu mă putusem rezolva, dar în liniște perfectă. N-aveam chef de alte istericale.

O voce energetică explodează în cameră.

— Tinerilor din Colegiul Moulton, fiilor mei puternici, le spun...

— Ce-i asta? întrebă Zibet în șoaptă.

— Prima noapte în Iad, i-am răspuns și am coborât din pat a nu știu câta oară.

— Fie ca toate eforturile voastre nobile să fie încununate de succes, spuse Moș Moulton.

Am tras o palmă în placa din perete și am scormonit în bagajul încă nedespachetat după o pilă de unghii. M-am cățărat pe patul ei și am început să deșurubez difuzorul.

— Tinerelor din Colegiul Moulton, bubui glasul bărbătesc a doua oară, tuturor fiicelor mele iubite...

Amuți. Am vârât șuruburile și pila în bagaj, am tras una în placă și m-am aruncat înapoi în pat.

— Cine a fost ăla? murmură Zibet.

— Tatăl nostru fondator, i-am răspuns și pe urmă, când mi-am adus aminte ce efect dăunător avea cuvântul „tată” asupra tuturor celor din locul ăsta cinstit, am adăugat repede: e ultima oară când ai fost nevoită să-l auzi. Iau niște plastic mâine din atelier și pun șuruburile la loc, ca să nu se prindă Mami. O să trăim în liniște binecuvântată tot semestrul.

Zibet nu mai zise nimic. Adormise și sforăia încet. Asta însemna că până atunci le intuisem greșit pe toate. Halal început de semestru.

Adminul știa de chef.

— *Știi* ce înseamnă pedeapsă, bănuiesc? mă întrebă.

Un scârbos bătrân, de vreo patruzeci și cinci de ani. De vârsta Dragului de Tati. Era destul de mișto, probabil făcea sport până-l lua naiba ca să nu-i crească burta și să nu-l rădă boboacele. Putea să facă hernie. Cred că și-o freca într-o pungă de plastic, exact ca Tati, ca să ducă mai departe numele familiei. Iisuse, ar trebui să se dea o lege împotriva lor.

— Ești studentă sub tutelă, Octavia?

— Exact. Altfel cum crezi că m-aș fi pricopsit cu numele ăsta de căcat, Octavia?

— N-ai niciun părinte?

— Nu. Mamă-surogat plătită. Cu bani administrați de alții până la douăzeci și unu de ani.

I-am urmărit expresia, ca să văd ce reacție are. Așa văzusem multe fețe speriate.

— N-am cui să scriu, în afară de avocații tăi. N-am cum să te exmatriculez. Iar pedepsele n-au niciun efect asupra ta. Să fiu sincer, nu știu ce anume ar avea.

Fac pariu că nu știi. Mă uitam la el întruna și se holba și el la mine, poate întrebându-se dacă eram fiica lui iubită, dacă sămânța aia scumpă din pungă de plastic se transformase în tipa pe care voia s-o frigă chiar acum.

— Cum i-ai zis mamei căminului?

— Curvă.

— Și eu am vrut să-i zic așa de vreo două ori.

Voia să-mi arate că-i de partea mea. Am așteptat, foarte sigură de ce va urma.

— Cheful ăla. Am auzit că băieții se distrează cu ceva nou. Ce este?

La altă întrebare mă așteptam eu.

— Nu știu, am răspuns și atunci mi-am dat seama că lăsasem garda jos. Crezi că ți-aș zice, dac-aș ști?

— Nu, sigur că nu. Admir lucrul ăsta. Ești o tânără grozavă, să știi. Sinceră, loială și foarte drăguță, nu te supăra că-ți zic.

Hmm... Și nu știu cum se face, dar ai găsit o treabă pentru mine, nu-i așa?

— Secretara mea și-a dat demisia. Îi plac bărbații mai tineri, așa zice, deși dacă ce am auzit e adevărat, i-ar fi mai bine cu mine. E o slujbă bună. Multe avantaje suplimentare. Asta, bine-nțeles, dacă nu ești ca secretara mea și-ți plac băieții, nu

bărbații.

Ei, și uite așa găsisese el rezolvarea. Fără boboace virgine, fără pedepse. De-a dreptul tentant. Numai că el avea cel puțin patruzeci și cinci de ani, iar mie-mi făcea greață ideea să mă mârlesc cu tata. Îmi pare rău, domnule.

— Dacă tutela e cea care te deranjează, te asigur că sunt modalități de verificare.

Mincinosule. Nimeni nu știe al cui copil e. De asta avem nume luate din cărți, ca să nu apărem la ușa lui Tati: salut, sunt fica ta iubită. Tutela îi protejează de asemenea scene. Numai că uneori, când ai de-a face cu un admin libidinos, te întrebi cine protejează pe cine.

— Mai ții minte ce i-am zis mamei căminului? l-am întrebat.

— Da.

— Tu ești de două ori mai curvar.

Pedeapsă tot anul și brățară cu alarmă sudată la încheietură.

— Știi ce-i cu ei, îmi șopti Arabel la oră.

Numai așa o puteam vedea. Blestemata de brățară urla și dacă mă frecam fără permisiune.

— Ce? am întrebat, deloc curioasă de răspuns.

— Îți zic după.

M-am întâlnit cu ea afară, într-o furtună de frunze zburătoare și puf. Sistemul de circulație se bulise din nou.

— Animale, spuse Arabel.

— Animale?

— Niște creaturi miciute și oribile, lungi cât un braț. Le zice teseli. Sunt niște ființe maronii scârboase.

— Nu cred, i-am zis. Trebuie să fie și altceva la mijloc, nu doar niște animale. Asta-i chestie de școală generală. Au suferit biomodificări?

— Vrei să zici feromoni sau altele asemenea? Se încruntă. Nu știu. Eu sigur n-am văzut nimic atrăgător la ele, dar băieții... Brown și-a adus creatura la o petrecere, o căra pe braț și-i zicea Fetița Ann. Toți roiau în jurul ei, o mângâiau și-i spuneau „hai la Tati”. A fost oribil.

Am dat din umeri.

— Păi, dacă ai dreptate, n-avem de ce să ne îngrijorăm. Și dacă-s biomodificate, cât crezi c-or să-i mai tenteze? Se va termina pe la jumătatea semestrului.

— Nu poți să vii la mine? Nu te văd niciodată.

Mi se părea gata s-o dea iar pe lesby. Am ridicat mâna cu brățara.

— Nu pot. Arabel, întârzii la ora următoare, i-am zis și am tuns-o prin puful galben și alb.

Nu mai aveam ore. M-am dus în cămin și am tras niște pulbere.

Când m-am trezit, Zibet era în cameră. Stătea pe pat și scria de zor într-un caiet proptit pe genunchii ridicați. Arăta mult mai bine decât atunci când o văzusem prima oară. Îi crescuse puțin părul și se ondula destul pe la vârfuri ca să-i mai înfrumusețeze trăsăturile. Nu părea încordată. De fapt, arăta aproape fericită.

— Ce faci?

Asta speram eu s-o fi întrebat. Din primele propoziții pe care le rostești după ce iei pulbere înțelege cine ce poate.

— Recopiez notițele.

Futu-i, pe unii îi face fericiți orice rahat. M-am întrebat dacă și-o fi găsit un tip și dacă de asta era așa de îmbujorată. Dacă și-l găsisse, îi mergea mai bine decât lui Arabel. Sau decât mie.

— Pentru cine?

— Ce?

Se uită la mine tâmp.

— Pentru ce băiat copiezi notițele?

— Băiat?

Îi cam tremură vocea. Arăta speriată.

— Mi-am zis că ai un prieten, am rostit prudentă, dar am văzut că iar se pierde toată.

Să-mi trag palme, cine știe ce am scos pe gură! Oare ce cuvinte rostisem, de se îngrozise în halul ăsta?

Se trase lângă peretele patului, de parcă aveam de gând să sar la ea, și-și lipi caietul de piept.

— De ce crezi asta?

Ce să cred? Porcăria dracului, ar fi trebuit să-i zic de pulbere înainte s-o iau. Acuma trebuie să-i răspund ca și când discutam normal, nu ca un șobolan ținut în cușcă și împuns cu bățul, și să sper că-i pot explica treaba mai târziu.

— Nu știu de ce. Mi s-a părut că ești...

— Deci, e adevărat, spuse ea și se încorda iar, clipind, când albă, când roșie la față.

— Ce-i adevărat? am vrut să aflu, tot întrebându-mă ce tâmpenie scosesem pe gură din cauza pulberii.

— Am avut și eu codițe ca tine înainte de a veni aici. Poate că te-ai gândit la asta.

Căcat, mă legasem de buclele ei.

— Tata... Strânse caietul la piept, cum strânsese placa peretelui în prima noapte, ca și când de el depindea viața ei. Mi le-a tăiat tata.

Îmi mărturisea o chestie înspăimântătoare, iar eu habar n-aveam ce anume.

— De ce?

— A zis că-i ispitesc pe... bărbați cu ele. A zis că sunt... că le stârnesc gânduri mârșave. A zis că-i vina mea că așa se întâmplă. M-a tuns cheală.

În sfârșit, m-am prins c-o întrebasem exact ce-mi închipuisem: dacă are un prieten.

— Crezi că... așa fac? mă întrebă cu glas stăruitor.

Glumești? Nu l-ar fi ispitit pe Brown nici dac-ar fi avut chef să frigă o virgină. Dar fătucii nu-i puteam zice asta și, pe de altă parte, dacă-i spuneam „da”, iar s-ar fi transformat dormitorul în pungă de borât. Îmi părea rău de ea, biata puștoaică rămasă fără codițe și cu un tată nemernic, care o speriasse de moarte cu o grămadă de minciuni. Nu-i de mirare că fusese așa de îngrozită când venise aici.

— Crezi? insistă ea.

— Vrei să știi ce cred, i-am zis, ridicându-mă în picioare cam împleticită. Cred că tații sunt niște mormane de căcat.

Mi-am adus aminte de povestea lui Arabel, despre animăluțele lungi cât brațul, și de ce-mi spusese Brown: „A vrut să te protejeze pentru binele tău.”

— Mai împruțiți decât un morman de căcat. Toți.

Se uită la mine și se lipi de perete, ca și când ar fi vrut să mă creadă.

— Vrei să știi ce mi-a făcut taică-meu mie? am întrebat-o. Nu mi-a tăiat cozile. O, nu, a făcut o treabă mult mai bună. Ai auzit de copiii sub tutelă?

Negă scuturând din cap.

— În regulă. Tata vrea să-i ducă cineva mai departe prețiosul nume și prețiosul suc din mădular, dar n-are chef să se deranjeze prea mult. Așa că a înființat un fond. A vărsat o

căruță de bani în el, s-a masturbat într-o pungă de plastic și, *presto*, s-a trezit tătic, iar avocații fac treaba murdară în locul lui. Adică au grijă de mine și mă trimit undeva în vacanța de vară și-mi plătesc taxa la școala asta de la capătul lumii. Și dau bani ca să mă pomenesc eu cu așa ceva. Am ridicat mâna cu brățara hidoasă. Tata nici măcar nu m-a văzut vreodată. Habar n-are cine sunt. Ai încredere în mine. Știu eu cum sunt tații ăștia împuțiți.

— Aș vrea..., spuse Zibet.

Deschise cartea și se apucă iar de copiat. M-am lăsat pe pat, începea să mă doară capul după pulbere. Când m-am uitat la ea din nou, stropea cu lacrimi notițele prețioase. Sfinte Sisoe, numai prostii i-am spus. Singura mea speranță în locul ăsta nasol era ca băieții să înceteze jocul cu animalele pe la mijlocul semestrului și eu să iau note mai mari.

Pe la mijlocul semestrului, se defectase tot sistemul de circulație. În campus înotai în frunze și puf până la genunchi. Abia mergeai. Am înaintat cu greu printre frunze spre clasă, cu capul plecat. Nu l-am văzut pe Brown decât atunci când a fost prea târziu.

Ținea animalul pe braț.

— Ea e Fetița Ann, îmi spuse. Fetița Ann, ți-o prezint pe Tawy.

— Du-te dracu', i-am zis și am trecut pe lângă el.

Mă apucă de încheietură și mă strânse de brățară până când mă duru.

— Nu-i frumos ce faci, Tawy, Fetița Ann vrea să te cunoască. Nu-i așa, scumpete?

Ridică animalul spre mine. Arabel avusese dreptate. Erau niște creaturi hidoase. Nu mai văzusem una atât de aproape. Avea o mutriță maro ascuțită, ochi tâmpi, bot mic și roz și blană maro aspră. Atârna bleagă pe brațul lui Brown. Îi legase o fundă la gât.

— Exact genul tău, i-am zis. Urâtă ca dracu' și cu o gaură destul de mare ca s-o găsești până și tu.

Mă strânse mai tare de braț.

— Nu vorbi așa cu...

— Salut, rosti Zibet în spatele meu.

M-am întors. Asta-mi lipsea.

— Salut, i-am spus, și mi-am smuls brațul din strânsoare. Brown, ea e colega mea de cameră. Colega mea *virgină*. Zibet, Brown.

— Iar ea e Fetița Ann, zise Brown, ridicând animalul idiot, care deschise către noi gura moale și roz.

Își ridicase și coada. I-am văzut și dosul, tot roz și moale. Iar Arabel nu pricepea ce-i atrage pe băieți...

— Mă bucur de cunoștință, colegă de cameră, mormăi Brown, trăgând animalul lângă el. Hai la Tati, îi zise și se îndepărtă ofuscat printre frunze.

Mi-am frecat încheietura chinuită. Nu, te rog, să nu mă întrebe Zibet la ce folosește un tesel! Mi-a ajuns cât am îndurat într-o zi. N-am de gând să-i explic unei virgine obiceiurile perverse ale lui Brown.

O subestimase. Dădu scurt din umeri și-și lipi caietele de piept.

— Bietul animal, spuse ea.

— Ce știi despre păcat? mă întrebă pe nepusă masă, în seara aceea.

Măcar stinsese lumina. Mai învățase câte ceva.

— O grămadă. Cum crezi că m-am pricopsit cu brățara asta splendidă?

— Vreau să zic, despre lucrurile foarte, foarte urâte. Să le faci altcuiva. Ca să te salvezi pe tine.

Tăcu. Nu i-am spus nimic. O vreme, nu mai vorbi nici ea.

— Știu despre admin, rosti într-un sfârșit.

N-aș fi fost mai șocată nici dacă împuțitu' de Moș Moulton ar fi strigat „Fii binecuvântată, fiica mea” prin difuzor.

— Ești un om bun. Mi-am dat seama.

Vorbea cu glas visător. Dacă ar fi fost oricine altcineva în locul ei, aș fi zis că se masturbează.

— Sunt lucruri pe care nu le-ai face nici ca să-ți salvezi propria piele, adăugă ea.

— Iar tu ești o criminală hârșită, vrei să zici?

— Sunt lucruri pe care nu le-ai face, repetă ea somnoroasă, apoi anunță răspicat și inutil: Sora mea vine la mine de Crăciun.

Futu-i, era plină de surprize în seara asta.

— Am crezut că mergi tu acasă de Crăciun.

— Nu mă mai duc acasă niciodată, îmi spuse.

— Tawy! Arabel mă striga din capătul celălalt al campusului. Salut!

Băieții și-au revenit, mi-am zis, iar eu cum dracu' scap de brățară? M-am simțit așa de ușurată, că-mi venea să plâng.

— Tawy, nu te-am văzut de săptămâni!

— Cum mai merge? am întrebat-o, mirată că nu începe imediat să turuie despre băieți, în stilul ei amețitor.

— Ce vrei să zici?

Făcu niște ochi cât cepele. Deci nu de băieți era vorba. Tot mai aveau teseli Brown, Sept și ceilalți. Nu scăpaseră de ei. Nu-s decât niște animale, mi-am zis furioasă, nu-s decât niște animale, de ce te agiți atât din cauza lor? Tatăl tău nu se gândește decât la interesul tău. Hai la Tati.

— Secretara adminului și-a dat demisia, mă anunță Arabel. Am fost pedepsită c-am făcut un chef cu tăvăleală în cameră. Scutură din umeri. A fost cea mai bună ofertă pe care am primit-o toamna asta.

Ești sub tutelă, Arabel. Ești sub tutelă. Ar putea fi taică-tău. Hai la Tati.

— Arăți groaznic, îmi spuse. Iei prea multă pulbere?
Am clătinat din cap.

— Știi ce fac băieții cu teselii?

— Tawy, draga mea, dacă nu-ți dai seama singură ce-i cu gaura aia mare și roz...

— Tatăl colegei mele de cameră i-a tăiat părul, am zis. E fată mare. N-a pus-o niciodată. Taică-său a tuns-o cheală.

— Măi, da' chiar ai luat-o razna. Ia zi, de când n-ai mai avut parte de o tăvăleală? Poți să-ți aranjez eu una, cu băieți mai tineri ca adminul, nu-ți face probleme. Garantat nu-s sub tutelă. Te rezolv eu.

Am refuzat-o.

— Nu vreau.

— Măi, sunt îngrijorată din cauza ta. Nu vreau s-o iei pe calea cea bună. Măcar lasă-mă să vorbesc cu adminul despre brățară.

— Nu, am repetat răspicat. N-am nimic, Arabel. Trebuie să merg la oră.

— Nu te lăsa doborâtă de chestia asta cu teselii, Tawy. Nu-s

decât niște animale.

— Da...

M-am îndepărtat de ea mergând drept, străbătând campusul sufocat de frunze și de ploaia de puf. Imediat ce nu m-a mai putut vedea, m-am lăsat pe un plop uriaș și m-am agățat de el așa cum se agățase Zibet de placa din perete. Ca și când ar fi murit dacă-i dădea drumul.

Zibet nu mai pomeni de sora ei decât puțin înainte de vacanța de Crăciun. Părul ei, care, crezusem eu, creștea, arăta mai ciopârțit ca oricând. Îi revenise expresia încordată, tot mai încordată pe zi ce trecea. Părea o victimă a radiațiilor.

Nici eu nu arătam prea bine. Nu puteam dormi, iar din cauza pulberii mă durea capul câte o săptămână. Brățara îmi provocase o mâncărime care se întindea până la jumătatea brațului. Și Arabel avea dreptate. O luam pe ulei. Nu-mi puteam scoate teselii din minte. Dacă m-ai fi întrebat ce părere am despre animale vara trecută, aș fi zis că te distrezi de minune cu ele, mai ales dacă ești și tu animal. Acum era destul să mi-l amintesc pe Brown cărându-și creatura mică și hidoasă, roz cu maro, pe braț, că mi se făcea greață imediat. Mă tot gândesc la tatăl tău. Dacă tutela e cea care te îngrijorează, aflu eu ce și cum pentru tine. Se gândește numai la interesul tău. Hai la Tati.

Avocații mei nu reușiseră să-l convingă pe admin să mă lase de Crăciun la Aspen sau în altă parte. Îmi obținuseră toate privilegiile imediat ce plecase toată lumea, dar nu mă putuseră scăpa de brățară. Mi-am zis că, dacă Mami se uita atent la ce-mi făcea pe braț, mă va lăsa s-o scot câteva zile, ca să mă vindec. Sistemul de circulație se reparase, băteau vânturi cu viteză de uragan în tot Iadul. Crăciun Fericit tuturor.

În ultima zi de cursuri, am intrat în camera noastră întunecoasă, am lovit placa din perete și am înghețat. Zibet stătea în beznă. Pe pat. Cu un tesel în poală.

— De unde-l ai? am șoptit.

— L-am furat.

Am încuiat ușa și am blocat-o cu un scaun.

— Cum?

— Erau toți plecați la un chef în altă cameră.

— Ai fost în căminul băieților?

Nu-mi răspunse.

— Ești boboc. Te-ar putea trimite acasă din cauza asta, i-am zis, șocată.

Nu demult se urcase la propriu pe pereți și zisese „nu mă mai duc acasă niciodată”.

— Nu m-a văzut nimeni, îmi spuse cu voce calmă. Erau toți la un chef.

— Ești dusă. Știi al cui e?

— E Fetița Ann.

Am înșfăcat primul cearșaf de pe pat și mi-am căptușit geanta cu el. Pe toți dracii, în camera noastră va căuta Brown prima oară. Am scotocit prin sertarul biroului după o foarfecă, să dau niște găuri în geantă. Zibet stătea și mângâia creatura dezgustătoare.

— Trebuie s-o ascunzi, i-am spus. De data asta nu glumesc. Chiar ai dat de belea.

Nu mă auzi.

— Sora mea, Henra, e drăguță. Are cozi lungi, ca tine. Și ea e bună la suflet. Adăugă, cu voce aproape rugătoare: are numai cincisprezece ani.

Brown ceru și obținu permisiunea de a percheziționa camerele și, ați ghicit, începu exact cu camera noastră. Teselul nu era acolo. Îl ascunsesem în geantă și-l vârașem într-o centrifugă din spălătorie. Pusesem celălalt cearșaf lucios în fața lui, considerând că-i o ironie numai bună pentru Brown, dar el era prea furios ca să se prindă.

— Vreau să mai verific o dată, îmi spuse el, după ce Mami îl plimbase prin toate camerele. Știu că-i aici. Se întoarse către mine. Știu că tu l-ai luat.

— Următoarea navetă pleacă în zece minute, îl atenționa Mami. Nu mai e timp pentru încă o verificare.

— Ea l-a luat. I-o citesc pe față. L-a ascuns undeva. Undeva în căminul ăsta.

Mami arăta de parcă avea chef să-l țină în lada ei cam un ceas. Îl refuză scuturând din cap.

— Ai pierdut, Brown, i-am zis. Dacă mai stai, ratezi naveta și rămâi blocat în Iad de Crăciun. Dacă pleci, o pierzi pe iubita ta Fetița Ann. Ceva tot pierzi oricum, Brown.

Mă prinse de încheietură. Pielea iritată de sub brățară era

de nesuportat. Mi se umflase, se făcuse roșie spre vânătă în jurul metalului. Am încercat să mă eliberez cu celălalt braț, dar strânsoarea era la fel de dură ca expresia răzbunătoare de pe fața lui.

— Octavia a fost la un chef cu tăvăleală în căminul băieților săptămâna trecută, mă pârî el lui Mami.

— Nu-i adevărat, am protestat.

De-abia vorbeam. Durerea îmi făcea atâta creață, că mai aveam puțin și leșinam.

— Mi se pare greu de crezut, zise Mami, din moment ce are o brățară cu alertă.

— Asta? Brown îmi trase brațul în sus. Am țipat. Chestia asta? Răsuci brățara în jurul încheieturii. Și-o scoate când vrea. N-ai știut? Îmi aruncă mâna și se uită la mine scârbit. E prea deșteaptă ca s-o oprești cu o brățară cu alertă, nu-i așa, Tawy?

Mi-am lipit de corp încheietura care pulsa și am încercat să nu leșin. Nu-i din cauza animalelor, mi-am zis, înnebunită. N-ar face asta numai pentru un animal. Altceva trebuie să fie la mijloc. Mai rău. Nu trebuie să-și primească teselul înapoi niciodată, niciodată.

— Se anunță naveta, spuse Mami. Octavia, ai rămas fără privilegii pe timpul vacanței.

Brown îmi aruncă o privire triumfătoare și ieși din cameră după ea. M-am luptat din toate puterile să aștept până la plecarea ultimei navete ca să merg după tesel. L-am cărat în cameră cu mâna sănătoasă. Pedepsele nu mai contau. N-aveam unde să merg. Iar teselul era în siguranță.

— O să fie bine, i-am spus animalului.

Dar m-am înșelat. Henra, sora cea drăguță, nu era drăguță. Îi fusese tăiat părul atât de scurt, cât se putuse de scurt. Avea fața umflată de plâns și ochii plini de lacrimi. Zibet se albise la față și rămăsese așa. După cum arăta, n-am crezut că va mai plânge vreodată. Nu-i grozavă starea în care te aduce un semestru la facultă?

Pedepsită sau nu, trebuia să scap de acolo. Mi-am luat cărțile și m-am mutat în spălătorie. Am scris două eseuri trimestriale, am citit trei manuale și, ca Zibet, mi-am recopiat toate notițele. M-a tuns. A zis că-i ispitesc pe bărbați și că-i vina mea că se întâmplă așa. Tatăl tău nu încerca decât să te protejeze. Hai la Tati. Am pornit toate centrifugele deodată, ca

să nu-mi aud gândurile, și mi-am scris eseurile.

Am supraviețuit până în ultima zi de vacanță, strângând din dinți ca să nu mă gândesc la Brown, la tesel, la nimic. Zibet și sora ei au coborât în spălătorie să-mi spună că Henra pleacă cu prima navetă. Mi-am luat rămas-bun. „Sper să mai vii”, i-am zis, știind că sună fals, că pentru nimic în lume nu m-aș întoarce pe Marylebone Weep dacă aș fi în locul ei.

— Mă întorc sigur. Imediat ce termin școala.

— Nu-s decât doi ani, spuse Zibet.

Acum doi ani, Zibet avea același chip dulce ca sora ei. Peste doi ani, Henra va arăta și ea ca moartea-n vacanță. Ce mișto, să crești în Marylebone Weep, când ești o epavă la șaptespe ani.

— Întoarce-te cu mine, Zibet, o chemă Henra.

— Nu pot.

Vremea borâtului. M-am întors în cameră, m-am trântit pe patul meu cu un teanc de cărți și m-am apucat de citit. Teselul dormise pe piciorul patului, cu vaginul deschis în sus. Se cațără în poala mea și se culcă acolo. L-am luat în brațe. Nu s-a opus. Deși îl țineam în cameră de atâta vreme, nu-l examinase niciodată prea atent. Acum am văzut că nu se putea opune nici dacă încerca. Avea pernțe fine și roz la lăbuțe, dar fără gheare. Nici dinți n-avea, doar o gură fină ca un boboc de floare, mică, numai un sfert din deschizătura de la capătul celălalt. Dacă fusese tratat cu feromoni, eu sigur nu-mi dădeam seama. Poate atrăgea pur și simplu pentru că era lipsit de apărare, pentru că nu putea opune rezistență nici dacă voia.

L-am culcat pe spate și i-am băgat vârful degetului în vagin. Făcusem destul pe lesbiana în anul întâi, ca să știu cum e o păsărică bună. Am vârât degetul mai adânc.

Țipă.

L-am scos imediat, am strâns pumnul și mi l-am vârât în gură ca să nu țip și eu. Un țipăt oribil, groaznic, cerșind milă. Neajutorat. Disperat. Țipătul scos de o femeie violată. Nu.

Mai rău. De un copil. Țipătul scos de un copil violat. N-am auzit așa un sunet în viața mea, mi-am zis, și în aceeași clipă mi-am dat seama că, de fapt, îl auzisem tot semestrul. Feromoni. Ba nu, o atracție mai puternică decât o substanță chimică. Sau teama e tot substanță chimică?

Am așezat bietul animăluț pe pat, m-am dus în baie și m-am spălat pe mâini o oră. Crezusem că Zibet nu știe la ce folosesc

teselii, că nici nu-i trece prin cap ce le fac băieții. Dar ea știuse. Știuse și încercase să țină secretul față de mine. Știuse și intrase de una singură în dormitorul băieților, ca să fure un animal. Ar fi trebuit să le furăm pe toate, pe toate, să le scăpăm de nemernicii ăia abjecți... De-a lungul anilor, îl făcusem pe tatăl meu în fel și chip, dar niciun cuvânt nu era destul de jignitor pentru mârșavia asta. Perverși nenorociți. Ticăloși împuțiți.

Zibet stătea în ușa băii.

— O, Zibet, am zis, apoi am tăcut.

— Sora mea pleacă acasă în după-amiaza asta.

— Nu, am rostit. Nu.

Am fugit pe lângă ea și am ieșit din cameră.

Cred că am suferit un soi de cădere nervoasă. În orice caz, nu știu exact cum mi-am petrecut perioada aceea. E o prostie, pentru că lucrul pe care mi-l amintesc cel mai clar e senzația că trebuia să mă grăbesc, că avea să se întâmple o nenorocire dacă nu mă grăbeam.

Știu că n-am respectat pedeapsa, pentru că mi-aduc aminte că ședeam sub plopi și mă gândeam că Moș Moulton are un simț al umorului teribil. Pusese becuri de Crăciun în plopii rămași fără frunze, iar puful și frunzele fragile se atingeau de ele și luau foc. Peste tot mirosea a ars. Îmi aduc aminte că m-am gândit clar la fum și la foc, amândouă foarte potrivite pentru un Crăciun petrecut în Iad.

Dar când am încercat să mă gândesc la teseli, la ce să fac, gândurile mi-au luat-o pe arătură, n-am mai știut de mine, parcă luasem prea multă pulbere. Uneori Brown o voia pe Zibet, nu pe Fetița Ann, iar eu protestam: „Ai tuns-o. Nu ți-o dau niciodată înapoi. Niciodată.” Și ea se lupta și se tot lupta cu el. Dar n-avea gheare și dinți. Alteori îl vedeam pe admin și-mi zicea: „Dacă tutela e cea care te îngrijorează, află eu ce și cum pentru tine”, iar eu îi replicam: „Nu vrei teseli decât pentru tine.” Sau altădată, tatăl lui Zibet spunea: „Nu încerc decât să te protejez. Hai la Tati.” Iar eu mă urcam pe patul meu ca să deșurubez difuzorul, dar nu reușeam să-l amuțesc. „N-am nevoie de protecție”, îi spuneam. Zibet se zbătea întruna.

Un smoc de puf se lipi de un bec. Se aprinse și căzu pe frunzele maronii fărâmițate. Putea a fum peste tot. Cineva ar

trebui să raporteze. Ar putea arde Iadul până la temelii sau din temelii, cum toți sunt plecați de Crăciun. Asta era, trebuia să spun cuiva. Dar nu aveam cui. Îl voiam pe tata. Nu era acolo. Nu fusese niciodată. Își plătise banii, își vărsase sămânța și mă aruncase în vizuina lupilor. Dar măcar nu era unul dintre ei. Nu era unul dintre ei.

Nu aveam cui să spun.

— Ce i-ai făcut? mă întrebă Arabel. I-ai dat ceva? Regulat? Pulbere? Alcool?

— Nu i-am...

— Consideră-te pedepsită.

— Nu de animale-i vorba. Le zic Scumpa mea și Fetița Ann. Ei sunt tații. Ei sunt tații. Dar teselii n-au gheare. N-au dinți. Nici ce-i aia să te frigi nu știu.

— El se gândește numai la interesul ei, zise Arabel.

— Ce tot spui acolo? A tuns-o. Ar fi trebuit s-o vezi cum se agăța din răspuțeri de placa de pe perete! S-a luptat întruna, dar nu i-a folosit. N-are gheare.

N-are dinți. De-abia a-mplinit cînșpe ani. Trebuie să ne grăbim.

— Totul se va termina la jumătatea semestrului, spuse Arabel. Te aranjez eu. Îți garantez că nu-i niciunul sub tutelă.

Stăteam în lada lui Mami și băteam cu pumnii în ușă. Nu știam cum ajunsese acolo. Mă uitam la mine din oglinzile ei. Fața lui Arabel: încordată și disperată. La început roșie, pe urmă albă, pe urmă roșie din nou: fața colegei mele de cameră. N-avea să mă creadă. Avea să mă pedepsească din nou. Nu mai conta.

Când mi-a deschis, n-am fost în stare să fug. Trebuia să spun cuiva, până ce nu lua foc toată șandramaua.

— Vai, draga mea, zise ea și mă strânse în brațe.

Am știut dinainte de a deschide ușa că Zibet stă pe patul meu, în beznă. Am apăsât placa din perete și am rămas cu mâna bandajată pe ea, de parcă aveam nevoie de sprijin.

— Zibet, i-am spus, o să se rezolve. Mami o să conștate toți teselii. O să se interzică animalele în campus. O să se rezolve.

Ridică ochii spre mine.

— L-am trimis acasă cu ea, îmi zise.

— Ce? am întrebat prosteste.

— El nu vrea... să ne lase în pace. E... Am trimis-o pe Fiica Ann acasă cu ea.

Nu. O, nu.

— Henra e bună la suflet, ca tine. Nu se va salva. Nu va rezista doi ani. Mă privi fix în ochi. Mai am două surori. Cea mai mică are zece ani.

— Ai trimis teselul acasă? La tatăl tău!

— Da.

— Nu se poate apăra. N-are gheare. Nu se poate apăra.

— Ți-am zis că nu știi nimic despre păcat, îmi spuse și întoarse capul.

N-am întrebat-o niciodată pe Mami ce se alegea de teselii pe care-i confiscau de la băieți. Spre binele lor, sper că s-a îndurat cineva și le-a pus capăt suferințelor.

ÎN CRETACICUL TÂRZIU

— Abia în Cretacicul târziu au atins prădătorii culmea evoluției, spuse profesorul Othniel. Firește, dinozaurii carnivori existau încă de la mijlocul triasicului, dar abia în Cretacicul târziu, odată cu apariția speciilor *Albertosaurus*, *Coelophysis*, *Velociraptor*, *Deinonychus* și, evident, *Tyrannosaurus Rex*, a atins dinozaurul prădător puterea, viteza și complexitatea lui maximă.

Profesorul Othniel scrisese „CRETACICUL TÂRZIU - PRĂDĂTORI” pe tablă. Suferea de artrită și era puțin cocoșat, iar cele două afecțiuni combinate îl obligau să folosească numai treimea de jos a tablei. Scrisese „ALBERTOSAURUS, COELOPHYSIS, VELOCIRAPTOR, DEINONYCHUS, TYRANNOSAURUS REX” în coloană, sub „CRETACICUL TÂRZIU - PRĂDĂTORI”, astfel că „TYRANNOSAURUS REX” ajunsese chiar deasupra tăviței cu cretă.

— Dintre toți aceștia, continuă el, „*Tyrannosaurus Rex*” este cel mai cunoscut, și pe bună dreptate.

Studentii profesorului Othniel notară pe caiete „Nr. 1 CT. Prădător TRX”, sau „fără prădători în Cretacicul târziu” sau „Am o colegă de cameră nouă. O cheamă Traci. Semnat, Deanna.” Unul compunea o scrisoare lungă de protest față de amenziile de parcare primite pe nedrept.

— Evoluția prădătorilor a fost din cauza, în parte, abundenței fără precedent a prăzii. Erbivorele ca *Triceratops*, *Chasmosaurus* și hadrozaurul, dinozaurul cu cioc de rață, cutreierau continentele în turme imense.

Profesorul scrisese „PRADĂ - HADROZAURI” sub „TYRANNOSAURUS REX”. Trebui să mute buretele ca să poată scrie și „creastă osoasă cu cavități largi” dedesubt. Studentii scriseră „Cireada - ornitorinc cu cioc de rață”, „Traci, noua mea colegă de cameră, are un prieten super de SUPER. Îl cheamă Todd” și „Dacă credeți că voi plăti amenda, sunteți nebuni!”

— Hadrozaurii erau o pradă ușoară. Nu aveau coarne sau încrețituri osoase ca *triceratopii*, continuă profesorul. Aveau însă creste osoase mari, pe care probabil că le foloseau ca să-și

trimită avertizări unii altora sau să-i audă și să-i miroasă pe prădători.

Termină de înghesuit „CREASTĂ OSOASĂ CU CAVITĂȚI LARGI” sub „hadrozauri” și înălță capul, ca și când ar fi auzit ceva.

Unul dintre studenții din anul al doilea, care scria „nici măcar nu am mașină”, aruncă o privire spre ușă, dar nu văzu pe nimeni.

Profesorul se îndreptă de spate vertebră cu vertebră, până când vârful capului său chel ajunsese aproape la același nivel cu marginea superioară a tablei. Ridică bărbia, de parcă ar fi amușinat aerul, apoi se aplecă la loc în față, încruntându-se.

— Avertizările însă nu le-au folosit deloc împotriva lui *Tyrannosaurus Rex*, înalt de cincisprezece metri, cu maxilar de un metru și jumătate și colți de șaptesprezece centimetri.

Adăugă, printre bucățile de burete, „MAXILAR - 1,5 metri, DINȚI - 17 centimetri.”

Studenții lui scriseră „Administrația Parcării e o bandă de naștiți”, „Deanna + Todd” și „TRX are 1,5 metri”.

După cursul de Antecedente Avansate, profesoara Sarah Wright își luă corespondența și o duse în birou. Văzu un plic din hârtie manila de la Ministerul Educației, o scrisoare de la Administrația Parcării Campusului pe care scria „Al treilea avertisment: plătiți imediat amenzile restante” și un plic pătrat cu aspect oficial, de la decanat. Nu voia să-l deschidă pe niciunul.

Nu avea amenzi de parcare neachitate, ministerul urma să reducă fondurile guvernamentale pentru universități cu încă optsprezece la sută, iar scrisoarea de la doamna decan o anunța, probabil, că reducerea se va aplica exclusiv Catedrei de Paleontologie.

Mai era și o broșură capsată de la o școală de pilotaj. Trimisese școlii o scrisoare în vacanța de primăvară, după ce corectase o sută patruzeci și trei de lucrări, dintre care niciuna nu reușise să se ridice mai sus de genunchiul broaștei. Pe broșură erau un vultur și niște nori, iar antetul spunea: „Vrei să scapi de griji?”

Scoase capsă și deschise broșura. „Te plictisești vreodată de slujba ta și vrei s-o lași baltă? Simți vreodată nevoia să-ți

strângi lucrurile și să faci ceva cu adevărat inteligent?”

O ținea tot în stilul ăsta - care-i amintea de lucrările studenților - câteva alineate la rând, presărate cu ilustrații, până ce ajungea la treburi serioase, adică trei mii de dolari pentru cursul de la Academia de Pilotaj Lindbergh, „inclusiv zboruri private, comerciale, instructor de zbor calificat, instructor și instrumente de zbor, examene scrise și examene de pilotaj. Cazarea se plătește separat. Nu ne asumăm răspunderea pentru răniri, calamități sau alte accidente.”

Se întrebă dacă la „alte accidente” intrau și reducerile bugetare aplicate de minister. Asistentul ei, Chuck, intră în birou mâncând o prăjitură și fluturând un plic pătrat, cu aspect oficial.

— Ai primit și tu unul din ăsta? o întrebă.

— Da, răspunse Sarah, ridicându-l pe al ei. Tocmai voiam să-l deschid. Ce e, o invitație la un măcel?

— Nu, o recepție pentru un tip. O ține decana după-amiază. În biblioteca facultății.

Sarah se uită la invitație suspicioasă.

— Am crezut că e plecată la o conferință pe probleme de educație.

— S-a întors.

Sarah rupse plicul și scoase invitația.

— „Doamna decan are plăcerea să vă invite la recepția dată în onoarea profesorului Jerry King”, murmură ea. Profesorul Jerry King? Deschise plicul din hârtie manila și aruncă un ochi pe raportul ministerului, căutându-i numele. Cine e, știi cumva?

— Nu.

Măcar nu era unul dintre susținătorii reducerilor bugetare. Numele lui nu apărea pe listă.

— Au primit invitații și ceilalți din catedră?

— Nu știu. Othniel a primit. Am văzut-o în cutia lui poștală, spuse Chuck. Nu cred că ajunge la ea. Cutia lui e pe rândul cel mai de sus.

Profesorul Robert Walker intră scuturând o bucată de hârtie.

— Ia uitați-vă! Încă o amendă pentru că n-am tichet de parcare! Am tichet de parcare! Am două tichete de parcare! Unul pe bara de protecție și unul pe parbriz. De ce nu le văd?

— Ai primit una din asta, Robert? îl întrebă Sarah, arătându-i invitația. Doamna decan dă o recepție după-amiază.

E în legătură cu reducerea fondurilor?

— Nu știu, răspunse Robert. Se văd limpede ca lumina zilei. Chiar am desenat o săgeată cu marker Magic spre cel de pe bară.

— Ministerul ne taie iar din fonduri. Fac pariu pe ce vreți că decana elimină un post. A fost aici, săptămâna trecută, să verifice câți studenți s-au înscris la noi.

— Înscrierile sunt la pământ în toată universitatea, spuse Robert, ducându-se la fereastră ca să privească afară. Nimeni nu-și mai permite să meargă la facultate, mai ales dacă trebuie să dai optzeci de dolari pe trimestru pentru tichetul de parcare. Nu că tichetele ar folosi la ceva. Tot primești amendă.

— Trebuie să protestăm, zise Sarah. Daci elimină unul dintre posturile noastre, rămânem catedra cea mai mică din campus și, până să ne dezmeticim, ne și unește cu Geologia. Trebuie să ne organizăm catedra și să opunem rezistență. Ai vreo idee, Robert?

— Știi, zise Robert, tot cu ochii pe afară, poate, dacă aș fi pus pe cineva lângă mașina mea...

— Lângă mașina ta?

— Da... Aș putea plăti un student să stea pe bara din spate și, când vin cei de la Administrația Parcării, să le arate tichetul. M-ar costa o grămadă, dar... Oprește-te! țipă el dintr-odată. Împinse geamul brusc și se aplecă în afară. Nu poți să-mi dai amendă! strigă spre locul de parcare. Am două tichete! Ești orb? Își trase capul înăuntru și țâșni afară din birou urlând: Tocmai mi-au mai dat o amendă! Vă vine să credeți?

— Nu, zise Sarah.

Luă broșura de la școala de pilotaj și se uită cu jind la imaginea vulturului.

— Crezi că vor servi mâncare? întrebă Chuck.

Se uita la invitația de la decană.

— Sper că nu.

— De ce?

— Păscutul. Prădătorii cei mari atacau întotdeauna când hadrozaurii pășteau.

— Dar dacă vor avea mâncare, cu ce crezi că ne vor servi? insistă Chuck, pofticios.

— Depinde, răspunse Sarah, răsucind broșura. Ceai și fursecuri, de obicei.

— De casă?

— Numai dacă veștile sunt proaste. Brânză și biscuiți înseamnă că i se dă cuiva pașaportul. Pate de ficat înseamnă reduceri de buget. Și, bineînțeles, dacă reducerea e substanțială, atunci normal că nu mai rămân bani de tratație.

Pe spatele broșurii scria cu litere cursive *Dobândiți mobilitate zburând*, iar dedesubt, cu aldine:

CU APROBAREA AFA³¹

LOCURI FĂRĂ TAXĂ DISPONIBILE

PARCARE GRATUITĂ

— În ultimii ani, cunoștințele noastre despre dinozauri s-au schimbat foarte mult, spuse profesorul Albertson, ridicând manualul de micropaleontologie, atât de mult, încât cele anterioare sunt depășite. Deschise cartea la început. Întoarceți paginile la introducere.

Studentii își deschiseră cărțile, care costaseră 64,95 dolari.

— Ați deschis toți la introducere? întrebă profesorul Albertson, apucând colțul de sus al primei pagini. Foarte bine. Acum rupeți-o. Rupse pagina. N-are niciun rost, e absolut învechită.

De fapt, deși se revizuiseră nu de mult unele teorii despre comportamentul și fiziologia dinozaurilor, în special a prădătorilor mai mari, la nivel microscopic nu se revizuisese nimic. Însă profesorul Albertson îl văzuse pe Robin Williams rupând pagini dintr-o carte într-un film și fusese impresionat.

Studentii lui, care speraseră să-și vândă manualele înapoi la librăria universității pentru 32,47 dolari, nu erau la fel de impresionați. Unul dintre ei întrebă plin de speranță:

— N-ajunge dacă promitem că n-o citim?

— În niciun caz, i-o reteză profesorul, smulgând un pumn de pagini. Haideți, rupeți-le.

Le aruncă într-un coș de gunoi metalic și-l întinse spre un student care avea marketingul a doua specializare și vâra pe ascuns foile rupte la capătul cărții, cu gândul s-o vândă ca variantă preeditată.

— Așa, aruncați-le pe toate, îndemna profesorul Albertson. Toate paginile învechite și depășite.

Se auzi o bătaie în ușă. Profesorul îi dădu coșul studentului

---

31 Administrația Federală Aviatică (n. tr.).

la marketing și opri măcelul ca să deschidă. Era Sarah Wright, cu un plic pătrat în mână.

— Se dă o recepție la decanat, explică ea. Ar fi bine să nu lipsească nimeni din catedră.

— Trebuie să rupem și pagina de titlu? întrebă un student care se specializa și în psihologie.

— Ministerul tocmai a tăiat încă optsprezece la sută din fonduri și mă tem că vor să ne elimine un post.

— Te poți baza pe sprijinul meu sută la sută, promise profesorul.

— Foarte bine, spuse Sarah, oftând ușurată. Câtă vreme suntem solidari, avem o șansă.

Profesorul Albeitson închise ușa după ea și se uită la ceas. Plănuiise să se urce în picioare pe masă înainte de sfârșitul cursului, dar acum nu mai avea timp. Trebuia să se mulțumească cu un simplu final inspirat.

— Ostracode, diatomee, fusulinide, pentru astea rămânem noi în viață. *Carpe diem!* Trăiește clipa!

Studentul la psihologie ridică mâna.

— Îmi împrumutați rola de bandă adezivă? Din greșeală, am rupt capitolul întâi și al doilea.

La recepție se servea Brie. Și Xeres și crochete de spanac și o tavă cu căpșuni cu scobitori cu stegulețe din celofan, ca niște pumnale. Sarah luă o căpșună și făcu iute prezența celor din catedră. Venise toată lumea, în afară de Robert, care probabil își parca mașina, și de profesorul Othniel.

— Sigur ai luat măsuri să-și primească și profesorul Othniel invitația? îl întrebă pe asistentul ei, care mânca crochete de spanac, câte două deodată.

— Da, răspunse el cu gura plină. E aici.

Arătă cu farfuria spre un fotoliu cu spătar înalt și reazem pentru cap, de lângă foc.

Sarah se duse și verifică. Profesorul Othniel dormea. Ea reveni la masă și mai luă o căpșună. Se întrebă care dintre invitați era profesorul King. Văzu doar trei bărbați pe care nu-i recunoștea. Doi erau evident de la Catedra de Fizică – construiau un reactor termonuclear dintr-un pahar de polistiren și câteva din scobiturile acelea șugubețe. Al treilea părea tot fizician. Era înalt și distins și purta un sacou de tweed

cu petice la coate, dar după câteva minute dispăru în bucătărie și se întoarse cu o tavă cu pate de ficat și biscuiți.

Își făcu apariția Robert, gâfâind și cu sacoul în mână.

— *N-o să-ți vină să crezi ce mi s-a întâmplat*, spuse el.

— Ai primit amendă că n-ai avut tichet de parcare. Ai reușit să afli ceva despre profesorul ăsta, King?

— E consultant pe probleme de educație. Ce rost are să cheltuiești optzeci de dolari pe semestru pe un tichet de parcare, dacă nu sunt locuri în parcărilor cu permis? Știi unde am fost nevoit să-mi las mașina? În spatele stadionului de fotbal! La cinci străzi mai departe decât casa mea!

— Consultant pe probleme de educație? Ce urmărește? Sarah privi căpșuna gânditoare. Consultant pe probleme de educație...

— A scris *Ce nu merge bine în sistemul nostru educativ?*, spuse profesorul Albertson. Luă o farfurie și o crocheta de spanac. E expert în implementarea reconstrucționară.

— Ce înseamnă asta? întrebă Chuck, care-și făcea un sandvici cu pate de ficat și două crochete de spanac.

Profesorul Albertson îl privi de sus.

— Sigur vă învață și pe voi, asistenții profesorilor, ce este implementarea reconstrucționară, rosti el, ceea ce însemna că habar n-avea nici el despre ce e vorba. Mușcă dintr-o crochetă. Ar trebui să le gustați. Tocmai am vorbit cu doamna decan. Mi-a spus că le-a pregătit cu mâna ei.

— Înseamnă că ne-a luat dracu', zise Sarah.

— Uite-l pe profesorul King.

Albertson arată spre un bărbat greoi, îmbrăcat într-un tricou și pantaloni Sansabelt. Decana îi sosi în întâmpinare, prinzându-i mâinile într-ale ei.

— Îmi cer iertare pentru întârziere, rosti King cu glas de stentor. Nu am găsit loc de parcare. Mi-am lăsat mașina în față.

Profesorul Othniel se ridică brusc din fotoliu, privind în jur cu ochi mari. Sarah îi făcu semn cu scobitoarea. El își făcu drum cocoșat până la ei, apoi se așeză lângă brânză și adormi la loc.

Doamna decan se mută în centrul încăperii și bătu din palme ca să atragă atenția. Profesorul Othniel tresări.

— Nu vreau să vă întrerup distracția, vorbi decana, și, vă rog, continuați să mâncați și să beți. Am vrut doar să vi-

prezint pe profesorul Jerry King. Dânsul va lucra la Catedra de Paleontologie, la un subiect pe care, sunt convinsă, toți îl veți considera extraordinar de interesant. Domnule profesor, ați vrea să ne spuneți câteva cuvinte?

Profesorul King zâmbi, un zâmbet larg, care-i aminti lui Sarah de maxilarul deplasat în urma aplicării Tehnicilor de Teren.

— Cunoaștem cu toții impactizarea uriașă pe care o are tehnologia asupra societății noastre moderne, începui el.

— Impactizare? întrebă Chuck, mâncând o tartă cu lămâie adusă din bucătărie de gentlemanul distins. Credeam că se spune impact.

— Se spune, zise Sarah. Dar demult de tot, în Cretacicul târziu, se spunea impactizare.

— Sst! susură profesorul Albertson, privindu-i dezaprobat.

— Pe măsură ce avansăm în secolul douăzeci și unu, societatea noastră se transformează radical. Dar oare se transformează și educația? Nu. Noi încă predăm aceleași materii vechi, cu aceleași metode vechi. Profesorul King îi zâmbi doamnei decan. Până astăzi. Ziua de azi marchează începutul unui experiment inovatorist extraordinar în educație, o dinamică absolut inedită de predare a paleontologiei. Mă voi consulta cu voi, băieții și fetele pricepute la dinozauri, săptămâna viitoare, dar până atunci vreau să vă gândiți la un cuvânt.

— Disparație, murmură Sarah.

— Acel cuvânt e *relevantă*. Este paleontologia relevantă pentru societatea noastră modernă? Cum o putem face relevantă? Gândiți-vă la asta. Relevantă.

Un ropot de aplauze răsună din direcția membrilor catedrelor cu care profesorul King nu avea să se consulte. Robert își turnă un pahar mare de Xeres și-l bău dintr-o înghițitură.

— Nu-i cinstit, se plânse el. Mai întâi Administrația Parcării, iar acum, asta.

— Piloții fac o groază de bani, spuse Sarah. Și singurul cuvânt la care trebuie să se gândească e *prăbușire*.

Profesorul Albertson ridică mâna.

— Da? întrebă doamna decan.

— Am vrut doar ca profesorul King să știe că poate conta pe

sprijinul meu sută la sută.

— Coaja asta albă de pe brânză se mănâncă sau nu? vru să știe Chuck.

A doua zi, profesorul King depuse un memo în cutiile poștale ale Catedrei de Paleontologie. În el scria: „Sesiune de ideatizare în grup luna viitoare. Biroul prof. Wright. 2 P.M. J. King. P.S. Voi face datatizare observațională marțea și joia acestea.”

— Cu toții vom face datatizare observațională, spuse Sarah, chiar mai îngrijorată de faptul că profesorul King se folosea de biroul ei fără să-i ceară voie decât de Brie.

Se duse să-și caute asistentul, care stătea în biroul ei și mânca Snickers.

— Vreau să aflu ce a făcut înainte profesorul King, îi ceru ea.

— De ce?

— Pentru că a fost antrenor de baschet la echipa de fete a vreunui liceu. Poate aflăm că a fost cuplat cu vreo înaintașă dintr-a zecea.

— De unde știi că a fost antrenor de baschet la o echipă de liceu?

— Toți consultanții pe probleme de educație au fost antrenori de baschet la echipe de liceu. Sau profesori de științe sociale la liceu.

Sarah privi memo-ul dezgustată.

— Ce crezi că înseamnă datatizare observațională?

Datatizarea observațională s-a dovedit a fi plimbatul pe coridoarele clădirii Științelor Terestre cu mapa în mână, ascultându-l pe profesorul Albertson.

— Bine, bine, cât aveți? își întreba cel din urmă studenții.

Purta șorț de măcelar și bonetă de hârtie ca la fast-food și tăia mere în două, în patru și în trei cu un topor. Asta nu avea nicio legătură cu fauna degenerată, dar îl văzuse pe Edward James Olmos procedând la fel în filmul *Stand and Deliver*. Fusesse foarte impresionat.

— Iupi, atât ajunge, zise el cu accent spaniol, când profesorul King apăru dintr-odată în spatele sălii, cu mapa după el.

— Dar problema fundamentală e *relevanța*, se grăbi Albertson să precizeze. Cum ne afectează fauna degenerată

viața în ziua de azi.

Studentii se arătară îngrijorați. Unul dintre ei își apăsă manualul cu brațele încrucișate, de parcă se temea să nu-î ceară să mai rupă și alte pagini din el.

— Fauna degenerată este *foarte relevantă* pentru societatea noastră modernă, spuse profesorul Albertson, dar profesorul King se întorsese pe coridor și intrase în sala profesorului Othniel.

— De obicei, *Tyrannosaurus Rex* se apropia de o turmă de hadrozauri pe ascuns, rosti profesorul Othniel, care nu-l văzuse pe King pentru că scria la tablă. Apoi ataca brusc și se retrăgea. Scrise cuvintele „1. PÂNDĂ, 2. ATAC, 3. RETRAGERE” în coloană, unul sub altul, cu litere tot mai mici și mai înghesuie, pe măsură ce se apropia de tăvița cu cretă.

Studentii lui scriseră „1. Furișează-te, 2. Dă atacul 3. Tunde-o” și „Aseară a sunat Todd. I-am zis că Traci nu-i acasă. Am vorbit o grămadă.” Profesorul King scrisese „Relevantă?” cu litere mari de tipar pe hârtia din mapă și plecă din nou.

— Maxilarul și dinții de *Tyrannosaurus* puteau răni mortal dintr-o singură mușcătură. Pe urmă, dinozaurul își urmărea victima de la distanță, așteptând să sângereze până la moarte, continuă profesorul Othniel.

Robert întârzie luni la ședință.

— N-o să vă vină să credeți ce mi s-a întâmplat! Am fost nevoit să-mi las mașina la locul de parcare cu permis de zi și, în timp ce-mi scoteam permisul din automat, mi-au dat amendă!

Profesorul King, care stătea la biroul lui Sarah îmbrăcat în trening gri, cu fluier la gât și șapcă de baseball pe care scria „Liceul Dan Quayle”, spuse:

— Știu că toți sunteți la fel de entuziasmați ca mine de experimentul educativ pe care urmează să-l efectuizăm împreună.

— Chiar mai entuziasmați, preciza profesorul Albertson. Sarah îi aruncă o căutătură cruntă.

— Acest experiment va presupune eliminarea unor posturi?

Profesorul King îi zâmbi. Dinții lui îi amintiră de dantura unui exponat din Muzeul de Istorie Naturală de la Denver.

— Posturi, cursuri, catedre... Toate aceste cuvinte sunt irelevante. Trebuie să reevaluarizăm întregul concept de educație, relevanța lui în societatea modernă. Câți dintre voi

folosesc conexiuni paradigmice la cursuri?

Profesorul Albertson ridică mâna.

— Conexiuni paradigmice, experimentarea jocului pe roluri, cogniție modulară. Am evaluarizat câteva dintre orele voastre săptămâna trecută. La una dintre ele - King îi zâmbi larg profesorului Othniel - am văzut că se folosește tabla. Asemenea metodologii au murit.

— Ca dinozaurii, murmură Sarah. De ce nu spui ceva, Robert?

— Domnule profesor King, vorbi Robert, intenționați să reorganizați și alte catedre?

Așa, își zise Sarah, trimite-l să le toace nervii ăloră de la Literatură Engleză.

— Da, răspunse profesorul King radios. Paleontologia e doar un test la fața locului. În cele din urmă, îl vom extinde pentru a incluza toată universitatea. De ce?

— Există un departament care are mare nevoie de reorganizare, explică Robert. Nu știu dacă ați aflat, dar Administrația Parcării a scăpat total de sub control. La avizier scrie clar că mai întâi parchezi și numai *după aceea* te duci să-ți scoți permisul de zi de la automat.

— Ce ai aflat despre profesorul King? îl întreabă Sarah pe Chuck marți dimineață.

— N-a fost antrenor de baschet la o echipă de fete de liceu, răspunse asistentul, bând suc de lămâie cu gheață. A fost antrenor de lupte greco-romane la o echipă de liceu.

— Aha. Atunci află unde și-a luat doctoratul. Poate reușim să convingem universitatea care i l-a dat să i-l anuleze, pentru că folosește cuvinte ca a *evaluariza*.

— Mai bine nu. Vreau să zic, mai am doar un semestru până la absolvire. Pe lângă asta, continuă Chuck sorbind din suc, unele dintre ideile lui au logică. Vreau să zic, o grămadă de chestii pe care le învățăm la cursuri chiar n-au niciun rost. Vreau să zic, ce treabă avem noi cu Cretacicul târziu, zău? Mi-am zis că unele idei ale lui sună grozav. Noi de ce *nu* experimentăm niciodată jocul pe roluri la cursuri?

— În regulă, replică Sarah. Joacă chestia asta. Ești un *Corythosaurus*. Ești deștept și rapid, dar nu destul de rapid, pentru că un *Tyrannosaurus Rex* tocmai te-a mușcat de sold. Ce

faci?

— La naiba, asta-i una grea de tot, zise Chuck, sorbind meditativ. Tu ce ai face?

— Mi-aș crește un iadeș.

Marti după-masă, imediat ce-și termină cursul de la ora unu, Sarah se duse la biroul lui Robert. El nu era acolo. Așteptă în fața ușii jumătate de oră, citind anunțul pentru un semestru pe mare, apoi se duse la Administrația Parcării.

Robert stătea în fața rândului care șerpuia pe scări până jos și afară pe ușă. Majoritatea erau studenți, dar persoana din capul rândului era un bătrânel pipernicit. Flutura o foiță verde în fața tânărului din spatele ghișeului. Acesta avea părul blond tuns scurt și semăna cu Himmler adolescent.

— ... infarct, spunea bătrânul.

Sarah se întreabă dacă avusese atac de cord când primise amenda sau făcea unul chiar atunci.

Încercă să ajungă la Robert, dar doi studenți blocau ușa. O recunosc pe fată, era boboc în clasa profesorului Othniel.

— Of, Todd, se plângea ea unui băiat îmbrăcat în maiou și blugi, știam eu c-ai să m-ajuti. Am încercat s-o conving pe Traci să vină cu mine. La urma urmei, e mașina ei. Dar cred că avea o întâlnire.

— O întâlnire? întreabă Todd.

— Păi, nu sunt sigură. E greu să ții socoteala prietenilor ei, eu n-aș putea s-o fac. Adică - pleacă ochii cu sfială prefăcută - dacă ai fi prietenul *meu*, nici prin cap nu mi-ar trece să mă gândesc la alți băieți.

— Nu vă supărați, interveni Sarah, trebuie să vorbesc cu profesorul Walker.

Todd se dădu la o parte. În loc să se mute în partea cealaltă, fata din clasa profesorului Othniel se lipi de el. Sarah se strecură pe lângă ei și-și croi drum până la Robert, ignorând căutăturile urâte ale celor din rând.

— Să nu-mi zici c-ai primit și tu amendă, îi zise Robert.

— Nu. Trebuie să facem ceva cu profesorul King.

— Absolut, zise Robert indignat.

— O, mă bucur că ești de aceeași părere. Profesorul Othniel nu-i bun de nimic. Nici măcar nu-și dă seama ce se întâmplă, iar profesorul Albertson ține un curs despre „Impactizarea

fosilelor microscopice asupra societății din secolul douăzeci”.

— Asta ce-nseamnă?

— Habar n-am. Când am intrat în sală, le arăta studenților o casetă video cu *Ținutul uitat de timp*.

— Aveam tromboză coronariană! strigă bătrânul.

— Vehiculele fără permis nu au voie în parcurile cu permis, spuse tânărul hitlerist. Totuși, am inițiat un studiu preliminar al incidentului.

— Un studiu preliminar! repetă bătrânul, apucându-l de brațul stâng. Ultimul pe care l-ați făcut a durat cinci ani!

— Trebuie să ne mai întâlnim o dată cu profesorul King, îi zise Sarah. Trebuie să-i spunem că nu relevanța e problema principală, că paleontologia e importantă în sine, și nu pentru că e la modă să porți cercei de brontozaur. Sigur va proceda cu judecată. Știința și logica sunt de partea noastră.

Robert se uită la bătrânul de la ghișeu.

— Dar ce e de studiat? protesta acesta. Ați dat amendă ambulanței în timp ce paramedicii mă resuscitau în ea!

— Nu cred că judecata are efect la el, își manifestă Robert îndoiala.

— Păi, atunci, ce zici de o petiție? întrebă Sarah. Trebuie să luăm măsuri, altfel o să le prezentăm toți studenților episoade cu „Familia Flintstone”. E un om periculos!

— Sigur că e, confirmă Robert. Ghici ce am primit! O citație pentru că am parcat în fața bibliotecii facultății!

— Vrei să uiți un minut de amenzile tale tâmpite? se enervă Sarah. N-o să mai ai niciun motiv să parchezi dacă nu scăpăm de King. Știu că studenții lui Albertson ar semna toți o petiție. Ieri i-a obligat să-și rupă paginile cu ilustrații din manuale și să facă din ele un colaj.

— Administrația Parcării nu ia în seamă petițiile, spuse Robert. Ai auzit ce i-a zis profesorul King doamnei decan la recepție: „Am parcat chiar în față.” Lăsase un bilet pe parbriz cum că avea permisiunea Catedrei de Paleontologie să parcheze acolo. Flutură citația pe sub nasul lui Sarah. Tu știi unde am parcat eu? La cincisprezece străzi distanță. Și tot eu sunt ăla care primește citații că am autorizat parcări nepermise!

— La revedere, Robert.

— Stai puțin! Unde te duci? N-am stabilit încă un plan de

acțiune.

Sarah se înghesuia printre cei din rând. Cei doi studenți încă blocau ușa.

— Sunt sigură că Traci va înțelege, zicea fata din clasa profesorului Othniel. Doar nu era nimic serios între voi doi, nu?

— Stai puțin! Ce ai de gând să faci? strigă după ea Robert, de la locul lui din rând.

— Să evoluez, îi răspunse Sarah.

Miercuri apăru alt memo în cutiile poștale de la Catedra de Paleontologie. Era scris pe hârtie verde, iar Robert îl smulse și plecă grăbit spre biroul Administrației Parcării, murmurând amenințări cumplite. Era deja acolo și stătea la rând în spatele unei tinere în scaun cu roțile și după doi pompieri, când se hotărî, în sfârșit, să deschidă memo-ul și să-l citească.

— *Știu* că am parcat pe un loc pentru handicapați, spunea tânăra când Robert scoase un țipăt și fugi înapoi spre clădirea Științelor Terestre.

Sarah avea curs de la ora unu, dar nu se prezentase. Studenții ei, care-și treceau timpul ștergând însemnările făcute pe manuale, ca să le revândă librăriei, nu știau unde e. Nu știa nici profesorul Albertson, care făcea foraminifere din ghips.

Robert intră în sala profesorului Othniel.

— Dominația prădătorilor în Cretacicul târziu, spunea acesta, a condus la presiuni evolutive severe, rezultând adaptări ale animalelor la traiul în apă și la zbor.

Robert încercă să-i atragă atenția, dar Othniel scria „Păsări” în tăvița cu cretă.

Ieși pe coridor. Asistentul lui Sarah stătea în fața biroului ei și mânca chipsuri dintr-o pungă de Doritos.

— Ai văzut-o pe doamna profesor Wright? îl întreabă Robert.

— A plecat, răspunse Chuck, molfăind.

— A plecat? Vrei să zici că a demisionat? se arătă el îngrozit. Dar nu trebuia. Flutură memo-ul verde spre Chuck. Profesorul King va face un studiu preliminar, un... cum îi zice el? Un studiu preinițial al pedagogiei paleontologice actuale. Nu va trebui să ne mai îngrijorăm din cauza lui cel puțin cinci ani de acum înainte.

— L-am văzut, îl lămurii Chuck, scoțând un borcan cu sos de roșii picant din buzunarul de la spate. A zis că e prea târziu. Și-a plătit deja taxa.

Desfăcu borcanul.

— Taxa? se miră Robert. Ce tot spui acolo? Unde s-a dus?

— A șters-o englezește.

Chuck scoase un chips din pungă și-l scufundă în sos.

— A, ți-a lăsat ceva.

Îi întinse lui Robert borcanul cu sos și chipsurile și scormoni în celălalt buzunar de la spate. Scoase broșura școlii de pilotaj și un pătrat din plastic verde.

— E tichetul ei de parcare, constată Robert.

— Mda. A zis că n-o să aibă nevoie de el acolo unde merge.

— Atât? Altceva n-a mai spus?

— Ba da, răspunse Chuck, în timp ce înmuia alt chips în sosul rămas în mâna lui Robert. A zis să fim atenți la rocile căzătoare.

— Dinozaurii prădători au înflorit în toată perioada Cretacicului târziu, spuse profesorul Othniel, apoi au dispărut, odată cu prada lor. S-au avansat diverse teorii legate de dispariția lor, dar niciuna nu a fost demonstrată competent.

— Fac pariu că n-au găsit loc de parcare, șopti un student care scrisese una dintre scrisorile adresate Administrației Parcării și care, în cele din urmă, renunțase la protest și-și dăduse Volkswagenul la schimb pentru un skateboard.

— Ce-ai zis? Întrebă profesorul Othniel, privind nedumerit în jur. Hrana tot mai puțină, apariția mamiferelor, atacurile prădătorilor mai mici au contribuit, toate, la dispariția lor.

Scrise:

1. HRANĂ PUȚINĂ

2. MAMIFERE

3. COMPETIȚIE

în cincimea de jos a tablei.

Studentii lui scriseră „Am crezut că a fost de vină un asteroid” și „Noua mea colegă de cameră încearcă să mi-l fure pe Todd! Ți vine să crezi?”

— Dispariția dinozaurilor..., rosti profesorul Othniel, apoi tăcu.

Se ridică încet, vertebră cu vertebră, până când aproape că-și îndreptă spatele. Înălță bărbia, ca și cum ar fi amușinat aerul, apoi se duse la fereastra deschisă, se aplecă în afară și rămase acolo câteva minute bune, studiind cerul senin și

pustiu.

Cele unsprezece bijuterii incluse în volumul *Vânturile de la Marble Arch* acoperă o varietate de subiecte și au în comun un umor discret și în același timp savuros, care îi adaugă prozei scurte semnate de Connie Willis o nouă dimensiune, destul de rar întâlnită în literatura science fiction.

Povestirile din volumul *Vânturile de la Marble Arch* au obținut două premii Hugo, două premii Nebula și un premiu Locus.

Condeiu dezinvolt, pentru care satira și ironia sunt blânde numai în aparență, te îndeamnă să întorci pagina și să aluneci când în Cretacicul târziu, când în Londra celui de-al Doilea Război Mondial, când pur și simplu în cosmos.

Connie Willis scrie atât de bine, încât până și cei care nu sunt amatori de SF vor găsi puncte de interes în textele ei. Asta pentru că sunt incitante, spirituale și, mai ales, delicios de provocatoare.

